

BOŽE VUKUŠIĆ

TAJNI RAT UDBE

PROTIV HRVATSKIH ISELJENIKA
IZ BOSNE I HERCEGOVINE

BOŽE VUKUŠIĆ: TAJNI RAT UDBE PROTIV HRVATSKIH ISELJENIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE

ISEN 953-97963-3-4

BOŽE VUKUŠIĆ:
TAJNIRAT UDBE PROTIV HRVATSKIH ISELJENIKA U BOSNI I HERCEGOVINI

Zagreb, A.D. 2002.

Izdavač:
Klub hrvatskih povratnika iz iseljeništa,
Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, Republika Hrvatska
Tel/fax: ++385 (0)1 61 51 393,
E-mail: klub-hrv-povratnika-iz-iseljenista@zg.hinet.hr

Za izdavača:
Dr. Katica Miloš

Suizdavač:
Zaklada HZK, Ljubuški

Urednik:
Dr. Josip Jurčević

Recenzent:
Rudolf Arapović

Prijevod s engleskog:
Jasen Butković

Prijevod s francuskog:
Anka Vukušić

Prijevod s njemačkog:
Zlata Sertić

Prijevod sa srpskog, kroatiziranje i lektura:
Jasna Kovačević
Jasna Boras-Međimorec

Korektura:
Paula Percaić

Naslovna stranica i oblikovanje:
Zvonimir Kuhtić

Fotografija na naslovnici:
Damir Hoyka

Tisak:
"Stajer-graf" d.o.o., Zagreb

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 322.282(497.1) "195/199"
325.25(=163.42) "195/199"

VUKUŠIĆ, Bože

Tajni rat Udbe protiv hrvatskih
iseljenika iz Bosne i Hercegovine / Bože
Vukušić; <prijevod Jasen Butković
(engleski)... et al. <. - Zagreb : Klub
hrvatskih povratnika iz iseljeništa, 2002.

Bibliografija. - Kazalo.

ISBN 953-97963-3-4

I. Politički progoni -- Jugoslavija --
1945. - 1990.

II. Hrvati -- Emigranti --
Politički progoni

420729011

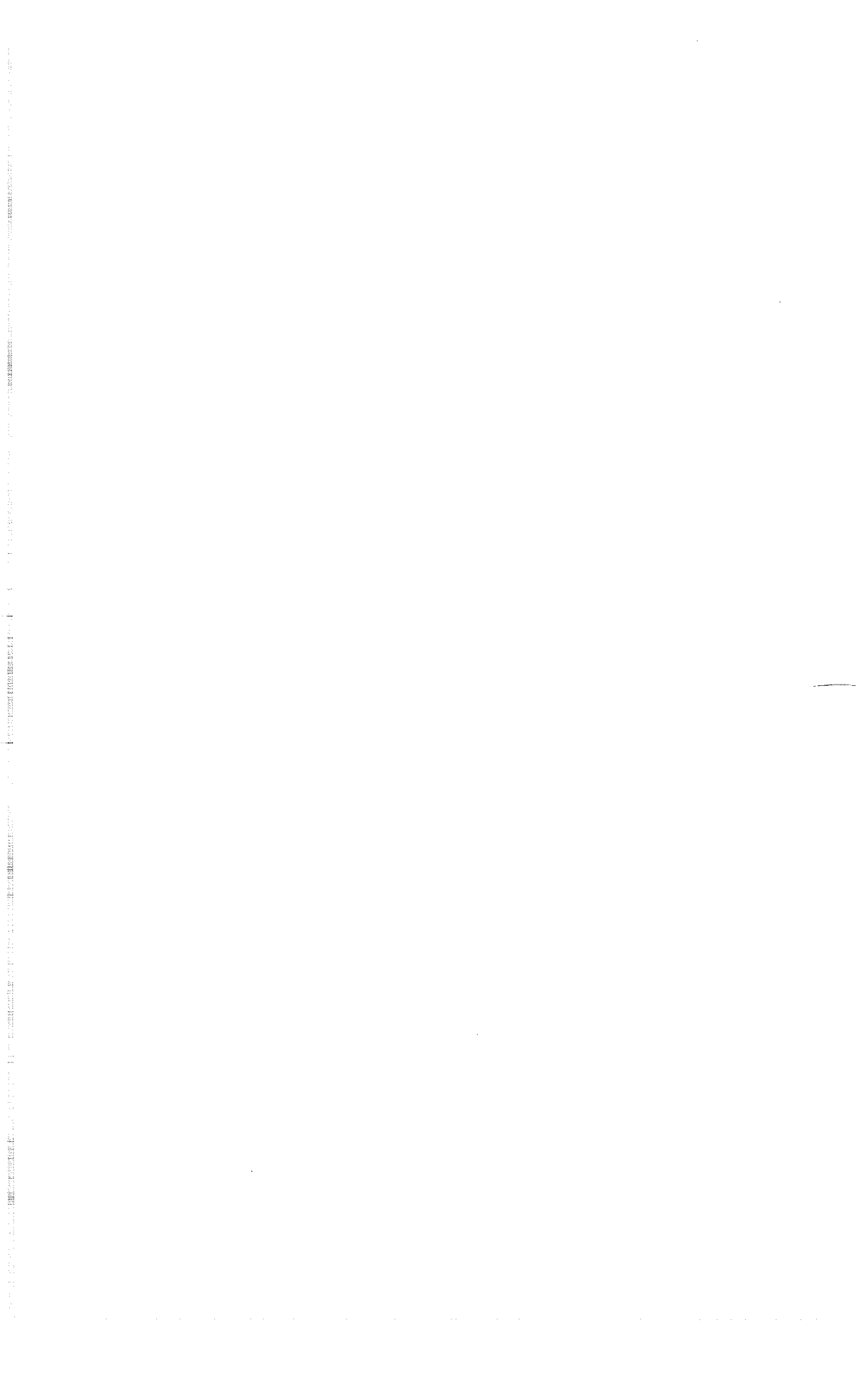
Ⓜ Ⓞ Sva prava pridržana

Bože Vukušić

**TAJNI RAT UDBE
PROTIV HRVATSKIH
ISELJENIKA IZ
BOSNE I HERCEGOVINE**

I. izdanje

UVODNA RIJEČ

Ova knjiga, *Tajni rat Udbe protiv hrvatskih iseljenika iz Bosne i Hercegovine*, zajedno s već objavljenom knjigom u Republici Hrvatskoj, *Tajni rat Udbe protiv hrvatskoga iseljeničtva* (izdavač: *Klub hrvatskih povratnika iz iseljeničtva*, Zagreb – studeni 2001.), predstavlja zaokruženu publicističko-istraživačku cjelinu o tajnom policijskom ratu beogradskog režima protiv cjelokupnog hrvatskog političkog iseljeničtva.

Ubrzo nakon izlaska prve knjige u Hrvatskoj, u studenom 2001., susreo sam se sa zapažanjima da u njoj nije dovoljno obrađena problematika tajnog rata *Udbe* protiv Hrvata iz Bosne i Hercegovine. Ove činjenice sam bio svjestan jer sam najveći i najvažniji dio podataka, koje sam objavio u toj knjizi, prikupljao i sustavno obradio kao službenik *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava* Republike Hrvatske. To sam činio, naravno, imajući prvenstveno u vidu državni interes RH.

Zbog toga je ostala nedovoljno obrađena problematika koja se odnosila na hrvatske iseljenike s prostora Bosne i Hercegovine, iako sam već raspolagao velikim brojem dokumenata koji su iscrpno svjedočili o njihovu progonu. Prva pomisao mi je bila da postojeću knjigu u sljedećim izdanjima nadopunim prikazom i analizom tog materijala, ali sam ubrzo uvidio da je to nemoguće. Materijala je bilo previše da bi ga se moglo svesti na prihvatljivu količinu za takvu potrebu. Zato sam odlučio napisati potpuno novu knjigu.

Ova knjiga ima konceptijske i sadržajne sličnosti s prvom knjigom, ali i izražene različitosti. Tako su oko dvije trećine ove knjige sadržajno potpuno nove.

Prvo poglavlje, *Političke organizacije hrvatskoga iseljeničtva*, nadopunjeno je podacima o broju i strukturi hrvatskih iseljenika od polovice 19. stoljeća do 1991. godine, te zaključnim napomenama o stajalištima i ulozi hrvatskih iseljenika, t.j. njihovom doprinosu stvaranju neovisne hrvatske države u razdoblju raspada Jugoslavije.

U drugom poglavlju, *Nastanak, ustroj i rad jugoslavenskih tajnih službi*, umjesto međupoglavlja o organizaciji i djelovanju republičke *Udbe* SRH, donesen je prikaz ustroja i rada republičke *Udbe* SRBiH. Također, ovo poglavlje je nadopunjeno popisom nekolicine važnih bosansko-hercegovačkih *udbaša* i kratkim podacima iz njihova životopisa.

Treće poglavlje, *Udba o hrvatskom iseljeničtvu*, uglavnom se sastoji od novog, nepoznatoga materijala. Radi se o elaboratima i dokumentima bosansko-hercegovačke i savezne *Udbe* o hrvatskim političkim iseljenicima iz Bosne i Hercegovine te njihovim *vezama* u zemlji. Ovdje je važno napomenuti da se posljednje međupoglavlje sastoji od izvadaka iz *Operativnog glasnika određenih*

jugoslavenskih državljana u izdanju *Saveznog sekretarijata za unutarnje poslove* (SSUP) iz 1985. godine.

Jedan takav *Operativni glasnik*, iz 1989. godine, tiskan je u zajedničkom izdanju nakladnih kuća *Bonitas* iz Prozora i *Laus* iz Splita. Oni su taj *Operativni glasnik* pretiskali u originalu na srpskom jeziku i u cijelosti. Međutim, izostavili su imena *udbaša* koji su bili zaduženi za *obradu* pojedinih iseljenika. Kao autor imao sam nešto drukčiji pristup prenošenju takvih dokumenata. Smatrao sam da *Operativni glasnici* nešto starijeg datuma daju objektivniju sliku interesa *Udbe* za pojedine iseljenike. Također sam smatrao da je u svakom slučaju potrebno, bez obzira na podrijetlo dokumenta i strani jezik na kojemu je sastavljen, tekst prevesti na hrvatski jezik. Zatim, želio sam hrvatske čitatelje rasteretiti upoznavanja s brojnim podacima koji se odnose na emigrante iz drugih naroda (Albanci, Makedonci, Srbi, Crnogorci, Slovenci itd.). Smatrao sam neophodnim navesti imena *udbaša* koji su bili zaduženi za praćenje hrvatskih emigranata iz Bosne i Hercegovine, što sam i učinio.

U četvrtom poglavlju, *Napadi na hrvatske političke iseljenike*, izostavljeni su opisi slučajeva atentata na iseljenike iz RH, ali su detaljnije obrađeni napadi na političke iseljenike iz BiH, primjerice otmica Krunoslava Draganovića u Trstu i ubojstvo Stipe Mikulića u Švedskoj, ali su opisani i neki novi slučajevi kao što su pokušaj atentata na Danicu Glavaš u Chicagu i ubojstvo Ante Đapića (u Njemačkoj), strica istoimenog predsjednika *Hrvatske stranke prava* u RH.

Na kraju knjige, kazalima kratica, imena te izvora i literature dodano je i *kazalo suradničkih pseudonima*. Dio tih pseudonima uspio sam dešifrirati te sam uz njih naveo podatke o osobama na koje se odnose.

Mnogima dugujem zahvalnost što sam ovu knjigu uspio privesti kraju, a posebice sam zahvalan prijateljima i suradnicima iz iseljništva koji su sa mnom surađivali i pružali mi potporu. U radu i istraživanjima u Hrvatskoj imao sam razumijevanje većine pretpostavljenih, a posebno bih zahvalio predsjednicima *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava* RH Kazimiru Svibenu i Vici Vukojeviću, potpredsjednici Gordani Turić i tajniku Florijanu Borasu, što su me podržavali u radu i odobrili mi korištenje dokumentacije *Komisije* za ovu knjigu. Zahvaljujem i suradnicima iz drugih državnih tijela RH, ali i iz Hrvatske zajednice Herceg-Bosne na suradnji i pomoći.

Također, zahvaljujem na savjetima i priložima za ovu knjigu Dragi Sudaru, mr. Kazimiru Kataliniću, Nikoli Štedulu, Andriji Popoviću, Nediljku Vegaru, prof. dr. Anti Laušiću, Rudolfu Arapoviću i prof. Marinu Sopti; te na izvršnoj suradnji prevoditeljima, lektorima i korektoru. Posebice se zahvaljujem uredniku knjige dr. Josipu Jurčeviću i grafičkom uredniku Zvonimiru Kuhtiću.

Naravno, zahvalu zaslužuju i izdavači – Klub hrvatskih povratnika iz iseljništva iz Zagreba i Zaklada HKZ-a iz Ljubuškoga.

Izuzetnu zahvalu zaslužuju moja supruga Anka, kćerka Anamarija te sinovi Domagoj i Višeslav. Bez njihovog strpljenja i razumijevanja teško bih mogao dovršiti istraživanja i napisati ovu knjigu..

Poštovani čitatelju, ova knjiga - kao i prethodna koja je spomenuta - predstavlja rezultat moga osamnaestogodišnjeg rada i istraživanja, najprije u inozemstvu, a potom u domovini. Njome sam htio prikazati stvarno stanje u hrvatskom političkom iseljeništvu i progovoriti o ratu koji su protiv njege vodile jugoslavenske tajne službe.

Međutim, knjiga govori i o hrvatskim domoljubima, revolucionarima, neograničenog idealizma i spremnosti na žrtvu u boju za slobodu hrvatskog naroda i za suverenu hrvatsku državu. Ova knjiga je u prvom i najvećem redu rezultat moje moralne obveze prema svima njima, a posebice prema mojim suradnicima u proteklih dvadesetak godina, koji su u boju na crti hrvatske državotvorne ideje poginuli, bili zatvarani ili stradali na neki drugi način.

Bože Vukušić

PREDGOVOR

Knjiga Bože Vukušića - *Tajni rat Udbe protiv hrvatskih iseljenika iz Bosne i Hercegovine* zajedno s prvom knjigom *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljeničtva* - govori o izuzetno značajnoj i do sada javno prešućivanoj temi iz suvremene hrvatske povijesti. Brojni izvorni dokumenti i svjedočanstva koje sadrži knjiga na objektivan način izravno prikazuju dvije gotovo nepoznate hrvatske realnosti. S jedne strane, prvi put se u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini objavljuje pregled osnovnih podataka o organizacijama hrvatskog političkog iseljeničtva nakon Drugog svjetskog rata, a s druge strane detaljno se razotkriva način djelovanja tajnih službi komunističke Jugoslavije prema hrvatskom iseljeničtvu.

Osim toga, posebna vrijednost knjige je u činjenici što je izravno ili neizravno dovela u pitanje niz dosadašnjih predodžbi koje su u javnosti - silom prilika - prevladavale glede različitih odnosa unutar hrvatskog nacionalnog korpusa, položaja hrvatske države i hrvatske nacije u drugoj Jugoslaviji te slike koju je o sebi samome uporno nametao jugoslavenski režim. Naime, knjiga nedvojbeno svjedoči o sustavnosti izuzetne okrutnosti koju su jugoslavenske tajne službe primjenjivale u pripremanju i provođenju postupanja prema hrvatskom iseljeničtvu. Iz toga, kao najvažnija, proizlaze pitanja o širem kontekstu, tj. o koncepcijskom i motivacijskom utemeljenju cjelokupnog upravljačkog sustava komunističke Jugoslavije i količini njegove tranzicije u samostalnu državu Republiku Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu.

Ukoliko ovaj predgovor pripomogne barem djelomičnom razumijevanju navedenog problema, onda je ostvario svoju nakanu.

Praktično, vremensko podrijetlo dubljih uzroka događanja opisanih u knjigama *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljeničtva* i *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljeničtva iz Bosne i Hercegovine* nalazi se u složenim okolnostima Drugog svjetskog rata, kad je *Komunistička partija Jugoslavije* (KPJ) uspjela postupno izvršiti revolucionarni prevrat i ustrojiti svoju vlast na prostoru druge Jugoslavije.

Naime, komunističke partije, pa tako i KPJ, temeljile su se svjetonazorski, ideologijski i programski na djelima klasika marxizma, koji su zastupali motrište kako se zbiljske promjene društvenih odnosa mogu događati samo revolucionarnim, tj. nasilnim načinom. Sukladno tome zagovarala se nužnost izbijanja proleterskih revolucija, koje su trebale - predvođene komunističkim partijama - uspostaviti svjetski komunistički poredak. Pri tome nije bilo bitno kakva će se sredstva koristiti.

Isto tako, ideologija i praksa komunističkih partija je smatrala kako revolucionarni čin preuzimanja vlasti nije i završetak nasilja, nego je on početak *diktature proletarijata* koja, prema Lenjinu, predstavlja "najžešći i najnemilosrdniji

rat nove klase protiv moćnijeg neprijatelja, protiv buržoazije ... i pobjeda nad buržoazijom nije moguća bez dugog, upornog, ogorčenog rata na život i smrt, - rata koji zahtijeva vladanje sobom, disciplinu, čvrstinu, nepokolebljivost i jedinstvo volje”.

Na temelju takvog, ostrašćenog, idejnog revolucionarnog ozračja postupala je i KPJ, kako tijekom rata tako i nakon njegova završetka. Sve to se jasno očitovalo na deklarativnoj, normativnoj i praktično-političkoj razini. Primjerice, u *Rezoluciji* o osnivanju AVNOJ-a (1942. g.) se navodi “da je van svake sumnje da će uspješan razvitak te slavne partizanske borbe biti jedan od najvažnijih uslova konačnog sloma opšteg neprijatelja i da će on približiti čas odmazde”. Isto tako, pravne norme koje su donosile komunističke vlasti bile su usmjerene na obračun sa svima koji su prema mišljenju *partijskih* interesa bili nepoželjni, te su stoga obilježavani pojmovima *ratnog zločinca ili narodnog neprijatelja* i osuđivani bez obzira na stvarnu krivnju. Zatim, krajem rata i neposredno poslije završetka rata komunističke vlasti su provodile najrazličitije oblike represije čiji su se razmjeri kretali od zabrane javnog djelovanja i društvene marginalizacije neistomišljenika do provođenja masovnih likvidacija bez suđenja (*Bleiburg* i *Križni putovi*) i zatvaranja nepoželjnih osoba u brojne poratne logore.

Prema tome, s civilizacijskog je motrišta nedvojbeno kako su državni i društveni ustroji koje su uspostavljale komunističke partije (i KPJ) bili u gotovo potpunom diskontinuitetu s dotadašnjom baštinom građanskih državnih i društvenih iskustava. Naime, komunističke partije nisu nastojale preuzeti i u određenoj mjeri reformirati ni povijesne građanske vrednote i institucije, niti građanske norme i kadrove, nego su sve zatečeno nastojale u što većoj mjeri, beskompromisno poništiti te potom uspostaviti *novo*. To je istovremeno bilo i glavno ishodište nasilnosti, totalitarnosti i ogromne represivnosti komunističkih sustava vlasti, jer njihovi ciljevi nisu imali gotovo nikakvog utemeljenja u postojećim pojedinačnim i socijalnim identitetima koji su više ili manje proizlazili iz tradicije. Drugim riječima, na prostorima na kojima su komunističke partije uspjele preuzeti vlast (a preuzimale su je isključivo primjenom fizičkog, revolucionarnog nasilja), značajno pretežiti dio osoba ili društvenih skupina nije se mogao ni poistovjetiti s promjenama niti ih zbiljski prihvatiti.

Zbog toga su se komunističke partije jedino totalitarnim oblikom vlasti i naročito primjenom represivnih sredstava uspijevale održavati na vlasti. No, takav model upravljanja državom i društvom bio je previše statičan i nerazvojan u svakom pogledu, što je proizvodilo trajno nezadovoljstvo i opću društvenu nestabilnost. Vladajući *partijski* slojevi bili su svjesni svog objektivno nepovoljnog položaja, te su poduzimali sve raspoložive mjere kojima su nastojali zaustavljati mogućnosti ili pokušaje bilo kakve promjene.

Na primjeru Hrvatske, Bosne i Hercegovine te ostalih republika komunističke Jugoslavije to se očitovalo u uspostavljanju monopola KPJ nad svim

oblicima državnog i društvenog života, što znači da nije bilo moguće javno artikulirati niti jedan interes izvan centraliziranog *partijskog* okvira. Na taj su način u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i u drugim dijelovima ostajali nerješavani nacionalni, socijalni, kulturni, gospodarski, sindikalni i drugi problemi.

Brojni i česti izrazi nezadovoljstva unutar Hrvatske i Bosne i Hercegovine najčešće su se - zbog represivnog djelovanja jugoslavenskog režima - zaustavljali na pojedinačnoj ili početnoj organizacijskoj razini, o čemu ponajbolje svjedoči približno 30.000 političkih procesa koji su održani samo u Hrvatskoj od 1945.-1990. godine. U tom razdoblju, među malobrojnim pokušajima organiziranja masovnijih prosvjeda, *Hrvatsko proljeće* je imalo najveće razmjere, no i taj je pokret, kao i ostali, doživio slom pred naletom jugoslavenske represije.

U takvim, izrazito nepovoljnim okolnostima koje su prevladavale u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, hrvatsko iseljništvo je - zbog življenja u demokratskom okruženju zapadnog svijeta - bilo jedini dio hrvatskog nacionalnog korpusa koji je imao realne pretpostavke za djelovanja u korist hrvatskih nacionalnih interesa. Posebnu motivaciju u tom pogledu je iskazivao dio iseljništva koji je domovinu napustio pod različitim pritiscima komunističke Jugoslavije. Radilo se o dva velika iseljenička vala iz domovine. Prvi je bio povezan s krajem rata, kad je ispred komunističkih vojnih odmazda veliki broj civila i hrvatskih vojnika ipak uspio pobjeći u *zapadni* svijet. Drugi val iseljavanja iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine događao se nakon sredine 60-ih godina kad je Jugoslavija zbog gospodarske neuspješnosti i socijalnog nezadovoljstva bila prinuđena otvoriti granice, te je veliki broj Hrvata otišao na tzv. *privremeni rad* u inozemstvo.

Prosrbijanske strukture koje su prevladavale u komunističkoj Jugoslaviji naročito su bile zainteresirane provoditi iseljavanje Hrvata s prostora Bosne i Hercegovine, jer je to bilo sukladno njihovim stoljeće i pol starim osvajačkim planovima. Naime, sredinom 19. st. srbijanska država odredila je BiH kao glavni prostor na koji će proširiti svoju vlast. Za postizanje tog cilja, osim vojnih sredstava korišteni su i demografski mehanizmi koji su se sastojali od protjerivanja autohtonog stanovništva i naseljavanja Srba. Sukladno tome srbijanske strukture su i nakon Drugog svjetskog rata različitim sredstvima praznile područja u BiH na kojima su Hrvati bili autohtoni. Tako su Hrvati iz BiH potiskivani u dva smjera. Jedan su bila preseljavanja Hrvata u druga područja unutar Jugoslavije uključujući i njihovo zbijanje u gradove, a drugi smjer bio je tzv. *odlazak na privremeni rad u inozemstvo*.

Prema tome, većina poslijeratnih hrvatskih iseljenika bila je izravno ili posredno prinuđena otići iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, zbog čega je bila dodatno potaknuta na čuvanje nacionalnog identiteta u iseljništvu te na organizirano djelovanje za promjenu stanja u domovini. U iseljništvu su tako osnivane brojne i raznovrsne hrvatske organizacije, poduziman je niz akcija, izdavane su mnoge knjige, periodika

i tiskovine, a sve to je bilo usmjereno k postizanju jednog cilja - stvaranju ozračja, njegovanju nade i traženju puteva za uspostavljanje samostalne hrvatske države, kao pretpostavke ostvarivanja svih hrvatskih nacionalnih interesa.

Brojčani i kvalitativni potencijal hrvatskog iseljništva veoma je rano i točno procijenjen od strane jugoslavenskog režima, koji je u iseljenim Hrvatima prepoznao jednu od glavnih opasnosti za svoj opstanak. To je osnovni razlog zbog kojeg je komunistička Jugoslavija neposredno po završetku Drugog svjetskog rata započela mnogostruke djelatnosti u svrhu neutraliziranja ili razbijanja potencijala hrvatskog iseljništva. Intenzitet i raznovrsnost mjera koje je protiv hrvatskog iseljništva primjenjivala jugoslavenska država razlog je zbog kojeg se ta aktivnost može ponajbolje označiti terminom *rat protiv hrvatskog iseljništva*.

Naime, dijelovi jugoslavenskog vojnog i policijskog sustava služili su se oružanim akcijama protiv iseljenika i njihove imovine, kao i svim oblicima koji pripadaju modernom poimanju posebnih oblika rata; špijunaža, infiltracija, prislušivanje, praćenje, kidnapiranje, potkupljivanje, inscenacije, svi oblici propagande, psihološke operacije, zatim - obavještajne međudržavne političke, gospodarske i diplomatske *trgovine* i tsl. Osim toga, u ratu protiv hrvatskog iseljništva korištene su usluge institucija svih razina i vrsta jugoslavenske državne i društvene strukture; od vojske i policije, preko ministarskih resora vanjskih poslova, prosvjete, kulture i dr., do državne statistike, medija, publicistike itd.

Budući je bilo razvidno kako hrvatsko iseljništvo samo po sebi, bez sudjelovanja Hrvata koji su ostali u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, ne može ni inicirati niti značajnije pridonijeti promjeni situacije u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (i Jugoslaviji), temeljni (i dugoročni) operativni interes jugoslavenskog režima bio je u što većem identitetskom razdvajanju iseljenih i domovinskih Hrvata. Taj pokušaj se provodio načelno jednostavno - sustavnim zauzimanjem što većeg nadzora nad komunikacijskim tijekovima između iseljenih i domovinskih Hrvata, kao i unutar njih, kako bi se različitim razinama dezinformacija etablirala svijest o različitosti njihovih temeljnih interesa. Oblici iskorištavanja ove tehnike bili su mnogobrojni i ostavili su različite posljedice od kojih se neke i danas osjećaju.

Komunikacijska izolacija domovinskih Hrvata prema iseljništvu provodila se dosta jednostavno jer se uklapala u sustav izoliranosti (i manipulacije) koji je bio izgrađen za sve stanovnike Jugoslavije u odnosu prema inozemstvu. To znači da je u Jugoslaviji bilo stvarno i pravno onemogućavano legalno nabavljanje i konzumiranje bilo kakvih *neprijateljskih* javnih obavijesti (mediji, izdavaštvo, seminari itd.). Osim toga, osobni kontakti (posjeti, poštanske usluge itd.) iako nisu mogli biti sprječavani, bili su izloženi intenzivnim prijetnjama policijskog nadzora i procesuiranja.

Usporedno s ovim, u cjelokupnom javnom životu (mediji, obrazovanje, kultura i dr.) u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (i cijeloj Jugoslaviji) stvarana su dva

neutemeljena osnovna stereotipa na kojima se trebao u interesu režima oblikovati stav i odnos prema Hrvatima izvan domovine. Ponajprije, iseljeni Hrvati su sveukupno poistovjećivani s političkim ekstremizmom prema pojednostavljenoj ideološkoj polarizaciji iz Drugog svjetskog rata, bez obzira na povijesne i političke okolnosti zbog kojih su iselili. Primjerice, na taj je način jugoslavenski režim i iseljene Hrvate koji su rođeni nakon rata označavao terminima *neprijateljska fašistička emigracija, izdajnici ili sluge imperijalističkih sila*.

Drugi stereotip je hrvatske iseljenike zbirno prikazivao kao dio stanovništva koji je u poslovnom pogledu nesposobniji dio nacionalnog korpusa, te je navodno zbog egzistencijalnih razloga (*trbuhom za kruhom*) bio prinuđen otići u inozemstvo. Pritom su potpuno zanemarivane činjenice koje su svjedočile o poslovnoj uspješnosti velikog broja hrvatskih iseljenika, među kojima je bilo više stotina Hrvata koji su napravili sjajne karijere na zahtjevnim svjetskim sveučilištima i u kulturnim institucijama, te deseci tisuća Hrvata koji su bili uspješni poduzetnici u suvremenom tržišnom gospodarstvu zapadnog svijeta.

Oba stereotipa su imala za svrhu domovinskim Hrvatima predstaviti hrvatsko iseljeništvo u negativnom kontekstu, kako bi se postigla nepoželjnost utjecanja hrvatskog iseljeništva na političke ideje i gospodarski razvoj u domovini. Nažalost, navedeni stereotipi su, zbog više desetljeća primjene u drugoj Jugoslaviji najvećim dijelom zadržani i danas na razinama društvene moći i u javnoj komunikaciji samostalne Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, s čime je bitno otežan prosperitetan integracijski proces između domovinskih i iseljenih Hrvata. Naime, spoznaje hrvatske javnosti o nizu pitanja vezanih za hrvatsko iseljeništvo ni danas nisu utemeljene na rezultatima objektivnih istraživanja, nego na jugoslavenskim stereotipima.

Međutim, nasuprot tome, hrvatsko iseljeništvo je bilo izuzetno dobro upoznato ne samo s događanjima u svijetu, nego i sa situacijom u domovini, a obavijesti je dobivalo iz niza različitih izvora; vlastito iskustvo, osobni kontakti, jugoslavenske, strane i iseljeničke tiskovine i izdavaštvo itd. Ova činjenica je najbolje potvrđena krajem 80-ih i početkom 90-ih godina kad je hrvatsko iseljeništvo prepoznalo povijesni trenutak te dalo ogroman idejni, materijalni i ljudski prinos procesu uspostave samostalne hrvatske države i obrani hrvatskih prostora od srbijanske oružane agresije. No, srbijanska agresija ipak je na prostoru BiH uspjela putem ratnih zločina te organiziranjem i upravljanjem bošnjačko-hrvatskog sukoba etnički očistiti (potpuno ili djelomično) niz hrvatskih povijesnih područja te ih i do danas zadržati. Ova činjenica predstavlja, sada i ubuduće, glavni problem hrvatskog nacionalnog korpusa na prostoru BiH.

Jugoslavenski režim nije ulagao najveća sredstva na praćenje svega što se događalo u hrvatskom iseljeništvu, nego na različita djelovanja kako bi psihološki i

organizacijski bio nazočan u iseljeništvu, te na taj način bio u mogućnosti usmjeravati ključne događaje u iseljeničkim zajednicama. Osnovni cilj ovog djelovanja sastojao se u razbijanju programskog i naročito bilo kakvog organizacijskog objedinjavanja hrvatskog iseljništva. Za to su korišteni svi javni jugoslavenski vanjskopolitički potencijali (od diplomatskih do kulturnih i gospodarskih predstavništava) i standardizirane međudržavne mogućnosti (otvaranje obrazovnih i društvenih ustanova u inozemstvu za radnike na *privremenom* radu u inozemstvu, programi za strane etničke skupine u inozemnim elektronskim medijima, izdavaštvo itd.), koji su prvenstveno trebali preventivno djelovati. No, budući je većina poslijeratnih iseljenika imala dovoljno negativnih osobnih iskustava i posrednih spoznaja o jugoslavenskom totalitarizmu, cjelokupno javno djelovanje jugoslavenskog režima u inozemstvu nije davalo očekivane rezultate, pa je jugoslavenska država vodila opsežan tajni rat protiv hrvatskog iseljništva o čemu ponajbolje svjedoče dokumenti objavljeni u ovoj knjizi.

Operativni nositelj tajnog rata bile su jugoslavenske obavještajne i sigurnosne službe koje su se nalazile unutar policije (milicije), vojske i *sekretarijata* (ministarstva) inozemnih poslova. Međutim, ove službe su bile samo dio totalitarnog sustava jugoslavenske vlasti, što znači da je njihovo djelovanje u svakom pogledu bilo podređeno centraliziranim jugoslavenskim političkim odnosno *partijskim* središtima moći. To se na određeni način može iščitati i iz pojedinih izvornih dokumenata koji su preneseni u knjigama *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljništva* i *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljništva iz Herceg-Bosne*.

Pritom je bitno naglasiti da je termin *Udba* korišten u naslovu i tekstu knjige kao zbirni pojam koji je obuhvaćao sve jugoslavenske obavještajne i kontraobavještajne službe, iako su ove službe tijekom vremena nekoliko puta mijenjale i naziv i organizacijski ustroj. Naime, UDB-a (*Uprava državne bezbednosti*) ili *Udba* je nastala 1946. g. reorganizacijom tj. podjelom OZN-e (*Odjeljenje zaštite naroda*) iz koje je proizašla i vojna kontraobavještajna služba (KOS). Iako su ove službe kasnije (1966. g.) bile reorganizirane, a *Udba* je službeno promijenila naziv u *Služba državne bezbednosti* (sigurnosti) - SDB (S), Hrvati u domovini i iseljeništvu i nadalje su koristili termin *Udba* kao zbirni naziv svih jugoslavenskih tajnih službi.

Nepostojanje demokratskih društvenih mehanizama nadzora i izravna podređenost tajnih službi središtu političke i *partijske* moći i inače je bila obilježje totalitarnih sustava vlasti, bez obzira na njihov ideološki predznak. Na taj se način djelovanje jugoslavenskog totalitarnog modela upravljanja može velikim dijelom poistovjećivati ne samo sa zemljama u kojima su vladali komunistički režimi nego i s građanskim oblicima totalitarizma, kao što su bili fašizam u Italiji i nacizam u Njemačkoj. Jedno od njihovih glavnih zajedničkih obilježja bilo je prakticiranje neograničene represije koja se koristila u svrhu očuvanja vladajućeg režima. To je razlog što su iza organiziranog nasilja totalitarnih režima ostajali ogromni negativni

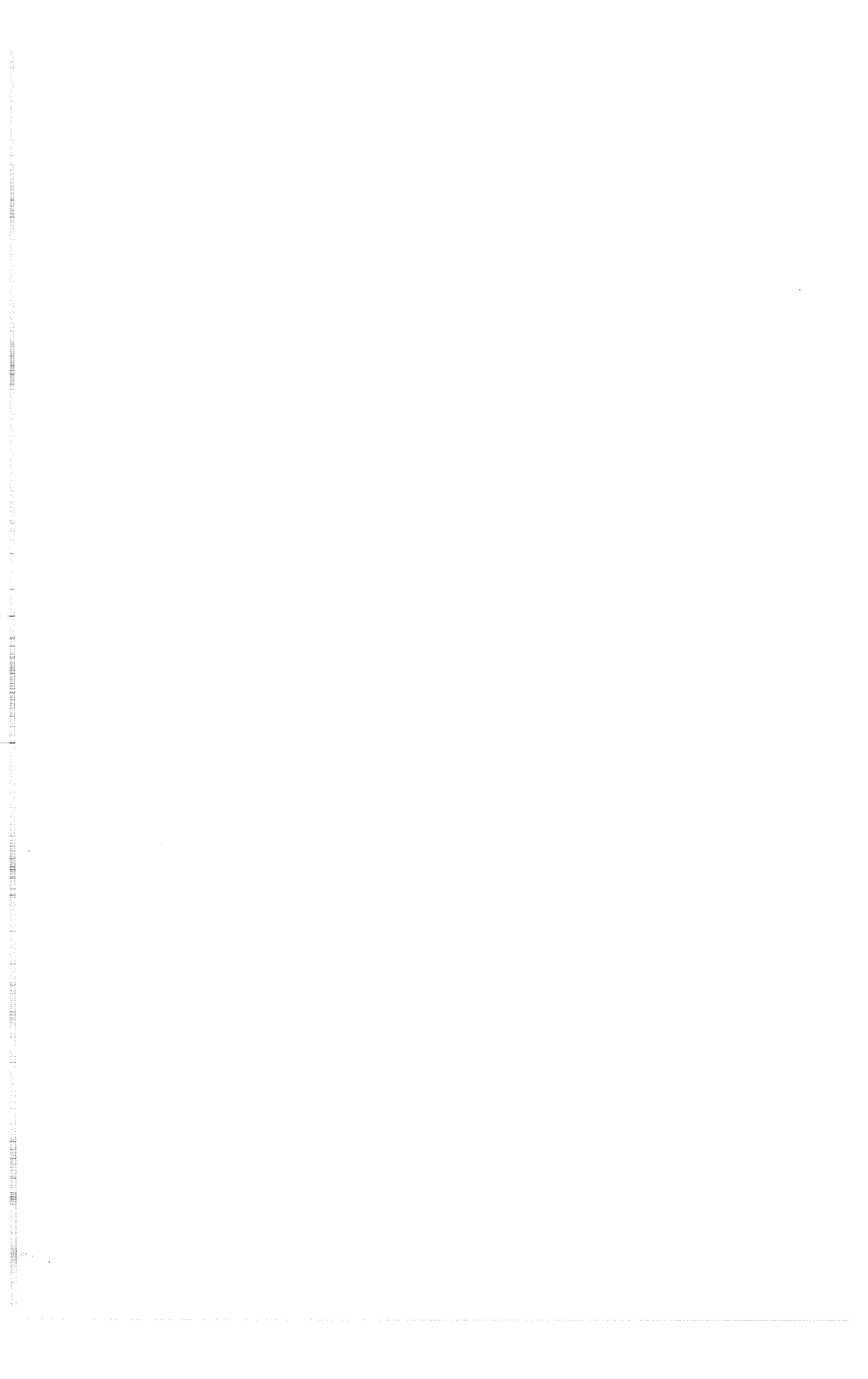
tragovi, među kojima i veliki broj ljudskih žrtava; ubijenih, zlostavljanih, zatvaranih, prognjenih, obespravljenih i marginaliziranih.

U tom općem kontekstu važno je razumijevati i sadržaj ove knjige koja prikazuje rat jugoslavenskog režima protiv hrvatskog iseljništva. Jer, na temelju biblijskog nauka - kako će nas samo istina osloboditi - treba vjerovati da će nas suočavanje s tragičnom istinom koju sadrži ova knjiga usmjeriti na put oslobađanja od njezina ponavljanja u budućnosti.

Dr. Josip Jurčević

POLITIČKE ORGANIZACIJE HRVATSKOGA ISELJENIŠTVA

UVODNE NAPOMENE

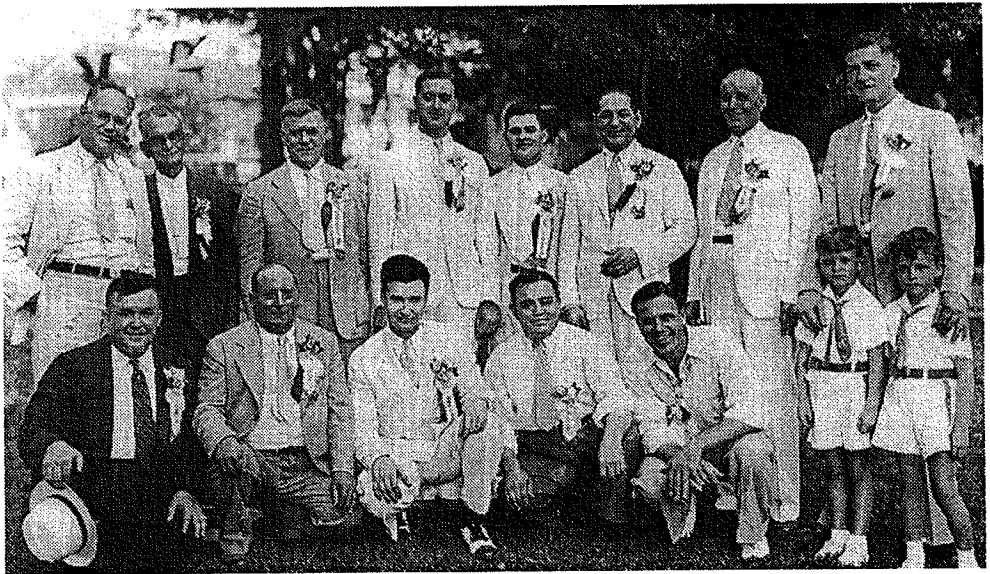
Prvi veliki val iseljavanja Hrvata u suvremenoj povijesti započeo je sredinom 19. stoljeća, a posebice je bio intenzivan krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Iseljavali su se uglavnom mladi, radno sposobni muškarci koji su živjeli u prenapučenim i siromašnim krajevima Hrvatske, ponajviše iz Dalmacije, s otoka. Iseljavanje, samo u nešto manjem broju, nastavilo se i nakon završetka Prvog svjetskog rata, s tim da se povećao udio iseljenika iz gorske i ravničarske Hrvatske. Najviše se odlazilo u SAD i Kanadu, ali i u Južnu Ameriku, Australiju i Novi Zeland. Od europskih zemalja najčešća su odredišta bile Belgija i Njemačka,

Ovi iseljenici su se okupljali oko zavičajnih klubova i župnih zajednica, a u Sjevernoj Americi i oko osiguravajućeg društva *Hrvatska bratska zajednica*. Oni u prvo vrijeme nisu osnivali političke organizacije, iako su se tijekom Prvog svjetskog rata, posebice u Sjevernoj i Južnoj Americi, okupljali oko *odbora* i *fondova* koji su podržavali protuaustroougarska gibanja u hrvatskim zemljama. Nekolicina hrvatskih iseljenika, poput Frana Supila i Ante Trumbića, premda bez masovnog sljedbeništva u iseljeništvu, odigrali su vrlo važnu, dapače presudnu ulogu u promoviranju ideje stvaranja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Međutim, ubrzo se njihovo razočaranje idejom južnoslavenske države pokazalo proporcionalnim njihovu zalaganju za njezino stvaranje.

Velikosrpska tiranija, ubojstvo narodnih zastupnika *Hrvatske seljačke stranke* (HSS) 1928. godine u beogradskoj *Skupštini* te zabrana političkih stranaka, progoni i zlostavljanja Hrvata u Kraljevini Jugoslaviji, imali su odjek i u hrvatskom iseljeništvu pa su u Sjevernoj Americi osnovane i prve političke organizacije: *Hrvatska seljačka stranka* i *Hrvatski domobran* (kao inozemna ispostava *Hrvatske stranke prava / HSP/*). Njihovi ogranci osnovani su i u Južnoj Americi te u Europi (najviše u Belgiji).

Hrvatski iseljenici koji su se počeli udruživati na stranačko-političkoj osnovi, kupovali su prikladne zgrade koje su preuređivali i pretvarali u svoje domove. U njima su se sastajali, održavali razne sastanke, priređivali dobrotvorne zabave i organizirali hrvatske nacionalne proslave. HSS je pokrenuo tjedni list *Hrvatski glas*, koji je izlazio u Winnipegu u Kanadi, a HSP mjesečnik *Nezavisna Hrvatska Država* (NDH) u Njemačkoj i *Hrvatski domobran* u Argentini. Nakon dolaska na vlast nacional-socijalista u Njemačkoj 1934. godine, mjesečnik NDH je zabranjen, pa je otada izlazio u SAD-u, a glavni urednik je bio starješina *Hrvatskog domobrana* Ante Došen, sin istaknutog radićevca u Lici i političkog emigranta Marka Došena koji je kasnije, za vrijeme *Nezavisne Države Hrvatske*, bio predsjednik *Hrvatskog državnog sabora*.

Kada je započeo Drugi svjetski rat, *Hrvatski domobran* je u Sjevernoj Americi bio suočen s mogućom zabranom zbog povezanosti s *Ustaškim pokretom* pa su ga

Skupina hrvatskih iseljenika u Americi između dva svjetska rata

Ante Došen, Rudolf Erić i drugi čelnici raspustili. Budući da je Argentina u Drugom svjetskom ratu bila neutralna, Hrvati organizirani u *Hrvatskom domobranu* nisu u toj zemlji imali nikakvih neugodnosti. U Buenos Airesu su imali svoj dom u kojemu su se sastajali, a tijekom cijeloga rata i u poratnim godinama izdavali su glasilo *Hrvatski domobran*.

Drugo masovno iseljavanje Hrvata zbilo se krajem Drugog svjetskog rata, nakon sloma *Nezavisne Države Hrvatske*, kad su se pred nadirućom jugoslavenskom partizanskom vojskom povukle preko Slovenije u južnu Austriju postrojbe hrvatske vojske, političko i državno vodstvo NDH, predsjednik HSS-a dr. Vladko Maček i njegovi suradnici, te veliki broj civilnog pučanstva svih slojeva s ciljem da se predaju Britancima, vjerujući da će ih ovi staviti pod svoju zaštitu. Poznato je, međutim, da ih Britanci nisu zaštitili. Štoviše, umjesto zaštite, glavninu hrvatske vojske, civila i pripadnika hrvatske *Vlade* izručili su jugoslavenskim partizanima koji su ih ili likvidirali u Sloveniji i na *Križnim putovima*, ili otpremali u logore i zatvore OZN-e. Tek se manji broj uspio spasiti pojedinačno ili u skupinama koje su poslije bile smještene u izbjegličke logore koje su osnovala engleske i američke vojne vlasti u Austriji i Italiji.

Nakon nekoliko godina, koje su proveli u logorima i skrovištima, većina ih se iselila u prekomorske zemlje, poglavito u Argentinu u koju je došla politička i intelektualna krema NDH, dok su se ostali iseljavali u Veliku Britaniju, Kanadu, SAD, Švedsku, Zapadnu Njemačku, Francusku i Španjolsku, a neki su ostali u Austriji i Italiji.

Prema procjenama dr. Ivana Čizmića, jednog od najboljih poznavatelje te problematike u Hrvatskoj, od sredine 19. stoljeća do kraja Drugog svjetskog rata iz Hrvatske se iselilo oko 825 tisuća osoba.

Sljedeće iseljavanje Hrvata dogodilo se tijekom pedesetih i početkom šezdesetih godina. Iseljavali su se pretežno mladi ljudi u dobi od 19 do 25 godina, koji su bježali preko granice u Austriju i Italiju. Među bjeguncima bilo je seljaka, radnika, obrtnika, srednjoškolaca i studenata. Oni koji su mogli dokumentima dokazati da su u Jugoslaviji zbog svog političkog uvjerenja i zabranjenog političkog djelovanja bili proganjani, dobivali su politički azil, a oni koji to nisu mogli dokazati, dobivali su ekonomski azil i morali su se prijaviti u registracijskom uredu za iseljenje iz Austrije i Italije. Budući da su u logore stalno pristizale nove izbjeglice, iseljavanje je ubrzavano, pogotovo u Australiju, Kanadu i Zapadnu Njemačku.

Najmasovniji odlazak mladih Hrvata u inozemstvo, svojevrsni *drugi Bleiburg*, započeo je 1962. godine. Jugoslavija je u vrijeme hladnoga rata predstavljala tampon zonu između dva ideološki i vojnički suprotstavljena bloka. Jugoslavenskom državnom komunizmu (*titoizmu*) bila je namijenjena uloga razbijanja monolitnosti komunističkog pokreta pod vodstvom Moskve, pa je Jugoslavija postala jedina komunistička zemlja kojoj su zapadne kapitalističke zemlje priskočile u pomoć u rješavanju gospodarskih problema. Jugoslavenski državni teoretičari i ideolozi su i dalje govorili kako će *samoupravni socijalizam* ovladati svijetom, dok su istodobno komunistički pragmatičari stotine tisuća mladih ljudi slali na tzv. *privremeni rad* u zemlje svojih ideoloških protivnika i neprijatelja.

Kada je na izvanrednoj sjednici *Predsjedništva SKJ* u prosincu 1971. u Karađorđevu smijenjena prohrvatska struja u SKH, a na sve ključne partijske i republičke funkcije postavljena jugounitaristička frakcija, tisuće hrvatskih intelektualaca i drugih hrvatskih rodoljuba bilo je izvrgnuto progonima i suđenjima na montiranim sudskim procesima. Samo manji broj proskribiranih uspio je pobjeći preko granice, među ostalim i zbog toga što se u međuvremenu u zapadnim zemljama bila smanjila potreba za novom radnom snagom.

Također prema procjenama dr. Ivana Čizmića, od 1961. do 1981. iz Hrvatske je na tzv. *privremeni rad* u inozemstvo otišlo oko 366 tisuća osoba, s tim da je u oko 140 tisuća slučajeva odlazak prerastao u trajnu emigraciju. Popis stanovništva u RH iz

Neke od iseljeničkih novina prije Drugog svjetskog rata

1991. zabilježio je 75 tisuća novih ekonomskih emigranata.

Dr. Čizmić zaključuje da se u razdoblju od sredine 19. stoljeća do 1991. godine iz Hrvatske trajno iselilo približno 1.175.000 stanovnika te da je to, s obzirom na izrazitu selektivnost iseljavanja (mlado, uglavnom muško, radno i reprodukcijski sposobno stanovništvo), bitno utjecalo na poremećaj vitalnih demografskih struktura u Hrvatskoj, odnosno na reprodukciju stanovništva a time i na cjelokupni razvoj Hrvatske.

Naravno, ove brojke ne uključuju iseljavanja Hrvata iz Bosne i Hercegovine, jer je ono neistraženo. Međutim, prema procjenama više stručnjaka iseljavanje Hrvata iz BiH imalo je još drastičnije razmjere, zbog čega su Hrvati u BiH od nekada većinskog naroda postali skoro nacionalna manjina.

POLITIČKE ORGANIZACIJE

Hrvatski oslobodilački pokret (HOP)

Uskoro poslije završetka Drugog svjetskog rata u iseljeništvu su se našli deseci tisuća izbjeglica, počevši od visokih političkih i državnih dužnosnika u NDH, sveučilišnih profesora, novinara i drugih intelektualaca raznih profesija, te viših i nižih časnika i običnih vojnika. Još dok su se nalazili u izbjegličkim logorima u Italiji i Austriji, oni su se politički povezivali i počeli tiskati razne biltenne. Kad su se iselili u nove zemlje, njihov politički, organizacijski i promidžbeni rad bio je olakšan, pogotovo ako su tamo već postojale hrvatske iseljeničke organizacije koje su osnovane još u međuratnom vremenu.

Iako je *Ustaški pokret* bio raspušten ubrzo nakon propasti NDH, njegovi prvaci nisu odustajali od ponovnog organiziranja antijugoslavenskih pothvata. Podstrek za to davale su im vijesti iz domovine o djelovanju *križarskih* skupina u hrvatskim šumama. Zato je ustaško vodstvo poslalo u zemlju bivšeg ravnatelja za javni red i sigurnost u NDH Ericha Lisaka i generala Antu Moškova da izvide koliko u tome ima istine. Obojica su se nakon određenog vremena vratili natrag i izvijestili o svojim saznanjima. Lisak je 1946. ponovno otišao u domovinu, ali ga je tom prigodom u Zagrebu uhitila *Udba*, dok su Moškova, 1947. g. Britanci izručili iz Italije u Jugoslaviju.

Od više slučajeva ubacivanja diverzantskih skupina u domovinu, najznačajniji pokušaj svakako je bila akcija *Deseti travnja*, u široj javnosti poznatija kao *Kavranova akcija*. Na čelu te akcije, uz navodno odobrenje dr. Ante Pavelića, bili su dr. Lovro Sušić, dr. Mate Frković i dr. Meho Mehičić. Njih su trojica bili na visokim dužnostima u NDH. Glavni operativac akcije bio je Božidar Kavran.

Nakon katastrofalnog ishoda te akcije prvaci bivšeg *Ustaškog pokreta* odustali su od daljnjih revolucionarnih pokušaja. Može se reći da je tom neuspjelom akcijom završena njihova praktična revolucionarna borba, započeta u siječnju 1929. Oni su se nakon toga većinom iselili u Južnu Ameriku, ali su i dalje u tisku i na raznim javnim skupovima promicali ideju o nužnosti revolucionarne borbe, ujedno naglašavajući kako za to još nije vrijeme, ali da se treba pripremati "za odsudni trenutak".

Dr. Ante Pavelić je ubrzo nakon propasti NDH raspustio *Ustaški pokret* i razriješio prisega sve njegove članove. Smatrao je da u novonastalim prilikama nije moguće djelovati pod takvim imenom. Kad je stigao u Argentinu promijenio je i naziv

glasila *Hrvatski domobran u Hrvatska*. Zatim je osnovao *Hrvatsku državotvornu stranku*, ali ona nije ispunila njegova očekivanja. Službeno nikada nije raspuštena, ali je u stvarnosti ubrzo prestala postojati.

Dr. Ante Pavelić

U lipnju 1956. dr. Pavelić je odlučio osnovati *Hrvatski oslobodilački pokret* (HOP). Izjavu o utemeljenju HOP-a, koja je objavljena u dvotjedniku *Hrvatska*, pored dr. Pavelića potpisali su dr. Džaferbeg Kulenović, dr. Vjekoslav Vrančić, ing. Ivica Frković, dr. Andrija Ilić i ravnatelj *Hrvatske državne željeznice* u NDH Josip Marković (svi pripadnici bivšeg *Ustaškog pokreta*), te dr. Ivan Kordić, dr. Stjepan Hefer, ing. Ivo Šarinić i Stipe Matijević (pripadnici *desnog krila HSS-a*).

Još prije utemeljenja HOP-a, postojale su razne organizacije istih političkih usmjerenja koje su kasnije postale članice HOP-a. To su bile, osim *Hrvatskog domobrana* u Južnoj Americi, *Ujedinjeni Kanadski Hrvati*, *Ujedinjeni Hrvati Njemačke*,

Ujedinjeni Hrvati Francuske, *Društvo Hrvata u Velikoj Britaniji*, *Društvo Hrvatska švedska zajednica*, *Australsko hrvatsko društvo*, te *Hrvatski rodoljub* u SAD-u koje je 1958. godine preimenovano u *Hrvatski domobran*.

U travnju 1957. *Udba* je organizirala atentat na dr. Antu Pavelića, koji je tom prigodom teško ranjen. Zbog političkih promjena u Argentini prouzročenih izvršenim pučem, dr. Pavelić se preselio u Čile, a budući da ni tamo nije bio siguran, ubrzo je odselio u Španjolsku gdje je od posljedica atentata umro 28. prosinca 1959.

Osim dvotjednika *Hrvatska*, koji je izlazio u Argentini, HOP je izdavao tjednik *Spremnost* u Australiji, *Nezavisna Država Hrvatska (NDH)* u Kanadi i *Hrvatska Sloboda* u Zapadnoj Njemačkoj. *Hrvatska sloboda* je prestala izlaziti još 1968. godine, dok *Spremnost* i sada izlazi u Australiji, a *NDH* u Republici Hrvatskoj.

Iako je HOP smatran najradikalnijom hrvatskom iseljeničkom organizacijom čiji su brojni članovi bili skloni oružanim akcijama, ta se organizacija nije upuštala ni u jedan revolucionarni pokušaj dok je bio živ dr. Ante Pavelić. On je u kružnim pismima i povremenim izjavama u tisku govorio da još nije vrijeme za revoluciju. Pri tome je navodio neuspjeh *Kavranove akcije* kao dokaz kako završavaju akcije koje nisu dobro pripremljene. Budući da je on bio veliki autoritet, u HOP-u je postojala stega i svi članovi su se strogo pridržavali njegovih uputa.

Također, sve HOP-ovske organizacije su imale organizacijska pravila kojih su se dosljedno pridržavale. Ta pravila su bila usklađena sa zakonima zemalja u kojima su djelovale. Nijedna službena HOP-ova organizacija nije bila nikada zabranjena ni u jednoj zapadnoj zemlji (iznimka je bila Austrija koja se međudržavnim ugovorom obvezala da na svom području neće dopustiti postojanje iseljeničkih političkih organizacija, a na što je austrijsku vladu Jugoslavija stalno podsjećala).

Glavni dokument HOP-a bio je *Poslovnik HOP-a* koji je sadržavao i osnovne programske smjernice, a donesen je 14. studenoga 1962. *Poslovnik* je dva puta dopunjavan, a verzija donesena na sjednici predsjedništva HOP-a 5. rujna 1977. u Chicagu vrijedila je do prenošenja sjedišta HOP-a iz emigracije u domovinu početkom devedesetih godina. Najvažniji dijelovi tog dokumenta glase:

“Hrvatski oslobodilački pokret (skraćeno HOP) je općehrvatski, nadstranački i demokratski pokret, koji se temelji na Izjavi od 8. lipnja 1956. godine, koju je prvi potpisao poglavnik dr. Ante Pavelić sa svrhom, da se u okviru Pokreta usredotoče, usklade i pojačaju rad pripadnici Hrvatskog ustaškog pokreta, Hrvatske republikanske seljačke stranke, Hrvatskih oružanih snaga te svih rodoljuba svrstanih u društva i organizacije pod raznim imenima u raznim zemljama u tuđini a s istim oslobodilačkim ciljem.

Svrha Pokreta jest polučenje potpune slobode cijelog hrvatskoga naroda i ponovna uspostava Nezavisne Države Hrvatske na cijelom njegovom povijesnom i etničkom području između Mure, Drave, Dunava, Drine i Jadranskog mora.

Sjedište Hrvatskog oslobodilačkoga pokreta je uvijek u mjestu, u kojemu boravi Predsjednik HOP-a, a u iznimnim slučajevima Predsjednik može odrediti i drugo mjesto.

Hrvatski oslobodilački pokret se drži i upravlja jedinstvom načela Stranke hrvatskog državnoga prava (dr. Ante Starčevića) odnosno Hrvatske državotvorne stranke, zatim načela Hrvatske republikanske seljačke stranke (Stjepana Radića), te načela Hrvatskog ustaškoga pokreta (poglavnika dr. Ante Pavelića), što je sve hrvatski narod u toku vremena u više navrata odobrio svojom jasno izraženom i nepatvorenom demokratskom voljom.

Načela HOP-a temelje se na:

Hrvatskom državnom pravu, načelu narodnog samoodređenja, pravdi, nuždi i konačno beskompromisnoj volji, što sve predstavlja nesalomljivu težnju hrvatskoga naroda, da oslobodi svoju Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Hrvatski oslobodilački pokret poštuje svaku pozitivnu hrvatsku djelatnost, koja teži da se obnovi suverena Nezavisna Država Hrvatska u cjelokupnim povijesnim i etničkim granicama hrvatskoga naroda.

Hrvatski oslobodilački pokret naglašava potrebu snošljivosti te opće hrvatske solidarnosti, a napose iskrenog usklađivanja napora u radu na stvaranju državne nezavisnosti, demokratskih sloboda i društvene pravde za hrvatski narod i za ostale žitelje bez razlike na hrvatskom državnom području.

Dosljedno tome, Hrvatski oslobodilački pokret će uvijek surađivati i nastupati sa svakom hrvatskom političkom skupinom uz uvjet, ako bi to poslušilo

općim narodnim interesima, te ako odnosna hrvatska skupina potpuno jasno i nedvojbeno stoji na stajalištu hrvatske državne nezavisnosti i cjelokupnosti hrvatskih zemalja i, konačno, ako se ta skupina nije ogriješila i ne radi protiv Hrvatskog oslobodilačkoga pokreta.

Hrvatski oslobodilački pokret se smatra prirodnim saveznikom svih slobodoljubivih demokratskih naroda, koji poštuju i promiču demokratska prava i slobode uopće, kako naroda tako i čovjeka pojedinca. Hrvatski oslobodilački pokret će napose surađivati s oslobodilačkim pokretima i organizacijama svih potlačenih naroda, koji tu suradnju žele, a poštuju i potpomažu hrvatsku oslobodilačku borbu.

Cjelinu Hrvatskog oslobodilačkoga pokreta sačinjavaju:

- *Društva, ogranci, skupine i povjereništva.*
- *Savez Hrvatske Ujedinjene Mladeži Svijeta.*
- *Područna Središnja Tijela (Glavni, odnosno Središnji Odbori i Glavna Starješinstva).*
- *Područna Vijeća HOP-a.*
- *Predsjedništvo HOP-a.*
- *Predsjednik HOP-a.*

Svaki Hrvat i Hrvatica, koji žele raditi u Hrvatskom oslobodilačkom pokretu, te moralno i materijalno pomagati rad Hrvatskog oslobodilačkog pokreta, učlanjuju se u društva, ogranke, skupine ili povjereništva, koja djeluju u zemljama njihova boravišta, a koja su učlanjena u HOP-u, odnosno koja podupiru rad HOP-a.

Društva, ogranci, skupine ili povjereništva postoje i rade u skladu sa svojim pravilima, poštujući zakone zemlje, u kojoj djeluju, ali se istodobno podvrgavaju stegovno i organizacijski Središnjim ili Glavnim Odborima, odnosno Glavnim Starješinstvima kao Središnjim tijelima svoga područja.”

Nakon smrti dr. Ante Pavelića, temeljem *Poglavnikova testamenta*, predsjednikom HOP-a postao je bivši HSS-ovac dr. Stjepan Hefer. Kada je Hefer umro, vijećnici HOP-a su za predsjednika izabrali književnika dr. Antu Bonifačića. Nakon njegove smrti predsjednik je postao dr. Srećko Pšeničnik, zet dr. Ante Pavelića, koji se nakon raspada komunističke Jugoslavije vratio u Hrvatsku i prenio sjedište HOP-a u Zagreb. Nakon njega na čelu se HOP-a promijenilo nekoliko osoba, a na kraju je za predsjednika bio izabran bivši politički iseljenik iz Švedske, brigadir HVO-a u mirovini Slavko Grubišić.

Prema pisanju Drage Sudara, dugogodišnjeg političkog iseljenika, koji je do odlaska u Kanadu bio član *Ujedinjenih Hrvata Njemačke*, a potom dugogodišnji tajnik organizacije *Ujedinjeni Kanadski Hrvati*, nakon smrti dr. Ante Pavelića

povremeno je dolazilo do stvaranja frakcija unutar HOP-a iz kojih su nastajale nove organizacije. Među njima su najvažnije:

- *Hrvatsko križarsko bratstvo* (HKB)
- *Tajne revolucionarne ustaške postrojbe* (TRUP)
- *Hrvatska narodna fronta* (HNF).
- *Hrvatski revolucionarni oslobodilački pokret* (HROP).
- *Hrvatski revolucionarni oslobodilački pokret - Reorganizacija*

(HOP-r)

Prvu takvu frakcijsku organizaciju osnovao je fra Rafael Medić. On je nakon dolaska Fidela Castra na vlast na Kubi, a prema nalogu dr. Ante Pavelića, 1958. godine došao u SAD sa zadatkom da obnovi *Hrvatski domobran*, raspušten početkom Drugog svjetskog rata. Nakon obavljenog posla fra Medić je, u želji da učvrsti i ojača HOP-ovske skupine u Europi, otišao u SR Njemačku. Međutim, tamo se ubrzo sukobio s dr. Andrijom Ilićem, predsjednikom *Središnjeg odbora hrvatskih društava u Europi* (SOHDE) te je sa svojim istomišljenicima osnovao *Hrvatsko križarsko bratstvo* (HKB).

Drago Sudar navodi kako je „*HKB bio ustrojen po načelu revolucionarnog organiziranja. Svi su članovi morali položiti prisegu i pridržavati se njezinih odredaba. Morali su proći školu posebnog vježbanja kako bi bili sposobni za vršenje revolucionarnih zadataka*“.

Jugoslavija je imala svoj trgovinski ured u Mehlemu (Bad Godesberg) kod Bonna, koji su hrvatski iseljenici smatrali špijunskim centrom iz kojega agenti *Udbe* prate rad hrvatskih političkih organizacija u svim zapadnoeuropskim zemljama. HKB i fra Medić, da bi onemogućili *Udbu* i rad njezina ureda, na jugoslavenski *Dan Republike*, 29. studenoga 1961., doveli su tridesetak svojih članova na demonstracije pred taj jugoslavenski ured. Međutim, u nastaloj zbrci prouzročenoj oružanim prijetnjama iz zgrade jugoslavenskog predstavništva, netko od demonstranata je zapucao i usmrtio oficira *Udbe* Jovu Popovića. Nakon toga su demonstranti uništili sve dostupne papire u jugoslavenskom predstavništvu te su se na kraju predali njemačkoj policiji.

HKB je tada bio zabranjen, ali je *Mehlemski slučaj*, piše Sudar, „*označio početak prakse u hrvatskom iseljeništvu da se u mnogim gradovima svijeta organiziraju demonstracije na jugoslavenski Dan Republike*“.

Djelovanje fra Rafaela Medića, kao i Vjekoslava Luburića koji je u Španjolskoj osnovao *Hrvatski narodni otpor* (HNO), dovelo je do osipanja članstva u HOP-u. Zbog toga su se, piše Sudar, nakon proslave 10. travnja 1961. u Münchenu, sastali predsjednik SOHDE dr. Andrija Ilić iz Engleske, predsjednik *Ujedinjenih Hrvata Njemačke* (UHNj) Mile Rukavina, njegov tajnik Nahid Kulenović i najbliži suradnik

Dane Šarac. Zabrinuta je skupina odlučila osnovati organizaciju *Tajne revolucionarne ustaške postrojbe*.

TRUP-u su pripisivane tada razne izvedene diverzije, iako se pouzdano zna da su neke od njih, tvrdi Sudar, izvršili *Udbini* provokatori sa svrhom kompromitacije hrvatske emigracije. Sudar konkretno navodi primjer Miljenka Hrkača, optuženog da je 1967. godine postavio bombu u jednom beogradskom kinu, a njegov odvjetnik je na suđenju u Beogradu izjavio kako ima dokaze da je bomba podmetnuta po uputama jugoslavenske tajne službe. Budući da ta problematika nikada nije sustavno istraživana, Sudar smatra da je još uvijek nemoguće tvrditi kome pojedine akcije pripisati.

Udba je 1969. godine likvidirala Rukavinu i Kulenovića te je TRUP zbog toga prestao postojati.

Nakon raspada TRUP-a jedan od najpovjerljivijih suradnika Mile Rukavine, Mate Prpić, osnovao je revolucionarnu organizaciju *Hrvatsku narodnu frontu* (HNF). Prpić je ranije živio u Belgiji, a u München je došao 1967. godine na poziv Rukavine da pomogne Krešimiru Tolju u uređivanju glasila *Hrvatska sloboda*. Međutim, časopis je prestao izlaziti nakon likvidacije Rukavine i Tolja 16. listopada 1968. te je Prpić, zajedno s Ivanom Matičevićem, emigrantom iz bosanskog Kotor Varoša, osnovao HNF.

Prpić i Matičević su se u ljeto 1972. godine, pomoću krivotvorenih putovnica prebacili u Jugoslaviju, te zajedno sa suradnicima u Lici i Hrvatskom primorju dočekali i napali policijski automobil na velebitskoj cesti iznad Karlobaga. Prema službenim jugoslavenskim izvorima, tom zgodom je poginuo zapovjednik policijske postaje u Karlobagu. Prpić i Matičević su se vratili u Njemačku, a u Jugoslaviju su ponovno ilegalno ušli u drugoj polovici 1974. godine. Međutim, *Udba* je ovoga puta, preko suradnika *Oskara*, znala za njihov dolazak te im je u sjevernom Velebitu postavila zasjedu. U oružanom okršaju su Prpić i Matičević ubijeni, a njihovom smrću je HNF prestala postojati.

Vladimir Sečen, bivši časnik *Hrvatskih oružanih snaga* (HOS) u NDH i član HOP-a, u drugoj polovici sedamdesetih osnovao je organizaciju *Hrvatski revolucionarni oslobodilački pokret* (HROP). Sečen je 1945. godine emigrirao u Južnu Ameriku, gdje je bio aktivan u vojsci Dominikanske Republike te najprije u instaliranju a onda i u svrgavanju Trujila. Ujedno ga se smatralo stručnjakom za protugerilska ratovanja i, sada navodno kao službenika američke vojno-obavještajne službe, povezivalo s likvidacijom Che Guevare u Boliviji.

Budući da je u HROP očigledno bio infiltriran, *Udba* je likvidirala njegove važnije članove, primjerice Ivana Tuksora iz Nice i Stanka Nižića iz Züricha, ali i njihove suradnike, inače članove *Hrvatskog revolucionarnog bratstva* (HRB), Antu Kostića i Đuru Zagajskog iz Münchena te Matu Kolića iz Pariza.

Najznačajnije podvajanje u HOP-u dogodilo se zbog nezadovoljstva jedne skupine vijećnika politikom dr. Hefera. Oni su tražili reorganizaciju HOP-a, a kako se dr. Hefer i njegovi pristaše nisu s tim složili, na sastanku u Buenos Airesu osnovana je nova organizaciju: *HOP – reorganizacija*. Za predsjednika je izabran dr. Vjekoslav Vrančić, te je pokrenut list *Hrvatski narod*. Drago Sudar naglašava kako niti u načelima ni u ustrojstvu, kao ni u organizacijskom djelovanju i glavnome cilju, između matičnog i reorganiziranog HOP-a praktički nije bilo bitne razlike.

Nakon smrti dr. Vrančića za predsjednika je izabran Jakov Barbarić koji je organizaciju HOP-r vodio do njezina rasformiranja 1990. godine

Hrvatski narodni odbor (HNO)

Neki visoki bivši dužnosnici *Ustaškog pokreta* smatrali su da bi za hrvatske nacionalne interese bilo najbolje kad bi se dr. Ante Pavelić povukao iz javnog i političkog života. Glavni zagovornik te teze bio je dr. Branko Jelić, jedan od najistaknutijih mladih pravaša u Kraljevini Jugoslaviji.

Inače, dr. Jelić je bio impozantna pojava i dobar govornik, pa ga je vodstvo *Ustaškog pokreta* još prije Drugog svjetskog rata poslalo u SAD da drugim tamošnjim pravašima osnuje organizaciju *Hrvatski domobran*. Nakon toga mu je ista uloga bila povjerena i u Južnoj Americi. Vraćajući se, početkom listopada 1939., s jednog takvog putovanja iz Amerike u Europu, Englezi su ga uhitili na brodu u Gibraltaru i internirali. Nakon završetka rata, krajem 1945., dr. Jelić je oslobođen te se nastanio u Zapadnoj Njemačkoj.

Godine 1950. godine održan je u Münchenu sastanak na kojemu su, osim dr. Jelića, bili poznati državni dužnosnici i javni djelatnici NDH: dr. Stjepan Buć, dr. Mate Frković, dr. Ernest Bauer, dr. Krunoslav Draganović te još nekoliko njihovih istomišljenika. Oni su na tom sastanku osnovali organizaciju *Hrvatski narodni odbor* (HNO), a za predsjednika je izabran dr. Branko Jelić.

Vodstvo HNO-a je 2. listopada 1956. donijelo *Programsku deklaraciju* koja je kroz cijelo razdoblje postojanja organizacije određivala njezino djelovanje:

„Razmotrivši teški položaj hrvatskog naroda, koji je nasilno lišen mogućnosti da izrazi svoju volju putem slobodno biranih zastupnika, HNO na svojem godišnjem zasjedanju 1956. god., u suglasnosti delegata iz svih slobodnih europskih zemalja, donosi sljedeću deklaraciju:

1) Svrha HNO-a je okupljati sve pozitivne političke snage u emigraciji, bez obzira na pripadnost bilo kojoj hrvatskoj demokratskoj stranci, odnosno grupaciji, u radu i borbi protiv komunističke tiranije u Domovini s vrhovnim ciljem, da uspostavi Suverenu Hrvatsku Državu na cjelokupnom njezinom etničkom i povijesnom teritoriju.

Dr. Branko Jelić govori 1939. godine na skupu hrvatskih iseljenika u Chicagu

2) HNO stoji neodstupno na načelu demokracije, otklanjajući svaki totalitarizam, dolazio on s lijeva ili s desna. Prema tome, HNO ide za ostvarenjem takvog državnog uređenja u Hrvatskoj, u kojem će Hrvatski Sabor, kao odraz neposredno i slobodno izražene narodne volje, biti vrhovno zakonodavno tijelo. Njemu će biti odgovorna Hrvatska Državna Vlada.

3) U budućoj Hrvatskoj Državi, Bosna i Hercegovina imat će, u skladu s narodnom voljom i svojim posebnim tradicijama, široku autonomiju.

4) Ispovijedajući načela, izražena u Povelji Ujedinjenih Nacija i u Općoj Deklaraciji o Pravima Čovjeka, HNO zastupa program, da svim građanima Hrvatske Države mora biti zajamčena jednakost i ravnopravnost pred zakonom bez ikakve rasne, narodne i vjerske diskriminacije.

Da se razbiju parole, ubačene zlonamjerno sa strane onih, koji žele da na hrvatskom državnom teritoriju nikada ne prestane sukob Hrvata i Srba, HNO smatra potrebnim posebno naglasiti, kako Srbima u Hrvatskoj, uz jednake dužnosti, pripadaju i jednaka prava, kao i svim ostalim građanima, s obzirom na narodni, vjerski, kulturni i ekonomski razvitak. Uvjereni smo da će tada i oni jednako ljubiti i braniti Hrvatsku.

5) Sve narodne manjine, koje je Titov režim nasilno udaljio s hrvatskog narodnog teritorija, imat će načelno pravo na povratak u smislu već postojećeg zaključka HNO.

6) HNO ne priznaje načelo kolektivne odgovornosti te osuđuje svaku osvetu, bilo privatnika, bilo skupina. O teškim prijestupima protiv općepriznatih načela čovječnosti i morala trebaju suditi redoviti državni sudovi.

U skladu s ovim stajalištem treba istaknuti da su mnogi pojedinci bili moralno prisiljeni pristupiti u komunističku stranku i da se također razni 'rukovodioci' nisu zločinima ogrješili o gore spomenuta načela.

Tim istim namjeravamo dati novi i pozitivni doprinos, da na našem narodnom teritoriju konačno zavlada međusobno razumijevanje, snošljivost i ljubav, da tako lanac osveta, koji je zakrvario naše krajeve, bude jednom zauvijek prekinut.

7) *Imajući u vidu, da komunizam nije riješio socijalna pitanja niti ih može riješiti radi svoje u biti protuljudske ideologije, buduća Hrvatska Država ima izgraditi novi, pravedniji socijalni poredak, koji će poštivati dostojanstvo ljudske osobe i, dosljedno, prirodno pravo čovjeka na privatno vlasništvo, dakako u granicama njegove socijalne funkcije. Prema tome, HNO smatra, da nema nekog jednostavnog povratka na staro, nego treba graditi novo i bolje.*

8) *HNO smatra, da je Ujedinjena Europa, kao zajednica slobodnih i ravnopravnih nacionalnih država, jedina pogodna baza, koja može osigurati slobodu, nezavisnost i pravilan razvoj svih pojedinih europskih naroda.*

Tumačeći raspoloženje i aspiracije Hrvatskog naroda, HNO izjavljuje da će se hrvatski narod pozitivno zalagati za ostvarenje ideala Ujedinjene Europe.

HNO smatra da se do tog konačnog cilja dolazi putem regionalnih zajednica. Hrvatski narod treba surađivati u takvim regionalnim zajednicama, na koje ga upućuju njegov geopolitički položaj i ekonomska povezanost, njegove tradicije i kulturne veze. O tome ima donijeti konačnu odluku slobodno izabrano narodno predstavništvo.

Ta zajednica država može biti izgrađena samo na načelu jednakih prava i jednakih dužnosti za sve države-članice.

9) *HNO smatra potrebnim izjaviti, da hrvatski narod duboko želi živjeti u miru i dobrim odnosima sa svim narodima, posebno sa svojim susjedima.*

Sva sporna pitanja Hrvatska Država će rješavati u skladu s demokratskim načelima.

10) *Računajući s masovnim bježanjem iz Domovine, napose u ovo zadnje vrijeme, HNO apelira na sve Hrvate u Domovini, da bez najtežih razloga tj. spašavanja ugroženog života ili teško ugrožene osobne slobode, ne napuštaju domovinu. Bijegom u inozemstvo gubi domovina u borbi s komunističkom tiranijom svoje najotpornije sinove te se slabe hrvatske narodne pozicije, dok masa izbjeglica nikako ne ostvaruje svoje pretjerane nade o brzom i sjajnom rješavanju vlastitog ekonomskog položaja.“*

Branko Jelić je bio predsjednik HNO-a do svoje smrti u svibnju 1972. Naslijedio ga je njegov brat dr. Ivan Jelić. Poslije njegove smrti, do raspuštanja organizacije nakon uspostave Republike Hrvatske, predsjednik HNO-a bio je dr. Ernest Bauer.

HNO je imao svoje ogranke u svim prekomorskim i zapadnoeuropskim zemljama, a za cijelo vrijeme postojanja izdavao je glasilo *Hrvatska država* čiji je urednik zadnjih petnaestak godina bio Krunoslav Prates, suradnik hrvatske *Udbe* pod pseudonimima *Boem* i *Stiv* (na vezi ga je držao Josip Perković).

Raskol u HNO-u

HNO smatran je *umjerenjačkom* iseljeničkom organizacijom. Međutim, jedna osoba u vodstvu, Miroslav Varoš, određeno vrijeme tajnik HNO-a, zagovarao je *akcije*. On je živio u Italiji i bio je u veoma bliskim odnosima s prof. Krunoslavom Draganovićem. Koristeći Draganovićev autoritet, Varoš je kontaktirao s brojnim emigrantima i prikupljao podatke o njihovim vezama u domovini.

Krajem pedesetih godina jugoslavenska je tajna policija uspjela *provaliti* u ilegalnu organizaciju HNO-a u Hrvatskoj i uhititi nekolicinu njezinih pripadnika. U početku se nije znalo je li do *provale* došlo zbog nečije pogreške ili poradi *Udbine* infiltracije. Jedan od uhićenih bio je Ivo Mašina. Njegov brat, Veljko Mašina, živio je u to vrijeme u Italiji. Jednog dana kućepaziteljica mu je priopćila da su u njegovom stanu bila „dva njegova prijatelja“ i da su joj rekli da ih je on poslao po jedan kovčeg koji im je ona predala. U kovčegu su se nalazili dešifrirani podaci o ilegalnoj organizaciji u domovini. Mašina je ubrzo utvrdio da je jedan od dvojice *prijatelja* koji su na prijevazu uzeli kovčeg bio - Miroslav Varoš.

Usprkos tome, Varoš je zadržao potporu Krunoslava Draganovića, koji je zbog toga došao u sukob s dr. Branimirom Jelićem, te je dao suglasnost Varošu da s nekolicinom istomišljenika osnuje novu organizaciju **Hrvatski demokratski odbor** (HDO). Međutim, njemačka policija je ubrzo otkrila eksploziv kod dužnosnika HDO-a, Branka Orlovića, pa je zabranila rad toj organizaciji.

Nedugo nakon raskola u HNO-u 1967. godine iz Italije je *nestao* Krunoslav Draganović. Miroslav Varoš je napisao da je Draganović otet te da je glavni razlog otmice materijal koji je prikupio o jugokomunističkim zločinima u *Bleiburgu* i drugim masovnim gubilištima.

Ante Ciliga koji je također bio jedan od prvaka u HNO-u izravno je Varoša proglasio agentom *Udbe*. Osim spletke oko Draganovića i afere s *ukradenim kovčegom*, optužio ga je i za namještajku u kojoj je 1965. godine platio glavom jedan od utemeljitelja *Hrvatskog revolucionarnog bratstva* Geza Pasty. Varoš je pobjegao u Jugoslaviju početkom siječnja 1970.

Hrvatski narodni otpor (HNO)

Hrvatski narodni otpor (HNO) je bio zamišljen još u Hrvatskoj krajem 1944. sa svrhom da na području koje je bilo pod partizanskom kontrolom organizira gerilsku borbu i izvodi diverzije, kako su to činili i partizani na prostorima koji su bili pod vlašću NDH. Međutim, tijekom ratnih operacija širih razmjera onemogućio je realizaciju te zamisli, pa je HNO osnovan tek 1955. u emigraciji.

HNO je na čelu umjesto predsjednika imao pročelnika, a prvi pročelnik je bio Vjekoslav Maks Luburić – *general Drinjanin*, koji je živio u Španjolskoj. HNO je od samog osnivanja imao vlastitu tiskaru u kojoj je tiskan časopis *Drina* te letci i druga izdanja. U *Drini* su izlazili politički članci i analitičke rasprave o gerilskom ratovanju

koje su pisali Vjekoslav Luburić, pukovnik Ivan Štier i drugi domobranski i ustaški časnici. Kao i druge hrvatske organizacije, HNO je imao svoja područna tijela u Sjevernoj i Južnoj Americi, Australiji i zapadnoeuropskim državama.

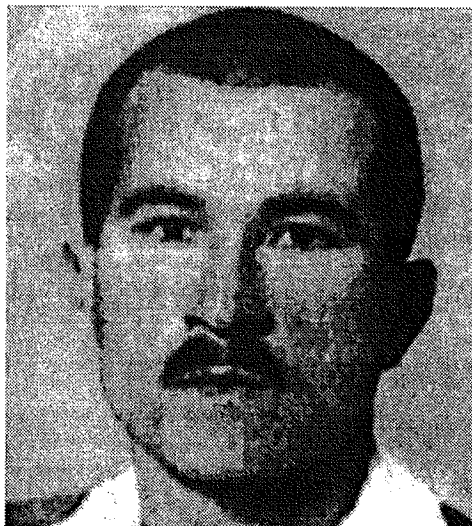
U travnju 1969., nakon što su agenti *Udbe* ubili u Španjolskoj Vjekoslava Luburića, za novog pročelnika je izabran Stipe Bilandžić iz Kölna.

Međutim, s tim izborom se nije složila skupina oko Dinka Šakića, Luburićeva zeta, koja je bila brojna i jaka u Švedskoj. Dvojica članova te frakcije, Ivan Vujičević i Blago Mikulić, ušli su 10. veljače 1970. u jugoslavenski konzulat u Göteborgu i za taoce uzeli osoblje konzulata zahtijevajući da Jugoslavija pusti iz zatvora osuđene Hrvate. Jugoslavija se na taj zahtjev oglušila, a kada su otmičari vidjeli da akcija neće uspjeti, napustili su zgradu konzulata i predali se švedskoj policiji. Osuđeni su na vremenske kazne.

Godinu dana kasnije, 6. travnja 1971., dva pripadnika te frakcije HNO-a, Miro Barešić i Anđelko Brajković, upali su u jugoslavensko veleposlanstvo u Stockholmu. Obojica su bili veoma mladi (imali su po dvadeset godina), a u jugoposlanstvo su ušli s istom namjerom kao i njihovi organizacijski drugovi prije toga. U jugoposlanstvu su zatekli veleposlanika Vladimira Rolovića, visokog časnika jugoslavenske tajne službe, koji im je pokušao pružiti oružani otpor, pa su ga ubili. Obojica su kažnjeni doživotnim zatvorom.

U rujnu 1972. godine, tri mjeseca poslije *Bugojanske akcije*, trojica mladih Hrvata - Tomislav Rebrina, Rudolf Prskalo i Nikola Lisac oteli su švedski zrakoplov i zahtijevali od švedske vlade da pusti na slobodu Vujičevića, Mikulića, Barešića i Brajkovića. Švedska vlada je održala izvanrednu sjednicu na kojoj je donijela odluku o prihvaćanju tih zahtjeva. Zrakoplov s otmičarima i oslobođenim Hrvatima je odletio prema Madridu. U to vrijeme odnosi između Švedske i Španjolske nisu bili najbolji te je Španjolska odbila švedski zahtjev za izručenje. Trojicu otmičara španjolski je sud osudio na dvanaest godina zatvora, ali ih je šef države generalissimus Franco ubrzo pomilovao i dao im pravo boravka u Španjolskoj. Zatvorenici, oslobođeni iz švedskih zatvora, bili su neko vrijeme u zatvoru u Madridu, a onda su pušteni da otputuju u Paragvaj gdje su bili potpuno slobodni.

Nakon dolaska u Paragvaj Ivan Vujičević i Miro Barešić su se razišli s Dinkom Šakićem i prišli krilu Stjepana Bilandžića. Barešić se aktivirao u paragvajskoj vojsci i ubrzo, kao tjelohranitelj paragvajskog veleposlanika, pod novim imenom *Toni Šarić*, dobio zaposlenje u paragvajskom veleposlanstvu u Washingtonu.

Fotografija Vjekoslava-Maksa Luburića s Janka Puste

Anđelko Brajković i Miro Barešić 1972. godine nakon predaje švedskoj policiji

Sve to je organizaciji dalo zamah te je vodstvo HNO-a odlučilo modificirati programska načela koja su konačno uobličena na sastanku vodstva 16. kolovoza 1977. u Španjolskoj. Njihovi najvažniji dijelovi glase:

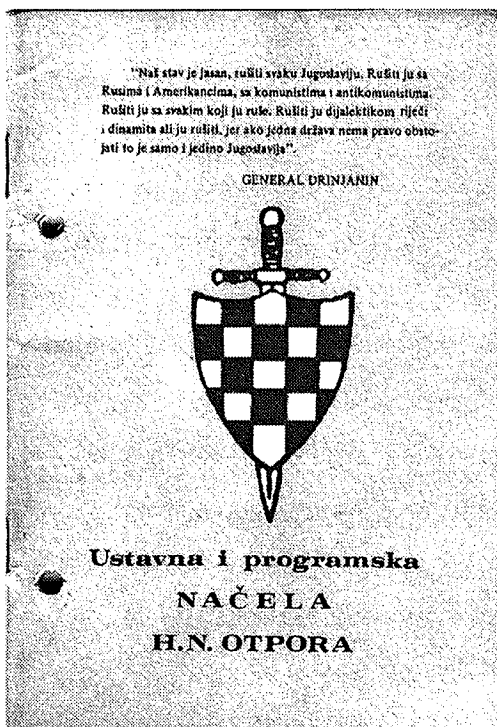
„S obzirom da je svaki program u mnogo čemu ovisan o prilikama i općem stanju određenog vremena, nužno se nameće i zaključak da je prigodom određenih promjena opće situacije i on sam podvrgnut promjenama i razvojnom procesu, kako bi zadržao mogućnost praktične primjene, idući u korak s vremenom. Mi, stoga, ovdje iznosimo samo neke od glavnih smjernica programa HNO-a, koje se u biti ne mogu mijenjati -

bez obzira na promijenjene situacije - jer po naravi svoga sadržaja imaju trajnu vrijednost:

HNO se bori za obnovu samostalne, slobodne i suverene Države Hrvatske u kojoj će narod svojom slobodnom voljom i suverenim pravom odlučivati o svom društvenom, političkom i gospodarskom uređenju.

Budući da je ovaj program namijenjen izvandomovinskom djelokrugu HNO-a (koji je zasnovan na demokratskim načelima,) njegov će se cijeli rad odvijati javno i u granicama zakona onih zemalja u kojima su osnovane i gdje rade njegove postrojbe. HNO će u tom radu pomagati hrvatsku osloboditeljsku borbu svim prikladnim i zakonom dopuštenim sredstvima i načinima djelovanja.

Na međudruštvenom planu - u pitanju suradnje s drugim hrvatskim državotvornim organizacijama, rodoljubnim društvenim i aktivnim pojedincima - HNO ostaje na svom već dobro poznatom stajalištu; što znači da će činiti sve u svojim mogućnostima da međudruštveni rad bude svrsishodno usklađivan i da jedinstvo akcije bude što opširnije i potpunije provođeno u život i rad hrvatske osloboditeljske borbe. U tom duhu, HNO će se truditi i za utvrđivanje boljeg razumijevanja, kao i sveopćeg narodnog izmirenja, gdje ideološke razlike neće više predstavljati zid ograđivanja jednih od drugih, već neka to postane narodni potencijal za bolji i potpuniji rad i bogatiju političku prisutnost na svim područjima i zbivanjima društvenog života. Hrvatsku nacionalnu slogu smatramo jednim od najglavnijih preduvjeta za svako daljnje razumno djelovanje, pa će se i naš rad stalno temeljiti na tim načelima. Razlog neslaganju opravdan je, naravno, onda kad smatramo da je u pitanju služenje neprijatelju ili izdaja bilo koje vrste, kao i svako djelovanje koje šteti temeljnim interesima hrvatskog naroda...

Faksimil naslovnice i devete stranice Načela HNO-a

USTAVNA I PROGRAMSKA NAČELA POGLAVLJE I.

- ČLAN 1) IME, SJEDIŠTE I SVRHA
- Organizacija je utemeljena i vodi se pod imenom – HRVATSKI NARODNI OTPOR i u daljnjem tekstu koristiti će se na sljedeći način: "H.N. OTPOR".
 - Sjedište Glavnog proćelnikta H.N. Otpora mijenja se po potrebi i prema dogovoru proćelnika H.N. Otpora i ostalih dužnosnika koji sučinjavaju Glavno proćelnikstvo H.N. Otpora.
 - Hrvatski Narodni Otpor utemeljen je kao državotvorni pokret hrvatskog naroda sa svrhom da se organiziranim oblicima otpora suprotstavlja svakom tuđinskom nasilju i protivnicima HRVATSKOG NARODNOG PRAVA na samoodređanje, slobodu i suverenost DRŽAVE HRVATSKE. Stoga H.N. Otpor postavlja si kao osnovni zadatak svestrano i sa svim prikladnim sredstvima pomagati svoj narod u njegovoj osloboditeljskoj borbi i obnovi slobodne i samostalne države Hrvatske. U sadašnjem tijeku vremena ta se borba posvećuje odinosti protiv kolonijalnog stanja režima, koji levtrom, pljačkom i nasiljem drži hrvatski narod protiv njegova volje u nezakonitoj i neprirodnoj zajednici različitih naroda zvanom ... Jugoslavija.
- ČLAN 2) OSNOVNA NAČELA
- Neotudjiva prava i temeljne vrednote za koje bori H.N. Otpor i koje smatra neminovnim za biološki opstanak i normalni razvitak hrvatskog naroda:
 - Samostalna i suverena država Hrvatska na čijelom njenom etničko-povijesnom prostoru.

- 9 -

Načelno, mi smo, naravno, za mirno rješavanje i postizanje hrvatskih pravednih zahtjeva i ciljeva, ali smo, na žalost, u takvim pokušajima toliko puta ostali bez uspjeha, da se više ne može objektivno i s ozbiljnošću pomišljati na takve mogućnosti. Naš neprijatelj još nije nigdje pokazao da je dostigao stupanj ljudskog razuma, gdje bi shvatio da je u obostranom interesu mirno rješenje, i da bi učinio nešto konstruktivno u pogledu pravednog i mirnog rješavanja toga neodgodivog pitanja. On je tu svoju tvrdoglavost i neljudske namjere pokazao i u najnovijoj povijesti - 1971. godine, pa nam stoga ne preostaje drugo do li najozbiljnije pripreme za onaj posljednji način ljudskog saobraćaja u postizanju pravde – revolucija...

HNO nije stranka sa strogom privrženošću jednoj ideologiji već opći državotvorni pokret, pa se mi ne kanimo - niti želimo - zadržavati na širokim i preciznim definicijama društvenog uređenja u oslobođenoj Domovini. U redovima HNO-a mogu biti i pripadnici hrvatskih političkih stranaka s različitim ideološkim pogledima i već stoga je neprihvatljivo ići u opširne i jednostrane definicije programa. Osim toga, ima i drugih razloga. Jedan od njih je i taj da bi se tako opširnim razradama o načinu društvenog uređenja išlo u protuslovlje s osnovnim načelima same organizacije - u kojima se navodi da je hrvatski narod jedini koji ima pravo svojom slobodnom voljom donositi odluke o pitanjima državnog uređenja."

FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION

1. Date of transcription: 4/22/81

On Monday, April 27, 1981, ANTE ČARAN was interviewed in the United States Attorney's Office, in Bridgeport, Connecticut.

At this time, ČARAN freely and voluntarily stated the following:

ČARAN stated that "I killed Bakić". I then instructed him to sit down and asked him what happened.

Also present at this time was assistant United States Attorney (AUSA) FRANK HANSEN.

At this time, ČARAN was becoming emotionally upset and the interview was terminated.

4/27/81 Springfield, Connecticut NY 113-1837

Detective THOMAS DALE/ao Date dictated: 4/29/81

This document contains neither recommendations nor conclusions of the FBI. It is the property of the FBI and is loaned to your agency; it and its contents are not to be distributed outside your agency.

FBI prihvaća ubojicu Antu Čarana kao krunskog svjedoka protiv članova HNO-a: Priznanje Ante Čarana da je ubio Križana Brkića

HNO-a u SAD-u i Kanadi pod optužbom da su bili umiješani u terorizam u SAD-u, tj. da su sudjelovali u pravljenu i podmetanju eksplozivnih naprava u prostorije jugoslavenskog konzulata, jugoslavenske banke i drugih jugoslavenskih ustanova, kao i u prostorije navodno projugoslavenski orijentiranih hrvatskih iseljenika.

Većina uhićenih je osuđena na drastične zatvorske kazne, a dvojica (Ante Ljubas i Ranko Primorac) se još uvijek nalaze u američkim zatvorima. Suđenje toj skupini poljuljalo je povjerenje hrvatskih emigranata u američku demokraciju te pravedno i nezavisno sudstvo, jer se pouzdano znalo da su mnogi dokazi bili montirani od američke i jugoslavenske tajne policije. Glavna svrha tog suđenja sastojala se, u vrijeme očekivane destabilizacije SFRJ nakon smrti Tita, u zastrašivanju hrvatskih emigranata kako se ne bi upuštali u protujugoslavenske djelatnosti

Organizacija HNO je tim suđenjima uništena, ali nije prestala postojati. Životarila je do uspostave Republike Hrvatske kad je službeno raspuštena.

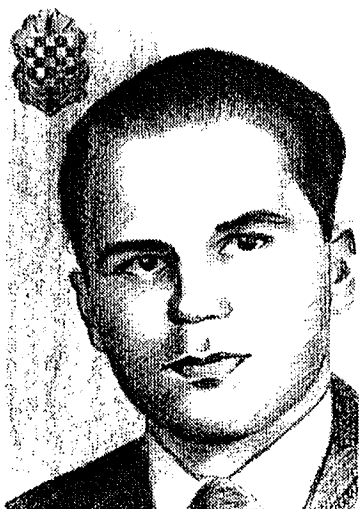
Hrvatsko revolucionarno bratstvo (HRB)

Organizaciju *Hrvatsko revolucionarno bratstvo* (HRB) osnovali su 1961. godine u Australiji Geza Pasty, Josip Senić, Jure Marić i drugi. Oni su prije osnutka HRB-a bili u HOP-u u kojemu je, prema njihovu mišljenju, bilo previše borbene i revolucionarne retorike koja je i njih privukla u HOP. Kad su se uvjerali da vodstvo HOP-a ne želi s retorike prijeći na djela, odlučili su osnovati novu organizaciju.

HRB je imao tri glavna dokumenta koja je donio *Glavni revolucionarni stan* kao vrhovno tijelo HRB-a: *Temeljna načela*, *Stegovni pravilnik* i *Prisega*.

Temeljna načela HRB-a donesena su 4. siječnja 1961. u Upsali/Švedska. Njihov najvažniji dio glasi:

„*Hrvatsko Revolucionarno Bratstvo je – kako sam naslov kaže – borbena organizacija svjesnih hrvatskih rodoljuba, koji su postavili zadaću osloboditi*

Geza Pasty,
crtž Zdenka
Jakovljevića,
2001.

Josip Senić,
crtž Zdenka
Jakovljevića,
2001.

hrvatski narod od tuđinskoga nasilja, te državu Hrvatsku ponovno uskrisiti u njezinim etničkim i povijesnim granicama.

Hrvatsko Revolucionarno Bratstvo poslužit će se u svom djelovanju svim raspoloživim sredstvima, uključujući i upotrebu oružja da se konačni cilj ostvari.

Sveta je dužnost svakoga pripadnika Bratstva najpogodnijim načinom i sredstvima djelovati, u granicama svojih mogućnosti, da se ostvare planovi organizacije, koji su istovjetni vjekovnim težnjama svih hrvatskih naraštaja.

Glavni Revolucionarni Stan postaviti će, prema potrebi, smislu i okolnostima, granice djelovanja svakoga pojedinca, odnosno usmjeriti njegov rad i djelovanje u pravcu, koji će organizacija smatrati opravdanim i svrsihodnim.

Organizacija obvezuje svakoga svog pripadnika prisegom na poštivanje Temeljnih načela HRB-a, točno izvršavanje zapovijedi, uputa i sugestija, te na poslušnost i strogo čuvanje tajne.

Cilj koji je pred organizaciju postavljen, zadaci, koji pripadnike HRB-a očekuju, kao i realno presuđivanje snaga s kojima raspolažu neprijatelji hrvatskoga naroda i protivnici hrvatske državne nezavisnosti, traže kategorički maksimalan napor, samoprijegor i požrtvovanje, pa će se u tom smislu upravljati cjelokupna djelatnost HRB-a općenito, a svakoga brata revolucionara ili sestre revolucionarke napose.

Zbog uvjeta pod kojima HRB-o djeluje, te radi taktike koju su nam neprijatelji nametnuli, sav rad organizacije odvija se podzemno, u dubokoj tajnosti.

U prvoj fazi revolucionarne djelatnosti čitav rad pod imenom HRB-a u potpunosti je ilegalne naravi.

Kombiniranje javnoga djelovanja s ilegalnim u izuzetnim slučajevima dopušteno je samo određenim članovima organizacije, ali tek po predhodnom odobrenju Glavnog revolucionarnoga stana.

Št. 10. 1961.

HRVATSKO REVOLUCIONARNO BRATSTVO
HRVATSKOM NARODU
PROGRAM

1. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
2. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
3. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
4. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
5. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
6. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
7. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
8. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
9. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...
10. Hrvatski narod ustaje protiv i naprotiv svim i svima koji su protiv i protivu njegovih interesa...

U javnom djelovanju nitko ne smije u pripremnom stadiju hrvatske revolucije nastupati pod službenim nazivom organizacije ili bilo kojeg njezinog dijela."

Sastavni dio Načela je Program HRB-a s vizijom buduće hrvatske države: „Hrvatska Država nije cilj nego sredstvo pomoću kojega Hrvatski Narod postiže onaj stupanj političkog, gospodarskog i kulturnog napretka, kojega nije mogao postići pod tuđinskom upravom. Jedino slobodni, demokratski poredak u Hrvatskoj Državi, omogućava Hrvatskom Narodu postignuće slobode, mira i blagostanja za kojim on toliko čezne...

Faksimil prve stranice Programa HRB-a

Sloboda i demokracija nezamislive su bez društvene pravde.

Hrvatski Narod baštini etiku pravednih društvenih i socijalnih nazora, a HRB zastupa i brani ove vrijedne osobine Hrvatskog Naroda. Iz tih razloga se HRB zalaže za pravedno socijalno uređenje, za društveni sustav u kojemu neće postojati aristokati i kmetovi, buržuj i siromasi, komesari i robovi, ili bilo kakva povlaštena kasta, nego organsko jedinstvo seljaka, radnika i intelektualaca, velika obitelj – pluga, stroja, pera i mača."

Stegovni pravilnik donesen je desetak mjeseci kasnije, 30. studenoga 1961.: „Hrvatsko revolucionarno bratstvo postavlja svakom pripadniku kao prvi uvjet bezuvjetnu poslušnost i točnost u izvršenju naređenja, vjernost osnovnim načelima, izdržljivost i čuvanje tajni.

Izdaja se smatra najtežim prijestupom.

Plasljivost je za svakog revolucionara najveće zlo. Plasljivost vodi izdaji, a izdaja u ropstvo. Vjernost znači slobodu, a za dobivanje i održavanje slobode, za postizanje trajnosti slobode nužna je tjelesna, intelektualna i moralna hrabrost.

Prijevara revolucionara i pronevjera novčanih i ostalih materijalnih sredstava organizacije kažnjava se najtežim kaznama.

Za sve propuste se disciplinski odgovara. Presude donose revolucionarni sudovi, koje osniva revolucionarna vrhovna komanda.

Na području svakog povjereništva postoji revolucionarni sud.

Revolucionarni sud sačinjavaju: predsjednik suda, tužitelj, branitelj i dva protutnika.

*Tužitelj podnosi dokazni materijal za osudu.
Branitelj brani optuženog iznoseći olakšavajuće okolnosti.*

Porotnici pomažu u donošenju presude i čuvaju dostojanstvo revolucionarnog suda u smislu osnovnih načela.

Predsjednik suda izriče presudu, pošto temeljito saslušava tužitelja, branitelja i porotnike.

Za učinjene prijestupe izriču se sljedeće kazne:

- opomena,*
- stroga opomena,*
- ustupanje opasnog zadatka,*
- smrt.*

Presudu izvršavaju posebno odabrani revolucionari, koje određuje revolucionarni glavni štab.

Protiv presude se ne može uložiti žalba.

Život za Hrvatsku!“

HRB je bio, dakle, ustrojen po uobičajenim pravilima revolucionarnih organizacija. U organizaciji je postojao šifrirani način djelovanja i svaki je član imao konspirativno ime. Za svakog novog člana morala su jamčiti dva djelatna člana, a primljeni je član morao položiti prisegu kojom se obvezao na bezuvjetno pokoravanje organizacijskim propisima i na izvršavanje organizacijskih zadataka. Tekst prisege je glasio:

„Prisežem svemogućim Bogom i najdražim svetinjama, da ću se do kraja svoga života boriti za slobodu i državnu neovisnost hrvatskog naroda.

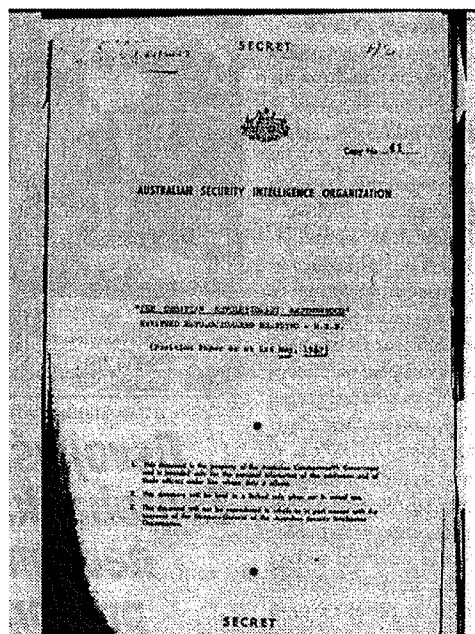
Svojim dobrovoljnim pristupom u redove HRB-a obvezujem se slušati naređeno, bez pogovora izvršavati dane zapovijedi i naloge, te vjerno slijediti revolucionarna načela Bratstva. Svaku povjerenu mi tajnu obvezujem se čuvati i ne odavati ništa što bi moglo štetiti probitcima Bratstva i hrvatskog naroda.

Ako prekršim ovu prisegu i ogriješim se o revolucionarna načela Bratstva ima me po zakonima organizacije steći kazna smrti.

Tako mi Bog pomogao!“

HRB je u prvoj polovici šezdesetih godina poslao devetoricu diverzanata da idu završiti nekoliko diverzija u Jugoslaviji. Jedna je trojka pokušala miniranjem željezničkih tračnica u Gorskom Kotaru izbaciti iz tračnica teretni vlak, ali je eksplozivni materijal bio slab i diverzija nije uspjela, a ni druge dvije trojke nisu polučile nikakav uspjeh. Neki od njih bili su uhvaćeni na granici kad su se vraćali iz Jugoslavije, a neki su pohvatani unutar zemlje. Nakon provedene istrage, izvedeni su na sud u Rijeci i osuđeni na visoke vremenske kazne koje su izdržavali u raznim jugoslavenskim tammicama.

Vodstvo HRB-a je neke akcije priznavalo, a jedna od njih svakako je *Bugojanska akcija* u lipnju 1972. Kako je poznato, tada je 19 diverzanata HRB-a

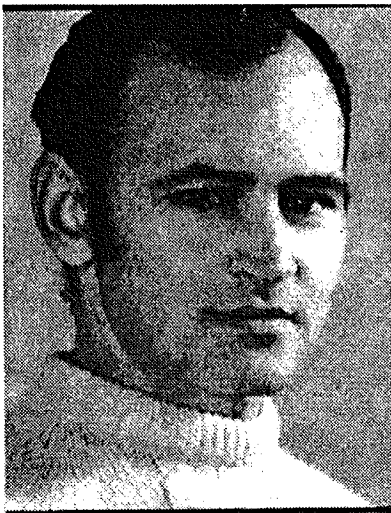
Faksimil naslovnice strogo povjerljive analize ASIO-a o HRB-u, 1967.

upalo u Jugoslaviju i dva mjeseca vodilo borbu s postrojbama jugoslavenske policije i JNA. Većina njih je poginula u okršajima, a četvorica su zarobljena. Njih je Vojni sud u Sarajevu, na tajnom suđenju, osudio na smrt. Kazna je izvršena nad trojicom, dok je najmlađi među njima, tada devetnaestogodišnji Ludvig Pavlović, pomilovan na 20 godina robije. Izdržao je 18 godina, najveći dio u Srijemskoj Mitrovici, a nakon prvih višestranačkih izbora prebačen je u zatvor u Republici Hrvatskoj odakle je ubrzo pušten na slobodu. Nakon izlaska iz zatvora, Pavlović se uključio u obrambene redove branitelja RH, a kad je već bilo očigledno da će se rat proširiti i na BiH, otišao je u svoj uži zavičaj Hercegovinu, gdje je, u rujnu 1991., u jednom okršaju s JNA iznad Posušja poginuo.

O Bugojanskoj skupini raspravljao je Hrvatski državni sabor 1997. godine. Zastupnik Ivan Gabelica uputio je Zastupničkom domu Prijedlog deklaracije o pokušaju ustanka za hrvatsku državnu nezavisnost u okolici Bugojna godine 1972.. Tim prijedlogom Deklaracije zastupnik Ivan Gabelica predložio je da se 19-torici boraca iz te akcije dodijele činovi i odličja te da se posmrtno izjednače s borcima dragovoljačkih postrojbi Domovinskog rata. Razmatrajući navedeni Prijedlog, Zastupnički dom je na sjednici 28. lipnja 1996. donio Zaključak kojim od Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava traži mišljenje o navedenom Prijedlogu deklaracije. Nakon što je Komisija dala - uglavnom pozitivno - mišljenje Hrvatski državni sabor je odbio prihvatiti Deklaraciju.

Mišljenje Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava je glasilo:

„Članovi Bugojanske skupine, i to: Ambroz Andrić, rođen 10. prosinca 1939. u Tuzli, Adolf Andrić, rođen 4. ožujka 1942. u Tuzli, Pavao Vegar, rođen 10. studenoga 1939. u Vašarovićima kod Ljubuškog, Ilija Glavaš, rođen 8. prosinca 1939. u Lužanima kod Gornjeg Vakufa, Đuro Horvat, rođen 12. travnja 1939. u Palinovecu kod Čakovca, Vejsil Keškić, rođen 25. lipnja 1939. u Maloj Peći kod Bihaća, Viktor Kancijanić, rođen u Tinjanu kod Pazina, Petar Bakula, rođen u Rastovači kod Posušja, Mirko Vlasnović, rođen 19. kolovoza 1932. u Zemunik Gornjem kod Zadra, Ilija Lovrić, rođen 1945. u Varvari kod Prozora, Filip Bešlić, rođen u Rastovači kod Posušja, Stipe Ljubas, rođen 21. rujna 1951. u Đakovu, Vlado Miletić, rođen u Ograđeniku kod Čitluka, Vinko Knez, rođen

Pavo Vegar
(lijevo) i
Ambroz Andrić
(desno), vođe
Bugojanske
akcije

1954. u Viškovicima kod Slavonske Požege, Ivan Prlić, rođen 1951. u Sovićima kod Gruda, Nikola Antunac, rođen 1950. u Karlovcu, Vili Eršek, rođen u Varaždinu, i Vidak Buntić, rođen u Ograđeniku kod Čitluka, žrtve su poraća, sukladno odredbi članka 2. stavka 2. Zakona o utvrđivanju ratnih i poratnih žrtava II. svjetskog rata ('Narodne novine', broj 53/A/91) i članka 2. točke 2. alineja 3. Poslovnika Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava ('Narodne novine', broj 8/92) kojim je propisano da se osobe smrtno stradale nakon 9. svibnja 1945. smatraju poratnim žrtvama II. svjetskog rata. Kao takve Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava ih je evidentirala.

Član Bugojanske skupine Ludvig Pavlović, rođen 9. travnja 1951. u Vitini kod Ljubuškog, žrtva je Domovinskog rata.

Kako je Prijedlog deklaracije prvenstveno političko pitanje, Komisija nije u mogućnosti dati mišljenje o tom pitanju. No, nesumnjivo je, pa i općepoznato, da su članovi Bugojanske skupine stradali u oružanom sukobu s Jugoslavenskom armijom i policijom i da im je cilj bio podizanje ustanka i uspostava nezavisne hrvatske države... Na području tadašnjih republika SR Hrvatske i SR Bosne i Hercegovine uhićeno je nekoliko desetaka Hrvata pod optužbom da su, prije nego što je Bugojanska skupina ušla u Hrvatsku, pripremali teren za akciju ili da su se trebali naknadno uključiti u nju. Nekolicina uhićenih podlegla je torturama pod istragom, primjerice Antun Raspudić iz Ljubuškog, ili za vrijeme izdržavanja kazne, primjerice Ante Miličević, također iz Ljubuškog.

Sigurno je da i ove žrtve zaslužuju istu pozornost kao i devetnaestorica pripadnika Bugojanske skupine, ali i nekolicina hrvatskih emigranata koje je Udba likvidirala zbog povezanosti s Bugojanskom akcijom. To se posebice odnosi na troje članova obitelji Ševo: oca Stjepana, rođenog 1937. u Hamzićima kod Čitluka, suprugu Tatjanu, rođenu 1946. u Varaždinu, i njihovu devetgodišnju kćerku Rosemariju, rođenu 1963. god. u Stuttgartu, likvidirane 24. kolovoza 1972. u talijanskom gradiću San Dona di Piave kod Venecije...

Osim Bugojanske skupine bilo je i drugih organiziranih pokušaja Hrvata za pokretanje oružanog ustanka s ciljem stvaranja samostalne hrvatske države. Prva veća gerilska skupina sastavljena od hrvatskih političkih emigranata, članova HRB-a, koja je prethodila Bugojanskoj skupini, ušla je u Hrvatsku 7. srpnja 1963. Tu skupinu od devet naoružanih članova predvodili su Ilija Tolić i Josip Oblak. Ona je zbog toga kasnije nazvana 'Skupina Tolić-Oblak'. Sačinjavali su je još: Dražen Tapšanji, Mirko Fumić, Krešimir Perković, Rade Stojić, Stanko Zdrilić, Branko Podrug i Vlado Leko. Sva devetorica su uhićena neposredno nakon dolaska u Hrvatsku i osuđena na dugogodišnje zatvorske kazne.

Gerilska skupina koja je slijedila primjer Bugojanske skupine bila je sastavljena od samo dvojice članova HRB-a: Ivana Matičevića i Mate Prpića. Oni su nekoliko godina za redom odlazili iz Njemačke u Hrvatsku i izvodili raznovrsne akcije, od bombaških napada na vojne i policijske ustanove do likvidacija Udbinih oficira. Neposredno nakon jedne takve akcije poginuli su 29. listopada 1974. kod Gospića.“

HRB je prestao djelovati odlukom *Glavnog revolucionarnog stana* 25. studenoga 1996.:

„Nakon teškog obrambenog i oslobodilačkog rata koji je nametnut hrvatskom narodu od strane velikosrpskih osvajača, s ponosom možemo reći da je Hrvatska danas slobodna, neovisna i demokratska država. Stoljetni san svih Hrvata, a pogotovo hrvatskih domoljuba, ostvaren je nesebičnom žrtvom cjelokupnog hrvatskog naroda, domovinskih i iseljenih Hrvata, bez obzira na ideološka i stranačka opredjeljenja i uvjerenja.

Međutim, iako je u osloboditeljskoj borbi sudjelovalo cjelokupno hrvatsko narodno biće, ne smijemo i ne možemo zaobići one organizirane čimbenike u iseljeništvu, koji su desetljećima tumačili htijenja hrvatskoga naroda za slobodom i neovisnošću u zemljama u kojima su se naselili, i svojim požrtvovnim rodoljubnim radom dali veliki doprinos u borbi za slobodu Hrvatske. U toj raznovrsnosti hrvatskih organizacija, kako političkih tako kulturnih, športskih i inih organizacija i društava, samozatajno je djelovalo i Hrvatsko revolucionarno bratstvo (HRB), ustrojeno kao revolucionarna organizacija još davne 1961. godine s isključivom zadaćom: 'Beskompromisno rušenje Jugoslavije i uspostava neovisne, demokratske hrvatske Države'. U toj dugoj, mukotrpoj i iscrpljujućoj borbi djelatnosti HRB-a nisu bile ograničene samo u iseljeništvu, već je težište borbe bilo usmjereno na samu Hrvatsku, čvrsto vjerujući da je to jedini način plodonosne borbe. Zato iz niza operacija izvedenih u domovini, kao vrhunac vojnog pothvata H.R. Bratstva, ostat će za povijest 'akcija Bugojno', bez razlike da li taj pothvat danas netko razumije, poštuje ili pak osuđuje. Ovu operaciju, razrađenu u operativnom odjelu HRB-a pod tajnim kodom 'PL', izvršila je postrojba koja nosi ime 'Planinske lisice', a u planiranju i izvođenju nije sudjelovala niti jedna druga organizacija.

Samu djelatnost HRB-a ne bi smo smjeli svesti samo na 'Bugojno'. Bilo je tu djelatnika revolucionara koji su gubili živote za Hrvatsku diljem Europe kao pripadnici HRB-a, a jednako tako se borili u borbenim postrojbama Hrvatske vojske u Domovinskom ratu. Borili su se časno, nesebično junački. Neki poginule, a neki ostadoše invalidi. Nikad se nisu hvalili svojom pripadnošću HRB-u, jer su se ravnali prema načelu: 'Djela, a ne riječi..'

Hrvatska je danas stvarnost. Hrvatska je slobodna, demokratska i neovisna. U njoj ima mjesta za svakog onog tko Hrvatsku želi imati za svoju domovinu. To je međunarodno priznata država s međunarodno priznatim granicama koje čuva hrvatski vojnik. Cilj koji je postavljen u Temeljnim načelima HRB-a je postignut, te na osnovu toga Glavni Revolucionarni Stan donosi:

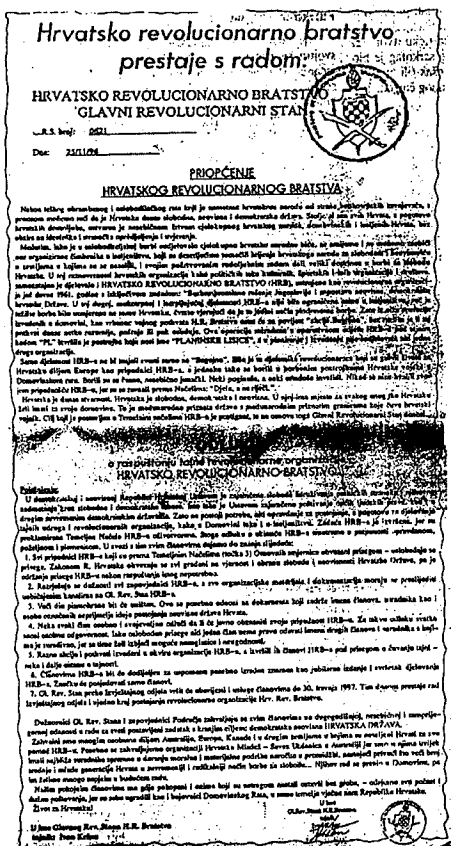
O d l u k u

o raspuštanju tajne revolucionarne organizacije
Hrvatsko revolucionarno bratstvo

Pojašnjenje: U demokratskoj i neovisnoj Republici Hrvatskoj Ustavom je zajamčena sloboda udruživanja političkih stranaka i njihovog nadmetanja kroz slobodne i demokratske izbore. Isto tako je Ustavom zajamčeno poštivanje općih ljudskih prava, kao i u drugim suvremenim demokratskim državama. Zato ne postoji potreba, niti opravdanje za postojanje, a pogotovo za djelovanje tajnih udruga i revolucionarnih organizacija, kako u Domovini tako i u iseljeništvu. Zadaća HRB-a je izvršena, jer su proklamirana Temeljna Načela HRB-a oživotvorena. Stoga odluku o ukinuću HRB-a smatramo u potpunosti opravdanom, poželjnom i plemenitom. U svezi s tim svim članovima dajemo do znanja sljedeće:

1. Svi pripadnici HRB-a koji su prema Temeljnim Načelima (točka 3.) Osnovnih smjernica obvezani prisegom - oslobađaju se prisege. Zakonom R. Hrvatske obvezuju se svi građani na vjernost i obranu slobode i neovisnosti Hrvatske Države, pa je održanje prisege HRB-u nakon raspuštanja istog nepotrebno.

2. Razrješuju se dužnosti svi

Faksimil odluke Glavnog revolucionarnog stana HRB-a o prestanku djelovanja, 1996.

zapovjednici HRB-a, a svi organizacijski materijali i dokumentacija moraju se proslijediti uobičajenim kanalima na Glavni Revolucionarni Stan HRB-a.

3. Veći dio pismohrane bit će uništen. Ovo se posebno odnosi na dokumente koji sadrže imena članova, suradnika i osoba označenih kao neprijatelji ideje postojanja neovisne države Hrvata.

4. Neka svaki član osobno i svojevrijedno odluči hoće li javno obznaniti svoju pripadnost HRB-u. Za takvu odluku svatko snosi osobnu odgovornost. Iako oslobođen prisega, niti jedan član nema pravo odavati imena drugih članova i suradnika s kojima je surađivao, jer se time želi izbjeći moguće nesuglasice i neugodnosti.

5. Razne akcije i pothvati izvedeni u okviru organizacije HRB-a, a izvršili su ih članovi HRB-a pod prisegom o čuvanju tajni, neka i dalje ostanu u tajnosti.

6. Članovima HRB-a bit će za uspomenu dodijeljen posebno izrađen znamen kao jubilarno izdanje i svršetak djelovanja HRB-a. Značku će posjedovati samo članovi.

7. Gl. Rev. Stan preko Izvještajnog odjela vršit će obavijesti i usluge članovima do 30. travnja 1997. Tim danom prestaje rad Izvještajnog odjela i ujedno je kraj postojanja revolucionarne organizacije Hrv. Rev. Bratstvo.

Dužnosnici Gl. Rev. Stana i zapovjednici Područja zahvaljuju se svim članovima na dugogodišnjoj, nesebičnoj i samoprijegornoj odanosti u radu za sveti postavljeni zadatak s krajnjim ciljem: demokratska neovisna Hrvatska Država.

Zahvalni smo mnogim osobama diljem Australije, Europe, Kanade i drugih zemalja u kojima su naseljeni Hrvati za svu pomoć HRB-u. Posebno se zahvaljujemo organizaciji Hrvatska Mladež - Savez Uzdanica u Australiji, jer smo u njima uvijek imali najbliže suradnike, spremne u davanju moralne i materijalne podrške, naročito u promidžbi, nastojeći privući što veći broj srednje i mlade generacije Hrvata u suvremeniji i radikalniji način borbe za slobodu... Njihov rad se prenio u Domovinu, pa im želimo mnogo uspjeha u budućem radu.

Našim pokojnim članovima, ma gdje pokopani, i onima koji su netragom nestali ostavši bez groba, - odajemo svu počast i dužno poštovanje, jer su sebe ugradili, kao i bojovnici Domovinskog rata, u same temelje vječne nam Republike Hrvatske.

Život za Hrvatsku!

U ime Gl. Rev. Stana H. R. Bratstva, tajnik Ivan Kršan“

Jedini visoki dužnosnik HRB-a koji se ikada takvim javno deklarirao i progovorio u javnosti jest emigrant iz Australije Zdenko Marinčić, rodom od Čitluka. On je, predstavljajući se kao član *Glavnog revolucionarnog stana* HRB-a tijekom rujna i listopada 2000. dao intervju australskom tjedniku *Hrvatski vjesnik i Slobodnoj Dalmaciji*. U njima je potvrdio vijest da je HRB raspušten. Prema njemu, HRB se nikada nije bavio terorizmom:

„U doba našega djelovanja jedini terorist bila je jugoslavenska država koja je Hrvate, a i ostale narode u njoj, držala u ropstvu. Ako su rušitelji ondašnje Jugoslavije teroristi, onda smo i mi teroristi i ponosimo se time... Međutim, HRB se nije bavio terorizmom. HRB nije napravio nijednu terorističku akciju, pa ni Riječka i Bugojanska akcija se ne mogu takvim smatrati. Mi smo se bavili državotvornim radom, a u borbenim akcijama smo izbjegavali nepotrebne žrtve... Naš konačni cilj, stvaranje države Hrvatske u kojoj se može slobodno živjeti i odlučivati, je ostvaren.“

Jure Marić, rodnom od Stoca, prema raznim izvorima jedan od osnivača HRB-a, u povodu, tijekom prošle i ove godine, iznesenih optužbi da HRB stoji iza nekih diverzija u Hrvatskoj, izjavio je:

„HRB je raspušten i htio bih naglasiti da se ne može obnoviti, dokle god postoji hrvatska država i njezine institucije zadužene za čuvanje granica i sigurnosti. Naša je zadaća bila kristalno čista: borili smo se za hrvatsku državu! Ona je stvorena i svako oživljavanje HRB-a bilo bi – povratak u prošlost!“

Međutim, ipak postoje naznake da se jedan dio članstva HRB-a nije pomirio s raspuštanjem organizacije, jer smatraju da je HRB trebalo raspustiti tek kad se stvore okolnosti koje će pouzdano jamčiti opstanak Republike Hrvatske kao samostalne i suverene države.

Hrvatska republikanska stranka (HRS)

Hrvatska republikanska stranka (HRS) je osnovana 9. siječnja 1951. u Buenos Airesu, dakle pred nešto više od pola stoljeća. Glavni pokretač, koji je još 1945. u izbjegličkom logoru u Italiji počeo pripremati njezin osnutak, bio je prof. Ivan Oršanić. On je bio predsjednik stranke do svoje smrti 1968. godine, a nakon njega do preseljenja sjedišta stranke 1991. godine u Zagreb – dr. Ivo Korsky.

Ivan Oršanić je bio političar, revolucionar i filozof. Kao katolički intelektualac bio je suradnik blaženoga Alojzija Stepinca i dr. Ive Protulipca (koji je bio prva žrtva agenata Udbe 31. siječnja 1946. u Trstu). Uređivao je elitni nacionalistički časopis *Hrvatska smotra* i smatrali su ga ideologom hrvatskih revolucionarnih nacionalističkih organizacija. Zbog političkog angažmana je, nakon potpisivanja *Sporazuma Cvetković-Maček* i uspostave Banovine Hrvatske, bio uhićen i interniran u koncentracijski logor *Krušica* u Bosni gdje je dočekao uspostavu prve novovjekovne hrvatske države.

Dr. Ante Pavelić ga je imenovao šefom promidžbe NDH, ali i smijenio - na pritisak Nijemaca - već nakon dva mjeseca, jer je odbio zahtjeve Nijemaca da hrvatsku promidžbu podredi njihovim interesima. Nakon toga, a uz dogovor s dr. Antom Pavelićem, osniva organizaciju *Ustaška mladež* kako bi onemogućio planiranu njemačku infiltraciju i indoktrinaciju hrvatske mladeži.

Međutim, političke odnose s dr. Pavelićem prekinuo je prilikom povlačenja u

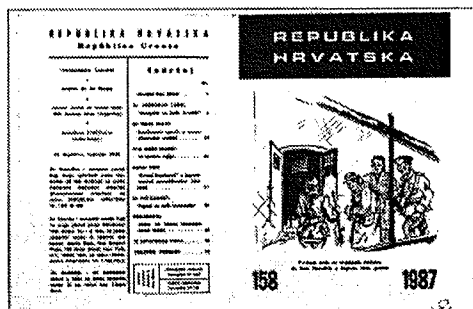
svibnju 1945. Oršanić nije krivio Pavelića zbog gubitka države, jer je smatrao da državu u ono doba nije mogla spasiti ustaška ekipa, nego zbog načina na koji je država izgubljena. Zbog toga je već u izbjegličkom logoru počeo razmišljati o osnivanju nove političke stranke te je HRS, na neki način, nastala kao reakcija na *Bleiburšku tragediju*.

Ivan Oršanić, koji je slijedio Starčeviću misao o vrijednosti čovjeka i osobne slobode, prihvaćao je autoritarni sustav u revolucionarno doba i u doba obrane stvorene države. Taj je sustav vladao tada ne samo među nacionalistima, nego i u HSS-u. No nakon *Bleiburga*, Oršanić je odbacio svaki trag sustava čiju je formulaciju dala upravo HSS: „*Zna Vođa što radi!*“. I upravo zbog tog odbijanja sustava *Vođe*, a želeći posebno naglasiti da je zanimanje za narodnu sudbinu opća dužnost i da na sve spada (*res publica*), dao je kasnije novoosnovanoj stranki republikansko ime.

Pokušavajući pokrenuti stranku, Oršanić je 30. lipnja 1946. u Italiji tiskao prvi broj biltena *Starčevićanac*, gdje je u uvodniku iznio temeljne misli koje će se 1951. naći u *Uvodnoj riječi Načela Hrvatske republikanske stranke*. Ta *Načela* zastupaju potrebu „sinteze naše povijesti“, sinteze onog što je „u stotinu oblika u spisima, u svojim političkim novinama, u svojoj stranci, u Saboru i pred narodnim zborovima“ definirao Ante Starčević; pa zatim onog što trebamo zahvaliti Stjepanu Radiću koji je shvatio da je „ideja o Hrvatskoj i o hrvatskom državnom pravu već tu“, ali da „sav narod treba osvijestiti, dati mu organizaciju, snagu“; a kao završnica te sinteze „1941. godine proglašenjem Države buknuła je iz narodne duše opet jedna tradicionalna snaga: spremnost na borbu“.

Hrvatska republikanska stranka (HRS) okupljala je Hrvate raznih godina, s različitim životnim iskustvom, no pretežno mlađe, koji su se nalazili i u vodstvu., pa i na najvišem vrhu, u *Glavnom i Izvršnom odboru* stranke. Vodstvo se sastojalo od dvaju tijela: *Glavnog odbora* i *Izvršnog odbora*. *Glavni odbor* je imao 12 članova, a *Izvršni* samo tri: *predsjednik*, tajnik i blagajnik. Svake tri godine članovi su tajnim glasovanjem izabirali obadva tijela, tako da je postojala mogućnost generacijskog usklađivanja i uklapanja mlađih članova u vodstvo stranke.

U redovima HRS-a bili su pripadnici svih emigrantskih generacija, od poslijeratne koja je doživjela i preživjela *bleiburšku* katastrofu do tzv. *proljećara*. To se očitovalo i u *Izvršnom odboru* HRS-a gdje su predsjednik, tajnik i blagajnik pripadali trima različitim generacijama i imali različita životna iskustva. *Predsjednik*, dr. Ivo Korsky, bio je 9 godina stariji od tajnika mr. Kazimira Katalinića i, kao veoma mlad, pripadao je predratnoj revolucionarnoj nacionalističkoj struji. Katalinić je u doba Drugog svjetskog rata bio srednjoškolac, doživio je talijansku okupaciju, a imao je 16 godina više nego

Faksimil naslovnice i zadnje stranice glasila HRS-a, 1987.

blagajnik prof. Šime Letina koji je napustio domovinu 1966, s 23 godine, oživjevši tako Rankovićev teror.

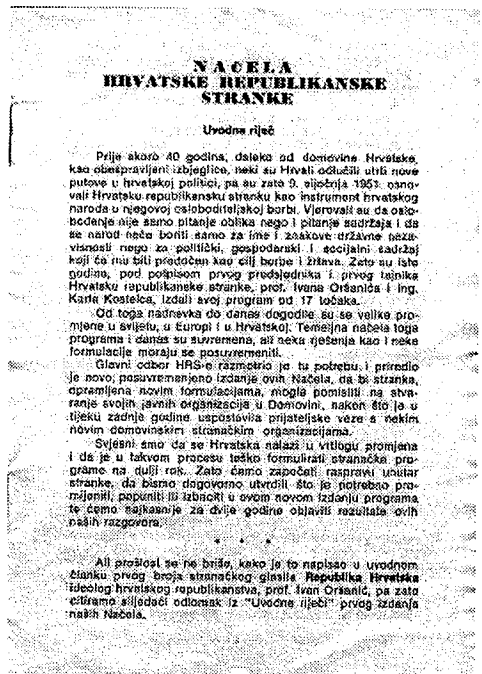
HRS je uspjela uključiti i one koji su se rodili u emigraciji, daleko od domovine. Bili su veoma aktivni, posebice na propagandističkom polju, pa i među radnicima na *privremenom* radu u Europi. Neki su se i vratili u Republiku Hrvatsku, a jedan je od njih današnji predsjednik *Hrvatske republikanske zajednice* (HRZ) u Republici Hrvatskoj, prof. Mario Ostojić.

HRS je imala programska *Načela* donesena u prigodi osnivanja stranke 1951. godine. Ona su modificirana nakon skoro četiri desetljeća, ali su temeljne točke i misli ostale iste. Donosimo samo najbitnije točke:

„Kao svaki povijesno izgrađeni narod i hrvatski narod ima pravo da slobodno odlučuje o sebi, svom uređenju i svojoj budućnosti, te da uspostavi, ustroji i osigura svoj suverenitet u obliku slobodne i nezavisne države Hrvatske na cijelom svom povijesnom i prirodnom području. Ovaj je narodni suverenitet potpuno u skladu s međunarodno priznatim ljudskim pravima i pravom naroda na samoodređenje.

U današnjem svijetu narod može ostvariti i osigurati svoj suverenitet samo u okviru svoje nezavisne narodne države koja, kao priznati međunarodni subjekt, uspostavlja i održava odnose s drugim narodima sklapajući dvostrane ugovore ili stupajući u slobodno ugovorene međunarodne zajednice za promicanje općih ciljeva, ali bez gubitka svoga suvereniteta.

Hrvatsku državu trebalo bi ustrojiti kao saveznu državu sastavljenu od dvije upravne jedinice, od kojih bi jedna obuhvaćala Bosnu i Hercegovinu, a druga ostala hrvatska područja. Unatoč njihovom istovjetnom hrvatskom narodnom podrijetlu, i makar Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i Istra tvore s Bosnom i Hercegovinom prirodnu i nedjeljivu geopolitičku i gospodarsku cjelinu, radi stranih osvajanja i utjecaja ova su dva dijela Hrvatske poprimila različite značajke. Stoga je potrebno dati budućoj hrvatskoj državi ustavno ustrojstvo unutar kojega će se obje hrvatske vjerske i kulturne tradicije moći slobodno razvijati i u slobodnom i jednakopravnom suživljavanju izgraditi zajedničku budućnost.

Faksimil naslovnice *Načela* HRS-a

Jugoslavenska kriza nije ni slučajna ni prolazna pojava. Ona je bitna značajka jugoslavenske države i nužna posljedica njezine prirode.

Nemoguće je popraviti ili preurediti Jugoslaviju zbog različitih, pa i suprotnih, interesa naroda koji su u nju uklopljeni. U 22 godine svoga postojanja u monarhijskom, desničarskom obliku i u 45 godina života u svom ljevičarskom, komunističkom obliku, Jugoslavija je nastojala uništiti sva etička, kulturna i ekonomska dobra Hrvatske. Nakon jugoslavenskog iskustva hrvatski je narod u svakom pogledu siromašniji nego što je bio 1918. godine.

Da bi se riješila kronična kriza koja sputava stvaralačke snage naroda uklopljenih u Jugoslaviju, potrebno je podijeliti tu državu na četiri posebne, nezavisne narodne države: Makedoniju, Srbiju, Hrvatsku i Sloveniju. Potrebni su samo manji ispravci granica što postoje između različitih republika i autonomnih pokrajina SFRJ, da bi se stvorile četiri za život sposobne i stabilne narodne države, umjesto današnje nestabilne i krizom razrovane jugoslavenske federacije.

Prijedlozi da bi se umjesto podjele Jugoslavije postojeća avnojevska federalna struktura pretvorila u konfederalnu, znače samo odgađanje konačnog rješenja. Konfederacija, naime, nije stabilan ustavni oblik i do sada se nije nigdje održala na dulji rok.

Zato planovi za stvaranje jugoslavenske konfederacije mogu imati samo dva razloga. Jedan, da se na taj način pokuša spriječiti podjela Jugoslavije, tako da se može bez većih promjena dočekati stabilizaciju stanja u istočnoj Europi, kad će biti moguće silom ukinuti konfederalni ustav i zamijeniti ga čvrstom federacijom s jakim unitarističkim primjesama. A drugi je nada da će se preko konfederacije kao privremenog rješenja omogućiti dogovor između Srbije i Hrvatske o mirnom razlazu i razgraničenju.

Za bolje izražavanje narodnih potreba bilo bi uputno da slobodna udruženja vjerske, kulturne, sindikalne, socijalne, privredne i znanstvene prirode, koja su kao takva priznata u izbornom zakonu, biraju svoje delegate u radne odbore sabora i drugih izabраниh tijela. U njima bi ti delegati imali savjetodavnu, stručnu ulogu u pripremanju zakona i drugih mjera koje se odnose na njihova područja djelatnosti.

Hrvatski sabor treba birati predsjednika republike, koji će postavljati vladu, ali ova mora biti prihvaćena od Sabora i dat će ostavku ako joj Sabor izglasa nepovjerenje.

Državna uprava buduće hrvatske države treba biti decentralizirana, da bi se što više približila narodu. Država ne smije preuzimati inicijative i odgovornosti koje sputavaju slobodu naroda i čine pojedince ovisnim o državi. Glavni cilj ispravne uprave je u zaštiti i promicanju individualne inicijative i individualne odgovornosti, te u osiguranju stvarne slobode i jednakopravnosti svih stanovnika.

Svrha je vojske obrana države od vanjskih neprijatelja i pomoć državnoj upravi u slučaju velikih prirodnih nesreća (poplave, potresi, veliki šumski požari i slično).

Redovita vojska trebala bi se sastojati od manjeg broja profesionalnih, dobro plaćenih i suvremeno opremljenih vojnika, s visokom stručnom naobrazbom i borbenom spremom, koji će nakon određenog broja godina imati pravo prijeći u različite grane državne uprave, ukoliko ne budu unaprijeđeni u viši čin, što će im omogućiti da ostanu u vojsci do pune mirovine.

Narodnu obranu trebali bi sačinjavati svi sposobni muškarci i žene od navršene 18. do navršene 45. godine života, koji će u posebnim jedinicama vojske odslužiti tromjesečni tečaj za izobrazbu, te će povremeno biti dužni odslužiti jednomjesečnu vježbu. Narodna obrana uključuje se u redovitu vojsku u slučaju rata i većih prirodnih nesreća, te za to vrijeme uživa ista prava i ima iste dužnosti kao profesionalni vojnici.

Vojska mora biti politički neutralna i stajati pod vrhovnim zapovjedništvom predsjednika republike, koji za vojsku odgovara Hrvatskom saboru.

Humanistička koncepcija društva uspostavlja unutarnju vezu između ekonomije i etike, jer moralne vrednote jednoga naroda očituju se u njegovim gospodarskim djelatnostima i odnosima.

Sustav socijalnog tržišnog gospodarstva, kao do sada gospodarski najuspješniji sustav privređivanja i proizvodnje, upravo zato što se temelji na slobodnoj odluci svih ljudi koji sudjeluju u gospodarskom procesu, zahtijeva da ovi budu odgovorni za svoje čine i propuste i da se strogo pridržavaju slobodno izglasanih zakona.

Kapital ima služiti narodu te mu zbog toga mora biti što bliži, vidljivo, osjetljivo i neposredno, bilo kao pojedincu, bilo slobodno udruženom u skupinama, zadrugama i općinama.

Gospodarski napredak pojedinaca, uz stvaranje sustava socijalne pravednosti, treba se očitovati u zakonom zajamčenim pravima na:

- podizanje i posjedovanje obiteljskog doma
- posjedovanje temeljne jedinice zemlje i oruđa u seljačkom gospodarstvu i temeljnih potreština, sredstava i pomagala u obrtničkim radionicama i stručnim zanimanjima
- minimalni dohodak dovoljan za osnovno uzdržavanje obitelji od četiri člana
- zdravstveno i socijalno osiguranje i skrb u slučaju starosti, bolesti, iznemoglosti i nezaposlenosti, a koje odgovara stvarnoj gospodarskoj snazi zemlje.

Hrvatski državljani srpske narodnosti trebaju biti u svakom pogledu ravnopravni s državljanima hrvatske narodnosti, te imati pravo čuvati i razvijati svoju narodnu, kulturnu i vjersku posebnost u okviru svojih slobodno ustrojenih ustanova. Trebaju uživati punu zaštitu zakona kao posebna narodna skupina, a kao državljani Hrvatske imati pristup u sve službe, državne ili privatne, i mogućnost doći na sve položaje.

Ista prava i iste dužnosti trebaju imati hrvatski državljani pripadnici drugih manjinskih narodnih skupina.

Kao hrvatski državljani, svi pripadnici manjinskih narodnih skupina trebaju imati iste dužnosti kao i pripadnici hrvatskog naroda.

Hrvatska treba ući u međunarodne saveze, uključivši Europsku zajednicu, samo kao suverena, međunarodno priznata država, bez ikakvog ograničenja ili okvira. Ona treba zatražiti ulazak u takve međunarodne organizacije, kad se bude gospodarski oporavila od posljedica jugoslavenskog komunističkog sustava, tako da bude sposobna sudjelovati u ovim organizacijama i u Europskoj zajednici kao jednakopravni čimbenik, a ne kao međunarodno trpljeni prosjak.“

Uoči uspostave hrvatske države *Glavni odbor* HRS-a odlučio je da mr. Kazimir Katalinić organizira u Zagrebu osnivačku skupštinu stranke, što se dogodilo 15. lipnja 1991. Na toj je skupštini Katalinić izabran za predsjednika stranke. Međutim, nova stranka nije mogla biti osnovana pod istim imenom, jer je nekolicina ljudi u Hrvatskoj koji nisu bili povezani s HRS-om već registrirala stranku pod istim imenom. Zato su bili prisiljeni promijeniti svoje ime u *Hrvatska republikanska zajednica* (HRZ).

Hrvatska seljačka stranka (HSS)

Politika *Hrvatske seljačke stranke*, prije i nakon Drugog svjetskog rata, u iseljeništvu kao i u Hrvatskoj, bila je determinirana kontroverznom osobom njezina predsjednika dr. Vlatka Mačeka koji se, kao što je poznato, stalno ustručavao izjasniti za samostalnu i suverenu hrvatsku državu. Pristao je na partnerstvo s Dragišom Cvetkovićem kako bi stvorio *Banovinu Hrvatsku* unutar Jugoslavije i suglasio se s potpisivanjem *Trojnog pakta* da bi spasio jugoslavensku državu. Sporazum s Hitlerovom Njemačkom nije htio prihvatiti kad je u pitanju bila NDH, premda su postrojbe seljačke i građanske *Zaštite*, koje je nakon izbora 1938. godine upravo on osnovao, zajedno s brojčano slabijim ali dobro organiziranim pripadnicima domovinskog krila *Ustaškog pokreta*, odigrale značajnu ulogu u razoružavanju jugoslavenske vojske i uspostavljanju nove vlasti.

Nakon kapitulacije Jugoslavije i bijega kraljevske vlade glavni tajnik HSS-a dr. Juraj Krnjević otišao je u inozemstvo, gdje je zajedno s banom *Banovine Hrvatske* dr. Ivanom Šubašićem predstavljao i zastupao HSS u jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi, koja je imala svoje sjedište u Velikoj Britaniji i u kojoj je *ministar otadžbinskog rata* bio Draža Mihajlović. Kad se ratna sreća okrenula od četnika prema partizanima, HSS je preko bana Šubašića osigurao Titu međunarodni legitimitet. Dr. Maček, tada interniran u Kupincu, bio je upoznat sa svim tim događajima, ali nije smatrao da im se treba usprotiviti.

Početkom svibnja 1945. vlada NDH donijela je odluku o povlačenju iz Hrvatske. Ni dr. Maček nije htio čekati partizane. Prema dokumentaciji iz *Hrvatskog državnog arhiva*, primio je tisuću dukata iz ruke generala Ante Moškova za troškove bijega iz Hrvatske. Velik broj njegovih stranačkih pristaša koji su ostali u Hrvatskoj i nisu se stavili u službu komunističke partije, osuđeni su na dugogodišnje zatvorske kazne, među njima i Marija Radić, udova Stjepana Radića, koja je zajedno s Ivanom Bernardićem bila pokrenula glasilo HSS-a *Narodni glasnik*.

Dr. Maček je, preko Austrije i Francuske, došao u SAD i nastanio se u Washingtonu. Cijelo vrijeme izbjeglištva je bio aktivan. Posjećivao je ogranke HSS-a diljem SAD-a i Kanade, držao govore i pisao članke u tjedniku *Hrvatski glas*. Jugoslavenstva se nikad nije odrekao. Štoviše, na smrti ga je potvrdio. Prema pisanju čikaške *Danice*, jedna skupina članova HSS-a pomislila je da bi bilo zgodno i korisno za HSS kad bi dr. Vlatko Maček pred smrt dao jasnu izjavu protiv Jugoslavije a za stvaranje samostalne hrvatske države. On je to odbio riječima: „Ja sam cijeli život bio Jugoslaven i kao takav ću i umrijeti“.

Međutim, članstvo HSS-a u iseljeništvu je u najvećem broju bilo državotvorno, pa i u vrijeme kada je vodstvo stranke ustrajalo u privrženosti ideji jugoslavenstva. Ta razlika između vodstva i članstva HSS-a najbolje se očitovala u suradnji s tada izrazito projugoslavenskom *Hrvatskom bratskom zajednicom* (HBZ). Dok je vodstvo HSS-a najuže surađivalo s HBZ-om, obični članovi HSS-a nisu prestajali polemizirati s Filipom Vukelićem, urednikom glasila HBZ-a *Zajedničar*.

Nakon smrti dr. Mačeka za predsjednika HSS-a izabran je dr. Juraj Krnjević. On se još tijekom Drugog svjetskog rata razočarao u jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi, jer ministri srpske nacionalnosti nisu skrivali svoje protivljenje ponovnoj uspostavi *Banovine Hrvatske* u obnovljenoj Jugoslaviji, a za što se dr. Krnjević uporno zalagao. Došavši do spoznaje da ni u *novoj* Jugoslaviji hrvatski narod ne bi bio ravnopravan, dr. Krnjević je, nakon što je postao predsjednik HSS-a, bio odlučan protivnik bilo kakve Jugoslavije. Stoga se glede toga nije nimalo razlikovao od hrvatskih nacionalista u organizacijama proizašlim iz bivšeg ustaško-pravaškog pokreta. Zbog tog njegovog državotvornog stava HSS je iz protesta napustio dr. Branko Pešelj, tajnik dr. Vlatka Mačeka, a za drugog bliskog suradnika dr. Vlatka Mačeka, Iliju Jukića, koji je često surađivao u novinama četničkih emigranata, *Glasu kanadskih Srba*, dr. Krnjević je ustvrdio „da je bio jugoslavenski diplomat i da nikada nije bio član HSS-a“.

Dr. Krnjević je pred kraj života objavio članak pod dugim naslovom *Nikada nisu velikosrpski imperijalisti toliko tlačili i izrabljivali Hrvatsku i hrvatski narod u korist Beograda i Srbije kao danas - i to im još nije dosta*, u kojemu je svojim nasljednicima u ostavštinu ostavio obvezu rada na stvaranju samostalne hrvatske države:

„Sve se to organiziralo i godinama činilo pod Titovim plaštem koji je u slobodnom svijetu stekao ugled jer je bio jedini komunist, koji se usudio ustati

Dr. Vlatko Maček

Dr. Juraj Krnjević

Samo Hrvatska država

Faksimil naslovnice s programskim tekstovima dr. Jurja Krnjevića (na fotografiji s bivšim kanadskim ministrom vanjskih poslova Markom MacGuiganom /desno/), 1981.

protiv Staljina i ostao na životu. Pod njegovim okriljem i pod geslom 'bratstva i jedinstva' godinama su velikosrpski imperijalisti činili i najteže zločine nad hrvatskim narodom, kako bi osigurali i trajno održali pašovanje Beograda i Srbije nad Hrvatskom i hrvatskim narodom, nametnuto nam godine 1918. Govoreći pojedinačno, najveća žrtva te velikosrpske politike je Stjepan Radić. Nije on bio čovjek, s kojim se ne bi moglo demokratskim putem naći rješenje koje bi zadovoljilo prava i zahtjev Hrvatske i hrvatskog naroda. Ali Stjepana Radića je trebalo lišiti života makar i revolverskim hitcima sred beogradskog parlamenta, jer je on okupio nakon Prvoga svjetskoga rata većinu hrvatskoga naroda i jer su pod njegovim vodstvom

Hrvatska i hrvatski narod demokratskim putem poništili čin od 1. prosinca 1918., kojim je Hrvatskoj i hrvatskom narodu nametnuta nasilna i izrabljivačka vlast Beograda i na svakom demokratskom glasovanju se izjavio za svoju vlastitu samostalnu, demokratsku i mirotvornu republiku Hrvatsku. Kada ni umorstvom Stjepana Radića nije Beograd uspio uništiti odlučnost Hrvatske i hrvatskog naroda za uspostavu samostalne, demokratske, i mirotvorne i čovječanske države Hrvatske, bezobzirno je nastavio svim mogućim sredstvima borbu, da Hrvatsku pretvori u koloniju Beograda i Srbije. Što se sve činilo posljednjih 35 godina pod komunističkom diktaturom, gdje su se upotrebljavali ustavi s tobožnjim federativnim uređenjem i s propisima i drugi papirnati trikovi, a uistinu se na djelu nastojalo pod komunističkim pokrivalom trajno nametnuti velikosrpsku centralističku i izrabljivačku diktaturu.

Međutim, sovjetska provala u Afganistan, revolucija u Iranu (Perziji), pokret u arapskim državama, naročito borba radi Palestine, osamostaljenje Rodezije, najveće afričke države i povrh svega svijetom prošireni glas da se sovjetska Rusija priprema učiniti nešto slično s Jugoslavijom, što je učinila s Afganistanom, pa baš u to vrijeme smrtonosno Titovo oboljenje, stavilo je na dnevni red i pitanje budućnosti Jugoslavije. Nestankom Tita s političke pozornice pokazalo se, da velikosrpski imperijalisti, služeći se komunističkom partijom i komunističkim metodama, nastavljaju stvaranje Velike Srbije, kako je započeta godine 1918. kada je u Beogradu proglašena i hrvatskom narodu nametnuta kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca. Ni predratni Pašićev Beograd nije se usudio činiti Hrvatskoj i hrvatskom narodu, što se sada čini pod komunističkim plaštem.

Zapamtite sljedeća četiri imena: General Nikola Ljubičić, admiral Branko Mamula, predstavnik republike Hrvatske u centrali u Beogradu, Srbin - Kordunaš Dušan Dragosavac i tajnik komunističke partije za Hrvatsku, Srbin - Kordunaš Milutin Baltić. Moskovski gojenac Srbijanac Ljubičić je već 12 godina ministar rata i narodne obrane Jugoslavije i uspio je tih godina stvoriti:

- da vojska drži u svojim rukama svu vlast u Jugoslaviji i
- da je danas on vrhovni zapovjednik te vojske i da su svuda na zapovjednim mjestima Srbi.

Za šefa generalštaba cijele vojske postavio je Srbina admirala Mamulu. Time ima Ljubičić u svojim rukama i mornaricu. Za zapovjednika u Zagrebu i nad vojskom u Hrvatskoj postavio je generala Srbina. Kada je pravljjen sadašnji Ustav Jugoslavije, pobrinuo se Ljubičić, da u tom samoupravnom Ustavu u vojsci nema samouprave. Srbi kao generali vrlo su se slabo pokazali u prošlom ratu. Nijemci su kod Skoplja prešli lakoćom rijeku Vardar i za par dana su iz Skoplja stigli u Beograd, doslovno rečeno pregazivši divizije regrutirane u Srbiji i njihove zapovjednike Srbijance. A sada je neograničeni zapovjednik vojske cijele Jugoslavije Srbijanac Ljubičić i uz njega Srbi generali, koje je on postavio. Osim toga on je usavršio svoj odgoj u sovjetskoj Rusiji. Ne treba Sovjetima provaljivati u Jugoslaviju. Nitko im nema prava prigovarati, kada se odazovu pozivu svoga gojenca. A kako je Sovjetima glavno, da dođu na hrvatsku obalu Jadranskog mora, da bi zagospodarili istočnim dijelom Sredozemnoga mora, zato je Ljubičić najprije postavio Srbina Mamulu admiralom i kasnije još šefom generalštaba Jugoslavije. Već se godinama toliko osjećala premoć vojske i njezinoga zapovjednika Ljubičića, da se u Hrvatskoj otvoreno govorilo i prigovaralo da je vojska politizirana i da ima glavnu riječ u politici. Na to je u dnevniku 'Borbi' objavljeno niz članaka, koji su imali braniti Srbe zapovjednike vojske a zapravo su pružali dokaz da vojno zapovjedništvo ima glavnu riječ kod odlučivanja u politici Jugoslavije. Čini se da to sve nije dovoljno Ljubičiću, sada se ima po hitnom postupku popuniti zakon o vojsci s odredbama, da mladići od 18 godina i djevojke od 16 godina budu obvezni služiti u vojsci. Ljubičiću se valjda čini da mu je komanda potrebna i nad najmlađima.

I ne samo to, zapovjedništvo vojske iscrpljuje cijelo narodno gospodarstvo strahovito visokim porezima. Kada je u parlamentu Jugoslavije bilo raspravljano o državnim izdacima za godinu 1980., svestrani su prigovori bili da se previše troši na izdatke za federaciju, u kojima su sadržani u glavnom izdaci za vojsku. Izaslanici republika u tom parlamentu nisu prihvatili prijedloge vojne komande. Rasprava se vukla do konca godine i tada je silom određeno po posebnom 'hitnom postupku', da je ipak dobio Ljubičić, koliko je htio. Valjda ga to raskuražuje da uvodi novim zakonom mladež, momke od 18 i djevojke od 16 godina, ne pitajući, čime ih uzdržavati. Da hrvatski narod mrzi i nametnute generale i tuđu vojsku, smještenu po Hrvatskoj, kao i teške poreze nametnute za njezino uzdržavanje, ne treba posebno ni spominjati. Za vršenje civilne vlasti u Hrvatskoj glavne su osobe dva Srbina - Kordunaša: Milutin Baltić koji je

glavni tajnik Komunističke partije za Hrvatsku i donosi konačne odluke o cijelom kulturnom, gospodarskom i političkom životu Hrvatske; a Dragosavac je predstavnik Hrvatske u Beogradu i tajnik središnjeg odbora partije cijele Jugoslavije. On s visokoga drži govore zagrebačkom novinstvu i Hrvatima uopće. Usrećio je Hrvatsku svojom odlukom o Kardeljevu i svojim govorom o proglašenju Kardeljeva. Pred njima se Milka Planinc, Bakarić, Šuvar i ono, što postoji partijaca na vodstvu u Zagrebu, ni ne primjećuju. Ali o tom ću više reći drugom zgodom.

Sada bih rekao još samo to, da je dobro, što je sve to izbilo na javu u sadašnjim domaćim i međunarodnim prilikama. Ništa nas ne može spriječiti da, dobro upotrijebivši domaće i međunarodne prilike, dođemo do svoje slobode i uspostavimo samostalnu suverenu državu Hrvatsku u kojoj će biti okupljene sve hrvatske zemlje, i koja će biti organizirana na načelima demokracije i političke i socijalne jednakosti za sve njezine državljane i stanovnike.“

Kao i u slučaju drugih hrvatskih emigrantskih organizacija, smrt karizmatiskog čelnika ostavljala je iza sebe prazninu i podjele. Zapravo, prvi sukobi u HSS-u pojavili su se još dok je dr. Krnjević počeo poboljšivati usljed duboke starosti. Sukob je u Kanadi započeo dr. Mladen Zorkin zbog nezadovoljstva s radom HSS-ovih organizacija u toj zemlji. Polemika je izazvala podjele među članstvom, a potom se sukob proširio i u druge države. Čak je u nekim mjestima u Kanadi došlo do parničenja o pravu na imovinu. Prestalo je izlaziti temeljno glasilo HSS-a, tjednik *Hrvatski glas*, a pokrenuta su dva mjesečnika s istim imenom: jedan je u kanadskoj pokrajini Ontario izdavala skupina pristaša dr. Krnjevića, a jedan u pokrajini Britanskoj Columbiji - dr. Zorkin i njegovi pristaše.

Osim tjednika *Hrvatski glas*, HSS je neko vrijeme izdavala u Belgiji mjesečnik *Hrvatska riječ*, a kad je u stranci nastao raskol, jedno njezino krilo pokrenulo je u Australiji *Hrvatsku slobodu*.

Nakon smrti dr. Krnjevića 1988. godine u Londonu, novi predsjednik HSS-a je postao dr. Josip Torbar, dugogodišnji činovnik *Ujedinjenih naroda*. Kad je uoči prvih poslijeratnih višestranačkih izbora u Hrvatskoj obnovljen HSS, pristaše dr. Torbara, sadašnjeg zastupnika HSS-a u *Hrvatskom saboru*, dali su potporu obnoviteljima HSS-a u Republici Hrvatskoj i njihovoj suradnji s *Koalicijom narodnog sporazuma*.

Pojava ljevičarstva u hrvatskom iseljeništvu

Hrvatski ratni i poratni prognanici, izbjeglice i iseljenici, bili su protiv komunističkog (socijalističkog) sustava i protiv Jugoslavije. Zato su organizacije koje su oni stvorili bile protujugoslavenske i protukomunističke.

Ipak, uza sve to, bilo je pojava ljevičarstva krajem šezdesetih, tijekom sedamdesetih i osamdesetih godina u hrvatskom iseljeništvu. Nekima od tih pojava još

nije utvrđeno izvorište, ali se općenito vjerovalo da su neke uistinu bile izvorno hrvatske, premda je bilo teško sa sigurnošću utvrditi imaju li u njima prste nekakvi provokatori.

Dok su prvaci postojećih hrvatskih emigrantskih organizacija obvezno povezivali antijugoslavenstvo s antikomunističkom borbom, još uvijek vjerujući u oružani obračun između Sovjetskog Saveza i Zapadnih sila, mlađi ljudi koji su dolazili iz Hrvatske ukazivali su na činjenicu da Zapad na razne načine pomaže Jugoslaviju. Stoga su postavljali pitanje eventualne potrebe uspostavljanja kontakata sa Sovjetskom Savezom i ostalim zemljama *Varšavskog ugovora*.

Mnogi zapadni političari godinama su izjavljivali da podržavaju opstanak Jugoslavije. Hrvatski politički iseljenici su šutke preko toga prelazili, kao da nisu htjeli biti svjesni stvarnosti. Ove nove ideje, iznošene prvenstveno u washingtonskoj *Hrvatskoj borbi*, nisu promijenile njihove stavove o komunizmu, ali su ih nagnale na razmišljanje da ne trebaju previše računati na bilo čiju pomoć, već da se trebaju oslanjati prvenstveno na vlastite snage.

Prvo veće iznenađenje, a onda zbrku i polemiku, izazvao je u hrvatskom iseljeništvu list *Hrvatska država*, glasilo *Hrvatskog narodnog odbora*, kad je dotadašnji žestoki antikomunist dr. Branko Jelić objelodanio svoje navodne dodire sa službenim predstavnicima Sovjetskog Saveza, odnosno *Varšavskog ugovora*. Dr. Jelić je nakon toga postao predmetom brojnih polemika u hrvatskom iseljeništvu, ali i obavještajnog interesa raznih tajnih službi. U njegovoj blizini osvanuo je Velimir Tomulić, navodni student iz Švicarske, koji je uskoro počeo pisati o navodnim vezama dr. Jelića s „prohrvatskim komunistima u CK SKH“.

Dok su trajala ta previranja u emigraciji, Josip Broz je sazvao izvanrednu sjednicu *partijskog* vrha u Karađorđevu i smijenio hrvatsko komunističko rukovodstvo.

Savez komunista Hrvatske u iseljeništvu

Nakon što je otišao iz uredništva HD, Velimir Tomulić je s Tomislavom Sedlom osnovao *inozemnu sekciju Saveza komunista Hrvatske*. Sedlo je bio izabran za *generalnog sekretara*, a organizacija je pokrenula i list *Socijalistička Hrvatska* (SH). Taj je list promicao prosovjetski socijalizam, a budući da je *Zapad* uistinu obilatlo pomagao Jugoslaviju, SH je pisala da Hrvati trebaju tražiti pomoć i savezništvo na *Istoku*, budući da je Moskvi u interesu slabiti Jugoslaviju i uništiti *titoizam*.

Tomulić nije dugo ostao u društvu s Tomislavom Sedlom, jer su ga počeli sumnjičiti da radi za njemačku obavještajnu službu. Međutim, on je cijelo vrijeme radio za američku CIA-u! Nakon uspostave hrvatske države usko je surađivao s Josipom Manolićem, kojemu je dosta pomagao u osnivanju stranke *Hrvatski nezavisni demokrati*.

Kad je, na inicijativu Moskve, održana međunarodna konferencija europskih država u Helsinkiju na kojoj su sudjelovali i američki i kanadski predstavnici, a na kojoj je zaključeno da se u Europi ne smiju silom mijenjati postojeće granice, *Generalni sekretar inozemnog SKH*, Tomislav Sedlo, izdao je priopćenje u kojemu je naveo da

se organizacija SKH u inozemstvu raspušta jer da je *Helsinškim ugovorom* potvrđen i zajamčen *status quo* u Europi i da se stoga Hrvati ne mogu nadati pomoći s *Istoka*.

Tomislav Sedlo, koji je kasnije također bio blizak suradnik Josipa Manolića, prokazan je kao suradnik *Udbe*, ali i stranih obavještajnih službi.

Socijalistička stranka Hrvatske (SSH)

Svojedobni suradnik *Glasa Slavonije* Geza Milošić uspio je nakon *Karađorđeva* izbjeći uhićenje bijegom u Zapadnu Njemačku. Tu je s nekolicinom istomišljenika osnovao *Socijalističku stranku Hrvatske (SSH)* i pokrenuo glasilo *Hrvatska pravda*, računajući da bi *euro-socijalističke* ideje mogle biti prihvaćene od strane hrvatskih radnika na *privremenom radu* u zapadnoeuropskim državama. Radilo se, međutim, o potpuno krivoj procjeni pa se stranka raspala već nakon nekoliko godina, a Geza Milošić se razočaran vratio u Jugoslaviju.

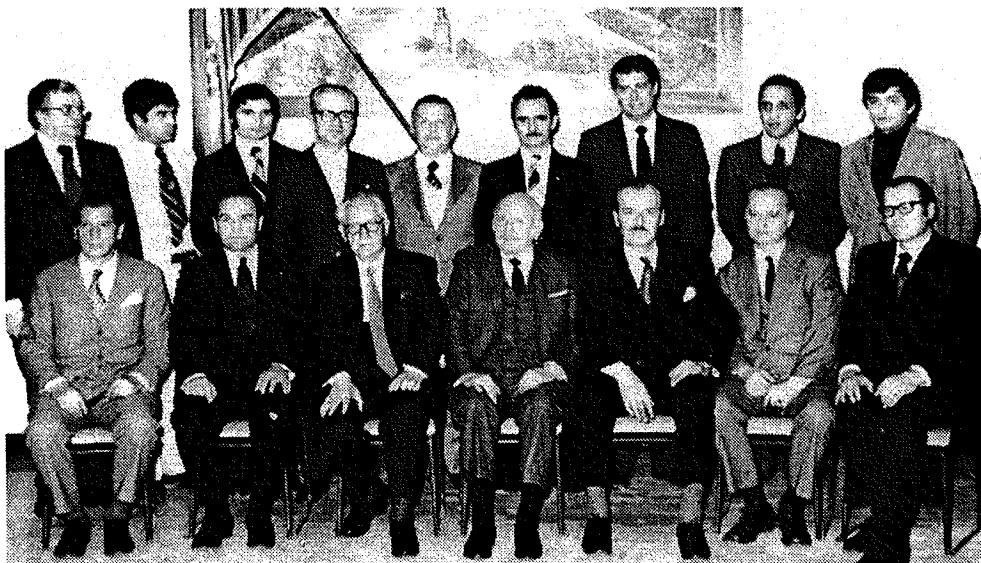
Hrvatsko narodno vijeće (HNV)

Ideja o stvaranju općeg hrvatskog narodnog predstavništva, u kojemu bi se trebale okupiti sve hrvatske organizacije i skupine u izbjeglištvu, potječe iz pedesetih godina. Prvi pokušaj ujedinjavanja učinjen je 1962. kad su se u New Yorku sastali predstavnici nekoliko izbjegličkih organizacija. Sastanak je bio loše organiziran, a uz to na nj nisu došli predstavnici dviju tada najjačih izbjegličkih organizacija, HOP-a i HSS-a. Zaključeno je da se predstavničko tijelo, jer HOP i HSS na njega ne pristaju, ne može nazvati *Općim hrvatskim predstavništvom*. Izabran je naziv *Hrvatsko narodno vijeće (HNV)*, iako ni tim imenom nisu bili svi zadovoljni jer ih je asociiralo na *Narodno vijeće* koje je 1918. odigralo kobnu ulogu prilikom ujedinjavanja Hrvatske i Slovenije sa Srbijom.

Drugi pokušaj 1974. godine u Torontu bio je bolje pripremljen i na kraju je relativno uspješno završio. Na sastanak su došli predstavnici – osim HOP-a i HSS-a – gotovo svih ostalih iseljeničkih organizacija, uključujući i *reorganizirani* HOP te brojni tzv. nezavisni intelektualci koji su bili aktivni u raznim društvenim, kulturnim, prosvjetnim i športskim institucijama. Štoviše, došlo je *na svoju ruku* i nekoliko istaknutih haesesovaca, među kojima su najpoznatiji bili dr. Dinko Šuljak i dr. Stanko Vujica. Nakon trodnevne rasprave izabran je privremeni odbor HNV-a. Za predsjednika je izabran Ante Došen.

Na sljedećem, prvom redovitom *Saboru* HNV-a, u rujnu 1975., također u Torontu, za predsjednika *Sabora* izabran je dr. Dinko Šuljak, za predsjednika *Izvršnog odbora* - dr. Stanko Vujica, za glavnog tajnika ing. Božidar Abjanić.

Još prije osnivanja HNV-a, u emigraciji su bili aktivni i *proljećari* koji su pobjegli iz Jugoslavije poslije izvanredne sjednice Predsjedništva SKH u Karađorđevu ili, kao Bruno Bušić i Franjo Mikulić, nakon što su izdržali zatvorske kazne. Uoči drugog redovitog saborovanja HNV-a koje je održano početkom listopada 1977. u

Članovi Sabora HNV-a 1975. godine u Torontu

Belgiji, u Bruxellesu, i oni su se učlanili u HNV-e i kandidirali se za sabornike. Dobili su velik broj glasova i svi su izabrani u vodstvo HNV-a, ponajprije zahvaljujući rastućem raspoloženju u hrvatskom iseljeništvu za potrebom općehrvatskog pomirenja.

Obzirom da je predsjednik *Izvršnog odbora* HNV-a prof. Stanko Vujica umro od kljenuti srca u Kanadi u rujnu 1976., predsjedničku je dužnost preuzeo potpredsjednik Janko Skrbini, i obnašao je do trećeg redovitog sabora u Londonu, kada je tu dužnost od njega preuzeo dr. Mate Meštrović. On je tu dužnost obnašao do raspuštanja HNV-a nakon uspostave hrvatske države, na zadnjem redovitom zasjedanju HNV-a sredinom ožujka 1990. u Stuttgartu.

Ustav HNV-a

Temeljni dokument HNV-a bio je *Ustav*. On je sadržavao i programska načela čiji najvažniji dijelovi glase:

„1. Ime tijela jest *Hrvatsko Narodno Vijeće*, skraćeno: *HNV*, na engleskom: *Croatian National Congress*, koje će pod tim imenom biti službeno zavedeno kod svih država slobodnog svijeta, unutar čijih zakona će javno djelovati;

2. *Svrha i temeljni zadatak Hrvatskog Narodnog Vijeća kao izvanstranačkoga hrvatskog državotvornog tijela jest djelatno pomagati hrvatski narod svim prikladnim sredstvima i načinima borbe u njegovu zahtjevu i nastojanju da ostvari svoju slobodnu i samostalnu Državu Hrvatsku;*

3. *Slobodna i samostalna Država Hrvatska mora obuhvaćati sav etnički i povijesni prostor hrvatskog naroda;*

4. *U slobodnoj i samostalnoj Državi Hrvatskoj bit će suveren jedino*

hrvatski narod, koji će putem Hrvatskog Državnog Sabora, izabranog na slobodnim izborima, donijeti odluke o nazivu države, njezinu političkom, društvenom i gospodarskom sustavu i demokratskom uređenju kao i o njenim međunarodnim odnosima;

5. Svim državljanima i građanima slobodne i samostalne Države Hrvatske, bez obzira na narodnost, vjeru, političko uvjerenje, spol, rasu i stalež, uz jednake dužnosti pripadat će i biti osigurana jednaka i sva ljudska i građanska prava;

6. S danom ustanovljenja Prvoga sabora Hrvatskog Narodnog Vijeća njegovi članovi jesu hrvatske državotvorne organizacije, skupine i ustanove, potpisnice Osnivačke povelje, kao i one koje su prihvatile sadržaj Osnivačke povelje i bile naknadno učlanjene, i svi Mjesni odbori HNV-a koji su osnovani po državotvornim Hrvatima u slobodnom svijetu te ispunili svoje članske dužnosti, kako u pogledu prihvaćanja sadržaja Osnivačke povelje tako i u pogledu primjene Pravilnika HNV-a o obvezama članova;

7. Organi Hrvatskog Narodnog Vijeća jesu:

- a) Sabor,*
- b) Izvršni odbor,*
- c) Nadzorni odbor,*
- d) Časni sud;*

8. Ustanove Hrvatskoga Narodnog Vijeća jesu:

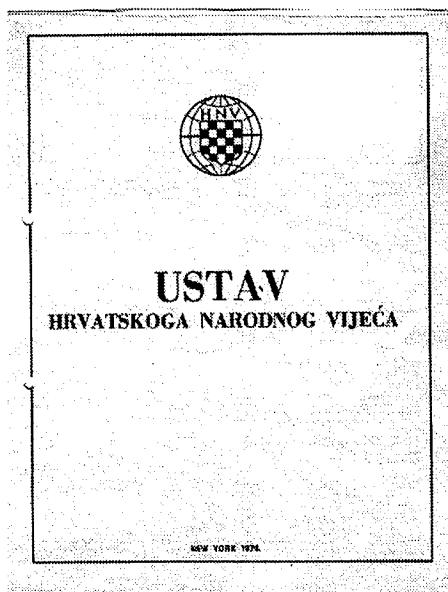
- Mjesni odbori,*
- Područni savezi Mjesnih odbora;*

9. Sabor je vrhovni organ Hrvatskoga Narodnog Vijeća. Kao takav on ima isključivo pravo odlučivati o svim ustavnim činima i odredbama Hrvatskoga Narodnog Vijeća.

Sabor HNV-a djeluje trajno, tj. do Izбора Hrvatskoga Državnoga Sabora u slobodnoj i samostalnoj Državi Hrvatskoj. Sabor Hrvatskoga Narodnog Vijeća ne prisvaja sebi ulogu i značaj Hrvatskog Državnog Sabora;

10. Sastav sabora HNV-a je sljedeći:

- a) Sabornici,*
- b) Predsjedništvo,*
- c) Radni odbor,*
- d) Izborni odbor;*

Faksimil naslovnice Ustava HNV-a, 1978.

11. Sabornici:

a) Sabornici Sabora HNV-a izabrani su u slobodnim izborima po članovima Mjesnih odbora HNV-a, prema odredbama izbornog reda.

b) Mandat sabornika počinje njegovim ovjerovljenjem na Saboru i traje najdulje dvije godine.

c) Na prijedlog svoga Predsjedništva Sabor može natpolovičnom većinom glasova odlučiti provedbu izbora prije isteka dvogodišnjeg roka, kao što može i produžiti mandat sabornika, ako prilike ne dopuste provedbu izbora.

d) U slučaju odreknuća ili trajne spriječenosti pojedinog člana Sabora, Predsjedništvo proglašava članom Sabora osobu koja dolazi na red prema odredbama Izbornoga reda. U slučaju jednakih glasova proglašenje se odlučuje ždrijebom.

e) Svakom saborniku može biti oduzet mandat zaključkom dvotrećinske većine glasova Sabora na prijedlog bilo kojega sabornika, dužnosnika, organa ili ustanove HNV-a, a na temelju odluke Časnog suda, zbog svakog rada u vladanja koji su štetni za ugled i probitke HNV-a;

12. Predsjedništvo Sabora:

Na čelu Sabora nalazi se Predsjedništvo, koje čine Predsjednik, Dopredsjednik i Tajnik. Njih bira Sabor na svome redovitom zasjedanju.

Dužnosti i prava Predsjedništva Sabora:

a) Predsjednik Sabora predstavlja Sabor u svim službenim nastupima u ime HNV-a;

b) Predsjedništvo Sabora, tj. Predsjednik, Dopredsjednik i Tajnik, predsjedaju zasjedanju Sabora;

c) Predsjednik Sabora održava, osobno ili putem Tajnika, veze s ostalim sabornicima, dostavlja im izvješća, prima njihove odgovore i saopćenja u svim pitanjima njegova djelokruga i općega djelovanja Sabora;

d) u slučaju odricanja ili trajne spriječenosti, Predsjednika zamjenjuje Dopredsjednik, a njega Tajnik. Za slučaj odricanja ili trajne spriječenosti bilo koje dvojice članova Predsjedništva, Sabor izabire njihove nasljednike između kandidata kojih listu predlaže saborski Radni odbor u trostrukom broju ispraznjenih mjesta.

U slučaju kolektivnog odricanja ili trajne spriječenosti svih članova Predsjedništva, saborski Radni odbor proglašava najstarijega sabornika vršiteljem dužnosti Predsjedništva do izbora novih članova. Taj izbor mora uslijediti trideset dana nakon proglašenja vršitelja dužnosti Predsjedništva...“.

Usponi i padovi Hrvatskog narodnog vijeća

Iako je već od prvih dana hrvatske političke emigracije postojala je težnja za zbližavanjem hrvatskih redova, okolnosti u kojima je djelovala nisu bile lake. Kazimir Katalinić, tada tajnik *Hrvatske republikanske stranke* (HRS), prisustvovao je

osnivačkom sastanku HNV-a 1974. godine u Torontu kao voditelj osmeročlane delegacije HRS-e.

Uz obavještajne službe Jugoslavije, prema Kataliniću, emigracija je protiv sebe imala i obavještajne službe drugih država, koje su, inače politički potpuno nesposobnim jugoslavenskim službama, omogućile „krvavi posao“ ubijanja hrvatskih emigranata. K tome se su službe stranih država, čije su vlade čuvala Jugoslaviju, i same uplitala u djelovanje emigracije te našalost i postigle da neki, iako toga nesvjesni, posrnu pred njihovim podmetanjima.

Primjer za otvoren i jasan stav prema Hrvatima i Jugoslaviji, službeni je australski memorandum br. 1005/72 od 31. srpnja 1972., pod naslovom *Postupak s hrvatskim ekstremistima*. U njemu je savjetnik australskog poslanstva u Washingtonu, David Sadloir, prenoseći nadležnom ministru mišljenje i savjete američkih službenih krugova, izrazom „hrvatski ekstremist“ označio ne samo doista ekstremista, nego svakog Hrvata koji se zalagao za izlazak Hrvatske iz Jugoslavije. U tom memorandumu stoji:

„Interesi Sjedinjenih Država najbolje su zaštićeni nastavkom jake i ujedinjene Jugoslavije. Sjedinjene Države ne bi ništa postigle i mnogo bi izgubile kad bi se Jugoslavija razbila ili kad bi oslabila uslijed unutarnjih razmimoilaženja

SECRETARIA PRAKTIČNA UPRAVA
 DEPARTAMENT ZA VEŠTAČENJE I VEŠTAČKE POSLOVE
 1523/72
 P. P. WTC
 Received

Ukraino uputstvo

U vezi memoranduma br. 3427 od 7. srpnja 1972. godine na zahtev državnog sekretara, u vezi preporuka Kabineta Predsjednika Republike i OIV-a, sluzbu dolje uputstvo:

Amerikanci, kao i druga pomenuta organizacija predstavljanja SPM, preporučuju da dopunimo pomenuto ime u svrhu što efikasno kontrolišu jugoslavenskih građana, kao i australskih neprijateljskih organizacija. Ovo se posebno odnosi na tzv. Hrvatski narodni odbor, čije je sedište u Minhenu i Zapadnom Berlinu, čiji su militantne organizacije koje je osnovao posebno grupno zbog kolaboracije sa stalinističkim orgovima u SRB-u, jačanje Hrvatski (Granski) Izdici, bivši članovi i bivši Ante Pavelić. Ovo je organizacija, koja je ljudi povezani sa jednom stranom silom, uključujući i svoje vlastite partijske i javne udruge u neprijateljskom okruženju jugoslavenskih građana privremeno zaposlenih u inostranstvu. Pomenuti je organizacija kontaktirala i neke grupe klasnog neprijatelja u zemlji.

Našnost je zbog toga predstavničkih jugoslavenskih organa da se ipak u tendenciji političkog prigrupljanja snage u emigraciji, to posebno u pogledu lične elemente, koji ne suprotstavljaju interesi na stalinističkim orgovima u SRB-u, čije su državne bezbednosti da se ovim stvarima da pažnju svazmo, tehnička korak, te paralelno sa tim merama protutiti protivne dezinformacije.

U svrhu ostvarenja pomenutih mera, preporučuje se najviše saradnja sa medijama organa, kao je dopunjeni, to je razina organizacione i informacione, javne informacione. Sa tim u vezi posebno se ukazuje na stiči Kabineta komiteta u Minhenu, Stuttgartu, na Adolovnje Aberteide u Beču i vojnu Bazoje u Zapadnom Berlinu. Posebno pomenuti klina delovanja u vezi sa tim u vezi sa SRB-u, Republiki Jugoslaviji, čije su organizacije kao upovornici ne-jeftinje srednje u cilju likvidacije australskih organizacija. Načinak je važno, posebno predstavnici socijaldemokratske partije, obećala poduzimanje daljnjih konkretnih mera u svrhu ostvarenja ovih mera. U vezi sa tim, posebno predstavnici sindikata, obično su se avode strane "Sjedinjene strane" u Zapadnom Berlinu, kao je avode, uključujući i druge snage poduzeti i druge snage, posebno australski i hrvatski.

U vezi pomenutih kompleksa, uključujući skraćuje se pomenuti organizacija predstavljanje SRB-a, posebno se ukazuje na pomenuti republikanski organ, Slično pokušaj učiniti su neki organi SR Hrvatske, prema vojnoj Bazi u Zapadnom Berlinu i Konsulatu u Stuttgartu. Ovakve protuzakonitih mera, uključujući i koordinaciju raznih organa, ima i izvođenje politička implikacije zbog utvrdjena navedenja tzv. Hrvatskog narodnog odbora, o čijim društvenopolitičkim licima u Hrvatskoj, DSIP da po tom pitanju obavestiti organe čia to dozvole politički uslovi,

№ Evidencije odjeljenja za spoljnu službu
 u Beogradu, B.P.
 Vojno: Ministri SRB, Z. Berlin, ntr. gov.

AUSTRALIAN SECURITY INTELLIGENCE ORGANIZATION

Reference made to your memorandum dated 18 August, 1972, (64/2357/8) requesting comment in regard to the Aide Memoire delivered to the Minister for Foreign Affairs on 16 August, 1972, by the Yugoslav Ambassador to Australia in connection with the Bosnian incident and Croatian extremist activities in Australia.

2. Inquiries to establish the veracity of the many allegations included in the Aide Memoire and Enclosures are currently under way. The bulk of the investigation into the activities of persons named, and who are still resident in Australia, is being conducted by the Commonwealth Police Force in co-operation with State Police Force Special Branches, and it is understood that a number of search warrants have been executed by them as a result of which a large quantity of documents have been seized. It is also understood that many of these are in the Serbo-Croat language, and it will be some time before translations can be made, and their significance assessed.

3. This Organization is co-operating closely with both State and Commonwealth Police Forces in their investigations, and for our part we have instituted enquiries overseas in an effort to establish:-

(a) the international links which appear to be involved;

(b) the nature of any organisational support;

(c) where the initiative and planning for the raid originated; and,

(d) where any military training might have taken place.

There is, unfortunately, considerable uncertainty as to when the answers to these questions will be available, due to our dependence in this case on the investigations of overseas agencies.

Gore: faksimil dokumenta ASIO-a o djelatnosti protiv hrvatskih iseljenika, 1972. Lijevo: faksimil dokumenta SSIP-a o tajnoj suradnji Beograda i Bonna, 1970.

i separatizma, pogotovo ako bi takav razvitak bio podupiran ili potaknut izvana.

Zato su službe sigurnosti Sjedinjenih Država tijesno surađivale s jugoslavenskim službama sigurnosti u izmjeni podataka o kretanju i djelatnostima hrvatskih aktivista za koje se znade da imaju ekstremističke poglede.

Osim toga, već nekoliko godina službe sigurnosti Sjedinjenih Država vode diskretnu kampanju propagande među Hrvatima u Sjedinjenim Državama da ih odvrate od davanja novca ekstremističkim skupinama.“

Iako je bilo dogovoreno kako će na osnivačkom saboru prisustvovati samo predstavnici, u Torontu se pojavilo nepredviđeno mnoštvo ljudi. Među prisutnima su se nalazili i oni koji su radili po direktivama, kako stranih, tako i jugoslavenskih obavještajnih službi koje su nastojale spriječiti osnivanje HNV-a. (U opširnom spisu *Hrvatsko narodno vijeće*, koji je samo za unutarnju upotrebu objavio u Beogradu SSUP 1982. godine, piše kako su „*poticali sukobe i neslaganja*“.) Među onima u emigraciji koji nisu oduševljeno prihvatili osnutak HNV-a, bila je i skupina triju publikacija: urednici i glavni suradnici *Hrvatske revije*, časopisa na španjolskom jeziku *Studia Croatica* i londonskog polumjesečnika *Nova Hrvatska*. Katalinić je osobito istaknuo urednika *Nove Hrvatske* Jakšu Kušana. S vremenom, neki su od njih oportunistički uvidjeli kako je ipak bolje priključiti se HNV-u, a budući da je ono imalo ulogu okupljanja hrvatskih redova, nije bilo opiranja njihovu pristupu.

Međutim, Katalinić smatra da je bilo i takvih koji su forsirali stvaranje krovne iseljeničke organizacije kako bi lakše nadzirali hrvatsku djelatnost i raspolaganje novcem. Te su sumnje potvrđivali dokumenti australskog veleposlanstva u Washingtonu. *Republikanci* su o tome pisali: „*Dakako da u tome smetaju političke skupine, koje svojom iskušanom strukturom otežavaju ovakav nadzor i infiltraciju središnjeg tijela. No, ako se uzmogne uspostaviti princip, da je svima omogućen pristup, ako se potisnu političke strukture, te ako se u budućnosti ostvari tijelo, koje će počivati isključivo na nepolitičkim strukturama, isključivo na strukturama utemeljenim na skupljanju novca i novčanom doprinosu, onda je ovakva djelatnost stranih elemenata osigurana. Dopustit će se Hrvatima organizacijsko okupljanje i upravo će ih se gurati na skupljanje novaca, no s time da novac ne bude iskorišten za rušenje Jugoslavije. Hrvati će biti zadovoljni, jer su dali svoj novčani doprinos za rušenje Jugoslavije, a oni koji u praksi čuvaju Jugoslaviju bit će pak zadovoljni, jer se novac ne će moći iskoristiti protiv Jugoslavije, nego za uzdizanje minimalističkih struja unutar hrvatske emigracije.“*

Katalinić pojašnjava termin „minimalist“ koji je ušao u upotrebu 1968. godine, nakon što je skupina Hrvata, u slučaju sovjetskog napada, pozvala hrvatski narod u obranu Jugoslavije. „Minimalisti“ su bili, dakle, svi oni koji nisu odlučno bili za rušenje Jugoslavije i uspostavu nezavisne hrvatske države.

Prilikom Katalinićeve političke turneje po Australiji 1977. godine tamošnja ga je obavještajna služba zamolila za razgovor. Zanimalo ih je, dakle, hoće li HNV novčano pomagati djelovanje oslobodilačkog procesa u Hrvatskoj, ako do njega dođe.

Na zasjedanju I. Sabora HNV-a u Torontu, održavanog od 4. do 8. rujna 1975., kao Pročelnik ureda za tisak i promidžbu izabran je Jakša Kušan, urednik londonskog polumjesečnika Nova Hrvatska. Iako se mnogi nisu slagali s političkom linijom tog lista, svi su priznavali kako se radi o tehnički kvalitetnom listu, što je za promidžbu bilo itekako bitno. No Vinku Nikoliću, Kušanovom političkom prijatelju, dolazile su pritužbe na račun Kušana kako nije dovoljno djelatan, i to od samog predsjednika Sabora Dinka Šuljka (uglednog HSS-ovca i partizana u doba rata), kao i od prof. Stanka Vujice, predsjednika Izvršnog odbora HNV-a. Nikolić je pisao (3. 5. 1976.) prof. Bogdanu Radici: „*Velika je poteškoća, što Kušana ne možemo braniti - nema nikakva djelovanja. Nema ništa ni na kojem stranom jeziku, gdje je bilten na engleskom.*“

Kako je međuvremenu mlađa generacija počela primjenjivati nov stil promidžbe, na zasjedanju I. Sabora HNV-a raspravljalo se o najboljem načinu vođenja promidžbe. Neki su smatrali da treba nastaviti slati memorandume i objavljivati novinske oglase, dok je Alojzija Buconjić predložila organiziranje prosvjeda kao mogućnost besplatnog publiciteta. No taj je prijedlog Alojzije Buconjić odbijen. Katalinić smatra kako je to bio sukob generacija, jer „*jedna je mentalno živjela u doba Guttenberga, a druga u doba televizije*“.

No takav je prosvjed ipak održan nekoliko dana poslije, 10. rujna 1975., kada su pod vodstvom republikanca Marijana Buconjića (muža Alojzije Buconjić), Ivan Jukić (HNO) i Ilija Čurić (HOP) prekinuli sjednicu *Ekonomskog odbora Opće skupštine Ujedinjenih naroda* u New Yorku, uz povike „Sloboda za Hrvate“ i bacanje letaka u kojima se zahtijeva Hrvatsku nezavisnost. Hrvatska se zastava tada prvi puta zavijorila u Ujedinjenim Narodima.

Nova prosvjedna akcija, 8. veljače 1976., organizirana je na utakmici mostarskog *Veleža* protiv australske nogometne reprezentacije u Sydneyu. Dva su mlada republikanska aktivista Ilija Kokotović i Milan Nekić, prekinuli utakmicu upadom na igralište noseći zapaljenu jugoslavensku zastavu, a gledateljstvo je izvikivalo: *Croatia, Croatia*.

U prigodi Olimpijskih igara u Montrealu i uz televizijski prijenos 26. 7. 1976., Petar Ivčec također je utrčao na igralište sa zapaljenom jugoslavenskom zastavom za vrijeme utakmice između rukometne reprezentacije Jugoslavije i Zapadne Njemačke.

Mladež je, držeći se mirnih prosvjeda, organiziranja štrajkova gladu i dijeljenja letaka, uspijevala postići da ih zapaze i lokalna sredstva masovnog informiranja. A na isti se način postiglo da brojčano stanje članstva uoči novih izbora i II. Sabora HNV-a iznosi dvostruko (oko 129 mjesnih odbora i oko 6.500 članova).

Rezultati izbora za Drugi sabor HNV-a održanih tijekom svibnja i lipnja 1977. bili su bitno drukčiji od onih iz 1975. godine. Bruno Bušić izabran je s najvećim brojem glasova (3742), a drugi (s 3152 glasa) je bio dr. Ivo Korsky, predsjednik HRS. Uz Brunu Bušića izabrana su još trojica pripadnika „hrvatskog proljeća“: Franjo Mikulić, Zlatko Markus i Tomislav Mičić (na 11., 15. i 27. mjestu).

To, u Bruxellesu izabrano vodstvo HNV-a, bilo je i pluralističko. Za predsjednika Izvršnog odbora izabran je bivši ustaški „omladinac“ Janko Skrbin, a na mjesto

predsjednika Sabora bivši partizanski omladinac Franjo Mikulić.

Značaj takvih promjena u HNV-u i Jugoslavija je, dakako, dobro shvatila, što se dobro vidi po odjeku u medijima. Zagrebački *Vjesnik* je objavio razgovor s dr. Milom Boškovićem, pod naslovom *Stari lisci u zavjetrini, mlade bacaju u vatru*. U skladu s tim i *Borba* je pisala kako su se „bivše vođe (ustaše) samo sklonile u sjenku, odakle i dalje iniciraju i faktički rukovode djelatnošću HNV-a i drugih u njega učlanjenih fašističkih udruženja“. Nadalje, u istom broju *Borbe* komentiraju izbor Franje Mikulića: „*Franjo Mikulić boravi u Saarbrückenu. Od 1975. godine, kada je emigrirao poslije izdržavane kazne zatvora, dakle sa svega tri godine staža, on je 1977. godine postao 'glava' HNV-a. On je, zapravo, ta maska koja treba prikriti 'konzervativne' ustaše.*“

Dr. Ivan Jelić, Zlatko Markus i Bruno Bušić na Saboru HNV-a 1977. u Bruxellesu

Djelovanje raznih obavještajnih službi bilo je usmjereno na poticanje unutarnjih sukoba u HNV-u, a kako Katalinić piše, i sitne su ljudske ambicije također tu odigrale svoju ulogu. No unatoč svemu, rado je prihvaćen izbor Brune Bušića za *Pročelnika za promidžbu*, budući je bio poznat još iz HKL-a i iz *Hrvatskog tjednika*, čitanog u iseljeništvu. Katalinić o Bušiću govori kao o „*stvorenom za dužnost Pročelnika za promidžbu*“.

Posebnu je pozornost posvetio Bruno Bušić letcima *Hrvatski vjesnik* (HV), koji su se masovno širili među ljudima u raznim europskim zemljama, a prenosili su se i u domovinu. „*Zadnji je letak tiskan*“, pisao je Bušić, „*u 25 tisuća primjeraka i razgrabljen je. Trebalo bi svaki tjedan tiskati jedan takav letak.*“ Samo tri mjeseca prije smrti, 3. srpnja 1978., Bušić je pisao Kataliniću: „*U sljedećem broju namjeravam obraditi problem muslimana, a nakon toga bi jedan broj posvetio hrvatskim pravoslavicima i Srbima. Možete li mi Vi preporučiti neki materijal? Ovaj put smo tiskali 35.000 primjeraka, a osim toga umnožili smo ga također u Australiji i u Kanadi.*“

No, iako je Bruno Bušić dobro znao i osjećao koji su bitni hrvatski problemi, *Izvršni odbor* HNV-a nije imao razumijevanja za njegov rad, te je došlo do prvog sukoba. Taj je sukob bio velik jer je u pitanju bila sama koncepcija borbe HNV-a. Predsjednik Sabora HNV-a Franjo Mikulić javlja 26. veljače 1978. Kataliniću kako *Izvršni odbor* ne šalje Bušiću novac te, po njihovom mišljenju, HV ne daje dovoljno informacija o radu HNV-a i mjesnih odbora. Glavni tajnik Sabora, Hrvoje Lun, smatrao je kako domovinski letci nisu važni, već promidžbu treba usmjeriti prema stranom svijetu i voditi je na engleskom jeziku. Katalinić u Lunovoj koncepciji vođenja promidžbe vidi, možda ne samo slučajno, koincidiranje s planovima američke obavještajne službe

koja je, kako bi što bolje čuvala Jugoslaviju, odlučila kontrolirati hrvatski novac i usmjeriti ga na one djelatnosti koje neće štetiti Jugoslaviji.

Uskoro je došlo i do drugog unutarnjeg sukoba. Agencija AFP izvijestila je 29. svibnja 1978. da su jugoslavenske vlasti uhitile četiri njemačka terorista iz skupine *Baader-Meinhof (Frakcija crvene armije)*, koje je tražilo njemačko redarstvo. No, prema navedenoj vijesti, Jugoslavija je ponudila njihovu zamjenu za nekoliko „hrvatskih ekstremista u izbjeglištvu“. Diljem svih europskih gradova i kontinentata došlo je do jake hrvatske reakcije i prosvjeda kada se saznalo da je na popisu Hrvata koje je Jugoslavija tražila i ime Franje Mikulića, predsjednika Sabora HNV-a. Izvršni je odbor HNV-a 30. svibnja poslao protestni brzojav njemačkom kancelaru Schmidtu, te uputio poziv svim mjesnim odborima da učine isto.

Do sukoba dolazi upravo zbog navedenog poziva i sporne točke 5., sljedećeg teksta: „*Izvršni odbor smatra, da ovog trenutka nije potrebno javno demonstrirati pred njemačkim diplomatskim predstavništvima i možda bez potrebe stavljati ljude u nezgodnu situaciju*“. No, svi oni kojima je bilo jasno što se sprema, nisu mogli mirno čekati, a i mjesni odbori nisu postupili po napatku Izvršnog odbora.

U ime Katoličke biskupske konferencije Savezne Republike Njemačke, kardinal Höffner, u izjavi od 14. 6., apelirao je na saveznu vladu u Bonnu. Taj je apel bio iznimno važan, jer do izručenja nije došlo, čemu su sigurno pridonijele i uporne hrvatske demonstracije. Kao odgovor, Jugoslavija je pustila na slobodu uhićene njemačke teroriste.

Usprkos svim naporima obavještajnih službi, u HNV-u su se morali truditi da do novih sukoba ne dolazi. U skladu s tim, Katalinić u pismu upućenom Bušiću, Mikuliću i Markusu (1. 7. 1978.) piše: „*Postoji očiti plan o mijenjaju vodstvene strukture HNV-a, djelomično prije novih izbora (možda i u najkraćem vremenu), a djelomično nakon novih izbora. Oštra konfrontacija s Izvršnim odborom dovela bi do slabljenja HNV-a, a možda do loma i podjele. No, dok je hrvatskoj oslobodilačkoj borbi potrebno snažno HNV, čuvarima Jugoslavije dobro bi došlo upravo krnje i njima pokorno HNV, što znači da mi ne smijemo imati u svom planu ni rušenje ni podjelu HNV-a, pa ni izbacivanje Kušana i sličnih. Naš je cilj jačati HNV i pravilno ga usmjeravati, kako bi doista bio instrument hrvatske oslobodilačke borbe.*“

U isto vrijeme, na poticanju unutarnjih nereda, a pod utjecajem struje minimalista, uporno su radile *Nova Hrvatska* i čikaška *Danica*. Glavni tajnik HNV-a, Hrvoje Lun pokrenuo je bilten *Plamen* s istim ciljem. Spremali su se za nove izbore u HNV-u.

Međutim, rezultat izbora je pokazao kako do većih promjena nije došlo: od 30 izabranih njih 25 pripadalo je i prijašnjemu *Saboru*. Trud onih koji su taktikom kritiziranja drugih htjeli sebi osigurati glasove pokazao se neproduktivnim, jer Lun je dobivši 979 glasova manje, s 3. mjesta po broju glasova pao na 13. mjesto, a Kušan je sa 17. mjesta završio na 33., te uopće nije bio izabran u vodstvo HNV-a.

No, cijeli su se izbori pokazali besmislenim, jer je *Izvršni odbor* dan ranije potajno organizirao zasjedanje istomišljenika, koji su donijeli čvrsto obvezujuće zaključke

i odluke, te se ništa više nije moglo promijeniti. Katalinić je zahtijevao prekid sastanka. Kada je dr. Mati Meštroviću nasamo rekao: „*Pa zar ne vidite da ćete na taj način proizvesti povlačenje ne samo Mikulića, nego lijepog broja članstva?*“, Meštrović je odgovorio: „*Pa i treba da odu!*“

Rezultat takvog ponašanja bio je poražavajući. U sljedećih godinu dana 40 mjesnih odbora je ukinuto, ubralo se 54.000 \$ manje članarine, otpalo je 54 % članova u Europi, 45 % članova u Australiji, 39 % članova u Sjevernoj Americi i 17 % članova u Južnoj Americi.

Bruno Bušić i Franjo Mikulić 1977. u Lundu

Nakon Titove smrti, kada je HNV, prema Kataliniću, upravo trebao pokazati svoju jakost, djelovati zajednički na svim poljima, on je bilo najslabiji. Nekima su se u tim trenucima, iako prekasno, otvorile oči. Prof. Vinko Nikolić pisao je tada prof. Bogdanu Radici: „*Sa zabrinutošću gledam razvoj unutar naših redova. Nikako ne mogu vjerovati, da je to samo naša politička ludost, netko to dirigira.*“

Prema Osnivačkoj povelji HNV-a, njegov je rad trebao prestati uspostavom hrvatske države. No, predsjednik *Izvršnog odbora*, dr. Mate Meštrović, 1. 4. 1990. javno se opredijelio za *Koaliciju narodnog sporazuma*, te je time prekršio Izjavu VIII. Sabora HNV-a od 16. 3. 1990., da se ono neće vezati ni uz koju političku stranku.

Kazimir Katalinić svoje viđenje važnosti, djelovanja, kao i nestanka HNV-a, završava opisom istih iz knjige *Živjeli smo i borili se za Hrvatsku* koju je u Zagrebu objavio posljednji predsjednik Sabora HNV-a, dr. Radovan Latković:

“*Opadanje članstva se nastavlja. Glavni tajnik HNV-a, Tomislav Bošnjak, javlja u svom izvještaju od 13. ožujka 1991., da je članstvo Australije, nekoć najdinamičnije skupine HNV-a, svedeno na jednu trećinu i da treba HNV raspustiti, dok imamo što raspustiti.*

Potaknut ovim stanjem, u želji da pobudim sabornike da uzmu u svoje ruke rješenje nastalih problema, obratio sam im se s molbom, da prime moju ostavku...”.

Bez odlučnog vodstva, *Hrvatsko narodno vijeće* je, zaključuje Katalinić, nastavilo silaznim putem do neobjavljena prestanka svojega djelovanja i postojanja.

Hrvatski državotvorni pokret (HDP)

U drugoj polovici siječnja 1981. održana je u New Yorku osnivačka sjednica *Hrvatskog državotvornog pokreta* (HDP), na kojoj su se okupili pripadnici *Hrvatskog narodnog otpora* (Bilandžićevo krilo) i članovi uredništva *Hrvatskog lista* koji je zajedno s ostalim *proljećarima* bio pokrenuo Bruno Bušić u kolovozu 1978., tj. 2 mjeseca prije njegova ubojstva. Te su skupine izašle iz HNV-a nakon trećeg redovitog saborovanja u Londonu. Na osnivačkoj sjednici HDP-a za privremenog predsjednik izabran je Nikola Štedul. Na sastanku održanom u lipnju 1981. u Švedskoj on je većinom glasova potvrđen za predsjednika i na toj dužnosti je ostao do raspuštanja te organizacije u samostalnoj Republici Hrvatskoj. HDP je promicao hrvatske državotvorne ideje u *Hrvatskom listu*, zatim u australskom *Hrvatskom tjedniku* i stranačkom glasilu *Pokret*.

Programska načela HDP-a

Glavni organizacijski dokument HDP-a zvao se *Načelne smjernice i program HDP-a*. Oni su se nekoliko puta mijenjali, a konačnu verziju je *Odjel za politička i načelna pitanja* HDP-a prezentirao u travnju 1990. u organizacijskom glasilu *Pokret*. Autor ove knjige je u to vrijeme bio pročelnik tog odjela i pisac modificiranih načela, čiji je moto bio: "U susret hrvatskoj državi". Najvažniji dijelovi glase:

"Hrvatski Državotvorni Pokret (HDP) utemeljen je 1981. god. kao političko-osloboditeljsko sredstvo hrvatskog naroda u njegovoj borbi za narodnu i državnu slobodu, neovisnost i suverenost, na sljedećim načelima:

- 1) *Općehrvatsko jedinstvo;*
- 2) *Nacionalno pomirenje;*
- 3) *Djelatna suradnja Domovine i Izbjeglištva;*
- 4) *Oslon na vlastite snage;*
- 5) *Nadideološka narav osloboditeljske politike i borbe;*
- 6) *Uporaba primjerenih političkih i drugih sredstava;*
- 7) *Zalaganje za hrvatske političke zatvorenike;*
- 8) *Suradnja sa svim čimbenicima u svijetu koji zastupaju pravo svakog naroda na samoodređenje;*
- 9) *Neutralnost u međunarodnoj politici.*

HDP je zamišljen u prvom redu kao osloboditeljski pokret; nije mu glavnom svrhom ili zadaćom voditi politiku u postojećoj jugoslavenskoj državi, nego stvarati preduvjete da se konstituiraju hrvatska država u kojoj će uopće biti moguća hrvatska politika.

HDP, kao osloboditeljsko gibanje, okuplja ljude različitih političkih uvjerenja i želi ujediniti različita gledišta na crti istih hrvatskih državotvornih interesa i ciljeva.

HDP je revolucionaran, jer želi uklanjanje jugoslavenske države i stvaranje neovisne hrvatske države. HDP je konzervativan, jer želi ušćuvati

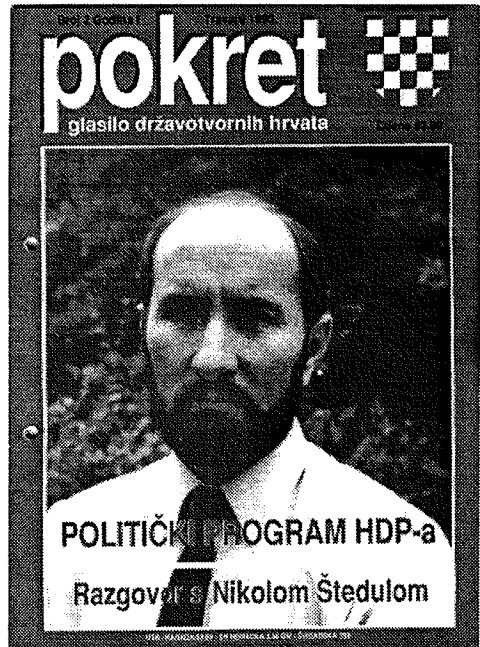
tradicionalne i potvrđene vrijednosti u hrvatskom narodu. HDP je liberalan, jer se zalaže za temeljna prava građana-pojedinaca i za njihovu punu slobodu. HDP je napredan, jer priznaje proces utemeljenih promjena i društvenog razvoja. HDP je socijalan, jer se zalaže za socijalnu sigurnost svih ljudi, a posebice za nemoćne. HDP zastupa ideju pravednog društva.

HDP odbacuje svaki politički fanatizam i ekstremizam kako s lijevice tako i s desnice. HDP će u svom djelovanju upotrebljavati sva potrebna, odmjerena politička i druga sredstva, vodeći se za interesima hrvatske politike i borbe te načelima ljudske razboritosti i humanizma.

Program HDP-a je trostruk. Naša programska načela odnose se, u prvom redu, na zahtjeve osloboditeljske političke akcije. S druge strane, razmišljamo o koracima koje bi bilo moguće i koje bi valjalo poduzeti već sada, u trenutačnoj fazi posvemašnje anarhije i raspada Jugoslavije. Napokon, imamo u vidu period nakon osnutka suverene hrvatske države i diskutiramo o poželjnim smjernicama njezina ustrojstva. Onom istom voljom kojom danas radimo na hrvatskom nacionalnom i državnom oslobođenju, pristupit ćemo u slobodnoj Hrvatskoj izgradnji njezinih institucija i pospješivanju redovitog i prosvijećenog političkog života.

HDP, dakle, premda u sadašnjoj fazi ne nastupa kao stranka, možda će sudjelovati i na političkom uobličavanju unutarnjeg uređenja u Hrvatskoj, npr. kao stranka, bilo u vladi ili u opoziciji, zadržavajući pred očima uvijek i jedino nepatvorene interese hrvatskog naroda.

Imajući u vidu sustavno propadanje naslijeđenih struktura jugoslavenskog integralizma i totalitarizma koji dan za danom uzimaju maha pred našim očima, ne isključujemo mogućnost da sadašnje bezvlašće ustupi mjesto postupnoj demokratizaciji režima i usporednom rastu autonomije današnjih 'republika', Hrvatske te Bosne i Hercegovine u odnosu na Beograd. HDP bi pozdravio takav evolucijski razvoj. Dosljedno tome, HDP smatra da čitav hrvatski narod, uključujući i iseljenu Hrvatsku, treba dobiti pristup aktivnom sudjelovanju u tom procesu, što nadasve uključuje sudjelovanje u širokim i otvorenijim nego ikada prije diskusijama o hrvatskoj sadašnjosti, prošlosti i budućnosti. Ne samo u našem, u sveopćim je hrvatskim interesima, pa i u interesu

Faksimil naslovnice glasila HDP-a "Pokret" u kojem je objavljen Politički program, 1990.

današnjih vlastodržaca i u Zagrebu i u Beogradu, da se zavede općenita tolerancija javne misli i djela, te se tako i hrvatskom narodu pruži drukčiji izlaz nego što je boriti se silom protiv nasilja.

HDP će pokušati stvarati u prvom redu uvjete za prekid neprijateljstva među narodima u tzv. Jugoslaviji i za njihov miran razlaz. HDP želi naglasiti da mu nije namjera stvarati sukobe, već da ih želi izbjeći i spriječiti. Kao najbolje rješenje za izlazak iz postojećih netrpeljivosti i antagonizama koji prijete završetkom u nekontroliranom krvoproliću, HDP smatra dokidanje jugoslavenske države dobrovoljnom odlukom vlastodržaca Jugoslavije o prestanku postojanja te države.

HDP zastupa i brani opće priznato načelo da svaki narod, ukoliko mu se ne pružaju mogućnosti ostvariti svoju slobodu i osnovna prava mirnim putem, ima pravo izboriti ih uporabom sile. Ali zastupamo također stajalište da valja uporno i djelotvorno tražiti sve druge moguće putove prije nego se posegne za tom svakako najmanje poželjnom alternativom. Za miran rasplet nagomilanih problema potrebna je široka i iskrena izmjena misli, potrebno je identificirati uzroke i moguće načine njihova otklanjanja, kao što je potreban i odlučan nastup i zalaganje svih slojeva i snaga u narodu. Nije dovoljno samo pozivati na mir i naglašavati vrline pacifizma jer to ne umanjuje, nego čak i povećava opasnost sukoba ako se na taj način daju pogrešni signali onima koji onda vjeruju da se nasiljem protiv pacifiziranog naroda mogu održati na vlasti, bez ikakvih stvarnih promjena. Zato bi mirnom rješenju spornih pitanja više koristio odlučan stav s kojim bi narod jasno dao do znanja da svakako želi mir, ali da će, ako bude potrebno, upotrijebiti i druga sredstva za ostvarenje svojih pravednih i demokratskih ciljeva. Sve ostalo moglo bi se pokazati zabludom koja bi se s vremenom kroz nagomilano razočaranje i očaj pretvorila u strasti i onda, po svojoj neizbježnoj logici, završila u svestranom nasilju.

Da bi se, pak, zaustavio taj proces koji bi kulminirao u krvoproliću, najviša odgovornost stoji na onim čimbenicima pod čijom se kontrolom nalaze instrumenti sile danas, i pomoću kojih nastoje zaustaviti promjene i slomiti u narodu sve pojave protivnih stremljenja. HDP već u ovoj prijelaznoj fazi hoće nastupiti s porukom pomirbe i kompromisa te zatražiti od vladajućih čimbenika hrvatskih pokrajina da bez daljnjeg odlaganja započnu ostvarivati povoljne uvjete u kojima bi se moglo pristupiti neodložnim promjenama na principima slobodne volje naroda. U skladu s tim potrebno je u prvom redu izvesti sljedeće promjene:

- 1. Bezuvjetna amnestija svih političkih zatvorenika u Hrvatskoj;*
- 2. Dopustiti povratak svih ekonomskih i političkih izbjeglica u Hrvatsku;*
- 3. Odricanje SK Hrvatske od političkog monopola, te legaliziranje političke opozicije, uključujući HDP.*
- 4. Rehabilitiranje Kardinala Štepinca i Andrije Hebranga, kao i davanje jednakog adekvatnog statusa svim sudionicima u prošlom ratu;*
- 5. Općenita revalorizacija hrvatske povijesti, a napose nedavne prošlosti,*

kako bi se spriječilo da hrvatski narod uđe u XXI. stoljeće opterećen nepravедnim hipotekama i kompleksom krivnje; ispravan pogled na našu prošlost najčvršći je temelj naše budućnosti.

6. Provođenje plebiscita pod međunarodnom kontrolom u današnjoj 'SR' Hrvatskoj i 'SR' Bosni i Hercegovini radi izjašnjavanja pučanstva o pitanju ujedinjenja hrvatskih zemalja. Podrazumijeva se, naravno, da se plebiscit odnosi na cjelokupnost tih zemalja te da ne dolazi u obzir nikakva podjela pojedinih pokrajina po ključu etničkih skupina i njihovog izdvajanja iz sastava hrvatskog državnog prostora.

Do konačnog konsolidiranja političkih prilika u Hrvatskoj kada će HDP pristupiti ozbiljenju svog političkog programa kako slijedi, predlažemo osnivanje jedinstvene vlade nacionalnog spasa, u kojoj će sudjelovati predstavnici sviju državotvornih skupina, koja će imati zadaću pripremiti konstituiranje i zasjedanje ustavotvornog Hrvatskog Sabora.

Hrvatski suverenitet:

Hrvatsko pravo na samostalnost i suverenost je neotuđivo i nepovredivo. Ono se temelji na međunarodno priznatim načelima, odnosno na opće prizatom pravu naroda na samoodređenje, kao i na plebiscitarno očitovanoj volji hrvatskog naroda.

Hrvatski državotvorni pokret čitavu svoju misao i djelo temelji na uvjerenju da ne postoji trajna mogućnost ostvarenja životnih ciljeva hrvatske nacije izvan samostalne hrvatske nacionalne države. Obnovu hrvatske države smatramo ključnim preduvjetom za očuvanje dostojanstva hrvatskog čovjeka, kao i za opstanak hrvatskog naroda, te za njegov nesmetan biološki, gospodarstveni i uljudbeni razvoj. Hrvatska je država stoga naš prioritetni i bezuvjetni cilj.

Do sada je već i najvećem jugoslavenskom zanesenjaku u Hrvata moralo postati jasno kako je Jugoslavija u obje svoje varijante, monarhističkoj i komunističkoj, zakazala, pala na političkom ispitu, uspijevajući se održati na životu samo terorom, brahijalnom silom, a nipošto suglasnošću i pristankom u nju uključenih naroda. U obje svoje verzije bila je ona tek okvirom za nesmetano zatiranje hrvatskog narodnog bića, ponosa i samosvijesti, kulture i ekonomije, prošlosti i budućnosti. Svaka Jugoslavija izravno je usmjerena protiv hrvatskih interesa i daleko od toga da bi, kako je ona to za sebe oduvijek rado reklamirala, predstavljala harmoničnu, bratsku zajednicu dobrovoljno sjedinjenih naroda, predstavljala je zajednicu mržnje i produbila je jaz među svojim sastavnim dijelovima do te mjere da se oni danas među sobom odnose kao što se inače jedna prema drugoj ponašaju zaraćene države. To se nikada ne bi dogodilo da se svaki od njih mogao neovisno i slobodno razvijati, ulazeći u odnose koji mu odgovaraju, a izbjegavajući one koji mu štete.

Među narodima je moguće i poželjno prijateljstvo, mogući i poželjni su dobrosusjedski odnosi i savezništva, ali samo na temelju suvereniteta i ravnopravnosti. Jedan od najvećih zločina Jugoslavije jest da je svojom

unutarnjom logikom odnose između Hrvata i Srba dovela na upravo katastrofalnu razinu.

HDP vidi hrvatski suverenitet u trostrukom obliku:

- 1) Nacionalni suverenitet (pravo naroda na samoodređenje);
- 2) Državni suverenitet (neovisnost hrvatske države);
- 3) Narodni suverenitet (državna vlast pripada narodu).

Pod suverenošću hrvatske države, kakvu tražimo, razumijemo postojanje određenog pučanstva, odnosno hrvatske državne nacije na svome području na kojem se njome vlada bez izravnog ili neizravnog uplitanja bilo kog inozemstva. Taj uvjet uključuje vlastitu vojsku, redarstvo, diplomaciju, financije i ostale elemente koji spadaju u poslove jedne državne vlade.

Hrvatski državni suverenitet ima biti jedan, nedjeljiv, neotuđiv i nezastariv. Ne može, dakle, biti više državnih suvereniteta niti suverenitet može biti polovičan, ograničen - kakav je danas u Jugoslaviji, niti se pak može prenositi na neki drugi subjekt ili ga se u nekom trenutku odreći.

Hrvatska je u našoj zamisli suverena država hrvatskog naroda. Hrvatski, većinski, 'iskonski', 'domaći' narod, to su etnički Hrvati. Ali pod hrvatskom državnom nacijom podrazumijevamo sve građane hrvatske države, državljane Hrvatske bez obzira na njihovo etničko podrijetlo. U tom smislu su hrvatski državljani i pripadnici svih nacionalnih manjina koji uz Hrvate napučeju hrvatsko tlo. Osim što su ravnopravni građani izjednačeni u svojim pravima i obvezama s etničkim Hrvatima, pripadnici manjina mogu po potrebi uživati i konkretna, primjerena specifična manjinska prava usmjerena ušćivanju i njegovanju njihovih uljudbenih vrednota.

Nacionalne manjine, također, sudjeluju u (jednom) suverenitetu i on je za njih hrvatski. Iz toga slijedi da one svoju građansku lojalnost duguju isključivo hrvatskoj državi. Hrvatska se pak država mora brinuti za osiguravanje nesmetanih i plodotvornih kulturnih dodira nacionalnih manjina s njihovim matičnim narodima izvan Hrvatske.

Službeni jezik u Hrvatskoj ima biti hrvatski jezik. Nacionalne manjine mogu u danom slučaju svoje varijante hrvatskog jezika nazivati svojim vlastitim imenom i imaju pravo na njegovanje jezika svoje narodnosti.

Borba koju HDP vodi za hrvatsku nacionalno-državnu nezavisnost jest dužnost koju se mora izvršiti ne samo prema hrvatskom narodu, već i prema stremljenjima modernog čovječanstva prema slobodi naroda i pojedinaca...

HDP će se zauzimati za što veću moguću zaštitu ljudskih prva i za razvoj pravne znanosti i napredak pravne sociologije, te općenito za stabilno i interesima građanstva naklono zakonodavstvo i pravosuđe. Hrvatska država treba dovršiti proces općenacionalnog pomirenja i iskorijeniti antagonizme iz prohujalog rata. U tu svrhu bit će neophodno, ako se to ne dogodi već u pripremljenoj fazi, amnestirati sve političke zatvorenike te stvoriti uvjete za slobodan povratak svih iseljenika u Domovinu, kao i skrbiti za njihovo uklapanje u redovite tokove narodnog života. HDP će se posebno založiti za žurno stvaranje gospodarskih

i društvenih preduvjeta za povratak hrvatskih radnika iz tuđine, na njihovo hrvatsko ognjište, u krilo svojih obitelji i svoje Domovine.

Hrvatska država bit će 'res publica', što će reći: stvar naroda. Stabilnost i snaga hrvatske države počivat će prije svega na čvrstim pravnim temeljima, odnosno na takvom ustavu i zakonima koji će garantirati jednaku zaštitu života, dostojanstva, slobode i prava svim njezinim građanima bez iznimke a stoga i na svijesti i spoznaji cijeloga naroda da to nije samo država već i nezamjenjiva Domovina pod čijim okriljem nesmetano može stvarati svoju sreću i blagostanje...

HDP načelno odbacuje prijetnje i primjenu sile kao sredstvo politike u međunarodnim odnosima, te se načelno zalaže za potpuno razoružanje u svijetu. U skladu s nacionalnim interesima hrvatske države, HDP će zagovarati ujedno samostalnu i otvorenu vanjsku politiku. Otvorena prema svijetu, hrvatska politika treba, međutim, najveće snage uložiti u razvijanje svoje europske orijentacije. Europa nije samo zemljopisni pojam, već i izvorište ideja slobode, pravde i solidarnosti. One su ponikle na duhovnom i političkom tlu Europe. HDP smatra da se jedinstvena europska kultura treba usavršavati i razvijati u svom multinacionalnom bogatstvu. Ujedinjenje Europe jest cilj politike mira i strategija slobode. Vizija HDP-a jest Europa u kojoj će biti mjesta za svaki njen narod, Europa ujedinjenih nacionalnih država koje dobrovoljno i ravnopravno sudjeluju u njezinoj izgradnji.

Ljudska prava i građanske slobode:

Na razinama na kojima će se provoditi izbor, svi građani Hrvatske koji budu ispunjavali osnovne uvjete - npr. određenu dob, duševno zdravlje itd., što će precizirati zakon o izborima - imat će pravo glasa i pravo biti birani, a izbori će biti načelno izravni i tajni.

HDP će se zalagati:

- da svi građani Hrvatske dobiju pravo političkog suodlučivanja;
- da to pravo za sve bude jednako;
- da se ono provodi neposredno.

Političke stranke trebat će poticati, produbljivati i usmjeravati političko izobražavanje naroda.

Svi građani Hrvatske će uživati sljedeća načelna opća ljudska prava:

- 1) Pravo na život;
- 2) Pravo na dostojanstvo i nepovredivost ljudske osobe;
- 3) Pravo na rad;
- 4) Pravo na svojinu;
- 5) Pravo na zaštitu od bijede;
- 6) Pravo na zaštitu protiv tlačenja;
- 7) Pravo na slobodu.

Sloboda kao ljudsko pravo građanina uključivat će sljedeće oblike građanskih sloboda:

- sloboda vjeroispovijesti;
- sloboda savjesti;

- sloboda uvjerenja;
- sloboda izražavanja mišljenja
 - a) pismom (tisak i mediji),
 - b) govornom riječju (zbor i dogovor);
- sloboda kretanja;
- sloboda udruživanja;
- sloboda razmjene i širenja ideja;

Demokracija treba slobodne i samosvjesne građane. HDP želi najveću moguću slobodu pojedinca, iz koje će crpiti odgovornost prema čitavom društvu. HDP će polaziti od sljedećih osobina pojedinca - hrvatskog građanina:

- 1) njegove osobnosti;
- 2) njegove djelatnosti;
- 3) njegove socijalne okoline;
- 4) njegova odnosa prema prirodi;
- 5) njegova odnosa prema društvenim institucijama i državi.

Tko želi slobodu za sebe, mora i drugima priznati pravo na nju. Sloboda znači odgovornost za sebe i za druge. Samo onaj tko je slobodan, odgovoran prema sebi i drugima, može odgovorno djelovati u društvu.

Temelj slobode je jednakost svih ljudi u njihovom dostojanstvu bez obzira na njihovu moć, sposobnost i nedostatke.

Da bi se čovjek slobodno razvijao, treba učiti živjeti u zajedništvu s drugima, dakle prepoznati svoju slobodu i dostojanstvo, izvršavati dužnosti, koristiti svoja prava, prakticirati toleranciju i ljudskost.

Dužnost je države štititi slobodu, dostojanstvo i samobitnost pojedinaca od narušavanja sa strane.

Sloboda nikada nije zauvijek osigurana, nju treba uvijek i posvuda iznova braniti i osiguravati.

Pravednost znači jednako pravo za sve, a posebice za one kojima je potrebna pomoć da bi svoje pravo prepoznali i mogli ga prakticirati. Pravednost uključuje priznavanje osobnog rada i pravo pojedinca da svoj život ostvaruje vlastitim zalaganjem i stvaranjem. Apsolutna pravednost nije moguća; time je ograničeno i političko djelovanje države.

HDP će se protiviti svakoj diktaturi, svakoj vrsti totalitarne i autoritarne vladavine, jer one preziru ljudsko dostojanstvo, te uništavaju čovjekovu slobodu i prirodnost.

Nijedan čovjek ne posjeduje apsolutnu istinu. Onima koji bi htjeli svoja nesavršena uvjerenja silom nametnuti drugima, treba pružiti otpor. Samo stalno dovođenje u pitanje postojećih spoznaja jest pravi odgovor na pitanje o istini i pravednosti.

Gospodarska politika:

Na temelju dobrih i loših iskustava moderne privrede, HDP će se zalagati za gospodarski sustav tržišne privrede sa socijalnim korektivom.

Socijalna država, koja se temelji na načelu solidarnosti, treba podržavati

samostalnost građana u poduzetništvu i radu, te štititi socijalnu pravednost za sve a posebno za nemoćne, slabe i zdravstveno nesposobne.

Najvažniji zadaci socijalne politike su:

- 1) Zaštita od siromaštva i bijede;*
- 2) Socijalna potpora (u prvom redu obitelji);*
- 3) Individualna sigurnost, te mirovinska i druga osiguranja;*
- 4) Poboljšavanje općih životnih uvjeta.*

Socijalno tržišno gospodarstvo je gospodarski i društveni program za sve.

Njegove osnove su:

- 1) Rad i socijalna pravednost;*
- 2) Konkurencija i solidarnost;*
- 3) Samoodgovornost i socijalna sigurnost.*

Zakonitosti socijalnog tržišnog gospodarstva su:

- konkurencija i osobni, nužni socijalni kapital;*
- decentralizirano usmjerenje tržišta i cijena;*
- kontrola vlasti pomoću podjele interesa i državnog nadzora;*
- sloboda potrošača, poduzetnika i profesije;*
- zajamčenost slobode pomoću mogućnosti alternativne ponude i sudioništva pojedinca u gospodarskom, socijalnom i društvenom napretku.*

HDP smatra da pravednost zarade i imetka treba biti adekvatna zalaganju pojedinaca i načelima socijalne države. Svaki građanin pritom treba imati jednake mogućnosti rada, zalaganja i zarade.

Dužnost je socijalne države da zakonskim mjerama države preduhitri klasne konflikte. Štovanje dostojanstvo rada na svim razinama proizvodnje, produktivne kao i reproduktivne, humani uvjeti radne djelatnosti te harmonično jedinstvo rada i kapitala stvorit će uvjete da se onemogućiti bilo kakav recidiv izbijanja sukoba zbog klasnih antagonizama.

Sloboda treba svojinu, svojina omogućava slobodu. Svojina ne smije, međutim, biti cilj sama sebi, već sredstvo ušćuvanja i umnožavanja slobode. Svojina mora u slobodi nalaziti svoje opravdanje i svoje granice. Pravo na svojinu prestaje kad ona ograničava, ugrožava ili onemogućuje slobodu drugih.

HDP će se zalagati za državne mjere koje će svima omogućiti posao, jer pravo na rad i izdržavanje od vlastitog rada jest jedno od temeljnih ljudskih prava.

Zakonodavstvo hrvatske države treba biti pravedno i funkcionalno. Malobrojnost i preciznost zakona doprinosit će njihovoj kvaliteti. HDP-ova vizija pravosuđa je: pravično, jednostavno i djelotvorno. Ono u svojem radu i odlukama mora biti neovisno. Uza svu strogost mora sačuvati dostojanstvo ljudske osobe. Tjelesna i psihička tortura radi iznuđivanja priznanja bit će najstrože zabranjena.

Hrvatska će država voditi odlučnu, sustavnu i djelotvornu borbu protiv svih vrsta kriminala. Ta borba odvijat će se u prvom redu na području uklanjanja socijalne podloge za kriminal, te u domeni društveno-obrazovnog djelovanja

(odgajanja) i na koncu preventivnom kriminalističkom akcijom i društveno-pravnim sankcijama. Kazne će u prvom redu služiti cilju resocijalizacije prijestupnika i ne smiju imati oznake osvete društva prema prestupniku. Hrvatsko pravosuđe mora biti humano. Bračna zajednica i obitelj potvrdili su se kao najpostojaniji oblici suživota ljudi. One su temelj svakoga društva i treba im posvetiti posebnu pozornost, brigu i zaštitu.

Žene su stoljećima bile potlačivane i iskorištavane, izlagane nepravdostima i onemogućavane da se domognu svojih ljudskih, slobodarskih i demokratskih prava.

Muškarac i žena trebaju napokon postati ravnopravni. To znači da se, uvažavajući biološke i psihološke posebnosti ženskog bića, treba ostvariti pravna, socijalna i ekonomska ravnopravnost žena. Uz isti rad i produktivnost, na primjer, žene trebaju biti jednako plaćene kao i muškarci. Njima se mora osigurati jednako pravo kao muškarcima na radni profesionalni napredak.

Žene trebaju dobiti pravo samostalnog odlučivanja o vlastitom samoostvarenju, da li će to biti u obitelji ili kroz izvanobiteljsku djelatnost ili pak u kombinaciji obiteljske i izvanobiteljske djelatnosti.

HDP će zagovarati partnerski odnos u braku. To znači da se muž i žena trebaju međusobno poštovati i uvažavati, preuzimajući jednaku i ravnopravnu odgovornost jedno za drugo, kao i za svoju djecu te za zadatke i obveze obitelji u društvu. Tko se odluči za djecu, preuzima dužnosti i zadatke kojih se više ne može osloboditi.

Obitelj je prva i - zbog toga što dijete upravo u prvim godinama stječe odlučujuće karakteristike ljudske osobe za čitav život - najvažnija čovjekova odgojna zajednica. Ona mu prva pruža osjećaj individualne sigurnosti te ukazuje na bitak i smisao ljudskog postojanja. O roditeljskoj ljubavi i naklonosti prema djetetu ovisi njegov napredak u učenju govora, sposobnosti razmišljanja, psihičkoj osobnosti i stabilnosti, prilagođavanju društvenom životu te izgrađivanju vrijednosnih sudova i odgovornosti.

Naročito je važna prisutnost majke uz dijete za njegov zdrav i uspješan rast i razvoj.

U cilju prirodnog, pozitivnog demografskog razvoja i nesmetanog života

Inhalt

- Geschichte der Kroaten
- Kroatische Staatsbildende Bewegung (HDP)
- Entwurf einer Zukunftsvision für Kroatien
- Kroatische Staatskarte
- Kontaktadresse

Herausgeber:
Kroatische Staatsbildende Bewegung
(„Hrvatski državotvorni pokret“ – HDP)

Redaktion:
Božo Vukusić
Leiter der Abteilung für politische und allgemeine Grundsatzfragen der HDP

Herstellung:
Hrvatski tjednik
(„Kroatisches Wochenblatt“)
P. O. Box 293, St. Albans, VIC. 3021, Australia

Herausgegeben im Winter 1989/90

Faksimil brošure HDP-a na
njemačkom jeziku, 1989./90.

obitelji i odgoja djece, HDP će zagovarati isplaćivanje dječjeg doplatka u iznosu koji će i obiteljima s više djece omogućavati barem prosječan životni standard. Roditelju koji je zadužen za odgoj djece treba uračunavati u mirovinski staž vrijeme odgajanja djece do desete godine starosti najmlađeg djeteta. Za preduhitrivanje pobačaja, država bi trebala - pored masovnih i opširnih obrazovno-informativnih mjera prosvjećivanja pučanstva u svrhu izbjegavanja neželjenih začeca - pružiti potrebnu materijalnu potporu samostojećim trudnicama i bračnim parovima koji se nalaze u socijalnom siromaštvu.

Roditeljsko pravo štitiće obitelji od upliva države. Oduzimanje ili ograničavanje roditeljskog prava bit će posljednje sredstvo za preduhitrivanje opasnosti i štete po dijete. Dužnost hrvatske nacije, države i društva bit će da štite, potpomažu i jačaju obitelj.

Politika obrazovanja treba polaziti od načela jednakosti svih ljudi, uvažavajući pritom razlike u njihovim sposobnostima i nadarenostima.

Hrvatska država bit će dužna osigurati učenicima dovoljan izbor škola i zanimanja. Ne smije se povrijediti temeljno pravo roditelja da odlučuju o odgoju i obrazovanju svoje djece, u dogovoru i sporazumu s djecom.

Humana škola donosi đacima radost i priprema ih za život. Ona uvažava interese đaka i njihove mogućnosti, ali ih i potiče na postizanje rezultata.

Slobodarska i demokratska država treba imati povjerenje u aktivnost mladeži. Mladež treba biti samostalna i bez državnog tutorstva. Dužnost države je da pomaže društveno korisne aktivnosti mladeži.

Hrvatska država će trebati politiku obrazovanja koja će biti okrenuta budućnosti. Visoke škole i sveučilišta trebaju biti natjecalište znanstvenih ideja i nikako ne smiju postati sredstvom bilo koje ideologije.

Znanstvena istraživanja utječu na duhovni, društveni, socijalni i gospodarski razvoj države. HDP će podupiranje znanstvenih istraživanja smatrati jednim od primarnih zadataka hrvatske nacionalno-državne politike.

U hrvatskoj državi bit će zajamčena puna sloboda umjetničkog stvaranja i neometanog traganja za istinom svim putovima koji se ukazuju tvoriteljskoj inspiraciji, bez obzira na zahtjeve političkog oportuniteta. Razvoj umjetnosti neće biti ograničen nikakvom odredbom, posebice ne cenzurom. Hrvatska država i hrvatsko društvo bit će dužni osigurati sredstva koja će omogućiti stvaralačku umjetnost. U susretu s kulturom čovjek zadobiva dublje razumijevanje za život. Tek kultura omogućava čovjeku da postaje umno djelatno biće koje može kritički suditi i osjećati moralnu odgovornost. Tek u susretu s kulturom čovjek postaje svjestan svoje nesavršenosti te dovodi u pitanje svoje mogućnosti i vrijednosti, tragajući za bitkom i smišljenošću, stvarajući pritom djela kojima nadilazi svoju ograničenost...

U susret hrvatskoj državi: Hrvatski narod treba vratiti veličinu u kulturi, kreativnosti, zdravoj prosvjetnoj, gospodarskoj i demografskoj politici. To nalažu kako naravni instinkt za samoodržanje, koji je svojstven ne samo pojedincima nego i narodima, tako isto i izravni interes svakog pojedinog građanina buduće hrvatske države.

HDP će se zalagati za izgrađivanje cjelokupnog, autentičnog hrvatskog organsko-biološkog, duhovno-motivacijskog, socijalno-interakcijskog i normativno-kulturološkog sistema vrijednosti. Kad se jednom hrvatski narod nađe u stanju ponovno izvojevane nacionalne punopravnosti, vodstvo hrvatske države trebat će voditi čitavu svoju politiku, bez prestanka imajući na umu da se ne smije dopustiti ponavljanje katastrofa iz prošlosti. Država Hrvatska, konačno obnovljena, i stečeno pravo hrvatskog naroda da suvereno odlučuje o svojoj vlastitoj sudbini, više nikada ne smiju se izgubiti.”

Udbini stereotipi nadživjeli jugoslavensku državu

Nikola Štedul koji je stjecajem sretnih okolnosti preživio atentat Udbinog ubojice u listopadu 1988. u Škotskoj, analizirao je odnos vladajućih struktura u Hrvatskoj prema hrvatskom iseljeništvu, posebice prema HDP-u. Štedul najprije navodi općepoznatu činjenicu da je hrvatska javnost još i danas uskraćena u dobivanju prave, istinite slike o hrvatskoj emigraciji, njenim organizacijama i političkom djelovanju. Razlog tomu u sveobuhvatnoj je i sustavnoj protuhrvatskoj promidžbi kojom su bivša država i njezin sustav “zarazili” medijski prostor. Pa iako prvenstveno namijenjena javnosti, ta je promidžba još više utjecala na same njezine “proizvođače”.

Štedul navodi dva glavna razloga utjecaja te promidžbe i danas: kontrolu nad većinom medija imaju isti ljudi kao i prije, a mladima koji dolaze, lakše se služiti starim dezinformacijama nego prikupljati nove informacije, što bi zahtijevalo naporan istraživački rad. Takvom pristupu dodatno pridonose svakodnevnica i nova lista problema – nezaposlenost, pokretanje gospodarstva, loše stanje u zdravstvu i pravosuđu.

Međutim, upravo zbog sveprisutne zabrinutosti za našu sadašnjost kao i za našu budućnost, Štedul smatra da prošlost koja ih svojim iskustvom uređuje i određuje, ne bi smjela gubiti, već bi trebala još više dobiti na važnosti:

“Ako čovjek kao pojedinac ima ozbiljnijih problema pamtiti svoju prošlost, to se medicinskim rječnikom zove amnezija ili Alzheimerova bolest. Tako je i kolektivna amnezija jednoga naroda svojevrsna bolest, koja zaboravom prošlosti stvara prostor za uvijek iznova ponavljanje starih zabluda i pogrešnih koraka. Naša najnovija povijest potvrđuje tu činjenicu.”

U posebnom dijelu hrvatske prošlosti, kada su se vodile intenzivne pripreme za rušenje Jugoslavije i stvaranje hrvatske države, Štedul objašnjava kako je svoju ulogu odigrao i *Hrvatski državotvorni pokret* (HDP), “na način primjeren okolnostima u kojima smo se nalazili”. Te okolnosti koje Štedul spominje, sljedeće su:

- Početkom osamdesetih godina prošloga stoljeća Jugoslavija je naglo padala u sve dublju gospodarsku i političku krizu. Njezino raspadanje bilo je samo pitanje vremena. U domovini je još uvijek bila prisutna tzv. hrvatska šutnja.

- U to vrijeme hrvatska emigracija imala je velik broj političkih i kulturnih organizacija, ali niti jedna od tih organizacija nije odgovarala izazovu vremena koje je neizbježno dolazilo.

- Međunarodna zajednica bila je odlučnija i spremnija nego ikada spašavati Jugoslaviju pod svaku cijenu.

- U Jugoslaviji su se velikosrpske snage najozbiljnije počele pripremati za konačni obračun preuzimanjem potpune kontrole u sigurnosnom sustavu, policiji i JNA. Sve je ukazivalo na to, da se u raspadu Jugoslavije neće moći izbjeći oružani sukob.

Potpuno svjestan koliko opasnost svaka od navedenih okolnosti predstavlja, određen je broj ljudi u emigraciji odlučio osnovati *Hrvatski državotvorni pokret*. One koji sumnjaju u vjerodostojnost tada već donesenih procjena budućih događaja, Štedul upućuje da pročitaju što je pisano uoči i za vrijeme nastajanja HDP-a. U tom smislu pojašnjava i stav HDP-a prema terorizmu i uporabi sile. Sintagma “svih primjerenih oblika borbe” nije značila da je terorizam taj primjereni oblik, posebice ne u onim zemljama gdje je javni politički rad bio slobodan. No, za HDP je bilo jasno kako će upravo velikosrpska politika uporabiti nasilje u, tada već izvjesnom, procesu hrvatskog osamostaljivanja, te su zagovarali pravo da se agresorskom nasilju silom i odupre. Iz tih su razloga u organizaciji zadržani, kao mogući budući branitelji, i oni pojedinci koji su bili za radikalnije oblike djelovanja.

Zbog navedene situacije i želeći izgraditi i održati dobar odnos prema svim potencijalnim braniteljima, HDP je zauzeo stav da se o štetnosti pojedinih akcija ukazuje argumentirano, ali nikako da ih se javno osuđuje ili se od njih ograđuje. Razlog tome, nastavlja Štedul, dvojake je naravi, jer: “s takvim javnim optužbama još više bi otuđili sve radikalnije pojedince i tako izgubili svaku mogućnost pozitivnog utjecaja na njih, a na taj način pridružili bismo se i neprijatelju i svima onima koji su bili na njegovoj strani u kampanji kompromitiranja pravedne hrvatske borbe za slobodu i državnu samostalnost.”

Stoga, smatrajući to svojom moralnom obvezom, nezavisnom o stavu prema pojedinim metodama djelovanja, u HDP-u je osnivan poseban odjel koji je pružao pomoć političkim zatvorenicima. Jer, radilo se tu uglavnom o mladim ljudima koji su iz različitih razloga morali napustiti svoju domovinu, koja je bila i ostala njihovim smislom života, te nisu birali sredstva u svojoj borbi za povratak.

Takvom stavu HDP-a, tvrdi Štedul, osim neprijatelja odupirala se i klasična hrvatska naivnost, kako u emigrantskim krugovima tako i u domovini. Očekujući miran razvoj događaja i pomoć međunarodne zajednice, mislili su kako će političko djelovanje HDP-a samo otežati “miran razlaz” ili, još k tome, izazvati neprijatelja da primjeni silu. U HDP-u su razmišljali drukčije, svjesni da neprijatelj neće odustati zbog žrtvine pasivnosti. Umjesto čekanja i za Hrvatsku pogibeljnih ustupaka, u HDP-u su smatrali da je daleko razumnije pokazati neprijatelju ozbiljnu namjeru da se nasilju odupre. Osim što bi takav odlučan pristup pružio veće mogućnosti za eventualan, ozbiljan razgovor o mirnom razlazu, učinio bi Hrvate i daleko spremnijima, i organizacijski i materijalno i psihički, za početak velikosrpske agresije i pružanje otpora, ujedno i s manje gubitaka i žrtvi.

Da je bilo više sluha, više volje i konstruktivne suradnje, može se pretpostaviti kako bi i doprinos HDP-a prije desetak godina bio značajniji. Tom općem nerazumijevanju pridonijela je i desetljećima provođena destruktivnost jugoslavenske

promidžbe. Nažalost, ona traje i danas, jer, prema Štedulovim riječima, “emigraciju, koja je djelovala pod uvjetima tzv. zapadne civilizacije i razvijenih demokracija, koja se prilagodila tamošnjim uvjetima življenja u gospodarskom, političkom i pravnom smislu, ovdje se doživljava s posebnom odbojnošću.”

Ta se negativna promidžba vršila već sa samog vrha struktura vlasti, a razlozi su za nju bili različiti. Nečista je savjest, zbog uloge u starom sustavu, stvorila kod nekih ljudi simptome straha i nesigurnosti, pa su u toj bojazni dobili dojam o HDP-u kao “ultra desnom terorističkom i revanšističkom podzemlju”. Također, HDP se uvijek suprotstavljao onim političkim potezima koji su vodili nepotizmu, neodgovornosti, kriminalu kao i načinu privatizacije pogubnom za gospodarstvo, što je sve srušilo moralne temelje i društva i države. I suprotstavljanje vođenoj politici prema Bosni i Hercegovini također je izazvalo otpor pojedinih struktura. Bilo je, naravno, i onih koji su još uvijek bili u službi agresora i nadali se njegovoj pobjedi, očekujući posebne nagrade zbog borbe protiv vlastitog naroda. Ratno je stanje, uz sve druge razloge negativne promidžbe usmjerene prema HDP-u, bilo jedinstvena prilika za pojedince da se bez napora okoriste, kako materijalno tako i uspevši se na visoka mjesta društvene ljestvice.

Zbog svega toga nije čudno, zaključuje Štedul, što od hrvatskog iseljeničtva koje je prirodan spoj domovine i inozemstva, najviše zaziru upravo oni koji se najviše pozivaju na nužnost priključenja *Europskoj uniji* u pravnom, političkom i gospodarskom smislu. Oni, smatra Štedul, “*još nisu shvatili kako im se nikakva stvarna integracija ne može dogoditi sve dok i oni ne prođu kroz jednu ozbiljnu mentalnu tranziciju. Budući da je mentalna tranzicija puno teži i sporiji proces nego je to formalno-pravni i politički, razumljivo je zašto se ona kod mnogih još nije dogodila*”.

ZAKLJUČNE NAPOMENE

Hrvatske iseljeničke organizacije su tijekom svog djelovanja izdavale veći broj periodičnih i drugih publikacija. Najčešće se radilo o tjednicima i mjesečnicima čija je ukupna naklada bila nekoliko desetaka tisuća primjeraka, a osim toga tiskan je veliki broj knjiga i brošura te je nadzirano nekoliko desetaka radiopostaja diljem svijeta.

Na taj su se način hrvatske iseljeničke organizacije predstavljale hrvatskim iseljenicima i utjecale na oblikovanje njihove svjetonazorske i nacionalne svijesti. To je istodobno bio i način idejnog i informativnog suprotstavljanja posebnim oblicima rata koje je jugoslavenski komunistički režim primjenjivao prema hrvatskom iseljeništvu.

U izdavaštvu i javnom djelovanju hrvatskih iseljeničkih organizacija bio je primjetan veliki svjetonazorski i političko-programski spektar. No, unatoč toj različitosti i organizacijskoj nepovezanosti gotovo sve organizacije hrvatskog iseljeništa, a naročito političke, imale su jedan zajednički cilj – uspostavljanje samostalne hrvatske države. Samostalna hrvatska država smatrana je pretpostavkom bez koje se neće moći optimalno ostvarivati hrvatski nacionalni interesi.

Ova je činjenica došla do punog izražaja krajem osamdesetih i početkom devedesetih godina 20. stoljeća, kad se događao proces uspostavljanja samostalne hrvatske države i njene obrane od srbijanske oružane agresije. Tada su čelništva većine političkih organizacija hrvatskog iseljeništa donijela odluku o raspuštanju svojih organizacija, smatrajući da je ostvarena svrha njihova postojanja. Istodobno su donesene i odluke da se svi iseljenički potencijali trebaju staviti na raspolaganje državnim vlastima Republike Hrvatske, kako bi se pridonijelo ustrojavanju prosperitetne i demokratske države te njezinoj obrani od srbijanske oružane agresije. Prihvatanje ovih opredjeljenja od strane najvećeg broja hrvatskih iseljenika potvrđeno je odlučujućim materijalnim i duhovnim prinosom koji je tada pružen domovini.

**NASTANAK, USTROJ I RAD
JUGOSLAVENSKIH TAJNIH SLU•BI**

UVODNE NAPOMENE

Josip Broz Tito je 10. kolovoza 1941. izdao *Uputstva* partizanskim odredima glede sigurnosnih pitanja. Te upute su bile opće naravi, a njihova glavna poruka je glasila da “izdajice i provokatore treba smjesta likvidirati”. Smatra se kako je tim *Uputstvima* započeo organizirani sigurnosno-obavještajni rad jugokomunističkih partizana. Nakon toga je slijedilo osnivanje tzv. partizanskih straža, narodnih straža, narodne policije i sl. pri partizanskim odredima, a tek je 1943. Tito donio odluku o razdvajanju obavještajne i kontraobavještajne službe.

CK KP Slovenije prvi je osnovao *Varnostnu in obveščevalnu službu Oslobojilne fronte* (VOS). U izvješću Titu u ožujku 1942. Edvard Kardelj, pod konspirativnim imenom *drug Bevc*, napisao je: “Egzekucijski aparat sastoji se od oko 50 momaka. Ti momci rade svake stvari. Nekoliko primjera: skoro dnevno padaju denuncijanti, okupatorske sluge itd.”.

Sredinom 1944. godine, točnije 13. svibnja 1944., Tito je odlučio osnovati *Odjeljenje za zaštitu naroda* (OZNA). Pet dana kasnije, 18. svibnja, Aleksandar Ranković je u Drvaru potpisao *Uputstvo o formiranju Ozne*. Pored Tita i Rankovića, osnivačima *Ozne* mogu se smatrati i ruski obavještajci, instruktori pri Vrhovnom štabu partizanske vojske, Saveli Vladimirovič Burtakov i Arseni Vasiljevič Tiškov Timofejev. Za svoga zamjenika, na čelu *Ozne*, Ranković je postavio Svetislava Stevanovića - *Ćecu*.

OZNA se sastojala od četiri odjela. *Prvi odjel* se bavio obavještajnim poslovima, a na čelu mu je bio Maksimilijan Baće, zvani *Maks* ili *Milić*, rodom iz Pakoštana kod Šibenika. *Drugi odjel* bavio se kontrašpijunažom; na čelu mu je bio Crnogorac Pavle Pekić. *Treći odjel* se bavio vojnom kontrašpijunažom, a vodio ga je general Jefto Šašić. *Četvrti odjel*, na čelu s Mijatom Vuletićem, rukovodio je tehnikom i vezom.

Prvi načelnik OZNE za Bosnu i Hercegovinu bio je Uglješa Danilović. Prvi načelnici bili su: u Hrvatskoj, Ivan Krajačić-*Stevo*; u Srbiji, Slobodan Penezic-*Krcun*; u Sloveniji, Ivan Maček-*Matija*; u Crnoj Gori, Veljko Milatović; i u Makedoniji, Bane Andreev.

Tito je 15. kolovoza 1944. potpisao *Uputstvo o osnivanju vojnih jedinica Korpusa narodne obrane Jugoslavije* (KNOJ) kao formacija zaduženih za “borbu s antinarodnim ustanicima i likvidiranje antinarodnih bandi, čišćenje oslobođenih teritorija od ostataka razbijenih neprijateljskih jedinica, špijuna i diverzanata”. KNOJ je bio podređen direktno Titu, ali je njime rukovodio preko načelnika OZNE, Aleksandra

Rankovića. Prvi komadant KNOJ-a bio je Jovo Vukotić, a njegov zamjenik Nikola Ljubičić. Prvi politkomesar KNOJ-a bio je Vlado Janjić iz Siska, a prvi obavještajni oficir Mesud Hotić.

Sva pojedinačna i masovna ubojstva koja je izvršila Jugoslavenska vojska, KNOJ i ostale partizanske jedinice, neposredno prije formalnog kraja Drugog svjetskog rata i mjesecima nakon njegova završetka, a posebice događaji poznati pod nazivom *Bleiburška tragedija i Križni put*, događala su se pod pokroviteljstvom i u režiji OZNE. Organizacijom tih zločina OZNA je na velika vrata ušla u krvnički klub komunističkih tajnih službi, koji je predvodio NKVD.

Aleksandar Ranković

U ožujku 1946. OZNA je reorganizirana, to jest razdvojena na civilne i vojne službe koje dobivaju nova imena: *Upravu za istraživanje i dokumentaciju* (UID) i *Upravu državne sigurnosti* (UDBA), te *Vojnoobavještajnu službu* (VOS) i *Kontraobavještajnu službu* (KOS). KOS je 1955. preimenovan u *Organ sigurnosti* (OB) *Jugoslavenske narodne armije* (JNA), a UDBA 1966. godine, nakon tzv. *Brijunskog plenuma*, u *Službu državne bezbjednosti* (SDB), odnosno *Službu državne sigurnosti* (SDS).

OB JNA je djelovao pri *Saveznom sekretarijatu narodne obrane* (SSNO). Organizacijska struktura OB bila je prilagođena ustroju JNA. Pri armijskim oblastima, garnizonima, pukovima itd., odnosno odgovarajućim jedinicama u mornarici i zrakoplovstvu, postojale su tzv. *Kontraobavještajne skupine* (KOG), dok je pri *Teritorijalnoj odbrani* (TO) djelovala tzv. *Bezbjednost teritorijalne odbrane* (BTO). VOS je također bio podređen SSNO-u, a svoju aktivnost razvijao je preko vojnih misija i diplomatskih predstavništava SFRJ u inozemstvu.

UID, koji je kasnije preimenovan u *Službu za istraživanje i dokumentaciju* (SID), bio je u sastavu *Saveznog sekretarijata inozemnih poslova* (SSIP). Djelovao je uglavnom preko jugoslavenskih diplomatsko-konzularnih i vanjsko-trgovačkih predstavništava u inozemstvu.

SDS kao civilna kontraobavještajna služba nalazila se u sastavu *Saveznog sekretarijata unutarnjih poslova* (SSUP). Sastojala se od nekoliko uprava (odjela). Četiri glavne uprave bavile su se:

- *unutarnjim neprijateljem* (nacionalizam, crkva itd.),
- *emigracijom* (hrvatska, albanska itd.),
- *stranim obavještajnim službama*, i
- *tehnikom praćenja i prisluškivanja*.

SDS je svoju organizacijsku mrežu razvijala preko republičkih sekretarijata za unutarnje poslove (RSUP), a ovi preko centara SDS-a i njihovih ispostava. Unutarnji organizacijski ustroj republičkih centrala i centara SDS-a bio je sukladan strukturi saveznog SDS-a.

Jedna od rijetkih stručnih knjiga u kojoj je opisana metodologija rada jugoslavenskih tajnih službi je knjiga Frana Višnara "Špijunaža i kontrašpijunaža" iz 1990. godine. U poglavlju "Jugoslavenske tajne službe" navedene knjige, Višnar je, da bi opisao djelovanje komunističkih tajnih službi, izložio na koji način službenik bivše *Službe državne sigurnosti* provede svoj radni vijek.

Većinu informacija operativni je djelatnik SDS-a, prema Višnaru, dobivao putem informatora i suradnika, odnosno "korištenjem operativnih veza".

U tadašnjem policijskom žargonu informator je označavao doušnika ili cinkaroša, to jest osobu koja je Službi državne sigurnosti dobrovoljno dostavljala informacije o događajima, osobama i procesima iznimnog značenja za SDS. Obično je operativni djelatnik birao informatora. Pri izboru je u obzir uzimao položaj i funkciju osobe, profesiju, radno mjesto, mjesto stanovanja, ali i sve druge karakteristike koje neku osobu čine "korisnim građaninom".

Nakon što je pronašao osobu za koju smatra da može biti dobar izvor informacija, operativac je morao o svome otkriću obavijestiti načelnika odjela ili svog pretpostavljenog. Obzirom je u Službi vladao strogi hijerarhijski (vojnički) ustroj, nije bilo neovlaštenih ili slučajnih operacija, a svi su podaci morali biti odobreni i arhivirani.

Podaci dobiveni od informatora korišteni su za kontrolu različitih sredina, objekata i punktova, a posebno su bili značajni prilikom temeljite obrade osobe pod kontrolom. Sastanci između operativca i informatora održavali su se tajno, uvijek na isti način: djelatnik SDS-a samo je slušao, odnosno primao informacije, dok je informator govorio. Takvim načinom rada, Služba informatoru nikad nije dala do znanja kako se njegove spoznaje koriste.

Suradnik Službe državne sigurnosti je bio viši oblik operativne veze. U tadašnjem žargonu poznat i kao "agent", suradnik je bila osoba koja je na temelju preciznih instrukcija dobrovoljno i tajno obavljala različite zadatke. Informacije koje je Služba dobivala od suradnika bile su uglavnom kvalitetnije od informatorovih podataka, a posebno su se cijenile činjenice bitne za vršenje kontraobavještajne djelatnosti. Suradnikom je mogao postati i maloljetnik, s tim da su u tom slučaju analizirane njegove sklonosti, štetne navike, mentalna razvijenost i drugo.

Osoba koja je željela postati suradnikom Službe morala je biti spremna na suradnju, a uz to biti iskrena, sklona uočavanju onih pojava koje su važne za zaštitu ustavnog poretka. I psihofizički je profil suradnika bio vrlo bitan, posebno njegova sposobnost čuvanja tajne, pretvaranja i prilagođavanja određenoj sredini i slično.

Prema podacima Frana Višnara, takozvano "vrbovanje suradnika" obavljalo se isključivo nakon pismenog odobrenja načelnika odjela, pa čak i čitave Službe, nakon čega je obavljena vrlo detaljna provjera (Višnar je naziva tehnikom "gustog češlja") njegovih osobina. Provjera je li bila i dugotrajnija i složenija od provjere informatora, a provjeravalo se npr. je li kandidat osuđivan, kakvim načinom života živi, koje su mu sklonosti i u kakvoj se sredini kreće, kakav je njegov odnos prema objektu ili osobi koju tajna policija prati i obrađuje, koji su mu motivi za suradnju i drugo.

Ukoliko je suradnik uspješno prošao prethodne provjere, sastavljao se pismeni prijedlog za njegovo angažiranje, a službenik SDS-a u objašnjenju prijedloga morao

navesti sljedeće osobne podatke tog suradnika: ime i prezime suradnika, te mjesto, općina i republika odnosno država rođenja; nacionalnost i državljanstvo; podaci o školovanju i radni status; bračni status; zvanje roditelja, njihova stručna sprema i nacionalnost; bolesti u obitelji i vlastito zdravlje; turistička putovanja, školovanje i privremeni rad u inozemstvu; detalji o rodbini u inozemstvu (imena, pa čak i nadimci); sentimentalne, privatne veze u inozemstvu; veze s emigrantima, njihova imena i kontakti; i članstvo u društveno - političkim organizacijama i političke funkcije.

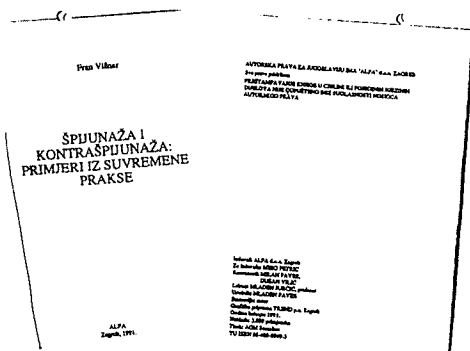
Obzirom da je suradnik (muškarac ili žena) obično bio na višoj intelektualnoj razini ovlašten je službenik s njim morao razvijati korektan, uljudan odnos, kojim razvija međusobno povjerenje i poštuje suradnikovu osobnost. Tijekom cjelokupnog rada zadaća je službenika, odnosno časnika koji održava tu vezu, uvjeriti suradnika da iz njegova rada proizlaze brojne koristi za "jugoslavensku socijalističku samoupravnu zajednicu bratskih naroda". Istodobno je hvalio njegov rad, ali i upozoravao ga kako će u slučaju da isprovocira neko kazneno djelo i sam odgovarati, te da mu Služba tada neće moći pomoći i zbog konspirativnih razloga.

Ovlašteni djelatnik nije smio u ime Službe obećati suradniku nešto što se ne može ili ne smije ispuniti, a to je dodatni argument za tvrdnju da su načelnik odjela ili vrh Službe državne sigurnosti morali odobriti i najsitnije detalje pri operacijama. Osim toga, službenik je imao preciznu instrukciju da "vrijednog i debelo iskoristivog (na duže staze) suradnika pod svaku cijenu treba sačuvati od kompromitiranja i provale." Zato se u političkim procesima suradnik SDS-a kao ključni, krunski svjedok pojavljivao vrlo rijetko ili gotovo nikad.

Za svakog je suradnika uvijek morao biti spreman takozvani obvezujući odnosno kompromitirajući materijal koji je duboko zadirao u osobni život. On se upotrebljavao u slučaju da sposoban i talentiran suradnik posumnja u korisnost svog rada ili pokuša "dezertirati". Takav kompromitirajući materijal obično su činili: fotografije i videosnimke o preljubu; dokumentirane izopačene seksualne sklonosti suradnika ili njegovih najbližih; dokumentirani biografski podaci o osobnom životu koje pojedinac želi prikriti; i neugodni biografski i intimni podaci o roditeljima i djeci suradnika.

Suradnik je zapravo obavljao sve zadaće za koje je SDS angažirala informatora, s tim da je on išao i dalje: bio je zadužen za fotokopiranje povjerljivih spisa, tajno uzimanje predmeta i dokumenata, tajno fotografiranje, praćenje i slično. Ponekad se čak događalo da SDS pošalje suradnika na specijalne zadatke u inozemstvo. To se događalo samo ako je, na prijedlog načelnika Centra državne sigurnosti, Republički sekretarijat za unutarnje poslove donio odobrenje za to, a Savezni sekretarijat za unutarnje poslove dao pozitivno mišljenje. Iz toga se može zaključiti da nijedan emigrant iz Jugoslavije u razdoblju od 1966. do 1990. godine nije mogao biti ubijen ili zavrbovan bez znanja i odobrenja iz Beograda. Identičan je postupak vrijedio i za slučaj da se, zbog specifičnog zadatka u inozemstvu angažira, strani državljanin.

Veza sa suradnikom održavala se većinom putem neposrednog kontakta, a samo u izuzetnim okolnostima putem telefona, pismenim putem, šifriranim radio-porukama ili na drugi način. Na tajnim sastancima, koji su se održavali na tajnim mjestima, suradnik je od časnika SDS-a za vezu dobivao zadatke i upute, i predavao svoje usmene

Faksimil knjige Frana Višnara, 1991.

ili pismene izvještaje. Na temelju suradnikova izvješća, službenik Državne sigurnosti sastavljao je svoj izvještaj i to u dva primjerka, jer se jedan od njih odlagao u dosje suradnika, a drugi u dosje operativne obrade ili operativne kontrole. Bilješke je pisane u trećem licu, a umjesto potpisa navodio se suradnikov pseudonim. U prilogu je stajala i službena zabilješka s navedenim budućim zadacima koji su povjereni suradniku.

Sve su se dobivene informacije, a posebno one koje su dobivene preko suradnika angažiranih zbog obvezujućeg materijala, provjeravali putem drugih izvora. Ako su se podaci pokazali točnima i valjanima, prihvaćali su se kao operativne informacije i postajali su osnovnom za daljnju sveobuhvatniju i dugotrajniju operativnu obradu neke osobe, sredine, objekta.

U slučaju suradnikova preseljenja u drugo mjesto na području iste republike ili na području države, kao i u slučaju premještanja ili unapređenja ovlaštene osobe iz SDS-a na viši položaj, suradnik bi se uz njegovu osobnu suglasnost (što je vrijedilo samo za dobre i pouzdane suradnike) “predao na vezu” drugom službeniku Državne sigurnosti. Prestanak suradničkog odnosa bio je moguć samo po završetku posla zbog kojega je angažiran, zbog teško narušenog suradnikova zdravlja ili promjene radnog mjesta, na njegov ili zahtjev Službe (ona to zahtijeva ako sumnja u suradnikovu iskrenost, njegovu kompromitaciju, psihički pad, itd.).

Stvarni financijski troškovi nastali obavljanjem zadaća suradniku su uvijek nadoknađivani, a za svoj trud i posebne napore nagrađivan je novčano (većinom 13. svibnja, na Dan SDS-a), davanjem prigodnih poklona (prilikom rođendana, vjenčanja i slično), ili pružanjem određenih usluga i pogodnosti. Niti tada se ništa nije radilo na svoju ruku, nego se sve bilježilo. Tada bi načelnik službe, na prijedlog ovlaštene službene osobe koja je sa suradnikom kontaktirala, donio odluku o naknadi troškova i nagrađivanju, odnosno pružanju usluga.

Osim u radu s informatorima i suradnicima, operativni je djelatnik Službe državne sigurnosti dio svog radnog vijeka provodio na terenu, a to znači da je koristio sljedeća operativno - tehnička sredstva i mjere: praćenje, tajno motrenje, tajno fotografiranje i video-snimanje, tajno prisluškivanje, uz cjelodnevnu prislistru telefona, ozvučenje prostorija, tajno pretraživanje stana i sl.

Praćenje se obavljalo pješice, raznim prijevoznim sredstvima ili kombinirano, a “pratioci” su bili ovlašteno službeno osoblje Službe ili, izuzetno, najpovjerljiviji suradnici. Za praćenje zanimljive osobe i njezina stana, odnosno objekta operativne kontrole i obrade, bila je angažirana promatračka ekipa, koju su činila od četiri do šest operativaca. “Pretresanje” stanova, hotelskih soba i poslovnih prostorija obavljalo se sustavno; takvi su se objekti uglavnom odmah i ozvučili, ali usprkos činjenici da se SDS rado služila takvim metodama, ukupno tajno prisluškivanje nije bilo masovno kao u primjerice

Rumunjskoj, a cjelokupna struktura SDS-a nikad nije dostigla profesionalnu razinu sigurnosnih službi bivšeg DDR-a.

Prilikom prisluškivanja tonski su tehničari Službe i njeni stručnjaci zaduženi za telefonske veze, najradije koristili jednostavnu aparaturu za prisluškivanje telefonskih razgovora koja se sastojala od magnetofona i aparata za registriranje rada brojčanika. Takav bi se magnetofon pokrenuo svaki put kad telefon zazvoni ili kad se podigne slušalica. Kako se ne bi pratili nevažni razgovori, ubačen je kodirani program, koji je na magnetofonu automatski registrirao razgovore u kojima se pojavljuju riječi poput "politika", "tajna", "špijunaža", "prisluškivanje", "nemoj to nikome reći", "vojska", "putovanje", "sastanak", "oružje", "to je povjerljivo", "oni na vlasti su prava bagra", "lupeži", "on je islužena stara nakaza", "banditi iz šume", "razbojnici" i drugo.

O tome kako su, koga i s kim špijunirale bivše komunističke vlasti najbolje može posvjedočiti 'arhiv posebnih evidencija' Službe državne sigurnosti, gdje su zabilježene operativne veze, operativne informacije, operativne obrade i operativne kontrole. Doušnici su evidentirani u popisu informatora, uz njihove osobne podatke i adrese stana, mjesta stalnog boravka, a suradnici su popisani u registru suradnika, gdje se nalaze osnovni i pomoćni dosjei. Taj registar čine: redni broj, broj dosjea, datum zavođenja, općeniti podaci o suradniku, pseudonim, ime djelatnika za vezu i primjedbe. Svaki suradnik, koji je ikad radio za Državnu sigurnost, postoji i u osnovnom dosjeu u kojemu su sadržani iscrpni podaci o suradniku, prijedlog za angažiranje, pseudonim, ocjena rada suradnika, odluke o mogućem nagrađivanju, odluka o prestanku suradničkog odnosa. U slučaju da osnovni dosje nestane, postoji pomoćni dosje, koji za svakog suradnika nosi broj osnovnog dosjea i njegov pseudonim. U taj su se dosje ulagali izvještaji suradnika, kao i operativni materijali koje je donosio.

Registar suradnika s osnovnim dosjeom čuvao se u čeličnoj kasi ili trezoru, a za njegovo čuvanje bio je ovlašten rukovoditelj organizacijske jedinice, uglavnom načelnik odjela ili odsjeka u *Centru Službe državne sigurnosti*. Pomoćne dosjee suradnika čuvala je ovlaštena službena osoba koja je kontaktirala s njima. U tadašnjem *Republičkom sekretarijatu za unutarnje poslove* bila je pohranjena evidencija suradnika, vrbovanih za vršenje poslova u inozemstvu.

Višnar zaključuje: "*Desetljećima stvaran kult nepogrešive i svemoćne tajne službe sigurnosti počeo je, na ovim prostorima, blijediti već u drugoj polovici 80-tih godina, da bi ga definitivno dotukli hrvatski birači na izborima u travnju i svibnju 1990. godine. Kako su komunistički lideri neobično cijenili tajne izvještaje SDS-a (neki su ih čitali s uživanjem) i s velikim uvažavanjem vagali njezine strategijske procjene, nisu nikada mogli ustanoviti je li do njih došla "ublažena i mekša varijanta" ili pak ona "tvrđa i surovija". Jedino što je stalno tu naglašavano bilo je veličanje uspjeha tajne Službe, uz teške uvjete rada ali i naglašavanje operativnih prodora, posebno prema disidentima i članovima buduće hrvatske opozicije.*"

MARKO LOPUŠINA O RAZVOJU JUGOSLAVENSKIH TAJNIH SLUŽBI

O nastanku, razvoju, djelatnostima i kadrovima jugoslavenskih tajnih službi najviše se pisalo u Srbiji. Tamo su objavljeni brojni intervjui i nekoliko knjiga općenito o ustroju i djelovanju jugoslavenskih tajnih službi, u kojima su izneseni i brojni detalji o pojedinim akcijama, uključujući i likvidacije političkih protivnika – uglavnom hrvatskih političkih emigranata. Knjiga beogradskog publicista Marka Lopušine *Ubij bližnjega svoga I* (1995.), *II* (1997.) i *III* (2000.) obiluje raznim podacima takve naravi, pa – uz dopuštenje autora - prenosimo najznačajnije dijelove:

“Udba kao ofenzivna obavještajna služba imala je zadatak prikupljati podatke o namjerama i aktivnostima stranih država i njihovih organa kojima se ugrožava sigurnost FNRJ, da otkriva i onemogućava djelatnost stranih obavještajaca u zemlji, da se suprotstavlja aktivnostima emigrantskih organizacija, da presijeca djelovanja unutaršnjeg neprijatelja, da se obračunava s ostacima odmetničkih bandi i da otkriva antisocijalističke pojave u društvu” - piše u ‘Leksikonu sigurnosti’ dr. Obren Đorđević. Reorganizacija Odjeljenja zaštite naroda izvršena je poslije donošenja Ustava FNRJ u ožujku 1946. godine kada je ono preimenovano u Upravu državne sigurnosti, u narodu označenoj kao Udba. Izlaskom iz resora Ministarstva narodne odbrane i samim ulaskom Udbe u sastav Ministarstva unutaršnjih poslova Jugoslavije, ova tajna služba je neslužbeno postala dio civilne policije. Ako, kako tvrdi kontraobavještajac Milan Trešnjić, razlika u metodi djelovanja Ozne i Udbe uopće nije bilo, onda ih je bilo jedino u samoj organizaciji ove dvije jugoslavenske tajne službe. U njoj su, doduše, vojni činovi i odora i dalje postojali, jer je jugoslavenska tajna služba službeno i dalje bila vojna formacija sve do 1952. Korpus narodne obrane je i dalje bio oružana snaga ove političke i obavještajne policije. Druga bitna

Марко Лопушина
УБИЈ
БЛИЖЊЕГ
СВОГ 2
Акције Државне безбедности
прошле шестдесетих од 1946. до 1997.

НАРОДНА КЊИГА
ЛЮБА
1997.

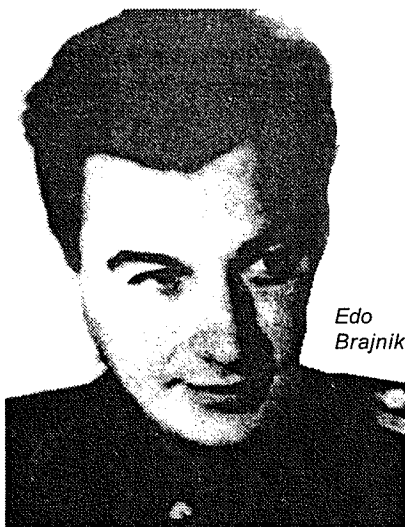
Faksimil naslovnica knjiga Marka Lopušine "Ubij bližnjega svoga"

promjena u državnoj sigurnosti dogodila se kada je iz sastava Ozne izdvojen njezin III. odjel i ostavljen u Ministarstvu narodne obrane i to kao XII. uprava - kontraobavještajna služba. Ona se od 14. prosinca 1955. godine preimenuje u Upravu sigurnosti MNO-a. U organizaciji Udbe nastaju promjene i tada se ukidaju okružni odjeli Ozne, koji su postojali do 1947. godine. Ovom reorganizacijom Udba postaje moderna služba s razgranatom organizacijom poslova u čak osam odjela.

Prvi odjel Udbe FNRJ vršio je poslove organizacije i koordinacije obavještajne aktivnosti prema inozemstvu. Njegov prvi načelnik postaje Maksimilijan – Maks Baće. Njegov zamjenik je bio Antun Vratuša, kojega je zamjenjivao i naslijedio Edo Brajnik. Ovaj odjel je obavještajno istraživao strane zemlje preko obavještajaca ugrađenih u naša diplomatsko-konzularna i druga predstavništva. Imao je trideset i pet obavještajaca. Od ovih obavještajaca osnovao se kasnije, u siječnju 1951. godine, Obavještajni odjel u Ministarstvu vanjskih poslova, koji je istodobno obavljao i kontraobavještajne zadatke u našim predstavništvima u inozemstvu. Prelaskom obavještajnih poslova u MIP, u MUP-u FNRJ osnovan je prvi samostalni odsjek koji je organizirao obavještajnu aktivnost prema istočnoeuropskim državama, a to znači da je od pedesetih godina FNRJ počela špijunirati i SSSR i druge zemlje komunizma. Šefovi pojedinih sektora u ovom odjelu bili su Mihajlo Javorski, Ranko Zec, Dalibor Jakaš i Gojko Žarković...

Treći odjel Udbe organizirao je i neposredno radio kontraobavještajne poslove: pratiti aktivnost stranih diplomatsko-konzularnih i drugih predstavništava, otkrivati agenturu inozemnih obavještajnih službi; istraživati djelatnost okupatorskih obavještajnih službi i službi sigurnosti i voditi istrage protiv otkrivenih agenata. Svi poslovi se obavljaju po geografskom načelu i zato je odjel podijeljen na četiri odsjeka: Zapad, Istok, Jug i Sjever. Načelnik ovog odjela bio je neko vrijeme Ante Eterović - Vili, ali ga je ubrzo zamijenio Edo Brajnik - Štefan, iskusni operativac i bivši šef VOS-a. U toj upravi radio je i Vladimir Rolović.

Četvrti odjel objedinjavao je poslove, veze i evidencije, koji su bili raspoređeni u pet odsjeka, i to sa sljedećim zadacima: da se organizira i rukovodi radioslužbom u zemlji i inozemstvu, kontra-radioslužbom i radiotelegrafskom školom; kontrola i pregled pošte građana, telefona, telegrafa i osiguranje objekata i PTT; evidencija agenturno-povjeralčke mreže, antinarodnih elemenata, raspisivanje potjernica i čuvanje neprijateljskog arhiva; rukovođenje tehnikom, daktiloskopijom, vještačenjem i fotografijom; uspostavljanje kontrole i održavanje u stručno-tehničkom pogledu i organizacija materijalno-tehničkog osiguranja. Šefovi ovog odjela su bili prvo Mitar - Mujo Kovačević, a zatim Selim Numić. Nikšičanin i Sarajlija, privatni namještenik i intelektualac, prvoborci i komandanti, obojica zatim načelnici u saveznoj Udbi. Mitar Kovačević je radio u KOS-u na održavanju veza u Maršalatu, a Selim Numić je bio šef Prislušne službe Udbe.

Edo
BrajnikVladimir
Rolović

Peti Udbin odjel starao se o materijalnom osiguranju i financijskom poslovanju. Šesti odjel je vršio agenturnu i fizičku zaštitu najviših državnih i partijskih rukovoditelja. U samoj tajnoj policiji postojala je posebna Komisija Udbe za savezne funkcionere, koja se bavila ispitivanjem njihova porijekla i članova njihovih obitelji. Neko vrijeme ovu komisiju je vodio Veljko Mićunović, kao pomoćnik Aleksandra Rankovića. Sedmi odjel Uprave državne sigurnosti FNRJ bavio se kriptografskom zaštitom tajnih poruka, izrađivao šifrirane dokumente i radio na istraživanju u tom području. Istražni odsjek vodio je istrage za račun sva tri operativna odjela – I, II, i III. Odjel za kadrove, bio je osmi i imao dva odsjeka, od kojih se jedan bavio pitanjima organizacijske prirode, a drugi personalnim pitanjima. Glavni kadrovik političke policije bio je Filip Bajkovć, stari oznaš i obavještajac. Rođen je 1910. godine, pravnik po struci, a kasnije je postao pomoćnik ministra unutarnjih poslova FNRJ.

Prvi ljudi jugoslavenske i srpske policije 1946. godine bili su: Aleksandar Ranković i Slobodan Penezić - Krcun. Njihovi zamjenici po pitanju državne sigurnosti bili su Svetislav Stefanović, znani kao Čeća, i Miodrag Milatović, poznatiji kao Milc. Prvi je rođen 1910. u Kućevu, a drugi 1911. u Valjevu. Čeća je iz Homolja, a prije rata je bio privatni namještenik, kako piše u njegovoj službenoj biografiji, odnosno kalfa kod čuvenog trgovca Vlade Mitića. Mile je iz Šumadije, u Beogradu je bio student prava. Obojica su kao članovi KPJ proganjani u Beogradu i osuđivani na Sudu za zaštitu države. Zbog progona, Stefanović je emigrirao u SSSR, gdje je izučio partijske i policijske tečajeve, dok je Milatović, kao aktivist, radio po Srbiji...

Prva reorganizacija državne sigurnosti imala je za cilj i institucionalno postavljanje Udbe kao čuvara političkog reda i državnog poretka. Svaka republika davala je za Upravu državne sigurnosti svoje najbolje kadrove. Selekciju operativaca u Sloveniji za Udbu Jugoslavije, na primjer, vršili su Zdenka

Kidrič, Edo Brajnik i Ivan Maček, u to vrijeme ministar slovenske policije. Aleš Bebler, Jože Brilej, Antun Vratuša, Prežihov Voranc, Bogo Gorjan, Tone Lah, Franc Kos, Drago Flis, Rade Trošt, Maks Kadunc, Milan Venišek, Slavko Zorc, Ratko Močivnik, Drago Kunc, Sergej Krajger, Stane Kolman, Vlado Mihalič i Mladen Devide bili su uz Edu Brajnika 'delegirani' kao obavještajci u Beograd. Na prijedlog Jakova Blaževića i Ivana Krajačića, u glavni grad je za načelnika u Upravi državne sigurnosti postavljen i Đuro Stanković, Srbin iz Hrvatske, nekadašnji odvetnički pripravnik iz Gospića i dobar prijatelj Jakova Blaževića...

Praktički, reorganizacija Ozne u Udbu izvršena je u ožujku 1946. a dograđivana je u ožujku 1947. godine, da bi dobila konačnu fizionomiju početkom 1951. godine. Zadržala se punih dvadeset godina, do gašenja Udbe 1966. godine na Brijunima. Po ovoj organizacijskoj shemi bila je organizirana Udba na cijelom teritoriju FNRJ. Udba je bila partijska obavještajna služba, ali i služba sigurnosti, i to naročito u početku njezinog postojanja, krajem četrdesetih i početkom pedesetih godina, dok je bila pod kadrovskim mentorstvom KPJ i u funkciji provođenja političke strategije Komunističke partije Jugoslavije. Da bi se odškolovali u takvom duhu novi politički policajci, vlada Jugoslavije je u Beogradu na Topčideru 1949. otvorila Višu školu Udbe FNRJ. Njezin direktor je jedno vrijeme bio Budo Miličević, a zatim i David Laušević. Predavači na školi su bili profesori Jovan Đorđević i Radomir Lukić, ali i policajci, jer je predmet državnu sigurnost predavao Edo Brajnik. Uspješni polaznici su bili i Budimir Lončar, i Ivica Kojić, i Branislav Pendić, i Milorad – Mića Japundža, i Obren Đorđević. Većina studenata Udbe kasnije je završila pravni fakultet u Beogradu. Najvažnija lekcija za njih u ovoj policijskoj školi bila je da se konkretni stavovi i odluke Partije i države u Udbi izvršavaju bez pogovora. Operativac tajne policije nije uopće razmišljao zbog čega je neka politička ili policijska odluka donesena. Pripadnici jugoslavenske tajne policije su razmišljali jedino kako što bolje realizirati postavljeni zadatak. Polazilo se od toga da partijski forumi misle o ostvarenju strateških ciljeva revolucije. Udba je bila njihova službena i privatna sudba. Tako se prema svom poslu odnosila većina pripadnika Udbe, pa je za njih policijski progon svojih sugrađana, pa čak i rođaka, bio dio svakodnevnih poslova i zadataka. Udba je po svojoj suštini bila klasična politička policija...

Taktikom izbora što lošijih kadrova u federalne organe, pa i u javnu i tajnu policiju, republički centri su sedamdesetih godina otpočeli unutarne miniranje Federacije. Jugoslovensku tajnu policiju poslije 1966. godine vodili su Borče Samonikov iz Prilepa, Silvio Gorenc iz Krškog, Mitja Krajger iz Ljubljane, Srđan Andrejević iz Beograda, Zdravko Mustać iz Zagreba, Pjer Mišović iz Titograda, Dragiša Ristivojević iz Beograda i Mihalj Braca Kertes iz Beograda...

Dobra strana IV. plenuma i reorganizacije Udbe, po mišljenju samih rukovoditelja SDS-a, bila je i u tome što je u tajnoj policiji Jugoslavije, posebno

Srbije, sukcesivno vršena zamjena kadrova i što se pazilo da u službu može doći samo pojedinac s visokoškolskom diplomom, a izuzetno s višom školom. Tako je SDB sve više predstavljala skup fakultetski obrazovanih ljudi, koji ni po čemu ne nalikuju na Udbu, odnosno policijsku ustanovu polupismenih ljudi. Time je postupno i mijenjana javna slika o jugoslavenskoj i srpskoj tajnoj policiji. Naime, ako su Ozna i Udba u tijeku 1953. godine i bile popunjene pretežno radnicima s nižom spremom (88,56%), djelomično srednjom (10,84%) i visokom (0,60%), ta slika se s vremenom mijenjala. U 1963. godini u Udbi je bilo zaposlenih sa srednjom školom 19,569%, višom 22,25% i fakultetom samo 3,14%. U 1973. godini SDS je u radnom odnosu imala operativaca sa srednjom školskom spremom - samo 36,76%, sa višom 27,70% i visokom čak 28,68 posto. Tijekom 1982. godine u SDS Srbije, sa srednjom školom bilo je 31,97% ljudstva, a sa višom školom 34,93%, fakultetom 27,68%, i sa znanstvenim stupnjem 0,04%. Tih osamdesetih godina u Službu državne sigurnosti, i Jugoslavije ali i Srbije, primani su samo ljudi s visokom školskom spremom. Kadrovi za tajnu policiju su prvo školovani na Višoj školi Udbe, koja je radila od 1952. do 1967. godine u Beogradu. U toj školi Edo Brajnik je, na primjer, bio profesor i predsjednik Komisije za polaganje iz predmeta 'državna sigurnost'. Operativci su se zatim školovali i u zagrebačkoj Školi MUP-a, koja je počela s radom krajem šezdesetih godina. Poslije nje je otvorena Viša škola unutarnjih poslova u Zemunu, da bi krajem sedamdesetih u Skoplju proradio Fakultet sigurnosti...

Jugoslavenska tajna policija bavila se svim metodama predviđenim u radu svih (kontra)obavještajnih službi svijeta, kao što su, na primjer: tajno ugrađivanje agenata u redove protivnika, tajno snimanje i prislušivanje; prikriveno anketiranje; prikriveno praćenje i promatranje; maskirano znanstveno ispitivanje; ispitivanje izbjeglica, dezertera i emigranata; izviđanje; prikupljanje podataka preko privrednih, diplomatskih i novinarskih predstavnika. U udžbenicima državne sigurnosti za buduće operativce spominju se i nasilne metode rada, ali kao neobavještajna djelovanja obavještajne službe; psihološka djelovanja; promidžbena; špijunaža; diverzija; sabotaža; izazivanje kriznih situacija; prevrati i pučevi; terorizam; ubacivanje naoružanih skupina; specijalne operacije. Kidnapiranja i likvidacije državnih neprijatelja se ne spominju, a upravo to su, gotovo trideset godina, bile karakteristične metode jugoslavenske tajne policije...

U SDS SSUP-a, na primjer, Uprava za emigraciju vodila je brigu o kompletnoj antikomunističkoj djelatnosti naših ljudi u inozemstvu. To je činila i SID u SSIP-u, dok su republičke, odnosno pokrajinske službe brinule samo o svojim nacionalnim emigrantima. U Saveznom ministarstvu vanjskih poslova, emigraciji je bio posvećen tzv. Treći sektor, u kome su, prema svjedočenju Antona Duhačeka, iza rata radili i Duško Laličić, Mladen Devide, Veselin Bakić. Emigrante su, posebno od 1945. godine, pa do 1966, pratili i o njima prikupljali podatke obavještajci SID-a koji su bili rezidenti: Aleksandar Demajo, Feliks Gorski, Franc Kos, Anton Duhaček, i Jokaš Brajović u Londonu; Stipe Drndić,

Franc Kos, Drago Rafaj u Washingtonu; Gorjan Bogo, Zvonko Lucić u Trstu; Mate Horvatić, Rajko Knežević, Zvonko Lucić, Drago Rafaj, Vesko Martinović, Gojko Žarković u Parizu; Slobodan Borisavljević u Bernu; Zdenko Dostal u Beču i Krešo Majer, Nikola Mandić u Rimu. Dr. Branko Pavlica bio je obavještajac SID-a u Njemačkoj sa specijalnim zadatkom da prati antijugoslavensku neprijateljsku emigraciju. Središta obavještajne mreže za praćenje ustaške emigracije u Južnoj Americi nalazila su se u Parizu, odnosno Zapadnom Berlinu za europske zemlje. Svake dvije - tri godine pariški centar je centrali u Beogradu slao referate o jugoslavenskoj emigraciji u Južnoj Americi, ali i u samoj Francuskoj. Na pedesetak stranica bio bi opisan sastav i djelatnost antijugoslavenskih organizacija, njihovih lidera, kao i sve poruke o eventualnoj obavještajnoj suradnji koje su pristizale Udbi od strane pojedinih 'državnih neprijatelja'...

Iza Brijunskog plenuma u ljeto 1966. godine, kada je osnovan SDS SSUP-a, na čelo Uprave za emigraciju počeli su opet dolaziti, uglavnom, kadrovi iz Hrvatske. Neko vrijeme je tzv. Drugu upravu, od početka sedamdesetih godina, vodio Hrvat iz Mostara, iskusni kontraobavještajac Stanko Čolak, oženjen Srpkinjom, otac dvaju sinova. Taj resor zatim vodio je i Jovo Miloš, hrvatski Srbin, inspektor iz Zagreba. Bilo je to u razdoblju od 1972. do sredine osamdesetih godina, kada na čelo II. uprave dolazi Crnogorac, nekadašnji analitičar SDS-a, Zoran Savičević. U samoj upravi, koja je imala od deset do šesnaest inspektora, radili su i Branko Jurak, Mića Marčeta, Aleksandar Milanović, Boža Spasić, Mića Japundža, Ilija Majstorović, Mićo Stanković. Većina njih je šezdesetih godina vodila odjele za emigraciju u svojim republikama Hrvatskoj ili BiH. Sama organizacija, na primjer Udbe Bosne i Hercegovine, bila je takva da je u njoj, pored I. uprave za unutarnjeg, II. uprave za vanjskog neprijatelja, postojala i posebna III. uprava za emigraciju. Bosanska tajna policija je imala pune ruke posla, jer je zbog miješanog stanovništva i, također, miješane emigracije imala zadatak pratiti i srpske, i muslimanske, a posebno ustaške ekstremiste. Naime, najveći teroristi među ustašama potjecali su iz Hercegovine, pa je Udba BiH, prema teritorijalnoj podjeli posla, bila i u inozemstvu zadužena pratiti hrvatske nacionaliste i antikomuniste iz svoje republike...

Dok je likvidacija ostataka nacionalnih snaga u zemlji tretirana kao javna tajna, radi postizanja unutarnje kohezije narodnih masa, dotle se o akcijama Udbe, odnosno SDS, prema emigraciji u inozemstvu šutjelo. Za našu javnost to je bila donedavno tabu tema, a za radnike policije to je i danas službena i državna tajna. ponajviše zbog toga što je Udba svoje atentate izvodila na teritoriju stranih zemalja, najčešće mimo znanja tamošnje policije i vlade, pa je otkrivanjem moglo doći do diplomatskih i političkih skandala i problema, jer se u poslovima likvidacije tzv. vanjskog neprijatelja koristila prljavim metodama. Poznavatelji prilika u političkom podzemlju tvrde da je SDS uz pomoć svojih plaćenika od rata do danas ubila stotinu političkih emigranata. Među nastradalima bilo je najviše članova ustaških organizacija, jer su one bile i

najbrojnije, ali i najopasnije po SFRJ. Na toj listi ima oko šezdeset imena...

Pored atentata na ugledne emigrante, SDS se dosta često koristila i kidnapiranjima kako bi došla do svojih državnih neprijatelja. O tome je odluku uvijek donosio najviši politički i policijski vrh. Tako se poslije dogovora Tita i Causescua dogodilo da je SDS u Rumunjskoj, uz pomoć tajne službe Securitatea, oteo Vladu Dapčevića i dovezao ga u Jugoslaviju da mu se sudi zbog suradnje s iblevcima. O tome je detaljno u svojoj knjizi 'Crveni horizonti' pisao rumunjski general Jon Pacepa. Sedamdesetih godina SDS je kidnapirao dr. Krunoslava Draganovića, emigranta koji je za vrijeme rata 'štakorskim kanalima' prebacivao ratne zločince na Zapad. Njemu je suđeno u Sarajevu. Čuvenog biznismena Batu Todorovića Služba državne sigurnosti Jugoslavije je uz pomoć mafije ukrala u Italiji, uspavala ga i prebacila u Beograd. Akcijom je rukovodio Janez Zemljarič, načelnik SDS-a Maribor, kasnije član SIV-a. Vjenceslav Čížek, ustaški emigrant, kidnapiran je 1977. godine u Italiji...

Sve odluke o likvidaciji političkih protivnika, a posebno ustaša, donosio je u Jugoslaviji, osamdesetih godina, Savezni savjet za zaštitu ustavnog poretka. Dugo godina predsjednik tog Savjeta bio je nitko drugi do dr. Vladimir Bakarić. Poslije njega predsjednik je bila Milka Planinc, a onda Stane Dolanc i Bogić Bogičević. To su ljudi koji su i potpisivali tajna rješenja za ubijanje političkih neprijatelja po svijetu. Definitivna odluka o atentatu na Brunu Bušića donesena je u ljeto 1978. godine na sjednici Savjeta za zaštitu ustavnog poretka. Te godine je snimljen film 'Hrvati – borci za slobodu'. Nespretnošću montažera, u tom filmu o obuci ustaša u nekoj šumi, na trenutak se pojavljuje i lik Brune Bušića. Za SDS SSUP-a i ljude iz političkog vrha SFRJ to je bio definitivni dokaz da je ovaj 'proljećar' postao terorist. Dr. Vladimir Bakarić je zato i donio odluku da se Bušić ubije. Zadatak je po pravilu SDS-a povjeren hrvatskoj službi. Glavni razlog za tako krvavi obračun s političkim emigrantima treba prvenstveno tražiti u ponašanju Josipa Broza Tita. Maršal se gotovo patološki bojao atentata... Tito je bio blizu smrti i 1971. godine, u vrijeme priprema za službeni posjet Njemačkoj. Tom prigodom oko 450 radnika SDS SSUP-a otišlo je u Njemačku da zajedno s tajnom službom BND-a 'očiste teren od terorista'. Uhićeno je tada 1.200 ustaških emigranata, a nekolicina njih je i priznala da su od HNO-a dobivali ponude da za novac pucaju u Tita. To je za SSUP i Predsjedništvo Jugoslavije bio teroristički akt prve kategorije...

Poslije dvadesetak godina vođenja KOS-a, čak i poslije smjene generala Ivana Gošnjaka, na mjesto generala Šašića 1963. došao je general Ivan Mišković, zvani Brk, čiji je zamjenik bio pukovnik Stjepan Stipe Domankušić. Obojica su bili Slavonci i vodili su KOS narednih desetak godina, do 1971. odnosno 1974. godine. Tako je u KOS-u stvoren slavonski sindrom od kojega je ova služba dugo godina patila. Ivan Mišković je rođen 1920. godine, skojevac je postao 1935, a komunist 1941. Dizao je ustanak u Slavonskom Brodu, a zatim postao politički komesar, član Štaba 6. korpusa. Poslije rata je bio načelnik jednog odjela u Ministarstvu narodne obrane, pa načelnik uprave u Vojnoj

oblasti, rukovoditelj Uprave sigurnosti, pomoćnik načelnika uprave u SSNO-u, kao i specijalni savjetnik Vrhovnog komandanta i predsjednika J. B. Tita za pitanja sigurnosti, poslanik u dva saziva Savezne skupštine. Završio je Višu vojnu akademiju, smjer operatike, nositelj je Ordena bratstva i jedinstva, kao i Ordena zasluga za narod. Aktivna služba mu je prestala u JNA 1980. godine.

Jedno od osnovnih načela za izbor ljudi u tajnu policiju, pa i u onu koja radi za JNA, je povjerenje. Ivan Stevo Krajačić, čovjek koji nije mnogo vjerovao Srbima, imao je povjerenja samo u ljude koji su bili iz njegove bliže okolice i koje je mogao lako i brzo provjeriti, a to su bili Slavonci iz okoline Slavonske Požege i Velike Gradice, gdje je on i rođen 1906. godine. Prvi načelnik KOS-a, Jestimije Šašić je rođen nekoliko kilometara dalje, u Novskoj. Njegov zamjenik i nasljednik Ivan Mišković je rođen kod Pule, ali je studirao u Zagrebu pravo, a ustanak dizao u okrugu Slavonski Brod. U tom gradu je, inače, rođen 1919. godine i Miškovićev zamjenik, treći načelnik KOS-a, general Stjepan Domankušić. On je studirao matematiku i imao je u mladim danima nadimak 'Omega'. Bio je, također, član OK KPJ, sudionik rata u Slavoniji, a zatim 1947. godine načelnik sigurnosti u jedinicama KNOJ-a koje je vodio pukovnik Nikola Ljubičić, pomoćnik načelnika Ozne 3. armije, a zatim zamjenik načelnika sigurnosti. Otuda se smatra da je Ljubičić, kada je poslije smjene Gošnjaka 1967. postao ministar obrane, s lakoćom obožavatelja Josipa Broza Tita prihvatio za načelnike KOS-a dvojicu Krajačićevih ljudi: Ivana Miškovića i Stjepana Domankušića. General 'Omega' bio je i načelnik Uprave za granične poslove GŠ JNA. Na tom položaju je i umirovljen 1977. godine. Nositelj je Ordena partizanske zvijezde, Ordena bratstva i jedinstva. Inače, to načelo bratstva i jedinstva i nacionalni ključ za izbor kadrova za dvanaestu upravu JA tj. JNA kao da nije važilo. Srbijanac Branislav Joksović bio je samo godinu dana šef UB JNA.

Peti načelnik KOS-a bio je zagrebački kadar. Bio je to general Dane Čuić, predratni zemljoradnik, prvoborac i politički komesar koji je ratovao po Hrvatskoj. Rođen je 1922. u Krčevini kod Korenice. U komunističkom pokretu i revoluciji je od 1941.-1942. godine. Tada je bio politički komesar bataljuna, pa zamjenik komesara 3. ličke brigade i pomoćnik komesara 6. ličke proleterske divizije. General Čuić je i poslije oslobođenja bio pomoćnik komandanta 1. armije za MPV, načelnik klase Ratne škole GŠ, načelnik Personalne uprave i predsjednik Komiteta organizacija SKJ u JNA. Završio je Višu vojnu akademiju i Ratnu školu, umirovljen je 1984. godine. Njegov zamjenik, a šesti načelnik KOS-a, bio je Šibenčanin general Jere Grubišić. Prije rata je bio zemljoradnik, član KPJ od 1943. godine, poslije rata časnik vojne sigurnosti i zamjenik načelnika Uprave sigurnosti JNA. Grubišić je punih dvanaest godina proveo u upravi sigurnosti, penjući se hijerarhijski do vrha. Koliko je bio utjecajan govori to da je njegov nasljednik, sedmi načelnik KOS-a, general Ilija Čeranić, držao njegovu sliku na radnom stolu umjesto Brozove. Ovaj Srbin rođen u Han Pijesku, također je vojničku karijeru gradio i po Hrvatskoj...

Jugoslavenska obavještajna služba pri Ministarstvu inozemnih poslova DFJ stvorena je 1952. godine, ugrađivanjem Prvog odjela tadašnje Uprave državne sigurnosti u diplomaciju. Prelaženjem obavještajnih poslova u MIP, u MUP-u FNRJ je osnovan prvi samostalni odjel koji je organizirao obavještajnu aktivnost prema istočnoeuropskim državama. A to znači da je od pedesetih godina FNRJ počela špijunirati i SSSR i druge zemlje komunizma. Diplomatska tajna služba dobila je tom prigodom, radi kamuflaže, službeni naziv Odsjek za analizu i dokumentaciju MIP-a. Sami činovnici su je zvali Koordinacijski odjel, ali ostali zaposleni u MIP-u su je radile, kako svjedoči Anton Duhaček, jednostavno zvali - četvrti kat. Odluku o tome da se udbaši posude Ministarstvu inozemnih poslova formulirao je Edvard Kardelj još 1951. godine, a u naređenje pretvorio CK KPJ. Drug Bevc je postavio organizacijsku shemu i način funkcioniranja obavještajne službe MIP-a, i to po uzoru na sovjetski sustav obavještajne službe, pa se zato i može reći da je Kardelj tvorac jugoslavenske diplomatske špijunaže. Izbor policijskih kadrova za diplomaciju obavio je Veljko Mićunović, tada pomoćnik ministra unutarnjih poslova Jugoslavije, a zatim postavljen za pomoćnika ministra vanjskih poslova FNRJ. Prvi obavještajci koji su prešli iz Udbe u tu diplomatsku obavještajnu službu bili su Mario Barišić i Icko Miljković. Poslije njih došlo je još četrdesettroje operativaca: Aleksandar Demajo, Nijaz Dizdarević, Osman Đikić, Arso Milatović, Gojko Božović. Točnije, cijeli prvi odjel Udbe s načelnikom Veljkom Mićunovićem. Sam prelazak iz MUP – a u MIP mnogi obavještajci su prihvatili teško, jer su, kako tvrdi Anton Duhaček,iskusni diplomati, operativci Udbe, bili faktički vojnički kadrovi. A diplomacija je tražila školovane i visprene civile. Taj posao je zato obavljen pukim naređenjem. Iz tajne policije Jugoslavije uzeti su najstariji i najiskusniji kadrovi, stari borci, prvoborci, narodni heroji, pukovnici Udbe, te prekvalificirani u diplomatske špijune. Takva sudbina je zadesila Veljka Milatovića, Zvonka Graheka, Budimira Lončara i Dragoslava Pejića. Prvi je bio obavještajni referent za Italiju, drugi referent za Francusku, treći analitičar. Za načelnika jugoslavenske diplomatske tajne službe postavljen je Antun Vratuša, zvani Vran, a za zamjenika Ranko Zec. Vratuša, Slovenac, rođen je 1915. godine u Murskoj Soboti. Doktorirao je filozofiju u Ljubljani, prvoborac, član KPJ-a od 1943. Iz rata izašao sa činom pukovnika. Radi u vojnoj obavještajnoj službi, da bi kasnije bio prebačen u Udbu za zamjenika načelnika odjela. Odatle je po volji Edvarda Kardelja imenovan za šefa diplomatske tajne službe, odakle je zbog nesposobnosti ubrzo prebačen u Obavještajnu službu armije. Na njegovo mjesto došao je Ranko Zec, koji je u to vrijeme bio glavni rezident MIP-a u Rumunjskoj. Njega je imenovao Aleksandar Ranković, kome je on osobno odgovarao za rad obavještajne službe jugoslavenske diplomacije.

Ta nova jugoslavenska obavještajna služba pri MIP-u imala je 3 glavna sektora svoga rada. Prvi sektor za referate predstavljao je centar za prikupljanje informacija o značajnim zemljama svijeta, od SAD-a, preko Francuske, do SSSR-a. Tom skupinom obavještajaca rukovodio je u početku Dragutin Drago Rafaj,

zamjenik šefa ove obavještajne službe. Budišćanski Hrvat, rođen 1920. Studirao je pravo u Beogradu. Komunist je od 1940. Partijski sekretar u Zaboku i Krapini. Prvoborac. Partizanski komesar, pripadnik Ozne Hrvatske i tajne policije Jugoslavije. U diplomaciju je ušao 1949. godine. Kada je Rafaj nekoliko mjeseci kasnije preuzeo mjesto prvog sekretara u veleposlanstvu FNRJ u Bukureštu, na njegovo mjesto je došao Krešo Majer. A zatim su načelnici prvog sektora još bili Anton Duhaček i Slobodan Borisavljević. Na mjestima referenata za pojedine zemlje radili su još Zvonko Komarica, Dragan Bernardić, Tode Vardžinski, Mato Horvatić, Ivo Robić, Milan Matijašević, Rafael Tador, Miro Zatović, Božo Dimitrijević, Nedeljko Zorić.

Drugi sektor za analitiku bavio se obradom informacija koje su dolazile od diplomatskih obavještajaca, veleposlanstava i konzulata iz svijeta, te prezentacijom i specijalnim biltenima za članove MIP – a, ali i političkog vrha Jugoslavije. Prvi šef ovog odjela bio je Zvonko Grahek, a poslije njega, duže vrijeme, kako tvrdi Anton Duhaček, tu funkciju je obavljao Budimir Lončar, zvani Leka. On, rođeni Zadrani, završio je gimnaziju 1934. i otišao u rat 1942. godine. Do 1949. godine radio je u Jugoslavenskoj armiji kao obavještajac, da bi 1950. bio poslan u diplomaciju, gdje je bio generalni konzul u New Yorku, veleposlanik u Indoneziji, savjetnik državnog sekretara, a 80-tih godina i ministar vanjskih poslova. Zajedno s njim u II. sektoru radili su 50-tih i 60-tih godina još i Milivoje Maksić, Nace Golob, Živojin Jazić, Milan Zupan, Branko Mikašinović, Davor Kostanjšek.

Treći sektor je obrađivao jugoslavensku emigraciju. Kako su se rukovoditelji ovog odjela često mijenjali, to su, tvrdi Duhaček, u njemu šefovali Vaso Jovanović, Vesko Martinović, Ivo Robić. Zvonko Lucić je imenovan 60-tih godina, kada je povučen s mjesta rezidenta tajne službe u Beču. Prije toga je radio kao obavještajac u Trstu i bio zadužen za praćenje srpskog emigranta Dragoljuba Vurdelje. Emigraciju su kao operativci pratili još i Mališa Sekulović, Aco Olujić, Dušan Laličić, Veselin Bakić, Lazo Žarković, Duško Grujić, Branko Tintor, koji je 80-tih godina postao i načelnik čitave obavještajne službe MIP-a. Taj sektor je bio jedan od najagresivnijih u diplomatskoj tajnoj službi. Početkom 60-tih njegovi operativci su u Italiji i Austriji, npr. izveli čak 14 obavještajnih akcija protiv jugoslavenske emigracije.

Četvrti sektor je činila ekonomska obavještajna služba zadužena samo za sakupljanje i analizu privrednih i finansijskih podataka, važnih za Jugoslaviju zbog pregovora oko trgovačkih i bankarskih anganžmana u svijetu. Šef ovog odjeljenja dugo je bio Momčilo Sibinović. Rođen je 1919. godine u Bučju kod Knjaževca. Nositelj Partizanske spomenice, politički radnik u Timočkom području. Poslije oslobođenja radio je u Ministarstvu unutarnjih poslova FNRJ, odakle je premješten 1950. u Ministarstvo inozemnih poslova. Sedamnaest godina je proveo u diplomaciji, a zatim kao generalni konzul u Njemačkoj i veleposlanik u Finskoj. Njegov zamjenik je bio Rade Trošt. Na privrednoj špijunaži u MIP-u radili su još i Drago Flis, Mihajlo Stevović, Saša

Lončarević, Mladen Klenjak, Boro Rafajlovski, Dušan Kostić. Diplomatska obavještajna služba Jugoslavije imala je u svom sastavu i Arhiv, koji je dugo vodila Marica Glumčić, pa prevodilačku službu i daktilobiro. Tih 50-tih godina MIP je u inozemstvu imao 70-tak svojih obavještajaca, raspoređenih u 20-tak centara i 8 konzulata s po tri do pet špijuna. Šezdesetih godina imali smo već 115 agenata u trideset i dva centra u svijetu. U nekim manje zanimljivim državama imali smo samo po jednog diplomatskog agenta, ali i po nekoliko suradnika. Njihova šifrirana imena su bila 'Meri', 'Antonescu', 'Šifrant', 'Partijac', 'Belgijanac', 'Šef kabineta', 'Načelnik'.

Uspjeh u radu diplomatske obavještajne službe uvijek je ovisio o stupnju podučnosti i pripremljenosti veleposlanika i konzula da budu istodobno i obavještajci. Ta vrsta špijunskih kadrova u mnogim zemljama stvarana je na dva načina: ili školovanjem u vlastitim diplomatskim ustanovama ili preuzimanjem iz drugih državnih institucija. Jugoslavija je u početku stvarala diplomatsku agenturu od posuđenih operativaca iz Udbe, ali kasnije i od privrednih i novinskih predstavnika u inozemstvu. Jedna od tih tvrtki za legaliziranu špijunažu bio je ZAMTES, a zatim INA, Geneks, Astra, JAT. Među ljudima koji su pod imenom biznisa prikupljali privredne informacije bili su, na primjer, Drago Rafaj, Ratko Dražević i Slobodan Bata Todorović. Taj sektor je kasnije uspješno u MIP-u, kako tvrdi Anton Duhaček, vodio Miloš Krstić. Dok su među novinarima – dopisnicima najaktivniji kao obavještajci MIP-a bili, na primjer, Đuka Julius, Jurij Gustinčić, Leon Davičo, Vojo Đukić, Zoran Žujović, Žarko Stojanović, Faik Dizdarević, Pero Ivačić, Aleksandar Prlja, Joco Mesarović, te posebno Josip Vrhovec, dopisnik Vjesnika iz Amerike. U samim veleposlanstvima ili konzulatima obavještajnu službu vodili su glavni rezidenti, ljudi koji su imali vlastitu špijunsku mrežu u inozemstvu, dok su vojnu službu predstavljali vojni atašei. Negdje je to bio sam veleposlanik ili generalni konzul, a negdje tajni agenti s izmišljenim titulama savjetnika radi pokrića obavještajnog posla. Jugoslavenska obavještajna služba pri Ministarstvu inozemnih poslova imala je početkom šezdesetih godina proračun od 350.000 dolara i službeno registriranih 241-og agenta. Provaljeni su bili samo dvojica: Maks Kadunc 1953. godine u Parizu i Smiljan Pećak u Londonu. Jugoslavenski agenti su od 1946. do 1960. preko obavještajnih središta u Londonu, Parizu, Bonu, Rimu i Bukureštu pokušali vrbovati 330 stranaca. Po nekim procjenama, Odsjek za analizu i dokumentaciju MIP-a bio je peta obavještajna sila u svijetu. Sa svojom špijunskom mrežom MIP Jugoslavije je pokrivao sve svjetske centre političke moći i diplomatske institucije od OUN-a do NATO-a. Najčvršću poziciju naši obavještajci su imali u austrijskom Ministarstvu vanjskih poslova, gdje su se uglavili još 1948. Na tim visokim mjestima naša diplomatska tajna služba imala je dvanaest svojih agenata, od čega su neki bili profesionalni političari, pa čak i veleposlanici stranih zemalja. Početkom šezdesetih diplomatska tajna služba je samo u susjednim državama izvela trideset i tri operativne akcije, od čega najviše u Italiji – četrnaest.

Jugoslavenska praksa je bila takva da su glavni savjetnici bili rezidenti obavještajne službe. Ta uloga nije bila namijenjena veleposlanicima, zbog toga jer su oni kao političke ličnosti bili preopterećeni poslom, a i pod stalnom kontrolom obavještajnih službi zemlje domaćina. Zvonko Komarica je, npr. bio obavještajac – diplomat, odnosno rezident u Indiji, a Slobodan Borisavljević u Mađarskoj. Aleksandar Demajo je držao London, Raif Dizdarević je bio rezident u Pragu, Veljko Milatović u Varšavi. Takav status su imali i Boško Bidaković, Krešo Majer, Momčilo Peleš, Vesko Martinović, Momčilo Sibinović, Dragan Bernardić, Pile Prokić, Mia Krcić i Anton Duhaček. Prokić se proslavio svojim obavještajnim akcijama u Rumunjskoj. Sam Duhaček, koji je rođen u Okučanima 1924, bio je od 1944. u vojnim obavještajnim organima, gdje je s jedinicama KNOJ-a vodio bitku protiv državnih neprijatelja. Poslije rata upućen je u Pariški obavještajni centar, da bi 1955. bio vraćen u MIP u takozvani Koordinacijski odjel. Tu je postao šef Centra za organizaciju obavještajne službe MIP-a širom svijeta. Odatle je poslan za rezidenta u Atenu i London. Kako bi se u inozemstvu izmaklo toj kontroli domaćih tajnih službi, Jugoslavija je često pod imenom privrednog predstavništva otvarala špijunske centre. Tako je u Rijeci nastao 'Centar 13' za okupljanje i obradu jugoslavenskih mornara, preko kojih se dolazilo do zanimljivih privrednih, ali i političkih informacija. Taj centar su neko vrijeme vodili Bojko Pavičić, Zvonko Rus i Perica Kuiš. Kako se postaje obavještajac u diplomaciji, govori i sudbina Bate Tomaševića:

'Veljko Mićunović me tražio. Bio je šef Ozne Beograda, a u ratu ja sam mu dvije godine bio pratitelj. Ponekad me morao nositi, imao sam tada svega trinaest godina. Bio sam takoreći slijep u službi jedne velike ideje. Kad sam demobiliziran iz Ozne u Beograd, prebacili su me u Ministarstvo inozemnih poslova za kurira u strogo pov. odjel. Po dvojica smo putovali naoružani vlakom po tadašnjoj srušenoj Europi i obilazili naše vojne misije i poslanstva kako bi im uručili diplomatsku poštu. Iako sam bio u partizanskoj odori, nikad me nitko nije našao. Mi smo, ipak, bili saveznički, pobjednički vojnici. Onda su me poslali u London. Vladimir Velebit je bio naš veleposlanik. Ja sam vodio sektor emigracije, što tko protiv nas radi. Bili smo izmislili zakon da nijedan emigrant ne može riješiti svoje pitanje u zemlji, dobiti krštenicu, oženiti se, prenijeti neku imovinu na nekoga, dok ne dođe osobno u veleposlanstvo. A ja sam ga tamo čekao: odakle ste, gdje živite, koliko vas ima, što radite, čime se bavite? Naravno, čineći im razne prijeko potrebne usluge, željeli smo ih vrbovati. U Engleskoj je princ Pavle živio druga vrata od našeg veleposlanstva. Poštaru sam rekao da, kad nešto ima za Jugoslaviju, pa i za jugoslavenskog princa, poštu ostavi kod nas, jer je tobože tako sigurnije. Svašta se tada radilo. Mislilo se da je to veoma korisno za zemlju. Sretao sam se gotovo svakodnevno na ulici s princem Pavlom, pozdravljali smo se i nije imao pojma što mu radimo. Bio sam sasvim zatvoren i nije me mogao nitko impresionirati tko nije pripadao mojoj partiji. S mržnjom sam promatrao sve što nije bilo partizansko.

Mi smo tada bili cijenjeni saveznici. Kada je Tito dolazio u Englesku, kraljica je osobno došla da ga pozdravi u luci. Mi smo s engleskom policijom

dugo pripremali taj posjet. Dali smo im imena svih sumnjivih po cijeloj Engleskoj, koji nekoliko dana nisu smjeli napuštati svoje mjesto i morali su se javljati svakoga sata, da ne bi bili istjerivani iz Engleske. Tako su time poplašili četnike, da se poslije toga nikad nisu oporavili, čak i ovi koji su dolazili k nama u veleposlanstvo i psovali im majku englesku i govorili da su ih prodali Titu. U Engleskoj sam završio karijeru, kada sam upoznao moju buduću suprugu. Odlučio sam se oženiti svojom kolegicom 1958., ali to nije bilo moguće. Veleposlanik Ivo Vejvoda mi je rekao da mi on ne može dati dozvolu. Budimir Lončar je dolazio u London i savjetovao mi kako to ne bi bilo dobro, jer mene planiraju za Japan, da sam iz partizanske obitelji i da imaju takvih kadrova i slično, da bi me uvijek gledali ovdje u Jugoslaviji. Da bi me stalno pratili, ne bi mi više vjerovali kad bih se oženio strankinjom. Pitam: 'Pa, tko bi me pratio?' Kaže: 'Udba!'. 'Pa neka me prati, to joj je i posao'. 'Ali, diplomatsku službu bi morao napustiti'. I tako je i bilo, nisi mogao biti povjerljiv diplomat i biti oženjen strankinjom...

Poslije usvajanja Ustava 1974, kada su republike i pokrajine postale federalne jedinice sa svojom državnošću, ti odjeli su izrasli u ministarstva vanjskih poslova. A to znači i da su kadrovi za jugoslavensko ministarstvo, pa i za diplomatsku tajnu službu SSIP-a birani isključivo po republičko - pokrajinskim ključevima. Federacija više nije imala svoju bazu. Taj republičko - pokrajinski ključ primjenjivan je ne samo na izbor kadrova za Savezni sekretarijat za inozemne poslove već i na raspored tih kadrova u diplomatsko - konzularnim predstavništvima SFRJ u svijetu. Ovisno o političkim interesima, svaka republika i pokrajina je mogla birati gdje će slati svoje veleposlanike, konzule i specijalne savjetnike. Ovi posljednji su bili diplomatski obavještajci. U Njemačkoj, koja je tada imala već pola milijuna jugoslavenskih gastarbajtera, dolazilo je i do otvorenih sukoba oko raspodjele diplomatskih i obavještajnih pozicija. Tako se dogodilo, na primjer, da je Bosna i Hercegovina držala u Njemačkoj jugoslavenske konzulate u Münchenu i Düsseldorfu; Hrvatska je imala svoje predstavnike u Nürnbergu, Stuttgartu, Mannheimu, Freiburgu i Ravensburgu. A Srbija je slala svoje ljude u Frankfurt, Hamburg, Hannover i Bonn. U ovim mjestima diplomatski obavještajci su bili Milan Trešnjić, Marijan Kraljević, Božo Dimitrijević, Peko Todorović, Ilija Uzelac i Ljubo Majer. Najveće zanimanje, međutim, republike i pokrajine su pokazivale za Berlin, koji je bio špijunski centar Europe. Tu poziciju držala je Jugoslavija, odnosno sam Tito. Godinama je glavni rezident u Berlinu bio Anton Kolendić, prvi član Jugoslavenske vojne misije u Njemačkoj i kasnije veleposlanik. Ključni arhitekti takvih podjela interesnih sfera u SSIP-u, a zatim i u SID-u, bili su Marko Nikezić, Lazar Mojsov, Budimir Lončar, Josip Vrhovec i Raif Dizdarević. Ovaj posljednji je bio veleposlanik, pa ministar inozemnih poslova, pa predsjednik Jugoslavije, a da nije znao nijedan strani jezik. Raif Dizdarević je imao od obrazovanja samo nezavršenu srednju muslimansku vjersku školu, pa ipak je postao prvi čovjek SFRJ."

SVJEDOČANSTVO BOŽIDARA SPASIĆA

Božidar Spasić, dugogodišnji inspektor u *Drugoj upravi SDS-a SSUP-a*, jedan je od rijetkih visokopozicioniranih bivših djelatnika SDS-a, koji je nakon raspada SFRJ osjetio potrebu javno progovoriti o radu jugoslavenskih tajnih službi. On je 2002. godine objavio u Beogradu knjigu pod nazivom *Lasica koja govori – osnovne pretpostavke borbe protiv terorizma*. Knjiga predstavlja autobiografski prikaz Spasićeovog rada u saveznoj centrali *Udbe*. Iako je pisana prilično nestručno, a 'la Đorđe Ličina, s mnoštvom netočnosti i tendencioznih pretpostavki, pa vjerojatno i smišljenih podvala, ona je ipak svojevrsni povijesni dokument o *Udbi*, ljudima koji su u njoj radili i akcijama koje su izvodili. Zato ćemo navesti nekoliko izvadaka iz nje:

“Naša Služba državne sigurnosti, od Drugog svjetskog rata pa nadalje, pravljena je po uzoru na rusku. Rat još nije bio ni okončan, a Aleksandar Ranković je odabrao skupinu pripadnika tadašnje OZN-e i poslao ih u Sovjetski Savez, da tamo pomno prate i bilježe sustav i metode rada njihove tajne policije - KGB-a. To je bila pogreška, ali oprostiva pogreška vremena koja se nije mogla izbjeći.

Kasnije je Služba unosila novine, imitirajući neke druge tajne policije, da bi se na kraju uglavnom opredijelila za francuski sustav organizacije. Ja mislim da je i to bilo pogrešno, jer smo i sami imali dovoljno iskustva i dobrih kadrova da uspostavimo vlastiti sustav rada i fizionomiju Službe.

Po shemi i organizaciji, od samog završetka Drugog svjetskog rata, jugoslavenska Služba uglavnom je imala tri sektora aktivnosti, koje je zadržala praktički do današnjih dana:

Prvi sektor obuhvaća kontrašpijunažu, operativni rad prema tuđim obavještajcima, strancima i svim drugim licima koja pokušavaju, u ime nekih stranih interesa, podrovati ustavom utvrđeni poredak i organe vlasti.

Drugi sektor u svim tajnim policijama u svijetu podrazumijeva obavještajni rad - aktivnosti u drugim zemljama, u cilju otkrivanja namjera tih zemalja da čine nešto prema bilo kojoj zemlji koja je predmet zanimanja dotične države.

Kod nas je to bilo drukčije. Drugi sektor jugoslavenske tajne policije bio je sektor za praćenje i onemogućavanje aktivnosti neprijateljske emigracije domaćeg porijekla: ustaša, četnika, balista, bjelogardejaca, makedonske emigracije, emigracije koja je nastala poslije Maspoka u Hrvatskoj sedamdesetih godina i šiptarske iredente. Tek 1990. godine osnovana je prva prava obavještajna uprava, u okviru SSUP-a.

Ovaj sektor, u kojemu sam radio od prvog do posljednjeg dana svog aktivnog službovanja u tajnoj policiji, oduvijek je imao visok ugled u policijskoj hijerarhiji. Bio je konceptijski odvojen i gotovo autonoman, s kadrovima koji su bili apsolutno jugoslavenski orijentirani.

Treći sektor, koji smo obično nazivali unutarnjim sektorom, u našim uvjetima bio je posebno zanimljiv. Djelatnost ovog sektora bila je bavljena tzv. unutarnjim neprijateljima. Konkretno poslove određivala je aktualna politika partijskog aparata na vlasti, a ovaj dio tajne policije samo je konkretizirao njihove direktive.

Ovisno o vladajućim partijskim ideologijama, Treći sektor je imao između tri i sedam skupina aktivnosti, ovisno o količini 'unutarnjih neprijatelja' u datom trenutku. Jedino što se još od rata u ovom sektoru nije mijenjalo bilo je praćenje aktivnosti crkve i tzv. predratnih klasnih struktura (predratni političari koji su ostali u zemlji, četničke, ustaške i balističke obitelji, zatim zagovornici povratka kralja u zemlju i slično).

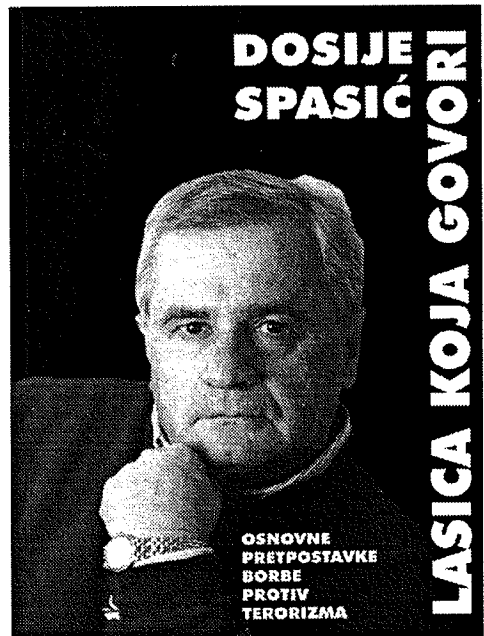
Kada bi se pojavili takvi ideološki mudraci, kakav je na primjer bio Stane Dolanc, ovaj sektor je imao pune ruke posla - obvezu da svrsta, razvrsta i prati liberale, anarholiberale, krajnju desnicu, udruženu desnicu, pa unutar ovih skupina njihove frakcije - čime se spisak 'unutarnjih neprijatelja' rastezao u nedogled.

Kolege koji su radili u ovom sektoru često su bili na velikim mukama - u koju skupinu, ili podskupinu, ili frakciju svrstati određene ličnosti, recimo Milovana Đilasa, Branu Crnčevića ili Dobroslava Paragu? A prava zbrka nastala je poslije demonstracija na Kosovu 1981. godine, kada je Treći sektor dobio na obradu Šiptare podijeljene i razdijeljene na baliste, crvene, miješane...

Pored ova tri sektora i naša tajna policija imala je, kao i sve druge u svijetu, Službu analitike. Njezin zadatak je bio da za najuže rukovodstvo zemlje priprema razne analize, informacije i sve druge materijale vezane za određenu problematiku ili osobe, a važne za državu.

Analitički odjeli svake tajne službe u svijetu čine srž te službe. Tu se pripremaju stručne analize i procjene, odatle potječu kvalificirana predviđanja budućih konkretnih događaja, skreće se pozornost na određene pojave i ličnosti koje bi mogle imati utjecaja na bitna događanja i slično.

Tako bi trebalo biti, ali kod nas je bilo daleko od toga. Prvo, zbog načina rada službe analitike, a zatim i zbog načina komunikacije s ostalim sektorima i državnim vrhom. Takoreći od prvog dana svog rada u Službi smatrao sam da je to što i kako radi naša analitika - obična glupost. Njihova izvješća, analize i

Faksimil naslovnice knjige Božidara Spasića "Lasica koja govori", 2000.

procjene, a pogotovo u vrijeme početka raspada Jugoslavije, služile su praktički samo za zabavu visokih funkcionera...

Što se profila pripadnika SDS-a tiče, on se mijenjao tijekom vremena. Poslije rata, to su bili kadrovi koje je određivao Komitet. Onda je, jednim potezom, na čuvenom Brijunskom plenumu, Tito s Kardeljom napravio čistku, razjurio sve što valja i ostavio Službu na cjedilu. Tajna policija se nikada od ovoga nije oporavila. Prema nekim procjenama, koje sam i sam sklon prihvatiti, poslije takvih događaja - kao što je Brijunski plenum, ili zauzimanje zgrade Saveznog SUP-a od strane srpske policije 1992. godine - potrebno je najmanje 20 godina i mnogo, mnogo rada i kvalitetnih kadrova, kako bi Služba ponovo stala na svoje noge.

Nakon Brijunskog plenuma u tajnu policiju počeli su pristizati kojekakvi sekretari i zamjenici sekretara komiteta, ulizice i direktori propalih tvrtki koje je, sve zajedno, Partija svojski štitila. Neškolorani za posao na koji su došli, bili su prava napast od koje se nije moglo valjano raditi. Sedamdesetih godina netko iz državnog ili iz partijskog vrha je uvidio da je vrug odnio šalu, lupio je, izgleda, šakom o stol, pa su u Službu počeli pristizati mladi, fakultetski obrazovani ljudi. S njima se radilo po suvremenim svjetskim programima pouke za posao koji su odabrali, što je najteži, najdulgotrajniji, ali jedini ispravan put da država dobije dobrog policajca.

U sljedećih desetak godina, a zbog te "transfuzije svježe krvi", u Službi je neprestano tinjao sukob generacija. Partija je redovno stajala na stranu nestručnih i istrošenih, ali 'svojih' ljudi, tako da mladi i stručni kadrovi, koji su tražili svoju šansu, nikako nisu mogli zadobiti povjerenje svog glavnog šefa - partijske vrhuške.

U opisu poslova Partije nije stajalo da ona ima bilo kakve ingerencije nad radom Službe državne sigurnosti. Ali faktički, Partija, odnosno partijska vrhuška, bila je kraj i početak svega što se ticalo tajne policije. Postojale su njihove autonomne komisije za kontrolu rada SDS-a, koju su praktički smatrali Službom partijske sigurnosti, točnije, i najčešće, službom sigurnosti vlastitih položaja i moći. Tako su naši podsekretari, dakle nominalni šefovi tajne policije, gotovo svakodnevno morali informirati šefove partijske hijerarhije o najvažnijim problemima, obradama i drugim, čak najbanalnijim podacima o nekim ljudima ili događajima.

Apsurdno, ali istinito: državni vrh i članovi Predsjedništva nisu imali takav privilegij, iako su na to imali i apsolutno pravo. Do njih, kao i do članova Savjeta za zaštitu ustavnog poretka, stizale su samo tzv. informacije o dnevnim pojavama i događajima od interesa za Službu državne sigurnosti...

Naša tajna policija je tih sedamdesetih i osamdesetih godina imala nekoliko veoma značajnih i uspješnih operacija i akcija. Sve operacije naše Službe, prema tada ustaljenoj shemi, na određeni način odobravala je Partija ili rukovodstvo države. Još od slučaja ubojstva našeg veleposlanika Vladimira Rolovića u Švedskoj, po nalogu Savjeta za zaštitu ustavnog poretka i predsjednika Tita osobno, osnovane su takozvane A, B i C liste emigranata.

Lista A sadržavala je popis ustaških, šiptarskih i srpskih emigranata koje treba eliminirati. Vodili smo je kao jednu akciju pod nazivom 'Razarač'.

Na listi B bio je tzv. rezervni sastav ustaških zlikovaca koji nije bio predviđen za eliminaciju, već za druge oblike aktivnosti - paljevine, falsifikate, prebijanje, obijanje stanova i slično.

A na listi C bili su oni emigranti za koje smo očekivali da će tijekom vremena doći ili na listu B ili na listu A. Njih smo samo pratili i prikupljali informacije.

I pored verificiranih popisa za izvođenje pojedinih operacija, rukovodstva službe su uvijek tražila suglasnost bilo resornih ministara, bilo rukovoditelja Partije ili države, a najčešće su se obraćali Savjetu za zaštitu ustavnog poretka. To sam smatrao ne samo glupošću, već prije svega vrlo nesigurnim poslom. U pripremama akcija i kombinacija nikada do kraja nisi siguran hoće li planirano uspjeti, iz bilo kog razloga, a sve to što je praktički vrhunska tajna: najavljuješ i reklamiraš kod rukovodstva! Zbog toga sam, već početkom osamdesetih godina, započeo samostalno izvođenje akcija, uz blagu najavu ministru da je u tijeku određeni posao. Buku sam pravio tek nakon završetka akcije, uzdižući do nebesa i veličinu posla i izvršitelje i sve drugo što uz to ide.

Akcije koje smo imali protiv ustaških terorista bile su gotovo stopostotno uspješne. Time sam uspio osigurati bonitet i više ne tražiti ničiju suglasnost za pothvate koje smo izvodili u inozemstvu. Na sebe sam preuzeo i rizik i odgovornost za eventualne neuspjehe, ali to sam potpuno svjesno radio. Znao sam da dolaze godine naše superiornosti nad ustašama vani i hrvatskom emigracijom uopće.

Bilo je to vrijeme kada smo u UDB-i počeli na drukčiji način raditi s teroristima u inozemstvu. Osnovali smo razne timove, pa smo, među ostalim, angažirali i ljude, kako se to ovdje kaže - iz podzemlja, iako bih ja prije rekao - iz zone sumraka. Danas se o tome mnogo govori, pa neobaviješteni kao motiv njihovog angažiranja najčešće spominju isključivo novac. To nije istina. Oni su prije svega za nas radili iz patriotskih razloga. Kada smo očekivali da nam, nakon završenog posla, ispostave račun, oni su donosili vozne karte radi opravdanja putnih troškova i još im je zbog toga bivalo neugodno.

Crnogorska UDB-a stvorila je tada dobru ekipu operativaca. Ratko Mićunović, Rade Pejović i Nino Vušurović uspjeli su napraviti dobre pozicije među ljudima iz tzv. zone sumraka. Nažalost, nijedna služba u tadašnjoj Jugoslaviji nije znala do kraja iskoristiti dragocjeni potencijal koji se krio kod tih ljudi...

U Saveznu službu državne sigurnosti došao sam dok je ministar policije bio Franjo Herljević. General nekadašnje JNA, kojega je Tito osobno postavio na tu funkciju, svoj posao je zbilja obavljao generalski. Ostat će zapamćen po jednom intervjuu koji je dao 'Politici' 1980. godine, a poslije divljanja šiptarskih terorista nakon utakmice 'Crvene zvezde' u Bruxellesu. Šiptari su palili klubove jugoslavenskih radnika, bacali 'molotovljeve' koktele na naša

predstavništva, maltretirali na razne načine naše ljude, i Herljević je zbog toga osobno pozvao belgijskog veleposlanika u Beogradu da ga upozori. To upozorenje je vrlo oštro i vrlo direktno ponovio i u intervjuu 'Politici':

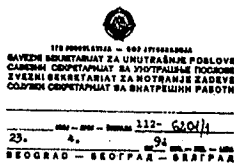
- Ukoliko Belgijanci ne mogu smiriti albanske teroriste, onda ćemo mi poduzeti mjere - rekao je.

Belgijanci su sasvim jasno shvatili poruku da će naš, tada već prilično moćan i jak, SDS krenuti u akciju i vršljati po njihovoj zemlji. Vrlo brzo su umirili Šiptare, a kasnije su bili čak vrlo kooperativni. Njihov glavni šef državne sigurnosti dolazio je u našu zemlju, išao u Dubrovnik, a ja sam čak jednom prigodom stigao da s njegovom šarmantnom suprugom vježbam svoj francuski jezik.

Nakon Franje Herljevića, Partija (koja je bila i jedini kadrovik u zemlji, posebno za visoke državne funkcije) za ministra policije postavlja Stanu Dolanca. Bio je moćan i silan, blizak Titov suradnik i čovjek od njegovog velikog povjerenja. Sklon sam tvrditi da je Dolanc jedno vrijeme određivao i povijesne tokove u zemlji. Potpuno nezasluzeno, naravno.

Dolanc sam upoznao mnogo godina prije nego što mi je postao glavni šef. Kada sam kao pripravnik počeo raditi u Privrednoj komori Jugoslavije, na jednoj zatvorenoj sjednici Dolanc je govorio o minulom kongresu KP Sovjetskog Saveza. Leonid Brežnjev je tom prigodom napadao našu nesvrstanu politiku i govorio o nekakvim načelima globalne strategije. Dolanc nam je tada ispričao kako su naši u veleposlanstvu u Moskvi šest sati preslušavali govor Brežnjeva, pokušavajući pronaći gdje nas i zbog čega on to napada. Tada je i rođena teorija ograničenog suvereniteta.

Kasnije nisam imao prigode sresti Dolanca, pa čak i kada je postao ministar policije nikada se službeno nismo sreli. Jednom prigodom smo se slučajno sreli u parku Instituta sigurnosti. Ja sam upravo izlazio iz podzemne tiskare s naramcima falsificiranih ustaških i šiptarskih novina i praktički sam naletio na njega i na Jovu Popovića, legendu jugoslavenske policije, koji je tada bio direktor Instituta.

Na osnovu člana 317. i 318. Zakona o osnovama sistema državne uprave i o Saveznom izvršnom veću i saveznim organima uprave, a po ovlaštenju saveznog sekretara, donosi se

R E Š E Ń J E
SPASIĆ A. BOŽIDAR, iz Beograda, 27. marta 31., rođen 6.1.1949. godine u Oseku, SR Srbija

P r i m a o se na radu Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove sa 15.1.1979. godine i raspoređuje na poslove i radne zadatke B-4/A u II upravi SRB

Mesečna akontacija ličnog dohotka utvrdiće se posebnim rešenjem.

O b r a z lo ž e n j e

Priglasen na rad 'vrši' se bez konkursa.

Is podacih dokumenta utvrdjeno je:
- da ispunjava uslove iz člana 318. Zakona o osnovama sistema državne uprave i o Saveznom izvršnom veću i saveznim organima uprave i člana 26. Zakona o vršenju unutrašnjih poslova iz nadležnosti saveznih organa uprave;
- da je diplomirao na pravnom fakultetu

Mesečna akontacija ličnog dohotka utvrdiće se posebnim rešenjem.

Protiv ovog rešenja nadaik ima pravo prigovora saveznom sekretaru i Savezu radaca zajednice u roku od 15 dana od dana prijma istog.

Notarijatski:

- radniku
- isplatnog blagajni
- doleže radnika
- čaop

Faksimil rješenja o upošljavanju
Božidara Spasića u saveznu centralu UDB-e

Stane Dolanc

Tražili su da pogledaju što sam to napravio. Dolanc mi je rekao da je Popović jednom prigodom donio na sjednicu CK SKJ primjerak mog falsifikata 'Nove Hrvatske', kao primjer i dokaz stručnosti državne sigurnosti.

Nakon odlaska Stane Dolanca, za Saveznog sekretara unutarnjih poslova (kako se službeno zvalo to ministarsko mjesto) došao je Dobrosav - Toro Čulafić, jedan od najveće i prave gospode koje je jugoslavenska policija ikada imala. Čulafić će mi ostati u pamćenju kao vrlo kooperativan ministar koji me je poticao na rad, izuzetno cijenio moj angažman, odlikovao me, više puta nagrađivao. Ja sam ga redovno pismeno obavještavao o tijeku akcija ili o planovima, a on nikada nije propustio da na marginama

informacije naznači neku ocjenu ili pohvalu. To sam izuzetno cijenio, jer je bio maksimalno korektan prema svojim suradnicima, a ne samo prema meni. Mislim da mu je učinjena velika nepravda kada je za vrijeme takozvanog događanja naroda netko procijenio da nije na 'pravoj' strani i odlučio ga smijeniti.

Sjećam se tih njegovih posljednjih dana u Službi, kada je bio svjestan da će ga smijeniti. Meni je baš tada krenulo s akcijama, sve se odvijalo i bolje nego što sam planirao i bilo mi je stalo da ministra i dalje redovno obavještavam o događanjima. Čulafić je redovno čitao moje informacije, ali ih je samo "štiklirao", ne dajući, kao ranije, nikakve ocjene.

S promjenom vlasti u Srbiji, za ministra policije dolazi opet jedan general, ovoga puta Petar Gračanin. Divan i skroman čovjek, vojnik od karijere, iskazivao je svoje neograničeno povjerenje i poslušnost Predsjedniku. Dolaskom na mjesto ministra unutarnjih poslova savezne države, Gračanin je zapravo postao talac onih snaga koje su sve činile da razbiju jezgru Saveznog SUP-a. U tome je prednjačio njegov zemljak Radmilo Bogdanović koji predstavlja jednu od najcrnjih točaka u priči o ovom razdoblju. Jednom sam ga nazvao grobarom srpske policije i uopće policijskog rada u našoj zemlji. Što se mene tiče, Bogdanović nije dostojan da daljnjom pričom o njemu zadržavam pozornost čitatelja.

General Gračanin mi je također davao neograničen kredit u radu s teroristima. I on je, poput Čulafića, stavljao ocjene na izvješća koja sam mu podnosio. Bile su to uvijek vrlo visoke ocjene...

Moja karijera ne bi bila tako uspješna kao što je bila da nisam imao i osobnu i profesionalnu podršku nekolicine ljudi iz Službe.

Stanko Čolak, u vrijeme mandata Stane Dolanca pomoćnik ministra za unutarnje poslove, značajna je ličnost mog života, ali također i jedna od najznačajnijih osoba savezne Službe. Rodom iz Mostara, gdje je i započeo karijeru, poznao je ustaše kao rijetko tko, jurio se s njima i vodio najznačajnije akcije i kombinacije Službe. Od njega sam dosta naučio, uvijek je imao bezrezervnu podršku, a naš službeni odnos vremenom je prerastao u jedno veliko prijateljstvo.

I u Predragu Đorđeviću, načelniku Uprave za emigraciju, imao sam i odličnog rukovoditelja i dobrog prijatelja. Zvali smo ga Peđa, a i sada, kad god pomislim na njega, vidim ga s muštiklom i 'winstonom' u ruci. Beogradski gamen, u poslu nonšalantan, neobvezan, ali izvanredan profesionalac i suradnik, nadjenao mi je nadimak 'Mali'. Jedno vrijeme smo i stanovali blizu jedan drugoga, na Banovom brdu. Svaku moju ideju ili namjeravani posao uspijevao je istjerati do kraja. Čak je u nekim stvarima i pretjerivao, bar sam tada tako mislio. Njegova je velika zasluga što smo od rukovodstva dobili sredstva da kupimo najsuvremeniju opremu za tiskanje, montažu i falsifikate, tako da se tiskara Instituta sigurnosti tada mogla mjeriti s najsuvremenijim dokumentacijsko-operativnim centrima najvećih službi u svijetu.

Također, u vrijeme ministra Stane Dolanca bolje sam upoznao i Srđana Andrejevića, kojemu je ministar praktički bio prepustio cijelu Službu. Meni izuzetno drag čovjek, pravi i jak Srbin, zaljubljenik u nogomet, u godinama koje su dolazile dao je ton radu Službe. Imao je povjerenja u svoje kvalitetne suradnike i nikada nisam imao problema da ostvarim ono što sam zamislio. Ali ono što je još važnije – meni i mojoj obitelji osigurao je krov nad glavom...

U ožujku, poslije niza akcija koje sam izveo protiv ustaških i šiptarskih terorista, najviše rukovodstvo SDS-a predložilo je da u povodu Dana sigurnosti budem izvanredno odlikovan.

Ja sam 1985. godine dobio Medalju rada, orden na koji sam veoma ponosan. No, to je bilo standardno odlikovanje Predsjedništva SFRJ i ja bih ga nazvao tek prvom stepenicom u nagrađivanju radnika. Orden za koji sam bio predložen predstavljao je nešto posebno vrijedno. Izvanredna odlikovanja u Službi dobivala su se uglavnom kada se pogine na zadatku i rijetko tko je imao za života taj orden u rukama.

U obrazloženju prijedloga za moje odlikovanje, koje sam stjecajem okolnosti fotokopirao i zadržao u svom osobnom arhivu, piše:

'Drug Božidar Spasić radi na složenim poslovima iz područja rada Službe državne sigurnosti. U razdoblju od 1979. do 1988. godine iskazao je izuzetnu radnu disciplinu, inventivnost i poduzetnost. Posebno se izdvaja njegova

kreativnost u unošenju novih ideja, planiranju i realiziranju složenih akcija Službe. U tome je postigao izuzetne rezultate, značajne za sigurnost zemlje, te je od rukovodstva SSUP-a dobivao visoke ocjene za ovakav rad.

Svojim radom pridonio je da Služba ostvari prodore u jezgre neprijateljske aktivnosti i dođe do izuzetno značajnih saznanja za sigurnost zemlje. Kroz ove akcije omogućeno je i daljnje postavljanje Službe prema određenim neprijateljskim strukturama.

Pored izuzetnih radnih rezultata, drug Spasić je i dugogodišnji aktivni društveno-politički radnik u SSUP-u, član je Konferencije OO SK i Statutarne komisije SSUP-a, tako da i ovim aktivnostima daje značajan doprinos unapređenju društveno-političkih i samoupravnih odnosa u SSUP-u. Nalazi se na listi kadrova iz SR Srbije koji rade u savezним organima.

Imajući u vidu da je postigao izuzetne rezultate na planu očuvanja sigurnosti zemlje i doprinosa koji je iskazao u ostvarivanju programskih zadataka SSUP-a, kao i da je aktivan u radu društveno-političkih organizacija i izrečenih ocjena rukovodstva Službe državne sigurnosti, predlažemo da se drug Božidar Spasić izvanredno odlikuje Ordenom rada s crvenom zastavom'.

Na kraju stoji potpis pokretača prijedloga, Zdravka Mustaća, podsekretara u SSUP-u, i datum - 1. 3. 1988. godine u Beogradu.

Predsjedništvo SFRJ prihvatilo je ovaj prijedlog i ja sam te godine bio praktički jedini pripadnik Službe na razini Jugoslavije koji je dobio izvanredno odlikovanje. Na svečanosti u povodu 13. svibnja, Dana sigurnosti, orden mi je uručio tadašnji savezni sekretar za unutarne poslove general armije Petar Gračanin."

UDBAŠI O UDBI

Zahvaljujući zagrebačkom tjedniku *Globus*, glasilu neokomunističkog establišmenta u Hrvatskoj, u javnost su dospjeli izvadci iz elaborata dvojice vodećih službenika Udbine republičke centrale u Zagrebu, Josipa Perkovića i Jana Gabriša, *Služba državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutarnje poslove SR Hrvatske u vremenu 1980. - 30. svibnja 1990. godine (rekonstrukcija)*. Oni u elaboratu - za potrebe podučavanja djelatnika hrvatske obavještajne zajednice - sofisticiranije od svojih beogradskih kolega, ali u konačnosti s istim namjerama, pišu o postojanju i radu *Službe državne sigurnosti*. Perković i Gabriš točnije opisuju kronologiju nastanka jugoslavenskih tajnih službi, te zakone i pravilnike kojima se regulirao njihov rad. Također, navode brojna imena službenika *Udbe*, njihova točna zaduženja kao i pseudonime njihovih suradnika.

U elaboratu se može naći popis najznačajnijih institucija i osoba koje su obrađivali. Međutim, Perković i Gabriš izbjegavaju otvoreno progovoriti o svrsi djelovanja *Udbe*, odnosno o političkim zadacima i ciljevima kojima su trebali služiti. Tek napominju da nisu smjeli ništa raditi bez odobrenja i suglasnosti *partijskog* i državnog vrha, kao da žele reći da pitanja o tome treba postaviti njihovim naredbodavcima. Također, kad opisuju metodologiju i tehnologiju rada tih službi, posebice u odnosu na hrvatske političke iseljenike, tvrde da su o *specijalnim akcijama* samo ponešto načuli.

Moglo bi se reći da svojevrsna informativnost elaborata ima namjeru prikazati autore kao stručne i objektivne poznavatelje te problematike. No, njihov je cilj bio prikriti protuhrvatsku političku platformu na kojoj se temeljilo postojanje i djelovanje *Udbe* te zločinačke metode kojima se ona služila u obračunavanju s hrvatskim domoljubima u Hrvatskoj i iseljeništvu. A te dvije stvari su najbitnije kako bi čitatelj upoznao temeljne karakteristike jugoslavenskih tajnih službi. Prema tome, moglo bi se reći kako je stvarna svrha elaborata prešućivanje bitnog i skretanje

Josip Perković

pozornosti na sporedno kako bi se dezinformiralo one kojima je elaborat namijenjen. To je važno znati prije čitanja sljedećeg navoda iz elaborata (kojega je autor ove knjige pribavio preko jednog novinara iz spomenute tiskovine):

“Ustavom SFRJ bilo je određeno da Federacija preko saveznih tijela uređuje osnove sustava zaštite ustavom utvrđenog poretka (državna sigurnost), osigurava djelatnost Službe državne sigurnosti i usklađuje rad Službi koje obavljaju poslove državne sigurnosti. (Ustav SFRJ, čl. 281 toč. 8)

Za obavljanje poslova državne sigurnosti kao dijela upravnih poslova temeljem čl. 363 Ustava SFRJ osnovan je Savezni sekretarijat za unutarnje poslove (SSUP).

Krajem promatranog razdoblja na čelu SSUP-a nalazio se savezni sekretar, general-pukovnik Petar Gračanin. Njegov je zamjenik bio Ivan Eržen koji je na to mjesto delegiran iz Slovenije s dužnosti podsekretara za SDS.

Službom državne sigurnosti rukovodio je podsekretar Zdravko Mustač, delegiran iz Hrvatske s dužnosti zamjenika republičkog sekretara.

Sektor pravnih, općih poslova i sistemskih pitanja vodio je podsekretar Stanko Trajkovski.

Sektorom javne sigurnosti i specijalnom brigadom rukovodio je pomoćnik saveznog sekretara Jovo Vučković.

Sektorom analitike i izvješćivanja rukovodio je pomoćnik saveznog sekretara Duško Trajkovski.

Nacionalnim biroom Interpolu rukovodio je Ivan Trutin (neposredno prije njega Budimir Babović).

U okviru SSUP-a djelovala je Služba državne sigurnosti ustrojena u 10 uprava i 2 samostalna ‘odjeljenja’ na zaštiti ustavnog poretka:

Josip Perkočić & Jan Gabriš

REKONSTRUKCIJA SLUŽBE DRŽAVNE SIGURNOSTI
REPUBLIČKOG SEKRETARIJATA ZA UNUTARNJE POSLOVE SR HRVATSKE
U VREMENU OD 1. SIJEČNJA 1980. DO 30. SVIBNJA 1990.

IZDAVAČ:

LJNS - Obavještajna akademija, Zagreb, Fra Filipa Grabovca 3

ZA IZDAVAČA:
Stjepan Bakula

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
Stjepan Bakula

UREDNIŠTVO:
Prof. dr. Miroslav Tuđman
Stjepan Bakula
Jure Marušić

RECENZENT:
Prof. dr. Miroslav Tuđman

LEKTOR:
Karlo Horvat

KOREKTOR:
Danka Štarcević

IZDAVAČKE USLUGE:
Barbat d.o.o.

GRAFIČKA PRIPREMA I TISAK:
Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb
Trg m. Tita 14

NAKLADA:
250 primjeraka

SLUŽBA DRŽAVNE SIGURNOSTI

REPUBLIČKOG SEKRETARIJATA
ZA UNUTARNJE POSLOVE SR HRVATSKE
U VREMENU 1980. - 30. SVIBNJA 1990. GODINE

(REKONSTRUKCIJA)

Izradili:
Josip Perkočić
Jan Gabriš

Prijegled:
Željka Jukić

Zagreb, lipanj 1997. godine

Faksimili elaborata o djelovanju UDB-e
od 1980. do 30 svibnja 1990.

I. Uprava - strane obavještajne službe - obuhvaćala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada Službe na suprotstavljanju stranim obavještajnim službama, albanskoj emigraciji (zbog naglašene veze s albanskom obavještajnom službom), IB emigraciji, međunarodnom terorizmu, a od 1988. godine bavila se i obavještajnim radom (akcija Marijan). Uprava je imala sistematizirana 33 radna mjesta, a popunjena 27. Dužnost načelnika vršio je Boris Zore, delegiran iz Slovenije.

II. Uprava - neprijateljska emigracija - obavljala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada i neposrednog djelovanja prema neprijateljskoj emigraciji u zapadnoeuropskim i prekomorskim zemljama. Imala je sistematiziranih 14, a popunjenih 11 radnih mjesta. Načelnik je bio Zoran Savičević (dugogodišnji radnik ove Uprave).

III. Uprava - unutarnji neprijatelj - obavljala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada na suprotstavljanju aktivnosti unutarnjeg neprijatelja. Imala 20 sistematiziranih, a 12 popunjenih radnih mjesta. Bila je podijeljena na dvije operativne skupine - prva operativna skupina obrađivala je sve nacionalizme (osim albanskog), vjerske zajednice, građansku desnicu i liberalizam. Na čelu joj je bio pomoćnik načelnika Uprave Miroslav Radović. Druga operativna skupina bavila se albanskim nacionalizmom, birokratizmom i etatizmom te podrivanjem ekonomskih osnovica društva. Na čelu skupine bio je pomoćnik načelnika Uprave Momir Rauković. Upravom je rukovodio načelnik Radosav Lukić.

IV. Uprava - za prevodilačke poslove - bavila se prevođenjem za potrebe SDS-a, ali je bila i servis cijelog SSUP-a. Imala je sistematizirano 76, a popunjena 67 radnih mjesta. Načelnik je bio Nedeljko Dabović.

V. Uprava - istraživanja, analize i izvješćivanje - bavila se analitičkim radom i eksternim izvješćivanjem. Imala je 62 sistematizirana, a 57 popunjena radna mjesta. Načelnik je bio Bora Lončar.

VI. Uprava - nije bila ustrojena

VII. Uprava - protuobavještajna zaštita saveznih tijela i organizacija, osiguranje članova predsjedništva bivše SFRJ, stranih državnika te drugih osoba i objekata - sistematizirana su bila 64, a popunjena 57 radnih mjesta. Načelnik je bio Radoš Tanović.

VIII. Uprava - za informatiku - bavila se poslovima dokumentacije i informatičke obrade podataka, a posebno za I, II i III te VII i X Upravu. Dijelom je obrađivala i dokumentaciju javne sigurnosti (Interpol, kriminalitet stranaca, operativni glasnik). Vodila je oko 7000 aktivnih dosjea (obrađa). Sistematizirano je bilo 158, a popunjeno 138 radnih mjesta. Načelnik je bio Vidan Marković.

IX. Uprava - operativna tehnika - imala je sistematizirana 120, a popunjena 99 radnih mjesta. Načelnik je bio Dragan Lončarević.

X. Uprava - nadzor stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u Beogradu - do 1975. godine bavila se i nadzorom trgovinskih, novinskih i drugih stranih predstavništava, kada je taj nadzor prešao u nadležnost SDS

Srbije. Uprava je djelovala u 7 operativnih skupina i to: dvije operativne skupine za nadzor istočnoeuropskih DKP, tri za nadzor zapadnoeuropskih, jedna za nadzor DKP azijskih, afričkih i latinskoameričkih država, te jedna operativna skupina za izvođenje operativnih akcija. U upravi je bilo sistematizirano 58, a popunjeno 45 radnih mjesta. Sredinom 1989. godine uprava je vodila 120 obrada i koristila 350 suradnika i 600 operativnih, društvenih i prijateljskih veza. Na čelu uprave bio je Božur Anđelković.

XI. Uprava - tajno praćenje i motrenje - imala je 88 sistematiziranih i 63 popunjenih radnih mjesta. Načelnik je bio Petar Đurica.

XII. samostalno odjeljenje- za suradnju sa stranim službama sigurnosti -sistematizirano je 8, a popunjeno 7 radnih mjesta. Vršitelj dužnosti voditelja bio je Aleksandar Bubanja.

XIII. samostalno odjeljenje - za opće poslove - imalo 11 sistematiziranih, a 9 popunjenih radnih mjesta. Voditelj je bio specijalni savjetnik Zoran Vukadinović.

Pri SDS-u je djelovalo i nekoliko specijalnih savjetnika saveznog sekretara koji su stalno ili povremeno dobivali određene zadaće iz djelokruga rada Službe, a krajem promatranog razdoblja to su bili Krsto Kijac, Vučina Čagorović, Petar Mišović i Zoran Vukadinović (voditelj XIII. samostalnog odjeljenja).

U SDS SSUP-a ukupno je bilo sistematizirano 712 radnih mjesta, a popunjena su bila 592.

Zastupljenost rukovodnih djelatnika uključivo i glavnih inspektora (kojih je bilo 85) po republikama je bila sljedeća:

BiH	18
Crna Gora	11
Hrvatska	7
Makedonija	3
Slovenija	1
Srbija	40
Kosovo	3
Vojvodina	2

Nacionalna struktura uposlenih bila je sljedeća:

Srba	61%
Jugoslavena	18%
Crnogoraca	12%
Makedonaca	4%
Hrvata	2%
Slovenaca	1%
Albanaca	1%
Ostalih	1%

Izneseni podaci o ustrojstvu SDS SSUP-a odnose se na sredinu 1989. godine...

Glede ustrojstva Službe državne sigurnosti značajan je članak 7. Zakona o osnovama sustava državne sigurnosti koji je utvrđivao da republike i autonomne pokrajine organiziraju i neposredno obavljaju poslove državne sigurnosti u skladu s Ustavom SFRJ, saveznim zakonima i politikom Skupštine SFRJ utvrđene u toj oblasti...

Za rad SDS-a u SFRJ bio je odgovoran Savezni sekretar za unutarnje poslove kojeg je imenovala i razrješavala Skupština SFRJ (Ustav SFRJ, čl. 288), ujedno je bio i član savezne vlade (SIV-a) i formalno je za svoj rad odgovarao Predsjedniku SIV-a.

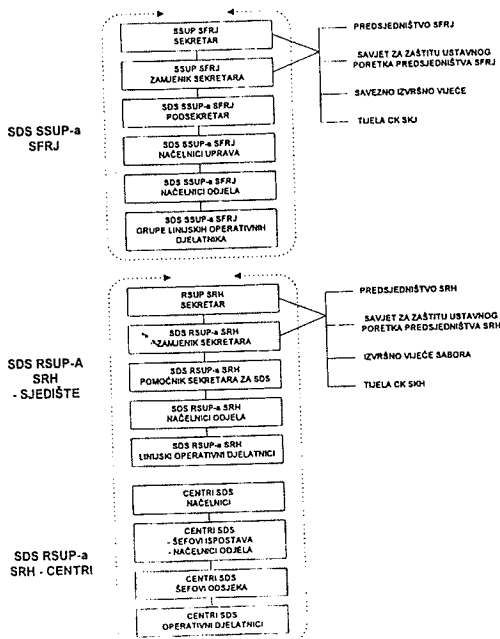
Međutim, stvarna odgovornost saveznog sekretara za unutarnje poslove bila je prema Predsjedništvu SFRJ i njegovu Savjetu za zaštitu ustavnog poretka, a obveze i odgovornost protezale su mu se i prema Predsjedništvu CKSKJ.

Kako je iz sheme rukovođenja Službom vidljivo, presudan utjecaj na čelnike Službe u SSUP-u imalo je Predsjedništvo SFRJ i njegovo operativno tijelo - Savjet za zaštitu ustavnog poretka, SIV i Predsjedništvo CKSKJ.

Savjet za zaštitu ustavnog poretka Predsjedništva SFRJ kojega su sačinjavali članovi Predsjedništva SFRJ, članovi Predsjedništva CKSKJ, predsjednik SIV-a te savezni sekretari za unutarnje poslove, narodnu obranu i vanjske poslove neposredno je pratio stanje državne sigurnosti, donosio odluke, utvrđivao obveze i prijedloge i slično koje su obvezivale na provedbu SDS SSUP-a. Ovaj Savjet bio je u neposrednoj vezi sa savjetima za zaštitu ustavnog poretka predsjedništava republika i pokrajina bivše Jugoslavije.

Na prijedlog saveznog sekretara za unutarnje poslove SIV je imenovao neposrednog rukovoditelja SDS-a u SSUP-u koji je po funkciji bio podsekretar.

**HEMA RUKOVOĐENJA U SDS-
U VREMENU 1980. - 31. PROSINAC 1989. GODINE**

Shema rukovođenja u SDS-u od 1980. do 31. prosinsa 1989.

U izvjesnom smislu, kao i kod drugih saveznih funkcija, i za ovu je funkciju primjenjivan kadrovski republički ključ. Od 1986. do 1990. godine na toj se funkciji nalazio predstavnik Hrvatske (Zdravko Mustać).

Savezni sekretar imenovao se na četiri godine, a tu je dužnost mogao obavljati najviše dva puta uzastopce. (Ustav SFRJ, čl. 366) Imao je pravo donositi pravilnike, naredbe i uputstva za izvršavanje saveznih zakona, drugih propisa i općih akata Skupštine SFRJ te propisa SIV-a. (Ustav SFRJ, čl. 365) ...

Sva sredstva i metode te radnje i mjere sukladno propisima odobravane su ili inicirane od II. Uprave SDS SSUP-a.

Ova se Uprava osim koordinacijom bavila i neposrednim operativnim djelovanjem prema emigrantskim nacionalnim grupacijama. Bila je ustrojena na način da je grupa operativnih djelatnika 'pokrivala' jednu nacionalnu grupaciju, a dio operativnih djelatnika bio je zadužen za druge oblike djelovanja.

U Upravi je postojala i skupina za takozvano specijalno djelovanje. Ona je samostalno planirala i izvodila različite akcije u inozemstvu koristeći pri tom vlastitu agenturu. Vršila je psihološke akcije zastrašivanja, uznemiravanja, dezinformiranja, izrađivala različiti promidžbeni materijal sve do krivotvorina određenih brojeva nekih emigrantskih glasila, planirala i organizirala provale u sjedišta emigrantskih organizacija radi izuzimanja dokumentacije, a prema određenim indicijama organizirala i fizičku eliminaciju pojedinaca.

Sve republičke i pokrajinske Službe bile su obvezne dostavljati II. Upravi sve informacije koje su prikupile o pojedincima i emigrantskim skupinama i odgovoriti na svaka zahtjev traženja podataka od nje.

Ovakav način djelovanja osiguravao je II. Upravi obilje podataka dovoljno za poduzimanje spomenutih aktivnosti.

Za prikupljanje podataka o hrvatskoj emigraciji bila je nadležna i SID SSIP-a, koja je, preko mreže diplomatsko-konzularnih predstavništava bivše Jugoslavije i u njih ugrađenih obavještajaca, prikupljala velik broj podataka i informacija o emigraciji. Stvarala je i koristila agenturu u svim emigrantskim sredinama. Djelovanje ove Službe samo nam je djelomično poznato preko izvješća koja su dostavljana u razmjeni od II. Uprave SDS-a. Agentura podrijetlom iz Hrvatske, koju je na vezi držao SID SSIP-a, nije bila registrirana u SDS RSUP-a SRH, pa se događalo da su neke osobe vođene u obradi Službe, a bile su agenti SID-a.

Službe sigurnosti bivše JNA - Uprava sigurnosti SSNO i II. Uprava generalštaba djelovale su također prema emigraciji, a opseg i kvaliteta ovih aktivnosti nije nam poznat. Vrlo se rijetko u razmjeni s ovim Službama dobivala neka informacija. Njihova obveza registriranja agencije među civilnim osobama također nije uopće poštovana...

Najveći dio aktivnosti Služba je usmjerila na prikupljanje podataka o djelovanju emigracije u Europi - Njemačkoj, Švedskoj, Francuskoj, Austriji, Španjolskoj, a od prekomorskih zemalja Australiji i Novom Zelandu, Sjedinjenim državama i Kanadi.

Zemlje srednje i južne Amerike nisu intenzivno zahvaćane zbog pomanjkanja operativnih mogućnosti.

Od organizacija prioritetno su nadzirane sljedeće:

*Hrvatsko narodno vijeće (HNV),
Hrvatsko revolucionarno bratstvo (HRB),
Hrvatski državotvorni pokret (HDP),
Hrvatski narodni otpor - luburićevci (HNO-I),
Hrvatski narodni odbor - jelićevci (HNO-j),
Hrvatska republikanska stranka (HRS),
Ujedinjeni Hrvati Europe (UHE),
Ujedinjeni Hrvati Njemačke (UHNj),
Ujedinjeni Hrvati Francuske (UHF),
Hrvatski oslobodilački pokret (HOP),
Hrvatska seljačka stranka (HSS).*

Služba je usmjeravala svoje djelovanje prema skupinama emigranata koje su djelovanje u Kölnu, Frankfurtu, Stuttgartu, Karlsruheu, Saarbrueckenu, Münchenu, Augsburgu, Salzburgu, Linzu, Beču, Parizu, Nici, Göteborgu, Malmöu, Madridu, Melbourneu, Perthu, Sydneyu, Canberri itd.

Nadzirane su uglavnom osobe koje su se isticala svojim djelovanjem, a u promatranom razdoblju to su bili:

Mate Meštrović, Ivan Jelić, Mirko Vidović, Janko Skrbin, Ernest Bauer, Vladislav Musa, Tomislav Mičić, Franjo Mikulić, Petar Hinić (HNV) i drugi,

Ante, Ivan i Tvrtko Butković, Ljubomir Dragoja, Tomislav Rebrina, Ivan Andabaka, Zdenko Marinčić, Franjo Turk, Ante Sarić, Stanko Nižić, Vlado Damjanović, Petar Andrić, Drago Sudar, Dane Šarac, Tomislav Naletilić, Branko Šetka (HRB) i drugi,

Nikola Štedul, Dinko Dedić, Zlatko Markus, Mladen Schwartz, Josip Ledić, Rudolf Arapović, Stjepan Bilandžić, Ante Ljubas, Mile Markić, Vinko Logarušić (HDP, HNO-I) i drugi,

Jakša Kušan (Nova Hrvatska), fra Metod Kelava, fra Dominik Šušnjara, fra Vjekoslav Lasić, fra Vilim Cecelja i drugi.

Napominjemo da pripadnost nekih osoba spomenutim emigrantskim organizacijama nije precizno utvrđena tijekom nadzora...”

SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNE SLUŽBE U BOSNI I HERCEGOVINI

O bosansko-hercegovačkoj *Udbi*, njezinom ustroju, zakonskoj regulativi, ciljevima i kadrovima, najsustavniji rad do sada - pod naslovom *Sigurnosno obavještajne službe u Bosni i Hercegovini* - objavio je Ivan Lučić u časopisu *Nacionalna sigurnost i budućnost* (Svezak 1, 2001.). Naravno, s obzirom na dužnosti koje su mu bile namijenjene neposredno prije raspada Jugoslavije te koje je obnašao u strukturama *Hrvatske republike Herceg-Bosne* i *Federacije Bosne i Hercegovine*, njegov rad je mogao biti daleko opširniji i detaljniji. Budući da ova knjiga nije pravo mjesto za raspravljanje o motivima zbog kojih to nije učinio, ovdje ćemo prenijeti nekoliko izvadaka iz prije spomenutog članka:

“... Brijunski plenum, tj. IV. sjednica CK SKJ bila je odlučujuća zbog savladavanja otpora procesu decentralizacije tadašnje države, a time i prenošenja određenih nadležnosti iz područja državne sigurnosti sa saveznih na republičke i pokrajinske organe. Ustavnim amandmanima iz 1967. i 1971., Osnovnim zakonom o unutarnjim poslovima od 1. siječnja 1967. i Ustavom od 21. veljače 1974. utvrđeno je da su pored Federacije, za zaštitu Ustavom utvrđenog poretka, tj. državnu sigurnost, odgovorne i Republike. Uz to preciznije su određeni djelokrug, organizacija i metode rada Službe državne sigurnosti, kao samostalne stručne službe u Saveznom sekretarijatu za unutarnje poslove...

Političke promjene izazvane IV. sjednicom CK SKJ, promjene koje su, prije svega, rezultirale djelomičnom federalizacijom, tj. decentralizacijom same partije (što se u početku manifestiralo promjenom redoslijeda održavanja partijskih kongresa, a zatim i uvođenjem načela pariteta prilikom konstituiranja vodstva SKJ) i ustavne promjene putem amandmana, dovele su do većih političkih pokreta, rezultat kojih je bio Ustav SFRJ, donesen 21. veljače 1974. Iako je donijeti Ustav bio ‘više vizija nego normiranje novog stanja’, stvorio je temelje za potpuno nove odnose u tadašnjoj federaciji, a napokon su na osnovi toga Ustava, pod pritiskom agresivnog i hegemonističkog srpskog nacionalizma nastale nove države od bivših republika SFRJ.

Samo četiri dana nakon proglašenja Ustava SFRJ, 25. veljače 1974. proglašen je i Ustav SR BiH. U uvodnom dijelu Ustava SR BiH, dakle u osnovnim načelima stoji sljedeće: ‘U toku revolucionarne borbe radničke klase i svih radnih ljudi Jugoslavije, s Komunističkom partijom na čelu, u narodno-oslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji, radnička klasa, radni ljudi i narodi Bosne i Hercegovine Srbi, Muslimani i Hrvati i pripadnici drugih naroda

i narodnosti, zajedno s drugim narodima i narodnostima Jugoslavije, uspostavili su revolucionarnu, narodnu demokratsku vlast i u okviru Federativne Republike Jugoslavije stvorili Narodnu Republiku Bosnu i Hercegovinu. Ova tvrdnja dobro prikazuje političku i društvenu situaciju u kojoj je djelovala tadašnja Služba državne sigurnosti. U takvom totalitarnom, revolucionarnom i jednopartijskom sustavu služba je bila istog karaktera...

Služba državne sigurnosti SR BiH kao i Službe ostalih republika bivše Jugoslavije, odnosno Savezna služba, bile su potpuno pod kontrolom komunističke partije i u funkciji njezina očuvanja i učvršćenja vlasti. Nitko nije mogao biti pripadnik službe, a da nije bio član partije. Zanimljiva je i praksa zavođenja operativne obrade od strane SDS-a BiH nad građanima koji su članovi SK. Prije stavljanja pod operativni tretman tražila se 'određena verifikacija' u CK SK BiH. Praktički se tražila suglasnost partije.

Kako bi se prikazao način djelovanja SDS-a RSUP-a BiH, koristit će se 1986. Ta je godina dovoljno daleka od tzv. 'olovnih vremena,' a dovoljno je daleka i od novih vjetrova višestranačja i demokracije. Zbog toga može dobro ilustrirati način i metode rada službe u razdoblju od 1974., pa sve do 1990.

Služba državne sigurnosti BiH je imala 1986. 589 djelatnika što je bilo 87,39% od ukupnih 674 sistematiziranih mjesta. Od toga je 61,63% imalo visoku stručnu spremu. Služba je pored djelatnog imala i pričuvni sastav, u kojemu se nalazilo najmanje 646 pripadnika koji su po ratnom rasporedu bili smješteni u službu. Analizirajući izvješće o radu za 1986. vidi se kako se Služba bavila sljedećim poslovima: suprotstavljanjem djelatnosti stranih obavještajnih službi, suprotstavljanjem djelatnosti neprijateljske emigracije, suprotstavljanjem djelatnosti unutarnjeg neprijatelja, sigurnosnom zaštitom nekih ličnosti i objekata i radom na obrambenim pripremama. U izvješću se referiralo i o korištenju operativne tehnike, analitičko informativnoj djelatnosti, kadrovskoj problematici i suradnji službe sa SDS-om SSUP-a, RSUP-a, Pokrajinskim sekretarijatima unutarnjih poslova i ostalim službama sigurnosti, organima gonjenja, inspeksijskim službama, kao i drugim subjektima za Općenarodnu obranu i Društvenu samozaštitu. Samo tijekom 1986. SDS BiH otkrila je 'neprijateljsko djelovanje' 2645 građana Republike BiH, građana koji prvi put 'nastupaju s neprijateljskih pozicija'. Dakle, pronađeno je 2645 novih neprijatelja, što je za 95 otkrivenih neprijatelja više nego 1985. kad ih je bilo 'samo' 2550. Međutim, od tog broja pod operativnu je obradu stavljeno tek 155 osoba, nakon što ih je brisano 140. Tako su se 1986. pod operativnom obradom nalazile 1052 osobe, od kojih su 123 osobe zahvaćene mjerama zbog 'protuobavještajne problematike', 499 zbog 'neprijateljske emigracije', a 430 ljudi vođeno je kao 'unutarnji neprijatelji'. Kako bi se nosila sa svim tim neprijateljima, služba je angažirala 176 novih suradnika i 127 operativnih veza. Istodobno je brisala 100 suradnika i 147 operativnih veza. Tako je služba okončala 1986. s 1645 izvora, od kojih 1049 suradnika i 596 operativnih veza. Iste godine vodene su 94 operativne kombinacije, radi 'ostvarivanja

neposrednijeg operativnog kontakta Službe s neprijateljem, radi kvalitetnijeg praćenja njegove djelatnosti.' Obavljeno je 13123 informativnih razgovora s 9944 osobe od kojih su 88 bili stranci. Izvršeni su pretresi stambenih i drugih prostorija kod 134 građana. Od 83 građana oduzete su putne isprave, a 21 strancu otkazan je boravak u zemlji. Za potrebe drugih službi i organa sigurnosti izvršeno je 28505 potpunih i djelomičnih provjera...

Tijekom 1986. Republička služba BiH je dostavila 2440 različitih sigurnosno interesantnih podataka saveznoj službi i službama drugih republičkih i pokrajinskih službi ili organima sigurnosti JNA. Prisluškiivano je 718 telefona, ozvučeno 488 stanova i drugih prostora. To je bio dio operativnih mjera koje je SDS BiH poduzela tijekom 1986. Sve je to rezultiralo kaznenim prijavama protiv ukupno 7 osoba, a prekršajnim protiv dviju osoba...

SDS RSUP-a BiH izradio je tijekom 1976. takozvani 'Pregled ustaških ekstremista po zemljama boravka' u koji je selekcijom izdvojeno 1560 osoba. Analizom podataka iznesenih u ovom pregledu vidljivo je kako najbolje rezultate u 'otkrivanju ustaških ekstremista' od kojih je polovica nepismena (a samo 111 ih je završilo neku višu školu ili fakultet), ima mostarski sektor koji vodi gotovo polovicu operativnih obrada (205 od 453). U svojem radu u inozemstvu tijekom 1976. SDS je koristio 97 suradnika i 178 operativnih veza, što je ukupno 275 izvora obavješćivanja. Mostarski sektor državne sigurnosti bio je mora Hrvata Hercegovine koji su se teško integrirali u jugoslavensko komunističko društvo, nisu lako prihvaćali Jugoslaviju kao državu, a još manje komunistički totalitarni režim...

Republički Sekretar (ministar) unutarnjih poslova Bosne i Hercegovine potpisao je 'Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Službe državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutarnje poslove Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine'. Pravilnik je stupio na snagu 1. ožujka 1990., nakon što je dobio suglasnost Izvršnog vijeća Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (vlade) na njegovoj posebnoj 440 sjednici. Bio je to posljednji pravilnik o organizaciji SDS-a SR BiH i s njime je ta služba dočekala prve slobodne i demokratske izbore.

U samom Rješenju o suglasnosti utvrđuje se broj od 735 djelatnika službe. Prema ovom pravilniku službom 'rukovodi' podsekretar uz pomoć stručnog kolegija koji čine zamjenik podsekretara, pomoćnici podsekretara, načelnici uprava, načelnik sektora SDS-a u Centru službi sigurnosti (CSS) Sarajevo i tajnik stručnog kolegija. Stručni kolegij u širem smislu čine još i načelnici sektora SDS-a u Centrima Službi sigurnosti. Člankom 6 Pravilnika u Službi su utvrđeni sljedeći organizacijski oblici: uprave, sektori, odjeljenja, odsjeci i detašmani. U sjedištu se utvrđuju osnovne organizacijske jedinice i to:

- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti stranih obavještajnih službi - 01;*
- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja neprijateljske djelatnosti emigracije - 02;*

- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti unutarnjeg neprijatelja - 03;
- Uprava za operativno-tehničke poslove i zadatke - 04;
- Uprava za poslove i zadatke osiguranja određenih ličnosti i objekata - 05;
- Uprava za poslove i zadatke obrambenih priprema - 06;
- Uprava za analitičko-informativne poslove i zadatke - 07;
- Odjel za poslove i zadatke tajnog praćenja;
- Odjel za opće, pravne i kadrovske poslove i zadatke.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti državne sigurnosti izvan sjedišta Republičkog sekretarijata utvrđuju se sektori Službe državne sigurnosti u sklopu centara službi sigurnosti, sa sjedištima u Banja Luci, Bijaču, Doboju, Gorazdu, Livnu, Mostaru, Sarajevu, Tuzli i Zenici.

Zbog posebne uloge i značenja, koji je imao Centar službi sigurnosti Mostar, tj. njegov sektor državne sigurnosti, prikazat će se njegova organizacija. Sektor državne sigurnosti Mostar bio je nadležan za djelovanje na teritoriju čitave Hercegovine, što znači na području općina: Bileća, Čapljina, Čitluk, Gacko, Grude, Jablanica, Konjic, Lištica (sada Široki Brijeg) Ljubinje, Ljubuški, Mostar, Neum, Nevesinje, Posušje, Prozor, Stolac i Trebinje. U Sektoru državne sigurnosti u Centru službi sigurnosti Mostar utvrđene su unutarnje organizacijske jedinice:

- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti stranih obavještajnih službi - 01;
- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja neprijateljske djelatnosti emigracije - 02;
- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti unutarnjeg neprijatelja - 03;
- Odjel za operativno-tehničke poslove i zadatke - 04;
- Odsjek za poslove i zadatke obrambenih priprema - 06.

U sastavu sektora nalazila su se i tri Detašmana i to:

- Detašman SDS-a Čapljina za područje općina: Čapljina, Grude, Ljubuški, Neum i Stolac;
- Detašman SDS-a Konjic za područje općina: Konjic, Jablanica i Prozor (Rama);
- Detašman SDS-a Trebinje za područje općina: Trebinje, Bileća, Gacko i Ljubinje.

Ukupan broj pripadnika Službe u sektoru državne sigurnosti, u CSS Mostar predviđen sistematizacijom prema Pravilniku iz ožujka 1990. bio je 84. Međutim, već u travnju 1990. mijenja se vlast u Republici Hrvatskoj. Sve se više čini kako bi se nešto slično moglo dogoditi i u BiH pa dolazi do naznaka novih

organizacijskih promjena u Službi. Ipak, SDS reagira tek pred izbore u BiH i 1. listopada 1990. svim upravama i sektorima SDS-a dostavlja materijal za sastanak proširenog kolegija SDS-a. Bio je to prijedlog nove organizacije službe. Njemu su prethodili 'Polazni osnovi za transformaciju službe državne sigurnosti', koje je nešto prije usvojio prošireni kolegij saveznog sekretara i republičkih i pokrajinskih sekretara za unutarnje poslove. Navedene osnove polaze od činjenice da Savez komunista gubi vlast i da je opstanak partijske službe nemoguć... ”.

NAJPOZNATIJI BOSANSKO-HERCEGOVAČKI UDBAŠI

U razdoblju komunističke Jugoslavije nekoliko bosansko-hercegovačkih *Udbaša* ostavilo je značajan zločinački trag iza sebe djelujući na regionalnoj, republičkoj ili saveznoj razini.

Franjo Herljević i Raif Dizdarević

Jedno od najzloglasnijih imena među njima svakako je Franjo Herljević, rođen 21. lipnja 1915. u Tuzli. On potječe iz izrazite prokomunistički orijentirane obitelji. Član SKOJ-a postao je 1932., a KPJ 1940. Zajedno s cijelom obitelji, ocem i trojicom braće te majkom i sestrom, pridružio se partizanima. Otac i dvojica braće su poginuli, a majka i sestra uhićene, osuđene na smrt i strijeljane u Jasenovcu. Nakon rata je, pored ostaloga, završio *Vojnu akademiju Frunze* u SSSR-u te je obnašao visoke dužnosti u JNA. Od 1974. do 1982. bio je savezni sekretar za unutarnje poslove, a na taj položaj je došao s mjesta komadanta *Pete* (beogradske) *armijske oblasti*. Herljević je jedna od najodgovornijih osoba za sve likvidacije koje su se dogodile za vrijeme njegovog ministროvanja.

Odmah poslije rata na posebno zao glas došao je Raif Dizdarević, rođen 1926. u Fojnici. Kao jedan od šefova OZNE poslije Drugog svjetskog rata sudjelovao je u brojnim zločinima, a posebno ga se pamti po sudjelovanju u silovanju i likvidaciji desetak žena na mjestu *Crvene stijene* kod Kiseljaka. Zbog *zasluga* u službi OZNE i Udbe od 1945. do 1951. nagrađen je kasnije raznim dužnostima u jugoslavenskim veleposlanstvima u Sofiji, Pragu i Moskvi. Iako bez poznavanja ijednog stranog jezika, Dizdarević je postao savezni sekretar inozemnih poslova, a zatim predsjednik predsjedništva SRBiH i na kraju čak predsjednik predsjedništva SFRJ.

Nećak Raifa Dizdarevića, aktualni veleposlanik BiH u Republici Hrvatskoj, Zlatko Dizdarević, rođen je 22. siječnja 1948. u Beogradu, dugogodišnji urednik sarajevskog časopisa *Nedjelja*. Prema narodnoj posloviци *Neće kruška daleko od drveta*, bio je suradnik centra SDS-a u Sarajevu pod pseudonimom *Pariz*. Suglasnost za njegovu deregistraciju kao suradnika dao je 6. prosinca 1990. tadašnji republički podsekretar za SDS BiH Sredoje Nović - donedavni ministar policije u Republici Srpskoj.

Duško Zgonjanin i Sredoje Nović

Najvažnija osoba bosansko-hercegovačke *Udbe* posljednjih dvadesetak godina Jugoslavije bio je Duško Zgonjanin. Njegova karijera naglo je pošla uzlaznom putanjom nakon *Bugojanske akcije* 1972. godine. Zgonjanin je u to vrijeme bio načelnik Centra SDS-a Doboj i imao je sreću otkriti i uhititi jednu od desetak osoba koje su iz inozemstva došle u Jugoslaviju kao prethodnica *Bugojanske skupine*. Radilo se o Marku Mijiću, rođenom 1949. u Novom Selu kod Bosanskog Broda, koji se u tadašnju Jugoslaviju vratio iz Australije. Marko Mijić je ubrzo nakon uhićenja, u siječnju 1972., pristao na suradnju s dobojskom *Udbom*. Dobio je pseudonim *Ukrina* te je u dogovoru s

Duško Zgonjanin (sjedi) i Sredoje Nović

Duškom Zgonjaninom i inspektorom dobojske *Udbe* Nikolom Brkovićem otputovao u Austriju da bi pratio pripreme hrvatskih diverzanata i dojavio vrijeme njihova ulaska u zemlju. Međutim, zbog neizvršenog zadatka u Jugoslaviji i nedogovorenog povratka u inozemstvo, vođe diverzanata braća Andrić i Pavo Vegar procijenili su ga sumnjivim i prekinuli kontakte s njim. Mijić se tada ponovno vratio u Doboj i stavio na raspolaganje *Udbi*. Dobio je novi pseudonim *Serafin* i bio je ključni svjedok protiv četvorice zarobljenih diverzanata iz *Bugojanske skupine* pred Vojnim sudom u Sarajevu. U knjizi *Dvadeseti čovjek* Đorđe Ličina je iskoristio Mijićev slučaj za stvaranje priče o navodnom dvadesetom čovjeku u *Bugojanskoj skupini*, što on nije bio.

Duško Zgonjanin je, ukazom predsjednika skupštine SRBiH, Vase Gačića, 27. travnja 1982. imenovan republičkim sekretarom za unutarnje poslove (istim ukazom za republičkog sekretara za obranu imenovan je Živko Radišić, aktualni srpski član predsjedništva BiH).

Za najdostojnijeg nasljednika Zgonjanina iz redova srpskih Udbaša u BiH smatralo se Sredoja Novića. Nović je bio sekretar republičkog *Savjeta za zaštitu ustavnog poretka* kad je 20. siječnja 1983., ukazom tadašnjeg predsjednika Izvršnog vijeća SRBiH, Seida Maglajlije, imenovan za podsekretara u republičkom sekretarijatu za unutarnje poslove. Četiri godine kasnije, 19. veljače 1987., ukazom potpredsjednika Izvršnog vijeća Muhameda Berberovića, Noviću je produžen mandat. Nakon raspada Jugoslavije Nović je postao jednim od najvažnijih srpskih "bezbednjaka" u BiH.

Vaso Gačić, Ivan Brigić i Mato Andrić

Vaso Gačić, rođen 17. svibnja 1923. u Žitomisliću kod Mostara, iz politike je prešao u, recimo, polu-udbaške strukture kad je ukazom predsjednika predsjedništva SRBiH, Rate Dugonjića, 2. srpnja 1974. imenovan predsjednikom republičkog *Savjeta za pitanja bezbjednosti*. Taj Savjet je kasnije promijenio ime u *Savjet za zaštitu ustavnog poretka*, ali je Vaso Gačić ostao predsjednik - ukazom novog predsjednika predsjedništva SRBiH, Raifa Dizdarevića, 5. svibnja 1978.

Dizdarevićevim ukazom od 14. siječnja 1980. članovi tog savjeta postali su tadašnji sekretar predsjedništva CK SK BiH Hrvoje Ištuk i tadašnji izvršni sekretar predsjedništva CK SK BiH Ivan Brigić, koji, što je znakovito, i danas igraju vrlo važnu ulogu na bosansko-hercegovačkoj političkoj sceni. Brigić je, zajedno s Duškom Zgonjaninom i Živkom Radišićem, bio i član komunističkog republičkog *Savjeta za općenarodnu obranu*.

Član tih *Savjeta* bio je i Mato Andrić, rođen 18. veljače 1928. u Garavcu kod Modriče, republički sekretar za unutarnje poslove SRBiH od 1974. do 1982., koji je dakle po mandatu - ali i po spremnosti na zlodjela - pratio saveznog ministra policije Franju Herljevića. Andrić je članstvo u dotičnom *Savjetu* nastavio i nakon odlaska s ministarske funkcije 1982., kad ga je na toj funkciji zamijenio Duško Zgonjanin, sve do 1990. godine.

Jerko Bradvica i Mirko Grgić

Jerko Bradvica je bio, bez sumnje, jedan od najvažnijih hercegovačkih *udbaša* u bosansko-hercegovačkoj *Udbi*. Njegova najveća funkcija bila je - zamjenik republičkog sekretara za unutarnje poslove. Na nju je, prema *Službenom listu SR BiH* br. 38/198, imenovan 26. rujna 1984:

“I) Za zamjenika republičkog sekretara za unutarnje poslove imenuje se Jerko Bradvica, podsekretar u Republičkom sekretarijatu za unutarnje poslove.

II) Ovu odluku objaviti u ‘Službenom listu SR BiH’.

Predsjednik Društveno-političkog vijeća, Kemal Karačić, s. r.”

Također, Bradvica je od 1986. do 1990. bio član republičkog *Savjeta za zaštitu ustavnog poretka* (predsjednik *Savjeta* u tom mandatu bio je Gojko Ubiparip).

Saslušavan od strane sigurnosno-policijskih službi HVO-a, Jerko Bradvica je dao izjavu u kojoj je pokušao prikriti i umanjiti svoja saznanja i ulogu u represivnim akcijama bosansko-hercegovačke *Udbe*. Ta izjava je objavljena 7. rujna 1995. u feljtonu *Likvidacije hrvatskih emigranata* u zagrebačkom tjedniku *Zora*:

12.0 advokatu Mirku Grgiću moglo bi se dosta reći, ali bi se to moglo sažeti u jednoj rečenici da se radi o čovjeku najnižih moralnih kvaliteta. Nisu mi poznate njegove veze u Beogradu, dok je u Sarajevu bio u veoma bliskim odnosima sa Ratkom Bajićem koji je prije četvrtog plenuma CK SKJ bio ministar unutrašnjih poslova RBiH. Bajić mu je omogućio da iz kriminalističke službe pređe u Službu državne sigurnosti i da se školuje iz radnog odnosa, odnosno da za vrijeme studija na Pravnom fakultetu u Zagrebu prima plaću operativnog radnika Službe državne sigurnosti. To mu je od Srbina Bajića bila nagrada za mnoge ljude koje je tukao dok je radio u GUP-a Ljubuški.

Jerko Bradvica

Jerko Bradvica i njegova vlastoručno potpisana izjava

“Prije nego što se izjasnim o nekim sjećanjima iz rada Službe državne sigurnosti želio bih istaknuti nekoliko podataka iz moga životopisa: rođen sam 2. lipnja 1928. u selu Veljacima, općina Ljubuški. Otac je stupio u brak u četrdesetoj godini života i u tom braku je imao devetero djece. Trojica moje starije braće (Mijo, Bariša i Srećko) sudjelovali su u Hrvatskoj vojsci (Bariša u ustašama, a Mijo i Srećko u domobranima). Ja sam se do 1944. nalazio u selu Veljacima i bavio se zemljoradnjom, a 1944. u jednoj partizanskoj raciji uhvaćen sam kod kuće i odveden u Ljubuški i uključen u terenski ljubuški bataljon. U siječnju 1945. upućen sam najprije u Dopunski bataljon, a potom u 12. hercegovačku brigadu 29. divizije. U studenom 1945. sam demobiliziran i bavio sam se kod kuće zemljoradnjom. Povremeno bih odlazio u akcije koje je tadašnja vlast organizirala u cilju pronalaska odmetnika. U KPJ sam primljen 1947., a 1952. sam poslan u srednju političku školu na Ilidžu. Od 1957. do 1961. bio sam sekretar Komiteta KPJ u Grudama, kada sam otišao na studij političkih znanosti u Sarajevo. Na traženje tadašnjeg ministra unutaršnjih poslova Bosne i Hercegovine Ante Miljasa 1. prosinca 1977. postavljen sam za načelnika Centra Službe državne sigurnosti za Hercegovinu u Mostaru.

Među glavne udbaše u Hercegovini u to vrijeme može se ubrojiti Mirka Grgića iz Ljubuškog. O njemu se može mnogo pričati, ali bi se to moglo sažeti u jednoj rečenici da se radi o čovjeku najnižih moralnih kvaliteta. Nisu mi poznate njegove veze u Beogradu, dok je u Sarajevu bio u veoma bliskim odnosima s Ratkom Bajićem koji je prije četvrtog plenuma CK SKJ bio ministar unutaršnjih poslova SR BiH. Bajić mu je omogućio da iz kriminalističke službe prijeđe u Službu državne sigurnosti i da se školuje iz radnog odnosa, odnosno da za vrijeme studija na Pravnom fakultetu u Zagrebu prima plaću operativnog radnika. To mu je od Srbina Bajića bila nagrada za mnoge ljude koje je tukao dok je radio u MUP-u Ljubuški.”

Na ovu izjavu uslijedio je već 15. rujna 1995. odgovor prozvanog, u međuvremenu umrlog, odvjetnika Grgića:

“U izjavi Jerka Bradvice, najzloglasnijeg hercegovačkog udbaša, u kojoj se ja, Mirko Grgić, označavam kao glavni udbaša u Hercegovini u vremenu od 1957. do 1961, kada je Jerko Bradvica bio načelnik Centra državne sigurnosti za Hercegovinu u Mostaru.

Kako ta izjava sadrži niz neistina o mojoj djelatnosti, a posebno i o djelatnosti Jerka Bradvice, najzloglasnijeg hercegovačkog udbaša, i kako je povrijeđena moja privatnost, objavite i ovaj moj odgovor.

Iz preslika uvjerenja Republičkog sekretarijata za unutarne poslove Sarajevo br. 10/2-110-602 od 10. 7. 1989. je evidentno da sam u radu unutarnjih poslova u Ljubuškom proveo od 15. svibnja 1952. do 31. listopada 1963. Pretežan dio poslova sam radio na upravno-pravnim poslovima, a od 1962. godine radio sam na poslovima suzbijanja gospodarskog kriminaliteta. Tada su organi unutarnjih poslova bili ovlaštene i za vođenje krivične istrage, gdje je primjenjivana i mjera pritvora, ali je bila pod kontrolom suda.

Okrivljeni su bili pretežno članovi SK i sudionici u partizanskim jedinicama u ratu, pa prema tome hrvatski nacionalisti nisu mogli dobiti poslove na kojima su mogli vršiti pronevjere i prisvajanje društvenog novca. Prema tome, ja te građane nisam ni mogao tući, pa bi mi bilo drago da jednog od građana u kotaru Ljubuški navede gosp. Bradvica kao žrtvu moje zlouporabe u to vrijeme.

Što se pak tiče osoba koje su gonjene za politički kriminalitet, tadašnji MUP nije mogao voditi istragu za kotar Ljubuški, jer je nadležnost za suđenje u djelima političkog kriminaliteta prešla u nadležnost Okružnih sudova i istrage su vodili Centri Službe državne sigurnosti u Mostaru, a ja tamo nisam nikada radio.

Jerka Bradvicu poznajem od djetinjstva, jer sam ja rođen u Klobuku, a on u Veljacima, a to su dva sela koja međusobno graniče. Potječe iz obitelji u kojoj uistinu ima tri brata, od kojih su dva brata teški duševni bolesnici, a jedna sestra mu je također duševni bolesnik. Iz psihijatrije mi je poznato da se pretežan broj duševnih bolesnika rađaju kao takvi zbog genetskih osobina, pa sam njega uvijek smatrao kao jednim osobenjakom.

Međutim, ako je Jerko Bradvica iskreno dao svoju izjavu, onda je morao navesti da je on bio uključen u Terenski bataljun Ljubuški, a taj bataljun nije bio pod zapovjedništvom ni XII. hercegovačke brigade 29. divizije, a niti III. brigade KNOJ-a, već je tim bataljunom rukovodio neposredno još glasovitiji udbaša Ivan Granić, koji je poznat u Ljubuškom kotaru i cijeloj Hercegovini po političkim ubojstvima i koji je nakon umirovljenja kao suicidalna osoba pokušao izvršiti samoubojstvo pucanjem iz pištolja u glavu, a nakon toga je i umro.

Ovdje sam prešao svoje kršćansko načelo, koje kaže o mrtvima sve najbolje, ali ću pojasniti neke činjenice: Dopunski Ljubuški bataljun je bio bataljun tadašnje OZNE, odnosno Udbe, koji je vršio likvidaciju uglavnom odbjeglih i skrivenih osoba, a među tim osobama su bila čak i djeca do 14 godina. Bradvica ističe u svojoj izjavi da se poslije demobilizacije u studenom

1945. posvetio zemljoradnji, ali je povremeno pomagao tadašnjoj vlasti /OZNI/ u cilju pronalaska odmetnika, i tu počinje težak zločin Jerka Bradvice, jer na području Ljubuškog kotara su javno, čak i na crkvenim zborovima, likvidirani jataci, pomagači odmetnutih osoba i dr., jer je tadašnji šef OZNE, koji je bio i suicidna osoba, što je pokazao pokušajem samoubojstva, u tome uživao, a to je imalo učinak za zastrašivanje naroda.

Nije zanemariti ni činjenicu da je od 1945., pa do unatrag 20 godina, na području sela ubijeno 5 osoba, a da nikada nije otkriven ubojica, a svi pokušaji da za ta ubojstva Ivan Granić i Jerko Bradvica optuže druga lica, propali su, jer su ta lica oslobođena na sudu za krivično djelo ubojstva.

U vrijeme kad sam započeo rad u organima unutarnjih poslova u svibnju 1952. godine, stanje u Službi unutarnjih poslova u pogledu nacionalne strukture nije odgovaralo nacionalnom sastavu stanovništva. Tako je zapovjednik Policijske postaje bio Slavko Golub iz Trebinja, Srbin, a njegov zamjenik Mladen Soraić, a u Vitini Blagoje Šešlija iz Bileće, a njegov zamjenik Pero Tršić iz Bijelog polja. U Tihaljini komandir je bio Milan Unković iz Nevesinja, a njegov zamjenik Spaso Remeta iz Nevesinja, a u Sovićima Miodrag Milorad, Srbin iz Gacka.

Na proslavama dana Udbe, 13. 5. svake godine, pjevale su se pjesme: "Sa Ovčara i Kablara čobanica progovara"; "Druže Tito, bijela lica, kad ćeš doći do Užica"; "Nevesinje, da te nije, ne bi bilo policije"; pjesme o Rankoviću i pjesma: "Kad se ova svrši buna, petokraka bit će kruna".

Ja sam zaista premješten iz kriminalističke službe, ali ne zato što sam dobar s Ratkom Bajićem, kojega sam svega dva puta do tog vremena vidio na sastancima, i što je bio moj idol u službi, već zbog toga što je 1959., nakon studentskih demonstracija u Zagrebu, izvršena procjena da je na Goli otok, na prisilni boravak, upućeno Hrvata u prosjeku 51%, a svih drugih iz drugih republika 49%, a tada je predsjednik vlade BiH bio dipl. pravnik Rudi Kolak, koji je završio Pravni fakultet u Zagrebu i koji je tada procijenio da je Udba Hrvatske pretežno srpska, da tu Udbu vodi Uroš Slijepčević, Srbin, a gradsku Udbu grada Zagreba vodi Antić Uzelac, Srbin, i da su svi operativni djelatnici Udbe uglavnom Srbi, koji, kad se kod njih pojavi Hrvat iz BiH, pa i za sitni prekršaj, prišiva mu se politička etiketa i vrši se izgon iz Zagreba i upućuje na Goli otok, kao privremeno boravište.

Ovaj detešman su osnovali stari udbaši Ivan Granić, Vice Sopta i Ante Primorac, prvoborac iz Bijače, pa kako nisu bili zadovoljni u Vladi BiH s Antom Primorcem i njegovim radom, zadužili su me da neko vrijeme vodim kotareve Livno i Mostar, a da kasnije primim cijeli detešman.

Zaista, Rudiju Kolaku i Ratku Bajiću sam rekao da sam radio na gospodarskom kriminalitetu i da je tu trebalo za svaku pronevjeru, zlouporabu ili krađu, dokazati materijalnim dokazima i da neću ni u vodstvu u Zagrebu stvarati neprijatelja, a spreman sam da ga otkrivam što sam radio.

U to vrijeme s područja okruga Mostar i Livno nije bilo ni jedne osobe koja je studirala u Zagrebu, da nije bila pod kontrolom Udbe. Podaci o tim

osobama u kotarevima Hercegovine su skupljani u višim razredima srednje škole. Tada su se đaci srednjih škola opredjeljivali za mjesto studija. Čak sam, čitajući te dosjee, na šest-sedam mjesta našao sebe, gdje se o meni daju informacije o mojoj neprijateljskoj aktivnosti, a s osobama koje su pružile te podatke nisam imao nikakav kontakt.

Kad sam u listopadu 1963. napuštao MUP zbog neslaganja sa starim udbašima s područja Hercegovine, odlučio sam da ću najbolje pomoći hrvatskom narodu u BiH, ako pružim sve podatke vladi, osobno Rudiju Kolaku, o zlouporabi Službe državne sigurnosti prema pripadnicima hrvatskog naroda, intelektualcima, pa sam analizirajući dosjee osoba, koje su već ranije upućene na Goli otok, otkrivajući osobe koje su za iste davale podatke, došao do uvjerenja da je Udba BiH, u Širokom Brijegu, preko udbinog suradnika 'Mate', tj. Pavlak Ante i Peškura Franje osnovala ustaško-terorističku organizaciju u Širokom Brijegu i ustašku organizaciju u Imotskom. Suradnik 'Mate' je susjed Jerka Bradvice i Ivana Granića. Ivan Granić ga je i držao na vezi u Zagrebu, i on je uglavnom u Zagrebu kao student prava živio na bogatoj nozi; vozio je prvobitno motor, a kasnije volkswagen "žabu", a Franjo Peškura je otpušten iz samostana na Bolu zbog protuprirodnog bluda /bio je homoseksualac/ i pomoću njega je u Splitu ukinuto sjemenište, bar privremeno. Bio je pogodan za suradnju i tako je obilazio hercegovačke samostane i prikupljao obavještajne podatke. Međutim, procijenio sam da je ova djelatnost slična pojavi mafije u SAD-u i da vlada pravilo da se mafija ne može iskorijeniti, jer se, čak i sječom glave mafijaša, dobiva dojam da i odsječena glava raste.

Ove dvije organizacije TIHO i imotski HOP su jednu polovicu svojih članova izgubili izricanjem kazne zatvora, a druga polovica je podvrgnuta vrbovkama i postali su vrlo opasan cilj, tako da su dalje širili dezinformacije na kojima su kasnije političari krivo donosili svoje sudove.

Jerko Bradvica, u vrijeme listopada 1963. je znao da sam ja poslao predsjedniku vlade BiH informaciju o zlouporabi Službe državne sigurnosti na štetu hrvatskog naroda, jer je u to vrijeme u Mostaru održan i Plenum CK BiH i na tom Plenumu je raspravljano o zlouporabama Službe državne sigurnosti, jer je ta informacija ocijenjena kao točna i tada je Cvijetin Mijatović, predsjednik CK, na javnom mitingu u Čitluku održao govor i okrivio je članove CK Hrvatske, koji nisu na vrijeme upoznali CK BiH o zlouporabi Službe državne sigurnosti na štetu hrvatskog naroda, a to je oslovio riječima da je zaista u BiH bilo teško biti Hrvat zbog učinjenog terora od strane djelatnika državne sigurnosti, jer je on bio član CK i tada je obavljao dužnost predsjednika partije općine Grude.

Poslije listopada 1963., ja sam u Ljubuškom obavljao funkciju direktora Radničkog sveučilišta, a nakon završenog Pravnog fakulteta i položenog pravosudnog ispita, izabran sam za predsjednika Općinskog suda Ljubuški, gdje sam do lipnja 1975. vršio tu funkciju, a tada sam otvorio odvjetničku pisarnicu.

Za vrijeme službovanja u sudu u Ljubuškom, od Bradvice sam ocjenjivan kao hrvatski nacionalist, jer sam dolaskom u Općinski sud Ljubuški promijenio table sa srpskog pisma na hrvatski, pa sam morao slati izjašnjenje Ministru pravosuđa, osuđivan sam da u sud primam hrvatske nacionaliste /suca Zelića, koji je pod Udbinom kontrolom i koji ne može biti sudac jer je nacionalist/.

Na ovo nisam posebno reagirao, jer sam i tada po Jerku Bradvici poručio svom miljeniku Ratku Bajiću, kad sam na kolegiju Centra službe državne sigurnosti rekao da u Zagrebu nema ni jednog intelektualca na studijima koji nije označen kao hrvatski nacionalist ili rečeno ustaša i koji nije pod kontrolom, pa sam tada pozvao sve djelatnike Bradvićinih shvaćanja, da ja napuštam tu službu, pa neka me ti djelatnici državne sigurnosti svrstaju u taj tabor i neka me kontroliraju.

Napominjem da sam bio obaviješten poslije Brijunskog plenuma da ministar Ante Miljas uzima Bradvicu za načelnika Centra državne sigurnosti Hercegovine u Mostaru, pa sam tada Graniću rekao da je Jerko Bradvica osoba koja pati od paranoidne šizofrenije i on mi je rekao da on njega zna od djetinjstva, ističući njegove zasluge u akcijama oko otkrivanja i likvidacije odmetnika, a kad su stari udbaši saznali za moje pismo, informaciju Rudiju Kolaku, a posebno nakon otkrivanja zloporabe na IV. Plenumu CK Jugoslavije na Brijunima, sami su počeli izvršavati samoubojstva. Taj Miljas je sa mnom obavio razgovor i opomenuo me da je to posljedica moje informacije, koju je ocijenio mostarski Plenum CK BiH.”

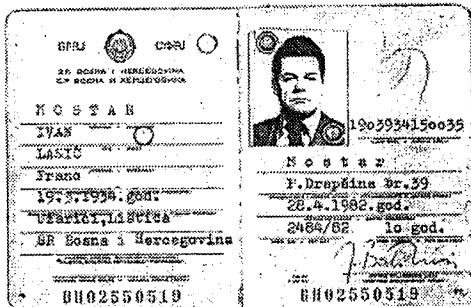
Stipe Grizelj, Stanko Čolak i Ivan Lasić-Gorankić

Stipe Grizelj, rođen 1928. godine u Vitini kod Ljubuškog, pripada starijoj generaciji hercegovačkih Udabaša. U mostarskoj *Udbi* je počeo raditi pedesetih godina; najprije kao operativac, a zatim kao šef odjela za borbu protiv emigracije i, nakon odlaska Jerka Bradvice u Sarajevo, kao šef cjelokupne mostarske *Udbe*. Zadnjih nekoliko godina, do odlaska u mirovinu 1987., bio je šef međuopćinskog MUP-a u Mostaru.

Stanko Čolak je rođen 1936. u Širokom Brijegu. Sredinom 1958. počeo je raditi u *Udbi*, kao operativac po pitanju hrvatske emigracije u Centru SDS-a Mostar. Zahvaljujući predanom radu, ali i povjerenju koje je stekao u Beogradu dok je služio vojni rok u *Generalštabu JNA* i činjenici da mu je žena bila Srkinja, unaprijeđen je 1971. u inspektora *Druge uprave SSUP*-a. Kada je skupina hrvatskih emigranata, poznata kao *Bugojanska skupina*, upala 1972. u Jugoslaviju, Čolaku je povjereno mjesto koordinatora jugoslavenskih sigurnosnih, policijskih i vojnih snaga u borbi protiv te skupine. Nekoliko godina kasnije Čolak je postao načelnik *Druge uprave SSUP*-a, te specijalni savjetnik saveznog sekretara unutarnjih poslova. Dok je obnašao te funkcije, bio je koordinator priprema svih atentata na hrvatske emigrante. Čolak je 1988.

Gore: faksimil dokumenta SSUP-a s potpisom Stanka Čolaka, 1975. Dolje: faksimil osobne iskaznice Ivana Lasića

umirovljen u rangu pomoćnika saveznog sekretara. Ostao je živjeti u Beogradu i servisirati Miloševićev režim, a i surađivati na svim područjima sa svojim kumom Željkom Ražnjatovićem-*Arkanom*. Jedan Čolakov sin dobrovoljno se prijavio u JNA prilikom veliko-srpske agresije na Hrvatsku.

Brat Stanka Čolaka, Drago, također je radio u mostarskoj *Udbi* kao šef odjela za borbu protiv emigracije.

Ako ćemo suditi prema raspoloženju naroda, Ivan Lasić-*Gorankić* također pripada skupini najzloglasnijih hercegovačkih *Udbaša*. Rođen je 19. ožujka 1934. u Uzarićima kod Širokog Brijega. Suradnik *Udbe* postao je u vremenu kad je radio kao učitelj u Modriči i na Širokom Brijegu od 1950. do 1964. Koncem 1964. primljen je u *Službu državne sigurnosti*, u kojoj je radio sve do umirovljenja 1986. Najprije je radio u širokobriješkoj ispostavi *Udbe*, ali je vrlo brzo unaprijeđen i prebačen u *Centar Službe državne sigurnosti* u Mostaru, gdje je radio kao operativac u

upravi za borbu protiv emigracije. Godine 1974. postao je šef te uprave, te s tog mjesta 1983. odlazi u Beograd na mjesto načelnika *Druge uprave SSUP-a*.

Zanimljivo je napomenuti da je Ivan Lasić-*Gorankić* bio u vrlo bliskim odnosima s tajkunskom obitelji Ivanković-Lijanović sa Širokog Brijega, odnosno da su jedni drugima činili razne usluge.

Rade Vukojević

Rade odnosno Radoslav Vukojević, rođen 9. listopada 1939. u Vašarovićima kod Ljubuškog, nakon završetka srednje škole upisao je studij teologije koji je negdje 1962. napustio i otišao na odsluženje vojnog roka u srpski Knjaževac. Indikativno je da je nakon povratka iz vojske posao najprije dobio u PTT-u Ljubuški - da bi ubrzo počeo raditi u ljubuškom SUP-u. Nekoliko godina kasnije prešao ju u širokobriješki SUP, a 1968. u mostarsku *Udbu*. Tu je radio kao operativac o pitanjima "unutarnjeg neprijatelja i ustaške emigracije", a 1975. je nagrađen unapređenjem u centralu bosansko-

hercegovačke *Udbe* u Sarajevu. Tu je najprije radio u upravi za borbu protiv emigracije, a kasnije do odlaska u mirovinu u *Odjelu za ratne pripreme*.

U svojoj *udbaškoj* karijeri imao je tri posebna slučaja: montiranje procesa Miljenku Hrkaču, neljudsko maltretiranje obitelji jednog od vođa *Bugojanske skupine* Pave Vegara i atentat na Gojka Bošnjaka.

U prvom slučaju Rade Vukojević je, zajedno sa svojim kolegom Matom Vujičićem, zaslužan za prikupljanje lažnih dokaza o sudjelovanju Miljenka Hrkača u nekoliko protujugoslavenskih diverzija, a među ostalim i za postavljanje mine 23. svibnja 1968. u kino *20. Oktobar* u Beogradu. Dio istrage protiv Hrkača vodila je slovenska *Udba* koja je odbila sudjelovati u lažiranju dokaza, što je čak izazvalo sukob CK Slovenije i CK Bosne i Hercegovine. Hrkač je preko sedam godina proveo u istrazi i strijeljan je tek nakon četvrte osude na smrt.

Svjedočanstvo Nediljka Vegara

Autor ove knjige upoznao je Nediljka Vegara, brata Pave Vegara, kao iseljenika u Njemačkoj i s njim se sprijateljiio. Prije nekoliko godina, kada sam odlučio napisati ovu knjigu, Vegar mi je prepričao svoja sjećanja na Radu Vukojevića, koja ovdje prenosim:

“Moj susjed Radoslav-Rade Vukojević, dugogodišnji službenik bosansko-hercegovačke Udbe, bio je vršnjak i prijatelj u djetinjstvu moga pokojnog brata Pave Vegara, koji je poginuo u akciji ‘Bugojno’ 1972. Rade me još kao maloljetnika progonio i pokušao nagovoriti na suradnju s Udbom. Činio je to prvenstveno zato što je znao da potječem iz čiste hrvatske obitelji, pa je mislio da mu mogu biti koristan suradnik. Prvi put me pokušao zavrbovati negdje ljeti 1969. Tada me je nagovarao da mu kriomice donesem pisma koja je Pavo pisao ocu. Navodno ga je zanimalo kako ‘prijatelj Pavo’ piše i što ga najviše zanima, pa bi mu se on javio. To sam odmah kazao ocu koji mi je rekao da ga izbjegavam.

U siječnju 1970. otišao sam na tzv. privremeni rad u SRNJ, a u kolovožu iste godine majka je javila Pavi da je otac bolestan i da leži u mostarskoj bolnici. Tražila je da jedan od nas dvojice dođe kući. Brat je odredio da to budem ja. Također, rekao mi je da ako se udbaši budu propitkivali o njemu, neka kažem kako on nije htio doći zato što misli da bi ga odmah pozvali na odsluženje vojske, koju je bio izbjegao služiti, pobjegavši preko granice u Italiju, 1959. godine.

Nediljko Vegar

Kući sam stigao 27. srpnja 1970. Idući dan sam otišao u Mostar posjetiti oca. Dok sam, s ujakom Vicom i susjedom Žarkom, čekao da me puste u sobu k njemu, pojavio se Rade Vukojević. Odveo me, pod izgovorom da ćemo razgovarati s liječnikom koji treba operirati oca, u zgradu mostarskog MUP-a i tamo počeo propitkivati o bratu i njegovim prijateljima. Čudilo ga je navodno zašto i Pavo nije došao kući kad je već iz Australije stigao u Njemačku. Odgovorio sam: Brat misli da bi morao odslužiti vojsku, pa će radije ostati u Njemačkoj dok ne navrší 35 godina starosti kad mu istječe vojna obveza. Nekoliko dana kasnije kod mene je došao policajac iz policijske postaje u Vitini, Huso Karailo, s nalogom da mi se oduzme putovnica, jer - rekao je - postoji bojazan da ću otići u Njemačku i tako izbjeći služenje vojnog roka. Putovnicu sam predao bez pogovora i kasnije je nisam tražio.

Okolo novogodišnjih blagdana te 1970. godine Rade Vukojević me, tobože kao bliski susjed, ponovno počeo salijetati. Najprije se tobože raspitivao o zdravlju moga oca. Zatim je upitao zašto nisam išao nazad u Njemačku, na što sam mu odgovorio da mi je oduzeta putovnica. On je, kao začuđeno, pitao zbog čega su je oduzeli. Rekao sam da trebam ići u vojsku pa se boje da ne odem opet u inozemstvo i tako izbjegnem vojnu obvezu. Zatim me pitao što ja mislim o tome da odem u Njemačku i odnesem jednu poruku Pavi, bi li se Pavo radi toga ljutio. Odgovorio sam da sigurno ne bi, jer ne vidim u tomu razlog za ljutnju. Ali sam dodao da u Njemačku ne kanim ići, jer mi je došao poziv za vojsku. Rekao je da on može srediti odgodu vojske samo ako bih ja htio tamo ići. On navodno zna da Pavi prijeti velika opasnost i da bi ga on 'kao svog prijatelja iz djetinjstva' želio na nju upozoriti. Ja sam se izvlačio da je Pavo miran i da njegovo ponašanje ne odaje da on ima neprijatelja. Rade Vukojević je bio uporan te je rekao da će opet doći za tjedan dana.

Tako je i bilo. Počeo se opet raspitivati o Pavi i njegovu društvu, odnosno ponavljati priču da se Pavo kreće u sumnjivu društvu i da bi ga trebalo na to upozoriti. Zato, po Vukojevićevom, bilo bi najbolje da ja odem k njemu i to mu prenesem. Rekao sam mu da ja volim svoga brata i da mu želim u svakom slučaju pomoći, ali da je on stariji od mene i da ga nije potrebno upozoravati, jer je on odrastao čovjek i zna kako se treba ponašati.

Kad sam se rastao s Vukojevićem, potražio sam susjeda Krešu Lauca i ispričao sam mu o Vukojevićevoj namjeri. Pitao sam ga za savjet što da radim. Njega sam izabrao zato što sam mislio da je dobar Hrvat i što sam znao da povremeno odlazi u Njemačku. U ono vrijeme i njegov otac je glasio kao čestit Hrvat, jer je snimio ploče s pjesmama uz gusle o hrvatskim kraljevima. Majka mu je bila sudionica Križnoga puta, a stric Ljubo je kao hrvatski vojnik nestao poslije propasti NDH. Krešo mi je savjetovao da naoko prihvatim 'igru' ne bih li doznao što Rade sprema pa će on to, (preko svog prijatelja Mirka Grabovca), javiti Pavi. Na pitanje što ako budem morao ići, Lauc je rekao da ćemo već smisliti neku priču.

Kad je Vukojević ponovno došao, s njim u društvu je bio Ivan Lasić-

Gorankić, rodom sa Širokog Brijega. Njih dvojica su me zajedno pokušali nagovoriti da odem Pavi i prenesem njihovu poruku. Rekao sam im, želeći ostaviti dojam da potpuno vjerujem u njihovu priču, da ako oni misle da trebam otići i ako je to za bratovo dobro - da ću to onda uraditi. Bili su oduševljeni mojim odgovorom. Rekli su mi da o tome ne smijem ništa ni predkim pričati, a da će oni opet doći za tjedan dana i sa mnom se o svemu dogovoriti. I to sam ispričao Kreši Laucu.

Nakon nekoliko dana su opet došli. Pitali su me jesam li promijenio mišljenje. Kad sam odgovorio da nisam, rekli su da od tog trena počinje ozbiljan razgovor i da više nema odustanka. Lasić je govorio da su Pavo i još neki došli iz Australije, te da bi oni htjeli doznati radi čega. Istu večer sam potražio Krešu Lauca i sve mu ispričao, moleći ga da to odmah javi Pavi i da me uputi kako bih se dalje trebao ponašati. On mi je rekao da im kažem kako sam o svemu razmišljao i da sam shvatio da to ne mogu učiniti.

To isto sam rekao i ocu, koji me je odmah poslao djedu u zaselak Matijaševiće, 'dok se to ne smiri'.

Međutim, Vukojević i Lasić su me pronašli. Polegli su me na zadnje sjedalo njihovog 'ford caprija' i krenuli prema Vitini. Lasić je prvi progovorio: 'Koga ti zajebavaš, je li?' Zatim Vukojević, psujući po hercegovački: 'Koga ti praviš budalom, prčija te Isus. Ti si sad gotov! Znaš li ti to?' U međuvremenu smo stigli u policijsku postaju u Vitini. Tamo su tražili od mene da kažem kome sam sve rekao o razgovoru s njima. Ništa nisam priznao. Rade je samo govorio: 'Eto, dignem li ruke od tebe, gotov si'. Lasić me, pjeneći se, psovao i hvatao za vrat, da bi na kraju rekao da idem kući i da nikome ne smijem ni o čemu govoriti.

Nekoliko godina kasnije sam doznao da je Krešo Lauc ispričao Lasiću i Vukojeviću svaku pojedinost o našem razgovoru. Oni su ga zato nagradili vraćanjem putovnice koja mu je bila oduzeta zbog protjerivanja iz Njemačke. Nakon toga je Lauc otišao u Francusku i tamo proveo nekoliko godina, ali je i otamo bio protjeran. Ponovno je, uz pomoć Vukojevića, dobio putovnicu i otišao u Švedsku, gdje je ostao do početka devedesetih godina. Kad se vratio u Hercegovinu, počeo se predstavljati kao 'Ustaša', a o meni je pričao da sam 'Tuđmanovac'. Ja se, naravno, ne želim nikome osvećivati, ali naši ljudi, posebice mlađi naraštaji, moraju saznati kakvi su to (ne)ljudi bili i da ne valja raditi protiv svog naroda, jer istina kad-tad izađe na vidjelo.

Kratko nakon tih događaja pozvan sam u vojsku iz koje sam izašao 22. svibnja 1972. Negdje krajem 6-tog mjeseca potražio me jedan rođak i rekao mi na brzinu kako je moj brat Pavo upao sa skupinom emigranata u bosanske planine i da se tamo bore s policijom i vojskom. Upozorio me je da je naša kuća pod prismotrom i da ne puštamo nikoga noću, jer možemo nastradati. Odmah sam to rekao ocu. Dogovorili smo se da o tome ne govorimo nikome i da se ponašamo kao da nam ništa nije poznato. Međutim, po ponašanju susjeda smo primijetili da oni znaju nešto, ali nitko nam ništa nije govorio. Naš pas je žestoko lajao svaku noć. Jedne večeri je utihnuo. Ujutro smo ga našli mrtva iza kuće. Bio je otrovan.

Dana 7. srpnja 1972, u poslijepodnevnim satima, u odori policije, došli su u naše dvorište Stanko Lauc iz Vašarovića u civilu i Vlado Mišetić-Butarin iz Grabovnika u odori rezervne policije, vodeći iza sebe neke ljude u vojnoj odori. Lauc ih je postavio na stražu oko naše kuće, a oca i mene je pozvao da idemo pred našu seosku školu i da tamo čekamo daljnje upute, 'jer je opća mobilizacija'. Tamo su već bili okupljeni svi odrasli muškarci iz našega sela. Netko ih je razvodio na straže tako da su pred školom ostali samo stariji brat Rade Vukojevićeva Mirko, Stipe Piljić-Gutin, moj otac, ja i neka djeca. Ocu je netko rekao da može ići kući, jer je prestar, a ja da moram još pričekati.

Pred sam mrak 7. srpnja došao je policijski auto. Na zadnjem sjedalu je bio moj otac s lisičinama na rukama. Mene su prozvali i također mi stavili lisičine na ruke te mi naredili da sjednem na mjesto suvozača. Odveli su nas u Ljubuški zatvor. Tamo su nas držali dva dana. Kod mene u ćeliju je došao Rade Vukojević i pitao me znam li što se događa. Rekao sam mu da sam čuo, ali ne znam je li istina. On je tada počeo vikati i pitati me da mu kažem gdje je Pavo, 'jer će tako i tako biti ubijen'. Zatim je iz nekakve mape izvadio jedno pismo koje je bilo adresirano na mene i pokazao mi ga. Pitao me je: 'Tko je kum Đafir?'. To sam pismo navodno ja trebao predati 'kumu Đafiru.' Rekao sam da mi nije nitko poznat s takvim imenom. Onda mi je on počeo čitati pismo. Tamo je stajalo da je neka osoba, tj. 'kum', bila s mojim bratom Pavom u Njemačkoj i da ga je pitala za svoje prijatelje 'koji se kod nas nalaze na godišnjem odmoru' i da joj je moj brat rekao kako se po tom pitanju može obratiti na mene. U pismu je dalje stajalo da ga predam 'našem kumu Đafiru.' Sadržaj pisma kao ni pošiljatelja nisam mogao odgonetati. Moj otac je bio kum Mili Vegaru koji je radio u Njemačkoj, a bio vršnjak Rade Vukojevića i brate Pave. On je nekoliko dana ranije došao iz Njemačke. Rade je rekao: 'Mile Vegar je došao iz Njemačke i sad se trenutačno nalazi kod žene na Korčuli. Ja ću te sad pustiti. Ti ćeš otići na Korčulu i predati mu ovo pismo da vidimo kako će reagirati'. Odgovorio sam kako to ne bih uradio ni za živu glavu.

Tu istu večer su mi na ruke stavili lisičine i izveli me van, pred policijsku postaju. To isto su uradili i s mojim ocem. Tako su nas svezane držali pred postajom više od sat vremena. Ljudi su prolazili pored nas, bilo mi je neugodno. A onda su nas, u pratnji udbaša Kreše Šimića, sproveli u mostarski zatvor. Mene su držali u ćeliji br. 52, a oca u br. 53. Ispitivali su nas i tukli palicama. Tražili su da im kažemo tko je 'kum Đafir' i gdje se krije Pavo. Čuo sam kako tuku oca i kako on jauče. Dolazili su noću po petorica u ćeliju ili bi me izvodili na saslušanje. Spavao sam uvijek ne skidajući odjeću sa sebe. Mislio sam da će me manje boljeti udarci. Sjećam se jednoga, kojega sam kasnije opisivao prijateljima, koji su zaključili da bi to mogao biti Drago Čolak, sa Širokog Brijega. Pri ispitivanju je taj vodio glavnu riječ. Derao bi se i prijetio da ću dobiti najmanje dvadeset godina. Jedne noći mi je došao u ćeliju bivši učitelj Srećko Jelavić iz Graba. Kad je ušao, stao sam uz prozor. Takvi su bili propisi. Pitao me što čitam. Odgovorio sam da čitam roman Augusta Šenoa: 'Čuvaj se senjske ruke'. Nadodao

je: 'Uči, uči, ovdje možeš završiti zanat'. Rekao sam da sam *nedužan*, a on je prokomentirao da tako svi govore kad dođu u zatvor.

Oca su uskoro isprebijanog i potrgane odjeće pustili kući. Mene su izveli pred javnog tužitelja Borislava Ajvaza. Počeo me ispitivati. Kad je rekao da će se podići optužba protiv mene, zgrozio sam se. Pitao me jesu li me tukli. Odgovorio sam potvrdno. Rekao je da sad kad sam u rukama suda to više ne će raditi. Kad sam se vratio u ćeliju, stražar me pitao jesam li optužen. Rekao sam da jesam i pokazao mu optužnicu. On mi je rekao da bi bilo dobro da uzmem odvjetnika. Savjetovao mi je da uzmem odvjetnika Branimira Mandića. Navodno je on bio dobar odvjetnik, a usto i Srbin. Taj stražar mi je stalno davao svoju hranu i cigarete. U početku sam mislio da me isprobava, ali to je radio kad god je bio na smjeni. Znao me je pustiti na hodnik da prošetam i upozoravao bi me kad vidim upaljenu žarulju na ulaznim vratima hodnika da odmah idem u ćeliju i povučem za sobom vrata. Savjetovao bi me tako što je govorio da se držim samo onoga što sam prije izjavio i da mi sud ne može ništa. Taj stražar je, siguran sam, bio neki naš dobar čovjek. Nikad nisam saznao odakle je, ali govorio je hrvatski, hercegovačkog narječja. (Nikad neću zaboraviti lik toga dobrog čovjeka.)

U devetom mjesecu su u moju ćeliju doveli četvoricu ljudi. Bili su to stari Lovro Soldo iz Ograđenika, Radovan Andrijašević (prvoborac) iz Nevesinja, Mladen Madunić iz Tomislavgrada i još jedan stariji čovjek iz Konjica. Otad sam dobivao više hrane i mogao sam izlaziti na šetnju. Prije nego što su prebačeni u moju ćeliju stražar mi je dao žilet i sapun da se obrijem. To je bilo prvi put da sam se obrijao i vidio u zrcalu otkako sam zatvoren.

Negdje polovicom devetog mjeseca otvorio je stražar vrata ćelije i pozvao me da izađem, jer mi je "stigla posjeta". Izašao sam do stražarske sobe i imao što vidjeti. Tamo je bio Rade Vukojević. Kad me ugledao, skočio je sa stolice kao da se silno raduje što me vidi i počeo me grliti. Zapanjilo me je njegovo ponašanje pa sam samo promrmljao: 'Rade, je li itko od mojih živ?' Na to je govorio: 'Prčija te Isus, što si uzima odvjetnika? Čaća ti je mora prodati kravu da ga plati'. Zatim je dodao: 'Pavo je ubijen, mater ti je poludila. Čaća ti je isto bolestan'. To me je šokiralo. Kasnije sam saznao da su, po nalogu Rade Vukojevića, bili uhitili i moga 17-ogodišnjeg brata Jerku. Optužili su ga da je u obližnjoj prodavaonici kupovao konzerve za Pavu, a on ih je kupovao da bi prehranio sebe i desetogodišnju sestru Rosu, s kojom je ostao sam kod kuće...

Rade Vukojević mi je rekao je da bi me on pustio na slobodu ako obećam da ću raditi za njih. Zapravo, očekivao sam njegov dolazak i pretpostavljao sam da će mi to ponuditi. Odgovorio sam da ću uraditi sve samo da me pusti kući. Rekao je: 'Moraš nešto i potpisati'. Uzeo je olovku i papir i dao mi da pišem kako je on diktirao: 'Ja, Nediljko Vegar, svjestan sam da sam zaslužio zatvor u trajanju od 4 godine zbog brata Pave. To će mi biti oprošteno ako budem surađivao s MUP-om. Ukoliko izdam, neka me se kazni duplo, tj. 8 godina'. Nakon što sam na to stavio svoj potpis, on mi je rekao da ću za dva dana ići kući.

Kad sam se vratio u ćeliju, rekao sam starome Lovri da će me vjerojatno pustiti. On je bio radostan, ali je nadodao da budem dobar i da se nikome ne prodam. On je bio iskusan i vjerojatno je pretpostavljao na koji način me puštaju. Rekao sam mu da za to ne brine.

Nisam izašao nakon dva dana, kako je Rade rekao, nego nakon deset. Došao je stražar i donio mi papir na kojem je stajalo da sudac Borislav Ajvaz prekida istragu. Čim sam došao kući, ocu sam ispričao pod kakvim uvjetima sam pušten. On je, kao i ja, Radu Vukojevića mrzio iz dna duše. Jednom prigodom sam došao na ideju da ubijem njega i sebe. Pomislio sam da je to jedini način da se svega riješim, ali sam na kraju od toga odustao.

Nakon nekoliko razgovora s Radom Vukojevićem, na sastanke je s njim u društvu počeo dolaziti Stipe Grizelj. Jednom prigodom za vrijeme tih susreta, Vukojević me pitao: 'Bi li ti išao raditi za nas u Njemačku?' Predosjećao sam već neko vrijeme da on tako nešto i smjera. Odgovorio sam negativno, jer sam se pribojavao, ako odmah pristanem da će posumnjati kako ga varam. Rekao mi je da razmislim o tome. Nakon nekog vremena postavio mi je isto pitanje. Odgovorio sam da bi najbolje bilo da on sam kaže što bi bilo dobro za mene. Udario se po koljenu i rekao: 'Bravo'. Bio je veseo što sam to rekao.

Grizelj i Vukojević su me počeli podučavati što bih ja trebao raditi u emigraciji. Govorili su mi da će me emigracija dobro prihvatiti kao brata Pave Vegara i da ja kao takav mogu doznati mnoge stvari, te ih upozoriti na vrijeme ako se bude pripremala neka akcija. Najviše su govorili o gradu Karlsruheu u Njemačkoj. Jednom prigodom su mi rekli da ću s njima kontaktirati preko kurira kojega ću u međuvremenu upoznati. Tako je i bilo. Jedne večeri su me odvezli u mostarski MUP. Kad sam stupio u prostoriju, u njoj se nalazio čovjek kojega sam poznao iz viđenja. Upoznali su nas: bio je to Ferdo Pavlović iz Gornje Vitine kod Ljubuškog (Ferdo Pavlović, sin Franje, rođen 1942., bio je registrirani suradnik mostarske Udbe od 1973. do 1979. pod pseudonimom Ranko; op. a.). Taj Ferdo je bio rođak Ludviga Pavlovića, sudionika akcije 'Bugojno', i radio je u Offenburgu u Njemačkoj, gdje je do povratka u domovinu radio i moj pokojni brat Pavo. Rekli su da će Ferdo biti kurir između njih i mene. Kasnije sam saznao da su Ferdo Pavlović i Stipe Grizelj oženili dvije sestre.

Jedne večeri, točnije uoči Ilindana 19. srpnja 1973., kad sam išao na sastanak s njima, Rade Vukojević me presreo i povezao autom. Pitao me jesam li spreman ići u Njemačku. Odgovorio sam mu potvrdno, na što je on rekao: 'Dobro, ideš odmah sada'. To me je iznenadilo. Nisam htio otići bez pozdrava s roditeljima i mlađim bratom, pa sam se počeo izvlačiti da sam u staroj odjeći i slično. Rade je rekao da sve to nije problem, jer ću dobiti novac za novu odjeću i obuću. Odvezao me u Mostar. Prenočili smo u njegovom stanu i sutra nastavili za Sarajevo. Doveo me je u Vogošće i unajmio sobu u hotelu 'Biokovo'. Tu su se nastavile pripreme za odlazak u Njemačku. Među ostalim, Vukojević me pitao bi li mogao ubiti čovjeka. Odgovorio sam da ne volim oružje i da nikada ne bi okrvavio svoje ruke. Zatim mi je dao popis emigranata iz Karlsruhea koje moram

nadzirati. Savjetovao mi je da posebno pazim na one koji imaju veze s Australijom i, ako netko dođe od njih u Europu, da to odmah javim preko kurira. Na spisku je bilo 10 emigranata. Napravili su mi dvije putovnice. Jedna je glasila na ime Nikola Ivić, koju sam trebao uništiti čim stignem u Njemačku. Drugu na ime Rasim Hamzić, trebao sam pokazati emigrantima i reći da sam je ukrao na tržnici u Mostaru i pomoću nje pobjegao.

Sljedećeg jutra povelu su me prema granici. Išli smo preko Banja Luke. Vozio nas je vozač u zastavi 1300 crvenih tablica. Vukojević je rekao da je taj čovjek u partiji, ali da isto ne trebam ništa govoriti pred njim. U Banja Luci je Vukojević uzeo neku studenticu koja mu je bila ljubavnica i poveo je sa sobom. Kad smo stigli u Maribor, smjestili smo se u neki hotel. Sutradan me odveo u Jesenice i tamo otpratio na vlak. Čim sam prešao austrijsku granicu, prešao sam u drugi kupe vlaka i kriknuo.

Stigao sam u Njemačku i odmah stupio u kontakt s emigracijom. Ispričao sam im svaku pojedinost u vezi s Udbom i Radom Vukojevićem, kao i Ferdinom Pavlovićem. Pitali su me što namjeravam učiniti. Odgovorio sam da ću zatražiti azil i predložio sam da nekako namamimo Radu Vukojevića i dobro ga isprebijamo. Skovali smo plan. Vukojeviću sam se javio razglednicom da sam stigao i da 'sve teče po planu'. Prolazilo je vrijeme, ali se on nije javljao.

Jednoga dana iznenada je Ferdo Pavlović došao k meni i priopćio mi da su Rade Vukojević i još neki udbaši stigli u Frankfurt te da moram na sastanak. Rekao je da su odsjeli u hotelu 'Interkontinental' i da ih se može dobiti preko portirke kad je zovnemo imenom 'Ana'. Pretpostavljao sam već otprilike da će se to dogoditi, jer sam im u međuvremenu pisao da mi je dosadilo u Njemačkoj i da se želim vratiti kući. Htjeli su me odgovoriti od toga.

Budući da se to dogodilo iznenada, nisam mogao izvijestiti prijatelje. Počeo sam se izvlačiti da nemam novaca za put. Pavlović je rekao da to nije problem i odmah izvadio iz novčarke 50 DM kako bih mogao kupiti kartu za put. Tom prigodom mi je ispričao da je već bio s njima i da su ga nagovarali da ubije Gojka Bošnjaka iz Karlsruhea i da on nije htio na to pristati. Kaže da su ga pokušavali silom natjerati na taj zločin, ali da nisu uspjeli. Dodao je da će vjerojatno to isto meni govoriti.

Na kolodvoru sam pokušao telefonirati, ali nisam uspio pronaći nikoga od prijatelja. Otrčao sam do nekoliko poznatih mjesta gdje smo se sastajali, ali ni tamo nije bilo nikoga od njih. Na kraju sam odlučio otići na policiju i sve im kazati. Obećali su da će ih uhititi, Radu Vukojevića i Udbaše koji su bili s njim, te da ništa ne brinem. Tek uvečer sam sreo jednog prijatelja i ispričao mu što se

Nedjeljko Vegar i Bruno Bušić

zbilo. Međutim, on je, bez moga znanja, sve ispričao emigrantu Ivici Šimunoviću koji ga je nagovorio da posjete Ferdu Pavlovića. Pavlović im je obećao da će ih sutradan odvesti u Frankfurt, ali je odmah nakon tog posjeta upozorio Radu Vukojevića na opasnost i pobjegao u Jugoslaviju. Kasnije sam saznao da je Ivica Šimunović bio suradnik Udbe, i to jedan od najopasnijih u emigraciji.

U emigraciji sam ostao do stvaranja samostalne hrvatske države. Čitavo to vrijeme sam se borio na razno-razne načine protiv Udbe i Jugoslavije. U Domovinu sam se vratio sredinom 1991. godine i odmah sam pristupio jedinici ZNG-a u kampu 'Radmanove mlinice' kod Omiša. Nakon kratkog vremena u kamp su došli neki ljudi iz Hercegovine i počeli širiti glasine da sam ja bio suradnik Udbe. U isto vrijeme, s druge strane se počelo pričati da sam u Omiš došao osvetiti brata Pavu i ubiti neke ljude koji su sudjelovali u njegovoj likvidaciji. Bio sam svjestan da, usprkos stvorenoj hrvatskoj državi, Udba još uvijek ima velik utjecaj i da će još dugo vremena spletkariti oko mene. Radu Vukojevića još uvijek nisam sreo.

Krajem 1993. godine slučajno sam sreo Srećka Jelavića. Kada je prolazio pored mene, upitao sam ga da li me poznaje. Odgovorio je: 'Ne'. Predstavio sam mu se, dodavši da se javljam 'samo radi reda, jer nije fer da se ne javim, a dolazio mi je u posjet u mostarski zatvor'. U tom trenutku su mu iz ruku ispale cigarete. Počeo je mucati. Rekao sam mu da se ne treba bojati, jer iako trenutačno imam više ovlasti nego ih je on ikad imao dok je radio u Udbi, ljudi mogu kova nisu zlopančila."

Nakon raspada Jugoslavije Rade Vukojević je povučeno živio u Mostaru i Vašarovićevima, skrivajući se od prezirnih pogleda susjeda i poznanika zbog zlodjela koja je počinio tijekom tridesetak godina rada u Udbi. Čvrstu i tajanstvenu vezu zadržao je samo s Jadrankom Prličem, nekadašnjim visokim dužnosnikom SK i direktorom čitlučkog *Hepoka* koji je, među ostalim, Udbi i KOS-u služio kao financijski i kadrovski servis za djelovanje u inozemstvu. Uostalom, time mnogi objašnjavaju Prličev kasniji vrlo uspješan političko-gospodarski angažman, povezujući ga čak s ratnim profiterstvom i organiziranim kriminalom međunarodnih razmjera.

Grga Šimunac, Vlado Šošić i Marko Musić

Najpoznatiji Udbaši u Livnu bili su Grga Šimunac i Vlado Šošić. Njih dvojica su bili upleteni u sve aktivnosti livanjske Udbe prema hrvatskim iseljenicima s tog područja. Šimunac je neko vrijeme radio i u republičkoj centrali Udbe u Sarajevu. Prema *Službenom listu* SRBiH od 25. srpnja 1986., ukazom predsjednika *Društveno-političkog vijeća Skupštine* SRBiH Milenka Ostojića, Grga Šimunac je imenovan zamjenikom republičkog sekretara za unutrašnje poslove. Međutim, Šimunac se,

navodno, ubrzo posvađao s Duškom Zgonjaninom i Jerkom Bradvicom i 1987. je umirovljen. Nakon toga odlazi k bratu u Zagreb.

Indikativno je da se i Vlado Šošić u predvečerje raspada Jugoslavije doselio u Zagreb gdje je štoviše, uz pomoć Stanka Čolaka, dobio posao u policijskoj školi.

U to vrijeme za šefa livanjskog centra *Udbe* postavljen je Marko Musić, dugogodišnji načelnik *Udbine Uprave operativne tehnike* u Sarajevu – od 1978. do 1986. Musić je prije zaposlenja u *Udbi* bio partijski sekretar u Mostaru, a službu u Sarajevu zaslužio je kao osoba od posebnog partijsko-udbaškog povjerenja. Naime, prislušni centar u Sarajevu kontrolirao je telefonski promet u cijeloj BiH, a pored servisiranja *Udbe* stajao je na raspolaganju vojnim službama. U tom centru su obučavani stranci, pored ostalih i brat Sadama Huseina.

Sin Marka Musića, Miro, nakon završenog pravnog fakulteta u Mostaru odmah se zaposlio u mostarskoj *Udbi* – u odjelu za borbu protiv hrvatskog iseljništva. Tu je dočekao raspad Jugoslavije i novi posao u SIS-u HVO-a. Sredinom devedesetih godina, kao dio skupne *mladoudbaške* akvizicije, prešao je u državnu službu Republike Hrvatske.

KOS I UDBA O HRVATSKOM ISELJENIŠTVU

UVODNE NAPOMENE

Analitičari KOS-a i UDB-e izradili su za svoje potrebe desetke elaborata o *hrvatskoj neprijateljskoj emigraciji*. No, koliko god na prvi pogled izgledalo paradoksalno, ti elaborati su najveći učinak, i to negativni, (dezinformacijski) imali upravo prema onima koje su trebali informirati – službenicima jugoslavenskih tajnih službi.

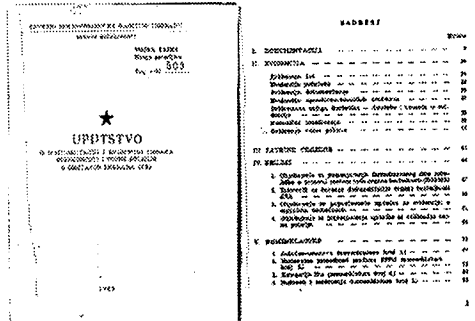
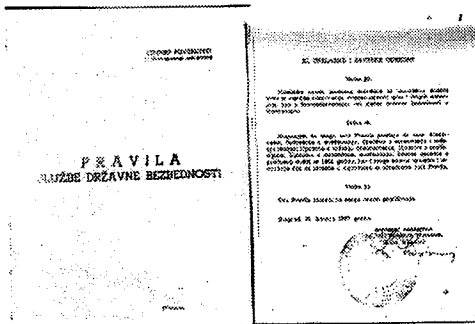
Naime, osim jednog dijela velikosrpskog establišmenta u državnoj strukturi SFRJ - koji se kratko nakon Titove smrti definitivno odlučio za stvaranje *Velike Srbije* i sve planove podredio ostvarenju tog cilja - najveći dio jugokomunističke nomenklature praktički je do zadnjeg časa bdio na braniku Jugoslavije, budno motreći na *vanjskog neprijatelja*. Kada su shvatili da opasnost dolazi iznutra, bilo je kasno. Jugoslavija se, kao kula od karata, raspala na sastavne dijelove.

Ovdje ćemo donijeti izvratke iz nekoliko elaborata o *hrvatskoj neprijateljskoj emigraciji* koji su, promatrano s nekoliko najvažnijih aspekata, najznakovitiji za analitičko-informativni rad jugoslavenskih tajnih službi. Na temelju ovih izvornih i do sada tajnih jugoslavenskih dokumenata postaje potpuno očit i cjelokupan odnos jugoslavenske države a napose njezinih tajnih službi prema hrvatskom iseljeništvu.

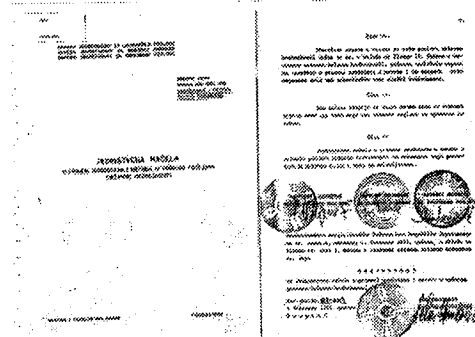
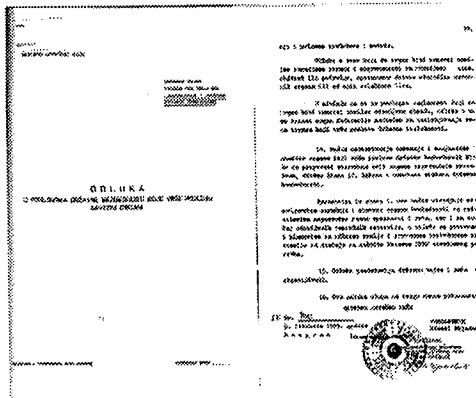
Ponajprije se prepoznaje strah jugoslavenskog totalitarnog režima od državotvornog potencijala hrvatskih iseljenika te je stoga režim veliku pozornost i sredstva ulagao u vođenje rata protiv hrvatskog iseljništva, s namjerom njegova neutraliziranja. Pritom nisu birana sredstva, odnosno Jugoslavija je u tom ratu postupala protivno međunarodnim civilizacijskim i pravnim standardima, pa čak protivno i pravnim propisima koje je javno donosio jugo-režim.

- 1) *Centar oružanih snaga za strategijska istraživanja i studije Maršal Tito:*
“Jugoslavenska neprijateljska emigracija”, Beograd 1989.;
- 2) *Savezni sekretarijat za unutarnje poslove:*
“Hrvatsko narodno vijeće”, Beograd 1982.;
- 3) *Savezni sekretarijat unutarnjih poslova:*
“Hrvatsko revolucionarno bratstvo”, Beograd 1984.;

- 4) *Republički sekretarijat za unutarnje poslove SRBiH:*
“Hrvatski državotvorni pokret”, Sarajevo 1989.;
- 5) *Služba državne sigurnosti RSUP SRBiH – Centar Livno:*
“Operativno istraživanje ‘Vran’”, Livno 1984.;
- 6) *Služba državne sigurnosti RSUP SRBiH – Centar Mostar:*
“Bivši sjemeništarci i bogoslovi iz mostarskog kotara
- članovi ilegalnih nacionalističkih organizacija, emigranti,
kordonoprijestupnici, reemigranti, intelektualci i studenti”;
Livno 1967.;
- 7) *Republički sekretarijat za unutarnje poslove SRBiH:*
“Pregled emigranata i sigurnosno-zanimljivih građana iz SRBiH
- vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu”,
Sarajevo 1988.;
- 9) *Savezni sekretarijat za unutarnje poslove:*
“Operativni glasnik određenih jugoslavenskih državljana”,
Beograd 1985.

Faksimili dokumenta koji su regulirali rad jugoslavenskih tajnih službi

“JUGOSLAVENSKA NEPRIJATELJSKA EMIGRACIJA” *Centar oružanih snaga za strategijska istraživanja i studije Maršal Tito, Beograd - 1989.*

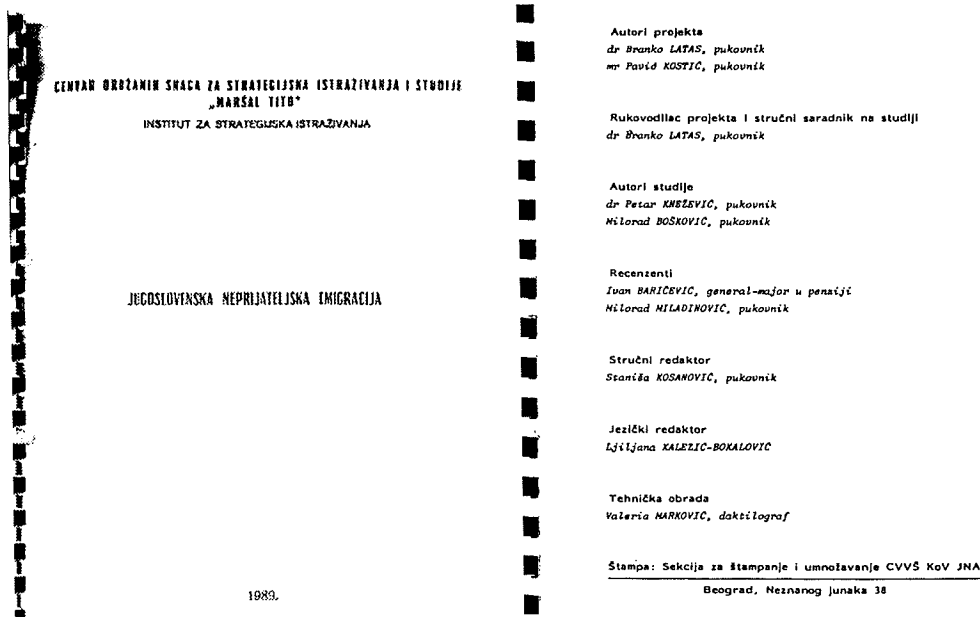
“Jugoslavensku neprijateljsku emigraciju (JNE) čine lica koja su iz neprijateljskih pobuda prema SFRJ prebjegla u inozemstvo ili na različite načine ostala i zatražila politički azil na teritoriju drugih zemalja, odakle razvijaju subverzivnu antijugoslavensku djelatnost osloncem na reakcionarne krugove, pojedince i inozemne kvazidemokratske organizacije...”

Jugoslavenska neprijateljska emigracija je nastala iz redova raznih kvislinških organizacija iz Drugog svjetskog rata, reakcionarnog dijela klera svih konfesija, ratnih zarobljenika bivše jugoslavenske vojske kao i poslijeratnih izbjeglica i dezertera, uključujući neke disidente i pojedince koji su u pojedinim fazama dinamičnog razvoja socijalizma u Jugoslaviji došli u trajan i nepomirljiv sukob s programom i politikom SKJ, zbog čega su emigrirali i nastavili subverzivnu djelatnost protiv SFRJ...

Svoj opstanak, organiziranje i aktivnost JNE duguje inozemnim činiteljima, prije svega obavještajnim službama zemalja u kojima se nalazi i međunarodnim reakcionarnim snagama, kojima je nova socijalistička, samoupravna i nesvrstana Jugoslavija ‘trn u oku’. Svjesna svoje nemoći i saznanja da ne predstavlja društvenu opasnost po sigurnost SFRJ, ako iza nje ne bi stajale snage inozemne reakcije, JNE se potrudila dobiti njihovu naklonost, a u nekim zemljama i savezništvo u djelovanju protiv SFRJ.

Dosadašnja saznanja o djelatnostima JNE protiv SFRJ i iskustva u suprotstavljanju ukazuju da strani reakcionarni krugovi i obavještajne službe koriste emigraciju za realizaciju ciljeva specijalnog rata, pružanje podrške i usmjeravanje opozicijskih snaga u zemlji, te da ih nastoje povezati na zajedničkoj platformi borbe za destabilizaciju i promjenu političkog sustava u Jugoslaviji. Zato se inozemni faktor sve više povezuje s intelektualnim dijelom emigracije i njezinom rukovodećom jezgrom radi usmjeravanja i prilagođavanja njegove antijugoslavenske aktivnosti situaciji u zemlji i svijetu.

Svoju neprijateljsku aktivnost JNE razvija u okviru širih blokovskih interesa u odnosu na našu zemlju i služi tim interesima, zbog čega uživa njihovu punu podršku. Podrška se ne svodi samo na omogućavanje nesmetanog političkog organiziranja i razvijanja antijugoslavenske promidžbe, već i na iniciranje pojedinih akcija koje u određenom trenutku odgovaraju interesima reakcionarnih inozemnih krugova. Inozemni faktor polazi od procjene da

Faksimili KOS-ovog elaborata o "neprijateljskoj emigraciji", 1989.

emigracija, posebno njezin intelektualni dio, ima povoljne mogućnosti za razne oblike infiltracije i stvaranje uporišta među našim građanima u inozemstvu i u zemlji, kao i za usmjeravanje i izvršavanje obavještajno-subverzivnih i diverzantsko- terorističkih akcija. Sprega JNE i reakcionarnog inozemnog faktora u posljednje vrijeme je sve očiglednija i ukazuje da je emigracija postala sredstvo naročito stranih obavještajnih službi za realiziranje ciljeva specijalnog rata protiv SFRJ. Indikativne i druge informacije pokazuju da se stalno povećava broj povezivanja poznatih ekstremista iz redova emigracije sa stranim obavještajnim službama i policijskim aparatom od kojih neki pojedinci izvršavaju zadatke u više zemalja zapadne Europe i čine klasičnu agenturu stranih obavještajnih službi...

Nastanak i organizacije jugoslavenske neprijateljske emigracije

U čitavom razdoblju nakon Drugog svjetskog rata do sada neprijateljska emigracija, odnosno snage i organizacije koje je čine, ponašale su se u prvom redu u skladu s osnovnim koordinatama političko-strategijskih planova koje su zemlje (njihovi domaćini) u određenim povijesnim trenucima provodile u praksi u odnosu na SFRJ. Odstupanja koja se u tom pogledu mogu uočiti predstavljaju izuzetke koji, u stvari, samo potvrđuju ovo pravilo. A, kako su konkretne politike ovih država bile u taktičkom pogledu relativno promjenjive, i u antijugoslavenskom djelovanju neprijateljske emigracije dolazilo je do

periodičnih plima i oseka, odnosno do smjenjivanja razdoblja jačanja aktivnosti ovih snaga i organizacije njihovih pripadnika. Čini se da je za razdoblje koje je trajalo od smrti predsjednika Tita do početka kontratevolucionarnih događaja u SAP Kosovo 1981. godine bilo karakteristično upravo sporo ili evidentno snižavanje morala većine pripadnika snaga neprijateljske emigracije, u prvom redu zato što nisu ispunjena njihova predimenzionirana očekivanja vezana za 'Dan X', odnosno za razdoblje koje dolazi neposredno poslije Titove smrti.

Međutim, pokazalo se da nijednoj od velikih sila, kao i drugih zemalja koje toleriraju i u pojedinim slučajevima aktivno ili pasivno pomažu postojanje i djelatnost organizacije neprijateljske emigracije, nije bio prioritetni cilj rušenje ili bitno mijenjanje sustava političkih, ekonomskih i drugih društvenih odnosa koji postoje u našoj zemlji, a ni osnovnih kontura jugoslavenske nesvrstane vanjskopolitičke orijentacije i praktične vanjske politike koja iz nje proizlazi. Ove zemlje su se orijentirale u prvom redu na pribavljanje podataka o razvoju situacije u našoj zemlji, vjerojatno očekujući da će se poslije smrti predsjednika Tita odigrati krupne promjene u njoj, koje bi predstavljale povoljne preduvjete za – s njihovog stajališta – racionalnije korištenje potencijala kojima raspolažu, uključujući tu i ljudske i materijalne potencijale neprijateljske emigracije, porijeklom iz naše zemlje. S druge strane, ovakva taktička opredjeljenja, u prvom redu velikih sila, u redovima članstva organizacija neprijateljske emigracije utjecala su - uz djelovanje još nekih faktora i okolnosti - na pojave kao što su brojno smanjenje njihovih baza, nova pucanja i konfrontacije, različiti neuspjesi u realizaciji određenih akcija, kao i pokušaji prestrojavanja dijelova ovih snaga u tzv. političku opoziciju u inozemstvu. Ipak, izgleda da ove neprijateljske snage nisu ni u tim uvjetima znatnije oslabile...

Tako, zapadne zemlje, kako izgleda, sve jasnije – ali ponekad i nedosljedno – stoje na stajalištu da antijugoslavensku aktivnost emigrantskih snaga treba u ovom trenutku sprječavati, onemogućavati i kažnjavati samo u mjeri u kojoj ove snage koriste nasilne postupke i odgovarajuća sredstva, dok prema ostalim oblicima antijugoslavenskog djelovanja često zauzimaju krajnje tolerantan odnos...

Ovakav odnos, u stvari, pokazuje usmjerenost država domaćina, snaga i organizacija neprijateljske emigracije na njihovo očuvanje kao 'strategijske rezerve' koja se može lako aktivirati u trenutku u kom se to pokaže potrebnim, uz prisutan napor da se istodobno očuvaju relativno dobri odnosi sa SFRJ...

Neprijateljska emigracija, u svojstvu dijelova operativnih mehanizama subjekata za vođenje specijalnog rata, nalazi svoj logičan produžetak i nastavak u podrivačkom djelovanju protiv nove Jugoslavije upravo u angažiranju i korištenju posrednika, koje nalazi u prvom redu u redovima neprijateljskih snaga u zemlji. Ona u tom pogledu ima i nezanemarive prednosti u odnosu na druge dijelove ovog operativnog mehanizma (poznavanje ljudi, običaja, mentaliteta, povijesti, jezika, načina života i sličnih karakteristika društvenih skupina i pojedinaca koje treba koristiti kao posrednike), čak i u slučajevima u kojima se

ove emigrantske snage, ili bar dio njih, eksponiraju kao manje ili više samostalni izvršitelji određenih poduhvata. Tako, neuspješna teroristička misija skupine 'Feniks' nije bila sračunata prvenstveno na nanošenje materijalne štete i prouzrokovanje ljudskih žrtava u Jugoslaviji - iako se ni ovi učinci ne mogu potpuno zanemariti - nego na izazivanje onih učinaka koje ovakvi akti, po pravilu, i inače proizvode: s jedne strane, na izazivanje straha u masama ljudi, zatim nepovjerenja u organe sigurnosti, obranu zemlje i u državno rukovodstvo koje je 'nesposobno' upravljati radom ovih organa, te zatim na raspirivanje međunacionalnih sukoba i mržnje - a s druge strane, i na ohrabivanje svojih trenutačnih pristalica u zemlji. U prvom slučaju, riječ je o aktivnosti usmjerenoj prema društvenim skupinama podobnim za djelovanje koje se uvjetno može nazvati objektivno-subverzivnim, a u drugom subjektivno-subverzivnim djelovanjem. Tek promatranjem ovih odnosa u njihovoj ukupnosti, dobiva se realna slika postojećih mogućnosti za subverzivna djelovanja JNE i unutarnjeg neprijatelja i način njihovog povezivanja na istoj ideološko-političkoj platformi...

Hrvatska neprijateljska emigracija nastoji angažirati nove članove. Izvor novih pristalica su i naši građani na radu u zapadnim zemljama, iako velika većina ne prihvaća ideologiju i političke ciljeve neprijateljske emigracije. Kod hrvatske neprijateljske emigracije najslabije se obnavljaju one organizacije koje su dosljedno zadržavale platformu ustaštva i četništva. Naime, 'Hrvatsko narodno vijeće' i 'Hrvatski državotvorni pokret' koji su svoje platforme, sadržaj i oblike aktivnosti koliko-toliko prilagodili suvremenim uvjetima, više su se obnavljali. Pored toga, JNE se za pridobivanje novih članova i dalje služi poznatim metodama pritiska i ucjene. Porast nezaposlenosti i privilegirana pozicija emigracije u nekim zemljama omogućuju pridobivanje novih članova iz redova naših radnika, osobito onih koji na rad u inozemstvo odlaze bez potrebnih dokumenata i zapošljavaju se 'na crno'...

Hrvatska neprijateljska emigracija

Hrvatska neprijateljska emigracija (HNE, ranije poznata pod imenom 'ustaška emigracija'), svoju subverzivnu aktivnost i realizaciju ciljeva vezivala je za promjenu društveno-političkog sustava u Jugoslaviji, razbijanje teritorijalnog integriteta SFRJ i konstituiranje separatne 'Nezavisne države Hrvatske' poslije smrti predsjednika Tita. Međutim, jedinstvo naših naroda i narodnosti, patriotsko držanje naših iseljenika i građana na privremenom radu u inozemstvu, kao i odnos čitavog svijeta tijekom bolesti predsjednika Tita i u trenutku njegove smrti, obeshrabilo je ustašku emigraciju u tolikoj mjeri da je u njezinim redovima došlo ne samo do rezignacije i razočarenja, već i diferencijacije koja je izazvala frakcijsku borbu u njezinim redovima, daljnje usitnjavanje i organiziranje u smislu opredjeljenja za metodu rada u borbi za

tzv. hrvatsku stvar. Ovakav stav ustaške emigracije i promjene metoda borbe i akcija, koje su dugo pripremane, a i verbalno 'bučno raspravljane', još jedan je dokaz da emigracija usklađuje svoje aktivnosti sa strateškim interesima Zapada, kojemu, u cjelini uzevši, tada nije bilo u interesu da se pogoršava političko-sigurnosna situacija u Jugoslaviji. Organi sigurnosti zapadnih zemalja tada su preuzimali mjere prema Jugoslavenskoj neprijateljskoj emigraciji. Zapadne zemlje su se tada u prvom redu orijentirale na pribavljanje podataka o razvoju situacije u našoj zemlji, vjerojatno očekujući da će se poslije Titove smrti i bez miješanja preko JNE u SFRJ dogoditi krupne promjene.

U razdoblju poslije Titove smrti, od kontrarevolucionarnih događaja na Kosovu, očitije nego ranije, u ustaškoj emigraciji se odvijao proces diferencijacije, iniciran od Zapada, u smislu da određene skupine HNE javno razvijaju samo političke oblike djelatnosti i da se konstituiraju kao subjektivna snaga 'vanjske opozicije'. Isto tako, uz pomoć Zapada i proširivanje djelovanja, HNE je nastojala očuvati i učvrstiti veze s pojedincima unutarnjeg neprijatelja u zemlji, radi stvaranja jedinstvene fronte za destabilizaciju i rušenje političkog sustava SFRJ. Prva faza tih promjena trebalo je biti uvođenje političkog pluralizma, koji bi na kraju trebao dovesti do uvođenja višepartijskog sustava i dr. Izostanak očekivanih akcija i 'razumijevanje dojučerašnjih saveznika' utjecalo je da se određeni broj emigranata pasivizirao, što se ogleda u: manjem udjelu HNE u manifestacijama i antijugoslavenskim demonstracijama, slabijem odazivu na novčano pomaganje organizacija, prestanku aktivnosti većeg broja ogranaaka itd. Rukovodstva raznih ustaških organizacija, posebno terorističkih, pokušavala su na razne načine spriječiti ili bar ublažiti negativne posljedice ovih pojava. No, sada se sve više uočava da su razne negativne tendencije u našem društvu, posebno ekonomske teškoće, društvena, politička i moralna kriza, dale nove impulse za ponovno oživljavanje, mobiliziranje i angažiranje HNE u subverzivnoj djelatnosti protiv SFRJ...

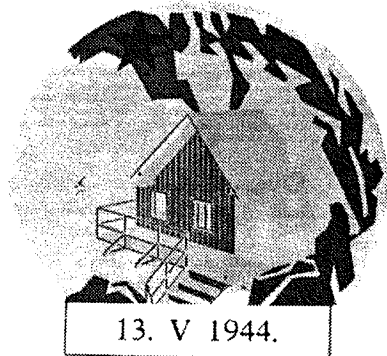
Pojedini eksponirani hrvatski nacionalisti, uglavnom iz uže jezgre 'Maspoka' i nekadašnjeg Središnjeg odbora 'Matice hrvatske', u novije se vrijeme pojavljuju kao gosti iseljeničkih organizacija, stranih sveučilišta, vjerskih i drugih institucija i organizacija u kojima HNE ima znatan utjecaj.

SAVEZNI SEKRETARIJAT ZA NARODNU OBRANU

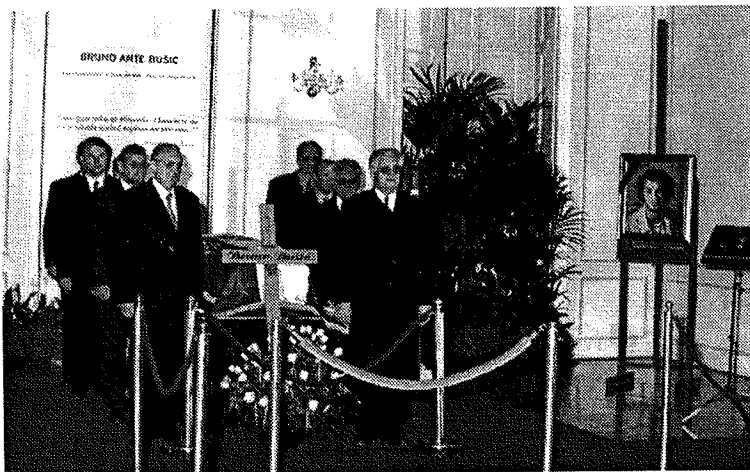
UB-10

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO**BEZBEDNOST**

(udžbenik za bezbednosnu obuku u vojnim školama JNA)

Faksimil naslovnice udžbenika za sigurnosnu poduku u JNA, 1981.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman
u počasnoj straži
uz lijes
Brune Bušića
u Preporodnoj
dvorani HAZU-a,
15. listopada 1999.

U tom kontekstu evidentirani su tijekom 1987. i 1988. godine boravci pojedinaca iz redova ove grupacije u Kanadi, SAD-u, Australiji, Švedskoj i drugim zemljama. Zapaženo je da ti pojedinci uoči i tijekom boravka u ovim zemljama dobivaju značajan publicitet u nekim lokalnim sredstvima informiranja, kao i u emigrantskom tisku, a lokalnim vlastima najčešće bivaju predstavljeni kao eminentni kulturni radnici, jezični stručnjaci i povjesničari. Tako se događa da na raznim tribinama, sveučilištima i stručnim predavanjima figuriraju kao autentični tumači hrvatske povijesti, kulture, pa i aktualnih političkih i ekonomskih zbivanja u Jugoslaviji, posebno na planu nacionalnih odnosa.

Zapaženo je i njihovo angažiranje na traženju financijske pomoći i ulaganju kapitala naših iseljenika, ali isključivo na tlu Hrvatske, uz zahtjev da se i time vrši utjecaj na situaciju u našoj zemlji.

Franjo Tuđman je dva puta boravio u Kanadi i SAD-u (1987. i 1988. godine) gdje je ostvario niz kontakata s pripadnicima emigracije, posebno s grupacijom intelektualaca koji su emigrirali 1971. godine. Tematika njegovih predavanja odnosila se na samoopredjeljenje nacija i rješavanje 'hrvatskog nacionalnog pitanja' i ustavne promjene u SFRJ. Govoreći na brifingu Foruma za ljudska prava Kongresa SAD-a o 'hrvatskom pitanju' i potencirajući, navodnu, obespravljenu Hrvatsku u SFRJ, Tuđman je obrazlagao potrebu da se ona odcijepi iz Jugoslavije. Ukazivao je i na 'neshvatljivo dominiranje Srba u Jugoslaviji', odnosno da je za opstanak naše zemlje potreban 'novi sporazum između Srba i Hrvata'. O ovom brifingu pisano je i u materijalu Komisije američkog Kongresa za sigurnost i suradnju u Europi...

Hrvatska neprijateljska emigracija predstavlja jednu od najbrojnijih emigrantskih grupacija. Ugrađujući se u razna društva i organizacije, HNE je neprekidno činila veliki napor u pravcu boljeg organiziranja, vješto koristeći pogoršanje u međunarodnim odnosima, gostoprimstvo i blagonaklonost domaćina, kao i teškoće s kojima se Jugoslavija susretala u izgradnji socijalizma...

Uloga JNE u pripremi oružane agresije na SFRJ

Sa stajališta procjene moguće uloge HNE u pripremi agresije i početnom razdoblju rata protiv SFRJ, vjerojatno je da bi ona mogla biti saveznik bilo kojem agresoru koji bi jamčio stvaranje samostalne hrvatske države. S aspekta operativno-taktičkih procjena, pozornost zaslužuju organizacije HDP, HRB, HNO-1, HOS i druge, a za uspostavljanje tzv. okupacijskog sustava vlasti i marionetskog režima zanimljive su rukovodeće garniture HNV-a, HDP-a i HSS-a...

Podaci i saznanja ukazuju na to da neprijateljska emigracija uporno i sustavno radi na stvaranju i jačanju pozicija u našoj zemlji i OS. U vezi s tim, uspješno koristi naše radnike na privremenom radu u inozemstvu, rodbinske i prijateljske veze i druge kategorije lica. Posebno nastoji uspostaviti 'prijateljske' veze s pripadnicima JNA i članovima njihovih obitelji. Iako u tome nije uspjela, neke malobrojne činjenice ukazuju na njezinu prisutnost pretežno u vojničkom sastavu, kao i na određeni utjecaj na pojedine pripadnike JNA i članove njihovih obitelji.

Godišnje u svakom dijelu regruta na odsluženju vojnog roka dolazi oko dvadesetak mladih vojnika koji su boravili u inozemstvu i kontaktirali s pojedincima iz redova JNE. Većina ovih vojnika, koji su pod jačim utjecajem emigracije, u jedinici iskazuje krajnju opreznost i budnost, pa se za pojedince može zaključiti da su za dolazak u JNA posebno pripremani...

Raspoloživi podaci i saznanja ukazuju da je emigracija u posljednjih pet godina istraživala: vježbovne aktivnosti jedinica JNA i TO, skladišta eksploziva i drugog ubojitog materijala u 5. i 9. armiji i mogućnost snabdijevanja iz njih - osiguranje aerodroma u Bihaću, stanice VOJIN (5. i 7. armija) - novine u osiguranju državne granice, sastav jedinica u vojarnama Slavonska Požega, Osijek, Našice, Koprivnica, Ogulin, Đakovo, Prizren, Tetovo, Gostivar, te da li u Prizrenu vojni rok služe vojnici albanske narodnosti - tko i kakve radove izvodi na Dugom otoku - regrutni centar u Zagrebu i njegov dnevni kapacitet - Opću srednju vojnu školu 'Bratstvo i jedinstvo' u Beogradu, nacionalni sastav u toj školi, tko su nastavnici, položaj učenika hrvatske nacionalnosti, gdje logoruju i odakle dopremaju hranu - tko su časnici sigurnosti i drugo, raspoloženje čelnog sastava, gledanje mladih na vojnički poziv. Sadržaj pitanja jasno govori i o namjeri i o svrsi prikupljanja obavještajnih podataka.

Pored vojnih objekata istraživani su i neki važni privredni objekti: željeznički i putni čvorovi, hidrocentrale, naftovodi, silosi žita, mostovi, propusti i slično. I u ovim slučajevima su evidentne namjere - planiranje i izvođenje diverzantskih napada.

U prikupljanu podataka emigracija se koristi poznatim oblicima i metodama, a najčešće: ilegalnim upućivanjem s lažnim putovnicama svojih pripadnika u zemlju s konkretnim zadacima, upućivanjem u zemlju naših radnika na privremenom radu u inozemstvu, prvenstveno vlasnika raznih ugostiteljskih

objekata i njihovog osoblja koje je u vezi s emigracijom i dr. ...

S obzirom na to da se u zapadnoeuropskim zemljama nalazi više stotina tisuća jugoslavenskih građana na privremenom radu, JNE vidi šanse za omasovljenje svojih organizacija. Pored psihološko-promidžbene djelatnosti prema ovoj kategoriji osoba, poduzimaju se i aktivnosti iz arsenala obavještajnog rada. To je uvjetovalo i micanje ambicioznih lidera JNE iz prekomorskih zemalja u zapadnoeuropske države i stvaranje ogranaka. No, kao što je poznato, naši su se građani tamo organizirani u svojim klubovima, kulturnim i športskim društvima, koji su u vezi s našim DKP-om. Međutim, JNE ima dobro organizirana informativna središta, izdaje razne novine u kojima širi dezinformacije.

Cilj obavještajno-subverzivnog djelovanja JNE prema našim građanima na radu u inozemstvu usmjeren je na pronalaženje pojedinaca koji bi bili spremni za izvršenje konkretnih zadataka obavještajnog ili diverzantsko-terorističkog karaktera, jer za to kao nositelji naših putnih isprava bez 'većih problema' mogu dolaziti u zemlju i služiti kao 'veznici', nosači psihološko-promidžbenog materijala, MES i NVO, izviđači određenih objekata i izvori različitih informacija, ili mogu biti inicijatori za stvaranje ove ili one antijugoslavenske grupacije u inozemstvu i zemlji.

Zadaci JNE na planu ostvarivanja obavještajnih zadataka prema bivšoj domovini najvažniji su za one inozemne snage koje 'vode brigu' o emigrantskim organizacijama. Strane obavještajne službe, dakle, koriste pogodnost veza i kanale koje emigracija ima s bivšom domovinom. Težište je na uspostavljanju 'sprege' i usuglašavanju programa emigrantskih organizacija i tzv. opozicijskih snaga u zemlji, te njihovom zajedničkom djelovanju radi rušenja postojećeg društveno-političkog sustava zemlje...

Neprijateljske emigrantske organizacije i skupine rade na ostvarivanju svojih ciljeva, dokazivanju spremnosti poslušnosti, čine napore za dobivanje međunarodne afirmacije i što veće podrške određenih reakcionarnih i službenih krugova u zemlji domaćina. U tom pravcu rade na jačanju postojećih i iznalaženju novih veza i uporišta u kulturnim, političkim, vjerskim, karitativnim, policijskim, pa i vojnim inozemnim krugovima. Nastoje ostvariti što veći utjecaj na naše građane na privremenom radu i boravku u inozemstvu, kao i što čvršću spregu s unutarnjim neprijateljem. Za ovaj oblik djelatnosti osigurale su znatnu materijalnu bazu: raspolažu s oko 35 tiskara u kojima se tiska preko 200 raznih listova, časopisa, biltena i drugih redovnih i povremenih izdanja u ukupnoj tiraži od oko 250.000 primjeraka - djeluju kroz 33 redovna radioprograma (mi za naše radnike i iseljenike imamo 11 radioprograma) - uključene su dobrim dijelom u promidžbu preko sredstava javnog informiranja zemlje azila, posebno preko TV postaja Švedske, Engleske i SR Njemačke (emitiranje filma 'Hrvati teroristi ili borci za slobodu' i druge neprijateljske emisije) - angažirani su kao savjetnici i stručnjaci u inozemnoj promidžbi protiv naše zemlje, pa i preko međunarodnih seminara, simpozija, sajмова knjiga i sl. Vode akcije radi nanošenja štete našoj turističkoj privredi, odvrćaju od kupovine naših

proizvoda, nastoje utjecati na dodjelu kredita pa i na međudržavne odnose.

Uhićenja i suđenja ilegalnim skupinama u zemlji, zbog neprijateljske djelatnosti s pozicija nacionalizma i separatizma, emigracija vješto koristi za razvijanje promidžbe i kampanje na Zapadu o 'nepoštovanju ljudskih prava i sloboda u Jugoslaviji'. Samo u tijeku 1982./83. godine upućene su 32 peticije, memoranduma i apela zapadnim vladama i međunarodnim organizacijama u vezi s ovim...

U pomoćnim jedinicama NATO-a, pored emigranata, zapošljavaju se i nositelji naših putnih isprava, koje koriste za uređivanje i osiguranje manevarskih prostorija, dostavu i evakuaciju naoružanja i vojne opreme u skladišta i dr. Ova skladišta emigracija koristi i za snabdijevanje oružjem, municijom i MES-om.

Iskustva iz otkrivenih neprijateljskih skupina i pojedinaca osuđenih u našoj zemlji ukazuju da su glavni akteri, dulje ili kraće vrijeme, boravili na privremenom radu u inozemstvu, da su po povratku u zemlju radili na pronalaženju istomišljenika i postupno ih aktivirali za neprijateljsku djelatnost protiv SFRJ (pisanje parola, izazivanje nereda, raznošenje promidžbenog materijala, uključivanje u sabotaze i druge teže oblike neprijateljske djelatnosti).

Iako teroristički dio emigracije u odnosu na ukupnu emigrantsku masu nije velik, smatra se da je oko 1.500 emigranata podučeno za gerilske, diverzantske, obavještajne i druge vještine. Radi se o članstvu koje je po godinama relativno mlado, a neki od njih su u inozemstvo otišli poslije rata. Među ubačenom skupinom 'Feniks', ustaških terorista, u lipnju 1972. godine, od 19 terorista bilo je 11 nositelja naših putnih isprava, a neki su i rođeni poslije NOR- a...

Muslimanska neprijateljska emigracija

Od 1950. godine osnovane su pojedine organizacije muslimana koje su kooperirale s ustaškom emigracijom. Koalicija između hrvatskih i muslimanskih šovinista dio je povijesnog naslijeđa. Načini okupljanja muslimana obično su počinjali na vjerskoj osnovi, da bi se čim malo ojača skupina pretvarala u političku organizaciju. Tako je od 1950. do 1979. godine osnovano dvadesetak raznih manjih organizacija koje su okupljale muslimane-emigrante porijeklom iz Jugoslavije. Neke od ovih organizacija su vrlo kratko postojale, no neke su vremenom ulazeći u razne druge koalicije opstale i ojačale. Prirodni saveznik muslimanskim fašistima bili su pripadnici iz ustaške emigracije koji su im pomogli stvoriti baze u SAD-u, Australiji, Kanadi, SR Njemačkoj, Švedskoj, Švicarskoj, Velikoj Britaniji i Austriji. Činjenica je da su mnogi muslimani fašisti bili časnici u vojsci tih zemalja.

Muslimanska neprijateljska emigracija imala je i ima sljedeće organizacije u svijetu: 'Liberalno demokratski savez Bošnjaka muslimana',

'Džamie al Islam', 'Ilegalna organizacija - savez - Preporod', 'Islamski centar' u Los Angelesu; 'Nacionalno udruženje Bošnjaka', 'Islamski kulturni centar' u Chicagu; 'Udruženje bosansko-hercegovačkih muslimana' u Göteborgu; 'Središnji odbor bosansko-hercegovačkih muslimana u emigraciji' i dr. To su manje-više legalne organizacije koje svoje političke ciljeve obično pokrivaju kulturnim ili vjerskim plaštom.

Jezgru muslimanske neprijateljske emigracije čini skupina od 500 pripadnika XIII. SS Handžar - divizije. Strategijski cilj ove emigrantske grupacije je osnivanje etnički čiste muslimanske države, koja bi obuhvatila cijelu Bosnu i Hercegovinu, Sandžak, dio Crne Gore i Makedonije. Sporne teritorije sa sadašnjim saveznicima, ustašama i balistima, po planu trebaju riješiti naknadno.

Većina članova muslimanske neprijateljske emigracije su i članovi ustaških organizacija, kao što su HOP, HRB, HNV i druge.

Glavni nositelji neprijateljske aktivnosti s određenim strukturama iz zemlje islamskog svijeta su uglavnom predstavnici emigracije muslimanskog porijekla a preko ovih i ustaška emigracija. Najčešće se ta aktivnost provodi preko 'Hrvatskog islamskog centra' u Torontu i istog takvog centra u Melbourneu. Veze se uspostavljaju sa 'Svjetskom islamskom ligom' (Rabitom) koju održava Reis Kerim, jedan od pročelnika HNV-a, predstavnik 'Hrvatskog islamskog centra' u Torontu. Neke aktivnosti muslimanska neprijateljska emigracija pokušava ostvariti peticijama i apelima 'Arapskoj ligi' na temu problema položaja islamskih vjernika u Jugoslaviji.

Muslimanska neprijateljska emigracija koristi određeni interes nekih islamskih zemalja za povezivanje i traženje pomoći na religijskoj osnovi. U tom smislu ova emigracija je ostvarila kontakte s nekim klerikalnim krugovima u arapskim državama. Pri HNV-u je osnovan 'Odjel za islamske veze' koji uspostavlja kontakte s vladama navedenih zemalja. Reis Kerim putuje po islamskim zemljama koje znaju da je on ratni zločinac iz Jugoslavije, organiziraju mu političke susrete, nastupe na radiju i na televiziji. Cilj takvih akcija je mobilizacija svijesti cijelog islamskog svijeta po planu pomoći protiv komunizma u Jugoslaviji i osnivanju nezavisne muslimanske države koja bi možda mogla biti u konfederaciji s nezavisnom državom Hrvatskom...

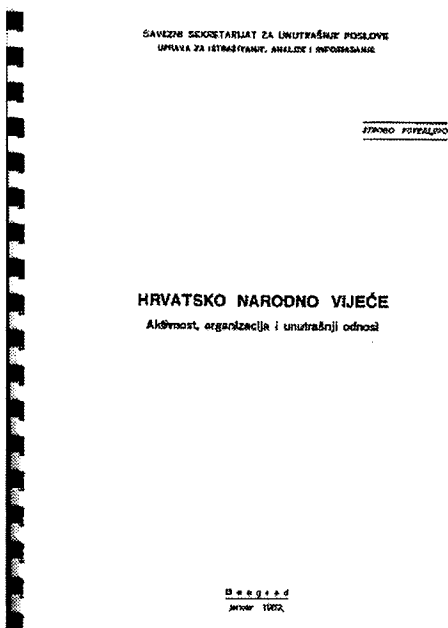
'Hrvatski islamski centar' (HIC) osnovan je u Torontu (Kanada) 1973. godine. Prvi predsjednik je bio Reis Kerim, ratni zločinac i bivši ustaša, koji je ujedno član 'Hrvatskog revolucionarnog bratstva'. 'Hrvatski islamski centar' (HIC) je malobrojna organizacija (oko 600 članova). Zagovara 'etnički čistu državu muslimana u okviru NDH'. Nacionalno se opredjeljuju kao Hrvati islamske vjeroispovijesti.

'Centar muslimana - Niagare' osnovan je 1980. godine u Torontu, blizak je HIC-u po programskoj orijentaciji i utjecaju ustaške emigracije na njega. Izdaje bilten 'Muslimanski glasnik'...

“HRVATSKO NARODNO VIJEĆE”

Savezni sekretarijat za unutarnje poslove

Beograd - 1982.

Faksimil naslovnice elaborat SSUP-a o HNV-u, 1982.

“Osnivanje HNV-a u veljači 1974. godine, predstavlja značajan korak ustaške emigracije na pitanju organizacijskog i političkog prilagođavanja suvremenim uvjetima. HNV je postao nositelj skoro cjelokupne antijugoslavenske aktivnosti ustaške emigracije. Iako od 1979. godine počinje određeno opadanje njegova utjecaja, HNV je još uvijek značajna i relativno jaka grupacija neprijateljske emigracije. Kompleksno i stalno izučavanje njegove strukture i aktivnosti jedan je od neophodnih uvjeta za uspješno suprotstavljanje dosta širokoj, raznovrsnoj i permanentnoj antijugoslavenskoj aktivnosti HNV-a. Ovaj rad treba biti doprinos takvom izučavanju HNV-a.

Cilj istraživanja je bila izrada dokumentirane analize o HNV-u, koja bi, pored ostalog, omogućila da u kasnijim istraživanjima HNV-a ne bude potrebno analiziranje razdoblja prije 1981. godine, već samo njegova najnovija aktivnost i stanje.

Za pisanje analize korištena je dokumentacija SSUP-a i tisak HNV-a i njegovih organizacija. Razumije se da ovi izvori ne sadrže sve neophodne podatke, ali ipak omogućavaju da se sagledaju: uvjeti koji su doveli do osnivanja i osnovni razvoj HNV-a, međusobni odnosi njegovih značajnijih skupina i struja, osnovni oblici antijugoslavenske aktivnosti i odnosi HNV-a sa stranim čimbenikom.

Aktivnost HNV-a prema zemlji i našim radnicima na privremenom radu u inozemstvu i struktura članstva HNV-a zaslužuju znatno šire istraživanje nego što je to omogućavala dokumentacija korištena za pisanje ovog rada. Iz istih razloga nisu dovoljno izučene ni mjere na suprotstavljanju neprijateljskoj aktivnosti HNV-u.

Opširnost poglavlja o sukobima unutar HNV-a i vezana sa stranim čimbenikom djelomično je rezultat obima dokumentacije o tim pitanjima, ali i njihovog značenja za sagledavanje buduće aktivnosti HNV-a, kao i za planiranje mjera SDB-a. Poglavlje 'HNV i strani čimbenik' je obimno i zbog toga što je ova problematika prvi put cjelovitije obrađena, iako još ne potpuno. U izučavanju ovog aspekta nisu značajni samo ostvareni kontakti i suradnja, već i nastojanja da do toga dođe, a ponekad i samo opredjeljenje neprijateljske emigracije za suradnju s određenim stranim čimbenicima.

U analizi su korištene činjenice, stavovi i ocjene koje se ne odnose samo na HNV, već i na ustašku emigraciju u cjelini. To je bilo neophodno, budući da HNV nije neka mala i u odnosu na ostale organizacije ustaške emigracije posebna skupina, već 'zajedničko predstavništvo' većine njezinih organizacija.

I pored 'službenih' zaključaka, odluka i stavova (Sabora, i Izvršnog odbora i sl.), korišteni su i stavovi i mišljenja u HNV-u značajnijih pojedinaca. U tekst analize unesen je veći broj karakterističnih podataka; radi dokumentiranja i konkretiziranja stavova, aktivnosti i planova ne samo pojedinih organizacija i skupina, već pojedinaca čija je djelatnost značajna za mjere i aktivnosti SDB-a. Većina konkretnih podataka dana je u napomenama, a određeni dio ugrađen je u osnovni tekst.

Autor ovog rada je glavni analitičar Radiša Novaković. Poglavlje 'Subverzivno-propagandna aktivnost HNV-a napisala je Ranka Rajaković, samostalni analitičar. U prilogu je umjesto sažetka dana informacija o HNV-u koju je izradio glavni analitičar u SDS-u SSUP-a Đuro Aralica koji je dao i veći broj korisnih pojedinačnih i načelnih primjedbi.

Objedinjavanje redova

Radi djelotvornije borbe za ostvarivanje svojih separatističkih i drugih kontrarevolucionarnih ciljeva, ustaška emigracija je, od osnivanja svojih prvih organizacija imala i isticala potrebu da objedini svoje redove. Međutim, neke objektivne okolnosti i subjektivne dugo su onemogućivale ustašku emigraciju da, premda je to više puta pokušavala na tom planu postigne neki značajniji uspjeh. Razlike u pogledima na oblike borbe, odnos prema stranom čimbeniku i sl. bile su prepreke drugostupanjskog značenja. U takvoj situaciji podrška stranog čimbenika njezinim naporima za prerastanje unutarnjih suprotnosti imalo je izuzetno značajnu ulogu.

Posljednju akciju za akcijsko i organizirano povezivanje svojih organizacija i skupina, koja je djelomično dovršena uspjehom, osnivanjem HNV-a u veljači 1974. godine, ustaška emigracija je započela 1969. godine. Intenziviranje te aktivnosti došlo je kao rezultat procjene da joj jačanje nacionalizma, liberalizma i drugih antisocijalističkih tendencija u SFRJ daje šansu za skoro ostvarenje njezinog osnovnog cilja: povratak u zemlju i osvajanje

vlasti. Za takvu situaciju željeli su stvoriti 'vladu' koja bi, prema zemlji i inozemstvu, istupila kao legalni predstavnik hrvatskog naroda. U toj aktivnosti, pored ratne ustaške emigracije došla je do izražaja i 'druga' generacija emigracije, koja je prihvatila ustaštvo.

Ta aktivnost pojačana je poslije 1971. godine i zbog niza trenutaka koji su nepovoljno utjecali na stanje u redovima ustaške emigracije. To su prije svega: razbijanje oslonca u zemlji, porazi više terorističkih akcija skupina iz Australije i Europe, slabljenje organizacija u Južnoj Americi, odsutnost spremnosti bilo koje zemlje da im otvoreno pruži podršku, kolebanje u redovima emigracije, osobito u SAD-u, koje je izazvala politika popuštanja i podrška SAD-a nezavisnosti i integritetu SFRJ, zasićenosti pojedinaca demonstracijama, promidžbom, obećanjima, materijalnim i drugim žrtvama koje nisu dale očekivane rezultate.

Te okolnosti prisilile su ustašku emigraciju da ubrza aktivnost na objedinjavanju svojih redova, radi sprječavanja njihovog osipanja i da bi u (očekivanoj) kriznoj situaciji u zemlji osigurala jaču podršku i pomoć stranog čimbenika...

'Hrvatski sabor' (Chicago 23. - 25. 11. '73.)

Pristalice ujedinjenja ustaške emigracije intenzivno su popularizirali tu akciju i preko svojih glasila. Poseban publicitet osobito od srpnja 1973., dali su joj Jelićeva 'Hrvatska država' i 'Njujorški tjednik'. U većem broju napisa polazi se od ocjene da se SFRJ nalazi pred kriznom situacijom i da u vrijeme nastupanja iste ne smiju biti razjedinjeni i nespremni kao što su bili 1971. godine. Ističe se, osobito I. Jelić, da je stvaranje 'hrvatske vlade u inozemstvu' zahtjev Hrvata iz 'porobljene Hrvatske' i da se emigracija o njega ne smije oglušiti.

Tijekom ljeta 1973. godine objavljena je u više glasila i rezolucija četiri najvažnije organizacije ustaške emigracije (HOP-R, HRS, HN Otpor i HN Odbor) u kojoj se daje puna podrška akciji na objedinjavanju hrvatske emigracije...

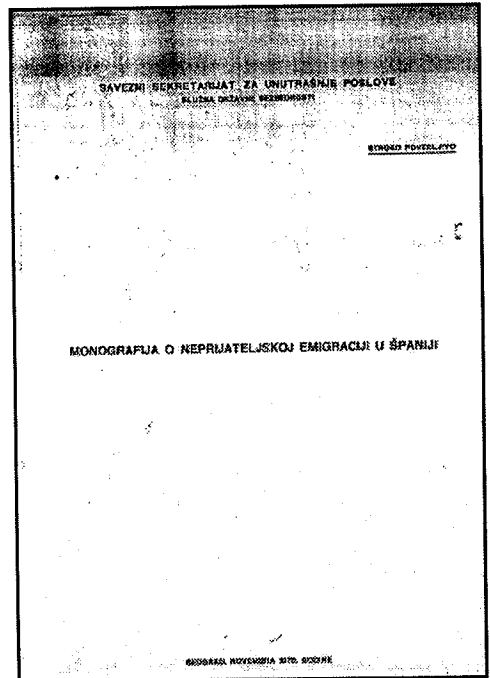
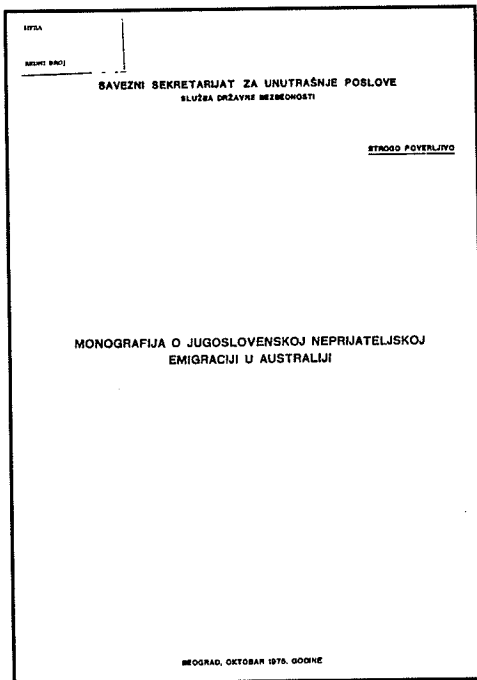
Tako je, zahvaljujući prije svega aktivnosti ustaške emigracije u SAD-u, u Chicagu od 23. do 25. studenog 1973. godine održan dugo pripremani 'Hrvatski sabor' na kome se okupilo oko 200 pripadnika iz 15 organizacija ustaške emigracije iz SAD-a i Kanade.

Najutjecajnije skupine bile su 'Ujedinjeni američki Hrvati' i luburićevci. Ishod 'sabora' ovisio je prvenstveno o njihovim stavovima. Svećenici, pripadnici ustaške emigracije bili su dobro zastupljeni (6 veoma utjecajnih franjevaca i predstavnici 'Saveza hrvatskih svećenika' u SAD-u i Kanadi) i njihova prisutnost davala je određenu političku težinu ovom skupu. Četiri ustaške organizacije, budući osnivači HNV-a (HOP-R, HRS, HN odbor i HN otpor) bile su zastupljene preko svojih pripadnika u SAD-u i Kanadi.

Sudjelovanje predstavnika ustaške emigracije izvan SAD-a i Kanade bilo je više nego simbolično. Kao predstavnici 'kontinentalnih vijeća' iz Južne Amerike, Australije i Europe, na saboru su bili samo Vjekoslav Vrančić, Ragib Avdić i S. Bilandžić. (I. Jelić i A. Vukić nisu dobiti američku ulaznu vizu, a S. Rover, australijsku izlaznu. To je bio rezultat mjera naših DKP-a u SAD-u i Australiji.)...

Usvojena je 'rezolucija' u kojoj su, pored standardnih antijugoslavenskih napada, novi trenuci: povezivanje 'situacije' u Hrvatskoj sa bliskoistočnom krizom i zahtjev za zaštitu emigranata u SAD-u od tobožnjeg pritiska diplomatskih predstavnika SFRJ...

U Chicagu se pokazalo da ustaška emigracija u SAD-u i Kanadi ima najviše šansi da u objedinjenoj organizaciji ostvari vodeću ulogu, jer je tada bila najorganiziranija, najmućnija i intelektualno najspremniji dio ustaške emigracije i, što je možda najvažnije, imala je najjače pozicije kod stranog čimbenika.

Faksimili elaborata SSUP-a o "neprijateljskoj emigraciji" u Australiji i Španjolskoj, 1975.

Osnivanje Hrvatskog narodnog vijeća

Poslije čikaškog 'hrvatskog sabora' pobornici objedinjavanja skupina ustaške emigracije još intenzivnije su (na skupovima, preko svojih glasila, letaka, radio časopisa itd.) promovirali ideju osnivanja zajedničkog predstavničkog tijela, odnosno predstojeći 'svehrvatski kongres'. 'Kongres' je, i pored više intervencija naših DKP-a u Kanadi kod nadležnih kanadskih faktora, održan u Torontu 1. i 2. veljače 1974. godine. Na njemu su se okupili predstavnici 24 organizacije, društva i klubova, među kojima su bile najznačajnije: 'Ujedinjeni američki Hrvati', HOP - R, HRS, HN otpor, 'kontinentalna vijeća' za Sjevernu i Južnu Ameriku i 'ujedinjene fronte' Chicaga i nekih drugih američkih gradova. Krnjevićeva 'Hrvatska seljačka stranka' i Heferova frakcija HOP-a nisu sudjelovali na ovom sastanku....

Osnivački skup HNV-a usvojio je i Poruku domovini osnivačkog sastanka 'Hrvatskog narodnog vijeća', u kojoj se, pored ostalog, govorilo o osnivanju i ulozi HNV-a, zatim, da se ono neće nametnuti hrvatskom narodu (za koga 'svečano izjavljuju' da ga smatraju 'jedinim suverenom'), pozivaju Hrvati u zemlji, osobito mladež, da čuvaju svoj nacionalni identitet i ustraju u svojoj 'borbi'.

Neposredno poslije osnivanja NHV-a njegovi najviši rukovoditelji su (u proglasu, Vjesniku NHV-a itd.) isticali da je osnivanjem HNV-a proglašeno 'jedinstvo domovine i iseljene Hrvatske', da su se HNV i sve njegove organizacije stavili 'u službi hrvatskog naroda', da će HNV predstavljati 'usredotočenje svih napora, kako na domovinskom tako i na izvandomovinskom području rada', da je njegov nastanak ('na temeljima' osnivačkih dokumenata OUN-a) uvjetovan događajima u vezi 'Karađorđeva', da će njegova uloga doći do punog izražaja 'poslije Tita' itd...

Pristupanje skupina 'neovisnih intelektualaca' HNV-u

U travnju 1975. godine, na sjednici Izvršnog odbora HNV-a u Torontu (gdje ih je zastupao Ivo Rojnica), primljene su, kao peta 'krovna' organizacija, skupine tzv. neovisnih intelektualaca oko 'Nove Hrvatske' Jakše Kušana, 'Hrvatske revije' Vinka Nikolića i 'Studia Croatica'.

Istim zahtjevom je I. Rojnica, jedan od glavnih financijera ovih glasila, uvjetovao davanje financijske pomoći HNV-u. Ante Došen im je odgovorio da se taj uvjet ne može prihvatiti...

Konstituiranje 1. sabora

Izvršni odbor HNV-a želio je da se prva sjednica Sabora održi u Europi (iako bi to koštalo znatno više) zbog procjene da bi promidžbeni učinak (kod stranog čimbenika, među našim radnicima na privremenom radu u inozemstvu, kod emigracije i u zemlji) bio najveći ako se Sabor sastane 'pred vratima domovine' u Londonu, Parizu ili Bruxellesu. Međutim, politička situacija u Europi, poslije Helsinkija, nije pogodovala ovakvim planovima ustaške emigracije. Nadležni organi Velike Britanije pozitivno su reagirali na zahtjev SSIP-a, nisu dali dopuštenje za održavanje Sabora u Londonu. Rukovodstvo HNV-a je procijenilo da bi tako postupile i vlasti drugih europskih zemalja (izuzev Španjolske) gdje su imali organizacije, a da skupina emigranata u Španjolskoj ne može uspješno organizirati taj skup. Dobivši (na njihov memorandum upućen vladi SAD-a o tobožnjem proganjanju Hrvata u SFRJ) od State Departmenta odgovor da SAD prihvaćaju postojeći status SFRJ, rukovodstvo HNV-a je odustalo i od varijante da Sabor održe u SAD-u, u blizini sjedišta OUN-a i odlučilo se za Toronto, grad u kome su HNV-e i osnovali. Od kanadskih vlasti (vjerojatno i na preporuku određenih čimbenika iz SAD-a) dobili su dopuštenje za održavanje Sabora, unatoč dokumentiranim i pravodobnim zahtjevima našega veleposlanstva u Otavi i Generalnog konzulata u Torontu - nadležnim kanadskim organima da se ne dopusti održavanje takvog antijugoslavenkog skupa na teritoriju Kanade...

Izbori za 2. sabor

Izborni odbor je 1. veljače 1977. godine raspisao izbore za II. sabor. Izbor 'sabornika' trebao se obaviti do kraja lipnja, a konstituiranje Sabora početkom rujna iste godine. Neslaganja i sukobi, o kojima smo govorili, štetno su se odrazili na daljnje jačanje i aktivnosti HNV-a protiv SFRJ, ali su intenzivirali predizbornu aktivnost mjesnih odbora i rukovodstava HNV-a...

Jedna od karakteristika izbornih lista bila je veća prisutnost (8 prema 5 kandidata za I. sabor) kandidata iz redova najnovijih emigranata, sudionika tzv. masovnog pokreta, među kojima su bili najpoznatiji emigranti ove generacije: Franjo Mikulić i Bruno Bušić. Zatim, prvi put su kandidirani rukovoditelji nekih najekstremnijih ustaških organizacija, kao što su: Ivo Korski i Kazimir Katalinić (HRS) i Ante Vukić (UHNJ). Bitna karakteristika ove liste, u odnosu na listu kandidata za I. sabor, je značajan porast broja kandidata iz Europe, Australije i Južne Amerike, na račun ekstremista iz SAD-a, osobito Kanade. Trostruko veći broj kandidata iz Australije odgovarao je snazi (broju, aktivnosti i ekstremnosti) organizacija HNV-a na ovom kontinentu.

Povećanje broja kandidata iz Južne Amerike rezultat je, prije svega, jačanja utjecaja HRS-a u HNV-u i njezine veoma intenzivne predizborne

aktivnosti. (Umjesto ranije 3 sada su 'republikanci' imali 8 kandidata, među kojima su, prvi put, bili predsjednik i sekretar 'stranke' I. Korski i K. Katalinić.) 'Prolječari' su bili najznačajnije povećanje i pojačanje skupine kandidata iz Europe. Dok je za I. sabor kandidirano 8 (izabran samo jedan) članova terorističkog 'Hrvatskog revolucionarnog bratstva', za drugi je kandidirano 5 ali su to bile, u svojoj organizaciji, znatno utjecajnije ličnosti, osobito Ante Sarić i Ivan Butković. Manjim brojem kandidata bili su zastupljeni luburičevci (6, ranije 11) i HNO-jeličevci (4, ranije 6), koji su pripadali ekstremnijoj struji u HNV-u. Nešto je smanjen broj kandidata bivših ustaša (36 od 111, prema 35 od 96 za I. sabor). Međutim, činjenica da su 68 kandidata (56.36%) stariji od 45 godina, a 48 stariji od 50 godina govoreći da su većina kandidata neposredni sudionici ili simpatizeri ustaškog pokreta iz vremena rata. Pored toga, među kandidatima mlađim od 45 godina najviše je bilo onih koji su prihvatili ustašku ideologiju i ciljeve i koji su bili ekstremniji od znatnog dijela ratnih ustaša. Tri puta je povećan broj kandidata svećenika (od 2 na 6) i žena (od 1 na 3)...

Neki 'sabornici', osobito Kušan, bili su veoma nezadovoljni tijekom i rezultatima izbora. Kušan je ukazivao da će ('a znakovi za taj paket su uočljivi') povezivanje 'profesionalnih revolucionara' (terorista) odbiti emigraciju od HNV-a i 'stvoriti goleme teškoće u našim odnosima sa strancima'...

Sastanak 2. sabora i izbor izvršnih tijela

Rukovodstvo HNV-a je, unatoč neuspjehu takvih nastojanja 1975. godine, odlučilo da se sjednica novog Sabora održi 'na vratima domovine', odnosno u Europi. Zahvaljujući određenim belgijskim službenim čimbenicima ovog puta su u tome uspjeli. Nadležni belgijski organi nisu prihvatili argumentirane zahtjeve SSIP-a da se ne dopusti održavanje takvog skupa na teritoriju Belgije i Sabor se sastao u Bruxellesu, od 6. do 10. listopada 1977. godine...

Najznačajniji dokumenti ove sjednice Sabora su: Poruka hrvatskom narodu u domovini i Rezolucija. U 'Poruci' poziva se 'hrvatski narod' da (kako bi bio spreman 'na borbu i događaje koji će neizbježno slijediti') svoje duhovne jedinstvo pretvori i u organizacijsko 'koje će obuhvatiti i sve pripadnike sadašnjih vladajućih struktura, od vojske i policije, upravnih i redarstvenih vlasti do političkih i partijskih dužnosnika...'. Zatim se ističe da je HNV 'svjestan činjenice da će u tijeku oslobođenja i preuzimanja vlasti glavnu ulogu imati narod u domovini' i da on 'može računati na punu pomoć svoje emigracije', iako se 'HNV-u nema namjeru nametati domovini ni kao sabor ni kao vlada...'. Tekst 'Poruke' ukazuje da su 'prolječari' imali značajnu ulogu na njezinom koncipiranju.

U Rezoluciji se također postavlja prenošenje težišta aktivnosti u zemlju, odnosno usklađivanje borbe HNV-a 's osloboditeljskim pokretima svih naroda i

narodnih skupina' u Jugoslaviji, radi uspostavljanja 'djelatnog i borbenog savezništva' za rušenje i podjelu SFRJ. U tom cilju 'opunomoćeni predstavnici HNV-a trebaju stupiti u dodir s autentičnim političkim prvacima Makedonije', 's albanskim osloboditeljskim prvacima', 's nositeljima crnogorske samosvijesti' i slovenskim 'rodoljubima'. Pored toga, Sabor je zaključio da o tim stavovima i Rezoluciji obavijesti vlade u Sofiji i Tirani..

Izbor, konstituiranje i odluke 3. sabora

U odnosu na kandidacijsku listu za prethodne izbore povećan je broj kandidata iz: Kanade, Australije i SR Njemačke. Nastavljen je proces porasta značaja i utjecaja organizacija HNV-a u SR Njemačkoj i Australiji (koji je došao do snažnog izražaja prilikom izbora za 2. sabor) i povećan značaj organizacije u Kanadi, koja je prilikom izbora za 2. sabor imala znatno manje kandidata nego za prvi...

Izborom M. Meštrovića za rukovoditelja Ureda za vanjske veze većina u 3. saboru je svakako i na taj način željela naglasiti što neposrednije vezanje za SAD, kao najvažnijeg kreatora i arbitra politike Zapada i pojačati aktivnost HNV-a prema raznim političkim strukturama Amerike. Pored toga, M. Meštrović je, zahvaljujući svojim vezama u SAD-u (pored ostalog agent je AOS-a) i nekompromitiranosti ustaštvom, bio vrlo pogodna ličnost za nositelja aktivnosti HNV-a na području veza i suradnje sa stranim čimbenikom, prvenstveno u SAD-u. Značaj 'vanjskih veza' u Europi naglašen je osnivanjem Ureda za europske veze, za čijeg je rukovoditelja izabran dugogodišnji suradnik njemačke obavještajne službe dr. Ernest Bauer...

Radi intenziviranja aktivnosti HNV-a prema stranom čimbeniku 3. sabor je pored Ureda za vanjske veze osnovao dva nova: Ured za europske veze i Ured za islamske veze. (Po povratku u Sydney, R. Avdić je, na jednom sastanku izjavio da u određenoj situaciji očekuju pomoć nekih arapskih zemalja.)

Pored toga, u Uredu za vanjske veze izabrana su 3 savjetnika (za Australiju, Južnu i Sjevernu Ameriku).

Ernest Bauer u časničkoj odori HOS-a, 1944.

Dotadašnji Ured za tisak i promidžbu nije dobio samo novo ime (Ured za novinstvo i informacije), već i 8 savjetnika (jedan za Kanadu, 2 SAD, jedan za Južnu Ameriku, 2 za Australiju, jedan za Europu i jedan za radiosatove) i njegova aktivnost bit će u najvećoj mjeri usmjerena prema stranom čimbeniku.

Za djelovanje prema političkim, informativnim i drugim strukturama zemalja u kojima žive, 'sabornici' i drugi 'dužnosnici' izabrani na sjednici 3. sabora imaju vrlo povoljne uvjete. To su, uglavnom, intelektualci, zaposleni u državnim, znanstvenim, kulturnim i sličnim institucijama zemalja u kojima žive i imaju solidne veze s raznim osobama iz tih struktura. Zatim, većina njih su agenti obavještajnih službi i suradnici policija zemalja domaćina. (Raspoložemo podacima da su agenti američke obavještajne službe: Meštović, Lun, Gal, Majić; Bauer zapadnonjemačke; Kušan engleske.

HNV i strani čimbenik

Za opstanak, organiziranje i aktivnost ustaške, kao i ostale antijugoslavenske emigracije, na Zapadu presudno je držanje (tolerancija, podrška i pomoć) određenih struktura u zemljama boravka ove emigracije. Razumije se, ovaj zaključak vrijedi i za HNV, utoliko prije što je on osnovan uz podršku AOS-a i nekih drugih čimbenika na Zapadu da bi preko njega, osobito u određenim uvjetima, usmjeravali aktivnost hrvatske neprijateljske emigracije u pravcu koji odgovara njihovim interesima. Kao protuuslugu ustaška emigracija organizirana u HNV-u očekuje, kada to budu zahtijevali i interesi njezinih zaštitnika, njihovu neposrednu pomoć radi dolaska na vlast u 'Hrvatskoj'. Zbog toga HNV na Zapadu ima skoro neograničene mogućnosti za subverzivno-promidžbenu aktivnost protiv SFRJ, a često i tolerantan stav nadležnih organa prema terorističkoj aktivnosti njegovih pripadnika: Ograničenja te aktivnosti poduzimaju se, uglavnom, samo onda kada ona štite interese zemalja u kojima se odvija.

Zbog toga su mnogi u rukovodstvu HNV-a za poslušnost svojim zaštitnicima, za to da javno djelovanje HNV-a bude u okviru zakona zemalja u kojima se nalaze i da se javno distanciraju od terorizma. Ostajući vjeran tom stavu III. sabor je, u svojoj izjavi 'o biti i zadatku HNV-a', naglasio da ono 'djeluje javno u okviru zakona zemalja u kojima je zavedeno', da se ne 'služi konspirativnim sredstvima.'

U vrijeme osnivanja HNV-a organizacije osnivači su imali određene pozicije kod stranog faktora. Pored toga, njegovi osnivači su računali da će zbog 'snage' i 'demokratičnosti' HNV-a (u odnosu na dosadašnje organizacije ustaške emigracije) osigurati znatno veću podršku u raznim strukturama zapadnih zemalja. Kroz intenzivnu i široku sedmogodišnju aktivnost prema stranom čimbeniku ostvareni su određeni uspjesi na tom planu, ali su oni znatno ispod očekivanja optimista i obećavanja propagandista u HNV-u...

HNV i islamske zemlje

Rukovodstvo HNV-a nastoji, od njegova osnivanja, iskoristiti prisutnost određenog broja muslimana u svojim organizacijama za stjecanje podrške i pomoći islamskih zemalja. Prvenstveno su računali na konzervativne, antikomunističke strukture u tim zemljama, osobito u onima u kojima su na vlasti konzervativni režimi. Zbog toga u antijugoslavenskoj subverzivnoj promidžbi usmjerenoj prema islamskim zemljama i ostalim islamskim strukturama najčešće koriste 'podatke' o tobožnjim progonima muslimana u SFRJ. Pri tome, HNV se predstavlja kao predstavnik i zaštitnik muslimana u SFRJ, kao i onih koji žive izvan njezinih granica.

Glavni nositelji aktivnosti prema islamskom svijetu su IO HNV-a i 'hrvatski islamski centri' u Torontu i Melbourneu. Na sjednici IO HNV od 20. i 21. rujna 1975. godine zaključeno je da se iskoriste pozicije HIC-a u Torontu za stupanje u kontakt s arapskim zemljama. U toku narednih pet godina, koliko nam je poznato, glasila HNV-a pisala su samo o dva ostvarena kontakta: prisutnosti pet pripadnika HNV-a na prijemu delegacije Kuvajta u OUN-u (New York, 25. 3. 1977.) i sudjelovanju Kerima Reisa, predsjednika HIC-a u Torontu i člana Sabora HNV-a, na zasjedanju Svjetske islamske lige koja je održana također u New Yorku, 22.-24. travnja 1977. godine. Kerim Reis je na ovom skupu navodno prisustvovao kao 'službeni delegat s plaćenim troškovima puta i boravka' i bio izabran u odbor za Ujedinjene narode koji je trebao prirediti materijal za generalnu rezoluciju Svjetske lige o problemima muslimana u svijetu', kome je predsjedavao M. M. Thian, predsjednik Komiteta za dekolonizaciju OUN-a. K. Reis je pročitao 'izvještaj' (napisao ga je u Torontu s Jakovom i Miljenkom Barbarićem) o 'stradanjima Hrvata-muslimana i njihovim zahtjevima'. Veći dio toga 'izvještaja', navodno, 'je ušao u Generalnu rezoluciju Lige'. Generalni sekretar Lige, Saudijac Muhammad Ali Al-Harakan, koji je rukovodio ovim zasjedanjem, posjetio je nešto kasnije HIC u Torontu. Prema 'Hrvatskom listu' i tom prigodom su 'opet bile raspravljane teme koje nas najviše tište'. Po povratku u Meku, gdje je sjedište Lige, Harakan se zahvalio na gostoprimstvu.

Krajem 1979. i početkom 1980. godine poduzeta je šira, promidžbena i organizacijska, akcija za dobivanje podrške islamskih zemalja. Predstavnici Saveza Hrvata-muslimana Australije, okupljeni inicijativom potpredsjednika Predsjedništva Sabora HNV-a R. Avdića uputili su generalnom sekretaru Arapske lige peticiju u kojoj zahtijevaju od arapskih zemalja da 'sagledaju probleme islamskih vjernika u Jugoslaviji i pomognu da se njihova vjera spasi od vjernika u Jugoslaviji i pomognu da se njihova vjera spasi od propasti i da ne priznaju SFRJ, već Hrvatsku i Hrvate-muslimane u njoj'.

Prema 'Vjesniku HNV-a', IO HNV-a uputio je u prosincu 1979. godine pismo 'svim vladama islamskih zemalja i velikom broju islamskih političkih i vjerskih organizacija nacionalnog i internacionalnog karaktera, kao i njihovim službenim glasilima', u kome se govori o tobožnjim progonima 'Hrvata muslimana'

u BiH i zahtijeva da ove zemlje i institucije utječu na jugoslavensku vladu da te progone obustavi.

Nešto prije sredine studenog 1979. godine, skupina pripadnika HIC u Melbourneu inicirala je osnivanje tajne terorističke organizacije 'Revolucionarno islamsko bratstvo' (RIB). Cilj ove organizacije je okupljanje pripadnika islamske vjeroispovijesti u Australiji radi 'spašavanja i širenja islama u svijetu'. Od nekih arapskih zemalja, navodno je dobila novčanu pomoć.

Zbog negativnog odgovora nadležnih organa SR Njemačke, Mujaga Murselović nije uspio, uz financijsku pomoć Ive Rojnice i drugih, osnovati u Münchenu organizaciju 'Muslimanska braća'. U vezi s tim u München je, 5. prosinca 1979. godine, doputovao Ragib Avdić, potpredsjednik Sabora HNV-a. Avdić se trebao sastati s E. Fazlijom, rukovoditeljem ONDŠ, radi dogovora o zajedničkim akcijama u cilju povezivanja s islamskim zemljama, prvenstveno s Iranom. Krajem studenog Fazlija je, navodno postigao dogovor s neidentificiranom skupinom muslimana iz Jugoslavije o slanju zajedničke delegacije Homeiniju, koja bi mu predala 'poslanicu' i spisak Albanaca i muslimana političkih zatvorenika u SFRJ.

Radi intenziviranja aktivnosti prema islamskim zemljama, organizacijama i drugim islamskim strukturama, 3. Sabor HNV-a osnovao je, pored postojećeg Ureda za vanjske veze i poseban Ured za islamske veze. Za pročelnika je izabran Kerim Reis. Prema R. Avdiću, 3. sabor je zaključio da Reis obiđe neke arapske zemlje i od njih zatraži pomoć, a po povratku u Kanadu da bude u stalnom kontaktu s veleposlancima onih zemalja koje iskažu razumijevanje za 'hrvatski problem'. Na jednom skupu, koji je održan u prvoj polovici veljače 1980. godine, u Hrvatskom centru u New Yorku (prisutni M. Meštrović, H. Lun, M. Gal i drugi) Reis je govorio o svome putu po islamskim zemljama i njihovoj navodnoj zainteresiranosti da pomognu u rješavanju problema 'ugnjjetavanja muslimana u Jugoslaviji'. Nije nam poznato koje je zemlje posjetio ni kakva je, eventualno, obećanja dobio...".

“HRVATSKO REVOLUCIONARNO BRATSTVO”

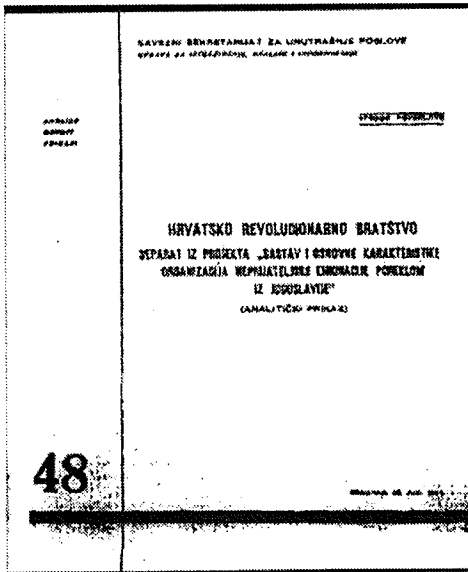
*Savezni sekretarijat unutarnjih poslova
Beograd, 1984.*

“Ovaj analitički rad o ‘Hrvatskom revolucionarnom bratstvu’, najozloglašenoj organizaciji ustaške emigracije, napisan je u SDS- u RSUP- a SR Hrvatske, u okviru zajedničkog projekta SDS-a – ‘Sastav i osnovne karakteristike organizacija neprijateljske emigracije porijeklom iz Jugoslavije’. Velika konspirativnost koju u svojoj antijugoslavenskoj aktivnosti strogo prakticira HRB onemogućava da se o njoj (strukturi, djelatnosti, unutarnjim odnosima i sl.) daju potpuniji podaci. Ta parcijalnost saznanja morala je utjecati na obujam i razinu obrade teme, osobito pojedinih poglavlja.

No, usprkos tome, ova analiza je koristan, vrijedan i zanimljiv rad...

Osnivanje organizacije

Daleko od stvarnih zbivanja u Jugoslaviji i zaslijepjeni raznovrsnom antijugoslavenskom promidžbom, kako iz emigrantskih sredina tako i iz reakcionarnih krugova na Zapadu, u ustaškoj se emigraciji stvara uvjerenje da u zemlji postoje nesnošljivi uvjeti života uopće, a da je to posebno izraženo u Hrvatskoj. Uvjereni su da je pored teških ekonomskih prilika u Jugoslaviji prisutno i nacionalno ugnjetavanje hrvatskog naroda, što dovodi do snažnog otpora, te progona i terora od strane jugoslavenskih vlasti. Svojedobna zbivanja u Mađarskoj, Poljskoj te Istočnoj Njemačkoj navode ih da misle kako je i u Jugoslaviji slična situacija, te da u danom trenutku mogu izbiti slični ‘revolucionarni događaji’. Polazeći od takve ocjene osuđuju neaktivnost svih organizacija neprijateljske emigracije, a posebno one iz Hrvatske. Rezoniraju da bi se kroz svakodnevnu i konstantnu diverzantsko-terorističku aktivnost u zemlji te inozemstvu i otpor naroda u zemlji snažnije razvijao. To bi u danom trenutku izazvalo nered ili bar dovelo do stvaranja klime za jače ‘revolucionarne’ zahvate, iza čega bi se, po njima, mogla osnovati gerila i povesti otvoreni ustanak. Ovakav razvoj događaja smatraju realnim i mogućim na osnovi svoje ocjene o tadašnjoj svjetskoj situaciji. Naime, polaze od stajališta da je izbijanje trećeg svjetskog rata apsurdno, jer ni Zapad ni Istok nisu spremni bilo čime dovesti svijet u situaciju svjetskog sukoba. Budući da, prema njima, Jugoslavija nije članica Varšavskog pakta, a u slučaju ‘ustanka u Jugoslaviji’ odnosno u Hrvatskoj svaka intervencija SSSR-a neminovno bi uvjetovala uplitanje SAD-

Faksimil naslovnice elaborata
SSUP-a o HRB-u, 1984.

a. Rezultat direktnog angažiranja jedne i druge sile bio bi davno dogovoren sporazum o podjeli Jugoslavije 'fifti- fifti'.

Skupina emigranata organizatora HRB-a upravo je na ovim elementima sagradila svoju strategiju. Istodobno je osudila stav svih ostalih grupacija ustaške emigracije, posebno HOP- a, koji, prema njima, svoju strategiju za nacionalno oslobođenje gradi na 'čekanju danog trenutka'. S obzirom na činjenicu da HOP još uvijek veliča i slavi ustašku državu iz vremena NDH, svaka bi akcija, i na strani Zapada i od naroda u zemlji, bila shvaćena kao obrana onoga što je danas nepopularno i kompromitirano.

Istodobno, djelatnost na takvim ustaškim temeljima pružala bi političko opravdanje za miješanje u razvoj događaja onih od kojih se očekuje isključivo podrška. Sve ovo, po shvaćanju organizatora HRB- a, nametalo je potrebu da se na pozornici ustaške emigracije pojavi nova snaga koju će sačinjavati ljudi čija prošlost nije kompromitirana i čije će ideje u pogledu buduće samostalne države Hrvatske u svojoj biti biti sasvim nešto drugo nego što je bila ustaška NDH.

Do tada već poznati mlađi emigranti Jure Marić, Geza Pasty, Ante Sarić, Josip Senić, Josip Oblak, Ilija Tolić i drugi, održavaju ilegalne sastanke mimo rukovodstva HOP-a i drugih emigrantskih organizacija, nastojeći iznaći nove organizacijske oblike i sadržaje koji će odgovarati i vremenu i uvjetima u kojima je emigracija tada djelovala... Nakon nekoliko sastanaka na kojima su izrađena i raspravljana temeljna načela i organizacijska struktura nove organizacije, ova grupacija osniva HRB (ime je predložio Geza Pasty) krajem 1961. godine...

Još u prvim razgovorima u vezi s osnivanjem HRB-a, bilo je mišljenja da bi organizacija trebala biti ilegalnom, koliko god je to u praksi moguće, a da se popunjava isključivo mladim ljudima spremnim bez pogovora izvršiti sve postavljene zadatke, uključujući tu i ilegalno ubacivanje u zemlju, što je u praksi i provedeno...

Programska orijentacija

Početakom 1972. god. HRB je u Europi, pod rukovodstvom Josipa Senića, izradio novi modificirani program koji je bio prilagođen situaciji poslije 21. sjednice Predsjedništva SKJ i namijenjen za djelatnost u zemlji.

U uvodnom (političkom) dijelu, među ostalim, govori se da sada 'opet Beograd ponavlja povijesnu pogrešku..., da se lomi kraljeznica hrvatskom narodu itd.'... Zatim se pozivaju 'Hrvati i Hrvatice' da po ugledu na irski narod uzmu oružje u ruke i otpočnu oružanu borbu 'do potpunog oslobođenja i uspostave nezavisne hrvatske države'. U nastavku se daju konkretne upute za organiziranje revolucionarne borbe i stvaranje 'borbenih jedinica – trojki'. Program predviđa njihovo osnivanje 'u gradu, selu, poduzećima, uređima, partijskim ograncima, školama, političkim, kulturnim, sportskim društvima, vojnim jedinicama i policijskim postajama'. Članovi trojki mogu biti osobe 'svih zanimanja, dobi, spola, vjere i političkih uvjerenja' – koje su spremne da se bore 'za slobodu Hrvatske'...

Organizacijska struktura

Organizacijska struktura HRB-a regulirana je u tzv. pravilima o ustrojstvu i obujmu djelatnosti HRB-a. Organizaciji na čelu nalazi se Glavni stan (GS), kojim rukovodi glavni tajnik. U Glavnom stanu postoje sektori zaduženja kao što su postrojbeni tajnik ili stegovni tajnik (postrojbeni znači vojni i disciplinski tj. stegovni tajnik). Zatim opskrbeni sektor na čelu s opskrbnim tajnikom kao i rizničar za blagajnu. Zatim postoji promidžbeni odjel za promidžbu i skupina dužnosnika instruktora u glavnom stanu koji zaduženja dobivaju po potrebi. Oni trebaju putovati po svijetu, obilaziti pojedince i organizacije, pomagati u izobrazbi, snabdijevanju i terorističkoj obuci, odnosno pomagati organizirati terorističke akcije od strane pojedinih skupina protiv Jugoslavije. Na čelu organizacije za pojedina područja nalaze se stožernici, a osnovne su organizacijske jedinice trojke. Postoje tri vrste trojki: za sabotaze i terorizam, za obavještajne poslove i za promidžbu. Trojki na čelu stoji zapovjednik, a članovi su tzv. izvidnik i atentator (miner), znači izvršitelj. Za jedan kontinent ili skupinu država imenuje se jedan povjerenik koji je ujedno i član GS-a. Stožeri se osnivaju u većim gradovima, a na njihovu su čelu stožernici, stožerni pobočnici i tajnik. Stožernici održavaju vezu s glavnim tajnikom i GS-om. Stožernih pobočnika može biti i više, ovisno o potrebama. Oni kontaktiraju sa zapovjednicima trojki. Međusobno ne kontaktiraju, ukoliko to ne odredi glavni povjerenik ili GS. Stožernici se često smjenjuju i premještaju na druge dužnosti, zato da bi se izbjeglo duže zadržavanje na jednoj dužnosti, stvaranje privatnosti, ali i zbog najsitnijih pogrešaka.

Otuda i pojava da se na rukovodećim dužnostima u pojedinim stožerima nalazilo više pripadnika HRB-a...

Tijekom 1962. godine Glavni je revolucionarni stan odlučio, u sklopu tzv. akcije prve runde, ostvariti pripreme za osnivanje organizacija HRB-a u Europi. Započeto je sa stvaranjem uporišta u Europi, pa je u Stuttgartu 1963. godine organiziran europski glavni štab, a u raznim mjestima SR Njemačke, Francuske, Švedske i Austrije štabovi. Do sredine 1965. godine u Europi je stvoreno više skupina sa ukupno oko 40 do 50 pripadnika HRB-a... Pored toga, HRB je do tada pridobio i pojedine emigrante u Italiji i Švedskoj.

HRB je kao ilegalna organizacija prilagođavao sadržaj svoje neprijateljske djelatnosti raznim organizacijskim oblicima, pa je tako kao oblik svog legalnog nastupanja 1965. godine u Sydneyu osnovao organizaciju 'Hrvatska mladež'.

Od 65 prisutnih osnivačkoj skupštini 40 ih je bilo utvrđenih ili indiciranih članova HRB-a. Prvi je predsjednik organizacije bio Dragutin Bratuša, vodeći član HRB-a. 'Hrvatska mladež' izdavala je list 'Uzdanica', koji je u stvari bio glasilo HRB-a. Ova organizacija služi HRB-u za okupljanje vlastitih pristalica, za prikupljanje financijskih sredstava, vršenje utjecaja na druge organizacije, za regrutiranje izvršitelja diverzantsko- terorističkih akcija itd. Pripadnici 'Hrvatske mladeži' infiltrirali su se u jedan broj društava hrvatske emigracije. Tako oni (prema podacima iz 1975. godine) imaju dominantnu ulogu u tzv. 'Croatia' u Sydneyu i Melbourneu, u 'Ligi za borbu protiv raka' u Sydneyu itd...

Treba naglasiti da osim u raznim organizacijskim oblicima HRB u svom radu koristi (i ima u vlasništvu) razne domove i klubove (npr. u Canberri), farme za obučavanje terorista (npr. u Australiji, JAR i sl.), hotele, motele, nogometne klubove (npr. NK 'Croatia' koji je 1972. g. u Parizu osnovao T. Butković).

HRB se financira iz više izvora. Tako svi članovi, prema imovinskom stanju, plaćaju članarinu (60-ih godina za Europu je iznosila 20 DM mjesečno), a rad se financira i od zarade većeg broja ugostiteljskih objekata, radnji i sl. koji figuriraju kao vlasništvo pojedinaca, a u stvari se radi o objektima HRB-a. Također, emisari HRB-a često putuju obilazeći razne pojedince i druge emigrantske organizacije, kojom prigodom prikupljaju značajna sredstva za rad HRB-a, a vrše i prisile na pojedince za davanje novčanih priloga. Sredstva, koja se u najvećoj mjeri koncentriraju u Australiji, šalju se punktovima u Europu za nabavu terorističke opreme i organiziranje terorističkih akcija prema SFRJ (npr. u vremenu siječanj – travanj 1963. god. HRB iz Australije poslao je N. Gladiću u Europu 7.000 DM za pripreme terorističkih akcija).

Pripadnici HRB-a su zbog svoje veoma opasne aktivnosti (vršenje diverzija i terora) bivali stalnim predmetom interesa SDS-a i stranih obavještajnih službi, pa su doživljavali i teže potrebe, što im je nametalo potrebu novih organizacijskih promjena i prilagođavanja svojih programa. Ovo je i razlog što SDS, nakon neuspjeha HRB-a sa upadom Andrićeve terorističke skupine u SFRJ (1972. god.), nema pouzdanih podataka o organizacijskom ustrojstvu i rukovodstvu ove organizacije. Postoje sigurni dokazi da su pripadnici HRB-a u Australiji do rujna 1972. godine plaćali članarinu kao i do tada, što znači da u

HRB-u u to vrijeme nije bilo promjena organizacijske prirode. Pouzdano se zna i to da su bivši članovi HRB-a, bez obzira na organizacijsku pripadnost nekoj od organizacija, i dalje veoma aktivni u organiziranju terorističko-diverzantske aktivnosti protiv SFRJ.

Broj i struktura članstva

S obzirom na ilegalni karakter HRB-a teško je utvrditi točan broj članova ove organizacije... Teškoće oko utvrđivanja točnog broja članstva povećava i činjenica da su članovi HRB-a istodobno učlanjeni u druge 'legalne' ustaške organizacije, neki i u više njih, čime prikrivaju svoj stvarni status...

Pokušane i izvedene akcije

U vremenu od 1966. do 1969. godine pripadnici HRB-a ili njihovi aktivisti pokušali su izvesti ili su izveli više akcija od kojih spominjemo ove:

1966. godine:

7. ožujka – tri ekstremista (Nedo Gladić, Vlado Teskera i Branko Orlović) pokušali su iz Belgije u SR Njemačku prenijeti 40 kg eksploziva. Ti su ekstremisti ovu akciju, prema podacima austrijske policije, pokušali izvesti na račun HDO-a i HRB-a.

10. svibnja – četiri terorista, članovi HRB-a (Tahib Kordić, Franc Pintarić, Anton Nikšić i Josip Senić) krenuli su iz Nice u SFRJ radi vršenja diverzija. Kod Verone su imali prometnu nezgodu pa su odustali od akcije.

4. rujna – u Frankfurtu je ubijen državljanin SFRJ Stipe Medvidović. Organizator ubojstva je skupina HRB-a iz Frankfurta (Slavko Logarić, Božo Kelava, Hrvoje Ursa i dr.).

1967. godine:

Ogranak HRB-a u Stuttgartu pripremao je diverzantske akcije za turističku sezonu. Akcijom su rukovodili Franjo Turk, Petar Hinić i Josip Senić (koji je bio protjeran iz Švedske u Australiju). Senić je, nakon odlaska u Australiju, među tamošnjim članovima HRB-a organizirao skupine koje je namjeravao upućivati na već pripremljene punktove u Europi, a nakon obuke u zemlju.

Skupina terorista, formalno pripadnici HRB-a u Parizu (Ivan Čapin, Anđelko Jakić, Ivan Jakić, Jozo Kuštra, Ivan Kovač, Tomo Mršić, neki Lovrić, Vladimir Župan, Tomislav Krstić i Franjo Šos – svi s područja Dalmacije), kojom rukovodi Slavko Čapin, a koja je 1966. godine izvršila diverziju u Klubu Jugoslavena u Parizu, vrši nove pripreme za izvođenje diverzantsko-terorističkih

akcija u zemlji i inozemstvu. Skupina je mišljenja da bi bilo najdjelotvornije da se ubuduće ide na sprečavanje turizma u Jugoslaviji.

Skupina pripadnika HRB-a u Nici (ranije tzv. teroristička skupina 'Barbara') vršila je intenzivne pripreme za izvođenje terorističkih akcija. Obuku su izvodili po programu i skupinama od po tri osobe u stanu ekstremista Franje Pintarića.

15. veljače – terorist Mirko Grabovac imao je zadatak izvršiti atentat na predsjednika Tita za vrijeme tadašnjeg posjeta Austriji.

30. lipnja – u noći između 30. lipnja i 1. srpnja 1967. godine u SFRJ je na sektoru Kozina kod Trsta ubačena skupina ustaških terorista s ciljem vršenja diverzantskih i terorističkih akcija u zemlji. Skupina je odmah nakon prelaska granice uhvaćena. Prigodom hapšenja kod njih je pronađeno deset kilograma plastičnog eksploziva, šest pištolja s većom količinom municije, 450 letaka neprijateljskog sadržaja itd. Neposredan je zadatak skupine bio da u blizini Ogulina miniraju nekoliko stupova dalekovoda i željezničku prugu Zagreb – Rijeka, kao i da raspačavaju letke. U skupini su se nalazili Ivan Cindrić, Jozo Vujević i Jozo Dedić, svi članovi HRB-a.

29. studenog – izvršena je diverzija na naše DK predstavništvo u Melbourneu tempiranom minom u obliku nalivpera.

1968. godine:

Skupina članova HRB- a u Nici, kojom rukovodi Petar Andrić, planirala je izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija prema zemlji. Za tu namjenu izradili su i isprobali mine, od kojih su jednu namjeravali ubaciti u JAT-ov zrakoplov krajem veljače 1968. godine. Planirali su i podmetanje ovih mina u naše vlakove i autobuse koji iz Trsta i drugih pravaca idu u Jugoslaviju.

16. veljače – u toaletu gostionice 'Paradies' u Schveningenu, u kojoj GK održava 'konzularne dane', izvršena je diverzija tempiranom minom. Diverziju je organizirala skupina HRB-a oko Šarca, Odaka, Pašalića i drugih.

18. veljače – u toaletu kluba našeg veleposlanstva u Parizu izvršena je diverzija tempiranom minom teškom 1,5 kg. Izvršitelji su bili teroristi iz skupine oko Ivana i Slavka Čapina.

24. ožujka – na GK u Grazu izvršena je diverzija tempiranom minom ručne izrade. Akciju je organizirala skupina – Odak, Pašalić, Kutuzović.

28. travnja – u garderobi glavne željezničke postaje u Beogradu postavljene su dvije tempirane mine, ali zbog kratkog spoja na mehanizmu nisu eksplodirale. Organizator je akcije skupina Šarac – Odak.

23. svibnja – izvršena je diverzija na glavnoj željezničkoj postaji u Beogradu s dvije mine, kojom prigodom je povrijeđeno 14 osoba. SDS je otkrio izvršitelja Ivana Jelića te skupinu Šarac – Odak kao organizatore, zbog čega su osuđeni u SR Njemačkoj. Jelić je u Beogradu osuđen na smrt.

13. srpnja – izvršena diverzija u kino-dvorani '22. oktobar' u Beogradu, kojom prigodom je 85 osoba ozlijeđeno a jedna poginula.

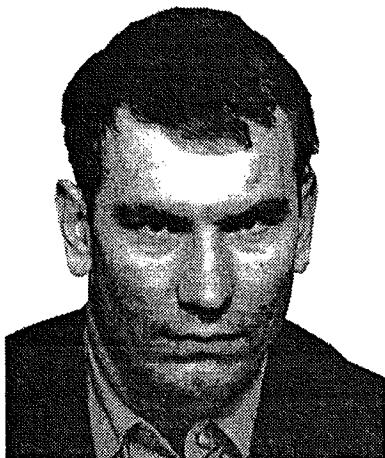
1969. godine:

21. veljače – u zgradi GK- a u Frankfurtu podmetnut je požar, nakon čega je stajala skupina HRB- a iz Frankfurta oko Petra Čabraje.

Osim spomenutih, HRB je izvršio niz drugih akcija zbog kojih su pojedini pripadnici ove organizacije suđeni. Već je upozoreno na osude Geze Pastyja, Nike Kovačića i Marijana Šimundića od strane Düsseldorfskoga provincijskog suda. Stuttgartski provincijski sud proglasio je 1966. godine Josipa Senića krivim za ilegalne aktivnosti i posjedovanje oružja.

Član HRB-a Franjo Goreta ubio je 30. kolovoza 1966. godine Savu Milovanovića, domara jugoslavenskog konzulata u Stuttgartu, zbog čega je 1967. g. osuđen na osam godina zatvora.

Porotni sud Constance osudio je 23. travnja 1966. godine Stanka Karduma, člana HRB- a, na dvije godine i devet mjeseci zatvora te istjerivanje iz SR Njemačke zbog pokušaja ubojstva iz zasjede jugoslavenskog konzula u Münchenu Andrije Klarića.

Franjo Goreta

Sava Milovanović

U lipnju 1967. godine porotni sud u Karlsruheu u SR Njemačkoj osudio je Stjepana Bosaka zbog namjeravanog ubojstva jugoslavenskog državljanina Ivana Mijića. Bosak je bio rukovoditelj ogranka HRB-a u Karlsruheu. Zbog sudioništva u ovoj akciji osuđen je i član HRB- a Ante Knežević...

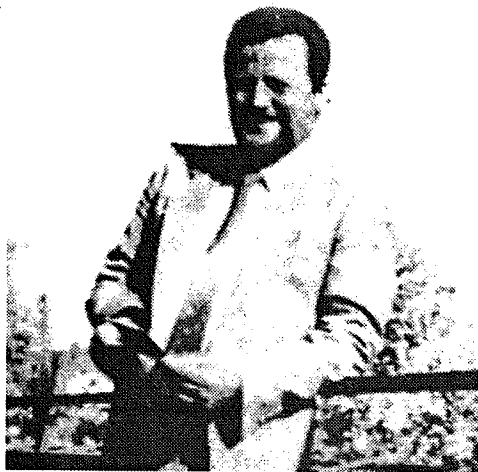
Drago Đolo, član njegove skupine 'Ujedinjeni Hrvati Njemačke', koji je vjerojatno pripadao HRB-u, pokušao je 30. lipnja 1969. iz zasjede ubiti šefa Jugoslavenske vojne misije u Berlinu. U tom pokušaju ranjeni su šef Misije dr. Ante Kolendić i službenik Stanko Golob...

U vremenu koje je slijedilo (nakon 'Bugojanske akcije', op.a.) HRB je organizirao ili sudjelovao u organizaciji nekoliko diverzantsko-terorističkih akcija, od kojih bi neke, da su izvedene, imale teške posljedice za živote ljudi i njihovu imovinu.

Tako je organizirao:

*- ranjavanje vicekonzula SFRJ u Lyonu Mladena Đogovića,
- ubacivanje terorista Vinka Barišića i Barbare Plachetke u SFRJ 1975. god. (akcija 'Kaktus'). Ubacivanje je pripremio Dane Šarac uz pomoć Ante Butkovića. Kod Barišića je pronađeno 17 diverzantskih naprava namijenjenih izvođenju terorističkih akata na jadranskoj obali. U postupku V. Barišić je osuđen na 20 godina zatvora, B. Plachetka na 11 godina i još 6 osoba osuđeno je na kraće vremenske kazne zatvora,*

- slanje paket-bombe (emigrant Ljubomir Dragoja) Generalnom konzulatu SFRJ u Münchenu."

Stanko Kardum

Anton Kolendić

“HRVATSKI DRŽAVOTVORNI POKRET”
Republički sekretarijat za unutrašnje poslove SRBiH
Sarajevo, 1989.

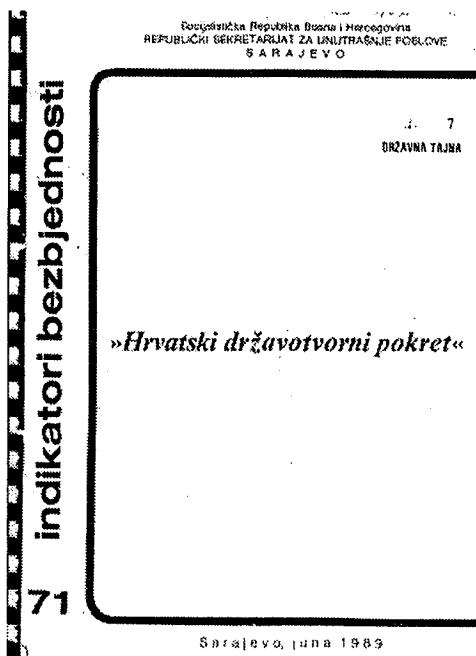
“Budući da je ‘Hrvatski državotvorni pokret’ (HDP) osnovan od emigrantskih grupacija koje su bile u sastavu ‘Hrvatskog narodnog vijeća’ (HNV), za sagledavanje uvjeta njegovog nastanka neophodno je istaknuti neke uzroke koji su doveli do određenih sukoba unutar HNV- a, a kasnije i do izdvajanja jednog broja ekstremista koji su osnovali HDP...

‘Proljećari’ koji su se predstavljali kao nositelji ‘svježih domovinskih’ ideja oštro su napadali starije emigrante iz rukovodećih struktura HNV-a i optuživali ih da su plaćenici obavještajne službe SAD-a i nekih drugih zapadnih zemalja, koje su za ‘očuvanje’ Jugoslavije, a ne njezino dijeljenje, te da su zbog toga ‘hrvatsku’ borbu podredili vanjsko-političkim interesima tih zemalja...

S obzirom da je u HDP ušao jedan veći broj pripadnika najekstremnijih terorističkih organizacija (HRB, luburičevci, ‘proljećari’), razumljivo je da je ta organizacija od samog početka bila vrlo radikalna. Tako je u okviru HDP-a koncentriran veći broj financijera i organizatora terorizma i oprobanih terorista koji su i dalje ostali u čvrstoj vezi s pripadnicima HRB- a, HNO(l) i drugih organizacija koje nisu pristupile HDP-u...

Neka saznanja ukazuju da je HDP samo novo legalno izdanje HRB-a i HNO(l), odnosno tijelo u kojemu su spojene ove dvije najekstremnije struje u redovima hrvatske neprijateljske emigracije. Na to ukazuje strogo hijerarhijska poluvojna organizacija HDP-a, izrazita orijentacija na terorizam, visok stupanj konspirativnosti u radu i primjena samozaštitnih metoda i dr., što je karakteristično i za HNO (l) a posebno za HRB...

Zbog izražene ekstremnosti članova ove organizacije i zagovaranja terorizma, njemačka policija, kao što to čine i australska, švedska, američka i druge zapadne policije, prati djelatnost većeg broja članova HDP-a, kontrolira im telefone i korespondenciju, vrši pretrase stanova, poziva ih na razgovore, stvara uporišta među članovima organizacije i našim građanima koji su im bliski. U tim aktivnostima tijesno surađuje i razmjenjuje podatke s policijama iz drugih zapadnoeuropskih i prekomorskih zemalja. Tako je inspektor Kordusch iz ‘Bundeskriminalamt – BKA (Savezna kriminalistička policija) u Bonnu u

Faksimil naslovnice elaborata bosanske UDB-e o HDP-u, 1989.

razgovoru s našim službenim predstavnikom istaknuo da SR Njemačka, SAD, Australija, Švedska, Švicarska, Kanada, Francuska i zemlje Beneluxa navodno imaju specijalno stručno tijelo, sastavljeno od vrhunskih eksperata, koje se bavi isključivo sprečavanjem terorističke djelatnosti emigracije jugoslavenskog porijekla. Članovi ovog tijela sastaju se jednom ili dva puta godišnje i na sastancima razmatraju aktualne probleme u vezi s djelovanjem antijugoslavenske emigracije, razmjenjuju priopćenja i utvrđuju zajedničku strategiju na sprečavanju međunarodnog terorizma..

Organizacijska struktura

HDP je strogo hijerarhijski organiziran i ima sljedeća tijela: predsjednika, središnji odbor, savjet, veliko vijeće, kontinentalne zastupnike, područne odbore i lokalne ogranke pokreta...

Prema raspoloživim podacima, ukupno djeluje 29 lokalnih ogranaka HDP-a i to na području SR Njemačke (Köln, Mannheim, Frankfurt, Stuttgart, Augsburg, Freiburg, Hamburg, Nürnberg, Karlsruhe, München, Zapadni Berlin), Švedske (Stockholm), Francuske (Pariz), Australije (Melbourne, Geelong, Gold Coast, Perth, Sidney, Adelaide, Gispland, Canberra), Argentina (Buenos Aires), SAD (San Hose, New York, Chicago, Los Angeles) i Kanada (Hamilton, Toronto, Vancouver). U odnosu na stanje krajem 1983. godine, ukupan broj mjesnih odbora HDP- a povećan je sa 14 na 29 ili za 102%. Karakteristično je da su u razdoblju od 1983. godine osnovani svi mjesni ogranci na području SR Njemačke (11), kao i odbori u Australiji (Perth, Adelaide, Canbera) i Francuskoj (Pariz), što ukazuje da je posljednjih godina izvršeno snažnije organizacijsko konsolidiranje HDP-a u ovim zemljama...

Konspirativnost u radu

U sklopu diverzantsko-terorističke i druge djelatnosti članovi HDP-a značajnu pozornost poklanjaju konspirativnosti u radu i primjeni raznovrsnih samozaštitnih i drugih mjera. Ova organizacija ima svoju 'izvještajnu službu' čiji je osnovni zadatak prikupljanje podataka o osobama za koje sumnjaju da surađuju s SDS-om, zatim podatke o pripadnicima SDS-a, JNA, našim društveno-političkim djelatnicima, 'kolebljivim' članovima SKJ, skladištima oružja, municije, vojnim i drugim važnim objektima u zemlji i dr. (Službu je svojedobno osnovao i njome rukovodio Bruno Bušić /do smrti/.)

U odnosu na druge organizacije ustaške emigracije, posebno HOP i HSS, HDP ima znatno mlađe članstvo. Tako je, na primjer, najveći broj utvrđenih i indiciranih članova HDP-a, rodom s područja SR BiH, rođen u razdoblju od 1941. do 1950. godine (52 ili 31,1%), zatim od 1931. do 1941. godine (51 ili 32,2%), dok je poslije 1960. godine rođeno samo osam ili 4,7% osoba. Karakteristično je da je samo 14 osoba ili 8,6% rođeno do 1930. godine, što ukazuje da su samo neki iz ove skupine mogli biti pripadnici neprijateljskih formacija u tijeku rata...

Karakteristike strukture veza HDP-a i pokazatelji o njihovoj neprijateljskoj djelatnosti

Prema raspoloživim podacima, 150 naših građana rodom iz SR BiH tretiraju se kao utvrđene ili indicirane veze članova HDP-a. Slično kao i članstvo organizacije, veze HDP-a su relativno mlađe osobe. Tako je, na primjer, najveći broj utvrđenih i indiciranih veza rođen u razdoblju od 1941. do 1950. godine 56 ili 37,3%, zatim u razdoblju od 1951. do 1960. 56 ili 37,3%, dok je samo šest osoba rođeno do 1930. godine...

Diverzantsko-terorističke djelatnosti članova HDP-a

U razdoblju od početka 1981. godine primljena su ukupno 144 obavijesti o članovima HDP-a koji su posjedovali ili vršili nabavu oružja, eksploziva i drugih diverzantsko-terorističkih sredstava. Najviše obavještenja bilo je u 1983. godini (21), zatim 1984. (37) i 1985. godine (30), kad se osjećala i ekspanzija u djelatnosti HDP-a. Prema tim obavještenjima, oko 46 članova HDP-a je posjedovalo ili se angažiralo na nabavama diverzantsko-terorističkih sredstava. Od tih osoba 28 je rodom iz SR BiH, a najviše ih je locirano u SR Njemačkoj (37), zatim Kanadi (5), Španjolskoj (2) i po jedan u Austriji i Škotskoj. Među ovim osobama posebno su bili angažirani na nabavama diverzantsko-terorističkih sredstava Josip Ledić, Stjepan Bilandžić, Stjepan Arlović, Janko Mijatović,

Tomislav Mičić, Ivan Andabak, Ivan Miletić, Franjo Majić, Petar Penava, Jozo Jurković, Mato Šarčević, svi rodom iz SR BiH, te Ivica Čemerić, Franjo Goreta, Anto i Ivan Smolčić, Ljubomir Dragoja i dr.

Od diverzantsko-terorističkih sredstava u najvećem broju slučajeva navodi se posjedovanje ili nabavljanje eksploziva (55), zatim pištolja (46), bombi i eksplozivnih naprava (13), automata (12), pušaka i puškomitraljeza (10), raznih kemijskih i bioloških sredstava (6), snajpera (4) i dr. Oružje, eksploziv i druga diverzantsko-teroristička sredstva članovi HDP-a su najčešće nabavljali preko vojnika i osoba zaposlenih u bazama NATO-a i drugih stranih vojnih jedinica, zatim u rudnicima, kamenolomima i drugim tvrtkama koje u radnom procesu koriste eksploziv, kupovinom na ilegalnom tržištu SR Njemačke, Francuske, Španjolske, Italije, ČSSR- a i drugih zemalja, a neka, iako dovoljno nerasvijetljena, saznanja ukazuju da do tih sredstava dolaze i preko pripadnika raznih međunarodnih terorističkih organizacija i skupina...

Metode i sredstva subverzivno-promidžbene djelatnosti

Promatrano u cjelini, HDP ne izdaje tako brojne publikacije i druge pisane promidžbene materijale kao HNV, niti posjeduje razne domove, klubove, udruženja i druge oblike organiziranog okupljanja kao HOP i druge starije organizacije hrvatske neprijateljske emigracije. Međutim, u odnosu na druge emigrantske organizacije ima razvijenije oblik utjecanja neposrednim kontaktima s našim građanima na privremenom radu i boravku u inozemstvu. U tome koristi okolnosti da njegovi pripadnici, kao relativno mlađa lica, imaju višestruke veze (zemljačke, rodbinske, profesionalne i sl.) sa značajnijim dijelom naših građana na Zapadu. Pored toga, njegovi pripadnici kao bivši luburićevci, haerbeovci i 'proljećari' u HDP su unijeli dugogodišnja iskustva u primjeni terora, ucjene i raznih drugih pritisaka prema našim građanima u inozemstvu, kao i dosta razrađen sustav pridobivanja kroz činjenje određenih usluga pri zapošljavanju, rješavanju određenih statusnih pitanja i sl. Od osnivanja organizacije nastojali su stečene pozicije među našim građanima što bolje iskoristiti, kako za terorističku i promidžbenu aktivnost prema našoj zemlji, tako i za daljnje prodore u ovu strukturu naših građana.

Novčana sredstva za nabave oružja, eksploziva i drugih terorističkih sredstava, zatim obuku, plaćanje izvršitelja i drugu djelatnost, članovi HDP-a pribavljaju na razne načine. U prvom redu to čine kroz prikupljanje članarine, dobrovoljnih priloga, objavljivanjem raznih reklama u 'Hrvatskom tjedniku' (navodno od reklama prikupe godišnje oko 60.000 australskih dolara), ucjenjivanjem naših građana i iseljenika.

U razdoblju od 1981. godine primljeno je ukupno 97 obavijesti o pokretanju određenih akcija za prikupljanje novčanih sredstava, angažiranju pojedinih lica na njihovim realizacijama, zatim o prikupljenim i na druge načine

osiguranim novčanim sredstvima za djelatnost HDP-a. U tim aktivnostima znatnije se angažiralo jednom ili više puta oko 37 članova HDP-a, rodом s područja naše republike. Od tih osoba većina (20) boravi na području SR Njemačke.

U sagledavanju financijskih potencijala HDP-a treba imati u vidu i raspoložive podatke da su 31 član ove organizacije i njihove veze vlasnici raznih tvrtki, ugostiteljskih i drugih objekata te da i među drugim emigrantima, vlasnicima ovakvih objekata, ima znatan broj simpatizera ove organizacije, od kojih su neki vrlo imućni, posebno oni iz Australije, SAD-a i Kanade, odakle HDP i dobiva najveća novčana sredstva. Pored financijske podrške koju pružaju HDP-u, raspoložemo podacima da se u nekim od njihovih objekata, posebno ugostiteljskih, prikuplja članarina, dobrovoljni priloz, održavaju razni dogovori i sastanci, distribuira ili nudi na čitanje 'Hrvatski tjednik' i razni drugi promidžbeni materijali...

Rad i mjere na onemogućivanju neprijateljske djelatnosti članova i veza HDP-a

Služba državne sigurnosti je na temelju programskih zadataka i procjena o stupnju društvene opasnosti pojedinih pripadnika HDP-a i njihovih veza kontinuirano i planski poduzimala raznovrsne operativno-preventivne, represivne i druge mjere i radnje na otkrivanju i onemogućivanju njihove diverzantsko-terorističke, promidžbeno-subverzivne i druge neprijateljske djelatnosti. Konstantnim angažiranjem i ofenzivnim nastupom, uz primjenu adekvatnih mjera i radnji, posebno su praćene i onemogućivane brojne aktivnosti članova HDP-a i njihovih veza na pripremama i izvođenju antijugoslavenskih diverzantsko-terorističkih akcija, nabavama eksploziva, oružja, zapaljivih i toksičnih supstancija i drugih diverzantsko-terorističkih sredstava, pripremama i pokušajima njihovog unošenja u zemlju, angažiranju naših građana za takve akcije i dr. Istodobno raznovrsnim mjerama i radnjama u inozemstvu je vršeno izuzimanje i uništavanje većih količina letaka i drugih pisanih materijala HDP-a, zatim sprečavano njihovo unošenje u zemlju i organiziranje šire promidžbene aktivnosti i dr.

Krajem 1988. godine, zbog neprijateljske djelatnosti kroz organizacijske jedinice HDP-a i sprege s članovima ove organizacije, pod operativnim tretmanom nalazilo se ukupno 81 lice rodом iz SR BiH, od kojih su 60 utvrđeni i indicirani članovi HDP-a, 21 utvrđene i indicirane veze ove organizacije. Od tih lica najveći broj nalazi se pod operativnom obradom (62 ili 76,5%), dok je znatno manji broj pod prethodnom obradom (19 ili 23,4%)...

Na planu onemogućivanja neprijateljske djelatnosti HDP-a Služba je poduzimala brojne i raznovrsne mjere i radnje. Tako je od ukupno 161 utvrđenog i indiciranog člana organizacije u razdoblju od 1982. godine o djelatnosti njih 110 (68.3% od ukupnog broja) jednom ili više puta obavještavalo 164 sura-

dnika i 96 operativnih veza. Od tih 110 lica, 57 se nalaze pod obradom (95% od ukupnog broja obrada), dok 53 nije pod operativnim tretmanom. Među 51 utvrđenim i indiciranim članom HDP-a o kojima suradnici i operativne veze nisu dostavljali sigurnosno zanimljiva saznanja su i tri obrade, čija je neprijateljska djelatnost praćena kroz informativne razgovore s našim građanima i primjenu operativno-tehničkih mjera...

Pri sagledavanju doprinosa pojedinih suradnika i operativnih veza na praćenju djelatnosti pripadnika HDP-a treba imati u vidu da je kvaliteta primljenih obavještenja, odnosno njihova operativna i druga upotrebljivost u svakom konkretnom slučaju specifična, teško mjerljiva i kvantitativno iskaziva. Međutim, ako je suditi po broju osoba o čijoj djelatnosti su kontinuirano ili povremeno obavještavali pojedini suradnici i operativne veze, onda su u nekim slučajevima rezultati zaista impozantni. Tako je na primjer o najvećem broju utvrđenih i indiciranih članova HDP-a u razdoblju od 1982. godine obavještavao suradnik 'Anđelko' (40), zatim 'Alfred' (28), 'Kim' (25), 'Radenko' (20), 'Krsto' (20), 'Marin' (20), 'Planinar' (18), 'Zaviša' (16), 'Samek' (13), 'Minsk' (13), 'Vahid' (11), 'Vrbas', 'Viking', 'Tihi', 'Fadil', 'Kolumbo', '57', 'Zeus' (svi po 12), itd. Kad su u pitanju operativne veze, o najvećem broju lica obavještavali su 'Kim' (12), 'Rosan' (10), 'Tereza' (8), 'Viktor', 'Rustem' i 'Karlos' (po 6), 'Bosanac', 'Dario', 'Enes', 'Kalifornija', 'Luka', 'Rudi' i 'Željko' (po 5) itd...

O djelatnosti osoba koja se tretiraju kao utvrđene i indicirane veze HDP-a u zemlji i inozemstvu u razdoblju od 1982. godine obavještavalo je ukupno 59 suradnika i operativnih veza. Od toga, 33 suradnika i operativne veze dostavljali su i saznanja o utvrđenim i indiciranim članovima HDP-a, dok ih je 26 obavještavalo samo o djelatnosti veza ove organizacije.

Pored toga, prema vezama HDP-a poduzimane su i brojne druge operativno-preventivne i represivne mjere i radnje, posebno prema vezama u zemlji i vezama u inozemstvu za vrijeme njihovih povremenih boravaka u zemlji. Tako su od ukupnog broja osoba koje se tretiraju kao veze HDP-a s 94 obavljani informativni razgovori, s 82 je raščišćavano (većina ih je istodobno i upozorena), kod 39 je izvršen pretres stambenih i drugih prostorija, od 36 su oduzete putne isprave, prema 38 se pokušalo operativno kombinirati u cilju angažiranja za suradnju, prema 29 je primjenjivan 'Slaven', 18 'Morava', dok je u odnosu na realne potrebe sasvim nedovoljno korišten prateći aparat (pet osoba), 'Merkur' (tri osobe) i 'Leopard' (dvije osobe).

Brojni slučajevi novootkrivenih veza, posebno posljednjih godina, ukazivali su da sve veze u zemlji nisu otkrivene, što je pred Službu postavljalo prioritete zadatke na planu njihovog istraživanja. Zbog toga je posebna pozornost posvećivana što kvalitetnijem operativnom pokrivanju najekstremnijih žarišta HDP-a u inozemstvu iz kojih se i najčešće regrutiraju njegove veze, kao i stalnom poduzimanju mjera na identifikaciji naših građana koji su ostvarivali ili ostvaruju sigurnosno zanimljive kontakte s pojedinim ekstremistima HDP-a...

**Utvrđeni i indicirani članovi HDP-a rodom iz R BiH
te suradnici i operative veze
koji su obavješćivali o njihovoj djelatnosti:**

ANDABAK, IVAN - suradnici: 'Odisej', 'Anđelko' i 'Marin'

ADAMOVIĆ, ILIJA - suradnici: 'Samek', 'Sanet', 'Kim', 'Nikša', 'Asteriks', 'Alfred', i 'Zaviša'; op. veze: 'Juma', 'Granaš' i 'Kim'

ARAPOVIĆ, MIJO - suradnici: 'Veno' i 'Bila'

ARAPOVIĆ, RUDOLF - suradnici: 'Tihi', 'Rato', 'Joško', 'Veno', 'Planinar', 'Bila', 'Jablan' i 'Ivo'

ARLOVIĆ, STJEPAN - suradnici: 'Samek', 'Breza', 'Nahid', 'Alfred', 'Granaš', 'Zaviša', 'Viking' i 'Strijela'; op. veze: 'Ivica', 'Bem' i 'Paker'

BAGARIĆ, BOŽO - suradnici : 'Vrbas'

BAGARIĆ, MILAN - suradnici: 'Meštar'

BAGIĆ, IVAN - suradnici: 'Kim', 'Alfred', 'Anđelko', 'Vrbas' i 'Marin'

BAOTIĆ, VLADIMIR - suradnici : 'Tihi' i 'Roko; op. veze: 'Braco' i 'Farmer'

BARIŠIĆ, BLAŽ - suradnici: 'Anto', 'Maher', 'Fortuna' i 'Zdenka'; op. veze: 'Marta', 'Dugi' i 'Javor'

BEBEK, MILJENKO - suradnici: 'Olja', 'Jakša', 'Dik', 'Strajko', 'Blaž', 'Ico', 'Krsto', 'Alfred', 'Vahid', 'Meša', 'Anđelko', 'Vrbas', 'Ranko', 'Perica', 'Alojz' i '57'; op. veze: 'Dubravko', 'Damir' i 'Dario'

BILANDŽIĆ, STJEPAN - suradnici: 'Bond', 'Radenko', 'Oluja', 'Nikša', 'Bloh', 'Krsto', 'Alfred', 'Komnen', 'Kolekcionar', 'Vitina', 'Granaš', 'Planinar', 'Anđelko', 'Riki', 'Zaviša', 'Vozač', 'Zdenko', 'Alen', 'Vedran', 'Momo', 'Palas', 'Miki', '57', 'Feliks', 'Velibor', 'Marin', 'Vukša', 'Viking', 'Nikodin', 'Alojz', 'Ričina', 'Jure', 'Miloš', 'Minsk' i 'Barni'; op. veze: 'Dragan', 'Viktor', 'Vilko', 'Kim', 'Janko', 'Nord', 'Tale', 'Enes' i 'Pauk'

BUŠIĆ, ZVONKO - suradnici: 'Odisej', 'Marijan' i 'Fadil'

BRADVICA, SLAVKO - suradnici: 'Muris', 'Turija' i 'Mera'; op. veza: 'Galeb'

BRKIĆ, FRANJO - suradnici: 'Pjer'

BREKALO, ANDRIJA - suradnici: 'Kim' i 'Alfred'

BREKALO, JOZO - op. veza: 'Lola'

BRLJEVIĆ, NEVENKO - suradnici: 'Zlatko' i 'Humac'; op. veza: 'Željko'

BUBALO, FRANJO - suradnici: 'Samek', 'Kim', 'Radenko', 'Krsto', 'Alfred', 'Vahid', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Marin', 'Zevs', 'Kris' i 'Jeremija'; op. veze: 'Milan' i 'Zenit'

BUBALO, IVAN - suradnici: 'Kim', 'Krešo', 'Krsto', 'Alfred', 'Mišo', 'Meša', 'Planinar', 'Anđelko', 'Jakov', 'Šeling', 'Miki', 'Marin', 'Zevs', 'Kris' i '57'; op. veze: 'Kim' i 'Toma'

BUCONJIĆ, STJEPAN - suradnici: 'Danijel', 'Stipe', 'Bond' i 'Kolekcionar'; op. veza: 'Toma'

BUDIĆ, NEDELJKO - suradnici: 'Kim', 'Alfred' i 'Anđelko'; op. veza: 'Faruk'

BUNGIĆ, MATO - suradnici: 'Viking', 'Škija', 'Umjetnik' i 'Miloš'; op. veze: 'Bećar', 'Monter', 'Julije' i 'Pauk'

CRNOGORAC, ZVONIMIR - suradnici: 'Fadil', 'Planinar' i 'Lujo'

ĆIRKO, JAKOV - suradnici: 'Vald', 'Danijel', 'Mišel', 'Stipe', 'Bond', 'Mijat', 'Valentin', 'Anđelko', 'Drago', 'Liv', 'Lord' i 'Minsk'; op. veze: 'Drago', 'Lord', 'Boro', 'Zvonko', 'Vald', 'Janko', 'Vinko' i 'Marijan'

ČUK, JOSIP - suradnici: 'Zoki', 'Lepen', 'Severin', 'Planinar', 'Mister', 'Doktor' i 'Kolumbo'; op. veza: 'Tadija'

ČELEBIJA, PAVO - suradnici: 'Lepen', 'Severin', 'Planinar', 'Mister', 'Doktor' i 'Kolumbo'; op. veza: 'Petrovac'

ČOVIĆ, MILE - suradnici: 'Samek', 'Pjer', 'Goran', 'Radenko', 'Vahid', 'Martin', 'Lipi', 'Zaviša', 'Vanja' i 'Reuf'; op. veze: 'Berek', 'Jure' i 'Ferdo'

ČULO, PETAR - suradnici: 'Lepen' i 'Kolumbo'; op... veze: 'Karlos'

ČULINA, SREĆKO - suradnici: 'Fides' i 'Donat'

ČULJAK, MILJENKO - suradnici: 'Matej', 'Rato', 'Tin', 'Anđelko', 'Toni', 'Radava' i 'Kris'; op. veze: 'Milan'

DILBER, MARINKO - suradnici : 'Anđelko' i 'Darko'

DOLIĆ, MLADEN - suradnici: '57', 'Anto', 'Ranko', 'Marin' i 'Zaviša'; op. veze: 'Štoper' i 'Rosan'

DUGANDŽIĆ, MARIJAN - suradnici: 'Meštar' i 'Golf'; op. veza: 'Rudi'

DUGANDŽIĆ, PERO - suradnici : 'Lepen'

DŽAKULA, SLAVKO - suradnici: 'Samek', '57', 'Odisej', 'Goran', 'Cvitan', 'Krsto', 'Vitina', 'Janko', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Momo', 'Viking', 'Škija' i 'Ričina'; op. veze: 'Crveni', 'Tale' i 'Pauk'

FRANJIĆ, ŠIMUN - suradnici: 'Zoki'; op. veze: 'Albert' i 'Tadija'

GARIĆ, IVO - suradnici: 'Breza', 'Dževad', 'Vitina' i 'Škija'; op... veza: 'Luka'

GALIĆ, PETAR - suradnici: 'Meštar' i 'Golf'; op... veza: 'Rudi'

GLAVAŠ, VLADO - suradnici: 'Meštar', 'Pjer', 'Rudar', 'Anđelko', 'Štef', 'Golf', 'Bato' i 'Minsk'; op. veze: 'Viktor' i 'Rudi'

GRGIĆ, IVAN - suradnici: 'Alfred' i 'Anđelko'; op. veza: 'Matija'

GRUBIŠIĆ, JERKO - suradnici: 'Golf'

GUBO, SLAVKO - suradnici: 'Domagoj', 'Branko' i 'Ivica'

HADŽIĆ, AHMET - suradnici: 'Mister'; op. veze: 'Jasmin'

HRKAČ, BOŽO - suradnici: 'Danijel' i 'Vilim'

ILIĆ, JURE - suradnici: 'Kim', 'Cvitan' i 'Alfred'; op. veza: 'Tale'

JOVIĆ, DRAGO - suradnici: 'Vozač'

JURKOVIĆ, JOZO - suradnici: 'Bodigar', 'Goran', 'Cvitan', 'Krsto', 'Vitina', 'Anđelko', 'Momo', 'Planinar', 'Avenija', 'Zaharije', 'Karolina' i 'Ričina'; op. veze: 'Oliver', 'Kim' i 'Tale'

KORDIĆ, FRANJO - suradnici: 'Zlatko'

KRALJEVIĆ, LUKA - suradnici: '57', 'Šime', 'Odisej', 'Grgur', 'Kim', 'Radenko', 'Kormilo', 'Kruno', 'Krešo', 'Krsto', 'Alfred', 'Kolekcionar', 'Vjeko', 'Planinar', 'Vidak', 'Anđelko', 'Franc', 'Patrik', 'Solomon', 'Vilim', 'Marin', 'Zevs', 'Viking', 'Val', 'Ivan' i 'Miloš'; op. veze: 'Rustem', 'Ferdo', 'Alfa', 'Kim', 'Galeb' i 'Danijel'

KRAJINA, MIJO - suradnici: 'Kolumbo'

LEDIĆ, JOSIP - suradnici: 'Samek', 'Eso', 'Kim', 'Radenko', 'Oluja', 'Bloh', 'Alfred', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Zdenko', 'Momo', 'Palas', 'Vrbas', '57', 'Feliks', 'Marin', 'Vukša', 'Jure' i 'Miloš'; op. veze: 'Šaban', 'Viktor', 'Crni', 'Tereza', 'Leo' i 'Enes'

LEROTA, SLAVKO - suradnici: 'Strijela'; op. veze: 'Luka' i 'Meho'

LONČAR, MARKO - suradnici: 'Meštar', 'Fadil', 'Lepen', 'Golf', 'Vilim', 'Kolumbo' i 'Zdenka'; op. veze: 'Rudi' i 'Mile'

LOZIĆ, STIPO - suradnici: 'Pišta'; op. veze: 'Bosanac'

LJUBAS, ANTE - suradnici: 'Meštar', 'Golf' i 'Jure'; op. veze: 'Tamerlan'

MAJIĆ, FRANJO - suradnici: 'Samek', 'Danijel', 'Pjer', 'Kim', 'Radenko', 'Krešo', 'Nikša', 'Cvitan', 'Krsto', 'Alfred', 'Vahid', 'Granaš', 'Planinar', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Jakov', 'Miki', 'Vrbas', 'Marin', 'Zevs', 'Kris' 'Jeremija' i 'Minsk'; op. veze: 'Ciklon', 'Juma', 'Rosen', 'Granaš', 'Vrbas', 'Zenit', 'Kim', 'Faruk' i 'Bartoš'

MARIĆ, DRAGO - suradnici: 'Ričina'

MARINOVIĆ, VELJKO - suradnici: 'Minsk'; op. veza: 'Fortuna'

MATKOVIĆ, JOZO - suradnici: 'Severin', 'Planinar' i 'Doktor'

MATIĆ, GOJKO - suradnici: 'Krsto', 'Maher', 'Fortuna' i 'Minsk'; op. veze: 'Fortuna' i 'Dugi'

MIKULIĆ, FRANJO - suradnici: 'Stojan', 'Pjer', 'Ivan', 'Krešo', 'Lepen', 'Tranzit', 'Planinar', 'Tornado', 'Kolumbo' i 'Miloš'

MIKULIĆ, JOZO - suradnici: 'Ivo'; op. veze: 'Stojan' i 'Tina'

MIJATOVIĆ, JANKO - suradnici: 'Minsk', 'Tihi', 'Pjer', 'Kim', 'Radenko', 'Španac', 'Krsto', 'Alfred', 'Anđelko', 'Maher', 'Zevs', 'Fortuna' i 'Zdenka'; op. veze: 'Dubravko', 'Fortuna', 'Dugi', 'Kim', 'Bosanac'

MILETIĆ, GRGO - suradnici: '57', 'Bodigar', 'Radenko', 'Anto', 'Španac', 'Vahid', 'Planinar', 'Zaviša', 'Vozač', 'Ranko', 'Karolina', 'Leon'; op. veze: 'Rosan' i 'Anto'

MILETIĆ, IVAN - suradnici: 'Krsto', 'Alfred', 'Anto', 'Vahid', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Vozač', 'Avenija', 'Ranko', 'Marin', 'Zevs', 'Viking', 'Karolina', 'Ričina', 'Jeremija' i 'Barni'; op. veze: 'Jeremija' i 'Barni'

MIČIĆ, TOMISLAV - suradnici: 'Samek', 'Breza', 'Bodigar', 'Nahid', 'Zoki', 'Goran', 'Radenko', 'Krešo', 'Vitina', 'Granaš', 'Planinar', 'Martin', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Vozač', 'Palas', 'Avenija', 'Marin', 'Samac', 'Viking', 'Karolina', 'Ričina', 'Strijela', 'Jure' i 'Miloš'; op. veze: 'Luka', 'Paker' i 'Pauk'

MIŠIĆ, MATO - suradnici: 'Vrbas'

MLINAREVIĆ, ŽELJKO - suradnici: 'Kim', 'Alfred', 'Krsto' i 'Anđelko'

NALETILIĆ, TOMISLAV - suradnici: 'Samek', 'Meša', '57', 'Bodigar', 'Mario', 'Anto', 'Odisej', 'Rato', 'Pjer', 'Goran', 'Kim', 'Radenko', 'Anto', 'Španac', 'Krsto', 'Alfred', 'Vahid', 'Anđelko', 'Zaviša', 'Vozač', 'Momo', 'Avenija', 'Ranko', 'Marin', 'Zevs', 'Viking', 'Karolina', 'Zdenka', 'Jeremija', 'Miloš', 'Minsk', 'Barni', 'Leon' i 'Cano'; op. veze: 'Meša', 'Rosan', 'Radenko' i 'Tereza'

ODAK, ŽARKO - suradnici: 'Danijel', 'Bodigar', 'Radenko', 'Strajko', 'Blaž', 'Said', 'Krsto', 'Alfred', 'Vahid', 'Dario', 'Planinar', 'Vozač', 'Marin', 'Srna', 'Alojz', '57' i 'Cano'; op... veze: 'Žarko', 'Dubravko', 'Dario', 'Korab' i 'Rosan'

OPAČAK, VESELKO - suradnici: 'Radenko', 'Španac', 'Anđelko' i 'Karolina'; op... veze: 'Rosan' i 'Tereza'

ORLOVIĆ, BRANKO - suradnici: 'Kim', 'Radenko', 'Alfred', 'Anđelko', 'Palas' i 'Minsk'; op. veze: 'Viktor'

PAPAK, ZEKIJA - suradnici: 'Kolumbo'; op. veze: 'Ivo' i 'Maks'

PAZIN, DRAGO - suradnici: 'Anđelko', 'Viking' i 'Ričina'; op. veze: 'Oliver'

PENAVA, PETAR - suradnici: 'Samek', 'Tihi', 'Fadil', 'Kim', 'Krešo', 'Alfred', 'Kolekcionar', 'Planinar', 'Anđelko', 'Vrbas', 'Marin', 'Jeremija' i 'Zaviša'; op. veze: 'Dario', 'Vrbas', 'Pisvir', 'Zenit', 'Kim' i 'Bartoš'

PERKOVIĆ, ŽELJKO - suradnici: 'Krsto' i 'Minsk'

PRAVDIĆ, ŽARKO - suradnici: 'Krsto'; op. veze: 'Ivica', 'Luka' i 'Boem'

PRSKALO, RUDOLF - suradnici: 'Fadil' i 'Anđelko'

PUSTAHIJA, ILIJA - suradnici: 'Odisej', 'Mister' i 'Kolumbo'; op. veze: 'Mara'

SENJAK, ZORAN - suradnici: 'Fides' i 'Šogo'; op. veze: 'Rosan' i 'Veselko'

RAŠE, JOZO - suradnici: 'Radenko', 'Alfred', 'Anđelko', 'Valter', 'Patrik' i 'Golf'; op. veze: 'Rosan' i 'Veselko'

REBRINA, TOMISLAV - suradnici: 'Šime', 'Tihi', 'Anđelko', 'Marin', 'Viking', 'Ivica' i 'Minsk'; op. veze: 'Bosanac' i 'Volvo'

RUBIĆ, MILENKO - suradnici: 'Kim' i 'Vrbas'

SOLDO, VIKTOR - suradnici: 'Radenko', 'Alfred', 'Anđelko', 'Valter', 'Patrik', 'Golf' i 'Kim'; op. veze: 'Rosan' i 'Veselko'

SOPTA, KARLO - suradnici: 'Tihi', 'Fadil', 'Rustem' i 'Solomon'; op. veze: 'Rustem', 'Karlos', 'Kalifornija', 'Tihi' i 'Viktor'

SOPTA, MARIN - suradnici: 'Tihi', 'Fadil', 'Kim', 'Rustem', 'Žika', 'Planinar', 'Solomon', 'Marin' i 'Salko'; op... veze: 'Jug', 'Rustem', 'Karlos', 'Kalifornija' i 'Bosanac'

STJEPANOVIĆ, IVO - suradnici: 'Radiša' i 'Paun'; op. veze: 'Diki' i 'Ivo'

SUŠILOVIĆ, STJEPAN - suradnici: 'Tihi', 'Fadil', 'Solomon' i 'Ted'; op. veze: 'Stipe', 'Rustem', 'Kalifornija' i 'Karlos'

ŠAPINA, JOZO - suradnici: 'Vrbas'

ŠARIĆ, MATO - suradnici: 'Breza', 'Kim', 'Krsto', 'Škija' i 'Ričina'; op. veze: 'Mate', 'Rančer', 'Haris' i 'Luka'

ŠARAVANJA, IVAN - suradnici: 'Tihi', 'Fadil', 'Olof', 'Anđelko', 'Vozač' i 'Solomon'; op. veze: 'Karlos', 'Kalifornija' i 'Željko'

ŠARČEVIĆ, MATO - suradnici: 'Samek', 'Granaš' i 'Zaviša'; op. veze: 'Paker'

ŠEGO, ZDRAVKO - suradnici: 'Meštar', 'Rudar', 'Kim', 'Alfred', 'Anđelko', 'Štef', 'Golf', 'Marin' i 'Mosor'; op. veze: 'Rudi'

ŠETKA, IBRAHIM - suradnici: 'Stanko', 'Planinar', 'Tornado' i 'Orland'; op. veze: 'Lorenc'

ŠIMOVIĆ, FRANJO - suradnici: 'Lepen' i 'Kolumbo'

SUNJIĆ, ŽELJKO - suradnici: 'Kim' i 'Alfred'

TOMIĆ, STANKO - suradnici: 'Trovrh', 'Kim', 'Radenko', 'Krsto', 'Alfred', 'Anđelko', 'Momo', 'Vrbas', 'Humac', 'Zevs' i 'Zdenko'; op. veze: 'Željko', 'Kim' i 'Bartoš'

VITEZ, VLADIMIR - suradnici: 'Mister' i 'Pišta'

VRANJKOVIĆ, FRANJO - suradnici: 'Mister' i 'Doktor'

ZELENKA, STANKO - suradnici: 'Lepen'

ZOVKO, GOJKO - suradnici: 'Lepen' i 'Kolumbo'

ZOVKO, PERO - suradnici: 'Bodigar', 'Radenko', 'Španac', 'Alfred', 'Anđelko', 'Avenija', 'Karolina' i 'Barni'; op. veze: 'Rosan', 'Saša' i 'Tereza'

Pregled kazneno gonjenih veza HDP-a:

BILIĆ, LJUPKO - rođen 1957. godine u Zastinju kod Livna, Hrvat, NK radnik, boravio bez radne dozvole (na 'crno') na privremenom radu u SR Njemačkoj. Za vrijeme boravka u SR Njemačkoj povezao se sa Ljubomirom Dragoja, Tomislavom Mičićem i drugim članovima HDP-a. Po nagovoru Dragoje i Mičića pristao je da, uz novčanu nadoknadu, skupa s Markom Pelivanom izvrši ubojstvo našeg lojalnog građanina kojega su sumnjicali da surađuje sa SDS-om. Osuđen je 1981. godine na tri godine zatvora.

CRNJAC, MIROSLAV - rođen 1962. godine u Donjoj Britvici kod Širokog Brijega, Hrvat, bravar, bio nezaposlen, stalno nastanjen u Mostaru. Tijekom 1982. godine kraće je vrijeme boravio u Rheifeldenu, SR Njemačka, gdje se kretao u društvu Viktora Solde, člana HDP-a i drugih hrvatskih organizacija, koji ga je indoktrinirao i pridobio za izvršenje određenih akcija u zemlji. Soldo mu je pored ostalog pričao da se sustav u zemlji može rušiti i oštećivanjem društvene imovine, pisanjem neprijateljskih parola, oštećenjem i razbijanjem ćiriličkih napisa, uništavanjem socijalističkih simbola, obilježavanjem datuma iz 'hrvatske povijesti' i slično. Po nagovoru Solde, 1983. godine na brdu Japlanica kod Širokog Brijega izvršio je paljevinu vatre u znak obilježavanja '10 travnja', dana tzv. 'Nezavisne države Hrvatske'. Osuđen je 1983. godine na tri godine zatvora

DRAGIČEVIĆ, DRAGO - rođen 1956. godine u Zvirovicima kod Čapljine, Hrvat, završio školu učenika u privredi, radio kao privatni auto-prijevoznik. Dragičević je skupa sa Stankom Mandarićem 30. 12. 1982. godine u večernjim satima na području Ljubuškog raspačao oko 400 primjeraka letaka HDP-a. Letke su iz automobila izbacivali u Vitini, Veljacima, Vašarovićima, Grabu, Teskeri, Humcu i ispred srednjoškolskog centra u Ljubuškom. Osuđen je 1984. godine na sedam godina zatvora.

JURKOVIĆ, RADOJKO - rođen 1956. godine u Zviricima kod Ljubuškog, Hrvat, završio školu učenika u privredi, boravio na privremenom radu u SR Njemačkoj. Za vrijeme boravka u Frankfurtu, zahvaljujući svom bratu, ekstremnom emigrantu Jozi Jurkoviću, stupio je u vezu s pripadnicima terorističke organizacija HDP (Slavko Džakula, Anto Kujundžić i dr.), solidarizirao se s njihovim namjerama i ciljevima i izražavao spremnost da se osobno angažira na izvršavanju određenih zadataka. Angažirao se na pridobivanju naših građana u inozemstvu, unošenju promidžbenog materijala u zemlju, a uspio je stvoriti i nekoliko veza u zemlji. Tako je u raspačavanju promidžbenog materijala u zemlji uključio Radojka Jurkovića zv. 'Đango', Krešu Nižića, Miću Matijaševića i Ljilju Puljić, prema kojima su poduzete mjere krivičnog gonjenja. Osuđen je 1982. godine na sedam godina zatvora.

JURKOVIĆ, RADOJKO – zv. 'Đango', rođen 1958, godine u Zvirićima kod Ljubuškog, Hrvat, završio osnovnu školu, bio zaposlen kao radnik u 'Naronaplastu' u Metkoviću, nastanjen u Gabela Polju kod Čapljine. Radojko zv. 'Đango' se družio s Radojkom Jurkovićem, sinom Ivana, koji je 1983. godine zbog djelatnosti s položaja ustaške emigracije osuđen na sedam godina zatvora. Sastajući se u Gabela Polju i Metkoviću Radojko (sin Ivana) mu je često pričao o djelatnosti ustaške emigracije i njezinoj 'snazi', spominjući pri tome terorista Stjepana Bilandžića, Brunu Bušića (poginuo) i svog brata Jozu Jurkovića. U ovim kontaktima govorio mu je o navodno neravnopravnom položaju hrvatskog naroda u zemlji i isticao potrebu da pomognu borbu ustaške emigracije u cilju stvaranja 'nezavisne države Hrvatske'. Jurković se solidarizirao s ovim stavovima, izražavajući spremnost da osobno doprinese toj 'borbi' i angažirao se na pronalaženju novih istomišljenika. Skupa s Krešom Nižićem, Mićom Matijaševićem i Ljiljom Puljić na području Ljubuškog raspačavao je promidžbene materijate HDP-a. Osuđen je 1983. godine na četiri godine i pet mjeseci zatvora.

MANDARIĆ, STANKO - rođen 1956. godine u Zvirovicima kod Čapljine, završio osnovnu školu, bavio se poljoprivredom. Mandarić je skupa s Dragom Dragičevićem u večernjim satima 30. 12. 1982. na više mjesta na području Ljubuškog (Vitina, Vašarovići, Grab, Teskera, Humci i ispred srednjoškolskog centra) raspačao oko 400 primjeraka letka terorističke organizacije HDP. Osuđen je 1984 godine na šest godina i pet mjeseci zatvora.

MATIJAŠEVIĆ, MIĆO - rođen 1959 godine u Vašarovićima kod Ljubuškog, bio izvanredni student na trećoj godini Pravnog fakulteta u Mostaru. Matijašević je pripadao tajnoj organizaciji HDP-a na području Ljubuškog, koju su sačinjavali Radojko Jurković, Radojko zv. 'Đango' Jurković, Krešo Nižić i Ljilja Puljić. U ovu organizaciju ga je uključio Krešo Nižić koji je preko njega pokušavao uspostaviti kontakte s teroristom Stankom Nižićem iz Švicarske (ubijen polovicom 1981. godine u Zürichu). Skupa s Nižićem isticao je kako se SR Hrvatska 'izrabljuje' od ostalih republika i opravdavao tzv. masovni pokret u SR Hrvatskoj i kontrarevolucionarne događaje na Kosovu. Od Nižića je 1981. godine u gostionici 'Velež' u Crvenom Grmu kod Ljubuškog primio naljepnice HDP-a, s namjerom da ih raspača. Osuđen je 1983. godine na tri godine zatvora.

MILIŠIĆ, PERICA - rođen 1960. godine u Barama kod Ilidže, Hrvat, u to vrijeme bio student Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu, boravio u Frankfurtu, SR Njemačka. Za vrijeme boravka u SR Njemačkoj položio je zakletvu i pristupio terorističkoj skupini na čelu s poznatim ekstremistima Ljubomirom Dragojom i Marijanom Šutom. Neposredno je sudjelovao u pripremanju i pokušaju oružanog napada na naš Generalni konzulat u Frankfurtu. Osuđen je 1981. godine na pet godina zatvora.

NIŽIĆ, KREŠO - rođen 1960. godine u Crvenom Grmu kod Ljubuškog, Hrvat, završio osnovnu školu, bio zaposlen kao radnik u RO 'Luka'-Ploče. Nižić je pripadao ilegalnoj skupini (Radojko zv. 'Đango' Jurković, Mićo Matijašević i Ljilja Puljić) koju je po instrukcijama HDP-a iz SR Njemačke osnovao Radojko Jurković (osuđen na sedam godina zatvora). Naime, Radojko Jurković je u cilju stvaranja neprijateljske ilegalne organizacije HDP-a za neprijateljsku djelatnost vrbovao Radojka zv. 'Đango' Jurković, koji je poslije toga dobio zadatak da vrbuje nove osobe. Tako je Jurković 1979. godine stupio u kontakt s Krešom Nižićem i istog vrbovao i uključio u neprijateljsku djelatnost. Poslije toga, Nižić se angažirao na pridobivanju novih osoba i s tim ciljem počeo češće kontaktirati s Mićom Matijaševićem, za kojega mu je bilo poznato da povremeno ide na rad u Švicarsku, pa je preko njega pokušavao uspostaviti kontakt s teroristom Stankom Nižićem (poginuo polovicom 1981. godine u Zürichu) U međusobnim kontaktima Nižić i Matijašević su isticali da se SR Hrvatska 'izrabljuje' od ostalih republika, opravdavajući su tzv. masovni pokret u SR Hrvatskoj i kontrarevolucionarne događaje na Kosovu. Dio naljepnica HDP-a koje je dobio od Radojka zv. 'Đango' Jurković, pokušao je raspačati na području Ljubuškog preko Miće Matijašević i drugih osoba. Osuđen je 1983. godine na tri godine i pet mjeseci zatvora.

PULJIĆ, LJILJA - rođena 1962. godine u Vašarovićima kod Ljubuškog, završila zubotehničku školu, bila zaposlena u 'Domu zdravlja' u Čapljini. Skupa s Radojkom Jurkovićem, Radojkom zv. 'Đango' Jurkovićem, Mićom Matijaševićem i Krešom Nižićem činili su tajnu organizaciju HDP-a koja je bila osnovana na području Ljubuškog po instrukcijama ustaških ekstremista iz SR Njemačke. Raspačavala je naljepnice HDP-a koje je dobila od Miće Matijaševića. Osuđena je 1983. godine na godinu i pet mjeseci zatvora.

ŠARČEVIĆ, JURE - rođen 1951. godine u Rumbocima kod Prozora, Hrvat, NK radnik, boravio na privremenom radu u Frankfurtu, SR Njemačka. Za vrijeme boravka u SR Njemačkoj upoznao je poznatog terorista Ljubomira Dragoju, člana HDP-a, od kojega je dobio pamflet neprijateljskog sadržaja 'Slobodna Hrvatska'. Ovaj pamflet unio je u zemlju i u svojoj kući i ugostiteljskom objektu pokazivao ga i davao na čitanje četvorici naših građana. Osuđen je 1981. godine na 18 mjeseci zatvora.

ŠARIĆ, TOMISLAV - rođen 1957. godine u Trbiću kod Livna, elektrovarilac, boravio na privremenom radu u SR Njemačkoj. Bez potrebnih dokumenata za rad boravio je u SR Njemačkoj i stanovao kod ekstremnog emigranta Joze Jolića, gdje je upoznao Marijana Šutu, člana HDP-a, i neke druge ustaške ekstremiste, s kojima je pjevao ustaške pjesme. Sudjelovao je u planiranju i pripremanju oružanog napada na naš Generalni konzulat u Frankfurtu. Osuđen je 1981. godine na dvije godine zatvora.

ŠOKČEVIĆ, MARKO - rođen 1963. godine u Orlovom Polju kod Gradačca, Hrvat, završio osmogodišnju školu, nalazio se na privremenom radu u SR Njemačkoj. Odlazeći povremeno u posjet majci koja je radila u Münchenu, SR Njemačka, stupio je u kontakt sa stricem Antom Šokčevićem i Stipom Majićem, oba ustaški emigranti, koji su ga krajem 1983. godine povezali s poznatim ustaškim teroristom Ljubomirom Dragojom (predstavio mu se da u HDP-u obavlja funkciju tajnika). U tim kontaktima Dragoja ga je postupno indoktrinirao i nagovarao da u zemlji izvodi diverzantske akcije na putničke vlakove koji prometuju za Beograd, zatim na trafostanice, električne i poštanske dalekovode, da ispisuje neprijateljske parole, raspačava emigrantske letke i nabavi mu jedan broj naših putnih isprava. Nakon što je pristao na izvršenje ovih akcija, Dragoja mu je sugerirao da od svojih bliskih prijatelja osnuje ilegalnu skupinu od četiri lica koja bi mu pomagala u izvršavanju ovih zadataka. Obećao mu je da će mu ustaška emigracija kupiti automobil i za taj rad redovno ga mjesečno nagrađivati (na posljednjem kontaktu dao mu je 500 DM uz napomenu da je to samo za početak). Po povratku u zemlju pokušavao je angažirati više svojih poznanika da skupa s njima izvrše neku od navedenih akcija. Tako je pokušavao nagovoriti Miroslava Antunovića, Peru Anića, Dobru Jurkića i neke druge osobe da mu pomognu u raspačavanju emigrantskih letaka, da mu prodaju svoje putne isprave i sl. Osim toga, pred više lica je drsko neprijateljski istupao, veličao pojedine ustaške emigrante, vrijeđao ličnost i djelo predsjednika Tita, napadao najviše državno i partijsko rukovodstvo zemlje i sl. Osuđen je 1986. godine na tri godine i deset mjeseci zatvora.

TIPURIĆ, JOZO - rođen 1943. godine u Velikom Prnjavoru kod Doboja, Hrvat, završio osmogodišnju školu, nalazio se na radu u SR Njemačkoj. Emigrirao je 1972. godine kako bi izbjegao odsluženje vojnog roka u JNA. U SR Njemačkoj se povezao s poznatim ustaškim ekstremistima kao što su Ljubomir Dragoja, član HDP-a i HRB-a, Stjepan Starčević, član UHNJ, Vladislav Musa, član HNV-a, Kemal Mujagić i drugi. Pod njihovim utjecajem je više puta drsko neprijateljski istupao pred našim građanima na privremenom radu u SR Njemačkoj, poticao ih i pozivao na razbijanje bratstva i jedinstva, promjenu ustavom utvrđenog poretka, zlonamjerno i neistinito prikazivao društveno-političke prilike u našoj zemlji, raspačavao ustaški list 'Nova Hrvatska', i druge promidžbene materijale, nosio ustašku značku i sl. Osuđen je 1984. godine na pet godina i šest mjeseci zatvora.

TUBANOVIĆ, PETAR - rođen 1962, godine u Vukovićima kod Skender Vakufa, automehaničar, boravio na privremenom radu u Stuttgartu, SR Njemačka. Tubanović je 1982. godine otišao na privremeni rad u Stuttgart i nastanio se kod svog rođaka Ive Tubanovića, člana HDP-a. Ivo ga je postupno indoktrinirao, davao mu na čitanje emigrantski tisak, razne letke i knjige ('Sinovi orla', autora poginulog ustaškog ekstremista Stjepana Đurekovića) i s njim vodio razgovore

o 'opravdanosti' djelatnosti ekstremne emigracije, 'ugroženosti' Hrvata u zemlji i o potrebi stvaranja 'nezavisne države Hrvatske'. Nakon što se uvjerio da je Petar u potpunosti prihvatio ideologiju ustaške emigracije i postao 'čovjek od povjerenja', upoznao ga je s Stjepanom Deglinom koji se na privremenom radu u Stuttgartu uključio u HDP. Deglin ga je obučavao u izradi eksplozivnih naprava (korištenja upaljača, baterije, satova i dr.), načinu njihovog maskiranja, upućivao ga na objekte prema kojima treba poduzeti diverzantske akcije (stambeni objekti u kojima stanuju lica srpske nacionalnosti, stanice policije, policijski automobili i dr.). Pored toga, pred polazak u zemlju u travnju 1983. godine, Petar se još jednom sastao s Ivanom Tubanovićem i Stjepanom Deglinom koji su ga tom prigodom najprije upozorili da o svojoj djelatnosti nikome ne govori, te da će u zemlji dobiti potreban materijal za izradu eksplozivne naprave. Kao objekt napada sam Petar je predložio da to bude stambena zgrada u selu Dobratići kod Skender Vakufa u kojoj stanuje nekoliko prosvjetnih radnika srpske nacionalnosti. Poslije povratka u zemlju, posjetio ga je krajem kolovoza 1983 godine u mjestu rođenja Ivo Tubanović, koji mu je predao eksplozivnu napravu i tražio da ju postavi na dogovoreno mjesto. Tom prigodom dao mu je i više emigrantskih letaka, knjigu 'Sinovi orla' i flomaster za ispisivanje neprijateljskih parola. Osuđen je 1984. godine na devet godina zatvora."

“OPERATIVNO ISTRAŽIVANJE ‘VRAN’”
Služba državne sigurnosti RSUP SRBiH – Centar Livno
Livno, 1984.

**“Djelatnost unutarnjeg i vanjskog neprijatelja
i njegov utjecaj na sigurnosno-političku situaciju na području Livna**

Republika Bosna i Hercegovina
REPUBLICKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE
SLUŽBA DRŽAVNE BEZBJEDNOSTI
CENTAR L I V N O

Broj: _____
Datum, 21. 11. 1984. god.

OPERATIVNO ISTRAŽIVANJE ‘VRAN’

**DJELATNOST UNUTARNJEG I VANJSKOG NEPRIJATELJA I
NJEGOV UTICAJ NA BEZBJEDNOSNO-POLITIČKU SITUACIJU
NA PODRUČJU DUVNA. —**

*Radeći na otkrivanju i presijecanju neprijateljske
djelatnosti vanjskog i unutrašnjeg neprijatelja na području
opštine Duvno, Služba je u posljednjih par godina prikupila
više saznanja koja ukazuju da i sa javnog eksponiranja jednog
broja lica stoje organizovane neprijateljske grupe koje svoju
aktivnost, iz godine u godinu modificiraju i sve agresivnije ispo-
ljavaju. Značno je porastao interes i agresivnije ispo-
ljava, nacionalista i ekstremne ustaške emigracije sa područja
Duvna, a kao glavni razlog za to su, bez sumnje, njihove procjene da
je to područje pogodno za prodor neprijateljske ideologije,
uspostavljanje međusobne čvrste sprege, zatim širu indoktrinaciju
je stanovništva posebno mladine itd. Naime, analiza ukupnih saznanja
o neprijateljskoj djelatnosti jasno ukazuje da su eksponen-
tenti uglavnom mlada lica, čija se djelatnost manifestuje kroz
različite oblike javnih neprijateljskih istupa: pjevanje nacio-
nalističkih i kleronacionalističkih pjesama, čepčevanje i ras-
turanje neprijateljskih parola i simbola, otjepanje slika sa
likom druga Tita iz udžbenika, paljenje i otjepanje zastave i
partijske zastave, klerikalističko i kleronacionalističko istu-
panje i nezakonito rasturanje vjerskog tiska, zatim
održavanje veze sa fašističkom emigracijom, itd.*

Faksimil naslovnice elaborata
livanjske UDB-e o “djelatnosti vanjskog i
unutarnjeg neprijatelja”, 1984.

*stanovništva posebno mladeži itd. Naime, analiza ukupnih saznanja o
neprijateljskoj djelatnosti jasno ukazuje da su eksponenti uglavnom mlada lica,
čija se djelatnost manifestira kroz različite oblike javnih neprijateljskih istupa:
pjevanje nacionalističkih i kleronacionalističkih pjesama, ispisivanje i
raspačavanje neprijateljskih parola i simbola, kidanje slika s likom predsjednika
Tita iz udžbenika, paljenje i kidanje državne i partijske zastave, klerikalističko
i kleronacionalističko istupanje i nezakonito rasturanje vjerskog tiska, zatim
održavanje veze s fašističkom emigracijom, itd.*

*Zanimljivo je istaknuti da se pojedini manifestacijski oblici neprijateljske
djelatnosti pojavljuju u kontinuitetu (javni nacionalistički istupi, pjevanje
nacionalističkih pjesama i slično), dok su ostali prisutni u pojedinim razdobljima.
Ovaj podatak govori u prilog ocjeni da iza eksponenata stoje organizatori koji*

planirajući svoje aktivnosti izučavaju uvjete i prilagođavaju oblike neprijateljske djelatnosti na ovom području. Takav interes unutarjni neprijatelj, a posebno emigracija zasniva na činjenici da je područje Tomislavgrada naseljeno uglavnom, stanovništvom hrvatske nacionalnosti, da su se u daljnjoj prošlosti tu odigrali neki događaji 'značajni za Hrvatsku' (krunidba hrvatskog kralja Tomislava, da je određen broj lica u toku NOR-a sudjelovao u neprijateljskim formacijama, da je poslije rata na ovom području djelovala odmetnička banda Mirka Kapulice, da je bilo pokušaja osnivanja fašističkih organizacija (VHKB i HOP), da ima veliki broj političkih emigranata, kao i radnika na privremenom radu u inozemstvu s ovog područja, te da je brojnost svećenika RKO-a velika i utjecaj crkve vrlo jak.

Sagledavanjem razloga i motiva za neprijateljsko djelovanje pojedinaca i skupina, u najvećem broju slučajeva se, u pozadini nailazi na izražen utjecaj pojedinih svećenika RKC-a, ekstremne ustaške emigracije, a nerijetko i staroklasnih struktura. Analizirajući dalje neprijateljska istupanja na području pojedinih mjesnih zajednica Tomislavgrada također se nameće zaključak da je neprijateljska djelatnost izraženija i grublja tamo gdje su prisutni svećenici RKC-a koji su Službi od ranije poznati zbog svoje kleronacionalističke djelatnosti (fra Anto Perković, fra Jozo Zovko, don Jakov Bagarić, fra Stojan Zrno, fra Jozo Križić itd). Mijenjajući samo metode spomenuti svećenici s nekolicinom drugih, kontinuirano nastoje politizirati svoju djelatnost. Koristeći razne izvanvjerske povode, oni organiziraju sportske, zabavne i druge manifestacije na kojima okupljaju vjernike, a posebno mladež čime se u stvari nastoje nametnuti kao inicijatori i nositelji ukupnog društvenog života. Tako kleronacionalisti već više godina obilježavaju godišnjicu proglašenja Nikole Tavelića za sveca, posebno ističući da je to prvi hrvatski svetac. Na proslavama Velike Gospe u Seonici i Prisoju (mjesne zajednice na području Tomislavgrada) posebnu pozornost organizatori posvećuju okupljanju što većeg broja vjernika i ostalih građana dovodeći po pravilu istaknutije pojedince iz hijerarhije RKC-a i omogućavajući im 'javnu tribinu' kada oni uglavnom u svojim govorima izlaze iz okvira Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica. Zanimljivo je istaknuti da na ovakvim i sličnim skupovima kleronacionalisti dobivaju podršku pojedinih društvenih organizacija koje istodobno organiziraju sportske i kulturne manifestacije čime praktički uveličavaju i populariziraju vjerske manifestacije. Indikativan je podatak da neke mjesne zajednice ne mogu okupiti građane za pokretanje društvenih akcija (gradnja putova, vodovoda, i sl.) dok se ne uključi mjesni svećenik. U takvim prigodama ako mu ne odgovara društvena akcija, svećenik jednostavno pokreće neke svoje, čime praktički onemogućava društvene.

Jedan od glavnih nositelja neprijateljske djelatnosti je fra Ante Perković, koji još od povratka s pastoralnog rada iz SR Njemačke 1979. godine, gdje je bio u kontaktu s ekstremnom emigracijom, stalno neprijateljski djeluje ili pak inspirira takvu djelatnost. U svojstvu gvardijana samostana pružio je podršku i pomoć fra Ferdi Vlašiću i fra Jozi Križiću do presijecanja njihove neprijateljske

djelatnosti zbog čega je službeno upozoren. Strategijska orijentacija kleronacionalista s područja Tomislavgrada koju posebno zagovara Perković, ogleda se u njihovom stalnom nastojanju da Tomislavgrad zbog spomenutih, kako kažu, povijesnih događaja treba postati 'Centralno stjecište Hrvata iz čitavog svijeta', a crkva da se proglasi katedralom, čime bi se, prema njihovom uvjerenju, kompletirali uvjeti da područje Tomislavgrada postane 'hram Hrvata'. S obzirom da je organizirao i izvodio vjersku pouku izvan okvira Zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica, 1983. godine, od suda za prekršaje je kažnjen s 25 dana zatvora. Perković često koristi vjerske skupove i sahrane, istupa s kleronacionalističkih pozicija, provocira članove SK, za pojedine pripadnike kvislinških formacija ističe da su bili mučenici i pravi sinovi, organizira maturantske mise i zabave za mladež itd. Pored činjenice da je Perković naslijedio organiziranje maturantskih misa i zabava, ove godine je u svojoj kleronacionalističkoj djelatnosti otišao i dalje. Poslije uobičajene mise i zabave na koju je uspio okupiti oko 250 maturanata, Perković je uz pomoć fra Jozе Križića i fra Stojana Zrne organizirao i hodočašće maturanata u Međugorje kojemu su se svi odazvali, a isto su realizirali na taj način što su išli pješice i bosu.

Duvanjski kleronacionalisti su posebnu pozornost ove godine posvetili organiziranju hodočašća mladih na Široki Brijeg kada su ih uspjeli okupiti oko 800. Inače Perković je bliska veza mostarskog biskupa Žanića, a čest je domaćin poznatim kleronacionalistima s područja Hercegovine i Hrvatske.

Više podataka ukazuje da Perković i drugi kleronacionalisti sa šireg područja nastojeći da u strategijskom smislu ojačaju svoj utjecaj u Tomislavgradu, u posljednje vrijeme okupljaju svoje provjerene istomišljenike na području ove općine. Prethodnu konstataciju potvrđuje činjenica da je fra Jozo Zovko po izlasku iz zatvora raspoređen, u kolovozu 1983. god u Bukovici - Tomislavgrad, a i fra Jozo Križić se, po izdržanoj kazni u ožujku ove godine, vratio u Tomislavgrad. Odmah po dolasku na područje Tomislavgrada, Zovko je organizirao tzv. 'meditacije' mladih (okuplja 50-60 lica) koje se održavaju u večernjim satima i traju po nekoliko sati. Evidentan je Zovkov utjecaj i na mladež iz Donjeg Brišnika, što se može povezati i s poznatim događajima u navedenom mjestu. Zovko je također izuzetno aktivan na dokazivanju istinitosti 'ukazivanja' Gospe u Međugorju kamo je u više navrata vodio mladež na hodočašće. Inače, Zovko je izuzetno blizak s Perkovićem.

Pored toga, organiziranost i izuzetno drsko ponašanje klera RKC-a, posebno nositelja kleronacionalističke djelatnosti na području Tomislavgrada, potvrđuje i činjenica da na spomenuto područje često dovode svoje istomišljenike i omogućavaju im 'tribinu' na kojoj ovi po pravilu neprijateljski istupaju. U tijeku prošle i ove godine, u Tomislavgradu je po raznim osnovama boravilo i neprijateljski istupalo više velikodostojnika iz crkvene hijerarhije i drugih ekstremnih svećenika, među kojima treba izdvojiti Pavla Žanića, Živka Kustića, fra Tomislava Vlašića i fra Bonifacija Barbarića koji je zbog javnog

neprijateljskog istupa u Tomislavgradu, nedavno kažnjen od suda za prekršaje sa 60 dana zatvora...

Pojačana neprijateljska djelatnost i orijentacija emigracije da svoje aktivnosti usmjeri na lica sa područja Tomislavgrada proizlazi iz činjenice da s ovog područja ima 550 emigranata. Iako oni svi ne djeluju aktivno prema našoj zemlji, imaju rodbinu, s kojom vrlo često posredno i neposredno kontaktiraju, i pritom iznose razne neistine i insinuuacije o stanju u zemlji, posebno o 'ekonomskoj propasti Jugoslavije', 'gušenju vjerskih sloboda', zatim glorificiraju život na Zapadu i slično, što ima za posljedicu da se jedan broj rođaka tih emigranata, poslije kontakata neprijateljski eksponiraju na razne načine (širenje defetizma, pjevanje nacionalističkih pjesama, ispisivanje neprijateljskih parola i simbola, davanja podrške osuđenim svećenicima i dr.).

Od navedenog broja emigranata, 40-tak su ekstremisti koji aktivno neprijateljski djeluju prema SFRJ, a dvanaestorica od njih su poznati organizatori i financijeri diverzantsko-terorističkih i subverzivno - promidžbenih akcija (Josip Ledić, Božo Pašalić, Jakov Čirko, Slavko Šapina, Ivan Sučić, Mate Čurić i dr.). Uz to treba istaknuti da se u najužim rukovodstvima nekih ekstremnih emigrantskih organizacija u zapadnoeuropskim i prekomorskim zemljama ('Hrvatski državotvorni pokret' - HDP, 'Hrvatsko revolucionarno bratstvo' - HRB, 'Hrvatsko narodno vijeće' - HNV) nalaze emigranti iz Tomislavgrada, kao i područja koja mu gravitiraju (Livno i Glamoč), a to su Josip Ledić, Mirko Vidović, Kerim Reis, Stipe Bilandžić i drugi. Jasnije rečeno, Vidović je predsjednik sabora HNV-a (na koju funkciju je izabran već drugi put) organizacije koja okuplja oko 12.000 članova i pretendira postati krovnom organizacijom ustaške emigracije, tzv. vlada u egzilu. Kao lider ustaške migracije, on ima snažan utjecaj na naše radnike na privremenom radu u inozemstvu, a u kontaktu je i s francuskom ob. službom. I Kerim Reis se nalazi u najužem rukovodstvu HNV-a i zadužen je za kontakte s islamskim zemljama. Josip Ledić je operativni rukovoditelj HRB-a za Europu, organizator je niza diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ, među kojima su i oni koje su izvršene na jadranskoj obali 1982. godine (Pag, Rijeka i dr.). Stipe Bilandžić je rukovoditelj terorističke grupacije 'Hrvatski narodni otpor' - luburičevci, a pripadnik je HDP-a, organizirao je više terorističkih akcija protiv naše zemlje. Do sada je u više navrata policijama zemalja u kojima borave navedeni ekstremisti ukazivano na njihovu terorističku aktivnost, ali prema njima nisu poduzimane gotovo nikakve mjere.

Poznato je da je u kontekstu nastojanja da težište terorističke i subverzivne aktivnosti prenese u zemlju, fašistička emigracija usmjerena naročito na nositelje naših putnih isprava koji po raznim osnovama odlaze u inozemstvo. To je evidentno i kada je u pitanju područje Tomislavgrada, s kojega se na privremenom radu u inozemstvu nalazi oko 6000 lica. Karakteristično je da je dobar dio te radne snage lociran upravo u gradovima gdje je djelatnost ekstremne migracije najizraženija, npr. u SR Njemačkoj - Köln, Frankfurt,

München, u Austriji - Salzburg, Beč, u Francuskoj Nica, Tulon, Marsilles, kao i nekim žarištima u SAD-u, Kanadi i Australiji.

Dugogodišnjim boravkom na Zapadu, naši građani su izloženi jakoj prozapadnoj indoktrinaciji koja je, u osnovi antikomunistička i prvenstveno usmjerena prema drugoj i trećoj generaciji. Posljedice takve indoktrinacije prisutne su i na području Tomislavgrada i šire. Pored toga, boraveći u žarištima fašističke emigracije, naši radnici su izloženi i atakiranju i vrlo snažnom utjecaju emigracije, pogotovo što i određen broj emigranata iz Tomislavgrada i okoline djeluje u tim žarištima. S obzirom da su rodnom iz iste sredine, te zbog nesnalaženja i neobaviještenosti, problema oko reguliranja boravka i sl. jedan broj radnika obraća se i uspostavlja kontakte i prisnije veze s emigrantima, nalazi se u njihovom društvu, što nakon određenog vremena prerasta u istomišljeništvo i spregu. To potvrđuje i podatak da se za prvih mjeseci ove godine neprijateljski eksponiralo 61 lice, nositelji naših putnih isprava s područja Tomislavgrada što je za 23% više nego tijekom cijele prošle godine. Također je u tijeku ove godine bilo i 50% više onih koji s pozicija emigracije istupaju po prvi put. Među licima koja se nalaze na privremenom radu u inozemstvu i onima koja tamo povremeno odlaze, utvrđeno je 40 veza fašističke emigracije, a samo u tijeku ove godine otkriveno je 12 lica koja su ostvarila spregu s ustaškim ekstremistima iz zapadnoeuropskih zemalja. Društvena opasnost djelatnosti veza emigracije uopće, pa i na ovom području, je veoma izražena, jer ova kategorija neprijatelja predstavlja most za prenošenje aktivnosti emigracije iz u zemlju - izvođenje raznih akcija, povezivanje s unutarnjim neprijateljem, prikupljanje informacija o stanju u zemlji, itd. Zanimljivo je da neki ekstremisti zagovaraju da svoje veze pronađu i angažiraju među aktivistima i rukovoditeljima u društveno - političkim strukturama u mjesnim zajednicama i općini.

Za područje Tomislavgrada, također je karakteristično da određeni broj lica, među kojima ima prosvjetnih radnika i učenika srednjih škola, u inozemstvo odlaze povremeno za vrijeme školskog raspusta i sl. i zapošljavaju se bez radnih i boravišnih dozvola, uglavnom kod emigranata, što ih stavlja u vrlo ovisan položaj i pozicije da brže prihvaćaju ideologiju emigracije i konkretne zadatke u zemlji. Ova lica su u većini mlada godišta, među njima ima i asocijalnih tipova, onih koji su se neprijateljski iskazivali itd.

Dobar primjer za ovo je Milan Seradarušić (1960. god.) iz Raškog Polja koji je krajem 1982. godine boravio u SR Njemačkoj u Stuttgartu i Münchenu i povezao se s ekstremistima Petrom Penavom, Dragom Gašparom i Stjepanom Dujom. Po njihovim instrukcijama, a za nagradu od 10.000 DM, trebao je u zemlju prenijeti diverzantske naprave i postaviti ih na trafostanicu u Tomislavgradu i zgradu CK SK u Travniku...

Ekstremna emigracija neke svoje planove na području Tomislavgrada realizira i preko pojedinih lica rodnom s tog područja koja su stalno nastanjena u Zagrebu, Zadru i Splitu, a povremeno dolaze u Tomislavgrad. Ta lica su dulje ili kraće vrijeme boravila ili sada borave u inozemstvu, gdje su se povezala s

emigracijom i kao takva predstavljaju sponu između emigracije i unutarnjeg neprijatelja (veza emigracije u zemlji, kleronacionalisti i nacionalisti) na relaciji inozemstvo – Zagreb – Tomislavgrad. Karakterističan primjer u ovom smislu je Filip Bagić, dipl. pravnik, rodom iz Raškog Polja, koji se prije nekoliko godina preselio u Zagreb, vrlo često je odlazio u SR Njemačku (Stuttgart), gdje se povezao s teroristima iz grupacije HDP-a. Radi se o vrlo perfidnom neprijatelju, eksponiranom 'maspokovcu', koji je za neprijateljsku djelatnost pridobio dva lica s područja Tomislavgrada i tri s područja Livna. Predstavljao je punkt terorističke organizacije 'Hrvatski državotvorni pokret' u Zagrebu i jedan je od organizatora terorističkih akcija izvedenih 1982. i 1983. godine u nekim gradovima SR Hrvatske. Bio je i glavna veza između skupine emigrantskih veza u Zagrebu i rukovodstva HDP-a u Stuttgartu. Primaio je i distribuirao mine ostalim članovima skupine, te sudjelovao u nacionalističkim ekscesima nekih studenata u Zagrebu. Bagić je također bio u sprezi s neprijateljskim klerom i predstavnicima 'Hrvatske katoličke misije' u Stuttgartu kao i nekim klerikalcima u zagrebačkom Kaptolu. Više puta je dolazio na područje Tomislavgrada javno nacionalistički istupao, zbog čega je prekršajno kažnjen, donosio neprijateljski promidžbeni materijal i radio na pridobivanju istomišljenika, u kom cilju je kontaktirao s većim brojem lica.

Evidentno je da je područje Tomislavgrada za fašističku emigraciju zanimljivije s aspekta promidžbenog djelovanja i povezivanja s unutarnjim neprijateljem, pri čemu su uočljive određene specifičnosti. Naime, subverzivno - promidžbeno djelovanje je oblikom i sadržajem koncipirano na širu indoktrinaciju - postupnu i dugoročnu, uz svojevrsno potenciranje i buđenje nacionalističkih emocija s tendencijom da u određenom trenutku te emocije prerastu u akciju. Pisani promidžbeni materijal ovakvog karaktera pokušala je raspačati u više navrata u okolini Tomislavgrada jedna od veza Stipe Bilandžića i Franje Kunkića (rodom od G. Vakufa), terorista iz Kölna.

Pored promidžbene djelatnosti u tijeku ove i prošle godine neki ustaški ekstremisti zagovarali su izvođenje diverzantskih i terorističkih akcija na pojedine privremene i druge objekte (hidroelektrana na Buškom Blatu, trafostanice), a bilo je i konkretnih priprema za akcije na određene istaknute ličnosti. Tako je Jakov Čirko - terorist iz Salzburga, inače rodom s ovog područja, zagovarao pripreme za izvođenje atentata na saveznog sekretara za narodnu obranu prigodom njegova dolaska u okolinu Tomislavgrada. U pripremi ove akcije aktivno su sudjelovali još neki emigranti iz Tomislavgrada, Stipe Pavić i Ivan Pavić, a planirali su to realizirati uz pomoć jedne svoje veze s ovog područja koja je pored ostalog, trebala izvršiti određena opserviranja i 'snimanja' terena i kretanja spomenutog funkcionera.

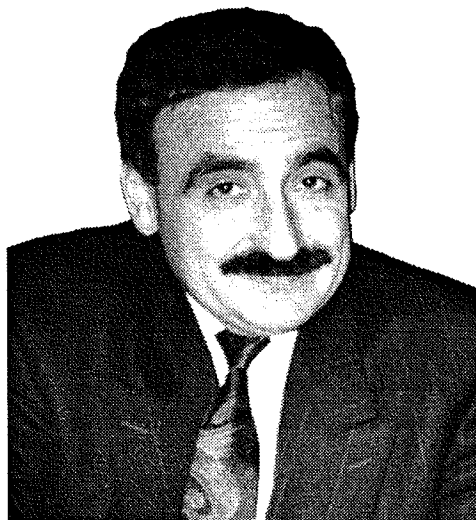
Ekstremna emigracija permanentno nastoji za provođenje svojih ideja iskoristiti neke svećenike s područja Tomislavgrada, kao i utjecaj crkve posebno na mladež. Uočljivo je da je sprega ekstremne emigracije s unutarnjim neprijateljem preko ekstremnog dijela klera u posljednje vrijeme vrlo izražena

i da povezivanje na toj liniji eskalira. Neki svećenici su boravili u inozemstvu ili i sada povremeno dolaze po raznim osnovama (pastoralci, privatni posjeti, prisustvovanje vjerskim manifestacijama i hodočašćima itd.) gdje kontaktiraju s ekstremnim emigrantima i neprijateljski istupaju, a po povratku su organizatori raznih oblika okupljanja mladeži (Ante Perković, fra Jozo Križić, fra Jakov Bubalo, fra Ante Pranjić). Zanimljivo je da ekstremna emigracija ponovo nastoji ostvariti čvršću vezu s novim uredništvom vjerskog lista koji izdaje samostan u Tomislavgradu 'Sveta Baština', što vjerojatno ima za cilj utjecaj na njegovu uređivačku politiku, kako je to svojedobno bio slučaj i s listom 'Naša Ognjišta'. U prilog tome ide činjenica da fra Lucijan Kordić, ekstremni emigrant iz Züricha, češće kontaktira s fra Jakovom Bubalom, članom uredništva lista, a neki od članova lista uredništva 'Svete Baštine' imaju vezu sa ZIRAL-om čiji je Kordić jedan od rukovoditelja kao i Josip Kasić iz Australije.

Značajno je istaknuti da je u posljednjih nekoliko godina u našoj republici zabilježeno više slučajeva da bivši (razređeni) svećenici, kao i pojedini članovi klerikalnih obitelji studiraju u inozemstvu društvene znanosti uz materijalnu i drugu pomoć RKC-a i karitativnih institucija. Iza takve pomoći često stoje obavještajne Službe, a ponekad i ekstremna emigracija. Ovo je vrlo indikativno kada se ima u vidu da se ta lica po završetku studija, po pravilu odlučuju na povratak i zaposlenje u zemlji, gdje najčešće predstavljaju obavještajne punktove i veze emigracije. Tipičan primjer za ovo je Jozo Perković (1955.) iz Kovača - Tomislavgrad, koji je nakon završetka srednje teološke škole 1977. godine, otišao u Freiburg - SR Njemačka i upisao studij političkih znanosti. Od prije dvije godine prima nepovratnu stipendiju crkve, a više indicija ukazuje na to da ta sredstva daje jedna od obavještajnih službi. Isto tako, Perković se povezao s Jankom Mijatovićem, teroristom, pripadnikom 'Hrvatskog državotvornog pokreta' koji je zadužen za organiziranje ilegalne aktivnosti u zemlji.

Na temelju izloženih sigurnosnih problema i pojava vide se da je utvrđena kontinuirana djelatnost unutarnjeg neprijatelja, ekstremne emigracije i njezinih veza na području Tomislavgrada. Neke indicije ukazuju da se radi o smišljenoj, organiziranoj djelatnosti.

U tijeku dosadašnjeg rada Služba je na području Tomislavgrada idiferencirala 21 lica nad kojima vodi obradu (OO 17, od toga 13 po liniji 02

Filip Bagić

i po liniji 03 i 4 POO od toga po liniji 02 i 3 po liniji rada 03). Neprijateljsku djelatnost postojećih obrada Centar prati preko 2 suradnika i 26 operativnih veza, od čega se u inozemstvu nalaze 14 suradnika i 21 operativa veza.

Od OTS-a na području Tomislavgrada koristi se 6 'Morava' i 'Slaven' u 5 slučajeva. 'Morava' na ovom području primjenjuje se od početka ove godine kada su i stvoreni uvjeti i za njezino korištenje i u svim slučajevima pokazala se korisnom. Postojeća suradnička mreža i operative veze bez obzira što većina od njih daje određena obavještenja nije takve kvalitete niti je ugrađena u prava žarišta kako bi zadovoljila potrebe izražene sigurnosne problematike kako u pogledu obrada pojedinaca tako i na planu otkrivanja i presijecanja ovih oblika neprijateljske djelatnosti i njezinih nositelja.

Prateći neprijateljsku djelatnost postojećih obrada kroz operativno istraživački rad Služba je do sada izdiferencirala 64 novih sigurnosno zanimljivih lica od čega po unutarnjoj problematici 15 i po emigraciji 49.

Operativno istraživanje u svim segmentima naprijed iznesenih sigurnosno zanimljivih pojava i nositelja neprijateljske djelatnosti treba doprinijeti njihovoj svestranoj obradi, otkrivaju novih lica i pozadine sveukupne sigurnosne problematike na ovom terenu, zatim poboljšanju kvalitete uporišta i raznovrsnoj primjeni svih metoda i sredstava Službe.

Prema svim dosadašnjim saznanjima u cjelokupnoj sigurnosnoj problematici s područja Tomislavgrada djelatnost kleronacionalista je najizraženija, a njezini nositelji fra Ante Perković, fra Jozo Zovko, fra Jozo Križić, fra Stojan Zrno, fra Jakov Bubalo, fra Gabrijel Mioč i fra Ante Bašić su okupljeni u samostanu u Tomislavgradu i redakciji informativno-vjerskog lista 'Sveta Baština', gdje se kreira strategija njihova dugogodišnjeg nastupanja na planu indoktrinacije stanovništva, posebno mladeži. S obzirom na ovakvu ulogu samostana i kleronacionalista u narednom razdoblju potrebno je poduzeti sljedeće:

- U što kraćem roku izučiti mogućnost i načiniti plan za ugradnju stalnog OTS-a 'Merkur' u postojećem uredništvu 'Sveta Baština' i župnom uredu u samostanu.

- Za suradnike 'Javor', 'Dujoo', 'Robert', 'Tadija' i 'Paško' dopuniti planove korištenja, s naglaskom usmjeravanja na otkrivanje ilegalne, organizirane djelatnosti i povezanosti navedenih lica s drugim kleronacionalistima iz zemlje i inozemstva, kao i sprege s ekstremnom emigracijom i njihovim vezama. Na tom planu posebno imati u vidu razjašnjavanje odnosa i dokumentiranje sprege s biskupijom u Mostaru, Kaptolom u Zagrebu, Vatikanom, Caritasom i drugim sigurnosno zanimljivim institucijama u inozemstvu ('ZIRAL', 'Amnesty International', Katoličke misije u inozemstvu, franjevačka kustošija u Chicagu i druge) kao i naznačenim pojedincima iz strukture 'maspoka' (Gotovac, Vučemil, Križanac, Damjan Vlašić, dr. Milan Milas), i sa studentima s područja Tomislavgrada koji se školuju u drugim mjestima.

- Posebno se angažirati na identifikaciji, diferenciranju i stvaranju novih

uporišta Službe među licima s područja Tomislavgrada kojima su bliske veze s kleronacionalistima, a preko kojih se realiziraju određene neprijateljske aktivnosti (članovi crkvenih odbora, pripadnici trećeg reda 'Sv. Franje', polaznici vjeronauka iz Srednjoškolskog Centra i pripadnici vjerskih škola).

- Rasvijetliti ulogu časnih sestara iz samostana Tomislavgrad kao posrednika u odnosima između navedenih kleronacionalista, vjernika, i sigurnosno zanimljivih karitativnih institucija, crkvene hijerarhije u zemlji i inozemstvu te emigracije. (Utvrđeno je da su dvije časne sestre došle iz zemlje poslije uhićenja u Zagrebu skupine lica - veza ekstremne emigracije u akciji 'Bednja' kontaktirale s Josipom Ledićem, teroristu u SR Njemačkoj).

- Na području Tomislavgrada, Bukovice, Seonice, Šujice i Raškog Polja postoji veći broj vjernika, pripadnika takozvanog 'trećeg reda Sv. Franje'. Među njima je potrebo izvršiti selekciju s ciljem stvaranja uporišta Službe i praćenja djelatnosti kleronacionalista i drugih struktura neprijatelja. - Novu aktivnost RKC-a na razini Jugoslavije oko stvaranja laičkog reda đakona potrebno je pratiti na ovom području i raditi na identifikaciji kandidata radi selekcije i stvaranja uporišta Službe.

- S područja Tomislavgrada trenutačno vjerske škole pohađa 27 lica od kojih se 1 nalazi u inozemstvu. Potrebno je aktualizirati operative provjere, izvršiti selekciju i o rezultatima obavijestiti nadležne centre SDS-a Sarajevo, Split i Zagreb sa sugestijama za rad prema istima. Sve navedene polaznike vjerskih škola kada borave na našem području operativno pokriti, a u dogovoru s gore spomenutim centrima raditi i na kombiniranju u cilju stvaranja izvora saznanja.

- Ažurirati postojeće podatke o broju i mjestu boravka svećenika koji se nalaze na pastoralnom radu u inozemstvu (trenutačno se zna za njih 18), operativno pokriti njihove boravke u Tomislavgradu i kontakte sa sigurnosno zanimljivim licima s područja Tomislavgrada, te raditi na dokumentiranju njihove kleronacionalističke djelatnosti i povezanosti s ekstremnom emigracijom, kao i stvaranju novih izvora u ovoj strukturi.

- Posebno je zanimljiva uloga fra Ante Pranjića, trenutačno na pastoralom radu u Zürichu, koji prema našem izvoru predstavlja sponu između kleronacionalista i nacionalista iz zemlje i ekstreme emigracije. Pranjic je nedavno među ostalim izjavio: 'Mi smo narod oslobodili od Turaka, a oslobodit ćemo ga i od komunističke kuge'. Za Pranjića je potrebo načiniti poseban plan mjera i radnji za njegovo pokrivanje u inozemstvu i razraditi mjere za slučaj dolaska u zemlju.

- Preko lista 'Sveta Baština' kleronacionalisti održavaju vezu s ekstremnim emigrantima zbog čega je neophodno kontinuirao praćenje napisa u spomenutom listu, identifikacija pojedinih autora u cilju stvaranja dokumentacije i novih pozicija Službe preko kojih bi ostvarivali svestraniji uvid u neprijateljsku djelatnost lica koja se okupljaju oko navedenog lista...

- Saznanja do kojih Služba dolazi u kontinuitetu o djelatnosti fašističke

emigracije i njezinih veza s područja Tomislavgrada ukazuju da ova kategorija neprijatelja iz godine u godinu svoju djelatnost proširuje i ujedno je nastoji prenijeti u zemlju. Ekstremni emigranti rodom s ovog područja: Ledić, Čirko, Pašalić, Stipić, Dilber i Stipe Pavić zv. 'Čiča' prema najnovijim saznanjima aktivni su u djelatnosti prema zemlji, a Ledić je uspio angažirati lica preko kojih je realizirao određene diverzantsko-terorističke akcije.

- Kroz najnoviju akciju 'Bednja' kojom je presječena teroristička djelatnost jednog broja veza ekstremne emigracije u zemlji obuhvaćeno je 41 lice rodom s područja Centra SDS-a Livno od čega se njih 7 nalazi pod istragom u Zagrebu, za 16 koji borave na području R Hrvatske podaci su ustupljeni nadležnoj Službi, dok njih 18 ima stalno mjesto boravka na području Centra od čega se trenutačno u JNA nalaze 3, a u inozemstvu također 3 lica.

- Prema 8 izdiferenciranih lica (Mate Bagić, Ruža Mandušić, Mate Beljan, Jozo Bakula, Antiša Jurić, Dinko Čavar, Dominik Hrga i Pavo Pelivan) već su poduzete mjere operativnog pokrivanja, a u narednom razdoblju po već utvrđenom planu iz akcije 'Bednja' prema njima poduzet će se sljedeće mjere:

- Kod Mate Bagića i Ruže Mandušić pored primijenjene OTS 'Morave' izvršiti pretres i raščišćavanje na okolnosti njihove povezanosti s licima iz akcije 'Bednja'.

- Mjere pretresa i raščišćavanja na iste okolnosti su predviđene i prema Mati Beljanu, Jozi Bakuli, Branku Tomiću, Dominiku Hrgi i Pavi Pelivanu.

- OTS 'Merkur' primijenit će se kod Mate Beljana, Mate Bagića i Milenka Rubića...

- Lica koja se trenutačno nalaze u inozemstvu (Milenko Rubić, Ivan Bagić i Ivan Šapina) potrebno je preko postojećih suradničkih pozicija Centra i Službe RSUP-a operativno pokriti u cilju dobivanja saznanja o njihovoj neprijateljskoj djelatnosti u SR Njemačkoj prema zemlji. Ujedno raditi na produbljivanju do sada dobivenih saznanja o njihovoj aktivnosti u vezi s akcijom 'Bednja'. Staviti ih u granični indeks i pokriti njihov dolazak u mjesto rođenja radi poduzimanja mjera pretresa i raščišćavanja. Cilj naprijed navedenih mjera prema ovim licima je raščišćavanje prirode i karaktera veze s glavnim nositeljima neprijateljske aktivnosti u akciji 'Bednja' - Filipom Bagićem, Ivanom Šumaherom, Milanom Buškainom zv. 'Gagarin' i Josipom Ledićem kao i dokumentiranje njihove neprijateljske djelatnosti...

- Za 16 lica rodom s područja Tomislavgrada i Livna koja na teritoriju SR Hrvatske, a spominju se u akciji 'Bednja', Centar je ustupio raspoloživa saznanja nadležnoj Službi, a preko postojećih uporišta na našem području pratit će se njihov eventualni dolazak i vršiti prikupljanje sigurnosno zanimljivih saznanja.

- Dosadašnjim operativno-istraživačkim radom s području Tomislavgrada pored lica zahvaćenih u akciji 'Bednja' Služba je izdiferencirala još 8 novih sigurnosno zanimljivih lica koja djeluju s pozicija ekstremne emigracije ili su s njom u vezi (Stipe Pavić zv. 'Čiča', Ivan Pavić zv. 'Ikić', Ante Stipić, Jakov

Dilber, Milenko Šiško, Branko Dolić, Jakiša Pavić i Ante Ivanković).

- *Stipe Pavić zv. 'Čiča' i Ivan Pavić zv. 'Ikić', emigranti u SR Njemačkoj, odmah će se zavesti pod operativni tretman i prema njima poduzeti odgovarajuće mjere i radnje...*

- *Antu Stipića, koji je stalno nastanjen u Šujici, rodbinskoj vezi Bože Pašalića i indiciranoj vezi Stipe Bilandžića, staviti pod operativni tretman u cilju otkrivanja veza i produbljanja saznanja o sprezi s ekstremnom emigracijom kao i licima koja djeluju s pozicija hrvatskog nacionalizma.*

- *Karakterističan je slučaj Joze Perkovića zv. 'Anušić' koji je student političkih znanosti u Freiburgu, stipendist karitativne institucije u SR Njemačkoj, utvrđena veza terorista Janka Mijatovića. S obzirom na specifičnost ovog slučaja započeto je kombiniranje koje treba nastaviti, a ukoliko se ne bude odvijalo prema utvrđenom planu, staviti ga pod operativni tretman i razraditi operativne mjere i radnje u cilju praćenja i dokumentiranja njegove neprijateljske aktivnosti...*

- *Sva saznanja do kojih dođemo operativnim istraživanjem odnose se na sigurnosno-zanimljiva lica rodnom s područja Tomislavgrada koja su nastanjena na terenu drugih Centara, ustupiti nadležnim službama radi poduzimanja odgovarajućih mjera. Istodobno nad njima ostvariti kontrolu u slučaju njihovog eventualnog dolaska na ovaj teren.*

- *U sklopu akcije 'Pismo' preko Sektora SDS-a RSUP-a S BiH pristupit će se realizaciji mjera planu kompromitiranja i dezinformiranja istaknutijih ekstremista s ovog područja (Ledić, Čirko, Pašalić, Stipić, Perica Ljubas i Stipe Pavić) u cilju produbljanja postojećih i izazivanju novih razdora među njima.*

- *U vezi terorističke djelatnosti Josipa Ledića prikupljati dokumentirana saznanja i u dogovoru i posredstvom II Sektora ustupiti ih SSIP-u radi poduzimanja odgovarajućih mjera kod nadležnih organa SR Njemačke.*

- *Preko rodbine u mjestu rođenja, članova uže obitelji i drugih pogodnih lica prema: Blažu Gašparu, Mirku Ljubasu, Stjepanu Šišku, Ivanu Sučiću i Slavku Šapini poduzimat će se mjere na planu pasivizacije i distanciranja od ekstremne emigracije.*

- *Prema našim procjenama s područja Tomislavgrada oko 1000 mladih lica odlaze povremeno bez radne i boravišne dozvole na rad u inozemstvo gdje se jedan broj njih zapošljava kod ekstremnih emigranata koji na njih ostvaruju utjecaj. U posljednje vrijeme iz ove kategorije suđeno je šestorici veza ekstremne emigracije. S obzirom da ova lica lako padaju pod utjecaj ekstremne emigracije, kroz operativno istraživanje potrebno je poduzeti operativne mjere na identifikaciji lica koja stupaju u kontakte s ekstremistima, među njima stvarati naša operativna uporišta, a zajedno s društveno-političkim faktorima i drugim činiteljima društvene samozaštite preventivno djelovati u cilju ukazivanja na opasnost i štetno djelovanje ekstremne emigracije na njih.*

- *Brojna povezanost ekstremnih emigranata i njihovih veza na ovom području s kleronacionalistima i nacionalistima zahtijeva u ovom trenutku ad*

hoc primjenu kontrole inozemne i tuzemne korespondencije. U tom smislu Centar odmah treba napraviti konkretan dogovor sa Sektorom 04 SDS-a RSUP-a R BiH.

- Pošto su planom mjera i radnji operativnog istraživanja 'Vran' zahvaćeni složeni problemi s većim brojem lica unutarnjeg i vanjskog neprijatelja, neophodno je znatnija participacija i konkretnije sudjelovanje odgovarajućih Sektora SDS-a RSUP-a R BiH posebno Sektora 02, 03 i 04 što treba konkretnije dogovoriti.

- U realizaciji planom zacrtanih mjera neophodno je za određeni dio zadataka uključiti Službu javne sigurnosti što treba razraditi dodatnim planom, rezervni sastav SDS-a u pojedinim slučajevima kada je to moguće kao i kvalitetnije radnike rezervnih stanica policije.

- Svestraniju i kontinuiranu suradnju ostvariti s nadležnim faktorima i subjektima DSZ-a u cilju njihova pravodobnog informiranja i zajedničkog poduzimanja određenih akcija na planu onemogućavanja djelatnosti spomenutih struktura neprijatelja.

- Budući da se jedan broj lica zahvaćenih raznim mjerama u ovom planu nalaze na područjima drugih Centara, Republika, JNA i inozemstvu, neophodno je ostvariti odgovarajuću suradnju s nadležnim Centrima na području Republike, Službom državne sigurnosti R Hrvatske, Službom sigurnosti JNA i SSIP-om s ciljem realizacije mjera predviđenih ovim planom.

Kao prioritetni poslovi u ovom operativnom postupku koje treba odmah realizirati su:

- Ugradnja i korištenje OTS-a 'Merkur', 'Morava' 'Slaven' gdje je to planom predviđeno,

- Intenzivnije korištenje postojeće suradničke mreže i operativnih veza, realizacija operativnih kombinacija i stvaranje novih operativnih uporišta,

- Realizacija predviđenih mjera pretresa, oduzimanja PI i raščišćavanja s licima iz akcije 'Bednja',

- Zavesti planom predviđene nove obrade i intenzivirati rad na njima i postojećim obradama....”.

**“BIVŠI SJEMENIŠTARCI I BOGOSLOVI
IZ MOSTARSKOG KOTARA
ČLANOVI ILEGALNIH NACIONALISTIČKIH ORGANIZACIJA,
EMIGRANTI, KORDONOPRIJESTUPNICI, REEMIGRANTI,
INTELEKTUALCI I STUDENTP”**

*Služba državne sigurnosti RSUP SRBiH – Centar Mostar
Mostar, 1967.*

***BABIĆ, NIKOLA** - sin Petra, rođen 1936. godine u Gradcu, Čapljina, službenik u Zagrebu.*

***BAGARIĆ, MILAN** - sin Stanka, rođen 1940. godine u Bukovici, Tomislavgrad, nastavnik, sada na odsluženju vojnog roka.*

***BAGARIĆ, PERO** - sin Joze, rođen 1940. godine u Bukovici, Tomislavgrad, nastavnik u Prištini.*

***BAJTO, MILAN** - sin Ivana, rođen 1937. godine u Veljacima, Ljubuški, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.*

***BARAČ, NIKOLA** - sin Stipe, rođen 1939. godine u Biloj, Livno, profesor u Livnu.*

***BARAČ, PAVO** - sin Joze, rođen 1939. godine u Biloj, Livno, student Tehničkog fakulteta u Zagrebu.*

***BARBARIĆ, MLADEN** - sin Ivana, rođen 1936. godine u Blizacima, diplomirani pravnik, zaposlen u Mostaru.*

***BARIŠIĆ, MARKO** - sin Tome, rođen 1938. godine u Šuici, Tomislavgrad, student Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu.*

***BARIŠIĆ, MIRKO** - sin Andrije, rođen 1944. godine u Studencima, Ljubuški, student Više pedagoške škole u Sarajevu.*

***BEBEK, VID** - sin Mije, rođen 1937. godine u Veljacima, Ljubuški, inženjer agronomije u Bačkoj.*

BEBEK, ŽELJKO - sin Kažimira, rođen 1939. godine u Vitini, Ljubuški, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u Madridu, Španjolska.

BEGIĆ, FERDO - sin Ante, rođen 1938. godine u Posuškom Gradcu, Posušje, student Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu.

BEGIĆ, JOSIP - sin Franje rođen 1937. godine u Posuškom Gradcu, Posušje, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

BEGIĆ, PETAR - sin Franje, rođen 1939. godine u Prelogu, Ljubuški, student medicinskog fakulteta.

BEKAVAC, IVICA - sin Pere, rođen 1937. godine u Obrenovcu, Konjic, inženjer agronomije, sada se nalazi na odsluženju vojnog roka.

BELJAN, ANTE - sin Jakova, rođen 1942. godine u Dobrićima, Tomislavgrad, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

BEVANDA, MARTIN - sin Ivana, rođen 1938. godine u Sretnicama, Mostar, student Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

BILOŠ, DRAGO - sin Mate, rođen 1941. godine u Dragičini, Grude, student ekonomskog fakulteta.

BOBAN, VINKO - sin Ante, rođen 1939. godine u Sovićima, Grude, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

BOŠNJAK, JURE - sin Stanka, rođen 1938. godine u Turčinovićima, Široki Brijeg, student ekonomskog fakulteta.

BREKALO, MIRKO - sin Jure, rođen 1925. godine u Brisiki, Tomislavgrad, nastavnik, direktor Osnovne škole u Livnu.

BRKIĆ, JOZO - sin Franje, rođen 1938. godine u Grljevićima, Ljubuški, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

BRZICA, VINKO - sin Joze, rođen 1941. godine u Mamićima, Grude, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

BRZOVIĆ, MLADEN - sin Marka, rođen 1942. godine u Šuici, Tomislavgrad, student Tehničkog fakulteta u Zagrebu.

BRZOVIĆ, ZDRAVKO - sin Marka, rođen 1937. godine u Šuici, Tomislavgrad, liječnik u Zagrebu.

BUNTIĆ, ADOLF - sin Ivana, rođen 1943. godine u Paoči, Čitluk, student Medicinskog fakulteta u Skopju.

BUŠIĆ, MARINKO - sin Ivana, rođen 1939. godine u Gorici, Grude, student pravnog fakulteta.

CRNOGORAC, DOMIN - sin Pere, rođen 1938. godine u Čitluku, Posušje, pokušao emigrirati, sada živi u Zagrebu.

ČALE, VINKO - sin Franje, rođen 1942. godine u Grudama, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Švedskoj.

ČUBELA, ŽIVKO - sin Ivana, rođen 1931. godine u Livnu, nastavnik, direktor škole učenika u privredi u Livnu.

ČULINA, MARINKO - sin Ante, rođen 1939. godine u Drinovcima, Grude, emigrirao 1964. godine, sada se nalazi u Austriji.

ČULJAK, ANTE - sin Franje, rođen 1939. godine u Veljacima, Ljubuški, pokušao emigrirati, sada se nalazi na studiju u Zagrebu.

ČULJAK, MILENKO - sin Ljube, rođen 1939. godine u Veljacima, Ljubuški, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Beču, Austrija.

ČUTURA, JURE - sin Ivana, rođen 1943. godine u Rastovači, Posušje, pokušao emigrirati, sada đak u Mostaru.

ČAVAR, PETAR - sin Marka, rođen 1936. godine u Gostuši, Široki Brijeg, oficir JNA.

ČORLUKA, HRVOJE - sin Stjepana, rođen 1940. godine u Grudama, student Tehničkog fakulteta u Beogradu.

ČURKOVIĆ, MARKO - sin Pere, rođen 1944. godine u Prisoju, Tomislavgrad, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Emigranti - bivši sjemeničarovi i bogoslovi - na Mostarskog arhiva

1. **Bebek Zeljke**, sin Matijara, rođen 1939. godine u Vitini, opštine Ljubuški, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u Madridu - Španija.
2. **Begić Josip**, sin Franje, rođen 1937. godine u Posuškom Grudu - Posušje, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.
3. **Beban Vinko**, sin Ante, rođen 1939. godine u Novidima - Grude, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u Kanadi.
4. **Čuljak Milenko**, sin Ljube, rođen 1939. godine u Veljacima - Ljubuški, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Beču - Austrija.
5. **Čale Vinko**, sin Franje, rođen 1942. godine u Grudama, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Švedskoj.
6. **Čulina Marinke**, sin Ante, rođen 1939. godine u Drinovcima - Grude, emigrirao 1964. godine, sada se nalazi u Austriji.
7. **Đenanđić Jovo**, sin Nikala, rođen 1941. godine u Klobuku - Ljubuški, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Beču - Austrija.
8. **Đuganđić Zarko**, sin Franje, rođen 1938. godine u D.Š. Ogradišnici - Čitluk, emigrirao 1959. godine, sada se nalazi u Australiji.
9. **Črbešić Ivan**, sin Slavka, rođen 1941. godine u Dobrkovićima - Lištica, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u Švedskoj.
10. **Galid Mile**, sin Ivana, rođen 1937. godine u Ljubotićima - Lištica, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SAD.
11. **Herceg Mate**, sin Stanka, rođen 1942. godine u Prologu - Ljubuški, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u Los Angelesu - SAD.

Faksimil elaborata mostarske UDB-e
o bivšim sjemeničarcima, 1967.

ĆUTUK, RAFAEL - sin Jerka, rođen 1938. godine u Ružićima, Grude, student stomatologije.

ĆUŽIĆ, DOBROSLAV - sin Marka, rođen 1936. godine u Mokrom, Široki Brijeg, nastavnik u Mostaru.

ĆUŽIĆ, JAGO - sin Marka, rođen 1937. godine u Mokrom, Široki Brijeg, student Ekonomskog fakulteta u Rijeci.

DADIĆ-PEŠA, JURE - sin Luke, rođen 1940. godine u Livnu, student filozofskog fakulteta.

DADIĆ, MILE - sin Jure, rođen 1940. godine u Sevaš Njivama, Čapljina, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

DOKO, ILIJA - sin Andrije, rođen 1940. godine u Paoči, Čitluk, nastavnik, sada na odsluženju vojnog roka.

DOKO, SLAVKO - sin Ivana, rođen 1941. godine u Paoči, Čitluk, student Više pedagoške škole u Sarajevu.

DOMANDŽIĆ, JOZO - sin Nikole, rođen 1941. godine u Klobuku, Ljubuški, emigrirao 1965. godine, sada se nalazi u Beču, Austrija.

DRMIĆ, ANDRIJA - sin Stipana, rođen 1938. godine u Vrilu, Tomislavgrad, službenik u Tomislavgradu.

DUGANDŽIĆ, DANKO - sin Ivana, rođen 1941. godine u Podgredi, Čitluk, student Ekonomskog fakulteta u Rijeci.

DUGANDŽIĆ, MILE - sin Pere, rođen 1940. godine u Ograđeniku, Čitluk, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

DUGANDŽIĆ, ŽARKO - sin Franje, rođen 1938. godine u D. M. Ograđeniku, Čitluk, emigrirao 1959. godine, sada se nalazi u Australiji.

DUGANŽIĆ, PERO - sin Nikole, rođen 1941. godine u Zvirovićima, Čapljina, nastavnik u Domanovićima, Čapljina.

DUJMOVIĆ, ANTE - sin Ivana, rođen 1940. godine u Krehim Gracu, Čitluk, inženjer agronomije, zaposlen u Čitluku.

DUVNJAK, MARKO - sin Tome, rođen 1943. godine u Šuici, Tomislavgrad, student Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

DUVNJAK, VINKO - sin Franje, rođen 1942. godine u Čukliću, Livno, profesor u Livnu.

DŽAJIĆ, ZDENKO - sin Vida, rođen 1939. godine u Vojnićima, Ljubuški, nastavnik u Goraždu.

ĐOPA, JOZO - sin Mije, rođen 1935. godine u Prijeslapu, Konjic, diplomirani pravnik, predsjednik Općinskog suda u Prozoru.

ĐURAN, KREŠO - sin Marka, rođen 1940. godine u Čajiću, Livno, nastavnik u Lištanima, Livno.

ELJUGA, MIRKO - sin Vida, rođen 1942. godine u Drinovcima, Grude, inženjer šumarstva, sada se nalazi na odsluženju vojnog roka.

FILIPOVIĆ, DOMIN - sin Jure, rođen 1938. godine u Gradcu, Posušje, inženjer strojarstva, zaposlen u poduzeću Soko u Mostaru.

GADŽO, NIKOLA - sin Ivana, rođen 1941. godine u Grabovniku, Ljubuški, student Filozofskog fakulteta u Beogradu.

GALIĆ, KREŠO - sin Dominika, rođen 1937. godine u Gorici, Grude, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

GALIĆ, RUDO - sin Ante, rođen 1937. godine u Gorici, Grude, student Filozofskog fakulteta u Zadru.

GLAVOTA, MILENKO - sin Jerka, rođen 1935. godine u Drinovcima, Grude, student Tehničkog fakulteta u Zagrebu.

GLIBO, RAJKO - sin Mate, rođen 1940. godine u Donjoj Vosti, Prozor, službenik, predsjednik OK SO Prozor.

GRBEŠIĆ, IVAN - sin Slavka, rođen 1941. godine u Dobrkovićima, Široki Brijeg, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u SAD-u.

GRBEŠIĆ, MILE - sin Ivana, rođen 1937. godine u Ljubotićima, Široki Brijeg, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SAD-u.

GREBENAR, JOZO - sin Tome, rođen 1939. godine u Biloj, Livno, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

GRGIĆ, KREŠIMIR - sin Andrije, rođen 1940. godine u Klobuku, Ljubuški, radnik.

GRUBIŠIĆ, VINKO - sin Joze, rođen 1938. godine u Gradcu, Posušje, student Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

GRUBIŠIĆ, VLADO - sin Ivana, rođen 1938. godine u Posušju, povratnik, stalno živi u Slavonskom Brodu.

HERCEG, MATE - sin Stanka, rođen 1942. godine u Prologu, Ljubuški, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u Los Angelesu, SAD.

HRSTIĆ, MIRKO - sin Ivana, rođen 1937. godine u Radišićima, Ljubuški, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

IVANČIĆ, ILIJA - sin Blagdana, rođen 1939. godine u Prisoju, Tomislavgrad, pokušao emigrirati, sada na radu u SR Njemačkoj.

IVANČIĆ, JAKOV - sin Stipana, rođen 1935. godine u Prisoju, Tomislavgrad, pokušao emigrirati, sada student u Sarajevu.

IVANKOVIĆ, ANTE - sin Stipe, rođen 1940. godine u Prinovu selu, Tomislavgrad, profesor u Tomislavgradu.

IVANKOVIĆ, MILE - sin Joze, rođen 1936. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Strojarskog fakulteta u Zagrebu.

IVANKOVIĆ, STJEPAN - sin Mate, rođen 1939. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

IVIĆ, JAKOV - sin Luke, rođen 1940. godine u Lipi, Tomislavgrad, učitelj u Raškom Polju, Tomislavgrad.

IVKOVIĆ, ANTE - sin Martina, rođen 1938. godine u Galečiću, Tomislavgrad, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

JELČIĆ, SREČKO - sin Tadije, rođen 1939. godine u Stubici, Ljubuški, inženjer agronomije, upravnik Zemljoradničke zadruge u Ljubuškom.

JELIĆ, MLADEN - sin Vlade, rođen 1937. godine u Mokrom, Široki Brijeg, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Australiji.

JERKIĆ, VINKO - sin Ivana, rođen 1937. godine u Vionici, Čitluk, student Više pedagoške škole u Rijeci.

JUKA, MILE - sin Grge, rođen 1942. godine u Služnju, Čitluk, zemljoradnik, živi u Služnju.

JUKIĆ, FRANJO - sin Kreše, rođen 1937. godine u Posušju, nastavnik u Posušju.

JUKIĆ, LJUBO - sin Petra, rođen 1936. godine u Posušju, diplomirani ekonomist, zaposlen u Zagrebu.

JURIĆ, IVAN - sin Ante, rođen 1944. godine u Eminovu Selu, Tomislavgrad, student medicinskog fakulteta.

JURKOVIĆ, IVAN - sin Joze, rođen 1936. godine u Sjekosama, Čapljina, komercijalni direktor u Slavonskoj Požegi.

JURKOVIĆ, JOZO - sin Ivana, rođen 1936. godine u Studencima, Ljubuški, student u Zagrebu.

KAPULAR, ANĐELKO - sin Stjepana, rođen 1939. godine u Gorici, Grude, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u Francuskoj.

KAPULICA, MARINKO - sin Tadije, rođen 1940. godine u Prisoju, Tomislavgrad, povratnik, sada na odsluženju vojnog roka.

KARAMATIĆ, RAJKO - sin Stjepana, rođen 1941. godine u Posušju, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

KNEZOVIĆ, BLAŽ - sin Franje, rođen 1938. godine u Sovićima, Grude, učitelj u Vrgorcu, Makarska.

KONCUL, IVAN - sin Mate, rođen 1937. godine u Brodancu, Čapljina, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SAD-u.

KOPILAŠ, KRIŽAN - sin Marka, rođen 1939. godine Gornjem Gradcu, Široki Brijeg, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u Francuskoj.

KORDIĆ, ANTE - sin Ivana, rođen 1939. godine u Grljevićima, Ljubuški, student Stomatološkog fakulteta u Sarajevu.

KORDIĆ, DRAGO - sin Ante, rođen 1942. godine u Grljevićima, Ljubuški, student Strojarskog fakulteta u Zagrebu.

KORDIĆ, VESELKO - sin Vlade, rođen 1942. godine u Tihaljini, Grude, pokušao emigrirati, sada živi u Osijeku.

KORDIĆ, VESELKO - sin Vlade, rođen 1944. godine u Uzarićima, Široki Brijeg, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

KOVAČ, IVAN - sin Mije, rođen 1939. godine u Posušju, učitelj u Ljubuškom.

KOVAČ, IVAN - sin Petra, rođen 1941. godine u Batinu, Posušje, student Strojarskog fakulteta u Beogradu.

KOVAČEVIĆ, JOZO - sin Ilije, rođen 1940. godine u Srđanima, Tomislavgrad, student u Zagrebu.

KOVAČEVIĆ, MARKO - sin Ante, rođen 1941. godine u Srđanima, Tomislavgrad, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

KRALJ, IVICA - sin Rude, rođen 1937. godine u Gradcu, Čapljina, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

KRALJEVIĆ, ANDRIJA - sin Mate, rođen 1941. godine u Grljevićima, Ljubuški, pokušao emigrirati, sada se nalazi u mjestu rođenja.

KRALJEVIĆ, IVAN - sin Joze, rođen 1935. godine u Čarigaju, Široki Brijeg, upućen 2 godine u posebnu ustanovu, sada nastavnik u Čitluku.

KRALJEVIĆ, JOZO - sin Martina, rođen 1942. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Više pedagoške škole u Dubrovniku.

KRALJEVIĆ, STANKO - sin Bože, rođen 1936. godine u Čerigaju, Široki Brijeg, profesor u Posušju.

KRALJEVIĆ, STANKO - sin Martina, rođen 1938. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Više pedagoške škole u Dubrovniku.

KRALJEVIĆ, VLATKO - sin Joze, rođen 1937. godine u Mokrom, Široki Brijeg, upućen 2 godine u posebnu ustanovu, sada student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

KRASIĆ, JOZO - sin Pere, rođen 1937. godine u Podgradi, Čitluk, inženjer agronomije, pomoćnik direktora Duhanske stanice u Čitluku.

KREŠO, MIJO - sin Jure, rođen 1936. godine u Prozoru, upućen 2 godine u posebnu ustanovu, sada student u Zagrebu.

KREŠO, MIJO - sin Jure, rođen 1936. godine u Štitu, Prozor, student Geološkog fakulteta u Zagrebu.

KRIŽANAC, ŠIMUN - sin Šimuna, rođen 1945. godine u Vadašiću, Tomislavgrad, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

KURAVIJA, ANTE - sin Franje, rođen 1937. godine u Potubelju, Tomislavgrad, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

KUTLE, TOMO - sin Mirka, rođen 1938. godine u Mokrom, Široki Brijeg, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

KVESIĆ, ANĐELKO - sin Ivana, rođen 1945. godine u Ljubotićima, Široki Brijeg, student Više pedagoške škole.

KVESIĆ, VINKO - sin Jure, rođen 1942. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Više pedagoške škole u Zagrebu.

LASIĆ, VENCEL - sin Ante, rođen 1936. godine u Žiroviću, Livno, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

LAUŠ, LUKA - sin Ante, rođen 1931. godine u Čosanlijama, Livno, službenik u Prologu, Livno.

LEKO, IVAN - sin Jakova, rođen 1937. godine u Mamićima, Grude, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

LEKO, KARLO - sin Grge, rođen 1941. godine u Mamićima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Skopju.

LEKO, MIRKO - sin Cvitana, rođen 1939. godine u Mamićima, Grude, student Pravnog fakulteta u Beogradu.

LEKO, TOMISLAV - sin Jakova, rođen 1939. godine u D. Mamićima, Grude, diplomirani pravnik, sekretar Skupštine općine Ljubuški.

LEVENTIĆ, NIKOLA - sin Jakova, rođen 1941. godine u Drinovicima, Grude, inženjer rudarstva, zaposlen u Puli.

LIJANOVIĆ, MARKO - sin Ante, rođen 1936. godine u Miroviću, Livno, upućen 2 godine u posebnu ustanovu, sada student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

LIJOVIĆ, MARKO - sin Ante, rođen 1936. godine u Žiroviću, Livno, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

LIJOVIĆ, SLAVKO - sin Stipe, rođen 1937. godine u Žiroviću, Livno, diplomirani pravnik, zaposlen u Osijeku.

LOVRIĆ, ANTE - sin Marka, rođen 1930. godine u Ometalima, Prozor, upućen

u posebnu ustanovu, diplomirani pravnik, zaposlen u Osijeku.

LOVRIĆ, JOZO - sin Nikole, rodom iz Odžaka, Livno, učitelj u Zadru.

LUKAČ, ILIJA - sin Mate, rođen 1944. godine u Liskovači, Tomislavgrad, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

LUKAČ, JOZO - sin Ivana, rođen 1944. godine u Liskovači, Tomislavgrad, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

LUKAČ, TOMISLAV - sin Joze, rođen 1940. godine u Lištanima, Livno, student strojarstva.

LJUBIĆ, BOŽO - sin Stjepana, rođen 1943. godine u Uzarićima, Široki Brijeg, student Više pedagoške škole u Sarajevu.

MADUNA, MIRKO - sin Luke, rođen 1944. godine u Ružićima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

MADUNIĆ, SLAVKO - sin Ilije, rođen 1940. godine u Kolu, Tomislavgrad, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

MAJIĆ, ANDRIJA - sin Stjepana, rođen 1944. godine u Drinovcima, Grude, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

MAJIĆ, ANTE - sin Nikole, rođen 1942. godine u Vitini, Ljubuški, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u Kanadi.

MAJIĆ, BORO - sin Stjepana, rođen 1939. godine u Drinovcima, Grude, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

MAJIĆ, MILJENKO - sin Ljube, rođen 1941. godine u Drinovcima, Grude, emigrirao 1964. godine, sada se nalazi u Kanadi.

MAJIĆ, SREĆKO - sin Gabre, rođen 1940. godine u Drinovcima, Grude, student Rudarskog fakulteta u Zagrebu.

MAJIĆ, ŽARKO - sin Joze, rođen 1936. godine u Drinovcima, Grude, emigrirao 1958. godine, sada se nalazi u Australiji.

MAMIĆ, JOZO - sin Grge, rođen 1945. godine u Zidinama, Tomislavgrad, student Elektrotehničkog fakulteta u Splitu.

MARIĆ, BORISLAV - sin Mate, rođen 1940. godine u Grudama, profesor u Grudama.

MARINČIĆ, MIROSLAV - sin Ivana, rođen 1937. godine u Podgredi, Čitluk, povratnik, sada student.

MARKEŠIĆ, MATE - sin Marka, rođen 1939. godine u Proslapu, Prozor, upućen 2 godine u posebnu ustanovu, inženjer, sada u JNA.

MARKOVIĆ, LJUBO - sin Nikole, rođen 1936. godine u Trijebu, Stolac, pokušao emigrirati, sada službenik u Osijeku.

MARTINOVIĆ, BRANKO - sin Karla, rođen 1938. godine u Kruševu, Mostar, nastavnik u Čitluku.

MARTINOVIĆ, ČASTIMIR - sin Stjepana, rođen 1938. godine u Čelebićima, Tomislavgrad, povratnik, sada službenik u Konjicu.

MARTINOVIĆ, DANE - sin Franje, rođen 1937. godine u Krehin Gracu, Čitluk, nastavnik u Mostaru.

MARTINOVIĆ, IVAN - sin Grge, rođen 1939. godine u Mamićima, Široki Brijeg, student u Zagrebu.

MARTINOVIĆ, STANKO - sin Franje, rođen 1940. godine u Mamićima, Široki Brijeg, emigrirao 1965. godine, sada se nalazi u Italiji.

MARUŠIĆ, GOJKO - sin Stanka, rođen 1941. godine u Biograticima, Zagreb, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

MASLAĆ, KREŠO - sin Joze, rođen 1936. godine u Cerovici, Čapljina, nastavnik u Hutovu, Čapljina.

MASLAĆ, MIRKO - sin Jakova, rođen 1940. godine u Borutu, Čapljina, profesor u Čapljini.

MASLAĆ, VLADE - sin Ivana, rođen 1934. godine u Cerovici, Čapljina, pokušao emigrirati, sada student u Zagrebu.

MATIĆ, ANTE - sin Ivana, rođen 1942. godine u Liskovači, Tomislavgrad, student likovne umjetnosti u Zagrebu.

MATIĆ, IVAN - sin Mate, rođen 1944. godine u Broćancu, Čapljina, student

Filozofskog fakulteta u Sarajevu

MATIJAŠEVIĆ, VID - sin Mije, rođen 1942. godine u Vašarovićima, Ljubuški, student Više trgovačke škole u Zagrebu.

MATUŠKO, MIRKO - sin Miše, rođen 1936. godine u Moševićima, Čapljina, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

MIJATOVIĆ, ANĐELKO - sin Nikole, rođen 1939. godine u Tihaljini, Grude, suđen 3 godine i 6 mjeseci, sada na izdržavanju kazne.

MIJATOVIĆ, ANĐELKO - sin Petra, rođen 1939. godine u Krehin Gracu, Čitluk, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

MIJATOVIĆ, VINKO - sin Andrije, rođen 1940. godine u Krehin Gradcu, Čitluk, student u Zagrebu.

MIKULIĆ, NIKOLA - sin Žarka, rođen 1939. godine u Ružićima, Grude, student u Ljubljani.

MIKULIĆ, SLAVO - sin Stjepana, rođen 1945. godine u Ružićima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

MIKULIĆ, STANKO - sin Mate, rođen 1939. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Medicinskog fakulteta u Sarajevu.

MIKULIĆ, VICE - sin Mate, rođen 1944. godine u Sovićima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

MILIČEVIĆ, IVAN - sin Mirka, rođen 1943. godine u Ograđeniku, Čitluk, student Filozofskog fakulteta u Zadru.

MILOŠ, BLAGO - sin Šimuna, rođen 1939. godine u Grudama, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

MIOČ, MARKO - sin Ivana, rođen 1940. godine u Bogdašiću, Tomislavgrad, diplomirani pravnik, zaposlen u Zagrebu.

MISIR, LOVRO - sin Ivana, rođen 1938. godine u Sovićima, Grude, službenik u Dubrovniku.

MIŠKIĆ, MATE - sin Tome, rođen 1937. godine u Donja Vratna Gora, Konjic, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u SAD-u.

MUSIĆ, IVAN - sin *Joze*, rođen 1940. godine u *Kovačima, Tomislavgrad*, student Medicinskog fakulteta u *Sarajevu*.

NENADIĆ, IVAN - sin *Mije*, rođen 1940. godine u *Vinjanima, Posušje*, student Medicinskog fakulteta u *Sarajevu*.

NUIĆ, DAMJAN - sin *Rafe*, rođen 1936. godine u *Drinovcima, Grude*, službenik u *Mostaru*.

NUIĆ, JERKO - sin *Ivana*, rođen 1939. godine u *Drinovcima, Grude*, inženjer rudarstva, zaposlen u *Zagrebu*.

NJAVRO, ĐURO - sin *Joze*, rođen 1938. godine u *Cerovici, Čapljina*, student Medicinskog fakulteta u *Zagrebu*.

OBAD, NIKO - sin *Andrije*, rođen 1936. godine u *Prapatnici, Čapljina*, profesor u *Mrkonjić Gradu*.

OREČ, DOMIN - sin *Mate*, rođen 1940. godine u *Gradcu, Posušje*, student Ekonomskog fakulteta u *Zagrebu*.

OREČ, JERKO - sin *Ivana*, rođen 1934. godine u *Gradcu, Posušje*, upućen u posebnu ustanovu, profesor u *Posušju*.

OREČ, MARINKO - sin *Mate*, rođen 1937. godine u *Gradcu, Posušje*, student Poljoprivrednog fakulteta u *Zagrebu*.

PANDŽIĆ, BORISLAV - sin *Ivana*, rođen 1939. godine u *Drinovcima, Grude*, student Tehničkog fakulteta u *Sarajevu*.

PAPAC, IVAN - sin *Stojana*, rođen 1935. godine u *Burmazima, Stolac*, inženjer agronomije u *Tunisu*.

PAŠALIĆ, IVAN - sin *Jakova*, rođen 1938. godine u *Kolu, Tomislavgrad*, student Filozofskog fakulteta u *Zagrebu*.

PAVIĆ, MATE - sin *Jaka*, rođen 1930. godine u *Rašeljama, Tomislavgrad*, emigrirao 1959. godine, sada se nalazi u *Kanadi*.

PAVIĆ, MIRKO - sin *Mate* rođen 1939. godine u *Rašeljama, Tomislavgrad*, emigrirao 1960. godine, sada se nalazi u *SR Njemačkoj*.

PAVIĆ, STANISLAV - sin *Miše*, rođen 1941. godine u *Rašeljama, Tomislavgrad*, student u *Zagrebu*.

PAVLOVIĆ, DRAGO - sin Ivana, rođen 1942. godine u Veljacima, Ljubuški, povratnik, sada student u Zagrebu.

PEJIĆ, BLAGO - sin Križana, rođen 1940. godine u Sovićima, Grude, student u Sarajevu.

PEJIĆ, BLAGO - sin Stjepana, rođen 1940. godine u Sovićima, Grude, diplomirani pravnik, zaposlen u Travniku.

PELIVAN, MATE - sin Ilije, rođen 1931. godine u Čuklicima, Livno, student Više upravne škole u Sarajevu.

PERIĆ, PERO - sin Boška, rođen 1937. godine u Dubravici, Čapljina, liječnik u Beogradu.

PERKOVIĆ, ANTE - sin Adama, rođen 1937. godine u Šuici, Tomislavgrad, student Tehničkog fakulteta u Zagrebu.

PINJUŠIĆ, STANKO - sin Rose, rođen 1935. godine u Goranjima, Konjic, student Više pedagoške škole u Mostaru.

PLANINIĆ, BLAGO - sin Mate, rođen 1939. godine u Gradcu, Čitluk, student Pravnog fakulteta u Sarajevu.

POKRAJČIĆ, ANTE - sin Ivana, rođen 1942. godine u Mrkodolu, Tomislavgrad, student više pedagoške škole.

PRIMORAC, DARKO - sin Jure, rođen 1931. godine u Tihaljini, Grude, emigrirao 1951. godine, sada se nalazi u Kanadi.

PRIMORAC, ZVONKO - sin Tome, rođen 1939. godine u Čitluku, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

PRLIĆ, EDUARD - sin Jerka, rođen 1939. godine u Sovićima, Grude, nastavnik u Grudama.

PRLIĆ, JERKO - sin Mile, rođen 1937. godine u Sovićima, Grude, emigrirao 1959. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

PRLIĆ, MILE - sin Mate, rođen 1940. godine u Sovićima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

PRLIĆ, VOJISLAV - sin Cvitana, rođen 1941. godine u Sovićima, Grude, nastavnik u Grudama.

PUTICA, ŠĆEPO - sin Mate, rođen 1936. godine u Dubravci, Čapljina, student Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

RADIĆ, IVAN - sin Marka, rođen 1939. godine u Veljacima, Ljubuški, povratnik, sada službenik u Sarajevu.

RADIĆ, JERKO - sin Ivana, rođen 1940. godine u Drinovcima, Grude, student Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

RADIĆ, JOZO - sin Stjepana, rođen 1938. godine u Drinovcima, Grude, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u SAD-u.

RADOŠ, ANTE - sin Grge, rođen 1945. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, pokušao emigrirati, sada na odsluženju vojnog roka.

RADOŠ, MATE - sin Ante, rođen 1942. godine u Kolu, Tomislavgrad, student Više pedagoške škole u Mostaru.

RAGUŽ, VIDOJE - sin Boška, rođen 1933. godine u Stocu, inženjer agronomije u Zagrebu.

ROZIĆ, JURE - sin Nikole, rođen 1940. godine u Blatnici, Čitluk, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

SENTIĆ, IVAN - sin Marka, rođen 1937. godine u Gracu, Čapljina, student medicinskog fakulteta.

SESAR, STJEPAN - sin Jerka, rođen 1939. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, emigrirao 1962. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

SESAR, VINKO - sin Grge, rođen 1941. godine u Kočerinu, Široki Brijeg, student Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

SKOKO, STOJAN - sin Bariše, rođen 1941. godine u Klobuku, Ljubuški, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

SKOKO, ZDRAVKO - sin Bariše, rođen 1943. godine u Rasnu, Široki Brijeg, student Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

SLIŠKOVIĆ, RADE - sin Bože, rođen 1938. godine u Mokrom, Široki Brijeg, student Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

SOLDO, IVAN - sin Ilije, rođen 1940. godine u Ograđeniku, Čitluk, profesor u Mostaru.

SOLDO, IVAN - sin Rudana, rođen 1944. godine u Ograđeniku, Čitluk, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

SOLDO, JAKOV - sin Ivana, rođen 1940. godine u Dragičini, Čitluk, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

SOLDO, TOMO - sin Marka, rođen 1939. godine u Dragičini, Čitluk, inženjer agronomije u Čitluku.

SPAJIĆ, VLADO - sin Ivana, rođen 1940. godine u Grudama, student Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

SUŠAC, ANTE - sin Bože, rođen 1940. godine u Cernu, Ljubuški, student u Sarajevu.

SUŠAC, MATO sin Slave, rođen 1938. godine u Podgredi, Čitluk, nastavnik u Zadru.

ŠANTIĆ, MIRKO - sin Ante, rođen 1938. godine u G. M. Ograđeniku, Čitluk, emigrirao 1957. godine, sada se nalazi u Australiji.

ŠANTIĆ, VLADO - sin Ivana, rođen 1944. godine u Dužicama, Široki Brijeg, student u Zagrebu.

ŠARAC, ANTE - sin Ivana, rođen 1941. godine u Mandinu selu - Tomislavgrad, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

ŠARAVANJA, DRAGO - sin Ivana, rođen 1939. godine Lipnu, Ljubuški, emigrirao 1959. godine, sada se nalazi u Australiji.

ŠEREMET, LJUPKO - sin Tome, rođen 1937. godine u Priluci, Livno, nastavnik u Vukovaru.

ŠIMONVIĆ, BRANKO - sin Ilije, rođen 1940. godine u Zvirovićima, Čapljina, emigrirao 1963. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

ŠUTALO, FRANJO - sin Nikole, rođen 1941. godine u Bjelojevićima, Stolac, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

TEKLIĆ, ZVONKO - sin Marka, rođen 1940. godine u Čaiću, Livno, student Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

TOLJ, KREŠIMIR - sin Ivana, rođen 1938. godine u Veljacima, Ljubuški, emigrirao 1962. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

TOMIĆ, AVGUSTIN - sin Stipe, rođen 1937. godine u Gorancima, Mostar, inženjer agronomije, zaposlen u Vinkovcima.

TURUDIĆ, ANĐELKO - sin Nikole, rođen 1941. godine u Služnju, Čitluk, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

URSA, TADIJA - sin Joke, rođen 1937. godine u Priluci, Livno, student u Beogradu.

VASILJ, EDO - sin Ivana, rođen 1942. godine u Grljevićima, student Farmaceutskog fakulteta u Zagrebu.

VASILJ, MARKO - sin Ivana, rođen 1940. godine u Miletini, Ljubuški, student Filozofskog fakulteta u Zadru.

VASILJ, NIKOLA - sin Andrije, rođen 1942. godine u Crnopodu, Ljubuški, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

VIDAKOVIĆ-ŠUTALO, KARLO - sin Vidoja, rođen 1936. godine u Bjelojevićima, Stolac, liječnik u Koprivnici.

VIŠIĆ, IVAN - sin Ante, rođen 1938. godine u Zaljudu, Tomislavgrad, student Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu.

VLAHO, MARTIN - sin Mate, rođen 1939. godine u G. V. Ograđeniku, Čitluk, emigrirao 1961. godine, sada se nalazi u SR Njemačkoj.

VLAJČEVIĆ, MILAN - sin Stjepana, rođen 1941. godine u Bijakovićima, Čitluk, student Filozofskog fakulteta u Skoplju.

VLAŠIĆ, ANTE - sin Franje, rođen 1942. godine u Sovićima, Grude, suđen, sada na izdržavanju kazne.

VLAŠIĆ, DAMJAN - sin Ante, rođen 1940. godine u Sovićima, Grude, diplomirani pravnik, sada u Mostaru.

VLAŠIĆ, LJUBO - sin Petra, rođen 1939. godine u Sovićima, Grude, student Više pedagoške škole u Zagrebu.

VLAŠIĆ, MILE - sin Ivana, rođen 1935. godine u Sovićima, Grude, inženjer strojarstva, zaposlen u Puli.

VLAŠIĆ, SREČKO - sin Ante, rođen 1936. godine u Sovićima, Grude, profesor, direktor gimnazije u Grudama.

VRDOLJAK, JOZO - sin Mate, rođen 1938. godine u Drinovicima, Grude, student Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu.

VUČEMIL, ANDRIJA - sin Ante, rođen 1939. godina u Oplećanima, Tomislavgrad, suđen 8 godina i 6 mjeseci, sada na izdržavanju kazne.

VUČIĆ, VINKO - sin Franje, rođen 1930. godine u Proboju, diplomirani pravnik, zaposlen u Zagrebu.

VUKOJEVIĆ, DRAGO - sin Šimuna, rođen 1942. godine u Šipovači, Ljubuški, nastavnik u Zagrebu.

ZLOPAŠA, MILAN - sin Ante, rođen 1939. godine u Posušju, student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

ZORIĆ, DRAGO - sin Ivana, rođen 1941. godine u Grudama, student Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

ZORIĆ, JURE - sin Lovre, rođen 1943. godine u Grudama, pokušao emigrirati, sada radnik u Grudama.

ZORIĆ, LJUBO - sin Jakova, rođen 1945. godine u Grudama, student Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

ZORIĆ, VIKTOR - sin Ivana, rođen 1939. godine u Grudama, diplomirani ekonomist, zaposlen u Zagrebu.

ZOVKO, DRAGO - sin Marka, rođen 1930. godine u Ometalima, Prozor, diplomirani pravnik, zaposlen u Osijeku.

ZOVKO, ILIJA - sin Vilima, rođen 1938. godine u Kruševu, Mostaru, student Pravnog fakulteta u Zagrebu.

ZOVKO, NEDELJKO - sin Vilima, rođen 1940. godine u Jasenici, Mostar, student Više pedagoške škole u Mostaru.

ZOVKO, VENCEL - sin Mate, rođen 1941. godine u Uzarićima, Široki Brijeg, student Ekonomskog fakulteta u Sarajevu.

ZOVKO, ZLATKO - sin Ivana, rođen 1943. godine u Uzarićima, Široki Brijeg, student u Sarajevu.

“PREGLED EMIGRANATA I SIGURNOSNO ZANIMLJIVIH GRAĐANA IZ SRBiH - VLASNIKA UGOSTITELJSKIH I DRUGIH OBJEKATA U INOZEMSTVU”

*Republički sekretarijat za unutarnje poslove SRBiH
Sarajevo, 1988.*

“U sadašnjem trenutku pripadnici ekstremne emigracije procjenjuju da složena međunarodna situacija i prisutne ekonomske i druge teškoće u našem društvu pružaju mogućnost za ofenzivnije napade na društveno-politički sustav i materijalna dobra, a s druge strane cijene da je to i prigoda za širu mobilizaciju njezinog članstva, lakše pridobivanje naših građana na privremenom radu i boravku u inozemstvu i njihovo uključivanje u razne oblike neprijateljske djelatnosti.

Za financiranje takve subverzivne djelatnosti ekstremna emigracija koristi znatna novčana sredstva do kojih dolazi na više načina. U prvom redu to čine samofinanciranjem, zatim uz pomoć koju dobivaju od stranih reakcioniranih krugova zemlje domaćina i pojedinih obavještajnih službi, te priložima drugih pojedinaca koji nisu direktno uključeni u ekstremnu djelatnost emigracije, ali su antijugoslavenski orijentirani. Nerijetko, priloge daju i nositelji naših putnih isprava, posebno oni koji su pali pod utjecaj emigracije - bilo pod pritiskom, ili su joj pristupili svojevrijedno.

U tom kontekstu, pored ostalog, treba promatrati sigurnosno i operativno zanimljive vlasnike ugostiteljskih objekata, građevinskih tvrtki, raznih servisa, kockarnica, hotela, itd. u inozemstvu, bilo da se radi o pripadnicima ekstremne emigracije, pojedincima koji su emigrirali iz ekonomskih razloga, ili nekim našim građanima na radu u inozemstvu, antijugoslavenski orijentiranim. Među njima ima i ekstremnih emigranata, ali i nositelja naših putnih isprava, od kojih su pojedinci kroz sustavnu indoktrinaciju emigracije potpali pod njezin utjecaj i postali njezini istomišljenici. S tim u vezi, posebno je sigurnosno zanimljivo da se posljednjih godina kod raznih neprijateljskih akcija ekstremne emigracije, kao izvršitelji javljaju i pojedini naši građani - nositelji naših putnih isprava.

Takvi ekstremisti i nositelji naših putnih isprava - vlasnici raznih tvrtki, ugostiteljskih i drugih objekata, nerijetko zapošljavaju naše građane na privremenom boravku u inozemstvu. Na taj način, posebno u vrijeme recesije

Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
 REPUBLICKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE
 S A R A J E V O

DRŽAVNA TAJNA

P R E G L E D

emigranata i bezbjednosno interesantnih
 građana iz SRBiH — vlasnika ugostiteljskih
 i drugih objekata u inostranstvu

Sarajevo, februara 1988

Faksimil naslovnice elaborata
 bosanske UDB-e o hrvatskim iseljenicima -
 poduzetnicima iz BiH, 1988.

radne snage u Zapadnoj Europi, teškoća oko zapošljavanja u našoj zemlji, jedan broj tih osoba, čine ovisnim, stvaraju prostor za njihovo tješnje vezivanje za sebe i lakši utjecaj na stavove i opredjeljenja pojedinih naših građana i njihovo eventualno pridobivanje za ciljeve ekstremne emigracije, odnosno, regeneraciju jačanja njezinih redova. To se posebno odnosi na naše građane koji se u tim objektima zapošljavaju 'na crno', zbog čega, pored ostalog, krše propise zemlje domaćina, a time i lako dolaze pod udar policijskih organa, što čini dodatnu sigurnosnu komponentu. Takve osobe se stavljaju u podređen položaj i poziciju da budu što jače indoktrinirani, pa i neposredno uključeni u neprijateljsku djelatnost emigracije...

Prema raspoloživim podacima iz naše republike ima 179 sigurnosno i operativno zanimljivih osoba - vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u zapadnoeuropskim i izvaneuropskim zemljama. Od tog broja 113 (ili 63%) ima status emigranta, a 66 (ili 37%) su nositelji naših putnih isprava. Pod nekim od oblika obrade nalaze se 79 osoba. Pod operativnom obradom vodi se 66, prethodnom operativnom obradom 12 osoba, a pod stalnom operativnom kontrolom je jedno lice.

Najviše osoba pod jednim od oblika obrade ima Sektor SDS-a Mostar (21 operativna obrada i jedna prethodna operativna obrada), zatim Livno (12 operativnih obrada), Doboj (četiri operativne obrade, jedna prethodna operativna obrada), Sarajevo (sedam operativnih obrada, sedam prethodnih obrada), Tuzla (pet operativnih obrada), Bihać (šest operativnih obrada, jedna stalna operativna kontrola), Zenica (tri operativne obrade), Banja Luka (sedam operativnih obrada, jedna prethodna operativna obrada) i Sektor SDS-a Goražde (dvije operativne obrade i dvije prethodne operativne obrade).

Od 66 nositelja naših putnih isprava, koji su vlasnici ugostiteljskih i drugih objekata, 60 kontaktira s emigrantima i to u najvećem broju slučajeva s onim najekstremnijim, od kojih se šest vode kao utvrđene veze ekstremne emigracije. Ekstremni emigranti zalaze kod 49 nositelja naših putnih isprava, a u 17 objekata održavaju i sastanke. Razni oblici neprijateljskog djelovanja protiv SFRJ (verbalni neprijateljski istupi i drugi oblici subverzivno-promidžbenog djelovanja, nabavljanje oružja za potrebe emigracije, vrbovanje

naših građana na privremenom radu u inozemstvu i dr.) najkonkretnije su prisutni kod 31 vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata. Pet nositelja naših putnih isprava - vlasnika objekata vodi se pod nekim od oblika obrade, dok se za 10 raspolaže podacima da su u vezi s policijom zemlje domaćina...

Od ukupnog broja (132) vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu, koji su članovi neke od emigrantskih organizacija, ima znatan broj pripadnika (HDP-a i HRB-a 16 %, HNO-a (l) i HNO-a (j) 30% i slično), a dva nositelja naših putnih isprava, koji su vlasnici ovih objekata su članovi emigrantskih organizacija. Među njima ima i onih koji su poznati kao organizatori, financijeri ili podstrekači najgrubljih akcija protiv SFRJ.

Stanko Vidović je, na primjer, svojedobno, zajedno s poznatim ekstremistom Dragom Džolo, pripremao napad na našu vojnu misiju u Zapadnom Berlinu, Rajko Vukojić je sudjelovao u podmetanju mine u našem DKP-u u Sydneyu, Živko Vasilj je sudjelovao u miniranju našeg konzulata u Lyonu, a Srećko Čulina je bio jedan od aktera napada na naš Generalni konzulat u San Franciscu. Ima i pojedinaca, koji su završili tečaj za komandose i bili pripadnici MSO-a jedinica (Branko Abduhalik). Među vlasnicima ima i poznatih terorista, kao na primjer Filip Tustonjić, Jure Raše, Tomislav Naletilić, Ivan Mijić, Ratko Brkan, Slavko i Gojko Bošnjak, od kojih su neki od strane emigracije bili svojedobno predviđeni za ubacivanje, a neki su bili i ubačeni u zemlju s ciljem vršenja diverzantsko-terorističkih akcija. Pojedinci su bili poznati i s nekim najgrubljim akcijama ekstremne emigracije, kao npr. namjerama terorističke skupine Andrić - Vegar, Prpić - Matičević, skupine luburičevaca u Göteborgu, koja je izvršila napad na naše DKP-e i ubila veleposlanika Rolovića i sl. (Ratko Brkan, Slavko i Gojko Bošnjak).

U lokale ekstremiste Stanka Tomića u Stuttgartu, krajem 1987. godine je održan sastanak pripadnika HDP-a iz južnog dijela SR Njemačke, na kojemu je prisustvovalo oko 35 ekstremnih emigranata, članova HDP- a, gdje je, pored ostalog dogovoreno da se osnuje 'trojka' koja bi u narednom razdoblju bila isključivo angažirana na osnivanje manjih ilegalnih skupina u zemlji, s ciljem vršenja određenih akcija, a Petar Radielović, ekstremni emigrant u Pasadeni - SAD-u, u svojoj tiskari tiska emigrantske novine i časopise.

Nositelji naših putnih isprava i pojedinci sa statusom emigranta, kao što su Mirko Strukar, član HNO-a (l), Veselko Sliško, Ante Penavić, Hamzalija Malkoč, Vlado Krajina, za potrebe emigracije nabavljaju oružje, municiju i diverzantski materijal, u svojim lokalima drže promidžbeni materijal, a Mirzet Ramzić iz Bilaha - Švicarska, novčano pomaže pojedine albanske emigrante, koji neprijateljski djeluju protiv SFRJ.

Iako, Služba raspolaže određenim podacima da ekstremna emigracija u načelu otvara ove objekte najčešće radi financiranja svoje djelatnosti, ipak nemamo dovoljno konkretnih podataka o jednom značajnom pitanju - o izvorima početnog kapitala za otvaranje ugostiteljskih i drugih objekata koji se stavljaju u funkciju ekstremne emigracije. Tome bi u daljnjem operativnom radu trebalo

posvetiti odgovarajuću pozornost, jer je činjenica da pojedini vlasnici objekata, bilo da se radi o emigrantima ili nositeljima naših putnih isprava, znatnim novčanim sredstvima financiraju određene djelatnosti neprijateljske emigracije, pri čemu ne treba isključiti ni mogućnost prisustvovanja u sufinanciranju i određenih reakcionarnih krugova.

Neki primjeri o načinu na koji se dolazi do vlasništva tih objekata, od kojega se uzimaju, čemu služe i slično, mogu nam poslužiti kao indikatori u daljnjem sagledavanju ove problematike. Tako npr. ekstremni emigrant Janko Mijatović, član HDP-a iz Freiburga, nudio je nositelju naše putne isprave novac za otvaranje lokala, da bi kako kaže 'mogli da na miru razgovaraju, i da ne strepe da bi ih netko mogao pratiti'. Ili Milorad Stupar iz Kölna, koji je otvorio lokal ukradenim novcem iz blagajne kluba naših radnika u Gurneusbolu, Milorad Kamenjašević ga unajmljuje pod nepoznatim uvjetima od Tome Sedlo.

Prema vrsti objekta, najviše je ugostiteljskih - 130 (restorani, kavane, gostionice, grilovi), zatim građevinskih i dr. tvrtki - 24, raznih servisa - 7, trgovačkih radnji - 6, hotela - 5, tvornica i kompanija - 2, tiskara - 2 i kockarnica - 3.

Većina ovih objekata nalazi se u SR Njemačkoj - 114, a manji broj u SAD-u - 19, Švedskoj - 10, Australiji - 12, Austriji - 8, Kanadi - 7, Belgiji - 3, Francuskoj - 3 i Švicarskoj - 3.

Ovi objekti u SR Njemačkoj su uglavnom koncentrirani u najvećim žarištima ustaške emigracije i to. Frankfurt - 18, Köln - 17, Stuttgart - 6, München - 11, Karlsruhe - 6, Dortmund - 5, Düsseldorf - 4, Mannheim - 2, Nürnberg - 4, Augsburg - 2, Freiburg - 3, Offenburg - 2, Zapadni Berlin - 4, Essen - 2, Friedrichshafen - 2, a po jedan objekt se nalazi u 26 gradova SR Njemačke.

U Sjedinjenim Američkim Državama osam objekata se nalazi u Chicagu, pet u državi Cleveland, dva u Huntingtonu i Milvokiu, a po jedan u Pasadeni, San Franciscu i New Yorku.

U Kanadi četiri ovakva objekta su locirana u Torontu i po jedan u Vancuveru, Niagari i Brodefordu - u Australiji - pet se nalazi u Sydneyju, četiri u Melbourneu, po jedan u Marvelu, Cannberi i Geelongu - u Švedskoj - četiri u Stocholmu, u Mölmëu tri, Elburnu, Tromatonu i Lanskornu po jedan - u Austriji - tri u Klagenfurtu, Linzu i Tinelhanu po jedan - u Belgiji - tri u Bruxellesu - u Francuskoj - dva u Tulonu i jedan u Parizu, te u Švicarskoj po jedan u Billachu, Zürichu i Birru.

Iz navedenog se može izvući zaključak da je Služba prateći neprijateljsku djelatnost ekstremne emigracije, identificirala jedan broj sigurnosno zanimljivih građana, nositelja naših putnih isprava iz RBiH - vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu, koji svojim ponašanjem i aktivnostima u krugu emigracije predstavljaju značajan sigurnosni problem. Međutim, raspoloživi podaci iz redovnih informacija i informativnih depeša nisu dovoljni da se dâ kvalificirana i potpuna ocjena o radu SDS-a na operativnom istraživanju i dokumentiranju neprijateljske djelatnosti vlasnika ovih objekata. Mjere i radnje SDS-a

naznačene u redovnim informacijama uglavnom su usmjerene na osobe pod obradom, iako se iz njih može zaključiti da je vlasnik objekta, koji se uzgred samo spominje, ponekad sigurnosno zanimljiviji, bar prema raspoloživim podacima, i od same obrade.

Treba, također, istaknuti da su mjere planirane i poduzete, kako stoji u informacijama, dosta uopćene, a kada su u pitanju vlasnici objekata one bi kao i inače, trebale biti konkretnije, počevši od mjera i radnji usmjerenih na utvrđivanju potpunog identiteta vlasnika objekta, utvrđivanja načina kako je došao do početnog kapitala neophodnog za otvaranje objekta, pa do konkretnih imena (s provjerama), zaposlenih u njegovom objektu, imena emigranata koji zalaze u objekt, financira li ili na druge načine podržava djelatnost emigracije, itd.

U informacijama najčešće nema podataka o operativnoj pokrivenosti nositelja naših putnih isprava - vlasnika objekata, pa se ne može zaključiti da li osim izvora koji su angažirani na operativnom pokrivanju obrada i koji su uglavnom izvori podataka za ove osobe, ima izvora koji operativno pokrivaju i osoba iz ove strukture sigurnosno zanimljivih građana iz RBiH na radu u inozemstvu...

Ako se usporede pitanja iz Upitnika za prikupljanje podataka o sigurnosno i operativno zanimljivim građanima iz RBiH - vlasnicima ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu i podaci za ove osobe, proizlazi da je od 103 vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu, koji nisu pod obradom, Služba s njih 27 obavila je informativni razgovor u cilju raščišćavanja, upozorenja ili privremenog oduzimanja putne isprave, iako prezentirani podaci, iako nepotpuni, govore da bi prema znatno većem broju osoba iz ove strukture naših građana trebalo poduzimati neke od mjera i radnji Službe.

Premda operativa određeni značaj pridaje objektima koji su u vlasništvu ili su iznajmljeni od sigurnosno zanimljivih osoba, nerijetko su podaci o konkretnim objektima nepotpuni (vrsta objekta, broj prostorija, unutarjni opis, prostor gdje se okupljaju ekstremni emigranti, točne lokacije objekta, osobe i broj, blizina drugog ugostiteljskog objekta, čiji je vlasnik pripadnik ekstremne emigracije ili nositelj naše putne isprave i sl.) čemu bi u daljnjem operativnom radu trebalo posvetiti adekvatniju pozornost, jer to može doprinijeti većoj učinkovitosti u planiranju i poduzimanju odgovarajućih mjera prema najekstremnijim emigrantima, njihovim vezama i sl.

Nedovoljna obuhvaćenost ove problematike, odrazila se i na fond podataka o konkretnoj djelatnosti vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata koje koristi emigracija, kao i osoba s njima u vezi i istodobno na određenije planiranje mjera i radnji Službe prema značajnom dijelu ove strukture, koja evidentno predstavlja društvenu opasnost. Zbog svega toga u ovom osvrtu se nije mogla dati potpuna ocjena o stanju poduzetih mjera i radnji prema ovim osobama, izuzimajući obrade. Stoga cijenimo da osim već izdvojenih obrada emigranata i veza emigracije, ova problematika zahtijeva šire operativno sagledavanje.

Polazna osnova za takvu aktivnost je, pored već pribavljenih podataka poduzetih mjera i radnji koje je Služba realizirala prema ovoj kategoriji osoba, još nedovoljno zaokruženi podaci za neke osobe kojima raspolažu sektori SDS-a i koji kao takvi nisu mogli biti predstavljeni u redovnim informacijama. Na temelju toga, kao i ovog materijala u kome je dat pregled dosadašnjih saznanja Službe vršilo bi se daljnje prikupljanje podataka, onako kako bi se to tražilo Upitnikom, a realiziralo bi se sukcesivno, putem podataka dobivenih od suradnika, operativnih veza, informativnih razgovora, dobivenim podacima SDS-a, socijalističkih republika i socijalističkih autonomnih pokrajina, SDS-a SSUP-a i SSIP-a...

Pregled vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu:

ADAMOVIĆ, ILIJA - zv. 'Škembo', rođen 17. listopada 1948. godine u s. Turići, Gradačac, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik lokala 'Haststatte Gambrius' u Reutlinge, Metzgerstrasse 61 - tel. 7121-38569 - član HDP-a i HNO-a (luburičevci), vodi se kao operativna obrada. Obitelj mu je u tijeku rata bila na strani okupatora. Adamović je u kontaktu s ekstremnim emigrantima Franjom Majićem, Borom Tolićem, Jozom Rošom, Milanom Buškainom, Stjepanom Bilandžićem i dr. koji mu zalaze u lokal i u njemu održavaju sastanke. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ i vrbuje nositelje naših putnih isprava za emigrantske organizacije.

ALILOVIĆ, VLADO - sin Mile, rođen 18. ožujka 1949. godine u selu Ružići, Grude, Hrvat, državljanin SFRJ, s našom PI otišao u SR Njemačku - Dortmund, gdje drži lokal, operativna obrada. Po dolasku u SR Njemačku povezo se s ustaškom emigracijom, a posebno sa Zdravkom Rebanom i ostalim iz njegove grupacije. U rujnu 1976. godine sa skupinom ekstremnih emigranata demolirao je klub Jugoslavena 'Veljko Vlahović' u Dortmundu. Član je HNO-a (I) i UHNJ-a, javno neprijateljski istupa, raspačava promidžbeni materijal i sudjeluje u demonstracijama. U lokal mu zalaze i u njemu održavaju sastanke pripadnici ekstremne emigracije. Česti posjetitelji lokala su ekstremisti Vinko Čović, Branko Šetka, Josip Ledić i drugi. U njegovom lokalu zaposlen je Miro Alilović, njegov bliži srodnik, sigurnosno zanimljivo lice.

ARLOVIĆ, STJEPAN - zv. 'Pepo', rođen 17. prosinca 1950. godine u s. Gornji Vukšići, Brčko, emigrant, vlasnik građevinske tvrtke 'Deutsche Industri Gebiete' u Güsen - SR Njemačka, nastanjen u Paulschneider strasse 79, 63000 Qiesen, tel. 641- 84294. Član je HNV-a i HDP-a. Vodi se kao operativna obrada. U

kontakta je s ekstremnim emigrantima Tomislavom Mičićem, Matom Šarčevićem, Ljubomirom Dragoja, Nedeljkom Livajićem, Slavkom Džakulom, Antom Penavićem i dr., koji mu zalaze u tvrtku. Organizator je i zagovarač diverzantsko-terorističkih i subverzivno-promidžbenih akcija protiv SFRJ. Bavi se tiskanjem i raspačavanjem letaka neprijateljskog sadržaja, javno neprijateljski istupa, sudjeluje u demonstracijama koje organizira ustaška emigracija.

BAČAK, ANTE - rođen 1950. godine u Tomislavgradu, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Frankfurtu, nositelj naše putne isprave, vlasnik restorana 'Eintrant' ima i građevinsku tvrtku. U restoran mu zalaze ekstremisti Mirko Grabovac, Ismet Jašaragić i Mato Bungić.

BALAGIJA, AHMET - sin Ibrahima, rođen 6. veljače 1921. godine u Donjem Vakufu. Državljanin SAD-a, emigrant u Münchenu, Oggerscheimer str. 20, SR Njemačka, vlasnik tvrtke 'Globe Trading - Eksport Union', Sehiller 9, München 15. U tijeku rata nalazio se u SS postrojbama, a prigodom oslobođenja povukao se u Austriju, da bi potom prešao u SAD, primio njihovu državljanstvo i istodobno završio studij fizike i kemije. U SAD-u dolazi u kontakt s Mustafom Amir, obavještajcem CIE, koji ga uključuje u rad 'Jamijat al islam' u Beču, čiji je jedno vrijeme bio i potpredsjednik. Prema neproverenim podacima ova sekcija je predstavljala punkt CIE, preko koje su Amerikanci željeli usmjeravati djelatnost muslimanske emigracije. Bio je u kontaktu sa Smailom Balićem i Adilom Zulfikarpašićem. Nakon ukidanja sekcije Balagija prelazi u München, gdje se posvetio trgovini. Ovdje se uključio u rad Jelićevog HNO-a.

BARBARIĆ, MILKA - rođena u Čelebićima, Livno, Hrvat, državljanica SFRJ, nositelj naše putne isprave, supruga ekstremista Bože Barbarića, drži restoran 'Bauruvan Aleja' Halojweg str. 22, Stuttgart. U restoranu se okupljaju ekstremni emigranti.

BARIŠIĆ, JAKOV - sin Ivana, rođen 10. svibnja 1945. godine u s. G. Rujani, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ - emigrant, vlasnik lokala 'Neretva' u Frankfurtu, član HNO-a (luburićevci). Emigrirao je 1965. godine u Italiju, a zatim je prešao u SR Njemačku (Frankfurt). Odmah se uključio u rad ekstremne emigracije i postao član HOP-a, a kasnije i HNO-a. Bio je povezan sa Grabovcem, Čabrajom, Kelavom i njegovim rođakom Hrvojem Ursom, poznatim ekstremistom koji je poginuo 1968. godine, a koji ga je i uključio u rad spomenutih organizacija. Pripadao je skupini ekstremista oko Petra Ljubca i Mirka Grabovca, ali se kasnije od njih distancirao. Uz materijalnu naknadu spreman je za izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ.

BEHLIL, MUNIR - rođen u Kiseljaku, nositelj naše putne isprave, vlasnik ugostiteljskog objekta u Frankfurtu. Kontaktira s ekstremistom Matom Bungićem.

U studenom 1983. godine sudjelovao u demonstracijama koje je u Frankfurtu organizirala ekstremna emigracija.

BENO, GRGA - zv. 'Dedo', sin Vidoja, rođen 1941. godine u Hotnju, Čapljina, ima švedsku PI, živi u Trohatonu kod Göteborga u Ulici Stronslunolsa 32, politički emigrant, vlasnik građevinske tvrtke, član je HRB-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz ustaške obitelji. Tijekom boravka u zemlji neprijateljski je djelovao, a po dolasku u Švedsku stupio u članstvo HNO-a (I), zatim i u HRB. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj i pripreman je za ubacivanje u zemlju. Pripadao je skupini Stipe Mikulića u Göteborgu. Sudjeluje u javnim manifestacijama koje organizira ekstremna emigracija, vrbuje nositelje NPI, za pristupanje nekoj od emigrantskih organizacija, spreman je za vršenje diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ. Kontaktira s pojedincima ekstremne emigracije koji mu zalaze u tvrtku, a u kontaktu je s Stipom Mikulićem i Tomislavom Rebrinom.

BEŠLIJA, OSMAN - rođen 22. studenog 1952. godine u s. Korita, Ilijaš, Musliman, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, živi u Frankfurtu, ul. Mincener str. 54, tel. 23- 67- 22, vlasnik grila 'Imbis - Sarajevo', ul. Karlsruhe 2, u blizini željezničke postaje. Kontaktira s emigrantima Marijanom Kontom, Tomislavom Mičićem, Petrom Čabrajom, Ismetom Jašaragićem, koji mu zalaze u objekt.

BILIĆ, IVO - sin Jose, rođen 10. rujna 1948. godine u Donjoj Ričici, Gornji Vakuf, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala 'Vrbas' u Zapadnom Berlinu, tel. 6123061. U kontaktu je s pripadnicima ekstremne ustaške emigracije, koji mu zalaze u lokal. Verbalno neprijateljski istupa.

BILIĆ, JOZO - sin Ilije, rođen 23. ožujka 1946. godine u Ljubunčiću, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik lokala na periferiji Münchena, član UHNJ-a, a prema neprovjerenim podacima član je i HRB-a, vodi se u sklopu skupne operativne obrade. Na privremeni rad u inozemstvo otišao je s našom putnom ispravom 1966. godine, ali mu je 1967. godine zbog neprijateljske djelatnosti oduzeta putna isprava. Emigrirao je 1968. u Austriju, a zatim je prešao u SR Njemačku. U Hamburgu je otvorio lokal zajedno s Josipom Dabićem, i da bi potom zajedno s drugim emigrantima osnovao ogranak UH Njemačke 'Mile Rukavina'. Kasnije je prešao u München gdje se povezao s 'jeličevcima', odnosno sa skupinom HUPO - 'Ustaša' koju je osnovao Ivan Kovač. Spreman je za vršenje diverzantsko-terorističkih akcija i financira tu vrstu djelatnosti. U bliskim vezama je s emigrantima Josipom Dabićem, Ivanom Kovačem, Petrom Ljubasom i Slavkom Čapinom.

BOŠNJAK, GOJKO - sin Bože, rođen 4. veljače 1934. godine u selu Lise, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ i SR Njemačke, emigrant, član HRB-a i HNO-a

(1), živi i radi u Karlsruheu na adresi Akademik str. 30, gdje drži lokal 'Wacht am Rhain'. Vodi se kao operativna obrada. Potječe iz proustaške obitelji. Sa NPI je 1962. godine otišao na privremeni rad u SR Njemačku gdje se ubrzo povezao s ekstremnom emigracijom i počeo djelovati s njezinih pozicija. Vremenom je postao organizator terorističke i druge neprijateljske djelatnosti protiv SFRJ. Mnoge izvedene akcije emigracija u zemlji i inozemstvu vezane su za njegovo ime, bilo da je znao za njih, ili je radio na podstrekavanju, organiziranju i financiranju. Bio je svojedobno upoznat s terorističkim namjerama skupine Andrić - Vegar, skupine Prpić - Matičević i skupine luburičevaca u Göteborgu, koja je izvršila napad na naš konzulat i ubila veleposlanika Rolovića. Predstavljao je punkt HRB-a za prihvaćanje ekstremista koji su iz prekomorskih zemalja dolazili u Europu. Povezan je s rukovodećim ljudima hrvatske emigracije iz pojedinih europskih i izvaneuropskih zemalja. Sudjeluje u demonstracijama koje organizira ekstremna emigracija. U lokal mu zalaze ekstremni emigranti.

BOŠNJAK, IVAN - zv. 'Iko', sin Stanka, rođen 17. studenoga 1969. godine u selu Provo, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj NPI-a, radi u Laru - SR Njemačka, gdje drži lokal. Kontaktira s pojedinim pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u lokal. U lokalu zapošljava nositelje NPI-a, a jedno vrijeme kod njega je povremeno radio i Miljenko Pehar, nakon što je emigrirao iz SFRJ.

BOŠNJAK, MARIJAN - sin Vjekoslava, rođen 29. ožujka 1941. godine u selu Lise, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Offenbrugu, gdje zajedno s bratom Slavkom drži lokal 'Windek'. Član je HRB-a. Potječe iz obitelji koja je u tijeku rata imala pasivno držanje. Na privremeni rad u SR Njemačku otišao je 1966. godine i odmah se uključio u neprijateljski rad ekstremne emigracije. Postao je član HRB-a, održavao je vezu s Pavom Vegar, likvidiranim teroristom, aktivan je u neprijateljskoj djelatnosti protiv SFRJ, raspačava promidžbeni materijal, promidžbeno djeluje među nositeljima naših putnih isprava. U lokal mu zalaze i u njemu održavaju sastanke pripadnici ekstremne emigracije. Marijan je završio diverzantsko-teroristički tečaj i pripada skupini ekstremista u Karlsruheu.

BOŠNJAK, SLAVKO - sin Vjekoslava, rođen 1. srpnja 1943. godine u selu Lise, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, posjeduje putnu ispravu za strance izdanu u SR Njemačkoj, član je HRB-a i HNO-a (1). Živi i radi u Offenbrugu, gdje zajedno s bratom Marijanom drži lokal 'Windek'. Vodi se u sklopu skupne operativne obrade. Emigrirao je u Italiju zatim prešao i SR Njemačku gdje se povezao s ekstremnom emigracijom. Postao je član HNO-a (1) i HRB-a. Bio je blagajnik 'Matice Hrvatske' u Offenburgu. Postoje podaci da je planirano da bude ubačen u zemlju u sastavu likvidirane terorističke

skupine *Andrić - Vegar 1972. godine. Za potrebe emigracije nabavlja diverzantski materijal. U lokal su mu ranije zalazili ekstremni emigranti (Gojko Bošnjak, Dane Šarac, Ivan Miletić, Živko Vasilj i drugi) i u njemu održavali sastanke. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ. I sada redovno čita emigrantski tisak i povremeno kontaktira s rođakom Gojkom Bošnjak.*

BRKAN, RATKO - sin Mirka, rođen 26. prosinca 1943. godine u s. Olovo, Kupres, Hrvat, emigrant, vlasnik restorana 'Zagreb' u Kölnu, ranije držao lokal 'Rijeka Grill' u Kölnu, član HOP-a. Vodi se kao operativna obrada. U tijeku rata obitelj bila na strani ustaškog pokreta. Pobjegao je u inozemstvo - SR Njemačku, gdje je uspostavio kontakt s ekstremnim emigrantom Mirkom Grabovcem, Petrom Čabrajom i dr. Prema raspoloživim podacima bio je upoznat o namjerama Tome Ereša da izvrši atentat na predsjednika Tita u Jajcu. S Ivanom Kovačem, ekstremnim emigrantom, putovao je u Frankfurt radi osnivanja nove emigranste organizacije HNRPP-a, u kojoj je s Kovačem i Mujagićem trebao biti u najužem rukovodstvu. Uspostavio je svojedobno kontakte s Antom Vukićem, Nikolom Miličevićem i dr. koji su ga tada primili u UH Njemačke. Kako je očekivao da će emigracija brže prilaziti realizaciji akcija protiv SFRJ, bio je u stalnim konfliktima s Vukićem i dr. pa je 1974. godine isključen iz organizacije UHNJ. Aktivan je u neprijateljskoj djelatnosti protiv SFRJ. Raspačava promidžbeni materijal, uzima učešća na javnim skupovima i manifestacijama koje organizira emigracija. U kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije (Stjepan i Ivan Bilandžić, Mirko Grabovac, Josip Ledić, Marijan Konta i dr.) koji mu zalaze u objekt.

BUNGIĆ, MATO - sin Luke i Ruše, rođen 27. veljače 1941. godine u Jajcu, živi i radi u Frankfurtu, Baster str. 15, tel. 0611/251345, emigrant, vlasnik kavane 'Basel - Stube', Basel Plac, član HNV 'Branko Jelić' i UHNJ. Vodi se kao operativna obrada. Preko 'Zavoda za zapošljavanje' u Jajcu 1960. godine otišao je u SR Njemačku - Nürnberg, gdje stupa u kontakt s Jakovom Jurićem i njegovim istomišljenicima. Iz Nürnberga odlazi u Stuttgart gdje nastavlja neprijateljsko djelovanje protiv SFRJ. 70-tih godina, prema podacima koje je dalo više izvora, bio je umiješan u tri ubojstva, zbog čega ga je uhitila njemačka policija. Pod istragom je bio oko šest mjeseci, da bi uz pomoć Ivana Jelića i dr. emigranata bio je pušten na slobodu. Kavanu 'Hajduk' otvara 1974. godine u Frankfurtu u zajednici s Rasimom Zejnili, emigrantom s Kosova. Nakon godinu dana otkupljuje je od Rasima i prevodi na svoje ime. U tom razdoblju je stupao u kontakt s emigrantima Mirkom Grabovcem, Franjom Goretom, Antom Penavićem, Nikom zv. 'Beban' Miličevićem, Zvonkom Baotićem, Zdravkom Loretom, Ljubomirom Dragojom i dr. Raspačava promidžbeni materijal, nabavlja oružje za potrebe emigracije, vrbuje osobe za terorističke akcije protiv SFRJ, sudjeluje u demonstracijama koje organizira ekstremna emigracija, te financira rad HNV-a i UHNJ-a. U kavani drži sastanke na kojima se zagovara, pored ostalog,

izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ. U objektu su mu redovni posjetitelji Marijan Konta, Ismet Jašaragić, Petar Čabraja, Mirko Grabovac, Rasim Tirić i dr.

BUTKOVIĆ, TVRTKO - sin Josipa, rođen 1. svibnja 1945. godine u Velikom Palančiču, Prijedor, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant živi u Parizu - 9 RUE Manin 75, tel. 99-33-1-42-003-433, vlasnik restorana 'Renesans', Paris Rue Manin 75, član HRB-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz obitelji koja je u tijeku rata bila na strani ustaškog pokreta. S našom putnom ispravom otišao je 1965. godine na rad u Francusku, gdje se odmah priključio ekstremnoj emigraciji. Postao je član HRB-a. U Parizu služi kao punkt za prihvaćanje HRB-ovaca koji dolaze iz Australije. Obavlja rukovodne funkcije u HRB-u. Organizator je diverzantsko-terorističkih akcija i spreman je neposredno sudjelovati u njima.

BRNJIC, MIROSLAV - zv. 'Miro', 28. kolovoza 1939. godine u s. Arapovići, Kiseljak, Hrvat, emigrant, živi u Clivelandu, 4561 Wilburu Drive, S. Fuelid, Ohio 44121, SAD, vlasnik restorana 'Croatia' i radionice za zavarivanje, član HNV-a i HNO-a (I), vodi se kao prethodna operativna obrada. Organizator je demonstracija, financira rad ekstremne emigracije, vrbuje naše građane za rad u emigrantskim organizacijama. Raspačava letke. Kontaktira s Zvonkom Fišićem i Vukom Čolićem, koji se vode kao prethodna operativna obrada odnosno operativna obrada.

CRNOGORAC, ZVONIMIR - sin Petra, rođen 9. listopada 1949. godine u Metkoviću, Hrvat, državljanin SFRJ i SAD-a, emigrant, vlasnik soboslikarske radnje u New Yorku, član HNO-a (I) i HDP-a, operativna obrada. Crnogorac je s našom PI otišao u Austriju gdje se odmah povezao s Rudolfom Arapovićem i drugim pripadnicima ekstremne ustaške emigracije iz Beča i aktivno se uključio u antijugoslavensku djelatnost. Po dolasku u New York učlanio se u HNO (I) i povezao s Šimunom Luburićem i drugim ekstremistima iz New Yorka. Aktivan je na subverzivno-promidžbenom planu, a zagovara i izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija. Dulje vrijeme je bio koreograf folklornog društva 'Kardinal Stepinac' u New Yorku i sa skupinom je redovno sudjelovao na proslavama '10. travnja' u New Yorku i na drugim antijugoslavenskim manifestacijama.

CRNOV, NIKOLA - zv. 'Niđo', sin Stojana, zvan 27. rujna 1950. godine u s. Paloč, Gornji Vakuf, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik lokala 'Haus Bosen' u Lesnihu kod Kölna, član HNO-a ('jelićevci'). S našom putnom ispravom 1969. godine otišao je na privremeni rad u SR Njemačku. Jedno vrijeme je radio kao konobar u 'Croatia Grill' vlasništvo Mije Vuletića, da bi 1976. godine otvorio gostionicu 'Balkan grill' u Kölnu. Tu se povezao s ekstremistima Brankom Orlovićem, braćom Bilandžić, Franjom Kunkićem, Nikolom Odakom i dr. Pod

njihovim utjecajem odbacio je našu putnu ispravu, a uz pomoć Jerka Panđića, emigranta, dobio je politički azil. Zbog neprijateljskog djelovanja protiv SFRJ Crnov je stavljen pod operativni tretman Službe. Tijekom vođenja operativne obrade nad Crnovim, poduzete su mjere na planu njegove pasivizacije. Crnov je i dalje u kontaktu s ekstremnim emigrantima Antom Grbavcem, braćom Bilandžić i Rašić, Jozom Pandžićem i dr. Na jednom od sastanaka ustaške emigracije održanom u Bodensee krajem 1986. godine sudjelovao je i Crnov.

ČEČURA, NIKO - rođen 29. listopada 1944. godine u Smrčanima, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, živi u Münchenu, Werinher str. 69, vlasnik restorana. Kontaktira s ekstremnim emigrantima (Luka Kraljević) koji mu zalaze u objekt, u kojem povremeno održavaju sastanke.

ČEKO, STIPE – zv. 'Tuco', sin Blaža, rođen 8. listopada 1929. godine u s. Podhum, Livno, živi i radi u Kölnu, gdje je vlasnik restorana 'Dom Stube' (ranije naziv, 'Opatija Grill'). Potječe iz proustaške obitelji. Bježao iz JNA, zbog čega je suđen. Jedno vrijeme radio u Celju. Emigrirao je 1967. godine u Austriju odakle je prešao u SR Njemačku gdje se priključio ustaškoj emigraciji. Bio je blizak s ekstremistom Stipom Bilandžićem, Antom Vukićem, rukovoditeljem UHNJ-a, čije je akcije pomagao moralno i materijalno. Financira rad ekstremne emigracije, sudjeluje na javnim skupovima i manifestacijama koje organizira ekstremna emigracija, izdaje promidžbeni materijal, u lokal mu zalaze pojedini ekstremni emigranti. Jedno vrijeme je bio pod operativnim tretmanom SDS-a.

ČONDRIĆ, ANTO - sin Joze, rođen 9. ožujka 1927. godine u s. Repovina, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, radi u Nürnbergu, drži kavanu 'Natali' koju je uzeo u zakup, član HOP-a. Otišao je na privremeni rad u SR Njemačku - Nürnberg, gdje se povezao s ekstremnom emigracijom i postao članom HOP-a. Kasnije je bio predsjednik ogranka HOP-a u Nürnbergu. Bavio se raspačavanjem promidžbenog materijala i fizičkim maltretiranjem nositelja naših putnih isprava. U neprijateljskoj djelatnosti bio je povezan s ekstremistima Ilijom Tolićem i Kemalom Mujagićem. Navodno je bilo planirano da po zadacima emigracije dođe u zemlju. Od strane njemačke policije 1979. godine vraćen je u zemlju, odmah je pritvoren uz podnošenje krivične prijave. Osuđen je na kaznu od 5 godina zatvora, koju je izdržavao u KPD-u Zenica. Po izlasku iz zatvora ponovno je otišao u SR Njemačku, Nürnberg gdje je stupio u kontakt s emigracijom. Verbalno neprijateljski istupa, raspačava emigrantski tisak i promidžbeni materijal. U objekt mu zalaze emigranti Mile Čović, Stjepan Vranić, Jakov Jurišić i Ivan zv. 'Džoni' Markić.

ČORIĆ, BRANKO - zv. 'Antić', sin Ivana, rođen 16. srpnja 1942. godine u Jarama, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ i SAD-a, emigrant, vlasnik trgovačke radnje u Huntingtonu Beach - Kalifornija, član HNV-a i HRS-a, a

ranije bio član HNO-a (I), operativna obrada. U inozemstvo je otišao 1965. godine s našom PI i od tada do 1970. godine živio je u Švicarskoj, SR Njemačkoj i Austriji, a zatim je prešao u SAD. Dok je boravio u Švicarskoj bio je u vezi s ekstremnim emigrantima Nedeljkom Zrnčićem i Vinkom Grubišićem, u SR Njemačkoj s Milom Rukavinom, Danom Šarcem i drugima, dok se u Austriji družio s Rudolfom Arapovićem, rukovoditeljem skupine 'Hrvatski socijalisti', a prelaskom u SAD Rudolfa Arapovića Ćorić je preuzeo rukovodstvo iste. Odlaskom u SAD, Ćorić je postao član HNO-a (I) i 'Hrvatske republikanske mladeži'. Radio je u redakciji lista 'Hrvatska borba' i s Rudolfom Arapovićem, Zvonkom Bušićem, Marijanom Gabelicom; bio je jedan od nositelja diverzantske-terrorističke djelatnosti protiv SFRJ. S njima je u siječnju i veljači 1972. godine boravio u Austriji i SR Njemačkoj, gdje je s ostalim teroristima razmatrao plan diverzantsko-terrorističkih akcija protiv naše zemlje. Za boravak ove skupine u Europi vezuje se i diverzija na brzom vlaku u Zagrebu, koji je 27. 1. 1972. godine došao iz Austrije. Za vrijeme boravka u Clevelandu, SAD, bio je vlasnik lokala 'Adria' koji je služio kao sastajalište ekstremista iz Clevelanda, a u istom su se održavali i sastanci pripadnika HNO-a (I). Godine 1978. iz Clevelanda je preselio u Huntington Beach - Kalifornija, gdje se povezao s Venecelom Mlinarevićem, Antom Marušićem i drugim pripadnicima HRS-a.

ČOVIĆ, VINKO - zv. 'Jurić', sin Stanka, rođen 3. veljače 1940. godine u Ljutom Docu, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, radi u Essenu, SR Njemačka gdje drži lokal 'Salzburgsumbe', Necisenburg str., telefon 440023, član je HNO-a (I) i UHNJ-a, operativna obrada. Čović je 1962. godine prebjegao u Italiju, a u travnju 1963. godine u Rimu je prisustvovao godišnjoj skupštini HDO-a ('Hrvatki demokratski otpor'). U kolovozu 1964. godine našao se u Z. Berlinu. Tijekom 1967. godine u mjesto rođenja je poslao nekoliko prijetećih pisama i jedan letak namijenjen našim radnicima u inozemstvu. Povezan je s Stankom Miličevićem, članom HRB-a, kod koga je u Beču boravio u dva navrata, u prosincu 1966. godine i u ljeto 1967. godine. Prema podacima iz 1974. godine bio je član ustaške organizacije UHNJ-a, ogranak 'Velebit'. Aktivan je na promidžbenom planu, verbalno neprijateljski istupa, te vrbuje nositelje naših PI. Pojedini ekstremni emigranti zalaze mu u lokal (Stjepan Bilandžić, Stanko Miličević i drugi) i u njemu održavaju sastanke. Vršen je utjecaj na pasivizaciju Vinka Čovića, ali mjere nisu dale pozitivne rezultate. Još uvijek upućuje emigrantski promidžbeni materijal svojim susjedima na području Širokog Brijega.

ČULINA, SREČKO - rođen 15. ožujka 1938. godine u s. Obljaj, Bos. Grahovo, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik privatne automehaničarske radionice u San Franciscu, 418 Aprlam Wau Uman City, SAD, član HNV-a 'Kula Fazlagić' i HRS-a, vodi se kao operativna obrada od 1977. godine. Potječe iz obitelji koja je aktivno pomagala ustaški pokret. Za vrijeme služenja vojnog roka Srećko je ubio vojnika. Emigrirao je 1966. godine. Organizator je diverzantsko-

terorističkih akcija. Sudjelovao je u napadu na Generalni konzulat SFRJ u San Franciscu. Financira ovu djelatnost, zagovara izvođenje istih, vrbuje nositelje naših putnih isprava za izvođenje ovih akcija. Organizator je antijugoslavenskih demonstracija, vrbuje naše građane za subverzivno-promidžbenu djelatnost protiv SFRJ, raspačava pisani promidžbeni materijal.

ČUŽE, IVAN - rođen 4. siječnja 1956. godine u Predgrađu - Ljubuški, Hrvat, državljanin SFRJ - nositelj NPI, radi u Frankfurtu, gdje zajedno sa Frankom Šola drži lokal 'Stoltzecke', telefon 069/292363. Čuže je pod prijetnjama ekstremnih emigranata iz Frankfurta povremeno neprijateljsko istupao protiv SFRJ. Lokal 'Stoltzecke' je jedno od mjesta okupljanja ekstremista iz Frankfurta.

DUJO, STJEPAN - zv. 'Štef', sin Nike, rođen 14. veljače 1942. godine u Novom Travniku, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik restorana 'Kroatische Spezialiteten' - Sudendstrase 37, 8123 Penzbergu kod Münchena, i tvrtke za prodaju rabljenih automobila, tel. 0880314, član HNO-a (j), vodi se kao operativna obrada. Potječe iz proustaške obitelji. Stjepan je više puta neprijateljski istupao, zbog čega je i kažnjavao. S našom putnom ispravom početkom 1970. godine otišao je u SR Njemačku. Po dolasku u München 1973. godine povezao se s pripadnicima HNO-a (j) i u svibnju 1974. godine postao je član ove organizacije i primio 'Hrvatsku putovnicu'. Kontaktira s dr. Ivanom Jelićem, fra Dominikom Šušnjarem, Antom Šokčevićem i dr. U objekte mu zalaze ekstremisti Drago Gašpar, Lovro Knežević, Jandro Vučak, kao i drugi ekstremisti iz grupacije HNO-a (j). Organizator je diverzantsko-terorističkih akcija, sudionik antijugoslavenskih demonstracija, vrbuje naše građane za učlanjenje u emigrantsku organizaciju, verbalno neprijateljski istupa, upućuje pisma i letke neprijateljskog sadržaja na adrese naših građana u zemlji. Po preporuci nekih emigranata prima na rad osoba u svoje objekte.

ĐOLO, DRAGO - rođen 23. siječnja 1941. godine u Biogracima, Široki Brijeg, emigrant, vlasnik ugostiteljskog objekta u Z. Berlinu, vodi se kao operativna obrada. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ, kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u lokal i u njemu održavaju sastanke.

DURAN, MILE - rođen 2. siječnja 1950. godine u Čaićima, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik restorana 'Dalmacija grill' u Kölnu. Kontaktira s ekstremnim emigrantom Stipom Bilandžićem, koji mu zalazi u objekat. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ.

FESTIĆ, AHMET - rođen 1940. godine u Bosanskoj Gradišci, emigrant, vlasnik gostione 'Bosna' u Melbourneu. Kontaktira s pripadnicima ustaške emigracije. U objekt mu zalazi emigrant Mustafa Hođić.

FILIPOVIĆ, AUGUSTIN - zv. 'Ero', rođen 27. srpnja 1937. godine u Krehin Gracu, Čitluk, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, radi u Bad Sodenu, gdje drži restoran 'Dalmacija', član je HNO-a (j), HNO-a (l) i UHNJ-a, posjeduje telefon broj 06196/27264. Iz Jugoslavije je emigrirao 1965./1966. godine u SR Njemačku, gdje se povezao s ekstremnom emigracijom. Postao je član HNO-a (l) i UHNJ-a. Bio je blizak s teroristima Ljubomirom Dragojom i Nikolom zv. 'Beban' Miličevićem. U povodu uhićenja ekstremista Stjepana Bilandžića zagovarao je izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija prema našem konzulatu. Bio je jedan od organizatora sakupljanja novčane pomoći za Tomislava Naletilića, Branka Šetku, i druge koji su 1977. godine suđeni za podmetanje mina na plažama sjevernog Jadrana. Lokali koje je svojedobno držao: 'Velež', 'Dubrovnik' i 'Hajduk' u Frankfurtu i sada 'Dalmacija' u Bad Sodenu, mjesta su okupljanja ekstremnih emigranata iz Frankfurta i održavanja njihovih sastanaka. Filipović je redovno sudjelovao u svim manifestacijama koje je organizirala emigracija, iako se nakon prelaska u Bad Soden u dobroj mjeri pasivizirao u neprijateljskoj djelatnosti, on i sada povremeno održava kontakte s ekstremistima iz Frankfurta.

FIŠIĆ, ZVONKO - rođen 28. veljače 1944. godine na Stupu, Sarajevo, emigrant, vlasnik restorana 'Vinko's Tavernen', 9. Street, Cleveland, SAD, član HOP-a i MO HNV-a, vodi se kao prethodno operativna obrada. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije. Članovi MO HNV-a u restoranu održavaju sastanke.

GARIĆ, IVO - zv. 'Brico', sin Joke i Ive, rođen 25. prosinca 1937. godine u s. Žabljak, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Frankfurtu, emigrant, vlasnik grilla, član HOP-a i HDP-a. Do 1961. godine radio u Livnu, odakle je nakon određenog vremena otišao u Rijeku. Potom je emigrirao u Italiju, gdje je postao član HOP-a. Nakon kraćeg boravka u Italiji, prešao je u SR Njemačku, Frankfurt, i zaposlio se u jednom frizerskom salonu u blizini željezničke postaje. Tu je pristupio HOP-u i počeo s aktivnom, neprijateljskom djelatnošću protiv SFRJ. Angažirao se na raspačavanju promidžbenog materijala među našim radnicima u SR Njemačkoj, a slao je promidžbeni materijal i u Jugoslaviju. Vrbovao je naše radnike da pristupe emigrantskim organizacijama, prikupljao priloge za emigrantske organizacije. Primao je i određene zadatke i od ekstremista Branka Orlovića, koji je obavještajno zanimljiv. Jedno vrijeme bio je blagajnik emigrantske organizacije u Frankfurtu. U tijeku 1969. godine uhitila ga je njemačka policija zbog ilegalne trgovine oružjem. Najnovija saznanja govore da raspačava promidžbeni materijal, sudjeluje u demonstracijama koje organizira ekstremna emigracija, promidžbeno djeluje protiv SFRJ, u kontaktu je s ekstremnim emigrantima. Zagovara stvaranje tzv. 'NDH'.

GRBAVAC, ANTO - sin Mate, rođen 18. siječnja 1950. godine u Proslapu, Prozor, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik restorana 'Harterkaf', telefon 2962-021-263 u Gumersbahu, član HNO-a (I) i HOP-a, živi u Kölnu, vodi se kao operativna obrada. Emigrirao je u SR Njemačku, 70-tih godina. Jedno vrijeme je u Kölnu držao manji hotel i restoran 'Adolphs' u kojemu se okupljala ekstremna emigracija. Povezan je s braćom Bilandžić, Ljubom Rašićem i drugim ekstremistima koji mu zalaze u lokal i u njemu održavaju sastanke. Grbavac raspačava promidžbeni materijal i zagovara izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ.

GRGIĆ, ALOJZ - rođen 20. svibnja 1937. godine u Kinečanima, Banja Luka, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Münchenu, gdje ima kavanu 'Mala Banja Luka', zv. 'Kokošinjac', u suvlasništvu s pjevačem Safetom Cimirotićem. Nabavljao i unosio u zemlju diverzantski materijal, raspačava promidžbeni materijal, verbalno neprijateljski istupa, u vezi je s pojedinim pripadnicima ekstremne emigracije, koji mu zalaze u kavanu. Bio pod operativnim tretmanom SDS-a.

GRUBIŠIĆ, ANTO - sin Stipe i Anđe, rođen 10. listopada 1943. godine u Vrhovima, Derventa, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, drži 'International klub' u Friderichafenu, koji je uzeo u zakup. Povezan je s Antom Dusparom, koji se vodi kao prethodna operativna obrada sektora SDS-a Doboj. U objekt mu zalaze emigranti Anto Duspara, Božo Pašalić, Ivan Jurišić, Srećko Grbavac, Juro Mišić i dr.

HOROZIĆ, AZEM - rođen 28. ožujka 1948. godine u s. Junuzovićima, Zavidovići, Musliman, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik restorana 'Tanuewald' i tvrtke 'MB - Montagebau - MBA' u Wiesbadenu - SR Njemačka, nastanjen u ul. Idsteirnu 6207, Breuslauer str. 15. U kontaktu je s pripadnicima ustaške emigracije Antom Rimac, Mirkom Grabovac i Ismetom Jašaragić koji mu zalaze u restoran. Verbalno neprijateljski istupa. S Horozićem je raščišćavano 1986. godine.

JAKOVLJEVIĆ, JURE - sin Joze, rođen 22. studenog 1921. godine u Ivanjskoj, Banja Luka, Hrvat, državljanin Australije, emigrant u Geelongu, Separation 132, Australija, vlasnik privatne trgovinske radnje, mješovite robe u Geelongu, Separation 132. st. Bellapark N. Član HOP-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz ustaške obitelji. Početkom 1942. godine stupio je u njemačku 'Tigar' diviziju u kojoj je ostao do kraja rata kada se povukao u inozemstvo. Repatriran je 1946. godine. Jedno vrijeme bio je u istražnom zatvoru, a nakon izlaska otišao je u Rijeku, odakle je emigrirao 1951. godine. U Italiji je ostao do 1953. godine i aktivno je radio u organizaciji HOP-a. Nakon boravka u Italiji prešao je u Australiju, gdje je nastavio sa svojom aktivnošću u HOP-u. Jedno vrijeme je bio sekretar ogranka ove organizacije. U Geelongu je primljen u HRB. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj i položio zakletvu. Organizator je raspačavanja

emigrantskog tiska koji se može kupiti u njegovoj trgovini. Također organizira antijugoslavenske demonstracije u povodu državnih praznika SFRJ, vrbuje naše građane za rad u emigrantskim organizacijama i vrši pritisak da se isti učlane u nju. Financira rad HOP-a.

JUKIĆ, HAJRUDIN - zv. 'Rudi', rođen u Ključu, nositelj naše putne isprave, oženjen njemačkom državljankom, vlasnik restorana 'Neuekajsedolf' u Karlsruheu. Verbalno neprijateljski istupa. U kontaktu je s ekstremistima Gojkom Bošnjakom, Krešom Sivrićem i dr. koji mu zalaze u restoran.

JURIĆ, ANA - rođena u okolici Livna, nositeljica naše putne isprave, vlasnica lokala 'Adria Stube' u Kölnu. Kontaktira s pripadnicima ustaške emigracije (Josipom Ledićem, braćom Bilandžić i dr.) koji joj zalaze u objekt i u njemu održavaju sastanke.

JURIČIĆ, ANDRIJA - rođen 22. veljače 1949. godine u Čitluku, nositelj NPI, vlasnik lokala 'Mostar' u Bad Hamburgu kod Frankfurta. Kontaktira s emigrantom Brankom Šetkom i drugima koji mu zalaze u lokal.

JURIĆ, JAKOV - (lažno ime JAKOB KOLAR), rođen 31. ožujka 1932. godine u s. Stratinska, Banja Luka, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, nastanjen u Nürnbergu, ul. Gustav Adolf str. 61, tel. 615161, vlasnik ugostiteljskog objekta 'Gastethe', vodi se kao operativna obrada, član HRB-a, HNO-a (I), HOP-a. Njegova obitelj u tijeku rata bila je na strani okupatora. Brat Pero poginuo je kao pripadnik SS trupa. Prije emigriranja Jakov je suđen tri puta zbog tuče i pokušaja bijega preko granice. S našom putnom ispravom otišao je 1961. godine u Italiju. Određeno vrijeme je boravio u logoru Zindrof. Brat Ivan član je HNO-a ('luburičevci'). Rukovoditelj je ogranka HOP-a i savjetnik u HNO-u ('luburičevci'). Pripadao je skupini koja je bila okupljena oko Ilije Vučića. Organizator je diverzantsko-terorističkih akcija sudjelovao je u njima, financira ih, vrbuje nositelje naših putnih isprava za izvođenje istih, obučava ih u izvođenju. Aktivan je na otkrivanju suradnika SDS-a u redovima emigracije.

JUSIĆ, MEVLUDIN - rođen 5. siječnja 1952. godine u Gračanici, Živinice, Musliman, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik kavane 'Devetka' u Kölnu. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Ivanom Bilandžićem i Matom Vasiljem. S Jusićem je obavljen informativni razgovor u cilju raščišćavanja.

JUSUFOVIĆ, HASAN - sin Edhema, rođen 12. svibnja 1933. godine u Koranu, Pale, Musliman, državljanin SFRJ, emigrant, suvlasnik noćnog kluba 'Ujedinjena Europa' u Stockholmu, vodi se kao prethodno operativna obrada od 1975. godine. Emigrirao u Italiju krajem 1959. godine. U logoru Capua bio je blizak s

ekstremnim emigrantom Mirkom Grabovcem. Iz Italije je prešao u Švedsku - Stockholm, gdje je postao suvlasnik noćnog kluba 'Ujedinjena Europa' u kojemu su se okupljali ekstremni emigranti. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj. Zagovara i spreman je za izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija i financiranje istih. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije dr. Vjekoslavom Lasićem, Jozom Peharom, Mirkom Kožulom i dr.

KALEB, JOSIP - rođen 11. ožujka 1950. godine u Kostajnici, Konjic, nositelj NPI, vlasnik pizerije 'Mar' u Beču. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije Marijanom Brajnovićem, dr. Antom Šilićem i Miljenkom Čuljkom, koji mu zalaze u objekt. Pored toga, za Kaleba raspoložemo neprovjerenim podacima da je uključen u šverc oružjem s nekim blisko-istočnim zemljama, na osnovu čega je zaradio veću sumu novca. Kaleb kontaktira i s Zejnilom Delalićem koji je u kontaktu s njemačkom policijom.

KAMENJAŠEVIĆ, MILORAD - rođen u okolini Tuzle, nepoznati status, drži lokal u Frankfurtu, koji je unajmio od Tome Sedle. Kontaktira sa emigrantom Tomom Sedlom, Tomislavom Mičićem i dr. koji mu zalaze u lokal. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ.

KARTAL, VAHIDA - rođena 3. srpnja 1953. godine u Banja Luci, Musliman, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik gostionice 'Pfawn' u Freiburgu. U gostionici se skupljaju poznati ekstremisti iz Freiburga Janko Mijatović, Gojko Matić, Dane Ćorić i dr.

KONTA, MARIJAN - sin Ive, rođen 29. veljače 1937. godine u s. Drinova Međa, Livno, emigrant, živi i radi u Frankfurtu, vlasnik kavane 'Dinamo' u Frankfurtu (u blizini željezničke postaje), član HNO-a ('luburićevci') i UHNJ- a. Vodi se kao operativna obrada. Kao nositelj naše putne isprave, početkom 70- tih godina otišao je u SR Njemačku gdje je pao pod utjecaj ekstremne ustaške emigracije, postao njezin član i aktivno neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Nalazio se u rukovodstvu HNO-a ('jelićevci') u Frankfurtu, a u travnju 1978. godine u Münchenu je izabran u narodni odbor ove organizacije za Europu. Raspačava promidžbeni materijal, vrbuje nositelje naših putnih isprava za pristupanje emigrantskih organizacija, a sudjeluje u demonstracijama, te zagovara diverzantsko-terorističke akcije protiv SFRJ. U kontaktu je s emigrantima Tomislavom Mičićem, Slavkom Đakulom, Ljubomirom Dragoja, Osmanom Bešlijom, Ramizom Tirićem, Antom Rimcem i dr.

KOVAČIĆ, NIKOLA - zv. 'Niko', sin Pere, rođen 10. veljače 1930. godine u Turčinovićima, Široki Brijeg, Hrvat, državljanstvo nepoznato, emigrant, vlasnik trgovačke radnje 'Eksport-import' u Stuttgartu, član HNV-a i HOP-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz proustaške obitelji. Emigrirao je 1958. godine u Austriju, kasnije je prešao u SR Njemačku i odmah se priključio HOP-u.

Rodbini i istomišljenicima u zemlji slao je promidžbeni materijal i pisma neprijateljskog sadržaja. Radio je na organiziranju diverzantsko-terorističkih akcija. Za člana HRB-a u SR Njemačkoj prihvatio i uputio u zemlju skupinu terorista Oblak-Tolić, sa zadatkom da vrše diverzije i u tu svrhu nabavio im je odgovarajuću opremu i naoružanje. Zagovara izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija i spreman je financirati takvu djelatnost, vrbuje nositelje naših putnih isprava za izvođenje terorističkih akcija, kao i za subverzivno-promidžbenu djelatnost protiv SFRJ. Raspačava promidžbeni materijal, a kao član uredničkog vijeća lista 'Nova Hrvatska' piše članke za taj list. Neke indicije ukazuju da je zadužen za kontraobavještajni rad HNV. Služi kao punkt HRB-a u Stuttgartu. U trgovačku radnju 'Eksport - import' u Stuttgartu čiji je on vlasnik, navraćaju nositelji NPI gdje kupuju pojedinu robu. U ovim prilikama Nikola i njegova supruga Višnja otvoreno verbalno neprijateljski istupaju protiv društveno-političkog sustava u SFRJ.

KOVAČ, JOSIP - sin Marijana, rođen 2. siječnja 1940. godine u s. Vinici, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ i SAD-a, emigrant vlasnik asfaltnice tvrtke u Huntington Beach, California, član HRB-a i HNO-a ('luburičevci'), operativna obrada. Emigrirao je 60-tih godina u Austriju, gdje se priključio ekstremnoj emigraciji. Postao je član HNO-a ('roverovci'), HRB-a, a jedno vrijeme je bio i sekretar ogranka HNO-a za Cannberu. Bio je bliska veza Srećka Rovera i jedan od glavnih propagatora njegovih ideja. U lipnju mjesecu 1976. godine došao je u SR Njemačku kod brata Nikole u Tübingenu. Zbog čestih konflikata s njemačkom policijom prebacio se u Španjolsku, a odatle, nakon određenog vremena u SAD. Spreman je za vršenje diverzantsko-terorističkih akcija, organizator je i sudionik antijugoslavenskih demonstracija. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ.

KOŽUL, JOZO - rođen 2. travnja 1938. godine u Knešpolju, Široki Brijeg, nositelj NPI, vlasnik hotela 'Engel' u Bad Sodenu – Salminsteru, telefon 6056/8278, stalno nastanjen u Frankfurtu, Keis str. 25, 6000 Frankfurt, 90, telefon 069/775612. Kožul je u ranijem razdoblju kontaktirao s pripadnicima ekstremne emigracije Augustinom Filipovićem, Mirkom Grabovcem, Antom Penavićem i drugim. S Kožulom su obavljani informativni razgovori u cilju raščišćavanja i op. kombiniranja, međutim, zbog njegove nekorektnosti kontakti su prekinuti.

KRALJEVIĆ, KARLO - zv. 'Bili' i 'Strvina', sin Bože i Anice Skoko, rođen 20. studenoga 1946. godine u Trnu - Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant u Karlsruhe, SR Njemačka, posjeduje lokal u Bruchsalu, član je UHE. Emigrirao je 1972. godine iz SFRJ. Po dolasku u Karlsruhe stupio je u kontakt s pripadnicima ekstremne emigracije kao što su Božo Jelić, Gojko Bošnjak, Tomo Naletilić i drugi. Prisustvovao je emigrantskim sastancima, demonstracijama, verbalno neprijateljski istupao i slično. U lokalnu mu uglavnom

rade bliži srodnici, a jedno vrijeme je radio i Ante Jelić, sin emigranta Bože Jelić. U ljeto 1987. godine Kraljević se kumovao s Žarkom Odakom.

KRAJINA, VLADO - rođen 1. siječnja 1946. godine u Mačkovcu, Gornji Vakuf, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, živi u Kölnu, Schuberlanter str. 184, Köln 30, vlasnik građevinske tvrtke. U kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije (Branko Zeko, Marko Krpan, Franjo Kunkić), koji mu zalaze u objekt.

KRMEK, IVO - star 30 godina, rođen u Neumu, nositelj NPI, radi u Bruxellesu, gdje drži restoran 'Plavi Dunav'. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u objekt. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Ugostiteljski objekt mu je lociran u blizini vojne baze NATO pakta. U mjestu rođenja se hvali kako je dobar prijatelj s vojnim osobama iz baze, kao i da su mu česti gosti u kavani.

KUNKIĆ, FRANJO - zv. 'Franc', rođen 28. siječnja 1943. godine u Paliću, Gornji Vakuf, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, radi u Kölnu, vlasnik restorana 'Golden Hud', član HNO-a (j), vodi se kao operativna obrada. Aktivan je na subverzivno-promidžbenom planu. Organizator je diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ, vrbuje naše građane za rad u ekstremnoj emigraciji. U objekt mu zalaze pripadnici ekstremne emigracije (Josip Ledić, Živko Vasilj, Ivan Krpan i dr.). Članovi HNO-a (j) u restoranu održavaju sastanke.

LEROTO, SLAVKO - zv. 'Ćoro', rođen 20. kolovoza 1947. godine u Zemunu, SR Srbija, Hrvat, vlasnik građevinske tvrtke 'Skoko-Ban' u Taususbi 530, Eshborn 6236, tel. 9949-0619-614-3652, emigrant, član HDP-a. Vodi se kao operativna obrada. Pobjegao je iz zemlje, 1986. godine dobio politički azil u SR Njemačkoj. Sudjeluje u demonstracijama koje organizira ekstremna emigracija, financira njezin rad, planira terorističke akcije protiv SFRJ. Kontaktira s emigrantima Antom Penavićem, Tomislavom Naletilićem, Slavkom Đakulom, Jozom Jurkovićem, koji mu zalaze u tvrtku.

LONČAR, MARKO - sin Mate, rođen 19. veljače 1946. godine u D. Gracu, Široki Brijeg, državljanin SFRJ i SAD-a, emigrant, vlasnik lokala 'Touch of Europe' u Chicagu i građevinske tvrtke 'Chicago roofing const'. Marko je s našom PI otišao na privremeni rad u SAD, gdje se u Chicagu nastanio i povezao s ekstremnom emigracijom. Odmah je postao član HNO-a (l), a kasnije i član užeg rukovodstva ove organizacije. Bio je 1974. godine delegat na 'Svjetskom kongresu' HNO-a u Torontu. Također je bio organizator mnogih akcija koje je poduzimala emigracija prema SFRJ. U Chicagu kao emigrant živi i njegov brat Krešimir, rođen 1943. godine, koji je jedno vrijeme boravio u Parizu. Osim toga, Lončar na privremenom radu u SR Njemačkoj ima sestru Zdravku i preko nje je svojedobno bio povezan s Slavkom i Marijanom Bošnjak, ekstremistima u

Offenburg - SR Njemačka. U kontaktu je s emigrantima Stjepanom Šegom i Tihomirom Oreškovićem, koji mu zalaze u lokal. U posljednje vrijeme Lončar se pasivizirao u neprijateljskoj djelatnosti protiv SFRJ, a u njegovom lokalu su održavali koncerte Tereza Kesovija, Meri Cetinić i drugi estradni umjetnici SFRJ, zbog čega je Lončar došao u sukob s Tomicom Marušićem, Vladom Glavašem i drugim ekstremistima iz Chicaga.

LJUBAS, FILIP - zv. 'Pile', rođen 7. veljače 1951. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala 'Kaiser Karls', ul. Rasel str. 5, Frankfurt, tel. 231978. Kontaktira s pripadnicima ustaške emigracije (Marijanom Kontom, Petrom Čabrajom, Augustinom Filipovićem, Matom Bungićem, Ljubomirom Dragoja i dr.) koji mu zalaze u objekt i u njemu održavaju sastanke.

LJUBAS, MIRKO - zv. 'Biko', sin Ivana, rođen 5. rujna 1937. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, živi u Kölnu, Dom str. 77, 5 Köln, tel. 22. 1121874, vlasnik buffeta, član UHNJ-a, vodi se kao operativna obrada. Ljubas potječe iz proustaške obitelji. Iz Slovenije gdje je bio na radu, emigrirao je 1958. godine u Italiju, boravio je određeno vrijeme u logoru 'San Sabo'. Iste je godine od strane talijanske policije vraćen u zemlju. Tijekom boravka u Italiji povezao se s ustaškom emigracijom. Njegovo vraćanje u zemlju bilo je po zadacima emigracije. Suđen je 1959. godine na dvije godine zatvora zbog neprijateljske djelatnosti i pokušaja organiziranja ilegalne ustaške organizacije u zemlji. S našom putnom ispravom, 1976. godine otišao je u SR Njemačku. Po dolasku povezao se s ekstremnom emigracijom. Jedno vrijeme je živio na području Frankfurta, a nakon toga četiri godine u Essenu, gdje se povezao s ekstremistima u Kölnu i Dortmundu. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ, vrbuje nositelje naših putnih isprava za pristupanje nekoj od emigrantskih organizacija, financira rad ekstremne emigracije. Predsjednik je MO HNV-a 'Subotica'. U kontaktu je s ekstremistima Josipom Ledićem, Ivanom i Stjepanom Bilandžićem, Jerkom Pandžićem, Franjom Kunkićem i dr., koji mu zalaze u lokal i u njemu održavaju sastanke.

MAGANJIĆ, ANĐELKO - sin Grge, rođen 12. ožujka 1940. godine u s. Orguz, Livno, Hrvat, državljanstvo nepoznato, emigrant vlasnik soboslikarske radionice u Tulonu, Francuska, član HOP-a, ogranak 'Stjepan Šoljer' u Tulonu, vodi se kao operativna obrada od 1982. godine. Emigrirao 1960. godine u Italiju. Kontaktirao s ekstremistom Ivom Bagarićem i Ivanom Sušićem. Zajedno sa Slavkom Čulotom 1981. godine ubio našeg građanina nositelja naše putne isprave. Sudjelovao u osnivanju 'Hrvatske katoličke zajednice' u Tulonu.

MAJIĆ, FRANJO - rođen 29. studenoga 1940. godine u selu Veljaci, Ljubuški, Hrvat, državljanin SFRJ, posjeduje PI za strance izdatu u SR Njemačkoj, emigrant, živi i radi u Stuttgartu, Mozer str. 41, drži restoran 'Sonenberg' u

Stuttgartu, član HDP-a i HNO-a (I), vodi se kao operativna obrada od 1984. godine. Potječe iz obitelji koja je u tijeku rata bila na strani ustaškog pokreta. Odbacio je PI i priključio se emigraciji. Postao je član HNO-a (I). Pripadao je skupini Vučić - Artuković i drugima, a često se viđao i s ekstremistima okupljenim oko Pave Vegar. S još nekim emigrantima zagovarao je izvođenje terorističkih akcija prema službenicima našeg konzulata u Stuttgartu. Sudjeluje u demonstracijama, tiska materijale neprijateljskog sadržaja, radi na vrbovanju naših građana za uključivanje u rad u neke od emigrantskih organizacija. Financira rad HDP-a. U kontaktu je s ekstremnom emigracijom, posebno Nedjeljkom Vegarom, Franjom Bubalom i Ljubomirom Dragoja, koji dolaze u restoran, gdje održavaju sastanke. Pojedine nositelje naših PI je optuživao da su suradnici SDS-a, zbog čega ih je saslušavala njemačka policija.

MARKIĆ, ANTO - rođen 28. srpnja 1950. godine u s. Biogroci, Široki Brijeg, emigrant, Hrvat, državljanin SFRJ, vlasnik kasina u Nürnbergu. Emigrirao je iz zemlje radi izbjegavanja vojne obaveze. Kontaktirao s pripadnicima ekstremne emigracije Milom Čovićem, Kemalom Mujagićem, Ivom Mokrićem, Jozom Rašom i dr. koji mu zalaze u kasino. Verbalno neprijateljski istupa, sudjeluje u demonstracijama koje organizira ekstremna emigracija.

MASLAĆ, MIŠKO - rođen 13. ožujka 1940. godine u selu Cerovica, Čapljina, emigrant, vlasnik kavane s kuglanom 'Marija Place' u Clevelandu - SAD, član HNO-a (I), vodi se kao operativna obrada. Maslač je dugogodišnji član HNO-a (I) u Clevelandu i u više navrata je bio predsjednik ogranka HNO-a (I) u Clevelandu, a bio je i kandidat za sabornika i Sabora HNV-a. Posebno je aktivan na vrbovanju novih osoba za učlanjenje u HNO (I). Njegov lokal služi za okupljanje pripadnika ekstremne ustaške organizacije u Clevelandu, a u istom se održavaju sastanci pripadnika HNO-a (I). Maslač je povezan s Stipom Bilandžićem, teroristom iz Kölna - SR Njemačka.

MARUŠIĆ, NIKICA - rodnom od Metkovića, SR Hrvatska, emigrant, vlasnik lokala 'Leocht' u Mannheimu, član je jedne od emigrantskih organizacija. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u lokal.

MAŠIĆ, MUJO - rođen u Cazinu, emigrant, vlasnik kavane 'Bosna' u Mölmöu - Švedska. Kontaktira sa članovima HDP-a, koji mu zalaze u objekt.

MATIĆ, IVAN - zv. 'Milenko', sin Marka, rođen 16. listopada 1931. godine u Bilom Polju, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik kavane 'Dubrovnik' u Düsseldorfu, član HOP-a. Emigrirao je 1951. godine u Italiju, a zatim je prešao u SR Njemačku, gdje je dobio politički azil i priključio se HOP-u. Bio je pozvan s Krešom Toljom. Poslije toga bio je rukovoditelj ogranka i

zagovarao je potrebu izvođenja diverzantsko-terorističkih akcija i na tom planu vršio je određene pripreme. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u objekt, u kojemu održavaju i sastanke.

MATANOVIĆ, BLAŽ - rođen 30. siječnja 1957. godine u Donjem Svilaju, Odžak, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, živi u Stuttgartu, vlasnik građevinske tvrtke 'Matanović-Stumpf Unternehmen' u Stuttgartu, oženjen njemačkom državljanicom. Kontaktira s pojedinim ustaškim emigrantima, kao npr. Tonkom Ložušićem, vlasnikom 'Stadt Galerije' u Stuttgartu, i Nikom Kovačićem, članom UHE. Povremeno verbalno neprijateljski istupa.

MATOŠEVIĆ, BERNARD - rođen 16. travnja 1947. godine u Pokrajčićima, Travnik, Hrvat, državljanin SFRJ i SR Njemačke, emigrant, vlasnik građevinske tvrtke u Münchenu, tel. u stanu 7002779, član HNO-a (j), vodi se kao operativna obrada. U kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije, dr. Ivanom Jelićem, Petrom Kegljom, Antom Šokčevićem i dr. U tvrtku mu zalaze pripadnici HNO-a (j). Uz financijsku pomoć Petra Keglja, Drage Gašpara, Ante Šokčevića i određene njemačke državljanke s kojom živi, otvorio je građevinsku tvrtku. Verbalno neprijateljski istupa, raspačava promidžbeni materijal, podmićivanjem i zastrašivanjem utječe na naše građane da se uključe u rad emigrantske organizacije. Preko nositelja naše putne isprave 1981. godine uputio u zemlju određenu količinu oružja.

MIČIĆ, TOMISLAV - sin Muje i Mande, rođen 20. veljače 1946. godine u Jagodinjaku, Brčko, radi u Mainzu, Lange str. tel. 496131227244, emigrant član HDP-a i HNO, vlasnik građevinske tvrtke, operativna obrada. Jedan od studentskih lidera iz vremena MASPOK-a u SR Hrvatskoj. Bio je povezan s najekstremnijim nositeljima MASPOK-a u Zagrebu i šire. Jedan je od organizatora studentskog štrajka u Zagrebu. Tijekom boravka u zemlji održavao je veze s emigrantima iz SR Njemačke i Švedske. Emigrirao iz zemlje 1972. godine. Po dolasku u SR Njemačku povezao se s Josipom Dominikovićem i još nekim osobama koja su emigrirala poslije 21. sjednice Predsjedništva CKSKJ. Bio je vijećnik Sabora HNV-a. Organizator i izvršitelj diverzantsko-terorističkih i subverzivno-promidžbenih akcija protiv SFRJ. Autor je većeg broja letaka i članaka. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Ljubomirom Dragojom, Nedeljkom Livajićem, Markom Krpanom, Matom Bungićem i dr.

MIHALJ, JOZO - zv. 'Lepić', sin Joze, rođen 11. veljače 1934. godine u Poklećanima, Posušje, Hrvat, državljanin SFRJ i Kanade, emigrant, nastanjen u Vancouveru, vlasnik hotela u Kemdridgu, Kanada, član HNO-a ('Iuburićevci') operativna obrada. Emigrirao 1958. godine u Austriju, odakle je nakon određenog vremena otišao u Kanadu. Vrlo je ekstreman, zagovara diverzantsko-terorističke akcije. Osobno je spreman za sudionništvo u pojedinim akcijama.

Dao je novčanu pomoć za ubojice veleposlanika Rolovića i kidnapiranje zrakoplova u Švedskoj, a financira svaki veći pothvat emigracije.

MIJIĆ, IVAN - zv. 'Ivo', sin Peje, rođen 4. svibnja 1930. godine u Novom Selu, Bos. Brod, Hrvat, državljanstvo nepoznato, emigrant u Kölnu, Warthe str. 24, 5000 Keln, tel. 02211796458, vlasnik restorana 'Balkan Restoraunt' u Kölnu, ul. Warthe str. 24, tel 022170-9-55, član HOP-a i HNV-a, vodi se kao operativna obrada od 1977. godine. Bio je uhićen u skupini za koju su postojali podaci da su povezani s ustaškom emigracijom, ali zbog nedostataka dokaza je oslobođen. U studenom 1962. godine emigrirao je preko Austrije u SR Njemačku, gdje su ga prihvatili njegov brat Pavle, Stjepan Oroz, Petar Filipović i dr. ekstremni emigranti i uključili ga u organizaciju HOP-a. Redovno je prisustvovao sastancima organizacije i radio na prikupljanju novčane pomoći uhićenim emigrantima. Posebno se isticao u radu na omasovljenju organizacije. Bio je blizak Josipu Oreč, rukovoditelju HRB-a u Stuttgartu, a postoje indicije da ga je Oreč primio u HRB. Pripadao je skupini koja je trebala biti ubačena u zemlju radi vršenja diverzantskih akcija. Zagovara izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ, financira takvu djelatnost emigracije. Sudionik je antijugoslavenskih demonstracija, vrbuje naše građane za neprijateljsku djelatnost protiv SFRJ, raspačava promidžbeni materijal. U kontaktu je s emigrantima Stipom Bilandžićem, Stjepanom Orozom, Josipom Orečom i dr.

MILOŠ, PETAR - zv. 'Pero', sin Franje, rođen 19. prosinca 1910. godine u Žitomislčićima, Čitluk, Hrvat, državljanin Austrije, emigrant, vlasnik transportnog poduzeću u Klagenfurtu, Austrija, član HOP-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz obitelji koja je aktivno pomagala ustaški pokret. Pripadao je HSS-u. U tijeku rata stupio je u ustaški pokret. Prigodom oslobođenja zemlje povukao se s okupatorom u Austriju, gdje je i ostao. U emigraciji je vrlo utjecajan i aktivan, a godinama se nalazio u rukovodstvu HOP-a. Radio je na ubacivanju u zemlju skupine Kavran - Miloš. Organizator je osnivanja 'Počasnog bleiburškog voda'. Povezan je sa svim značajnijim ličnostima iz redova ekstremne fašističke emigracije u Austriji, SR Njemačkoj i prekooceanskim zemljama (Srećko Pšeničnik i drugima). Neprijateljski djeluje protiv SFRJ i organizator je prikupljanja priloga za terorističke i druge aktivnosti.

MIOČ, ILIJA - rođen u Šujici, Tomislavgrad, radi u Münchenu, vlasnik kavane 'Stepinac'. U kavanu mu zalaze ekstremni emigranti.

MUJAGIĆ, KEMAL - sin Hasana, rođen 12. ožujka 1930. godine u Bosanskoj Otoci, Bosanska Krupa, emigrant, vlasnik restorana 'Rotes rot' u Zindrofu, Mark Platz 28502, tel. 9949911606902 (u blizini američke vojne baze), član UHNJ-a, HRS-a, HRV-a, MOHNV-a 'Hrvatska nezavisnost' i MONHV-a 'Hrvatsko ognjište'. Vodi se kao operativna obrada od 1972. godine. U listopadu 1952. godine je sa dužnosti komandanta granične karaule prebjegao u Italiju.

Vojni sud u Ljubljani ga je u odsutnosti osudio na 12 godina strogog zatvora. Talijanskim vojnim i policijskim organima predstavljao je raspoložive podatke o JNA, nakon čega je dobio azil. U Italiji se povezao s ustaškom emigracijom i aktivno radi na uključivanju naših izbjegličkih osoba u tzv. 'Hrvatsku organizaciju'. Istodobno je surađivao s talijanskom, američkom i engleskom policijom. Zbog nesporazuma koje je imao s emigrantskim rukovodstvom Mujagić je u kolovozu 1953. godine iz Italije prešao u Austriju, gdje se povezuje s ustaškom emigracijom. Bio je u bliskim vezama sa svećenikom Krunoslavom Draganovićem. Ubrzo je oko sebe okupio određen broj emigranata i osnovao organizaciju 'Hrvatska domobranska mladež'. Redovno je informirao Draganovića o svojoj aktivnosti i aktivnosti drugih emigranata s kojima je dolazio u kontakt i javno ga, posebno preko emigrantskog tiska, branio od napada da je pokrštavao emigrante muslimane. Početkom 1955. godine s nekolicinom ustaških emigranata zagovarao je ilegalni odlazak jedne skupine u SFRJ radi dizanja ustanka. Kako nije naišao na razumijevanje, zajedno s emigrantom Ahmetom Krapićem dolazi ilegalno naoružan u zemlju i unosi promidžbeni materijal. Ubrzo je uhićen. U ožujku 1965. godine od Vojnog suda u Ljubljani osuđen je na kaznu strogog zatvora u trajanju od 20 godina, ali je kazna smanjena na 12 godina. Za vrijeme izdržavanja kazne angažiran je za suradnju. Pušten je iz zatvora i upućen u SR Njemačku u cilju praćenja aktivnosti određenih ekstremista. Međutim, utvrđeno je da je Mujagić po dolasku u Austriju emigrantima Krunoslavu Draganoviću i Vilimu Cecelji izdao suradnju. Prebačen je nakon toga u logor Zindrof u SR Njemačku, gdje se povezao s ekstremnim emigrantima Rukavinom i Kulenovićem, a kasnije i s Jelićevim HNO-om, Luburićevim povjerenikom u SR Njemačkoj, Vučićem, članovima HRB-a, 'Hrvatskog domobrana', HSS-a te da zajedno s emigrantima Ratkom Brkanom i Ivanom Kovačem radi na osnivanju emigrantske organizacije 'Hrvatski nacionalno-revolucionarni pokret' u SR Njemačkoj. Nakon uhićenja emigranta Tome Ereša u srpnju 1969. godine, za kojega se raspolagalo podacima da je po zadacima emigracije dolazio u Jajce 29. 11. 1968. godine izvršiti atentat na Predsjednika Republike, tijekom istrage i na suđenju Ereš je izjavio da su ga na ovaj zadatak uputili emigranti Kemal Mujagić i Ivan Kovač. Mujagić je na zahtjev Službe legalno došao u Rijeku u ožujku mjesecu 1970. godine, kada je uhićen i osuđen na 12 godina zatvora. Međutim, 23. rujna 1971. godine pobjegao je iz zatvora u Bihaću, nakon čega se obratio GK SR Njemačke u Zagrebu za pomoć oko odlaska u SR Njemačku. Dolaskom u Nürnberg povezuje se s ekstremistima u SAD-u i Kanadi, a neki podaci su ukazivali da radi za njemačku policiju i neku od zapadnih obavještajnih službi. Bio je vlasnik lokala 'Deutsche Michel' u kojemu su radila njegova dva brata Adem i Mustafa. Aktivan je u neprijateljskoj djelatnosti protiv SFRJ. U kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije, koji mu zalaze u objekt i u njemu održavaju sastanke. U objekt mu zalaze i pripadnici američke vojske.

MUSA, MARKO - rođen u s. Nadbare, Fojnica, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, živi u Tlonu - 233 Gualie 83200 Tulon Dela Riviele, Francuska, vlasnik soboslikarske radionice, član UHF-a 'Dr. Stjepan Hefer' u Tlonu, vodi se kao prethodna operativna obrada. Musa je 1978. godine bio predsjednik HOP-a u Marselleisu. Pojavljivao se kao organizator proslava 10. travnja, sudionik je antijugoslavenskih demonstracija. Spreman je za izvršenje diverzantsko-terorističkih akcija.

MUŠAN, KREŠO - sin Mirka, rođen 18. lipnja 1950. godine u selu Grab, Ljubuški, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik lokala 'Dubrovnik' u Pulheimu, SR Njemačka, član HNO-a (j). S našom PI 1970. godine otišao je na privremeni rad u Köln, gdje je po dolasku stupio u kontakt s ekstremistima Ljubom Rašićem, Blagom Gagrom i drugima iz skupine Stipe Bilandžića. Tada je postao član HNO-a raspacavo je emigrantski tisak i promidžbeno djelovao protiv SFRJ. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije koji mu zalaze u lokal i u njemu održavaju sastanke.

NALETILIĆ, MLADEN - zv. 'Tuta', sin Mate i Slavke, rođen 1. prosinca 1946. godine u Širokom Brijegu, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant u Kostanzu, SR Njemačka, vlasnik kasina 'Diana' i lokala 'Desire' u Singenu, te jednog lokala u Trieru. Oženjen njemačkom državljanicom, od 1971. godine se vodi kao operativna obrada. U SR Njemačku je otišao ilegalno 1968. godine. Neprijateljski istupa protiv SFRJ. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Tomom Naletilićem, Milanom Buškainom, Josipom Ledićem, Žarkom Odakom i drugima koji mu zalaze u objekte.

NALETILIĆ, TOMISLAV - zv. 'Como', sin Marka, rođen 29. travnja 1941. godine u selu Oklaj, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, radi u Karlsruheu, telefon 0721-32480, vlasnik kavane 'Karlshof', član HRB-a i UHE. Potječe iz obitelji koja je u ratu bila na strani ustaškog pokreta. Dok je boravio u zemlji djelovao je s nacionalističkih pozicija. Po dolasku u SR Njemačku odbacio je PI i priključio se ekstremnoj ustaškoj emigraciji u Karlsruheu. Postao je član UHNJ-a, HNO-a (l) i HRB-a. Bio je u sastavu tzv. 'vojnih jedinica Kulenovića i Rukavine', koje se bile predviđene za ubacivanje u SFRJ u cilju vršenja diverzantsko-terorističkih akcija. Obučavan je u diverzantsko-terorističkoj skupini kojom je svojedobno rukovodio likvidirani terorist Mato Prpić. Prisustvovao je diverzantsko-terorističkoj obuci skupine Ambrozija Andrića. Tomislav je završio diverzantski tečaj, promidžbeno djeluje protiv SFRJ, sudjeluje u demonstracijama, zagovara terorističke akcije, a kavana mu je sastajalište pripadnika ekstremne emigracije, posebno Ivana Miletića, Branka Šetke, Nedeljka Vegara, Ljubomira Dragoje i drugih. Od strane pokrajinskog suda u Baden-Wuerterbergu 1978. godine osuđen je na 7 godina zatvora zbog organiziranja terorističkih akcija protiv SFRJ (akcija 'Kvarner').

OMANOVIĆ, rođ. Pajzetović, **SEDIKA** - rođena 17. kolovoza 1948. godine u Velikoj Kladaši, muslimanka, državljani SFRJ, nositeljica naše putne isprave, vlasnica buffeta, 'Adler Stube', u Frankfurtu, Lahustrase br. 6, tel. 0611-734449. U kontaktu je s pojedinim pripadnicima ustaške emigracije (Ante Rimac, Ismet Jašaragić, Marijan Konta, Mirko Grabovac, Marko Lozić, Jakov Barišić i dr.), koji joj zalaze u objekt. Živi s Antom Rimcem. Pojedini emigranti u njezinom objektu slavili su rođendan. Verbalno neprijateljski istupa. Sa Sedikom je raščišćavano 1986. godine.

OROZ, **LUKA** - rođen 25. listopada 1951. godine u s. Žeravac, Derventa, Hrvat, državljanstvo SFRJ, emigrant, nastanjen u Augsburgu, Kammgaru str. 40, vlasnik bifea 'Lowe Stube' u Augsburgu, Alpen str. 8, član HNO-a (j) i HNV-a, vodi se kao operativna obrada. Potječe iz obitelji koja je aktivno pomagala ustaški pokret. Po dolasku u SR Njemačku odbacio je našu putnu ispravu. Jedno vrijeme bio vlasnik restorana 'Dubrovnik', kojega je kupio od ekstremnog emigranta Luke Kraljevića. Sadašnji objekt je uzeo od pozajmice koju mu je dao Kraljević. Kontaktira s ekstremnim emigrantima Lukom Kraljevićem, Antom Smolčićem, Ivom Maticem, Matom Ilićem, Augustinom Orozom i drugima, koji mu zalaze u objekt i u njemu svake prve nedjelje u mjesecu, u prijepodnevnim satima nakon izlaska iz crkve, održavaju sastanke. Verbalno neprijateljski istupa, raspačava emigrantski tisak, vrbuje naše građane za učlanjenje u emigrantsku organizaciju, financira njezin rad, te sudjeluje u demonstracijama koje organizira emigracija.

PAVIĆ, **IVAN** - sin Bože, rođen 13. kolovoza 1937. godine u Rašeljku, Tomislavgrad, Hrvat, državljani SFRJ, emigrant, vlasnik restorana u Burgkirchenu, SR Njemačka, član HOP-a i UNNJ-a. Obitelj mu je u tijeku rata bila na strani ustaškog pokreta. Pod utjecajem strica Marka, emigranta u Austriji, Ivan izbjegava odlazak u JNA, zbog čega je osuđen od Vojnog suda u Zagrebu, ali je bijegom izbjegao kaznu. Po dolasku u Austriju 1958. godine primljen je u HOP, a zatim prelazi u München, gdje nastavlja u neprijateljskom djelatnošću. Kasnije je primljen u UH Njemačke - skupina Franjo Vlajčić, Vlado Šiško, Jakov Čirko i drugi. U tijeku 1974. godine prelazi u Karlsruhe, a kasnije u Freilasingen. U kontaktu je s emigrantima Jakovom Čirkom, Jandrom Vučkom i dr. koji mu zalaze u objekt. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ.

PAVIĆ, **STIPE** - rođen 21. listopada u Rašeljku, Tomislavgrad, Hrvat, državljani SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik buffeta u Tegingu - SR Njemačka. Potječe iz obitelji koja je aktivno pomagala ustaški pokret. Brat Vlado, emigrant je u SR Njemačkoj. Kontaktira s ekstremnim emigrantima Ivom Pavićem, Jakovom Čirkom, Stipom zv. 'Čiča' Pavićem, koji mu zalaze u objekt i u njemu održavaju sastanke.

PAVIĆ, **STIPO** - zv. 'Čiča', sin Filipa, rođen 21. rujna 1940. godine, u s. Rašelji, Tomislavgrad, Hrvat, državljani SFRJ, emigrant, vlasnik građevinske tvrtke

'Haipea Bau', u Pidingu - SR Njemačka, član HOP-a i UHNJ-a, vodi se kao operativna obrada od 1983. godine. Potječe iz proustaške obitelji, emigrirao 1961. godine. Po odlasku u Austriju, pod utjecajem strica Marka, ustaškog emigranta, uključio se u rad HOP-a u kojemu je nastavio djelovati i po dolasku u SR Njemačku. Kasnije se priključio u UH Njemačke i bio je blizak s Franjom Vlajčićem, Vladom Šiškom i drugim ekstremistima. Navodno, 1964. godine završio je diverzantsko-teroristički tečaj. Financira diverzantsko-terorističku djelatnost, vrbuje nositelje naših putnih isprava za izvođenje terorističkih akcija.

OSTOJIĆ, PAVO - sin Franje i Šime, rođen 21. veljače 1950. godine u selu Bijakovići, Čitluk, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Grossrohrheimu - Mannheim, nositelj NPI, vlasnik lokala 'Deutsche Haus'. Verbalno neprijateljski istupa, kontaktira s pojedinim pripadnicima ekstremne emigracije, koji mu zalaze u lokal. Zapošljava nositelje naših putnih isprava.

PENAVIĆ, ANTE - sin Marijana, rođen 25. kolovoza 1941. godine u selu Mokro, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, član HNOV-a (I) i HNV-a (MO HNV 'Hrvatska sloboda' u Frankfurtu), vlasnik ugostiteljskog lokala u Schwalbachu kod Frankfurta - SR Njemačka, vodi se kao operativna obrada. Iako se u određenoj mjeri distancirao od ekstremista iz Frankfurta, Penavić je i dalje u kontaktu s ekstremistom Vladom Alilovićem iz Dortmunda i Tomislavom Naletilićem iz Karlsruhea.

PENAVIĆ, IVICA - sin Franje, rođen 21. svibnja 1941. godine u Širokom Brijegu, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik trgovačke radnje u Chicagu, član HRS-a, ogranak 'Dubrovnik' u Chicagu, operativna obrada. Potječe iz obitelji koja je u tijeku rata bila na strani ustaškog pokreta. S našom PI Ivica je 1968. godine otišao u SAD, gdje se nakon određenog vremena povezao s ekstremnom emigracijom. Postao je predstavnik HRS-a, ogranak 'Dubrovnik' u Chicagu, a bio je i član MO HNV-a 'Fazlagića Kula' u Chicagu. Zbog izražene subverzivno-promidžbene djelatnosti bio je u dva navrata kandidat za sabornika HNV-a, ali nije izabran. Redovno je objavljivao članke u 'Republici Hrvatskoj' i 'Hrvatskoj budućnosti' te drugom emigrantskom tisku, a u više navrata držao je govore neprijateljskog sadržaja na proslavama '10. travnja' i drugim antijugoslavenskim demonstracijama. Godine 1980. bio je jedan od organizatora antijugoslavenskih demonstracija u Chicagu, koje su održane u povodu smrti predsjednika Republike. Sada je povezan s Vladom Glavašem i često preko hrvatskog radio sata 'Slobodna Hrvatska' u Chicagu drži govore neprijateljskog sadržaja i piše u 'Hrvatskom tjedniku', pod naslovom 'Pisma iz Chicaga'.

PILIĆ, AUGUSTIN - rođen 5. prosinca 1942. godine u s. Velića Polje, Gornji Vakuf, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala 'Drina' u Clevelendu - SAD, član HNO-a ('Iuburićevci'). Neprijateljski djeluje protiv SRJ. Kontaktira s emigrantom Dragutinom Perićem i dr. koji mu zalaze u objekt.

PJANIĆ, JAKOV - rođen u okolini Prnjavora, nositelj naše putne isprave, vlasnik kavane 'Opatija' u Kölnu. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Kontaktira s ekstremistom Josipom Ledićem, koji mu zalazi u kavanu.

PUCL, ŽELJKO - rođen 11. siječnja 1946. godine u Tuzli, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala 'Mira' u Stuttgartu, Kalvestrasse. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije Milanom zv. 'Gagarin' Buškainom, Stjepanom Šiškom, Ivanom Sučićem, a Šiško mu zalazi u objekt.

PUŠELJIĆ, ROKO - rođen 10. kolovoza 1941. godine u Novom Selu, Odžak, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, živi u Münchenu, Augustinus str. 6, tel. 089/425191, vlasnik restorana s kuglanom 'Paulaner', 8000 München, Augustinus str. 6, tel. 980/425191, vodi se kao prethodno operativna obrada. Bio obuhvaćen akcijom 'Ada' kao veza dr. Ante Kovačevića. U kontaktu je s emigrantima Jozom Bilićem, Stipom Majićem, Jozom Tipurićem, fra. Dominik Šušnjaram, koji mu zalaze u objekt. Verbalno neprijateljski istupa.

RADIELOVIĆ, PETAR - sin Marka, rođen 21. ožujka 1929. godine u Brezi, Hrvat, emigrant, nastanjen u Pasadeni, 3734 Laeksley, Drive Pasadena Call 91107, tel. 213-447-4438, vlasnik tiskarske radnje u Pasadeni, Graph - O. Lith 125 EAST, Santa Clara Areadia Calli 91006, vodi se kao operativna obrada. Emigrirao 1954. godine. Po dolasku u SAD odbacio je našu putnu ispravu i pristupio emigrantskoj organizaciji HNV-a. Predsjednik je 'Hrvatskog informativnog servisa'. Autor je većeg broja članaka koje objavljuje emigrantski tisak. U njegovoj tiskari tiska se emigrantski list 'Američki Hrvat'. U bliskim je odnosima s emigrantima Srećkom Čulinom, Dinkom Šuljkom, Ivom Vujičevićem i dr.

RAŠE, JURE - sin Bariše, rođen 1. studenoga 1950. godine u selu Studenci, Ljubuški, nositelj NPI, radi u Stuttgartu, vlasnik ugostiteljskog objekta 'Balkan Grill'. Verbalno neprijateljski istupa, a u lokal mu zalaze Milan Buškain i drugi pripadnici ekstremne emigracije iz Stuttgarta. Brat Jozo mu je član HDP-a, živi u Stuttgartu. Pripadao je skupini Vučić - Bubalo, a 1971. godine planirao je s Bubalom ubacivanje u zemlju.

RAŠIĆ, IVAN - zv. 'Ivica', rođen 24. listopada 1947. godine u Mišincima, Derventa, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, drži restoran 'El Bosko' u Zapadnom Berlinu, Miller str. 36, tel. 4565350, u suvlasništvu s Ismetom Alijagićem iz Bihaća, nositelj naše putne isprave. Kontaktira s emigrantima Dragom Đolom, rodnom od Širokog Brijega, i Ivanom zv. 'Ico' Klemićem, rodnom iz SR Hrvatske, koji mu zalaze u objekt. Rašić neprijateljski istupa s pozicija hrvatskog nacionalizma.

RENIĆ, ANTE - zv. 'Gugo', rođen 27. rujna 1952. godine u s. Renići, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik restorana 'Dubrovnik' u Lindersteiu kod Dortmunda. Verbalno neprijateljski istupa. U lokal mu zalaze Vlado Alilović, Slavko Šapina, Ivo Matić, Stipe i Jure Kapuosoba. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Vladom Alilovićem, Ivom Matićem, Jurom Kapulicom i dr.

RIMAC, MILE - rođen 1950. godine u Čelebićima, Livno, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik restorana u Kölnu. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije (Jakov Ćirko, Petar Miloš, Petar Kegelj, Stipe Majić, Ante Šokčević, Ljubomir Dragoja, Luka Kraljević), koji mu zalaze u objekt.

ROVER, SREĆKO - zv. 'Mister Rok', sin Josipa, rođen 3. veljače 1920. godine u Sarajevu, Hrvat, državljanin Australije, emigrant, živi u Melbourneu, 20. Margaret Street Fawkner C, Vic 3060, tel. 03-359-5137, vlasnik radionice 'Struja' za popravak RTV uređaja u Melbourneu, član HRB-a, HOP-a, HRS-a i HNO-a ('luburićevci'), predsjednik vijeća HNO-a za Viktoriju, urednik emigrantskog lista 'Pregled'. Vodi se kao operativna obrada. Potječe iz proustaške obitelji. Prije rata Srećko je bio aktivan član ustaške organizacije, uhićen 1939. godine zbog pokušaja atentata na kralja Petra. Uspostavljanjem NDH došao je u Sarajevo gdje je završio diverzantsko-teroristički tečaj, a zatim je postao funkcionar u ustaškom logoru. Kasnije je prešao u Jasenovac kod Luburića i dobio čin satnika. Pred kraj rata 1945. godine povukao se s ustaškim jedinicama u Italiju, odakle je djelovao kao organizator ustaške gerile u SFRJ. Sudjelovao je u poznatoj akciji 'Karvan'. Iz Italije je prešao u Australiju i nastavio neprijateljsku aktivnost protiv SFRJ s ciljem ponovnog uspostavljanja NDH. Postao je član HOP-a i bio jedan od glavnih financijera Pavelića, ali ga je on zbog suradnje s Luburićem izbacio iz HOP-a nakon čega se Rover definitivno priključio Luburiću. Kad je prestao financirati Luburićevu djelatnost, Luburić ga je odbacio, i dulje vremensko razdoblje nije pripadao nijednoj ekstremnoj organizaciji. Jedan je od najaktivnijih rukovoditelja luburićevog HNO-a u Australiji, posebno na pronalasku i obuci terorista i organiziranju terorističkih akcija protiv naše zemlje. Bio je inicijator i organizator osnivanja i ubacivanja u zemlju više terorističkih akcija na naša DK predstavništva. Pored zagovaranja izvođenja diverzantsko-terorističkih akcija protiv SFRJ, financiranja takve djelatnosti, vrbovanja nositelja putnih isprava za izvođenje terorističkih akcija, aktivan je i na promidžbenom planu, a njegovi članci koje objavljuje u emigrantskom tisku su krajnje ekstremni.

SESAR, rođ. Mušan, ANKICA - rođena 7. listopada 1954. godine u Gamočanima, Laktaši, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše putne isprave, vlasnik hotela u Düsseldorfu. Potječe iz obitelji koja je u tijeku rata pomagala ustaški pokret. Ankičin muž Zvonko Sesar, emigrant u SR Njemačkoj, državljanin je SAD-a.

Brat Josip Mušan vodi se kao prethodno operativna obrada, a stric Niko Mušan, emigrant u Osnabrüku, do 1985. godine bio je pod operativnim tretmanom Službe, član je UHNJ-a.

SIVRIĆ, KREŠO - sin Mije, rođen 7. veljače 1929. godine u Međugorju, Čitluk, emigrant, radi u Karlsruheu na adresi Ruhrererstr. 43, telefon 0721-36324, vlasnik restorana 'Binding-Stube'. U sklopu skupne op. obrade vodi se od 1970. godine, član HRB-a i HNO-a (j) i UHE. S našom PI otišao je na rad u SR Njemačku; 1961. godine odbacio je našu PI i priključio se emigraciji u Karlsruheu, na čijemu je čelu bio Dane Šarac. Postao je član HNO-a (j), a zatim i član HRB-a. Bio je aktivan u skupini ekstremista okupljenih oko Dane Šarac, a isticao se pisanjem članaka koje je objavljivao u emigrantskom tisku. Sivrić vrbuje nositelje naših PI za uključivanje u emigrantske organizacije, sudjeluje u demonstracijama, najavljuje izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija. U restoran mu zalaze pripadnici ekstremne emigracije, gdje održavaju svoje sastanke. Ima indicija da prikuplja povjerljive podatke o vojnim objektima u zemlji.

SLIŠKO, VESELKO - zv. 'Veso', rođen 1944. godine u Kangari, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Freiburgu, nositelj naše putne isprave, vlasnik građevinske tvrtke. U tvrtki mu radi emigrant Dane Ćorić. U kontaktu je s ekstremnim emigrantom Jankom Mijatovićem, drži promidžbeni materijal.

SOČO, TOMISLAV - zv. 'Braco', rođen 5. rujna 1940. godine u Sarajevu, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala 'Barun Trenk' u Zapadnom Berlinu. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije Josipom Bulićem, Ivom Borasom, Antom Šiškom i dr. koji mu zalaze u objekt.

SOPTA, MARIN, sin Jakova i Šime, rođen 3. svibnja 1948. godine u selu Dužice, Široki Brijeg, Hrvat, državljanin SFRJ - nositelj NPI, živi i radi u Hensenkirsehu, vlasnik 'Balkan Grilla'. S njim je raščišćavano tijekom 1978. godine i 1979. godine na okolnosti druženja i kontaktiranja s ekstremnim emigrantima.

STIPIĆ, MARKO - zv. 'Vili', rođen 18. travnja 1948. godine u Letku, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ i Švedske, emigrant, živi u Stocholmu, Jupiterv 46, 18163 Lindingo, Sverigle, tel. 876-62-312 vlasnik pizzerije 'Pirate' u Stockholmu, član MO HNV-a 'Matija Gubec', vodi se kao operativna obrada. Sudionik demonstracija, sudionik u akciji 'Rajna' organizator diverzantsko-terorističkih akcija. Vrbuje naše građane za učlanjenje u emigrantske organizacije.

STIPIĆ, ANTO - rođen u okolini Duvna, emigrant, vlasnik restorana u Erebronu, Švedska. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ. Kontaktira s emigrantom Tomislavom Reberinom, koji mu zalazi u lokal.

STRUKAR, MARKO - sin Stipe, rođen 2. studenog 1930. godine u Vitezu, Hrvat, državljanin SFRJ i Švedske, vlasnik staklorezačke radnje u Lanskarnu - Švedska, član HNO-a ('luburičevci'). Potječe iz ustaške obitelji. Pred kraj rata roditelji su mu strijeljani zbog učinjenih nedjela. U radnji mu se okupljaju pripadnici HNO-a (I). Blagajnik je organizacije. Zadužen je za nabavku oružja, eksploziva i distribuciju emigrantskog tiska.

SUČIĆ, IVAN - zv. 'Žap', sin Dane, rođen 6. srpnja 1934. godine u Prisoju, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik lokala 'Adria Grill' u Hagenu kod Dortmunda, član UHNJ-a i TRUP-a. Član je i časnog suda UHNJ-a. Vodi se kao operativna obrada. Potječe iz proustaški orijentirane obitelji. Emigrirao je 1957. godine u Italiju, a 1958. godine posredstvom svećenika Draganovića prešao je u SR Njemačku i uključio se u rad UH-a Njemačke. U Dortmundu je pristupio 'Hrvatskom križarskom bratstvu', ali je zbog sukoba s pojedincima prešao u TRUP. Diverzantsko-terorističku obuku završio je u sklopu HRB-a i bio je predviđen za ubacivanje u zemlju po diverzantskim zadacima. Spreman je za vršenje diverzantsko-terorističkih akcija, financiranje i organiziranje istih. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Antom Vukićem, Vladom Alilovićem, Slavkom Lopurom, Jurom Kapularićem, koji mu zalaze u lokal.

SUŠILOVIĆ, IVAN - rođen 24. veljače 1948. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, živi i radi u Kölnu, emigrant vlasnik restorana 'Razje Taube' u Kölnu, Koerner str. 67., tel 221/5186083. Verbalno neprijateljski istupa. Kontaktira s Petrom Krajinom, identificiranom vezom ustaške emigracije. U restoran mu zalaze pripadnici ekstremne emigracije.

ŠABIĆ, MUHAREM - zv. 'Mujo', sin Murata, rođen 2. prosinca 1947. godine, u s. Veliki Badići, Bos. Krupa, emigrant, tražio otpust iz državljanstva, vlasnik lokala 'Bosna' u Mölmöeu Švedska, član HNO-a ('luburičevci'). Vodi se pod stalno operativnom kontrolom od 1980. godine. Emigrirao je 1968. godine bio povezan s braćom Mikulić, ubojicom veleposlanika Rolovića (Barišić, Lemo i dr.), emigrantom Hasanom Babićem, rodom iz Kudića, Velika Kladaša, koji u Mölmöeu ima ugostiteljsku radnju gdje se okupljaju emigranti. Kao član ustaške organizacije HNO-a ('luburičevci') bio je zadužen za vrbovanje naših radnika i otkrivanje 'udbinih špijuna'. U kontaktu je s ekstremnim emigrantom dr. Vjekoslavom Lasićem, Veselkom Kодиćem, Šimunom Faljićem i dr. koji mu zalaze u lokal. Sudjeluje u demonstracijama koje organizira HNO (I), promidžbeno djeluje protiv SFRJ.

ŠAKIĆ, LUKA - rođen 26. srpnja 1956. godine u Vodovoji, Kreševo, Hrvat, državljanin SFRJ i Švedske, emigrant, živi u Mölmöeu, ul. Erksfelc 6 B 21453, vlasnik kafebara 'Dana' u Malvan Stagetu (dio Mölmäa), član HOP-a i HNV-a,

vodi se kao prethodna operativna obrada. Bio je član HNO-a (I) od 1976. godine. U kontaktima s ekstremistima fra Vjekoslavom Lasićem, Nikicom i Stanislavom Miličevićem i dr.

ŠAPINA, SLAVKO - sin Petra, rođen 3. listopada 1939. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik restorana u Dortmundu, Prio str. 15., član UHNJ-a. Vodi se kao operativna obrada. Potječe iz obitelji koja je u toku rata bila na strani ustaškog pokreta. Emigrirao je 1960. godine u Austriju, a zatim je prešao u SR Njemačku, gdje se povezao s ekstremnom emigracijom. Postao je član HOP-a, a kasnije i UHNJ-a i njegovog užeg rukovodstva. Obavlja funkciju blagajnika UHNJ-a. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj. Spreman je izvođenje diverzantsko-terorističkih akcija i financiranje istih. Nabavlja oružje i eksploziv za potrebe emigracije. Vrbuje građane - nositelje naših putnih isprava za subverzivno-promidžbenu djelatnost protiv SFRJ. Kontaktira s ekstremnim emigrantima Antom Vukićem, Vladom Alilovićem, Vinkom Čovićem, Nedom Kapularićem i dr.

ŠARAVANJA, TOMO - star oko 50 godina, rođen u Širokom Brijegu, Hrvat, državljanin SFRJ, nositelj naše PI, nalazi se na privremenom radu u Nürnbergu, vlasnik lokala 'Natali'. Verbalno neprijateljski istupa, a u lokalnu mu radi emigrant Petar Čavar.

ŠEGO, ZDRAVKO - sin Nikole, rođen 11. lipnja 1944. godine u Međugorju, Čitluk, Hrvat, državljanin SFRJ i SAD-a, emigrant, vlasnik restorana u Chicagu, SAD, član HNO-a (I) 'Vitez Rafael Boban' i HDP-a, operativna obrada. Početkom 1967. godine s našom PI otišao je na privremeni rad Stuttgart, SR Njemačka. U Stuttgartu je bio do 1969. godine i za to vrijeme je bio u vezi s ustaškom emigracijom, s kojom je aktivno sudjelovao u neprijateljskoj djelatnosti protiv SFRJ. Uz pomoć ekstremnog emigranta Stjepana Šege i fra Vandelina Vasilja, 1969. godine je otišao u Chicago. Po dolasku u Chicago, postao je član HNO-a (I). Zagovara i spreman je izvoditi diverzantsko-terorističke akcije protiv SFRJ, kao i financirati iste. Aktivan je na subverzivno-promidžbenom planu, novčano pomaže rad emigracije, te je za obranu terorista Ante Ljubasa i Marka Bagarića 1981. godine dao 10000 dolara. Supruga mu Ljubica je aktivna u radu HNO-a (I), urednica je lista 'Hrvatska žena', preko kojega, pored ostalog, promiče angažiranje žena za 'oslobođenje Hrvatske', te po zadacima emigracije putuje po Europi. Šego je tijekom 1986. godine boravio u Europi, gdje je ostvario kontakte sa Nikolom Štedulom, Milanom Buškainom i drugim rukovodećim članovima HDP-a. Ovom prigodom dao je Buškainu veću sumu dolara za otvaranje lokala pojedinim ekstremistima u Stuttgartu s ciljem da se jedan dio zarade iz tih lokala koristi za financiranje diverzantsko-terorističkih akcija.

ŠETA, RAMIZ - sin Mehmeda i Ive, rođen 1. srpnja 1929. godine u Klačniku, Višegrad, musliman, emigrant, posjeduje austrijsku putnu ispravu, vlasnik restorana 'Hirsch' u Tinelkomu 4850, Oberthalajn 15, Austrija, tel. 076-72-37-

5-42, utvrđena veza ekstremne emigracije. Sudjelovao je u SS trupama od 1943. godine. Navodno je bio ranjen u ratu i liječen je u Austriji, gdje je ostao živjeti. Poslije oslobođenja odbio je vratiti se u zemlju. Prvo obavještenje o njegovoj aktivnosti u ogranku HOP-a datira iz 1958. godine. U njegovoj gostionici 'Ramiz Sarajlija' koju je tada držao često su se održavali sastanci emigrantske organizacije, na koje su dolazili Mirko Glamuzina, Vilim Cecelja, Marko Bagarić, Ivan Glibo, kao i neki emigranti iz SR Njemačke (München, Stuttgart, Karlsruhe). U restoran mu zalaze pripadnici ekstremne emigracije.

ŠIMIĆ, JOZO - sin Pavla, rođen 4. travnja 1938. godine u Grljevićima, Ljubuški, Hrvat, državljanstvo nepoznato, emigrant, vlasnik ugostiteljskog objekta u Essenu, član HNO-a i UHNJ-a. Početkom 1963. godine pobjegao je u Italiju da bi nakon određenog vremena prešao u Australiju kod braće Ferde i Ante, koji su se već od ranije nalazili u emigraciji. Prema podacima iz 1969. godine Šimić je prešao u Essen - SR Njemačka, gdje je postao član HNO-a. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ, a u kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije, koji mu zalaze u objekt i u njemu održavaju sastanke.

ŠIŠKO, STJEPAN - zv. 'Štef', sin Petra, rođen 8. veljače 1920. godine u s. Vinica, Tomislavgrad, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, vlasnik kavane 'Alte Milf' i 'Štefan Grill' u Stuttgartu, SR Njemačka, član HOP-a, brisana obrada. U tijeku rata bio je ustaša, a jedno vrijeme je bio u njemačkim vojnim jedinicama. Prigodom oslobođenja zemlje zarobljen je u blizini austrijske granice i sproveden u logor, gdje je zadržan određeno vrijeme, a onda je vraćen kući. Emigrirao je 1958. godine u Italiju, odakle je prešao u Francusku, a zatim u SR Njemačku, gdje je pristupio ustaškoj emigraciji i učlanio se u HOP. Koristeći 'Zakon o amnestiji', došao je u zemlju 1962. godine, ali je ubrzo s putnom ispravom otišao na privremeni rad u SR Njemačku. U centru Stuttgarta otvara lokal 'Adria', gdje su se okupljali ekstremni emigranti. Novčano je pomagao terorističke aktivnosti Stipe Ševe, člana HRB-a, a snosio je i troškove oko planiranja diverzija na našem brodu 'Njgoš' u kolovozu 1969. godine dok je bio usidren u tršćanskoj luci. Prema podacima iz 1974. godine u njegovom lokalu pored emigranata iz SR Njemačke, okupljali su se i emigranti koji su dolazili iz Australije. U to vrijeme najčešće je bio u društvu Nikole Kovačića, člana HRB-a. U kontaktu je s ekstremnim emigrantima Franjom Majićem, Jozom Rašom, Stankom Pinjuhom, Ivanom Matićem, Antom Čuvalom, Ivom Borasom i dr. koji mu zalaze i u objekte. Verbalno neprijateljski istupa. Raspačava emigrantski tisak.

ŠOKČEVIĆ, ANTO - zv. 'Šiljak', rođen 1. kolovoza 1946. godine u Donjoj Tranonici, Gradačac, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, živi u Münchenu, Liliemstrasse 48, tel. 89/485-146, vlasnik restorana u blizini Sendugetor plaz, tel. 89/2607622, član HNO-a (j), vodi se kao operativna obrada. Kontaktira s ekstremnim emigrantima Ljubomirom Dragojom, Dragom Gašparom, Petrom Kegljom, Jakovom Čirkom i Matom Ivankovićem, koji mu zalaze u objekt.

Sredinom lipnja 1987. godine navedeni ekstremisti su održali sastanak u Šokčevićevom restoranu. Verbalno neprijateljski istupa, vrbuje nositelje naših putnih isprava za vršenje konkretnih diverzantskih i drugih akcija u zemlji, sudjeluje u demonstracijama i drugim manifestacijama ustaške emigracije.

ŠOLA, FRANKA - rođena 1946. u Prisoju, Tomislavgrad, Hrvata, državljanin SFRJ, nositeljica naše putne isprave, radi u Frankfurtu, gdje u suvlasništvu sa Ivom Čuže, nositeljem naše putne isprave, drži lokal 'Stolz - Ecke'. Kontaktira s pojedinim pripadnicima ekstremne emigracije (Tomislav Mičić, Slavko Džakula), raspačava promidžbeni materijal, u lokal joj zalaze ekstremni emigranti.

ŠOŠIĆ, ILIJA - star oko 50 godina, rođen u okolini Duvna, emigrant, vlasnik restorana 'Dalmacija Grill' u Ingolstadtu - SR Njemačka. U restoran mu zalaze ekstremni emigranti, u kojemu održavaju sastanke.

TOLO, ANTO - zv. 'Nišić', rođen 6. lipnja 1932. godine u s. Bukva, Kreševo, Hrvat, emigrant, živi u Brisbaneu, P.O.Box. 942, Capalaba 4157, Qld Australija, vlasnik građevinske tvrtke, vodi se kao prethodna operativna obrada. Organizator je i sudionik demonstracija, vrbuje naše građane za rad u emigrantskim organizacijama, raspačava letke.

TOMIĆ, STANKO - sin Ivana, rođen 14. ožujka 1945. godine u selu Goranci, Mostar, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, bio vlasnik kavane 'Paulus Klause', sada drži lokal 'Eduard Paffer Haus' ul. Hajstrag str. 43, član HDP-a, ogranak 'Ilija Vučić' u Stuttgartu, u kojemu je i blagajnik. S našom PI otišao je 1968. godine, a 1979. godine ju je odbacio. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ, prikuplja novčanu pomoć i financira rad emigracije, raspačava promidžbeni materijal, te vrbuje naše građane na privremenom radu u SR Njemačkoj. U lokal mu zalaze ekstremni emigranti, a u istom se održavaju sastanci HDP-a. U vezi je s Jankom Mijatovićem, Milanom Buškainom, Ivicom Šumaherom, Lukom Kraljevićem i drugima. Tomić je u ljeto 1987. godine otvorio novi lokal 'Eduard Paffer Haus' u ulici Heistrag str. 45 u koji redovno dolaze Milan Buškain, Franjo Bubalo i drugi ekstremisti iz Stuttgarta, a redovan gost u ovom lokal u bio je Dinko Dedić, ekstremist iz Melbournea, koji je u Stuttgartu boravio od kolovoza do prosinca 1987. godine. U Tomićevom lokal je 15. 11. 1987. održan ručak na kome su prikupljena sredstva za Miru Barišića i druge ustaške teroriste koji se nalaze u zatvorima. Lokal 'Paulus Klause' će nakon renoviranja preuzeti Tomićev brat Pero, nositelj NPI, boravi na radu u Stuttgartu, SR Njemačka

TRNKIĆ, REGINA - rođena 9. srpnja 1952. godine u Ivanjskoj, Banja Luka, nositeljica naše putne isprave, drži u zakupu gostionicu nogometnog kluba TSU 'Talhem' u Talhemu Hadler str. 1., tel. 8862. U navedenu gostionicu povremeno dolaze pojedini ustaški emigranti gdje neprijateljski istupaju i pjevaju nacionalističke pjesme. S Reginom je obavljen informativni razgovor u cilju raščišćavanja.

TUSTONJIĆ, FILIP - zv. 'Fido', sin Mate, rođen 1932. godine u Raškom Polju, Tomislavgrad, Hrvat, emigrant, vlasnik restorana 'Jadran' u Münchenu, Bear strasse, tel. 535-159, član koordinacijskog odbora HNV-a i UHNJ-a. Emigrirao iz zemlje 1957. godine. Jedno vrijeme boravio u Italiji, da bi potom prešao u SR Njemačku. Bio je aktivan član HOP-a, a 1961. godine je pristupio HKB-u ('Hrvatsko križarsko bratstvo') u Dortmundu. Završio je diverzantsko-teroristički tečaj i bio pripreman za ubacivanje u zemlju. Jedan je od sudionika napada (1968. godine) na naše diplomatsko-konzularno predstavništvo. Verbalno neprijateljski istupa, sudjeluje u demonstracijama, raspačava promidžbeni materijal. Kontaktira s pripadnicima ekstremne emigracije, koji mu zalaze u restoran.

URSA, TADIJA - sin Ilije, rođen 12. travnja 1934. godine u s. Priluka, Livno, Hrvat, emigrant, vlasnik restorana 'Europa' u Torontu - Kanada. Emigrirao je 1958. godine u Italiju, odakle je poslije određenog vremena prešao u Kanadu. Prema podacima iz 1983. godine Ursa je 'kum' 'Hrvatskog društveno-kulturnog centra' u Nordvalu - Kanada, za čiju je izgradnju dao 10.000 dolara. Inače, Ursa je predsjednik upravnog odbora centra. Neprijateljski djeluje protiv SFRJ.

VASILJ, ŽIVKO - sin Marina, rođen 27. siječnja 1924. godine u selu Međugorje, Čitluk, Hrvat, državljanin SFRJ, emigrant, živi i radi u Karlsruheu, adresa Rentgen str. 61, telefon 07243-6839, ima lokal, član je HNO-a (I), a bio je član i HRB-a. Vodi se u sklopu skupne operativne obrade od 1975. godine. Potječe iz proustaške obitelji. Emigrirao je 1958. godine u Italiju, a 1961. godine je prešao u Nizu - Francuska, gdje je postao član HOP-a i član 'Odbora suda časti'. Iste godine odlazi u Španjolsku, odakle šalje direktive i promidžbeni materijal Blagoju Periću, Pavlu Klariću u Nizi za daljnji rad HNO-a. Vasilj i dalje neprijateljski djeluje protiv SFRJ. U lokal mu zalaze ekstremisti Dane Šarac, Stipe Bilandžić, Zdravko Beno i Gojko Bošnjak. U lokalnu održavaju sastanke. Bio je u vezi s Luburićem, a 1961. godine postao je član TRUP-a. Diverzantski tečaj završio je u Lyonu. Sudjelovao je u miniranju našeg konzulata u Marseilleu 1962. godine, zbog čega je i uhićen. Pod utjecajem skupine ekstremista iz Karlsruhea, zagovarao je diverzantsko-terorističke akcije protiv SFRJ. Prema neprovjerenim podacima, Vasilj se 1966. godine zaposlio u američkoj vojnoj bazi u blizini Münchena. Prije zabrane djelovanja HNO-a (I) od strane njemačkih pravosudnih organa Vasilj je bio tajnik ove emigrantske organizacije, a nakon zabrane angažirao se na oživljavanju njezina rada.

VIDOVIĆ, MILAN - zv. 'Vitez', sin Ivana, rođen 1950. godine u s. Lopatnica, Livno, emigrant, vlasnik lokala 'Santa Maria' u Zapadnom Berlinu. S našom putnom ispravom otišao je na privremeni rad u SR Njemačku - Zapadni Berlin. Uspostavio je kontakt s Stankom Kardumom, Ivanom Ljubasom, Drago Đolom i drugim ekstremistima. Postao je član HNO-a ('jelićevci'). S Đolom je pripremao

napad na našu vojnu misiju u Zapadnom Berlinu. Vidović je veza ustaške emigracije, čiji pripadnici zalaze u njegov objekt.

VRABAC, OMER - zv. 'Karlo' i 'Čarli', sin Hilme, rođen 1926. godine u s. Nevačka, Han Pijesak, državljanstvo nepoznato, emigrant, vlasnik restorana 'Gasthaus Vrabac' u Klagenfurtu, Tarvizor str., član HRB i HOP. U tijeku rata se nalazio u ustaškim redovima. Neposredno pred oslobođenje zemlje emigrirao je iz Jugoslavije. Jedno vrijeme je boravio u Italiji, SR Njemačkoj i Venezueli, odakle se vratio u Austriju. Vrapca smatraju kao jednog od najpovjerljivijih emigranata u ogranku HOP- a u Klagenfurtu. Kontaktira s izrazito ekstremnim emigrantima - Nikom Martinovićem, dr. Josipom Nikićem, Vilimom Ceceljom, Petrom Milošem i Mirkom Karačićem. Isti mu zalaze u objekt, u kojemu održavaju i sastanke. Aktivan je na promidžbenom planu, posebno oko priprema za proslave '10. travnja'. Financira rad HOP-a i PBV-a.

ZDJELAR, BOROR - rođen u Prijedoru, Hrvat, državljanin SFRJ, radi u Bruchsalu, SR Njemačka, vlasnik kavane 'Kavana kod Zdjelar Bore'. Samovoljno se uključio u rad emigracije, verbalno neprijateljski istupa. U kontaktu je s ekstremnom emigracijom, čiji pripadnici mu zalaze u objekt.

ZEBA, MARKO - rođen 1. ožujka 1954. godine u s. Zabrdže, Kotor Varoš, nositelj naše putne isprave, vlasnik lokala u Saarbrückenu, živi s njemačkom državljanicom. Promidžbeno djeluje protiv SFRJ. U lokal mu zalazi ekstremist Franjo Goreta i dr.

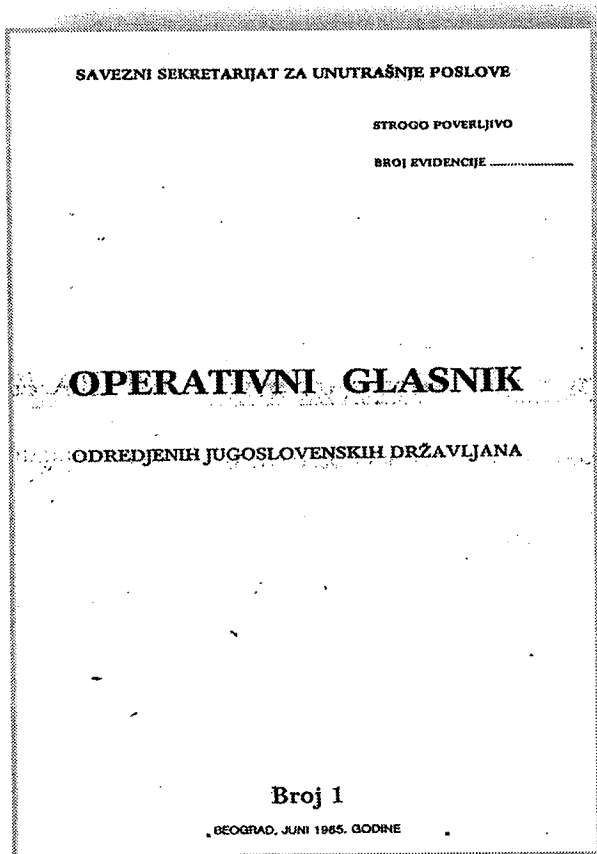
ZUBOVIĆ, HASAN - sin Huse i Mejre, rođena Džemile, rođen 1. kolovoza 1933. godine u selu Vlahovići, Ljubinje, Musliman, državljanin SFRJ i Australije, emigrant, u Melbourneu, Australija, vlasnik hotela 'Royal Eychange' i lokala 'Marhet'. Prema ranijim podacima Zubović je član HOP-a, neprijateljski djeluje protiv SFRJ i u kontaktu je s pripadnicima ekstremne emigracije (Ante Gelo i dr.), koji u njegovu hotelu 'Royal Eychange' održavaju sastanke. Prema podacima pouzdanog izvora iz 1987. godine, Zubović u Melbourneu posjeduje i hotel 'Meklaud' (Pell str., telefon 03-3297062) koji je lociran preko puta objekta 'Viktorija Market'. Prigodom upoznavanja s izvorom Zubović mu se predstavio kao 'Hrvat, rodom od Stoca'. U hotelu, uglavnom, stanuju osobe rodom iz Bosne, a jedan kat je rezerviran za oboljele čije izdržavanje plaća australijska vlada.

ZULFIKARPAŠIĆ, ADIL - lažno ime Ali Kujber, Albert Schon i Ismail Haždad, sin Huseina i Zahide, rođen 1922. godine u Foči, Musliman, državljanin SFRJ i Švicarske, emigrant stalno nastanjen u Švicarskoj, Zürich - Delertal br 22, vlasnik tvrtke 'Stamako' u Zuerichu, Lowenstrasse 17, tel. 012112510, član NDA, operativna obrada. Nakon pričinjenih malverzacija u poduzeću 'Koteks', gdje je bio direktor, Adil je 50-tih godine s našom putnom ispravom otišao u Trst,

gdje je ostao oko osam mjeseci. Tu je saslušavan od predstavnika AOS-a i tom prigodom dao je niz sigurnosno-zanimljivih podataka o određenim društveno-političkim ličnostima rukovoditeljima i nekim službenicima UDB-e u BiH, kao i podatke o određenim akcijama UDB-e. Iz Trsta prelazi u Austriju, gdje ostaje oko tri godine. Tom prigodom je saslušavan od francuske obavještajne službe. Nakon boravka u Austriji prelazi u Švicarsku, gdje se i sada nalazi. U tom razdoblju povezuje se s ekstremnim dijelom muslimanske emigracije i ubrzo postaje jedan od njezinih rukovoditelja, a bio je u uskoj vezi s organizacijom HNO-a u Münchenu. Aktivno je radio na okupljanju emigranata, posebno njezinog intelektualnog dijela, u cilju oživljavanja organizacija 'MM'. Aktivira se na stvaranju i izdavanju lista 'Bosanski pogledi', oko kojega je uspio okupiti veći broj muslimanske ekstremne emigracije. Suradivao je i bio je u vezi s intelektualnim krugovima hrvatske emigracije i pripadnicima bivših jugoslavenskih političkih stranaka. Sredinom 60-tih godina zapošljava se u svojstvu glavnog direktora i postaje član upravnog odbora u tvrtki 'Stamako finans Handeles AG' u Zürichu. Preko ove tvrtke 'Švicarske udružene banke' plasiraju svoj kapital u našu zemlju. Posebno je bio zainteresiran za plasiranje 'Stamakovog' kapitala u BiH. Kontinuitet neprijateljske djelatnosti Zulfikarpašića nastavlja se i 1970-tih godina istim intenzitetom i aktivnije radi u okviru NDA. Nastoji da veći broj osoba iz muslimanske emigracije uvede u krug 'Nove demokratske alternative'. Krajem 1983. godine Adil Zulfikarpašić na sastanku 'Akcijskog odbora' NDA u Londonu nudi financijska sredstva za organizaciju 'Simpozija o Jugoslaviji', ali pod uvjetom da se u dnevni red uvrsti i razmatranje 'položaja Muslimana u Jugoslaviji'. U međuvremenu na jednom sastanku u Buenos Airesu zastupa stajalište o stvaranju 'Bosanske države'. Godine 1984. potpisnik je 'Poruke akcijskog odbora za demokratsku alternativu' u kojoj se s poznatih pozicija NDA pored ostalog kritizira SKJ i zagovara uspostavljanje višepartijskog sustava u zemlji. U posljednje vrijeme kod Adila Zulfikarpašića se pojavljuje ideja o osnivanju 'Bosanskog instituta' koji bi se bavio poviješću i tradicijom muslimana u Jugoslaviji. U 'Novoj demokratskoj alternativu', predstavnik je 'muslimanske grupacije'...

**IZVADAK IZ
“OPERATIVNOG GLASNIKA
ODREĐENIH JUGOSLAVENSKIH DRŽAVLJANA”**

*Savezni sekretarijat unutarnjih poslova,
Beograd 1985.*

*Faksimil naslovnice
“Operativnog glasnika” SSUP-a, 1985.*

ABRAMOVIĆ, (ANTO) ILIJA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *08. 07. 1925., GREBNICE, BOSANSKI ŠAMAC, SFRJ*

Prebivalište: *KLAGENFURT, AUSTRIJA*

Boravak: *KLAGENFURT, AUSTRIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76009713*

ADAMOVIĆ, (MARIJAN) ILIJA, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *17. 10. 1948., TURIĆ, GRADAČAC, SFRJ*

Prebivalište: *TURIĆ, GRADAČAC, SFRJ*

Boravak: *RONTLINGEN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU IZDAO GRADAČAC, SFRJ*

Zanimanje: *GRAĐEVINSKI RADNICI - OSTALI*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, STANISLAV BAŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *78005488*

AJANOVIĆ, (SULJO) ŠEĆIR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 04. 1942., VOLJICE, GORNJI VAKUF, SFRJ*

Boravak: *AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76009763*

AKALOVIĆ, (MARJAN) PERO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *27. 04. 1944., BODERIŠTE, BRČKO, SFRJ*
Prebivalište: *GUBAŠEVO, ZABOK, SFRJ*
Boravak: *KREFELD, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Zanimanje: *GOSTIONIČAR*
Koristi automobil: *PORSHE, SIVI*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA*
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Telefon: *881122, ANTO MENDEŠ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 05. 1986.*
Evidencijski broj: *83004087*

ALBREHT, (FRANJO) ANTON, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *20. 03. 1927., SFRJ*
Prebivalište: *PERTH, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI*
CENTAR SDS-a SARAJEVO
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 02. 1986.*
Evidencijski broj: *84004151*

ALILOVIĆ, (NEDELJKO) STIPO, POL., M
Zvani: *STIPICA*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *29. 03. 1953., OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ*
Prebivalište: *OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ*
Boravak: *OFENBURG, SR NJEMAČKA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: 22021, *IVAN BUNOZA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77008251

ALILOVIĆ, (MILE) VLADO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 18. 03. 1949., *RUŽIĆI, GRUDE, SFRJ*
Prebivalište: *RUŽIĆI, GRUDE, SFRJ*
Boravak: *DORTMUND, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Zanimanje: *KONOBAR I SRODNI*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: 22021, *MIRO ŠIMIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77008243

ALIŠA (MUJO) ŠEFKO, POL., M
Zvani: *ALIŠAKOVIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 1920., *ISAKOVCI, GLAMOČ, SFRJ*
Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 78018681

ANDRIĆ, (IVO) PERO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 13. 04. 1960., *ULICE BRČKO, SFRJ*
Prebivalište: *ULICE BRČKO, SFRJ*
Boravak: *MILHEIM, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA, DETAŠMAN BRČKO.*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881117, ANTO MENDEŠ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *84008913*

ANDRIJANIĆ, IVO JOHAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ, AUSTRIJA*

Rođen: *26. 01. 1935., GORNJA DUBICA, ODŽAK, SFRJ*

Prebivalište: *SPIELFELD, AUSTRIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDV-a, MARIBOR*

Telefon: *882 111, IVAN KLEP*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDV-a MARIBOR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *80002844*

ANIĆ, (MARIJAN) PERO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 02. 1965., ORLOVO POLJE, GRADAČAC, SFRJ*

Prebivalište: *ORLOVO POLJE, GRADAČAC, SFRJ*

Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU BH-081596 IZDAO 11. 12. 1981. GRADAČAC, SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, MIRSAĐ HASELJIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 05. 1986.*

Evidencijski broj: *85003144*

ANTIĆ, (IVO) JANJKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 19. 04. 1952., LIPNICA, TUZLA, SFRJ

Prebivalište: LIPNICA, TUZLA, SFRJ

Boravak: MANNHEIM, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICA HE-146280 IZDATA 03. 03. 1981.

Zanimanje: BRAVAR

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 888163, 224653, 222186, NEBOJŠA NOVAKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 84006470

ARABDŽIĆ, (ANDRIJA) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: BANJA LUKA, SFRJ

Boravak: BREGENC, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: SVEĆENIK

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01.11.1985.

Evidencijski broj: 76009705

ARELIĆ, (ILIJA) DRAGUTIN, POL., M

Zvani: DRAGAN, DRAGO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1932., BUKOVICA MALA, DERVENTA, SFRJ

Boravak: AUSTRALIJA

MEJRE OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018657

AREŽINA, (BRANKO) ANTO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 04. 05. 1953., VOLJICE, GORNJI VAKUF, SFRJ

Prebivalište: VOLJICE, GORNJI VAKUF, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU BH-069553 IZDAO 27. 11. 1981. GORNJI VAKUF, SFRJ

Zaposlen: BEČ

Zanimanje: STUDENT

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITIOSDS ZENICA

I DETAŠMAN SDS-a BUGOJNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 826117, 826122, **DŽEVAD ROGONJIĆ**

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 82003890

ARLOVIĆ, (IVAN) STJEPAN, POL., M

Zvani: PEPO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 12. 1950, VUKŠIĆ GORNJI, BRČKO, SFRJ

Boravak: GIESSEN, SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: SPREMAN NA TERORISTIČKE AKCIJE

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, **ANTO MENDEŠ**

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 80001680

ARNAUTOVIĆ, (ILIJAS) ALIJA, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 05. 03. 1948., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA-NOVO SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-258089 IZDAO 13. 04. 1981. BONN, SFRJ

Zanimanje: OBLIKOVAČ I PRERAĐIVAČ METALA - OSTALI

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU*

I IZLASKU IZ ZEMLJE OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, 833244, DRAGAN ANDAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *82003006*

ARTUKOVIĆ, (MATO) ANDRIJA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *25. 08. 1930., KLOBUK, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76019499*

ATLIJA, (ANĐELKO) JOSIP, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 05. 1955., STARA RIJEKA, SANSKI MOST, SFRJ*

Boravak: *HALLSTHAMAR, ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *UHIĆENJE I PROVOĐENJE*

U CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76019506*

ATLIJAS, (STIPE) JOSIP, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 09. 1929., STARA RIJEKA, SANSKI MOST, SFRJ*

Boravak: *HALLSTHAMMAR, ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76019514*

AVDIĆ, (NAZIF) RAGIB, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *30. 09. 1935., BRATUNAC, SFRJ*
Boravak: *AUSTRALIJA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76019548*

AZINOVIĆ, (ILIJA) NIKOLA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *24. 06. 1930., HOMOLJE, KONJIC, SFRJ*
Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA - ILIDŽA SFRJ*
Boravak: *HALMSTAD, ŠVEDSKA*
Zanimanje: *LIMAR*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-aB MOSTAR*
Telefon: *866194, ZDRAVKO ZORIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 02. 1986.*
Evidencijski broj: *85001403*

BAGARIĆ, (IVO) MARKO, POL., M
Zvani: *FRA IVO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1932., MEDOVCI, KISELJAK, SFRJ*
Prebivalište: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833242, DRAGAN ANDAN*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76019572*

BAGIĆ, (MATE) IVAN, POL., M
Zvani: *RAJA*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *16.11.1953. RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Prebivalište: *TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HA-355381 IZDALO TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*
Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MJERI OBAVJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: *835119, BOŽO PAVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 06. 1986.*
Evidencijski broj: *85003300*

BAKOVIĆ, (STOJAN) ANTO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *05. 07. 1931., GORAŽDE, SFRJ*
Prebivalište: *SARAJEVO-CENTAR, SFRJ*
Boravak: *SARAJEVO-CENTAR, SFRJ*
PI: *PUTOVNICU HO-580885 IZDAO 16. 12. 1979. MAGLAJ, SFRJ*
Zanimanje: *SVEĆENIK*
Koristi automobil: *DO 264-70 VW-1600 BORDO*
Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *3161, ŽELJKO KOZINA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 08. 1985.

Evidencijski broj: 83005671

BAKULA, (PETAR) ZDENKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 10. 12. 1922., DERVENTA, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Boravak: AUSTRIJA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76009672

BALEN, (MILE) FRANJO, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 27. 09. 1942., MALI SKOČAJ, BIHAĆ, SFRJ

Prebivalište: SYDNEY, AUSTRALIJA

Zaposlen: HRVATSKI KLUB SYDNEY

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA
HITNO OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BIHAĆ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Telefon: 29241, SMAIL BEGANOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 80009410

BALIĆ, (AHMO) JUSUF, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 05. 1947., VIŠEGRAD, SFRJ

Prebivalište: ROGATICA, SFRJ

Zanimanje: VOZAČ MOTORNIH VOZILA

Koristi automobil: SA 173-985 MERCEDES

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O IZLASKU IZ ZEMLJE

I POVRATKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833242, 833244, **DRAGAN ANDAN**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 06. 1986.
Evidencijski broj: 82003014

BAOTIĆ, (TUNJO) MATO, POL., M
Zvani: TUŠ
Državljanin: SFRJ, SR NJEMAČKA
Rođen: 05. 05. 1939., ORAŠJE, SFRJ
Prebivalište: BAENFURT, SR NJEMAČKA
Zanimanje: RUKOVATELJ DIZALICAMA, NOSAČ I SKLADIŠNI RADNIK
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA, DETAŠMAN SDS-a BRČKO
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA
Telefon: 881122, **ANTO MENDEŠ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 85000041

BAOTIĆ, (JOSIP) VLADIMIR, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1947., DONJA MAHALA, ORAŠJE, SFRJ
Prebivalište: DONJA MAHALA, ORAŠJE, SFRJ
Boravak: HAMILTON, KANADA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA
Telefon: 881122, **ANTO MENDEŠ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 01. 1986.
Evidencijski broj: 82000341

BAOTIĆ, (JOSIP) ZVONKO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 23. 05. 1940., DONJA MAHALA, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: DONJA MAHALA, ORAŠJE, SFRJ
Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA
Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 01. 1986.
Evidencijski broj: 82000028

BARIŠIĆ, (PERO) BLAŽ, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 27. 03. 1940., PAKLAREVO, TRAVNIK, SFRJ
Prebivalište: SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76009747

BARIŠIĆ, (PERO) BOŽIDAR, POL., M
Zvani: BOŠKO
Državljanin: SFRJ
Rođen: 01. 01. 1936., OLOVO, KUPRES, SFRJ
Prebivalište: FRANKFURT, SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76008161

BARIŠIĆ, (IVAN) JAKOV, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 10. 05. 1945., GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76008153*

BARIŠIĆ, (FABIJAN) JOZO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 04. 1948. VAREŠ, SFRJ*

Prebivalište: *PODLUGOVI, ILIJAŠ, SFRJ*

Boravak: *LANDSBERG, SR NJEMAČKA*

Zaposlen: *"KOLHITER", LANDSBERG*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *875125, TIHOMIR BRĐALOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *85001726*

BARIŠIĆ, (TADIJA) MIJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *16. 10. 1942., PAKLAREVO, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *ADELEID, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76008129*

BARIŠIĆ, (IVAN) NIKOLA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *30. 04. 1934., KOTOR VAROŠ, SFRJ*

Prebivalište: *MUENCHEN, KARLSTR. 39., SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *KROJAČ*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MARIBOR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MARIBOR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 03. 1986.*
Evidencijski broj: *85001809*

BARTOLOVIĆ, (NIKOLA) PETAR, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *10. 11. 1925., TIŠINA, BOSANSKI ŠAMAC, SFRJ*
Prebivalište: *FRANCUSKA*
Razlog evidentiranja: *DEZERTIRAO IZ JNA, AKTIVAN U PROPAGANDI PROTIV SFRJ, VRLO DRZAK*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76009698*

BARUN, (JOZO) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *28. 11. 1937., LIŠTANI, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *PARIZ, FRANCUSKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SIOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76009739*

BATKOVIĆ, (IVO) ZLATKO, POL., M
Zvani: *KIKO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *01. 04. 1950., BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *BANJA LUKA, SFRJ*
Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HO-814223 IZDALA 19. 06. 1980. SFRJ*
Zaposlen: *CENTRALNA BANKA MÜNCHEN*
Zanimanje: *RUKOVATELJ RADIO, TV I DRUGIM VIDEOAKUSTIČNIM UREĐAJIMA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU I IZLASKU IZ SFRJ OBAVLJESTITI
CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *84009341*

BAZINA, (IVAN) ANTE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 06. 1936., LJUBOTIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76019580*

BEBEK, (KAŽIMIR) MILJENKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *09. 09. 1936., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *FRIEDRICHSHAFEN, AILINGEN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76019580*

BEBEK, (KAŽIMIR) ŽELJKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 10. 1939., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *ŠPANJOLSKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76019605*

BEKONJIĆ, (HUSEIN) HUSNIJA, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 01. 1945., OSTROŽAC, CAZIN, SFRJ

Prebivalište: OSTROŽAC, CAZIN, SFRJ

Boravak: FRIEDRICHSHAFEN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-195005 IZDAO 18. 03. 1977. CAZIN, SFRJ

Zaposlen: FRIEDRICHSHAFEN

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BIHAĆ
O ULASKU ODNOSNO IZLASKU IZ ZEMLJE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Telefon: 29241, **SMAIL BEGANOVIĆ**

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 80009791

BENO, (VIDOJE) GRGO, POL., M

Zvani: ĐIDO, DEDO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 22. 07. 1939., HOTANJ, ČAPLJINA, SFRJ

Prebivalište: TROLEGATEN, ŠVEDSKA

Zaposlen: TVRTKA SAAB, TROLEGATEN

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76024406

BEŠKER, (ILIJA) ANTE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 12. 06. 1936., RUMBOCI, PROZOR, SFRJ

Boravak: GÖTEBORG, ŠVEDSKA

PI: PUTOVNICU IZDALA ŠVEDSKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76024373

BIBANOVIĆ, (BEGO) ISMET, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *20. 12. 1937., KULEN VAKUF, BIHAĆ, SFRJ*

Prebivalište: *DOBRINJA, SARAJEVO-NOVO, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU HE-845845 IZDALO SARAJEVO-CENTAR, SFRJ*

Zaposlen: *"A. STAUBER" I'SILA DEPONS, TRST*

Zanimanje: *TRGOVAČKI PUTNIK*

Koristi automobil: *I TS232777 GOLF BORDO*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833246, 833325, KASIM BAJRIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *83001166*

BIJEDIĆ, (HAMZA) NIJAZ, POL., M

Državljanin: *SFRJ, SAD*

Rođen: *13. 07. 1937., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *CHICAGO, SAD*

Boravak: *BIDGOŠĆ, POLJSKA*

Zanimanje: *GOSTIONIČAR*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833323, SREĆKO MARKIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *81008841*

BILANDŽIĆ, (JOSIP) STJEPAN, POL., M

Zvani: *STIPO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *21. 10. 1938., GLAMOČ, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76029117*

BILBIJA, ŽARKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, SAD*

Rođen: *1927., UGARCI, BOSANSKO GRAHOVO, SFRJ*

Prebivalište: *FLORIDA, SAD*

Zanimanje: *NASTAVNO OSOBLJE SVEUČILIŠTA, VISOKIH I VIŠIH ŠKOLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Telefon: *85228, 833263*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76003963*

BILIĆ, (ILIJA) JOZO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *23. 03. 1946., LJUBUNČIĆ, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76028458*

BILIĆ, (JURE) MATE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 10. 1952., LJUBUNČIĆ, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *LJUBUNČIĆ, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Dopunski postupak: *NAKON PODUZETIH MJERA*

OSOBU UPUTITI U MJESTO ROĐENJA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835134, BOŽO PAVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84006074*

BILIĆ, (ANDJE) PAVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 28. 06. 1949., NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ

Prebivalište: NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ

Boravak: MANNHEIM, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, HUSEIN DURAKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007378

BILJEŠKOVIĆ, (JURE) BARE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 06. 1945., VUKOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ

Prebivalište: VUKOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HO-137216 IZDAO 29. 12. 978. SKENDER VAKUF, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETOJ MJERI

OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 855532, STIPO ĐUKIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.

Evidencijski broj: 85000067

BILJEŠKOVIĆ, (JURE) STIPAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 30. 07. 1949., VUKOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ

Prebivalište: VUKOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HO-949231 IZDALA 06. 12. 1980. SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETOJ MJERI

OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 855532, STIPO ĐUKIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *85000059*

BJELOBRK, (JOZO) ANTO, POL., M

Zvani: *SCHLOVIST, PAHIAGNA, ALVERZ*

Državljanin: *SFRJ, ŠVEDSKA*

Rođen: *13. 09. 1936., GORNJI KORIČANI, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *GORNJI KORIČANI, TRAVNIK, SFRJ*

Boravak: *GÖTEBORG, ŠVEDSKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA ŠVEDSKA*

Zanimanje: *RADNICI KOJI SE NE MOGU SVRSTATI PO ZANIMANJIMA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *822139, IVAN NEDOKLAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *77003011*

BODULOVIĆ, (NIKOLA) DRAGO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 11. 1932., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *ORUŽAR*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDA-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, BRANKO PLETIKOSA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *79006716*

BOJČIĆ, (NIKOLA) BLAGO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *16. 07. 1948., BLATNICA, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *BLATNICA, ČITLUK, SFRJ*

Boravak: *JOHANESBURG, JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA*

PI: *PUTOVNICU HA-162878 IZDAO 18. 04. 1969. ČITLUK, SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *22021, ANTE REBAC*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77007419*

BONIĆ, (JURE) TOMISLAV, POL., M
Zvani: *TONO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *08. 08. 1933., SARAJEVO, DIO SARAJEVA - CENTAR, SFRJ*
Prebivalište: *SARAJEVO DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*
PI: *PUTOVNICU HE-476723 IZDALO 08. 04. 1975. SARAJEVO*
- CENTAR, SFRJ
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833473, DŽEMO VUČKOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008531*

BORAS, (DRAGO) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *01. 04. 1944., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*
Prebivalište: *VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*
Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HI-765873 IZDAO NUERNBERG, SFRJ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI*
CENTAR SDS-a MOSTAR
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *866515, ANTE TOLJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 84000670

BORAS, (ZLATA) SVETO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 03. 01. 1959., OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ
Prebivalište: OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ
PI: PUTOVNICU HO-761838 IZDAO 02. 09. 1980. LJUBUŠKI, SFRJ
Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Telefon: 866515, ANTE TOLJ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 84000662

BOŠNJAK, (ANDRIJA) BLAŽ, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 03. 09. 1952., SOVIĆI, GRUDE, SFRJ
Prebivalište: SOVIĆI, GRUDE, SFRJ
Boravak: PARIZ, FRANCUSKA
Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Telefon: 22021, MIRO ŠIMIĆ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007386

BRAINOVIĆ, (ANTE) MARIJAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 22. 07. 1949., GORNJA DUBICA, ODŽAK, SFRJ
Prebivalište : GORNJA DUBICA, ODŽAK, SFRJ
Boravak: BEČ, AUSTRIJA
Zanimanje: RADNICI KOJI SE NE MOGU SVRSTATI PO ZANIMANJIMA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Telefon: 842122, *MARKO MIKULIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77003475

BRČIĆ, (PERE) MATE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 26. 02. 1905., *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Boravak: *JEMPPE, BELGIJA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: 835519, *SLOBODAN DŽALTO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007394

BRDAR, (MARKO) JAKOV, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 01. 08. 1929., *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Boravak: *GEELONGE, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: 86353,8 863519, 863502, *IVAN BABIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01.11.1985.
Evidencijski broj: 76047333

BRDAR, (STJEPAN) ZVONKO, POL., M
Zvani: *MAREŽOVIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 08. 02. 1942., *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *GORNJI RUJANI, LIVNO, SFRJ*
Boravak: *GEELONGE, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: *863538, 863519, 863502, IVAN BABIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76047341*

BRIGIĆ, (STIPE) MARKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *07. 01. 1933., STIPANIĆI, TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Prebivalište: *SFRJ*
Boravak: *DÜSSELDORF, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HI-445510 IZDAO 23. 07. 1977. DÜSSELDORF, SFRJ*
Razlog evidentiranja: *ŠVERC ORUŽJA*
Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *80008123*

BRKAN, (MIRKO) RATKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *26. 12. 1943., OLOVO, KUPRES, SFRJ*
Boravak: *SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76008046*

BRKIĆ, (IVO) FRANJO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *27. 07. 1937., DRAGOČAJ, BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *DRAGOČAJ, BANJA LUKA, SFRJ*
Boravak: *PARIZ, FRANCUSKA*
Zaposlen: *PARIZ*
Zanimanje: *OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*

Koristi automobil: *CITROEN*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *855437, STIPO ĐUKIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *82001745*

BRKIĆ, (MARKO) MATO, POL., M

Zvani: *ŽGOLJO, MATIŠIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *13. 12. 1938., HAMZIĆI, ČITLUK, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76008038*

BRKOVIĆ, (SALKO) SEFET, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *18. 06. 1949., GLADOVIĆI, ZENICA, SFRJ*

Prebivalište: *GLADOVIĆI, ZENICA, SFRJ*

Boravak: *AUKENSTERU, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-209995 IZDALA 30. 06. 1970. ZENICA, SFRJ*

Zanimanje: *KONOBAR I SRODNI*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *822139, IVAN NEDOKLAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76047309*

BRLJEVIĆ, (IVAN) NEVENKO, POL., M

Zvani: *NIKICA*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: 21. 09. 1934., USTIPRAČA, GORAŽDE, SFRJ
Boravak: ŠVEDSKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU A
NALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76008012

BUBALO, (MILE) IVAN, POL., M
Zvani: CICOJE
Državljanin: SFRJ
Rođen: 02. 07. 1938., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ
Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76007999

BUBALO, (IVAN) MIRKO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 25. 12. 1937., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ
Boravak: AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76026527

BUCONJIĆ, (IVAN) STJEPAN, POL., M
Zvani: STIPO
Državljanin: SFRJ
Rođen: 17. 02. 1926., POTOCI, MOSTAR, SFRJ
Boravak: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA
Razlog evidentiranja: LAŽNO IME MIRON DERIVA, ZVANI ŠČEPO
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007965*

BUDIMIR, (MARKO) MARKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 04. 1945., VUČIPOLJE, BUGOJNO, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *VRBUJE NAŠE RADNIKE NAORUŽAN PIŠTOLJEM*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *SPROVOĐENJE U CENTAR ZENICA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76026519*

BUJANOVIĆ, (JOZO) JOSIP, POL., M

Zvani: *JOLE, JOSO, POP JOLE*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 01. 1914., ZAVALJE, BIHAĆ, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Boravak: *AUSTRALIJA*

Razlog evidentiranja: *PUTUJE PO EUROPSKIM ZEMLJAMA, SPREMAN ZA DIVERZIJU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007303*

BUJAS, (SREČKO) MILIDRAG, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *23. 10. 1922., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU HI-983374 IZDAO 15. 09. 1978. TRAVNIK, SFRJ*

Zanimanje: *SVEĆENIK*

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: MJERE PODUZETI PRILIKOM IZLASKA I ULASKA U SFRJ I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833161, ŽELJKO KOZINA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 85003160

BULIĆ, (JAKOV) PERO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 14. 01. 1941., PODGRADINA, LIVNO, SFRJ

Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007288

BUNGIĆ, (LUKA) MATO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 27. 12. 1941., VUKIČEVCI, JAJCE, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: SPROVOĐENJE U MUP JAJCE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007262

BUŠIĆ, (ANTE) MIRKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 11. 03. 1938., POKLEČANI, POSUŠJE, SFRJ

Prebivalište: AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007709*

BUTKOVIĆ, (JOSIPA) ANTO, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *07. 06. 1942., VELIKO PALANČIŠTE, PRIJEDOR, SFRJ*
Prebivalište: *VELIKO PALANČIŠTE, PRIJEDOR, SFRJ*
Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *800122, LUKA LOVRIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77008102*

BUTKOVIĆ, (JOSIP) IVAN, POL., M
Zvani: *BUCO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1940., VELIKO PALANČIŠTE, PRIJEDOR, SFRJ*
Boravak: *AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Dopunski postupak: *SPROVOĐENJE CENTRU BANJA LUKA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *800122, MARKO RADIŠIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76026345*

BUTKOVIĆ, (JOSIP) TVRTKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *05. 01. 1945., VELIKO PALANČIŠTE, PRIJEDOR, SFRJ*
Boravak: *PARIZ, FRANCUSKA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *SPROVOĐENJE CENTRU BANJA LUKA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *800122, MARKO RADIŠIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76006602*

BUZUK, (PERO) MIRKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *04. 01. 1941. OSTROŽAC, CAZIN, SFRJ*
Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77004481*

CIGELJ, (PAVLE) ANTON, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *1930., KREŠEVO, SFRJ*
Prebivalište: *BRISBAINE, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO, KEMAL PREPIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 02. 1986.*
Evidencijski broj: *84003541*

ČALETA, (MATKO) BOŽO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1939., OSMANLIJE, KUPRES, SFRJ*
Prebivalište: *GÖTESBORG, ŠVEDSKA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025199*

ČIRKO, (PETAR) JAKOV, POL., M

Zvani: *JAKIŠA*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 07. 1938., RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *AUSTRIJA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025214*

ČORIĆ, (IVAN) BRANKO, POL., M

Zvani: *ANTIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *16. 07. 1942., JARE, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *CLEVELAND, SAD*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025222*

ČORIĆ, (BOŽO) DANE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *14. 04. 1955., DONJI GRADAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *DONJI GRADAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *OBLIKOVAČ I PRERAĐIVAČ METALA - OSTALI*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866553, BRANKO PINJUH*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84007197*

ČORIĆ, (ANTE) FRANJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1926., ĐAKOVIĆI, PUCAREVO, SFRJ*

Prebivalište: *FRANCUSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025230*

ČORIĆ, (ANTO) MIJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *05. 04. 1939., ĐAKOVIĆI, PUCAREVO, SFRJ*

Prebivalište: *NOVI TRAVNIK, PUCAREVO, SFRJ*

Boravak: *LYON, FRANCUSKA*

PI: *HE 990785 IZDAO 08. 11. 1979. LYON, SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Koristi automobil: *PEGOUT 304 KARAVAN SMEĐA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a ZENICA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *822191, IVAN NEDOKLAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *80001739*

ĆOSIĆ, (IVAN) JAKOV, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *13. 03. 1950., KORAĆE, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Prebivalište: *TORONTO, KANADA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: 844156, **NIKOLA GRGIĆ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 03. 1986.
Evidencijski broj: 80001987

ĆOSIĆ, (FILIP) LJUBICA, POL., Ž
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1926., ŠARGOVAC, BANJA LUKA, SFRJ
Prebivalište: AUSTRALIJA
PI: PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76025256

ĆOSIĆ, (JOZO) MATO, POL., M
Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA
Rođen: 24. 09. 1923., BUSOVAČA, SFRJ
Prebivalište: BUSOVAČA, SFRJ
Boravak: FAIRI MEADOR, VOLOGONG, AUSTRALIJA
PI: PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA
Zanimanje: RADNIK PROMETA ROBOM - OSTALI
Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Telefon: 822139, **IVAN NEDOKLAN**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 04. 1986.
Evidencijski broj: 77002381

ĆURIĆ, (ANDRIJA) MATO, POL., M
Državljanin: SFRJ, KANADA
Rođen: 04.11.1923., PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ
Prebivalište: PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ
Boravak: HAMILTON, KANADA
Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 863538, 863519, 863502, **IVAN BABIĆ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76045577

ĆURIĆ, (ANDRIJA) STIPO, POL., M
Državljanin: SFRJ, KANADA
Rođen: 1938., PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ
Prebivalište: PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ
Boravak: HAMILTON, KANADA
Zanimanje: TEHNIČAR TEHNIČKIH, TEHNOLOŠKIH I SRODNIH ZNANOSTI
Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO
Telefon: 863538, 863519, 863502, **IVAN BABIĆ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76047888

ČABRAJA, (ANDRIJA) NIKOLA, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 17. 08. 1950., NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ
Prebivalište: NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ
Boravak: NORT FREMENTAL, AUSTRALIJA
PI: PUTOVNICU HI-871645 IZDAO 11. 06. 1981.-PERTH, SFRJ
Zanimanje: SVEĆENIK
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a DOBOJ
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ
Telefon: 844156, **MARKO MIHALJČIĆ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 02. 1986.
Evidencijski broj: 84003781

ČABRAJA, (JURE) PETAR, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 02. 05. 1928., BIJELO BRDO, DERVENTA, SFRJ
Prebivalište: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76006363*

ČAVAR, (MARTIN) PERO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *09. 09. 1925., ŠURMANCI, ČAPLJINA, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *VRBUJE NOSITELJE PI*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1935.*

Evidencijski broj: *76006305*

ČEKO, (BLAŽO) STIPO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1929., PODHUM, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *RUKOVODITELJ RESTORANA
I DRUGIH UGOSTITELJSKIH OBJEKATA*

Razlog evidentiranja: *NJEGOVA UGOSTITELJSKA RADNJA JE
STJECIŠTE EKSTREMNE ORGANIZACIJE*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007650*

ČELEBIJA, (BLAŽ) NIKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 10. 1945., MOČILA GORNJA, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Prebivalište: *SIJEKOVAC, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

PI: *PUTOVNICU HA-575042 IZDAO 08. 09. 1971. BOSANSKI BROD, SFRJ*

Zanimanje: BRAVAR

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, MIRKO DŽEBA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78008119

ČELEBIJA, (PEJO) PAVAO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 12. 1931., MOČILA GORNJA, BOSANSKI BROD, SFRJ

Prebivalište: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007642

ČILIĆ, (MIRKO) JOZO, POL., M

Zvani: KOZA

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 04. 1956., MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ

PI: PUTOVNICU HI-190924 IZDAO 18. 09. 1979. ČITLUK, SFRJ

Zaposlen: "AUTOTRANSPORT"

Zanimanje: VOZAČ MOTORNIH VOZILA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: MJERU PRETRESA IZVRŠITI NA DRŽAVNOJ GRANICI
I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866518, LJUBO PRSKALO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 84007171

ČILIĆ, (JOZO) TOMISLAV, POL., M

Zvani: POP

Državljanin: SFRJ

Rođen: 04. 12. 1957., MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ

PI: PUTOVNICU HI-783545 IZDAO 11. 01. 1979. ČITLUK, SFRJ

Zanimanje: MEHANIČAR I MONTER CESTOVNOG
MOTORNOG VOZILA - AUTOMEHANIČAR

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: MJERU PRETRESA IZVRŠITI NA DRŽAVNOJ GRANICI
I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866518, LJUBO PRSKALO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 84007189

ČIRKO, (JAKOV) IVAN, POL., M

Zvani: MIŠO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 09. 1945., RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: SALZBURG, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: SVEČENIK

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835519, JURE MAMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007443

ČOLAN, (BEGO) MUJO, POL., M

Državljanin: SFRJ, VELIKA BRITANIJA

Rođen: 08. 02. 1926., SMREKOVICA, BREZA, SFRJ

Boravak: HUDERSFILD, VELIKA BRITANIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833473, TEUFIK MUŠIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76003111*

ČOVIĆ, (STANKO) VINKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *03. 02. 1940., LJUTI DOLAC, ŠIROKI BRJEG, SFRJ*
Boravak: *SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007486*

ČUJIĆ, (MARIJAN) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *05. 02. 1936., MRKODOL, TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007479*

ČULINA, (ANTE) SREĆKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *15. 03. 1938., OBLJAJ, BOSANSKO GRAHOVO, SFRJ*
Prebivalište: *OBLJAJ, BOSANSKO GRAHOVO, SFRJ*
Boravak: *SAN FRANCISCO, SAD*
Zanimanje: *MEHANIČAR I MONTER CESTOVNOG MOTORNOG VOZILA - AUTOMEHANIČAR*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Telefon: *811147, HUSELJ SARGANOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008127*

ČULJAK, (LJUBO) MILJENKO, POL., M
Zvani: *BIŠČEVIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *14. 08. 1937., VELJACI, LJUBUŠKI, SFRJ*
Prebivalište: *BEČ, AUSTRIJA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007460*

ČULJAK, (IVAN) TOMA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *15. 04. 1957., PLOČA, PROZOR, SFRJ*
Prebivalište: *JAKŠIĆ, SLAVONSKA POŽEGA, SFRJ*
Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HO-097173 IZDALA 16. 02. 1979.
SLAVONSKA POŽEGA, SFRJ*
Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O DOLASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *866190, BOŽO DŽAKULA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 02. 1986.*
Evidencijski broj: *85001479*

DABIĆ, (MATO) MARKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *25. 06. 1932., MATIĆI, ORAŠJE, SFRJ*
Prebivalište: *MANNHEIM, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA- DETAŠMAN SDS-a BRČKO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, ANTO MENDEŠ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 01. 1986.*

Evidencijski broj: *82000036*

DAVIDOVIĆ, (PEJO) BLAŽ, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 10. 1951., DAVIDOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ*

Prebivalište: *DAVIDOVIĆI, SKENDER VAKUF, SFRJ*

Boravak: *SALZBURG, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU SB-220080 IZDALA 08. 11. 1983. SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *PO ULASKU U SFRJ I PODUZETOJ MJERI
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *855532, STIPO ĐUKIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *85000108*

DEDIĆ, (HASAN) MEHMED, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *07. 03. 1945., DUBRAVE GORNJE, ŽIVINICE, SFRJ*

Prebivalište: *DUBRAVE GORNJE, ŽIVINICE, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *888163, 222925, 224635, EMIN KAKNJAŠEVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84036496*

DEGLIN, JELICA, POL., Ž

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 05. 1950., DONJI BAŠIĆ, BOSANSKI ŠAMAC, SFRJ

Prebivalište: BABINA GREDA, ŽUPANJA, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HA-243704 IZDALA 16. 16. 1978. SFRJ

Zaposlen: STUTTGART

Zanimanje: KROJAČ

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: OBAVJESTITI CENTAR SDS-a VARAŽDIN

Obavijestiti: CENTAR SDS-a VARAŽDIN

Telefon: 45-278, 40-346 278, IVAN VESENJAK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a VARAŽDIN

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 03. 1985.

Evidencijski broj: 85091643

DILBER, (IVAN) MARINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 05. 03. 1937., BUKOVICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: FRANKFURT NA MAJNI, SR NJEMAČKA

MjERE OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76028490

DIZDAREVIĆ, (HASIB) NUMO, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 11. 03. 1932., ŠETIĆI, ROGATICA, SFRJ

Prebivalište: GEELONG, AUSTRALIJA

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833545, ZVONKO VREBAC

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 79036211

DOLIĆ, (ANTE) JOSIP, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 20. 03. 1913., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: HAMBURG, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76019689

DOLIĆ (NIKOLA) MLADEN, POL., M

Zvani: MEHO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 01. 1937., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: KARLSRUHE, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76024159

DOMINIKOVIĆ, (MATE) JOSIP, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1935., VIDOVICE, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: DJELUJE S NACIONALŠOVINISTIČKIH POZICIJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025347

DRAŽIĆ, (ČEDO) IVAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 28. 02. 1959., PADEJ ČOKA, SFRJ

Prebivalište: RASNO, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

BORAVIŠTE: VILLACH, AUSTRIJA

PI: PASOŠ BH-299921 IZDATA 25. 05. 1984. ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZAPOSLENJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866191, MIROSLAV ŠIMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 85001776

DUGANDŽIĆ, (STJEPAN) LUKA, POL., M

Državljanin: SFRJ, FRANCUSKA

Rođen: 22. 06. 1943., SARAJEVO, DIO SARAJEVA - CENTAR

Prebivalište: MARSELIES, FRANCUSKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, ZLATKO MUSA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84002870

DUGANDŽIĆ, (LUKA) NIKOLA, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 08. 1952., ZVIROVIĆI, ČAPULJINA, SFRJ

Prebivalište: ZVIROVIĆI, ČAPLJINA, SFRJ

Boravak: GROCYELCAYN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-558835 IZDALA 25. 05. 1978. ČAPLJINA, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866515, ANTE TOLJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.

Evidencijski broj: 84000711

DUGANDŽIĆ, (LUKA) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 12. 08. 1942., MILETINA, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: OLOFSTROM, ŠVEDSKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866194, ZDRAVKO ZORIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 85001461

DUGANDŽIĆ, (FRANJO) ŽARKO, POL., M

Zvani: ČOTIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 19. 03. 1938., MALI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ

Boravak: AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007410

DUJMIĆ, (RUDOLF) PERO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1938., BOSANSKI BROD, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1935.*
Evidencijski broj: *76007423*

DUJMOVIĆ, (LUKA) STIPE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *14. 07. 1936., VEDRO POLJE, BIHAĆ, SFRJ*
Boravak: *FRANCUSKA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007436*

DUJO, (NIKE) STJEPAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *14. 02. 1942., RANKOVIĆI, PUCAREVO, SFRJ*
Boravak: *PEUZBEURG, MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1935.*
Evidencijski broj: *76007444*

ĐAPIĆ, (JAKOV) ANTE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *03. 07. 1927., ČAPRAZLIJE, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *ČAPRAZLIJE, LIVNO, SFRJ*
Boravak: *NUERNBERG, SR NJEMAČKA*
Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: *835519, JURE MAMIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007469

ĐOLAN, (MIJO) NIKOLA, POL., M

Zvani: DUGI

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1942., RUMBOCI PROZOR SFRJ

Prebivalište: SAD

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDB MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDB MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006545

ĐULIMAN, (HAŠIMA) BESIM, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1940., ZLAVAST, BUGOJNO, SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

PI: PUTOVNICA

Razlog evidentiranja: OSUĐIVAN

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006579

ĐAKULA, (ANĐELKO) SLAVKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 20. 12. 1952., PJEŠIVAC, STOLAC, SFRJ

Prebivalište: PJEŠIVAC, STOLAC, SFRJ

Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866553

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 80003505

ĐOJIĆ, (TUNJO) PERO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1932., DONJA MAHALA, ORAŠJE, SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Razlog evidentiranja: EMIGRANT ČLAN HRB-a I RASPOREĐEN U TROJKU

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007361

ELEZ, (JOZO) TIHOMIR, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 15. 02. 1959., MILETINA, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: MILETINA, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA HITNO OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR RADI DOGOVORA O DALJNJEM NASTUPU
PREMA OVOJ OSOBI

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866552, MIRO ŠIMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 10. 1985.

Evidencijski broj: 82005036

ERCEG, (IVAN) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 24. 10. 1928., BIJELJINA, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti : CENTAR SDS-a SPLIT

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SPLIT

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76008255

EREŠ, (MARIJAN) DRAGO, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 19. 09. 1940., RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

PI: PUTOVNICU BH-108725 IZDALA SFRJ

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU HITNO OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, ANTE REBAC

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 77007477

FRANJIĆ, (ILIJA) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1952., VUKŠIĆ DONJI, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: VUKŠIĆ DONJI, BRČKO, SFRJ

Boravak: MUEHLHAIM, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA DETAŠMAN BRČKO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881117, ANTO MENDEŠ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 10. 1985.

Evidencijski broj: 84008905

FRANJKOVIĆ, (IVO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, KANADA

Rođen: 1944., HALJINICI, KAKANJ, SFRJ

Boravak: HAMILTON, KANADA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski BRO: 76013467

GAGRO, (IVAN) PAVAO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 04. 04. 1927., ČITLUK, SFRJ
Boravak: AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76007551

GAGULIĆ, (NIKO) FRANJO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 29. 09. 1963., DONJA TRAMOŠNICA, GRADAČAC, SFRJ
Prebivalište: DONJA TRAMOŠNICA, GRADAČAC, SFRJ
Boravak: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU HB-256009 IZDAO 25. 05. 1981. GRADAČAC, SFRJ
Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA
Koristi automobil: MD 174-13 GOLF BIJELA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTII
CENTAR SDS-a TUZLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA
Telefon: 881122, MIRSAĐ HASELJIĆ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 05. 1986.
Evidencijski broj: 85003136

GAŠO, (MARKA) FRA HRVOJE, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1937., TRAVNIK, SFRJ
Razlog evidentiranja: POJAVLJUJE SE KAO IVAN BAŠIĆ I STOJAN
RADAKOVIĆ
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025107*

GAŠPAR, (STIPAN) BLAŽ, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 01. 1939., RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *KOELN, FINSKA*

Boravak: *FINSKA*

Zaposlen: *PRIVATNI LOKAL "EUROPA" KOELN*

Zanimanje: *RUKOVODITELJ RESTORANA I DRUGIH UGOSTITELJSKIH OBJEKATA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835165, BOŽO PAVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *79006732*

GELO, (ILIJE) MARKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1933., LUSNIĆ, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *DÜSSELDORF, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti : *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76021717*

GLAVAŠ, (IVICA) IVICA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *06. 10. 1931., TRAVNIK, SFRJ*

Boravak: *ESSEN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICA*

Razlog evidentiranja: *SPREMAN NA AKCIJE PROTIV SFRJ*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76021593*

GLAVAŠ, (ANTE) LJUBOMIR, POL., M
Zvani: *STARJ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *21. 11. 1921., DRINOVCI, GRUDE, SFRJ*
Prebivalište: *OSIJEK, SFRJ*
Boravak: *RHEINFELDEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Zaposlen: *RHEINFELDEN*
Zanimanje: *OSOBE KOJE SU DALA NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK, VELJKO RADOŠEVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 08. 1985.*
Evidencijski broj: *80005806*

GLAVURDIĆ, (MARIJAN) ANTE, POL., M
Državljanin: *SFRJ, FRANCUSKA*
Rođen: *13. 06. 1935., LUSNIĆ, LIVNO, SFRJ*
PI: *OSOBNU PUTOVNICU (INOZEMNU) IZDALA FRANCUSKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*
Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: *835138, BRANKO MARELJA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 06. 1986.*
Evidencijski broj: *85003326*

GOGIĆ, (IVO) ZDRAVKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *08. 03. 1952., VAREŠ, SFRJ*
Prebivalište: *VAREŠ, SFRJ*

Boravak: *AUGSBURG, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *875125, TIHOMIR BRĐALOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *85001734*

GRABOVAC, (ALOJZ) LJUPKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *14. 09. 1950., LENDJEROVINA, BUGOJNO, SFRJ*

Prebivalište: *ČAUŠLIJE, BUGOJNO, SFRJ*

Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-628589 IZDALO 10. 01. 1978. BUGOJNO, SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *ODMAH OBAVIJESTITIO ULASKU U ZEMLJU*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *826117, VLADIMIR ČESIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 07. 1985.*

Evidencijski broj: *79004695*

GRABOVAC, (STIPO) MIRKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 01. 1941., GUVNA, DONJI VAKUF, SFRJ*

Razlog evidentiranja: *PRIPREMAO ATENTAT NA PREDsjedNIKA TITA
PRIGODOM POSJETA AUSTRIJI ZBOG ČEGA JE UHIĆEN I SUĐEN*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76024688*

GRANIĆ, (VICE) MLADEN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 19. 11. 1936., VAŠAROVIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: VAŠAROVIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: AUGSBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-409852 IZDALA 01. 07. 1977. SFRJ

Zaposlen: ŽELJEZNIČKA POSTAJA AUGSBURG

Zanimanje: RADNIK NA PROMETNIM SREDSTVIMA

I UREĐAJIMA - OSTALI

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),

NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI

CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 266518, ZLATKO UDOVČIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.

Evidencijski broj: 84000555

GRBAVAC, (JERKO) SREČKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 02. 1950., HARDOMILJE, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: HARDOMILJE, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: FRIDRISCHAFEN, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),

ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, IVAN BUNOZA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007485

GRBAVAC, (ETAR) SLOBODAN, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 08. 02. 1934., GRAB, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: GRAB, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: CANBERA, AUSTRALIJA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),

NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *22021, ANTE REBAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008110*

GRBEŠIĆ, (MILE) IVAN, POL., M

Zvani: *PIKUL*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 05. 1938., DOBRKOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *PARIS, FRANCUSKA*

Zaposlen: *RENAULT*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76018285*

GRGIĆ, (JURE) IVICA, POL., M

Državljanin: *SFRJ, SFRJ*

Rođen: *03. 06. 1941., GOLUBIĆ, BIHAĆ, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *ZAGOVARA TERORISTIČKE AKCIJE NA NAŠE DKP
KAO I ATENTAT NA PREDSDJEDNIKA REPUBLIKE*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76023242*

GRUBIŠIĆ, (MATE) ANTO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1942., DERVENTA, SFRJ*

Boravak: *OSLO, NORVEŠKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76018201*

GRUBIŠIĆ, (ŠIMO) IVICA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *06. 09. 1954., VRHOVI, DERVENTA, SFRJ*
Prebivalište: *VRHOVI, DERVENTA, SFRJ*
Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*
PI: *PUTOVNICU HO-607049 IZDALA 07. 11. 1979. DERVENTA, SFRJ*
Zanimanje: *TEHNIČAR - CRTAČ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a DOBOJ*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Telefon: *844156, 144162, 844163, HUSEIN DURAKOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 05. 1986.*
Evidencijski broj: *85003128*

GRUBIŠIĆ, (IVAN) SLAVKO, POL., M
Zvani: *BILANOVIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *15. 11. 1953., GRADAC, POSUŠJE, SFRJ*
Boravak: *ŠVEDSKA*
Razlog evidentiranja: *1966. EMIGRIRAO U AUSTRIJU ,POVEZAN SA
VILIMOM CECELJA I VLADOM ŠIŠKOM,
U STANU NAĐENE TEMPIRANE MINE, AH PROIZV. I OTROV*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76026197*

GRUBIŠIĆ, (JOZO) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 03. 1943., MOSTAR, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZAGREB

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZAGREB

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76005208

GUBO, (JURE) SLAVKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 12. 1933., CERIĆI, BANJA LUKA, SFRJ

Boravak: STOCKHOLM, ŠVEDSKA

Razlog evidentiranja: RUKOVODITELJ HRB-a I HNO-a

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76028193

HADŽIOMEROVIĆ, (HAMZA) IRHAM, POL. ,M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 02. 02. 1924. SARAJEVO, DIO SARAJEVA – ILIDŽA, SFRJ

Prebivalište: SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO
O ULASKU U ZEMLJU

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833325, ZVONIMIR VREBAC

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 80008066

HERCEG, (ILIJA) DRAGUTIN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 08. 07. 1924., PROLOG, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76010645

HOLOVČUK, (ANDRIJA) PAVLE, POL., M

Rođen: 05. 07. 1940 ., DEVETINA, LAKTAŠI, SFRJ

Prebivalište: NOVA GRADIŠKA, SFRJ

Boravak: HAMBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HO 546355 IZDALA 25. 09. 1979. BANJA LUKA, SFRJ

Zanimanje: PRAVNIK

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 855452, IVAN FIGUREK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 84006529

HRKAČ, (PERE) BOŽO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 03. 1941., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: POSTOJI MOGUĆNOST
ILEGALNOG ULASKA U ZEMLJU

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78001324

IBRIŠEVIĆ, (HUSEIN) MUSTAFA, POL., M

Zvani: *BATO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *19. 09. 1925., ORAŠJE, SFRJ*

Prebivalište: *TREBINJE, SFRJ*

Boravak: *TRST, ITALIJA*

Zanimanje: *UGOSTITELJ*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR - DETASMAN SDS-a TREBINJE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *864122, DANILO BENDERAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *84010380*

IKANOVIĆ, (IBRO) MEHMED, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 04. 1941., REPNIK, BANOVIĆI, SFRJ*

Prebivalište: *REPNIK, BANOVIĆI, SFRJ*

Boravak: *ESSEN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *888443, 224653, NEBOJŠA NOVAKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 10. 1985.*

Evidencijski broj: *84008591*

IKIĆ, (MIJO) FILIP, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *19. 04. 1959., BOĆE, BRČKO, SFRJ*

Prebivalište: *BOĆE, BRČKO, SFRJ*

Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU HI-675141 IZDAO BRČKO, SFRJ*

Zanimanje: *STUDENT*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI*

CENTAR SDS-a TUZLA

– DETAŠMAN SDB BRČKO, TELEFON SPECIJAL BR. 881122

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, ANTO MENDEŠ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *81009815*

ILIĆ, (MIJE) MATO, POL., M

Zvani: *DELFIĆ*

Rođen: *22. 09. 1925., KRČEVINE, VAREŠ, SFRJ*

Boravak: *LANGWAED FORET, AUGSBURG, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, DRAGAN ANDAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76011221*

ILIČIĆ, (NIKOLA) BRANKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, ARGENTINA*

Rođen: *18. 08. 1914., FOJNICA, SFRJ*

Prebivalište: *FOJNICA, SFRJ*

Boravak: *BUENOS AIRES, ARGENTINA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*

LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *853473, TEUFIK MUŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008128*

IVANKOVIĆ, (MATE) LUKA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 03. 1925., KLJEVCI, SANSKI MOST, SFRJ*

Razlog evidentiranja: *EMIGRIRAO '57. U SR NJEMAČKU GDJE JE BIO*

ČLAN HNO-a, 1962. GOD. POLOŽIO ZAKLETVU I PRISTUPIO HRB-u

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76010778*

IVANKOVIĆ, (ILIJA) STANKO, POL., M
Zvani: *MARKIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *25. 11. 1924., HAMZIĆI, ČITLUK, SFRJ*
Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76010760*

IVIĆ, (NIKOLA) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ, SR NJEMAČKA*
Rođen: *1926., BUGOJNO, SFRJ*
Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*
Zanimanje: *OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*
Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*
Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833242, BRANKO PLETIKOSA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *79006758*

JAJILOVIĆ, (IVO) IVAN, POL., M
Zvani: *JAJILO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *17. 03. 1932., BIJELO BRDO, DERVENTA, SFRJ*
Boravak: *Z. BERLIN, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76001321*

JAKOVLJEVIĆ, (STIPE) BLAŽ, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *02. 02. 1933., IVANJSKA, BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *IVANJSKA, BANJA LUKA, SFRJ*
Boravak: *GEELONG, AUSTRALIJA*
PI: *OSOBNU PUTOVNICU (INOZEMNU) IZDALA AUSTRALIJA*
Zaposlen: *TVORNICA ŽICE GEELONG*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *855144, VUKAŠIN DEJANOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008169*

JAKOVLJEVIĆ, (JOSO) JURO, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *22. 11. 1921., IVANJSKA, BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *IVANJSKA, BANJA LUKA, SFRJ*
Boravak: *GEELONG, AUSTRALIJA*
Zaposlen: *TRGOVINA GEELONG*
Zanimanje: *PRODAVAČ U TRGOVINI*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *855144, VUKAŠIN DEJANOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008177*

JAMAK, (MEHMED) SABIHA, POL., Ž
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *11. 11. 1943., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ*
Zanimanje: *OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *813473, VLADO IVANKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *79006766*

JANJIŠ, (PAVO) BONO, POL., M

Zvani: *BONIKA*

Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*

Rođen: *13. 04. 1931., GORNJA DUBICA, ODŽAK, SFRJ*

Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Zanimanje: *RADNIK NA ODRŽAVANJU ČISTOĆE (DIMNJAC. ČISTAC, PERAČ, I SL.)*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: *842122, MARKO MIKULIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *78004406*

JAŠARAGIĆ, (RIFATA) ISMET, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *26. 07. 1947., DERVENTA, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76000208*

JELIĆ, (IVAN) BOŽO, POL., M

Zvani: *IVIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: 15. 05. 1919., TRN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: BAVI SE NABAVKOM ORUŽJA I EKSPLOZIVA
ZA POTREBE TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76000191

JELIĆ, (BOŽO) IVAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 26. 04. 1949., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Boravak: AUSTRIJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76000183

JELINIĆ, (BOŽO) ANTO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 08. 1957., HARDOMILJE, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: HARDOMILJE, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: KARLSRUHE, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 86637, DRAGO ČOLAK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78004141

JOSIPOVIĆ, (PETAR) ANTO, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 17. 06. 1930., IVANJSKA BANJA LUKA, SFRJ

Prebivalište: IVANJSKA BANJA LUKA, SFRJ

Boravak: GEELONG, AUSTRALIJA

PI: OSOBNA PUTOVNICA (STRANA) IZDALA AUSTRALIJA

Zaposlen: TVORNICA AUTOMOBILA GEELONG

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 855144, VUKAŠIN DEJANOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78033565

JOSIPOVIĆ, (FILIP) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 22. 09. 1948., KLADARI GORNJI, MODRIČA, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ

PI: PUTOVNICU H-638512. IZDALO 21. 06. 1971. ĐAKOVO, SFRJ

Zaposlen: VISOKA TEOLOŠKA ŠKOLA

Zanimanje: SVEĆENIK

Koristi automobil: SA-233-326 GOLF JGL BIJELA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU I IZLASKU IZ SFRJ OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 333161, ŽELJKO KOZINA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 85002857

JOSIPOVIĆ, (LUKA) MATO, POL., M

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 29. 09. 1926., VIŠNJIĆI, VAREŠ, SFRJ

Prebivalište: GISLAVED, ŠVEDSKA

PI: OSOBNA PUTOVNICA (STRANU) 75-261097 IZDAO 15. 04. 1975.
GISVALED, ŠVEDSKA

Zanimanje: STOLAR

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, ZLATKO MUSA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *84003567*

JOVANOVIĆ (IVAN) MILJENKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *07. 02. 1930., ŠURMANCI, ČAPLJINA, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1985.*

Evidencijski broj: *76010978*

JOZIĆ, (ILIJA) TOMISLAV, POL., M

Zvani: *ŽUĆO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *17. 10. 1948., DONJI VAKUF, SFRJ*

Prebivalište: *KISELJAK, SFRJ*

Boravak: *LEWERKUSEN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-097518 IZDAO KISELJAK, SFRJ*

Zaposlen: *RESTORAN "GITI BAR" LEWERKUSEN*

Zanimanje: *UGOSTITELJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *875125, TIHOMIR BRĐALOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *85001742*

JUREŠIĆ, (IVO) BOGDAN, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 21. 01. 1945., ZENICA, SFRJ

Prebivalište: ZENICA, SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

PI: OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) IZDAO MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76019358

JURIĆ, (IVO) ANTO, POL., M

Zvani: ČOLA

Državljanin: SFRJ

Rođen: 22. 06. 1944., DONJA RIČICA, GORNJI VAKUF, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 04. 1986.

Evidencijski broj: 78006684

JURIĆ, (JURE) GABRIEL, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 01. 1925, VAREŠ, SFRJ

Prebivalište: BEČ, AUSTRIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO, TIHOMIR BRĐANOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84003830

JURIĆ, (ILIJA) JAKOV, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1932., STRATINSKA BANJA LUKA, SFRJ

Boravak: *NÜRNBERG, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76028408*

JURIĆ, (RAFO) MIJO, POL., M
Zvani: *MIKA*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *27. 05. 1953., DRIJENČA, LOPARE, SFRJ*
Razlog evidentiranja: *POVEZAN SA EKSTREMNOM EMIGRACIJOM*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76019415*

JURIĆ, (ILIJA) TADIJA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *11. 08. 1925., DONJE LEDENICE, GRADAČAC, SFRJ*
Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*
Zaposlen: *BOSEK FEUERBACH*
Razlog evidentiranja: *VELIČA SNAGU EMIGRACIJE I NJEZINE DIVERZANT. USPJEHE*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Telefon: *88-1122, STANISLAV BAŠIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76019423*

JURIŠIĆ, (ANTE) IVAN, POL., M
Zvani: *CRNI*
Državljanin: *SFRJ*

Rođen: 26. 08. 1931., ŽABLJAK, TEŠANJ, SFRJ
Boravak: OFENBURG, SR NJEMAČKA
Razlog evidentiranja: POVEZAN S EKSTREMNOM EMIGRACIJOM
U SR NJEMAČKOJ
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: SPROVOĐENJE CENTRU DOBOJ
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76019431

JURIŠIĆ, (PETAR) IVAN, POL., M
Državljanin: SFRJ, ARGENTINA
Rođen: 1914., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ
Prebivalište: BENIDORM, IRSKA
Boravak: ALIKANTE, ŠPANJOLSKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO
Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO
Telefon: 833325, ZVONKO VRABAC
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 79006253

JURKOVIĆ, (ILIJA) ANĐELKO, POL., M
Državljanin: SFRJ, SAD
Rođen: 28. 01. 1939., ZVIRIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ
Prebivalište: CHICAGO, SAD
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 05. 1986.
Evidencijski broj: 85002948

JUSUFOVIĆ, (EDHEM) HASAN, POL., M

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 27. 07. 1933., GORNJE PALE, PALE, SFRJ

Boravak: SOLLA, ŠVEDSKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, VLADO IVANKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 80008082

KAIC, (TOMO) MARIJA, POL., Ž

Zvana: BEBA

Državljanin: SFRJ

Rođen: NEVESINJE, SFRJ

Prebivalište: LIVNO, SFRJ

Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HA-571006 IZDALO 1972. LIVNO, SFRJ

Zanimanje: RADNICI KOJI SE NE MOGU SVRSTATI PO ZANIMANJIMA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 863538, 863519, 863502, JURE MAMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76046286

KALODŽIJA, (NAŠID) RASIM, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 25. 07. 1936., VISOKO, SFRJ

Prebivalište: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM OBAVIJESTITI
CENTAR SDS SARAJEVO - DETAŠMAN SDS VISOKO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 875125, TIHOMIR BRĐANOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 07. 1985.*

Evidencijski broj: *84007220*

KARAČIĆ, (ANTE) JURE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *26. 04. 1927., PROSLAP, PROZOR, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76005787*

KARAČIĆ, (LJUPKO) MIRKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1921., ZBORIŠTE, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Boravak: *AUSTRIJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76005795*

KARAČIĆ, (MATE) STIPO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *25. 05. 1937., PROSLAP, PROZOR, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76005802*

KARAČIĆ, (ANTE) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 03. 1932., ŠIROKI BRJEG, SFRJ

Boravak: ESSEN, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76005810

KARULA (ILIJA) IVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 03. 1936., PRISAP, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: SFRJ

Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: POSJEDUJE I AUSTRALSKU PI

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 800008206

KARDUM, (MIJO) ANTE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 08. 1930., OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: SUDJELOVAO U PRIPREMI ATENTATA
1965. NA KLARIČA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006511

KARDUM, (MIJO) STANKO, POL., M

Zvani: ČANE

Državljanin: SFRJ

Rođen: 15. 05. 1936., OTOK, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: IZVRŠITELJ ATENTATA NA KONZULA KLARIĆA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006537

KARTALIĆ, (ILIJA) STIPO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 28. 01. 1954., PALOČ, GORNJI VAKUF, SFRJ

Prebivalište: PALOČ, GORNJI VAKUF, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HO-742935 IZDAO 22. 05. 1980. GORNJI VAKUF, SFRJ

Zanimanje: STOMATOLOG

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 822141, BOŽO BAGARIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 83007891

KASIĆ, (BOSILJKO) JOSIP, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 02. 1924., SULTIĆI, KONJIC, SFRJ

Prebivalište: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Zanimanje: SVEĆENIK

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006420

KATINIĆ, (MARKO) PETAR, POL., M

Zvani: PEJKO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1941., KRIČANOVO, BOSANSKI BROD, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006438

KELAVA, (JAKOV) BOŽO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 08. 12. 1942., DOBRO, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: DOBRO, LIVNO, SFRJ

Boravak: CHICAGO, SAD

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835519, SLOBODAN DŽALTO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007584

KELIĆ, (TADIJA) TADIJA, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 02. 1939., PRISAP, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: PRISAP, LIVNO, SFRJ

Boravak: PARIS, FRANCUSKA

Zanimanje: GRAĐEVINSKI RADNIK

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE**

**Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a LIVNO**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835113, BRANKO MARELJA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 82005599

KNEZ, (MIJO) VINKO, POL., M

Zvani: PIOL

Državljanin: SFRJ

Rođen: 07. 01. 1941., ZABRIŠĆE, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76005084

KNEZOVIĆ, (MARIJAN) ANTE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 05. 1947., RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: BREMEN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU - HI-822001 IZDALA SFRJ

Zanimanje: VARILAC

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: MJERE PODUZETI NA GRANIČNOM PRIJELAZU
I O TOME OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 863125, 863122, IVAN BUNOZA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 04. 1986.

Evidencijski broj: 84005307

KNEŽEVIĆ, (FILIP) LOVRO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 08. 1930., VIDOVICE, ORAŠJE, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76021551

KODŽOMAN, (PETAR) MILE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 09. 11. 1946., BIJELO BRDO, DERVENTA, SFRJ

Prebivalište: BIJELO BRDO, DERVENTA, SFRJ

Boravak: CHICAGO, SAD

Zanimanje: ZIDAR

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, HUSEIN DURAKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78008185

KOLAK, (IVAN) FRANJO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 07. 07. 1933., GRAB, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: SYDNEY, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76021543

KOLAK, (JOZO) VLADO, POL., M

Zvani: LUCIFER, PULE

Državljanin: SFRJ

Rođen: 10. 09. 1944. BABINA GREDA, ŽUPANJA, SFRJ

Prebivalište: SYDNEY, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76021535

KOLENDA, (FRANJO) STIPE, POL., M

Zvani: STIPICA

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1936., POKRAJČIĆI, TRAVNIK, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76003145

KOLOBARIĆ, (ANTE) STANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 01. 03. 1940., RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: GOETEBORG, ŠVEDSKA

Zanimanje: LJEVAČ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866194, ZDRAVKO ZORIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 85001411

KONTA, (IVO) MARIJAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 25. 02. 1937., DRINOVA MEĐA, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

Zanimanje: OSOBE KOJA SU DALE NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELI ZANIMANJE

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835165, BOŽO PAVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 79006774

KORDIĆ, (JURE) EMIL, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 06. 1962., TIHALJINA, GRUDE, SFRJ

Prebivalište: TIHALJINA, GRUDE, SFRJ

PI: PUTOVNICU BH-132295 IZDALE 10. 09. 1982. GRUDE, SFRJ

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA ODMAH OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866552, MIRO ŠIMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.

Evidencijski broj: 84000563

KORDIĆ, (JAKOV) JOZO, POL., M

Zvani: JOSIP

Rođen: 1925. SRETNICE, MOSTAR, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: GOVORI VIŠE JEZIKA, ZA VRIJEME RATA
BIO U SS TRUPAMA, LAŽNO IME MU JE TOBAŠ SMOLJANKIĆ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76022210

KOSIĆ, (TUNJO) IVO, POL., M

Zvani: ŽILO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 25. 04. 1952., BOK, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: BOK, ORAŠJE, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Telefon: *888163, ČEDO PAVLOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77007170*

KOVAČ, (MARTIN) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *18. 11. 1935., ZAVELIM, POSUŠJE, SFRJ*
Prebivalište: *REUTTLINGEN, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76022129*

KOVAČ, (MIRKO) IVAN, POL., M
Zvani: *IVICA*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *27. 09. 1936., LJUBUNČIĆ, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *LYON, FRANCUSKA*
Razlog evidentiranja: *SUDJELOVAO U DIVERZANTSKO-TERORISTIČKIM AKCIJAMA NA NAŠA DKP*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76028804*

KOVAČ, (STIPE) IVAN, IVICA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *26. 01. 1939., SRNAVA, ODŽAK, SFRJ*
Boravak: *PARIS, FRANCUSKA*
Razlog evidentiranja: *ČLAN HOP-a, DELUJE NA PROPAGANDNOM PLANU*
Mjere OUP-A: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1935.*
Evidencijski broj: *76022228*

KOVAČ, (MIJO) JERKO, POL., M
Zvani: *MIJUKIĆ*
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *06. 02. 1945., KONJSKO, POSUŠJE, SFRJ*
Prebivalište: *KONJSKO, POSUŠJE, SFRJ*
Boravak: *CANBERA, AUSTRALIJA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *22021, ANTE REBAC*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1935.*
Evidencijski broj: *77008160*

KOVAČ, (MARTIN) JOSIP, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *02. 01. 1940., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Prebivalište: *VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*
Boravak: *AUSTRALIJA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA*
Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*
Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: *863538, 863519, 863502, IVAN BABIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76046327*

KOVAČEVIĆ, (IVO) ILIJA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *28. 04. 1942., DONJA DOLINA, BOSANSKA GRADIŠKA, SFRJ*
Boravak: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76022244*

KOVAČIĆ, (MARKO) ANTO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, ŠVEDSKA*

Rođen: *06. 06. 1936., PODBRĐE, KOTOR VAROŠ, SFRJ*

Prebivalište: *KATRINEHOLM, ŠVEDSKA*

Boravak: *KATRINEHOLM, ŠVEDSKA*

PI: *OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) IZDALA ŠVEDSKA*

Zaposlen: *TVORNICA SKF KATRINEHOLM*

Zanimanje: *OBLIKOVAČ I PRERAĐIVAČ METALA - OSTALI*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *855144, 32300, PERO PAPAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *80008272*

KOVAČIĆ, (PERO) NIKOLA, POL., M

Zvani: *NIKO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 02. 1930., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *RUKOVODITELJ TERORISTIČKE ORGANIZACIJE
HRB, SUDJELOVAO U DIVERZANTSKIM AKCIJAMA PREMA SFRJ*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76023789*

KOVAČIĆ, (IKOLE) IVAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*

Rođen: *24. 04. 1938., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *22021, ANTE REBAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008152*

KOZIĆ, (ILIJA) PETAR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 10. 1947., OBROVAC, BANJA LUKA, SFRJ*

Prebivalište: *NOVSKA, SFRJ*

Boravak: *LUDWIGSBURG, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SISAK, DUŠAN MATIJEVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SISAK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *79006782*

KOZINA, (MATE) BRANKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *16. 02. 1929., BANJA LUKA, SFRJ*

Prebivalište: *RUDAHOLM, ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76022541*

KOŽUL, (PAVO) JOZO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 04. 1938., KNEŠPOLJE, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *FRANKFURT, WITTERBACH ALLE, SR NJEMAČKA*

Boravak: *FRANKFURT, WITTERBACH ALLE, SR NJEMAČKA*

PI: PUTOVNICU HE841447 IZDAO MOSTAR, SFRJ

Zanimanje: TAKSIST

**Razlog evidentiranja: KONTAKTIRA S EMIGRANTIMA RASPAČAVATELJIMA
PROPAGANDNOG MATERIJALA**

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

**Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866553, BOŽO DŽAKULA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 07. 1985.

Evidencijski broj: 84007957

KOŽUL, (PERO) MIRKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 23. 11. 1937., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: MÖLME, ŠVEDSKA

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76022202

KOŽUL, (IVAN) PETAR, POL., M

Zvani: PERE, LERO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 26. 03. 1933., TURČINOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76028771

KRALJEVIĆ, (IVAN) MARKO, POL., M

Zvani: IVIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 09. 02. 1935., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: KANADA

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018003

KREŠIĆ, (ILIJA) IVAN, IVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 03. 1943., ČAPLJINA, SFRJ

Prebivalište: GOETEBORG, ŠVEDSKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018136

KRISTE, (JOZO) MATE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 12. 01. 1931., RAVNO, TREBINJE, SFRJ

Prebivalište: KLIPPAN, ŠVEDSKA

Zanimanje: TRGOVAČKI PUTNIK

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA**

**Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO
O PODUZETIM MJERAMA**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, ZLATKO MUSA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84000943

KRISTIĆ, (IVAN) TOMO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 03. 1927., BORČANI, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: ZIRNDORF, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018128

KRIŠTIĆ, (LUKA) MARIJAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 03. 1937., BOK, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: GOETEBORG, ŠVEDSKA

Boravak: ŠVEDSKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 82000052

KRIŠTO, (JAGO) FRANJO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 19. 07. 1946., GUSTI GRAB, BUSOVAČA, SFRJ

Prebivalište: BUSOVAČA, SFRJ

Boravak: LAREHENWEG 4507, HASBERGEN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HA 327993 IZDALA 29. 10. 1969. ZENICA, SFRJ

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 822139, MUHAMED ČEBIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 82003973

KRPAN, (NIKOLA) IVAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 27. 07. 1935., HADŽIBAJIR, BOSANSKA DUBICA, SFRJ

Prebivalište: STUTTGART, SR NJEMAČKA

Mjere-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76023515

KRPAN, (IVAN) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 20. 10. 1938., HADŽIBAJIR, BOSANSKA DUBICA, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76023523

KRPAN, (IVAN) ŠTEFAN – ŠTEFO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 24. 08. 1934., BOSANSKA DUBICA, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018029

KRTALIĆ, (LAŽ) KREŠO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 12. 05. 1947., GNOJNICE, MOSTAR, SFRJ

Prebivalište: GNOJNICE, MOSTAR, SFRJ

Boravak: NEW YORK, SAD

PI: PUTOVNICU HA-481162 IZDAO MOSTAR, SFRJ

Zanimanje: SOBOSLIKAR

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *22021, STANISLAV PINJUH*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008392*

KUNKIĆ, (MATE) FRANJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *28. 01. 1943., PALOČ, GORNJI VAKUF, SFRJ*

Prebivalište: *PALOČ, GORNJI VAKUF, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *RUKOVODITELJ RESTORANA I DRUGIH UGOSTITELJSKIH OBJEKATA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *826117, VLADIMIR ĆESIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008417*

KURTOVIĆ, (PETAR) VLADO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *15. 10. 1940. DRINOVCI, GRUDE, SFRJ*

Prebivalište: *AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76027921*

KUTLEŠA, (IVAN) MILE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 11. 1919., OSOJE, POSUŠJE, SFRJ*

Prebivalište: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76010702*

LAKIĆ, (MILAN) MLADEN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1943., SMOLUČA GORNJA, LUKAVAC, SFRJ*

Prebivalište: *PARIZ, FRANCUSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76010637*

LASIĆ, (MILE) VJEKOSLAV, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *18. 02. 1938., UZARIĆI, ŠIROKI BRJEG, SFRJ*

Prebivalište: *LUND, ŠVEDSKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Razlog evidentiranja: *ORGANIZATOR NEPRIJATELJSKE DJELATNOSTI*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76026955*

LEDIĆ, (STIPO) JOZO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *28. 11. 1950., NAZAGINAC, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *NAZAGINAC, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK JE BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: 863538, 863519, 863502, **JURE MAMIĆ**

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76047557

LEKA, (MIRKO) NEDELJKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: 21. 03. 1948. *VAREŠ, SFRJ*

Prebivalište: *VAREŠ, SFRJ*

Boravak: *FOLŠVILER, FRANCUSKA*

PI: *PUTOVNICU HO-429695 IZDALA 22. 12. 1979. SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO, MILE RENOVICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84003822

LEKO, (PAVO) ANTE, POL., M

Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*

Rođen: 24. 08. 1946., *DONJI MAMIĆI, GRUDE, SFRJ*

Boravak: *JOHANESSBURG, JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA*

Zanimanje: *OSOBE KOJA SU DALE NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76016552

LEKO, (PAVO) BLAGO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 25. 03. 1942., DONJI MAMIĆI, GRUDE, SFRJ

Boravak: JOHANESSBURG, JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76027997

LEKO, (NIKO) BRANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, SR NJEMAČKA

Rođen: 04. 03. 1940., RASTIČEVO, KUPRES, SFRJ

Prebivalište: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

Zanimanje: RADNIK NA ODRŽAVANJU OBJEKTA (NADSTOJNIK ZGRADE)

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: NAKON ULASKA U SFRJ I PODUZIMANJA MJERE OBAVLJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO

RADI PRIHVAĆANJA IMENOVANOG

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 83001182

LEKO, (PAVO) MILE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 19. 02. 1951., DONJI MAMIĆI, GRUDE, SFRJ

Boravak: JOHANESSBURG, JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: OSOBE KOJA SU DALE NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU NAVELE ZANIMANJE

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76016536

LIJIĆ, (NIKOLA) ANTE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 04. 1934., ČOSLIJE, GLAMOČ, SFRJ

Prebivalište: FRANCUSKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 76027624

LIJOVIĆ, (IVO) NIKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, FRANCUSKA

Rođen: 22. 03. 1943., PRISAP, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: PARIZ, FRANCUSKA

PI: OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) IZDALA FRANCUSKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a LIVNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835138, BRANKO MARELJA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 85003318

LOGARUŠIĆ, (FRANJO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 02. 1946., PROZOR, SFRJ

Boravak: AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti : CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76014457

LOVRIĆ, (JOZO) BOŽO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 28. 08. 1939., OSMANLIJE, KUPRES, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84003731

LOVRIĆ, (ANTE) VINKO, POL., M

Zvani: LOVRO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 04. 1944., DRAGOČAJ, BANJA LUKA, SFRJ

Prebivalište: DRAGOČAJ, BANJA LUKA, SFRJ

Boravak: FRANKETAL, SR NJEMAČKA

Zaposlen: GRAĐEVINSKA TVRTKA FRANKETAL

Zanimanje: GRAĐEVINSKI RADNIK

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 855437, HAJRUDIN RAKANović

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU A
NALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 84036537

LOZIĆ, (STIPO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 12. 1940., MRĐEBARE, KUPRES, SFRJ

Prebivalište: MRĐEBARE, KUPRES, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 826117, VLADIMIR ČESIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77008425

LOZIĆ, (NIKO) STIPO, POL ., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 04. 10. 1956., ROSULJE, BUGOJNO, SFRJ

Prebivalište: NEUBURG, SR NJEMAČKA

Zanimanje: STUDENT

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 826117, 826122, IVICA JURIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 04. 1986.

Evidencijski broj: 35002431

LUBURIĆ, (NIKOLA) MARIJAN, POL ., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 12. 04. 19338., STUDENCI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: SALZBURG, AUSTRIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76010869

LUČIĆ, (DRAGANA) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 01. 1949., GORUŠA, BUGOJNO, SFRJ

Prebivalište: GORUŠA, BUGOJNO, SFRJ

Boravak: OFFENBACH, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HE 018151 IZDALA 1973. PULA, SFRJ

Zaposlen: TRIBAU DOM STR 73, OFFENBACH 6050

Zanimanje: TESAR I SRODNI

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 326117, LAZO ŽDERO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.
Evidencijski broj: 79001097

LUKAČ, (ANTO) ZDENKA, POL., Ž
Državljanin: SFRJ
Rođen: 06. 01. 1956., ZENICA, SFRJ
Prebivalište: ZENICA, SFRJ
Boravak: MELBOURNE, AUSTRALIJA
PI: PUTOVNICU HA-21S308 IZDALA 27. 05. 1965. ZENICA, SFRJ
Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE/ PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Telefon: 822156, NIKOLA PETRIC
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 04. 1986.
Evidencijski broj: 73005503

LUKAČEVĆ, (MARKO) STJ EPAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 12. 02. 1948., KOPANICA, ORAŠJE, SFRJ
Prebivalište: KOPANICA, ORAŠJE, SFRJ
Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI CENTAR
SDS-a TUZLA - DETAŠMAN BRČKO, TELEFON SPECIJAL BR. 881122
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA, TELEFON 881122, ANTO MENDEŠ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 81009831

LUKIĆ, (PETAR) NIKOLA, POL., M
Državljanin : SFRJ
Rođen: 24. 04. 1944., LJULUNCI, PROZOR, SFRJ
Prebivalište: SOLJANI, ŽUPANJA, SFRJ
Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76004622*

LJOLJO, (BLAŠKO) NIKO, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *05. 07. 1947., FOJNICA, SFRJ*

Prebivalište: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE/ PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O IZLASKU I ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO - DETAŠMAN SDS-a VISOKO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *875125, TIHOMIR BRĐANOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 07. 1985.*

Evidencijski broj:

LJUBAS, (IVAN) PETAR, POL., M

Zvani: *PERICA*

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *24. 03. 1936., RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76012344*

LJUBIĆ, (FRANJO) ŠIMUN, POL., M

Državljanin : *SFRJ, KANADA*

Rođen: *23. 09. 1941., UZARIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *VANCOVER, KANADA*

Zanimanje: *ELEKTROINSTALATER*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *PRILIKOM HAPŠENJA IZVRŠITI PRETRES I O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: 866518, **LJUBO PRSKALO**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 02. 1986.
Evidencijski broj: 84004824

MAGANJIĆ, (GRGA) ANĐELKO, POL.,M
Državljanin : *SFRJ*
Rođen: 12. 03. 1940., *GRGUZ, LIVNO*
Prebivalište: *TULON ,FRANCUSKA*
Zanimanje: *SOBOSLIKAR*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Telefon: 835113, **BRANKO MARELJA**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 82008331

MAJDANDŽIĆ, (JOZO) ILIJA, POL., M
Državljanin : *SFRJ*
Rođen: 15. 11. 1942., *ŠARGOVAC, BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *ŠARGOVAC, BANJA LUKA, SFRJ*
Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*
PI: *PUTOVNICU IZDALA 11. 04. 1967. BANJA LUKA, SFRJ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: 21-300, 855144, **ANTO BARAČ**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76046763

MAJIĆ, (NIKOLA) ANTO, POL., M

Zvani: POP, DRINIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 11. 1940., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: ŠPANJOSLKA

Razlog evidentiranja: RUKOVODITELJ HRB-a I HNO-LUBURIĆEVCI,
POZNATI TERORIST

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76011312

MAJIĆ, (MIRKO) FRANJO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 11. 1940., VELJACI, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: STUTTGART, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76018574

MAMIĆ, (ANDRIJA) VINKO, POL., M

Zvani: VOĐA

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 19. 07. 1936., MLADOŠEVICA, MAGLAJ, SFRJ

Prebivalište: OLOFSTROM, ŠVEDSKA

Zaposlen: ERIXON, OLOFSTROM

Zanimanje: MEHANIČAR I MONTER
INDUSTRIJSKIH INSTALACIJA I UREĐAJA

Koristi automobil: LADA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, NIKOLA GRGIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 80003392

MARAS, (JURE) PETAR, POL., M
Državljanin: SFRJ, KANADA
Rođen: 07. 09. 1949., RASTOVAČA, POSUŠJE, SFRJ
Prebivalište: VANCOVER, KANADA
PI: OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) FB-423917 IZDALA KANADA
Zanimanje: SJEKAČ DRVETA I MANIPULATOR DRVETOM
Mjere OU-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: PRILIKOM UHIĆENJA IZVRŠITI PRETRES
I O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Telefon: 866518, LJUBO PRSKALO
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 02. 1986.
Evidencijski broj: 84004276

MARIĆ, (NIKOLA) ILIJA, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 05. 07. 1934., KRUŠEVO, STOLAC, SFRJ
Prebivalište: URSVILL, AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76000266

MARIĆ, (NIKOLA) JURE, POL., M
Zvani: GEORG, ĐURO
Državljanin: SFRJ
Rođen: 29. 11. 1931., KRUŠEVO, STOLAC, SFRJ
Prebivalište: WOLLONGONG, AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76000274

MARIĆ, (ŠIMUN) STJEPAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 04. 1934., GORANCI, MOSTAR, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76000282*

MARIJAN, (ŠIMUN) BENEDIK, POL., M

Zvani: *BENKO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *12. 02. 1936., PRILUKA, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *PRILUKA, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *AUSTRALIJA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835519, SLOBODAN DŽALTO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1935.*

Evidencijski broj: *77007659*

MARINČIĆ, (IVAN) FRANJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1937., GOLUBINJA, ŽEPČE, SFRJ*

Prebivalište: *ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76001222*

MARINČIĆ, (KAŽIMIR) MIRKO, POL., M

Zvani: BIJELI

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 05. 1938., MRKODOL, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: AUSTRALIJA

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025636

MARINČIĆ, (JOZO) ZDENKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 08. 07. 1951., ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: MELBOURNE, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76001230

MARJANOVIĆ, (ANTE) MIRKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 06. 1955., OVANJSKA, SANSKI MOST, SFRJ

Prebivalište: OVANJSKA SANSKI MOST, SFRJ

Boravak: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HE-858648 IZDAO 16. 08. 1973. PRIJEDOR, SFRJ

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA**

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI UPISNIKA O ULASKU U ZEMLJU

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 79002532

MARKOVIĆ, (IVAN) JELENA, POL., Ž

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 07. 1924. SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ

Boravak: LYON, FRANCUSKA

Zanimanje: UMIROVLJENIK - UŽIVATELJ INVALIDSKE MIROVINE

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, ZLATKO MUSA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84004177

MARKOVIĆ, (MARKO) JURE, POL., M

Zvani: ĐURO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 18. 05. 1939., PEČNIK, MODRIČA, SFRJ

Prebivalište: HAMBURG, SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: PRIKUPLJA PRILOGE ZA ČLANOVE ORGANIZACIJE

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76001214

MARKOVIĆ, (JOZO) TOMISLAV, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 22. 04. 1944., PODASTINJE, KISELJAK, SFRJ

Prebivalište: PERTH, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO, KEMAL PREPIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *843J5575*

MARTINOVIĆ, (IVE) DRAGAN, POL., M

Zvani: *DRAGO*

Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*

Rođen: *19. 01. 1937., GUČA GORA, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *GUČA GORA, TRAVNIK, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA*

Zanimanje: *RADNICI KOJI SE NE MOGU SVRSTATI PO ZANIMANJIMA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *822139, IVAN NEDOKLAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1936.*

Evidencijski broj: *77003029*

MARTINOVIĆ, (AVGUSTIN) NIKOLA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1940., BUGOJNO, SFRJ*

Boravak: *AUSTRALIJA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76010447*

MARTINOVIĆ, (TUNJO) PERO, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *13. 09. 1952., VUKŠIĆ GORNJI, BRČKO, SFRJ*

Prebivalište: *VUKŠIĆ GORNJI, BRČKO, SFRJ*

Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU HE-103116 IZDALO 20. 02. 1974. BRČKO, SFRJ*

Zanimanje: *STUDENT*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO, TELEFON SPECIJAL BR. 881122*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, ANTO MENDEŠ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 01. 1986.*

Evidencijski broj: *81009873*

MARUŠIĆ, (MARKO) NIKOLA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *17. 05. 1925., DRAGOČAJ, BANJA LUKA, SFRJ*

Boravak: *ISTOČNI BERLIN, DR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU IZDAO BERLIN (ISTOČNI), BERLIN, SFRJ*

Zanimanje: *ELEKTROTEHNIČAR*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *855143, MILOVAN PEULIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1935.*

Evidencijski broj: *77301325*

MARUŠIĆ, (MANDA) ZDENKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 06. 1955., DUBOKO MOKRO, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *DUBOKO MOKRO, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU HO-C30946 IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Razlog evidentiranja: *SPREMAN NA IZVRŠENJE NEKE OD PLANIRANIH AKCIJA EMIGRACIJE ZA VRIJEME ODRŽAVANJA 14 ZIMSKIH OLIMPIJSKIH IGARA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866518, ZLATKO UDOVČIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *84000852*

MATIĆ, (MARKO) IVAN, POL., M

Zvani: *MILENKO*

Državljanin: *SFRJ, SR NJEMAČKA*

Rođen: *16. 10. 1931., BILO POLJE, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *BILO POLJE, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *DÜSSELDORF, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835519, JURE MAMIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008194*

MATIĆ, (PERO) IVAN-IVO, POL., M

Zvani: *ZLOVO*

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *13. 03. 1941., KRČEVINE, VAREŠ, SFRJ*

Boravak: *AUGSBURG, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *ODBACIO JE JUGOSLAVENSKU PUTNU ISPRAVU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, DRAGAN ANDAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76046905*

MATIĆ, (MARKO) MIRKO, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *01. 11. 1952., BILO POLJE, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA 725944 IZDALO 1972. LIVNO, SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77008441

MATIJAŠEVIĆ, (JOSIP) MARTIN, POL., M
Državljanin: SFRJ, FRANCUSKA
Rođen: 17. 01. 1932., DONJI ZOVIK, BRČKO, SFRJ
Prebivalište: LYON, FRANCUSKA
Zanimanje: TKALAC TEKSTILA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: NAKON ULASKA U SFRJ I PODUZIMANJA MJERE, OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a TUZLA DETAŠMAN SDS-a BRČKO RADI PRIHVATA IMENOVANOG
Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA
Telefon: 881122, MATO MENDEŠ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 03. 1986.
Evidencijski broj: 83001207

MATKOVIĆ-BABIĆ, (FRANJO) TOMO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1937., GUČA GORA, TRAVNIK, SFRJ
Prebivalište: SR NJEMAČKA
Boravak: AUSTRIJA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76010380

MATOŠEVIĆ, (PERO) BERNARD, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 16. 04. 1947., POKRAJČIĆI, TRAVNIK, SFRJ
Boravak: SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76010372

MIĆANOVIĆ, (IVO) ANA, POL., Ž

Državljanin : SFRJ

Rođen: 22. 09. 1938., GORICE, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: GORICE, BRČKO, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

**Zanimanje: OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELE ZANIMANJE**

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

**Dopunski postupak: O EVENTUALNOM ULASKU U SFRJ I ODUZIMANJU
PUTNE ISPRAVE OBAVIJESTITI SDS TUZLA DETAŠMAN SDS-a BRČKO
RADI PRIHVAĆANJA IMENOVANE**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, FERID FAZLOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 63301702

MIČIĆ, (MATE) IVAN, POL., M

Državljanin : SFRJ

Rođen: 21. 04. 1930., DONJI ZOVIK, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: NICA, FRANCUSKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025298

MIJATOVIĆ, (BLAŽ) JOSIP, POL., M

Zvani: JOŠA

Državljanin : SFRJ

Rođen: 15. 07. 1951., TOLISA, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: TOLISA, ORAŠJE, SFRJ

Boravak: MANNHEIM, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

**Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI
CENTAR SDB TUZLA - DETAŠMAN SDB BRČKO**

Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 01. 1986.*
Evidencijski broj: *82000060*

MIJIĆ, (PEJE) IVAN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *04.05.1930., NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ*
Prebivalište: *NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ*
Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Telefon: *844156, MIRKO DŽEBA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77007617*

MIJIĆ, (PEJO) PAVLE, POL., M
Zvani: *PAVE*
Državljanin : *SFRJ*
Rođen: *29. 10. 1929., NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ*
Prebivalište: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76009797*

MIKULIĆ, (IVAN) BLAGO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *06. 12. 1944., KOČERIN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*
Prebivalište: *GOETEBORG, ŠVEDSKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76009304

MIKULIĆ, (IVAN) JOZO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 15. 09. 1940., KOČERIN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: GOETEBORG, ŠVEDSKA

Razlog evidentiranja: U VELJAČI 71. SUDJELOVAO U PRIPREMI
NAPADA NA NAŠE DKP U GOETEBORGU, ZNAO PLANOVE ZA NAPAD
NA VELEPOSŁANSTVO I UBOJSTVO ROLOVIČA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76009812

MIKULIĆ, (PETAR) MATO, POL., M

Zvani: KARMELIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 07. 1940., KOČERIN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76009846

MIKULIĆ, (NIKO) NIKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1942., POTKRAJ, DONJI VAKUF, SFRJ

Boravak: MÖLME, ŠVEDSKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76039838

MILETIĆ, (MATE) GOJKO, POL., M

Državljanin : SFRJ

Rođen: 14. 01. 1933., LIPNO, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: SYDNEY, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-aB MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76309862

MILETIĆ, (BOŽO) IVAN, POL., M

Zvani: IKO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 01. 1945., VELIKI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: KARLSRUHE, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDB MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76009870

MILIČEVIĆ, (MARKO) GOJKO, POL., M

Državljanin : SFRJ

Rođen: 24. 02. 1934., VELIKI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76039888

MILIČEVIĆ, (PERO) GOJKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 01. 1937., RADIŠIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ

Razlog evidentiranja: PRETPOSTAVLJA SE DA ĆE U ZEMLJU DONIJETI
PROMIDŽBENI MATERIJAL A EVENTUALNO I ORUŽJE

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76J07896*

MILIČEVIĆ, (IVAN) JOZO, POL., M

Zvani: *ZUKIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *06. 08. 1929., MALI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025024*

MILIČEVIĆ, (JERKO) NIKICA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 05. 1953., BAKOVIĆI, FOJNICA, SFRJ*

Prebivalište: *BAKOVIĆI, FOJNICA, SFRJ*

Boravak: *GOETEBORG, ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, VLADO IVANKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76025313*

MILIČEVIĆ, (FRANJO) PAVAO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 05. 1931., MALI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *SAD*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76025040*

MILIČEVIĆ, (JERKO) STANISLAV, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *26. 03. 1950., BAKOVIĆI, FOJNICA, SFRJ*
Prebivalište: *BAKOVIĆI, FOJNICA, SFRJ*
Boravak: *GOETEBORG, ŠVEDSKA*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833473, VLADO IVANKOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78003218*

MILIČEVIĆ, (ANTE) STANKO, POL., M
Zvani: *ĆURDO*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *29. 04. 1934., LJUTI DOLAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*
Prebivalište: *ŠVICARSKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76025066*

MILOBARA, (LUKA) ANTE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *07. 10. 1929., KLJEVCI, SANSKI MOST, SFRJ*
Prebivalište: *ESCHVEILER, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76023274*

MILOBARA, (MILE) MARKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *05. 05. 1930., KLJEVCI, SANSKI MOST, SFRJ*
Boravak: *HAMELL, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76011289*

MILOŠ, (NIKOLA) MATO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *01. 03. 1948., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-ILIDŽA, SFRJ*
Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA – ILIDŽA, SFRJ*
Boravak: *GISSSEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HA-329923 IZDAO 15. 09. 1977. FRANKFURT, SFRJ*
Zaposlen: *FRIZ DEWALD GISSSEN*
Zanimanje: *BRAVAR*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O ULASKU I IZLASKU IZ SFRJ OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833473, ENVER BIČAKČIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 04. 1986.*
Evidencijski broj: *83004110*

MILOŠ, (NIKOLA) TOMISLAV, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *01. 04. 1942., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-ILIDŽA, SFRJ*
Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA-ILIDŽA, SFRJ*
Boravak: *GISSSEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HO-139542 IZDAO 21. 01. 1981. FRANKFURT, SFRJ*

Zaposlen: *WARMETSCHUSCHE ANLAGEEN, GISSEN*
Zanimanje: *BRAVAR*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O ULASKU I IZLASKU IZ SFRJ OBAVIJESTITI*
CENTAR SDS-a SARAJEVO
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Telefon: *833473, ENVER BIČAKČIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 04. 1986.*
Evidencijski broj: *33004102*

MILOŠ, (FRANJO) PETAR, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1912., ŽITOMISLIĆI, MOSTAR, SFRJ*
Prebivalište: *KLAGENFURT, AUSTRIJA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76025082*

MIŠIĆ, (JOZE) JURE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1938., BREZICI, DERVENTA, SFRJ*
Boravak: *SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU CE-179829 IZDALA 25. 02. 1974. SFRJ*
Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *RSUP BH-SLUŽBA DRŽAVNE SIGURNOSTI*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76047052*

MIŠKOVIĆ, (STIPE) FABIJAN, POL., M
Zvani: *FABIŠA*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1931., GUČA GORA, TRAVNIK, SFRJ*
Boravak: *PARIZ, FRANCUSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76010835*

MIŠURA, (IVO) JOZO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *04. 07. 1937., KANDIJA, BUGOJNO, SFRJ*
Prebivalište: *ACHEN, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76010710*

MLINARIĆ, (NIKICA) TOMO, POL., M
Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*
Rođen: *15. 06. 1932., VELIKI SKOČAJ, BIHAĆ, SFRJ*
Prebivalište: *VELIKI SKOČAJ, BIHAĆ, SFRJ*
Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*
Zanimanje: *SOBOSLIKAR*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Telefon: *811147, HUSEIN ŠARGANOVIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008234*

MRAVAK, (PERO) MLADENKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *27.05.1951., RAVAN, BUSOVAČA, SFRJ*
Prebivalište: *AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76011205

MRAVAK, (PERO) PETAR, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1934., RAVAN, BUSOVAČA, SFRJ
Boravak: FRANFURKT, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76011213

MRĐEN, (ILIJA) JAKOV, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 04. 04. 1953., PROLOG, LIVNO, SFRJ
Prebivalište: PROLOG, LIVNO, SFRJ
Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU HA-355553 IZDALA LIVNO, SFRJ
Zanimanje: GRAĐEVINSKI RADNIK
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE
Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a LIVNO
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO
Telefon: 835113, BRANKO MARELJA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 06. 1986.
Evidencijski broj: 83004467

MRŠIĆ, (ILIJA) ANTO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 13. 01. 1946., GORNJA VRUČICA, TESLIĆ, SFRJ
Prebivalište: GORNJA VRUČICA, TESLIĆ, SFRJ
Boravak: DONAUSSLINGEN, SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU HA 321940 IZDAO 14. 11. 1969. TESLIĆ, SFRJ
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, **NIKOLA GRGIĆ**

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 81006001

MRŠIĆ, (ILIJA) PETAR, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 07. 1942., PJEVALOVAC, DERVENTA, SFRJ

Prebivalište: TITOGRAD, GS TITOGRAD, SFRJ

Boravak: ŠVICARSKA

Zanimanje: STROJOVOĐA, LOŽAČ LOKOMOTI. KOČNIČAR,
SKRETNIČAR I MANEVRIST

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MERI
OBAVIJESTITI PODNOSITELJA PRIJEDLOGA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TITOGRAD

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TITOGRAD

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 83004491

MRVELJ, (ANDRIJA) BOŽO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 12. 1929., DONJI SVILAJ, ODŽAK, SFRJ

Prebivalište: DONJI SVILAJ, ODŽAK, SFRJ

Boravak: MELBURNE, AUSTRALIJA

Zanimanje: OBRAĐIVAČ KOŽE I KRZNA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 842122, **MARKO MIKULIĆ**

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 73004414

MUHADŽIĆ, (IDRIZ) ALIJA-HAŽIALIJA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1935., BUDIMLIĆ JAPRA, SANSKI MOST, SFRJ*

Prebivalište: *ESSEN, BERGEBORBEK, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76011271*

MUJAGIĆ, (HASAN) KEMAL, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 03. 1930., OTOKA, BOSANSKA KRUPA, SFRJ*

Prebivalište: *OINDORF, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *UHIĆEN I SUĐEN I POBJEGAO SA IZDRŽAVANJA KAZNE*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76010827*

MUMINOVIĆ, (OSMAN) MUHAREM, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 11. 1921., SPAHIĆI, BIHAĆ, SFRJ*

Prebivalište: *HELEPETAL, HAGEN, SR NJEMAČKA*

Zaposlen: *AKORTSTUBE HELEPETAL, HAGEN*

Zanimanje: *RADNIK UGOSTITELJ. USLUGA, RECEPCIONER, PORTIR*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a BIHAĆ O ULASKU ODNOSNO IZLASKU IZ ZEMLJE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Telefon: *29241, SAFET ŠARGANOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 01. 1986.*

Evidencijski broj: *80009444*

MUSA, (IVO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 20. 04. 1945., NADBARE, FOJNICA, SFRJ

Boravak: LA SEYNE, FRANCUSKA

Zanimanje: OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU
NAVELE ZANIMANJE

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 853473, VLADO IVANKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 79006815

MUSA, (MIJO) PERO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 11. 1947., KOBILJAČA, SARAJEVO-ILIDŽA, SFRJ

Prebivalište: KOBILJAČA, SARAJEVO-ILIDŽA, SFRJ

Boravak: BRETENU, SR NJEMAČKA

Zanimanje: KONOBAR I SRODNI

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833242, DRAGAN ANDAN

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 78003581

MUSA, (PERE) ŽELJKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, KANADA

Rođen: 13. 11. 1956., NADBARE, FOJNICA, SFRJ

Prebivalište: NADBARE, FOJNICA, SFRJ

Boravak: CALGARY, KANADA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, TEUFIK MUŠIĆ

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *77007667*

MUSTAJBEGOVIĆ, (ŠEĆO) EKREH, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1929., SARAJEVO, DIŃ SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*
Prebivalište: *VISOKO, SFRJ*
Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*
Zanimanje: *BRAVAR*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*
Dopunski postupak: *PRILIKOM SVAKOG ULASKA U SFRJ PODUZETI MJERU I O ISHODU ISTE NAKNADNO OBAVIJESTITI OSDS-a SARAJEVO, OBIČNO PUTUJE U ZEMLJU VLAKOM*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO, JOZO JOZIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 12. 1985.*
Evidencijski broj: *85000017*

MUŠAN, (IVO) JOSIP, POL. „M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *19. 04. 1962., BRESTOVČINA, BOSANSKA GRADIŠKA, SFRJ*
Prebivalište: *BRESTOVČINA, BOSANSKA GRADIŠKA, SFRJ*
Boravak: *OSNABRÜCK, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *52-300, ANTO BARAČ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *84009317*

MUŠAN, (STIPE) NIKO, POL., M
Zvani: *STJEPAN*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *1925., IVANJSKA, BANJA LUKA, SFRJ*
Prebivalište: *OSNABRÜCK, SR NJEMAČKA*
Razlog evidentiranja: *POJAVLJUJE SE I POD IMENOM JOSIP STARTEVIĆ*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76011057*

MUŠAN, (NIKO) ZDENKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 07. 1959., BANJA LUKA, SFRJ*

Prebivalište: *BANJA LUKA, SFRJ*

Boravak: *OSNABRŪCK, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *32-300, ANTO BARAČ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 05. 1986.*

Evidencijski broj: *84009325*

NALETILIĆ, (MATE) MLADEN, POL., M

Zvani: *TUTA*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 12. 1946., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *RADOLFEELU, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-055046 IZDALA 25. 09. 1963. ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *86637, DRAGO ČOLAK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *78004175*

NIKOLIĆ, (PETAR) ŠIMUN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 01. 1953., RUMBOCI, PROZOR, SFRJ*

Prebivalište: *GOETEBORG, ŠVEDSKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76010794*

NIKŠE, (MATE) ŠČEPICA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *15. 06. 1956., ZVIROVIĆI, ČAPIJINA, SFRJ*

Prebivalište: *ZVIROVIĆI, ČAPIJINA, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU HI-98881 IZDALA 19. 08. 1930. ČAPIJINA, SFRJ*

Zaposlen: *RO "BREGAVA" OOUR TRANSPORT*

Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *MJERU PODUZETI ISKLJUČIVO
PRI IZLASKU IZ SFRJ NA DRŽAVNOJ GRANICI
I O TOME OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *863122, MIRO PRELO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84006040*

NINKOVIĆ, (MILOŠ) BOŽO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, KANADA*

Rođen: *1936., GLAVICA, GLAMOČ, SFRJ.*

Prebivalište: *TORONTO, KANADA*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833325, MILENKO TEPAVČEVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 79006295

NUIĆ, (LUKA) BORISLAV, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 18. 09. 1936., DRINOVCI, GRUDE, SFRJ

Prebivalište: DRINOVCI, GRUDE, SFRJ ŠVICARSKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: SVEČENIK

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Dopunski postupak: MOLIMO DA SE ODUZETA PUTNA ISPRAVA
DOSTAVI CENTRU SDS-a MOSTAR I DA SE ISTOM CENTRU JAVI
O REZULTATU IZVRŠENOG PRETRESA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866562, ANTE CRNOGORAC

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 83001249

NUIĆ, (JOZO) KAMILO, POL., M

Državljanin : SFRJ, KANADA

Rođen: 30. 10. 1941., KALEŠIJA, SFRJ

Prebivalište: WINDSDOR KANADA, KANADA

Boravak: WINDSOR KANADA, KANADA

Zanimanje: OSOBE BEZ ZANIMANJA

Razlog evidentiranja: ULAZAK U SFRJ AUTOM RENT-A-CAR IZ SR
NJEMAČKE 14. I 15. SRPNJA

I UNOŠENJE ANTIJUGOSLAVENSKOG PROMIDŽBENOG MATERIJALA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866556, JOZO PETROVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 08. 1985.

Evidencijski broj: 84007866

OPAČAK, (PETAR) VESELKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 12. 1947., PUTEŠEVICA, GRUDE, SFRJ

Prebivalište: KARLSRUHE, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76002270

ORLOVČIĆ, (JERKO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 03. 1939., KALAJEVO, PRIJEDOR, SFRJ

Prebivalište: BOROVO, VUKOVAR

Boravište: HANNOVER, SR NJEMAČKA

Zaposlen: BREDENBELK

Zanimanje: POLJOPRIVREDNIK - OSTALI

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK, ALIJA ĐONLIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 80003529

ORLOVIĆ, (BOŠKO) BRANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 07. 1928., PRIGRAĐANI, MOSTAR, SFRJ

Prebivalište: KÖLN, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025561

ORLOVIĆ, (IVAN) MATO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 22. 09. 1937., RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: KÖLN, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025553

OROZ, (JOZO) AVGUSTIN, POL., M

Zvani: GUSTI

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 02. 1930, ŽERAVAC, DERVENTA, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76325545

OROZ, (IVAN) LUKA, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 25. 10. 1951., ŽERAVAC, DERVENTA, SFRJ

Prebivalište: ŽERAVAC, DERVENTA, SFRJ

Boravak: AUGSBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU MA-062375 IZDALA 25. 02. 1978. DERVENTA, SFRJ

Zanimanje: KONOBAR I SRODNI

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 80003313

OROZ, (MATO) PETAR, POL., M

Državljanin: SFRJ, SAD

Rođen: 08. 03. 1942., DJEDOV DO, FOJNICA, SFRJ

Prebivalište: DJEDOV DO, FOJNICA, SFRJ

Boravak: CLEVELAND, SAD

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833473, TEUFIK MUŠIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007708

ORŠOLIĆ, (TUNJO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 06. 1943., TOLISA, ORAŠJE, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ

PI: PUTOVNICA

Zanimanje: SVEĆENIK

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA PRILIKOM IZLAZAKA IZ
ZEMLJE I ULAZAKA U ZEMLJU OBAVJEŠTAVATI CENTAR SDS-a
SARAJEVO OBAVIJESTITI: CENTAR SDS SARAJEVO

Telefon: 833161, DOBRIŠA MARIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 07. 1985.

Evidencijski broj: 8300594

ORŠULIĆ, (VESELJKO) IVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 05. 05. 1927., NOVO SELO, BOSANSKA GRADIŠKA, SFRJ

Prebivalište: NOVA GRADIŠKA, SFRJ

Boravak: STUTTGART, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HE-644174 IZDAO 07. 08. 1776. HAMBURG, SFRJ

Zaposlen: U WILH. JUL. TENFEL STUTTGART

Zanimanje: STOLAR

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a OSIJEK*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Telefon: *753219, MILANKO OREŠČANIN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *83009376*

ORŠULIĆ, JAKOV, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1938., GORNJA DOLINA, BOSANSKA GRADIŠKA, SFRJ*

Prebivalište: *WIEN, AUSTRIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76000315*

OSMIĆ, (MUSTAFA) ARIF, POL., H

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *15. 04. 1941., LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *LJUBUŠKI, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HO-444092 IZDAO 04. 09. 1979. LJUBUŠKI, SFRJ*

Zanimanje: *STOLAR*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866187, ANTE TOLJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *85002063*

PANDŽIĆ, (KREŠO) ZVONKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 07. 02. 1956., DRINOVCI, GRUDE, SFRJ

Prebivalište: DRINOVCI, GRUDE, SFRJ

Boravak: FREIBURG, SR NJEMAČKA

Zanimanje: STUDENT

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 866552, MIRO ŠIMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 85000158

PARIĆ, (IVO) VINKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 09. 1948., GORICE, BRČKO, SFRJ

Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HA-197602 IZDAO 04. 06. 1970. BRČKO, SFRJ

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76025644

PAŠALIĆ, (MARKO) BOŽO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 29. 09. 1936., ŠUICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: ŠUICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: FORST, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835519, JURE MAMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007716

PATRON, (JOZO) IVAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 03. 06. 1936., RASTIČEVO, KUPRES, SFRJ
Prebivalište: BERLIN, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76001298

PAVIĆ, (NIKOLE) DANE, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 10. 07. 1910., PODHUM, LIVNO, SFRJ
Prebivalište: PODHUM, LIVNO, SFRJ
Boravak: LIEGE, BELGIJA
Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO
Telefon: 835519, SLOBODAN DŽALTO
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007766

PAVIĆ, (BOŽO) IVAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 07. 10. 1936., RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ
Prebivalište: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU A
NALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76013029

PAVIĆ, (LJUBA) IVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 06. 1952., GREDICE, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: GREDICE, BRČKO, SFRJ

Boravak: MARBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU XX-131753 IZDALO 07. 03. 1981. BRČKO, SFRJ

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U SFRJ OBAVIJESTITI

CENTAR SDS-a TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 83004285

PAVIĆ, (PETAR) MIRA, POL., Ž

Državljanin: SFRJ

Rođen: 27. 01. 1951., BUGOJNO, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76002387

PAVIĆ, (FILIP) STIPE, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 09. 1940., RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: RAŠELJKE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

Zanimanje: RUKOVODITELJ RESTORANA
I DRUGIH UGOSTITELJSKIH OBJEKATA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835519, JURE MAMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77037724

PAVLOVIĆ, (STIPE) ANTON, POL., M
Državljanin: FRANCUSKA, SFRJ
Rođen: 29. 10. 1939., TRAVNIK, SFRJ
Prebivalište: FRANCUSKA
Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76002410

PEHAR, (TADIJA) IVAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 14. 10. 1939., GORNJI GRADAC, ŠIROKI BRJEG, SFRJ
Prebivalište: AUSTRALIJA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985
Evidencijski broj: 76002428

PEHAR, (NIKOLA) JOZO, POL., M
Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA
Rođen: 24. 12. 1924. STUBICA, LJUBUŠKI, SFRJ
Prebivalište: MÖLMĚ, ŠVEDSKA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76002436

PENAVA, (ANTE) PETAR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *23. 05. 1953., BATIN, POSUŠJE, SFRJ*

Prebivalište: *BATIN, POSUŠJE, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *22021, DRAGO ČOLAK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007740*

PENAVIĆ, (MARIJAN) ANTON, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *28.05.1941., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76002452*

PENAVIĆ, (FRANJO) IVICA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *21. 05. 1941., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *CHICAGO, SAD*

Boravak: *CHICAGO, SAD*

PI: *PUTOVNICU HO-488377 IZDAO 28. 07. 1980. CHICAGO, SFRJ*

Zanimanje: *EKONOMIST, FINANCIJSKI I SRODNI STRUČNJAK*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *IZVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866552, STANISLAV PINJUH*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1985.*

Evidencijski broj: *80005674*

PENIĆ, (MATO) ZDRAVKA, POL., Ž

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 08. 1939., DONJI GRADAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *DONJI GRADAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Boravak: *OFFENBURG, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-836334 IZDALA 17. 10. 1972. ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Razlog evidentiranja: *POKUŠAT ĆE UNIJETI U ZEMLJU PROMIDŽBENI MATERIJAL, EKS.*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA*

OBAVIJESTITI OSDS MOSTAR

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866142, DRAGO ČOLAK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *80002828*

PERIĆ, (IVAN) ZVONKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *25. 10. 1939., KOVAČIĆ, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *SLAKOVCI, VINKOVCI, SFRJ*

Boravak: *PARIZ, FRANCUSKA*

Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*

Razlog evidentiranja: *UNOSI U SFRJ NEPRIJATELJSKI PROMIDŽBENI MATERIJAL*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a OSIJEK*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *80002894*

PERKOVIĆ, (RAFAEL) ANTON, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1936., PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76012914

PERKOVIĆ, (ANTO) VLADO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 02. 1952., ČARDAK, MODRIČA, SFRJ

Prebivalište: ČARDAK, MODRIČA, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU HI-917663 IZDAO BEČ, SFRJ

Zanimanje: STUDENT

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Dopunski postupak: O PODUZETIM MERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS DOBOJ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, 842120, MARKO MIKULIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 83001372

PETROVIĆ, (JOSIP) ANTUN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 08. 03. 1950., BODERIŠTE, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: BODERIŠTE, BRČKO, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

PI: PUTOVNICU HO-522416 IZDALO 13.03.1980. BRČKO, SFRJ

Zanimanje: STUDENT

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O ULASKU U ZEMLJU OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a
TUZLA - DETAŠMAN SDS-a BRČKO, TELEFON SPECIJAL BR. 881122

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881122, ANTO MENDEŠ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 81010010

PILEKIĆ, (STIPE) BRANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 30.05.1949., ZDALJEVAC, JAJCE, SFRJ

Boravak: BEČ, AUSTRIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a OSIJEK

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 76012930

PINJUH, (GRGA) VLATKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 07.03.1937., ČERIGAJ, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76012948

POPOVIĆ, (DRAGO) BRANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, ŠVEDSKA

Rođen: 16. 02. 1938., TOBUT, LOPARE, SFRJ

Prebivalište: MÖLMĚ, ŠVEDSKA

Boravak: MÖLMĚ, ŠVEDSKA

PI: OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) 78-376915 IZDALA ŠVEDSKA

Zanimanje: ELEKTROINSTALATER

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 224653

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 81008875

POPOVIĆ, (STIPO) MARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 22.05.1946., ČELEBIĆ, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: ČELEBIĆ, LIVNO, SFRJ

Boravak: SYDNEY, AUSTRALIJA

Zanimanje: OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELE ZANIMANJE

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835165, BOŽO PAVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 79006823

PRANJEŠ, (JOZO) ANTO, POL.,M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 11. 1943., MALINE, TRAVNIK, SFRJ

Prebivalište: LUZERN, FRANCUSKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007197

PRANJIĆ, (ANTO) MLADEN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 04. 03. 1955., NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ

Prebivalište: NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ

Boravak: KÖLN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU H 353922 IZDAO BOSANSKI BROD, SFRJ

Zanimanje: BRAVAR

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, MIRKO DŽEBA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.
Evidencijski broj: 78004422

PRAVDIĆ, (IVO) ŽARKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 15. 11. 1956., DOBRO, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: DOBRO, LIVNO, SFRJ

Boravak: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU H 348265 IZDATA 1977. LIVNO, SFRJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)

Dopunski postupak: HITNO OBAVIJESTITI CENTAR SDS LIVNO

O ULASKU U SFRJ I PODUZETIM MJERAMA

I ZADRŽATI DO OBAVJEŠTAVANJA SDS LIVNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835113, 835119, SLOBODAN DŽALTO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 04. 1986.

Evidencijski broj: 81001994

PRIMORAC, (MARIJAN) ANTO, POL., M

Zvani: BRKIĆ, ANTES

Državljanin: SFRJ

Rođen: 23. 07. 1929., JARE, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),

ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007204

PRKIĆ, (IVO) MIJO, POL., M

Zvani: MIŠKO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 03. 10. 1919., VAREŠ, SFRJ

Boravak: AUGSBURG, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833242, DRAGAN ANDAN

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76007212*

PRSKALO, (MARKO) IVO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *04.03.1956., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*
Prebivalište: *MOSTAR, SFRJ*
PI: *PUTOVNICU HI-969523 IZDAO 04.09.1378. MOSTAR, SFRJ*
Zaposlen: *-ŽITOPROMET-*
Zanimanje: *MEHANIČAR I MONTER CESTOVNOG
MOTORNOG VOZILA - AUTOMEHANIČAR*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *MJERE PODUZETI NA GRANICI PRI ULASKU
I IZLASKU IZ SFRJ I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *866552, MIRO ŠIMIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 07. 1985.*
Evidencijski broj: *84007379*

PRSKALO, (MARKO) RADE, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *23. 06. 1958., ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*
Prebivalište: *ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*
Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU BH-278623 IZDALA 07. 11. 1983. SFRJ*
Zanimanje: *LIMAR*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *MJERE PODUZETI NA GRANICI PRI ULASKU
I IZLASKU IZ SFRJ I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *866552, MIRO ŠIMIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 07. 1985.*
Evidencijski broj: *84007262*

PRUSAC, (JOSIP) IVAN, POL., M

Zvani: PINJUH, MARIJAN, PAUN

Državljanin: SFRJ

Rođen: 15. 01. 1926., ŠURMANCI, ČAPIJINA, SFRJ

Prebivalište: SALZBURG, AUSTRIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007220

PURAČ, (ZAIM) SEJDO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 10. 09. 1935., GRAČANICA, SFRJ

Prebivalište: GRAČANICA, SFRJ

Boravak: WITZLAR, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HB-246241 IZDAO 16. 05. 1981. FRANKFURT, SFRJ

Zaposlen: TVRTKA I. G. MÜLLER, WITZLAR

Zanimanje: RUKOVATELJ DIZALA, NOSAČ I SKLADIŠNI RADNIK

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a DOBOJ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, HUSEIN DURAKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU

ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84003799

PUŠELJIĆ, (FILIP) ROKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 10. 08. 1941., NOVO SELO, ODŽAK, SFRJ

Prebivalište: NOVO SELO, ODŽAK, SFRJ

Boravak: MÜNCHEN, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HE-996232 IZDAO 17.05.1977. MÜNCHEN, SFRJ

Zanimanje: UGOSTITELJ

Koristi automobil: MERCEDES

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ

Telefon: 844156, 842122, MARKO MIKULIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01.11.1985.*
Evidencijski broj: *83008667*

RADIĆ, (KREŠO) VLATKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *24. 06. 1950., MARUŠIĆI, JAJCE, SFRJ*
Prebivalište: *MARUŠIĆI, JAJCE, SFRJ*
Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HE-014325 IZDALO 24. 07. 1973. JAJCE, SFRJ*
Zanimanje: *TRGOVAČKI PUTNIK*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Telefon: *857122, ESAD KURT*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *78008276*

RADIJELOVIĆ, (MIJO) BORISLAV, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *04. 04. 1932., BUGOJNO, SFRJ*
Prebivalište: *MARUŠIĆI, JAJCE, SFRJ*
Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU IZDATA SFRJ*
Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76006785*

RADIJELOVIĆ, (MARKO) PETAR, POL., M
Državljanin: *SFRJ, SAD*
Rođen: *21. 03. 1929., BREZA, SFRJ*
Prebivalište: *BREZA, SFRJ*
Boravak: *PASADENA, SAD*
Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833437, TEUFIK MIŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007782*

RADOŠ, (MIJO) NIKOLA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1935., ODŽAK, SFRJ*

Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Razlog evidentiranja: *SIN STRIJELJANNOG RATNOG ZLOČINCA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76006610*

RAGUŽ, (LUKA) ANTON, POL., M

Zvani: *LUČIĆ, BRKO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *31. 08. 1937., KRUŠEVO, STOLAC, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76006660*

RAGUŽ, (PERO) TOMISLAV, POL., M

Zvani: *ČEREKOVIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 09. 1935., KRUŠEVO, STOLAC, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76006652*

RAJIĆ, (VID) NIKOLA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *02. 04. 1933., JASENICA, MOSTAR, SFRJ*
Prebivalište: *SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 02. 1986.*
Evidencijski broj: *76006850*

RASPUDIĆ, (JUKO) MIRKO, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *23. 05. 1958., LIPNO, LJUBUŠKI, SFRJ*
Prebivalište: *AUSTRALIJA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76001537*

RASPUDIĆ, (IVAN) NIKOLA, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *LIPNO, LJUBUŠKI, SFRJ*
Prebivalište: *PARIZ, FRANCUSKA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76001579*

RAŠIĆ, (IVAN) LJUBOMIR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *13. 10., 1937. TIHALJINA, GRUDE, SFRJ*

Prebivalište: *BONN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76001553*

RAŠIĆ, (STJEPAN) STOJAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *23. 11. 1934., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *FRANCUSKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76001602*

RAŠIĆ, (STJEPAN) VLADIMIR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 10. 1936., VITINA, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *KANADA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76001595*

RAVNJAK, (FILIP) JERKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *20. 12. 1937., GAREVAC, MODRIČA, SFRJ*

Prebivalište: *AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76000703*

REBRINA, (GRGA) TOMISLAV, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *08. 02. 1936., BRDA, KUPRES, SFRJ*
Prebivalište: *ŠPANJOLSKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76000711*

REIS, (RAME) KERIM, POL., M
Rođen: *08. 01. 1924., GLAMOČ, SFRJ*
Boravak: *TORONTO, KANADA*
Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76010348*

REUTER, (IVAN) VINKA, POL., Ž
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *22. 09. 1961., GABELA, ČAPIJINA, SFRJ*
Prebivalište: *GABELA, ČAPIJINA, SFRJ*
Boravak: *FRANKFURT, SR NJEMAČKA*
Razlog evidentiranja: *UNOSI ORUŽJE U ZEMLJU*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *HITNO OBAVIJESTITI DRUGU UPRAVU SDS-a SSUP I CSDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 12. 1985.
Evidencijski broj: 80009357

REZO, (DRAGO) JOZO, POL., M

Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA

Rođen: 21. 10. 1939., SUTINA, POSUŠJE, SFRJ

Prebivalište: SUTINA, POSUŠJE, SFRJ

Boravak: SYDNEY, AUSTRALIJA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, ANTE REBAC

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77008227

RIMAC, (ANTE) ANTE, POL., M

Zvani: MILE

Državljanin: SFRJ

Rođen: 13. 06. 1945., ČELEBIĆ, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: FRANKFURT, SR NJEMAČKA

Zanimanje: GRAĐEVINSKI RADNIK

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a LIVNO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 835113, BRANKO MARELJA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 06. 1986.

Evidencijski broj: 85004475

RIMAC, (ANTO) ŽELJKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 24. 09. 1938., POTKRAJ, LIVNO, SFRJ

Prebivalište: POTKRAJ, LIVNO, SFRJ

Boravak: SEUT CHARLES 101 PARIZ, 15 FRANCUSKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835115, VLADO ŠOŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *78008284*

ROSIĆ, STJEPAN, POL., M

Zvani: *PEPO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1936., GOLUBINJA, ŽEPČE, SFRJ*

Boravak: *ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76014481*

ROVER, (JOSIP) SREČKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1920., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833325, ZVONKO VREBAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76027343*

RUKČIĆ, (ANTE) JOSIP, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *BOLJKOVIĆI, KISELJAK, SFRJ*

Prebivalište: *BOLJKOVIĆI, KISELJAK, SFRJ*

Boravak: *SAD*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, TEUFIK MUŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007790*

RUPČIĆ, (MARIJAN) LJUDEVIT, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *29. 11. 1920., HARDOMILJE, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA – ILIDŽA, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU IZDAO MOSTAR, SFRJ*

Zanimanje: *SVEĆENIK*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O IZLASKU I ULASKU U SFRJ*

I REZULTATIMA MJERE SDS-a OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833161, DOBRIŠA MARIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *83001950*

RUSTANBEGOVIĆ, (IBRAHIM) AVDO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *24. 09. 1947., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ*

Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *STUDENT*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, VLADO IVANKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76011099*

SALAPIĆ, (MIJO) BLAŽ, POL., M

Zvani: *WILLIAM, BAJA*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *25. 02. 1936., PROLOG, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *Z. BERLIN, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *SPREMAN NA IZVRŠENJE DIVERZANTSKO-TERORISTIČKIH AKCIJA, ORGANIZATOR PRIKUPIJANJA ORUŽJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *76013342*

SANTARIUS, (LEOPOLD) DRAGUTIN, POL., M

Zvani: *DRAGAN*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 03.1935., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *BANJA LUKA, SFRJ*

Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*

PI: *PUTOVNICU HE-631717 IZDALA 19. 11. 1975. BANJA LUKA, SFRJ*

Zaposlen: *TVRTKA VALENTIN FLIS, BEČ*

Zanimanje: *TRGOVAČKI PUTNIK*

Koristi automobil: *WV PASAT BORDO*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O ULASKU I IZLASKU IZ SFRJ OBAVJEŠTAVATI CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *38592, 855452, VOJIN BERA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *83001299*

SARIĆ, (ILIJA) ANTE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *08. 03. 1945., BOSANSKI NOVI, SFRJ*

Boravak: *AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 11. 1985.*
Evidencijski broj: *76002486*

SCHIDER – SIMIĆ, (NIKOLA) MARKO, POL ., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *15. 08. 1949., KAMENICA, TESLIĆ, SFRJ*
Prebivalište: *TESLIĆ, SFRJ*
Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICU HO-275343 IZDALA 06. 06. 1979. SFRJ*
Zaposlen: *'FUTLRA IMOBILEN' STUTTGART*
Zanimanje: *TRGOVAČKI PUTNIK*
Koristi automobil: *WN-CS852 WV JETA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*
Dopunski postupak: *O ULASKU U SFRJ OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a DOBOJ*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Telefon: *844156, 844525, MIRKO DŽEBA*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 04. 1986.*
Evidencijski broj: *85002336*

SENTIĆ, (VIDE) MARTIN, POL., M
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: *24. 07. 1932., GRADAC, ČAPIJINA, SFRJ*
Prebivalište: *GRADAC, ČAPIJINA, SFRJ*
Boravak: *INGOLSTADT, SR NJEMAČKA*
PI: *PUTOVNICA*
Zanimanje: *SVEĆENIK*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: *866142, ZLATKO UDOVČIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: *01. 10.1985.*
Evidencijski broj: *82005185*

SESAR, (JERKO) STJEPAN, POL., M

Zvani: *MINISTRIC*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *05. 02. 1939., KOČERIN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76000787*

SIVRIĆ, (ILIJA) KREŠO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *07. 02. 1929., MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76000422*

SOLDAN, (NIKO) JAKOV, POL., M

Državljanin: *SFRJ, AUSTRALIJA*

Rođen: *29. 04. 1941. NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Prebivalište: *NOVO SELO, BOSANSKI BROD, SFRJ*

Boravak: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Zaposlen: *SYDNEY*

Zanimanje: *GRAĐEVINSKI RADNICI - OSTALI*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: *844156, MARKO MIHALJČIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *81008809*

SOLDO, (FRANJE) BLAGO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: 19. 03. 1936., GORNJI CRNAČ, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: GORNJI CRNAČ, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Boravak: KARSAU, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, IVAN BUNOZA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007815

SOLDO, (ĐURO) JOZO, POL., M

Zvani: ĐUKIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 24. 04. 1923., GORNJA BRITVICA, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76016081

SOLDO, (FRANJO) VIKTOR, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 30. 10. 1942., GORNJI CRNAČ, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: GORNJI CRNAČ, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Boravak: KARSAU, SR NJEMAČKA

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, IVAN BUNOZA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 77007807

SOLDO, (MIRKO) VINKO, POL., M

Zvani: IVEŠKOVIĆ

Državljanin: SFRJ

Rođen: 04. 06. 1934., GORNJA BRITVICA, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: KÖLN, SR NJEMAČKA

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76016635

STARČEVIĆ, (VLADIMIR) DAVORIN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 20. 12. 1935. MOSTAR, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA

**Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 866473, VLADO IVANKOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 10. 1985.

Evidencijski broj: 81008544

STEINER, (STIPE) MILKA, POL., Ž

Državljanin: SFRJ

Rođen: 27. 03. 1946., TRAVNIK, SFRJ

Boravak: AUGSBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: ČLAN VJERSKOG REDA

Mjere OUP-a: ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE

**Dopunski postupak: O PODUZETOJ MJERI OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a ZENICA - DETAŠMAN SDS TRAVNIK**

Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA

Telefon: 823117, 823122, HESUD SMAJIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

**Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU**

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76006355

STIJAKOVIĆ, (LUKA) BRANISLAV, POL., M

Zvani: *BRANE*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *19. 10. 1947., MOTIKE, BANJA LUKA, SFRJ*

Prebivalište: *MOTIKE, BANJA LUKA, SFRJ*

Boravak: *HANOVER, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Telefon: *855437, 32300, ANTO BARAČ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BANJA LUKA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *84005290*

STIPIĆ, (JOZO) MARKO, POL., M

Zvani: *VILI*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 08. 1948., LETKA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *HRASTIŠTA, SOKOLAC, SFRJ*

Boravak: *VARBU ALLE 58, ŠVEDSKA*

PI: *PUTOVNICU HA-054164 IZDALO 1963. LIVNO, SFRJ*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *863538, 863519, 863502, JURE MAMIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76046509*

STOJIĆ, (JURE) MIRKO, POL., M

Zvani: *JOZULOVIĆ, ĆULUŠIOC*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *16. 07. 1935., DRAGIČINA, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76012849*

STOJIĆ, (JURE) PAVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 08. 09. 1930., DRAGIČINA, ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: SYDNEY, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76012831

STRUJIĆ, (MARIJAN) SREČKO, POL., M

Državljanin: SFRJ, FRANCUSKA

Rođen: 24. 02. 1930., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – ILIDŽA, SFRJ

Prebivalište: PARIZ, FRANCUSKA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 05. 1986.

Evidencijski broj: 81004716

SUČIĆ, (DANE) IVAN, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 07. 1934., PRISOJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: DORTMUND, SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76000795

SUTON, (PERO) STANKO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 27. 05. 1921., KOČETIN, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ

Prebivalište: AUSTRALIJA

Razlog evidentiranja: *ZAVRŠIO DIVERZANTSKO-TERORISTIČKI TEČAJ*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),*
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76012964*

ŠABIĆ, (MURAT) MUHAREM, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 12. 1947., VELIKI BADIĆ, BOSANSKA KRUPA, SFRJ*

Prebivalište: *MÖLMĚ, ŠVEDSKA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a BIHAĆ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76012807*

ŠAKIĆ, (MATE) DINKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *08. 09. 1921., STUDENCI, IMOTSKI, SFRJ*

Prebivalište: *ŠPANJOLSKA*

Boravak: *ARGENTINA*

Razlog evidentiranja: *LAŽNO IME MU JE LJUBOMIR BILANOVIĆ,*
SUDJELUJE U OR

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: *844156, NIKOLA GRGIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU*
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76028078*

ŠAKIĆ, (IVAN) LUKA, POL., M

Državljanin: *SFRJ, ŠVEDSKA*

Rođen: *26. 07. 1956., VODOVOJI, KREŠEVO, SFRJ*

Prebivalište: *SFRJ*

Boravak: *MÖLMĚ, ŠVEDSKA*

Zanimanje: *BRAVAR*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *HITNO OBAVIJESTITI*

CENTAR SDS-a SARAJEVO O PODUZETIM MJERAMA

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, VLADO IVANKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *80007993*

ŠAPINA, (PERO) SLAVKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 10. 1939., RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *DORTMUND, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *SPREMAN ZA ORGANIZIRANJE I VRŠENJE
EKSTREMNIH AKC.*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007048*

ŠARAC, (IVAN) DANE, POL., M

Zvani: *JAKOVIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *05. 02. 1927., VELIKI OGRAĐENIK, ČITLUK, SFRJ*

Boravak: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Razlog evidentiranja: *1968. UHIĆEN ZBOG SUDJELOVANJA
U DIVERZ. TEROR. AKCIJAMA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007030*

ŠARAVANJA, (IVAN) DRAGO, POL., M

Zvani: DRAGAN

Državljanin: SFRJ

Rođen: 17. 01. 1940., LIPNO, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: DANSKA

Razlog evidentiranja: ČLAN TERORISTIČKE ORGANIZACIJE,
ZAVRŠIO DIVERZANTS.

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007022

ŠARČEVIĆ, (ILIJA) IVO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 12. 08. 1945., DONJI ZOVIK, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: DONJI ZOVIK, BRČKO, SFRJ

Boravak: RESS, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-372877 IZDAO 25. 04. 1979. FRANKFURT, SFRJ

Zanimanje: OSOBE KOJA SU DALA NEPOTPUNE PODATKE
ILI NISU NAVELI ZANIMANJE

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: OBAVIJESTITI HITNO OSDS TUZLA
O ULASKU U SFRJ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a TUZLA

Telefon: 881127, HASIB IMAMOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a TUZLA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 01. 1986.

Evidencijski broj: 80009692

ŠARČEVIĆ, (JOZO) MATO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 02. 01. 1956., ZOVIK, KALAJDŽIJE, BRČKO, SFRJ

Prebivalište: RIJEKA, SFRJ

Boravak: GIESSEN, SR NJEMAČKA

Razlog evidentiranja: *SPREMAN NA TERORISTIČKE AKCIJE, ILEGALNO PRELAZI GRANICU*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *POSJEDUJE LAŽNE PUTOVNICE, TALIJANSKU I SFRJ NA IME FRANJO RADOŠEVIĆ*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Telefon: *881122, ANTO MENDEŠ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *80001945*

ŠARIĆ, (SLAVKO) IVAN, POL., M

Zvani: *JURIĆ*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *12. 06. 1943., SUTINA, POSUŠJE, SFRJ*

Prebivalište: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007014*

ŠEČIĆ, (RAMIZ) SULEJMAN, POL., M

Zvani: *SULJO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *BOSANSKI BROD, SFRJ*

Prebivalište: *BOSANSKI BROD, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Zaposlen: *TVORNICA KOŽE MELBOURNE*

Zanimanje: *OBRAĐIVAČ KOŽE I KRZNA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a DOBOJ*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: *844156, HUSEIN DURAKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 79006964

ŠESTO, (FRANJO) GRGO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1949., *PODGRADINA, LIVNO, SFRJ*
Prebivalište: *DORTMUND, SR NJEMAČKA*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76026361

ŠETKA, (OMER) IBRO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1941., *CRNIĆI, STOLAC, SFRJ*
Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76007121

ŠILJIĆ, (STJEPAN) ANTO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 09. 09. 1942., *NOVO SELO, ODŽAK, SFRJ*
Prebivalište: *NOVO SELO, ODŽAK, SFRJ*
Boravak: *BEČ, AUSTRIJA*
PI: *PUTOVNICU HA-463519 IZDALA 1972. MODRIČA, SFRJ*
Zanimanje: *ZNANSTVENI RADNIK*
Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI SDS DOBOJ*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Telefon: *844156, 842120, MARKO MIKULIĆ*
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 03. 1986.
Evidencijski broj: 83001364

ŠIMIĆ, (FRANJO) MILE, POL., M

Državljanin: SFRJ, KANADA

Rođen: 19. 08. 1931., VELIKI SKOČAJ, BIHAĆ, SFRJ

Prebivalište: VANCOUVER, KANADA

Boravak: VANCOUVER, KANADA

Zaposlen: VANCOUVER

Zanimanje: GRAĐEVINSKI INŽENJER

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Dopunski postupak: O PODUZETIM MERAMA OBAVIJESTITI SDS BIHAĆ

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Telefon: 229241, RIFAT BAŠANOVIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BIHAĆ

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 08. 1985.

Evidencijski broj: 82004012

ŠIMOVIĆ, (LUKA) TOMO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 21. 08. 1930., HAMZIĆI, ČITLUK, SFRJ

Prebivalište: MÖLMĚ, ŠVEDSKA

Razlog evidentiranja: SUDIONIK NAPADA NA NAŠE DKP U ŠVEDSKOJ

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76007105

ŠIMOVIĆ, (DRAGO) VLADO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 01. 10. 1951. HUMAC, LJUBUŠKI, SFRJ

Prebivalište: HUMAC, LJUBUŠKI, SFRJ

Boravak: KARSAU, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU IZDALA SFRJ

Zanimanje: NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Telefon: 22021, MIRO ŠIMIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007849*

ŠIMUNOVIĆ, (NIKOLA) PETAR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *04. 09. 1925., MOSTAR, SFRJ*

Prebivalište: *AUSTRALIJA*

Razlog evidentiranja: *POTIČE EMIGRANTSKO RUKOVODSTVO NA UBACIVANJE EK.*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76007098*

ŠIŠKO, (IVAN) ANTE, POL., M

Zvani: *GARAN*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1938., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *ZAPADNI BERLIN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835519, SLOBODAN DŽALTO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007823*

ŠIŠKO, (PETAR) MILENKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *28. 10. 1948., PASIĆ, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *PASIĆ, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *KÖLN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *UGOSTITELJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Dopunski postupak: *NAKON PODUZETIH MJERA
OSOBU UPUTITI U MJESTO ROĐENJA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835134, BOŽO PAVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84006107*

ŠIŠKO, (RADOSLAV) MIRKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *28. 03. 1930., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *HERFORD, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835519, JURE MAMIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007831*

ŠIŠKO, (PETAR) STJEPAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *21. 08. 1932., VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *VINICA, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835119, VLADO ŠOŠIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *78008317*

ŠUNJO, (PERO) STIPO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *30. 10. 1910., DOBROŠIN, GORNJI VAKUF, SFRJ*

Prebivalište: *FRIEDRICHAFEN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01 . 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76001636*

ŠUŠILOVIĆ, (FRANE) BOŽO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *15. 01. 1953., RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Prebivalište: *RAŠKO POLJE, TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HO-913860 IZDAO TOMISLAVGRAD, SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835119, BOŽO PAVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *85003334*

TADIĆ, (JOZO) MIROSLAV, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *19. 02. 1955., KREŠEVO, SFRJ*

Prebivalište: *KREŠEVO, SFRJ*

Boravak: *BEHNTEIN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HO-544437 IZDATA 1980. KREŠEVO, SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZAPOSLENJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO - DETAŠMAN SDS VISOKO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: 875125, **TIHOMIR BRĐANOVIĆ**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 07. 1985.
Evidencijski broj: 84007395

TOGONAL, (FRANJE) LEON, POL., M
Državljanin: SFRJ, FRANCUSKA
Rođen: 1918., TRAVNIK, SFRJ
Prebivalište: TRAVNIK, SFRJ
Boravak: PARIZ, FRANCUSKA
PI: PUTOVNICU IZDALA FRANCUSKA
Zanimanje: RADNICI KOJI SE NE MOGU GRUPIRATI PO ZANIMANJIMA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Telefon: 822139, **IVAN NEDOKLAN**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 04. 1986.
Evidencijski broj: 77003053

TOLJ, (JOZE) MILE, POL., M
Zvani: MIJO
Državljanin: SFRJ
Rođen: 02. 04. 1931., VELJACI, LJUBUŠKI, SFRJ
Prebivalište: MÖLMĚ, ŠVEDSKA.
Razlog evidentiranja: SPREMAN NA DIVERZANTSKO
-TERORISTIČKE AKCIJE I NAORUŽANJE
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76000662

TOLO, (NIKOLA) ANTO, POL., M
Državljanin: SFRJ, AUSTRALIJA
Rođen: 06. 06. 1932., KREŠEVO, SFRJ
Prebivalište: SFRJ
Boravak: SYDNEY, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *HITNO OBAVIJESTITI CENTAR SDS SARAJEVO
O PODUZETIM MJERAMA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833325, ZVONIMIR VREBAC*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *80008008*

TOMIĆ, (STANA) ANTE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 07. 1951., GORANCI, MOSTAR, SFRJ*

Prebivalište: *GORANCI, MOSTAR, SFRJ*

Boravak: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HB-357388 IZDALA 08. 05. 1982. SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866194, EMIR BIJEDIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *85001974*

TOMIĆ, (IVAN) PERO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 10. 1950., GORANCI, MOSTAR, SFRJ*

Prebivalište: *GORANCI, MOSTAR, SFRJ*

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HO-817170 IZDALA 06. 06. 1980. SFRJ*

Zanimanje: *ELEKTROMEHANIČAR*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866193, EMIR BIJEDIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 03. 1986.

Evidencijski broj: 85001768

TOPALIĆ, (ILIJA) VLADO, POL., M

Državljanin: SFRJ, SAD

Rođen: 1920., VAREŠ, SFRJ

Prebivalište: VAREŠ, SFRJ

Boravak: SAN HOSE, SAD

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO, DRAGAN DEVEDLAKA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 84004143

TOPALović, (MAŠO) ŠERIF, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 16. 07. 1950., LUKAVICE, SANSKI MOST, SFRJ

Prebivalište: LUKAVICE, SANSKI MOST, SFRJ

Boravak: AUGSBURG, SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HI-810413 IZDAO 29. 09. 1978. MÜNCHEN, SFRJ

Zaposlen: ERNEST MIHOLJKA, AUGSBURG

Zanimanje: RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Telefon: 800120, MARKO RADIŠIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a BANJA LUKA

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 81008536

TREŠNJO, (SALKO) SULJO, POL., M

Državljanin : SFRJ

Rođen: 09. 04. 1951., UMOLJANI, TRNOVO, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ

Boravak: SR NJEMAČKA

PI: PUTOVNICU HB-292919 IZDAO 22. 05. 1981. STUTTGART, SFRJ

Razlog evidentiranja: *SUMNJA SE DA BI MOGAO POKUŠATI ILEGALNI BIJEG S LAŽNOM PUTOVNICOM*

- UKOLIKO SE POJAVI S VAŽEĆIM SAMO MJERA -P-

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *UKOLIKO SE POJAVI S PUTOVNICOM KOJA NIJE GORE NAVEDENA, ISTU MU ODUZETI I HITNO OBAVIJESTITI UPISNIKA, A AKO S VAŽEĆOM, ONDA GA PUSTITI*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, 833244, DRAGAN ANDAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 05. 1986.*

Evidencijski broj: *82002909*

TROGRLIĆ, (IVANA) VINKO, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *21. 08. 1947., KOJSINA, KREŠEVO, SFRJ*

Prebivalište: *KOJSINA, KREŠEVO, SFRJ*

Boravak: *TOULON, FRANCUSKA*

PI: *IZDATA SFRJ*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833437, VLADO IVANKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007865*

TULUMOVIĆ, (MEHMED) MUHAREM, POL., M

Državljanin : *SFRJ, SR NJEMAČKA*

Rođen: *02. 12. 1928., TUZLA, SFRJ*

Prebivalište: *OBERHAUSEN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS TUZLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a TUZLA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 12. 1985.*

Evidencijski broj: *85000174*

TURIĆ, (MEHO) IZET, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *28. 06. 1957., PRNJAVOR, KALESIJA, SFRJ*

Prebivalište: *KALESIJA, SFRJ*

PI: *PUTOVNICA HO-585973 IZDATA 10. 10. 1979. KALESIJA SFRJ*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *MJERU –HO- PRIMIJENITI ISKLJUČIVO PREMA OSOBI KOJA POSJEDUJE PI NA NAVEDENO IME I POD NAVEDENIM BROJEM - SLUŽI SE LAŽNIM IMENOM I PI*

Obavijestiti: *RSUP H – ORG. JED. ZA SUPROSTAVLJANJE NEPRIJATELJSKOJ EMIGRACIJI, JOSIP PERKOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *RSUP H – ORG. JED.*

ZA SUPROSTAVLJANJE NEPRIJATELJSKOJ EMIGRACIJI

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *81008883*

TVRTKOVIĆ, (FRANJO) MARIJAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 10. 1940., KRNJEUŠA, BOSANSKI PETROVAC, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA-NOVO, SFRJ*

Boravak: *STOCKHOLM, ŠVEDSKA*

PI: *PUTOVNICU HB-359067 IZDAO 25. 06. 1981. STOKHOLM, SFRJ*

Zanimanje: *INDUSTRIJSKI I ZANATSKI RADNICI - OSTALI*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833473, ZLATKO MUSA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *84005224*

UDOVIČIĆ, (MARKO) ANTO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *23. 04. 1942., BRAJKOVIĆI, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP- ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016875*

UDOVIČIĆ, (MARKO) BOŽO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *03. 03. 1938., BRAJKOVIĆI, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016867*

UDOVIČIĆ, (MARKO) PERO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *02. 01. 1941., BRAJKOVIĆI, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016859*

UDOVIČIĆ, (MARKO) SILVO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *1950., BRAJKOVIĆI, TRAVNIK, SFRJ*

Prebivalište: *SYDNEY, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016429*

UZUNOVIĆ, (RAŠID) VEHID, POL., M

Državljanin: *SFRJ, SR NJEMAČKA*

Rođen: *01. 10. 1931., SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ*

Boravak: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *OSOBE KOJE SU DALE NEPOTPUNE PODATKE ILI NISU NAVELE ZANIMANJE*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, BRANKO PLETIKOSA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *79006873*

VASILJ, (MARTIN) ŽIVKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *27. 06. 1934., MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ*

Prebivalište: *SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016403*

VEGAR, (ANTE) NEDELJKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *22. 06. 1952. VAŠAROVIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ*

Prebivalište: *VAŠAROVIĆI, LJUBUŠKI, SFRJ*

Boravak: *KARLSRUHE, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: 86637, **DRAGO ČOLAK**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 78004224

VEGO, (MARKO) ŽARKO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 22. 04. 1933., ČAPIJINA, SFRJ
Prebivalište: SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76012302

VIDIĆ, (ANTO) JOSIP, POL., M
Zvani: JOŽA
Državljanin: SFRJ
Rođen: 17. 12. 1941., TESLIĆ, SFRJ
Prebivalište: TESLIĆ, SFRJ
Boravak: 8396 WEGSHEID, SR NJEMAČKA
PI: PUTOVNICU HE-635149 IZDATA ZAGREB-SUSEDGRAD SFRJ
Zanimanje: SVEČENIK
Koristi KOLA: M-KA-2172, AUDI CRVENA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ
Telefon: 844148, **FILIP TIPURA**
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 78008367

VIDOVIĆ, (JOZO) FERDO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 06. 01. 1955, OLOVO, SFRJ

Prebivalište: *SFRJ*

Boravak: *LYON, FRANCUSKA*

PI: *PUTOVNICU HO-893908 IZDALA SFRJ*

Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O ULASKU U ZEMLJU I PODUZETIM MJERAMA
OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *875125, TIHOMIR BRĐALOVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *85001750*

VIDOVIĆ, (VID) JANJA, POL., Ž

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *11. 07. 1961., SKAKAVA GORNJA, BRČKO, SFRJ*

Prebivalište: *OSIJEK, SFRJ*

Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-171320 IZDALO 05. 05. 1979. BRČKO, SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O REZULTATU MJERA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a OSIJEK*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Telefon: *754224, MLADEN IGALI*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *84009523*

VIDOVIĆ, (IVO) MILAN, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *12. 08. 1951., LOPATICE, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *LOPATICE, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *BERLIN, SR NJEMAČKA*

Mjere OUP-a: *OPREZNO LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *863538, 363519, 863502, SLOBODAN DŽALTO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76047490*

VIDOVIĆ, (ANTE) MIRKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, FRANCUSKA*

Rođen: *31. 12. 1940., BILA, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *BILA, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *LYON, FRANCUSKA*

PI: *OSOBNU PUTOVNICU (STRANU) IZDALA FRANCUSKA*

Zanimanje: *KNJIŽEVNIK, KNJIŽEVNI KRITIČAR*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a LIVNO*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835119, STIPAN PETROVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *7900689*

VIŠEVIĆ, (ANTE) STIPO, POL., M

Državljanin : *SFRJ*

Rođen: *01. 01. 1938., PROLOG, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *MELOBURNE, AUSTRALIJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76011792*

VITEZ, (JOSIP) VLADIMIR, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *19. 09. 1930., SARAJEVO, DIO SARAJEVA – CENTAR, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA CENTAR, SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

Zanimanje: *POŠTAR, KURIR*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: 833325, **ZVONKO VREBAC**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 77007873

VLAHO, (FRANJO) ANDRIJA, POL., M
Zvani: *ŠKANDRIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 12. 09. 1955., *MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ*
Prebivalište: *MEĐUGORJE, ČITLUK, SFRJ*
PI: *PUTOVNICU HI-210708 IZDAO 18. 09. 1979. ČITLUK, SFRJ*
Zaposlen: *'SOKO' MOSTAR, OOUR ČITLUK*
Zanimanje: *INDUSTRIJSKI I ZANATSKI RADNICI - OSTALI*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Operativni postupak: *MJERU PRETRESA IZVRŠITI NA DRŽAVNOJ GRANICI I OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: 866518, **LJUBO PRSKALO**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*
Rok vođenja: 01. 06. 1986.
Evidencijski broj: 84007337

VLAŠIĆ, (PETAR) MATE, POL., M
Zvani: *TUTEŠKIĆ*
Državljanin: *SFRJ*
Rođen: 02. 04. 1937., *SOVIĆI, GRUDE, SFRJ*
Prebivalište: *MONTREAL, KANADA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*
Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI CENTAR SDS-a MOSTAR*
Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Telefon: 866552, **MARKO ŠIMIĆ**
Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 07. 1985.

Evidencijski broj: 84007402

VOKIĆ, (ŠIMUN) MIRKO, POL., M

Zvani: MIROSLAV, MIŠA

Državljanin: SFRJ

Rođen: 06. 06. 1934., SOVIĆI, MOSTAR, SFRJ

Prebivalište: SAD

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 7601479

VRANJKOVIĆ, (BOŽO) ANTE, POL., M

Zvani: SULJO

Državljanin: SFRJ

Rođen: 30. 06. 1927., GRADAC, POSUŠJE, SFRJ

Prebivalište: SR NJEMAČKA

Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76013871

VRANKIĆ, PETAR, POL., M

Državljanin : SFRJ

Rođen: 23. 06. 1947., KRUPAC, KONJIC, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ

Zaposlen: VRHBOSANSKA BOGOSLOVIJA

Zanimanje: SVEĆENIK

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM. MJERAMA PRI IZLASKU
I ULASKU U ZEMLJU IZVJESTITI CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833161, ŽELJKO KOZINA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *84006024*

VRBIĆ, (IVE) JOSIP, POL., M

Državljanin: *SFRJ, SAD*

Rođen: *09. 08. 1939., BILJAČIĆI, ZAVIDOVIĆI, SFRJ*

Prebivalište: *BILJAČIĆI, ZAVIDOVIĆI, SFRJ*

Boravak: *OMAHA, NEBRASKA, SAD*

PI: *PUTOVNICA*

Zanimanje: *NASTAVNO OSOBLJE SVEUČILIŠTA, VISOKIH I VIŠIH ŠKOLA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Telefon: *822161, IVAN ZOVKO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a ZENICA*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *77003045*

VRDOLJAK, (STIPO) NIKOLA, POL., M

Zvani: *ĆUK*

Državljanin : *SFRJ, SR NJEMAČKA*

Rođen: *11. 11. 1943., SRĐEVIĆI, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *SRĐEVIĆI, LIVNO, SFRJ*

Boravak: *MÜNCHEN, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Telefon: *835519, JURE MAMIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77008235*

VRSELJA, (IVAN) ZVONKO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *01. 03. 1939., PRILUKA, LIVNO, SFRJ*

Prebivalište: *SFRJ*

Boravak: *MELBOURNE, AUSTRALIJA*

PI: PUTOVNICU HA-183223 IZDALO 1966. LIVNO, SFRJ
Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: POSJEDUJE I AUSTRALSKI PI
Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 80008181

VUČAK, (DRAGO) JANDRO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 1950., BOTUN, KUPRES, SFRJ
Boravak: SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Dopunski postupak: PROVOĐENJE CENTRA SDS-a ZENICA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76013821

VUČIĆ, (MARKO) IVAN, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 27. 08. 1942., CERNO, LJUBUŠKI, SFRJ
Prebivalište: SAD
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76014910

VUKADIN, (IVAN) PAVO, POL., M
Državljanin : SFRJ
Rođen: 10 09. 1934., BUGOJNO, SFRJ
Boravak: MÖLMĚ, ŠVEDSKA
Mjere OUP-a: OPREZNO LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a ZENICA
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a ZENICA

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016510*

VUKOJA, (FERDO) JURE, POL., M

Zvani: *ZELE*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *18. 09. 1953., GRUDE, SFRJ*

Prebivalište: *GRUDE, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU HA-352683 IZDALE 04. 01. 1980. GRUDE, SFRJ*

Zanimanje: *VOZAČ MOTORNIH VOZILA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA), NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *MJERE PODUZETI PRILIKOM ULASKA U ZEMLJU*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *866191, MIRO ŠIMIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 03. 1986.*

Evidencijski broj: *85001784*

VUKOTIĆ, (JUSUF) ZAIM, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *21. 09. 1939., MEDANIĆI, GACKO, SFRJ*

Prebivalište: *SARAJEVO, DIO SARAJEVA ILIDŽA, SFRJ*

Boravak: *HAMBURG, SR NJEMAČKA*

Zanimanje: *NESTRUČNI RADNICI NESVRSTANI NA DRUGOM MJESTU*

Mjere OUP-a: *ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Telefon: *833242, DRAGAN ADNAN*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a SARAJEVO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *77007899*

VULETIĆ, (NIKOLA) JOZO, POL., M

Državljanin: *SFRJ, KANADA*

Rođen: *15. 08. 1938. DOBRKOVIĆI, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *TORONTO, KANADA*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZAPOSLENJA*

Mjere OUP-a: *LIŠENJE SLOBODE*

Dopunski postupak: *SPROVESTI GA U CENTAR SDS MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Telefon: *366142, IVAN LASIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 10. 1985.*

Evidencijski broj: *79005916*

VURBIĆ, (DOMINO) MATE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *17. 08. 1941., KUŽNJAČA, MODRIČA, SFRJ*

Boravak: *SAD*

Mjere OUP-a: *NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76016932*

ZELENKA, (PETAR) TADIJA, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *09. 11. 1935., GORNJI GRADAC, ŠIROKI BRIJEG, SFRJ*

Prebivalište: *SLAVONSKA POŽEGA, SFRJ*

Boravak: *SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HA-278674 IZDALA 11. 08. 1969. S
SLAVONSKA POŽEGA, SFRJ*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a OSIJEK*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 02. 1986.*

Evidencijski broj: *76027187*

ZELIĆ, (MATE) JURE, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *10. 07. 1954. TESKERA, LJUBUŠKI, SFRJ*

PI: *PUTOVNICU OH-069819 IZDAO 31. 08. 1981. LJUBUŠKI, SFRJ*

Koristi automobil: *OH-111-49-FORD TAUNUS-CRVENOCRNA*
Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA
HITNO OBAVIJESTITI OSDS MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR, JOZO PETROVIĆ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 06. 1986.*

Evidencijski broj: *82002959*

ZELJKOVIĆ, (FEHKO) SULJO, POL., M

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *08. 11. 1933., GLAMOČ, SFRJ*

Boravak: *TORONTO, KANADA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
LIŠENJE SLOBODE*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a LIVNO*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 11. 1985.*

Evidencijski broj: *76027202*

ZIRDUM, (ILIJA) JOSIP, POL.,M

Zvani: *JOŠKO*

Državljanin: *SFRJ*

Rođen: *15. 03. 1941., ŽERAVAC, DERVENTA, SFRJ*

Prebivalište: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HI-291095 IZDALA 26. 07. 1977. SFRJ*

Zaposlen: *DRŽAVNE ŽELJEZNICE STUTTGART*

Zanimanje: *STROJOVOĐA, LOŽAČ LOKOMOTI. KOČNIČAR,
SKRETNIČAR I MANEVRIST*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA)*

Dopunski postupak: *O ULASKU U SFRJ OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a DOBOJ*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Telefon: *844156, 844525, MIRKO DŽEBA*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a DOBOJ*

Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: 01. 04. 1986.
Evidencijski broj: 85002344

ZOVKIĆ, (MARIJAN) MATO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 09. 05. 1937., DONJA TRAMOŠNICA, GRADAČAC, SFRJ

Prebivalište: SARAJEVO, DIO SARAJEVA-CENTAR, SFRJ

PI: PUTOVNICU HB-032980 IZDAO 16. 03. 1981. RIM, SFRJ

Zanimanje: VJERSKI VOĐA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Dopunski postupak: O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a SARAJEVO

Obavijestiti: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Telefon: 833161, ŽELJKO KOZINA

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a SARAJEVO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 02. 1986.

Evidencijski broj: 83001398

ZOVKO, (GRGA) FRANJO, POL., M

Državljanin: SFRJ

Rođen: 1930., POLOG, MOSTAR, SFRJ

Boravak: GEELONG, AUSTRALIJA

Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE

Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.

Evidencijski broj: 76012237

ZRNO, (STIPO) MATE, POL., M

Zvani: MONTI, ZRNO

Državljanin: SFRJ, KANADA

Rođen: 29. 04. 1938., GALEČIĆ, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Prebivalište: GALEČIĆ, TOMISLAVGRAD, SFRJ

Boravak: VANCOUVER, KANADA

Mjere OUP-a: NADZOR I KONTROLA

Obavijestiti: CENTAR SDS-a LIVNO

Telefon: 863538, 863519, 863502, IVAN BABIĆ

Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a LIVNO

Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU

Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76045684

ZUBAC, (JAGO) ANDRIJA, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 12. 04. 1928., PAOČA, ČITLUK, SFRJ
Boravak: SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
ODUZIMANJE PUTNE ISPRAVE, NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76012245

ZUBAK, (ILIJA) IVICA, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 01. 01. 1925., KULINA, DERVENTA, SFRJ
Mjere OUP-a: PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA
Obavijestiti: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a DOBOJ
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76012055

ŽIVKOVIĆ, (STJEPAN) MARINKO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 23. 08. 1937., GRAB, LJUBUŠKI, SFRJ
Boravak: FRIEDRICHSHAFEN, SR NJEMAČKA
Mjere OUP-a: LIŠENJE SLOBODE
Obavijestiti: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj prijedloga: CENTAR SDS-a MOSTAR
Podnositelj zahtjeva: SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU
Rok vođenja: 01. 11. 1985.
Evidencijski broj: 76013889

ŽULJ, (PETAR) BRANKO, POL., M
Državljanin: SFRJ
Rođen: 23. 03. 1939., RUŽIĆI, GRUDE, SFRJ
Prebivalište: RUŽIĆI, GRUDE, SFRJ

Boravak: *STUTTGART, SR NJEMAČKA*

PI: *PUTOVNICU HI-446977 IZDALA 08. 09. 1977. SFRJ*

Zanimanje: *RADNIK BEZ STALNOG ZANIMANJA*

Mjere OUP-a: *PRETRES (OSOBE, PRTLJAGE, PRIJEVOZNOG SREDSTVA),
NADZOR I KONTROLA*

Dopunski postupak: *O PODUZETIM MJERAMA OBAVIJESTITI
CENTAR SDS-a MOSTAR*

Obavijestiti: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

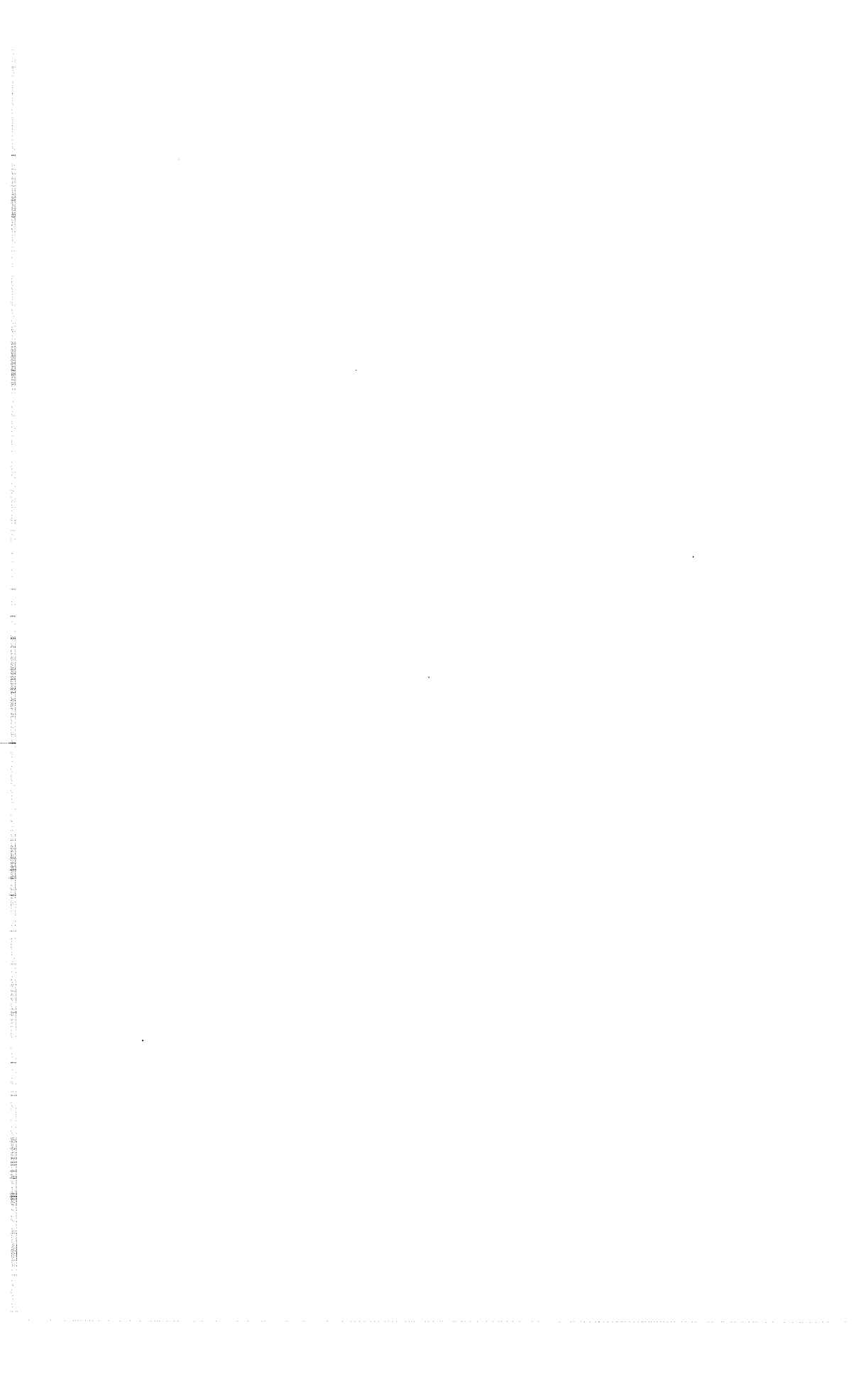
Telefon: *866187, ANTE TOLJ*

Podnositelj prijedloga: *CENTAR SDS-a MOSTAR*

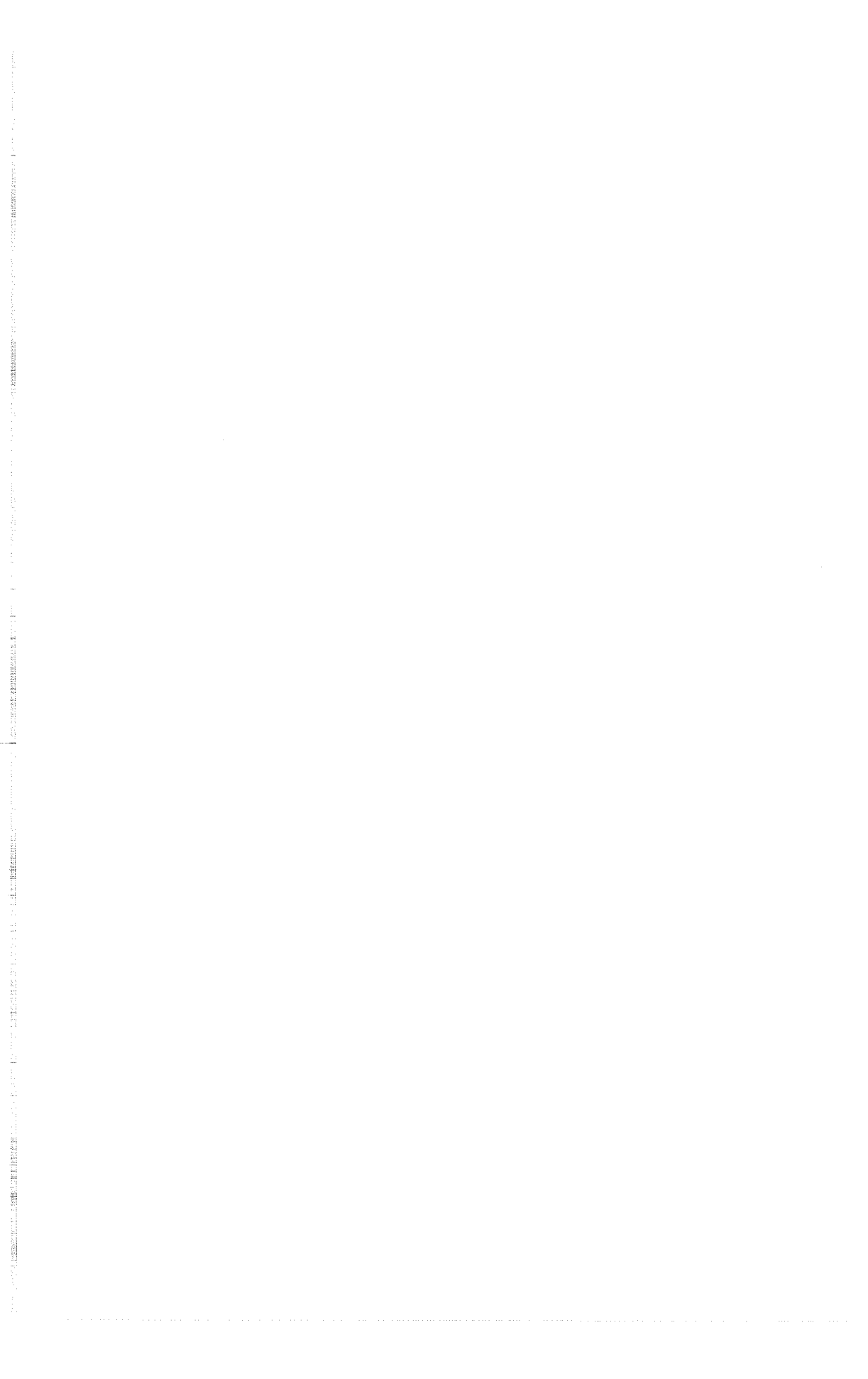
Podnositelj zahtjeva: *SSUP-ORG. JED. ZA OPERATIVNU
ANALITIKU I DOKUMENTACIJU*

Rok vođenja: *01. 04. 1986.*

Evidencijski broj: *85002071*

NAPADI NA HRVATSKE POLITIČKE ISELJENIKE

UVODNE NAPOMENE

Otmice i ubojstva hrvatskih političkih iseljenika nazivali su se u žargonu jugoslavenskih tajnih službi *ofenzivnim akcijama* ili *specijalnim zadacima*.

Postupak donošenja odluke o likvidaciji ili otmici te njezinom izvođenju bio je neslužben, ali detaljno razrađen. Procjena o stupnju nepoželjnosti ili opasnosti nekog iseljenika za jugoslavensku državu, kojom se pokretala zamisao o njegovoj otmici ili likvidaciji mogla je doći od nadležnog operativca SDS-a zaduženog za tzv. obradu dotičnog iseljenika. U tom bi slučaju šef centra SDS-a, ako je taj prijedlog procijenio opravdanim, tražio suglasnost republičkog vodstva SDS-a i samog republičkog sekretara za unutarnje poslove. Pri tome su bile nezaobilazne prethodne konzultacije s vodstvom republičkog *Saveza komunista* i *Savjeta za zaštitu ustavnog poretka* te predsjedništvom socijalističke republike.

Faksimil članka o djelatnosti jugoslavenskih ubojica, 1978.

Zatim je prijedlog išao na konačnu verifikaciju u saveznu centralu SDS-a u Beograd, koja je tražila suglasnost od saveznog ministra unutarnjih poslova, a ovaj od Josipa Broza Tita. Do Titove smrti nijedna otmica ili likvidacija nije se smjela izvesti bez njegova odobrenja. Nakon njegove smrti konačno odobrenje davalo se, prema izjavama nekoliko dobro obaviještenih svjedoka, u tajništvu *Saveznog savjeta za zaštitu ustavnog poretka*.

Prijedlog otmice ili likvidacije nekog hrvatskog političkog iseljenika mogao je, naravno, doći i iz vrha republičke ili savezne centrale SDB-a, ali i iz nepolicijskih struktura, ako bi se tamo zaključilo da je takva akcija neophodna.

U proceduru obavještajnog izviđanja, planiranja, organiziranja i izvođenja otmica i likvidacija hrvatskih političkih iseljenika bile su najčešće uključene sve tri glavne jugoslavenske tajne službe. Ključnu ulogu igrale su, međutim, strukture pod kontrolom SSNO-a, koje su imale uvid u događanja preko svojih povjerenika u civilnim policijskim i državno-političkim strukturama. Većina sekretara i podsekretara SSUP-a i SSIP-a te

tajnika *Saveznog savjeta za zaštitu ustavnog poretka* bili su istodobno i visoki oficiri JNA, koji su na te funkcije dolazili direktno iz SSNO-a.

Financiranje tih akcija i, posebice, honoriranje plaćenih ubojica uglavnom se ostvarivalo iz *crnih fondova* i preko određenih poduzeća u kojima su SDB i OB imali povjerljive suradnike na rukovodećim položajima. Takva poduzeća bila su, primjerice, beogradski *Jugoslavijakomerc* i *Genex*, te zagrebačka *Astra*, *Ina* i *Generalturist*.

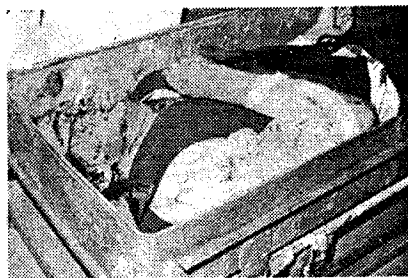
Najveći dio općenitih podataka o radu jugoslavenskih tajnih službi i posebice o likvidacijama režimskih i državnih protivnika, prikupio sam radeći (od 28. travnja 1992. do 15. rujna 1999.) u *Vijeću za utvrđivanje poratnih žrtava jugoslavenskog komunističkog sustava u inozemstvu* državne *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava* Republike Hrvatske. *Vijeće* je radilo sukladno odredbi članka 8. *Poslovnika Komisije* kojim je propisano: "Vijeće u svom djelokrugu na temelju dokumenata, svjedočanstava i na drugi pogodan način utvrđuje povijesnu istinu o stvarnom broju žrtava, o okolnostima i mjestu stradanja...". U posebnom napatku je naglašeno kako treba "istražiti i utvrditi stvarni broj smrtno stradalih osoba - žrtava komunističkog sustava u inozemstvu, a osobito u razdoblju od 1953. do 1990, te utvrditi stanje njihovih grobova i poduzeti potrebne mjere za njihovo dostojno obilježavanje i eventualni prijenos posmrtnih ostataka u domovinu".

Istražujući navedenu problematiku *Vijeće* je najprije prikupilo saznanja objavljena u iseljeničkom, jugoslavenskom i stranom tisku, stručnim publikacijama i raznim drugim knjigama. Tako dobiveni podaci su provjeravani i upotpunjavani kroz razgovore s brojnim osobama iz kruga poznanika, suradnika i rodbine žrtava.

Članovi *Vijeća*: - predsjednik Vice Vukojević, član Gordana Turić i moja malenkost kao tajnik utvrdili su da je u Hrvatskoj uništen najveći dio dokumentacije jugoslavenskih tajnih službi, značajan za rad *Komisije*. Prema izjavama svjedoka, *pročišćavanje* te dokumentacije od kompromitirajućeg materijala za rad jugoslavenskih tajnih službi, njegovih dužnosnika i službenika te suradnika, zbivalo se u više navrata u godinama prije raspada jugoslavenske države, a daljnje veliko uništavanje takve dokumentacije dogodilo se neposredno nakon stvaranje novih država.

U suradnji sa suradnicima, rodbinom i pravnim zastupnicima poratnih žrtava komunističkog sustava ubijenih u inozemstvu, te uz pomoć diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) RH u inozemstvu, *Vijeće* je pristupilo i prikupljanju dokumentacije

ASSASSINATIONS COMMISSIONED BY BELGRADE

DOCUMENTATION ABOUT THE YUGOSLAV MURDER MACHINE

H. P. RULLMANN

Faksimil naslovnice brošure
H. P. Rullmanna o ubojstvima UDB-e, 1981.

i saznanja iz posjeda nadležnih državnih tijela (sudovi, državna odvjetništva, kriminalistička policija i sl.) zemalja u kojima su se dogodili ti zločini. Najopsežnija dokumentacija prikupljena je o djelovanju jugoslavenske tajne službe protiv hrvatskih iseljenika u Njemačkoj, Francuskoj, SAD-u i Australiji.

Nakon toga članovi *Vijeća* su, u suradnji s drugim državnim tijelima RH, pripremili i obavili brojne razgovore s nekadašnjim rukovoditeljima i djelatnicima jugoslavenskih tajnih službi. Ovi razgovori bili su veoma koristan izvor saznanja općenito o tehnologiji rada jugoslavenskih tajnih službi, ali i konkretnih podataka za pojedine slučajeve likvidacije hrvatskih emigranata.

Svjedočenje Ivana Lasića - Gorankića

Prve konkretne činjenice o proceduri odlučivanja o likvidacijama hrvatskih političkih iseljenika iznio je početkom 1993. godine Ivan Lasić, bivši načelnik *Druge uprave* SDS-a SSUP-a u Beogradu, kao svjedok u postupku protiv Vinka Sindičića zbog sumnje da je ubio Brunu Bušića 16. listopada 1978. u Parizu:

“Bio sam prisutan kad je podsekretar Srđan Andrejević objašnjavao novom saveznom sekretaru Dobroslavu Čulafiću proceduru likvidacija emigranata:

“To je u vašoj nadležnosti, isključivo sekretar ima pravo i ovlašten je da u takvim akcijama daje i odobrenje, ali tu ima određena procedura. Vjerojatno je vama to drug Dolanc objasnio. I on je imao takva ovlaštenja kakva je imao i Herljević. Međutim, vi morate pribaviti suglasnost za takve stvari od Savjeta za zaštitu ustavnog poretka, kojemu vi morate, nakon konzultacije s republičkim sekretarima, predložiti na koga želite uputiti te akcije, i tek nakon toga, kad vi dobijete odobrenja, onda smijete i možete uključiti mene ili bilo koga drugoga koga vi i republički sekretar dotične Službe smatrate za kvalificiranu, za pogodnoga za takve stvari’.

Ja sam tada apsolutno shvatio tu proceduru, iako sam sličan zaključak imao i ranije u kontaktima s Dolancom. Postojale su određene nadležnosti republičkih sekretarijata i saveznog sekretarijata, i nisu nigdje bile u poziciji da se sukobljavaju, ukoliko su postupali i jedan i drugi u okviru svojih nadležnosti.”

Savjet za zaštitu ustavnog poretka

Prema *Službenom listu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije* (SFRJ), tadašnji predsjednik SFRJ, Josip Broz Tito, proglasio je 26. prosinca 1974. *Zakon o saveznom savjetima*, a 10. siječnja 1975. tadašnji potpredsjednik predsjedništva SFRJ, Petar Stambolić, donio je *Odluku o imenovanju predsjednika i članova tog Savjeta*:

“1. Za predsjednika Saveznog savjeta za zaštitu ustavnoga poretka imenuje se dr. Vladimir Bakarić, član Predsjedništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

2. Za članove Savjeta imenuju se:

- Lazar Koliševski, član Predsjedništva SFRJ,
- Vidoje Žarković, član Predsjedništva SFRJ,
- Stane Dolanc, sekretar Izvršnog komiteta Predsjedništva CK SKJ.

3. Po položaju članovi su Saveznog savjeta za zaštitu ustavnoga poretka:

- Džemal Bijedić, Predsjednik Saveznoga Izvršnog vijeća,
- Franjo Herljević, savezni sekretar za unutrašnje poslove,
- Nikola Ljubičić, savezni sekretar za narodnu obranu,
- Miloš Minić, savezni sekretar za vanjske poslove.”

Svjedočenje Ivana Ćurka

Ivan Ćurak - rođen 23. listopada 1937. u Jahovcu kod Doboja, dugogodišnji šef Centra SDB Doboj i kasnije republičke Udbe BiH - dao je autoru ove knjige, koji je s njim razgovarao kao službenik državne Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava, nekoliko izjava. Sažetak njegovih izjava Komisiji glasi:

“Ćurak ističe da se, što se tiče obrade emigracije, uglavnom obrađivala hrvatska emigracija, oko 70% (a ostalih 30% srpska i muslimanska emigracija). Glavni cilj je bio infiltrirati se u emigrantske organizacije poradi pravodobnog dobivanja informacija relevantnih za adekvatno operativno postavljanje, prvenstveno zbog sprečavanja diverzantskih akcija u Jugoslaviji i na jugoslavenska DKP u inozemstvu. Najopserviranije organizacije bile su Hrvatsko revolucionarno bratstvo (HRB), Hrvatski narodni otpor (HNO), Hrvatsko narodno vijeće (HNV) i Hrvatski državotvorni pokret (HDP). Kontinuirano najboljim saznanjima po pitanju hrvatske emigracije, prema Ćurku, raspolagali su Centri SDS-a iz Splita, Zagreba i Mostara.

Ćurak tvrdi da je u njegovo vrijeme u središtu SDB RSUP-a SRBiH bilo oko 130 tzv. prioritetnih obrada, od toga stotinjak po hrvatskoj emigraciji. Njihovi dosjei vodili su se u Drugoj upravi (Upravi za emigraciju) u republičkom sjedištu SDB-a u Sarajevu. Otprilike jedna trećina, tridesetak obrada, predstavljala je savezni, jugoslavenski interes, te su se ti dosjei vodili i u središtu saveznog SDB-a u Beogradu. U Drugu upravu SSUP-a stizale su informacije iz svih republičkih središta, vezano uz osobe od saveznog interesa.

Spomenutu upravu Ćurak ističe kao glavno mjesto gdje se odlučivalo o ‘ofenzivnim akcijama’ prema hrvatskim emigrantima. Za izvršavanje tih akcija također je bila nadležna ta Uprava, uz koordinaciju s minimalnim brojem osoba iz nadležnih republičkih središta i regionalnih centara SDS-a. O namjeri da se izvede ‘ofenzivna akcija’ izvještavalo se saveznog sekretara za unutarnje poslove.

Ukoliko bi on odobrio akciju, tražio je suglasnost saveznog državnog i partijskog rukovodstva. Nakon konzultacija u 'Saveznom savjetu za zaštitu ustavnog poretka', u čemu nisu morali sudjelovati svi članovi 'Savjeta', ukoliko bi odluka bila pozitivna, savezni sekretar za unutarnje poslove izvještavao bi svog kolegu na republičkoj razini s čijega je područja bio podrijetlom dotični emigrant.

Ćurku je poznato da su dugo vremena u 'Saveznom savjetu za zaštitu ustavnog poretka' glavnu ulogu igrali Vladimir Bakarić, koji je dugo vremena bio i predsjednik 'Savjeta', i Edvard Kardelj, a članovi 'Savjeta' po funkciji su obvezno bili savezni sekretari unutarnjih poslova i narodne obrane. Dugogodišnji tajnik 'Savjeta' bio je Ivan Mišković. Posljednji tajnik 'Savjeta' bio je Anđelko Maslić iz Šamca, koji je prije toga bio partijski sekretar u Šamcu, zatim šef analitike u RSUP-u SR BiH te pomoćnik šefa analitike u SSUP-u.

Nakon odluke u saveznom vodstvu države, odgovarajuću suglasnost za 'ofenzivnu akciju' morala bi dati republička vlast. Republički sekretar za unutarnje poslove tražio je suglasnost republičkog i partijskog rukovodstva, te bi se odluka donijela nakon konzultacija unutar republičkog Savjeta za zaštitu ustavnog poretka.

Predsjednici bosanskog Savjeta za zaštitu ustavnog poretka postajali su umirovljeni šefovi SDB-a: Ante Miljas, Vaso Gačić i Mato Andrić. A zadnji predsjednik tog Savjeta bila je Biljana Plavšić. Također, i tajnici Savjeta uglavnom su dolazili iz SDB-a. Ćurku su poznata dvojica: Anđelko Maslić i Sredoje Nović.

Savezni sekretar za unutarnje poslove od 1974. do 1983. bio je Franjo Herljević (naslijedio ga je Stane Dolanc), a kroz to vrijeme u saveznoj Upravi za emigraciju su radili Jovo Miloš, Mićko Desnica, Branko Jurak, Fehim Halilović, Mićo Marčeta, Jozo Petričević i Stanko Čolak. Oni su raspolagali saznanjima o emigrantima koji su predstavljali savezni interes i prema kojima su poduzimane 'specijalne mjere' u inozemstvu.

Osim toga, Franjo Herljević je bio u izvrsnim osobnim odnosima s Josipom Brozom Titom te je mogao k njemu doći kad je htio. Obično bi mu u ožujku ili travnju svake godine opširno referirao o sigurnosnoj situaciji i saznanjima o planovima emigracije koji bi mogli poremetiti predstojeću turističku sezonu. Tada bi mu naveo imena nekolicine emigranata prema kojima bi se eventualno trebalo poduzeti 'ofenzivne akcije'. U tu svrhu Herljević je čak predlagao osnivanje Odjela za posebne zadatke pri Drugoj upravi SSUP-a, ali taj prijedlog nije realiziran jer je zaključeno da bi se time povećala opasnost dekonspiracije službenika SDB-a.

Ćurak tvrdi da je kroz dugogodišnji rad u SDB-u i razgovore s kolegama došao do određenih saznanja o atentatima na emigrante, odnosno do imena i pseudonima službenika SDB-a i njihovih suradnika koji su sudjelovali u tim akcijama.

Tako je Ćurku poznato da je suradnik 'hrvatske Udbe' pod pseudonimom 'Pitagora' bio profesionalni ubojica. Prema Ćurkovim saznanjima, s 'Pitagorom'

su kontaktirali iz središta SDS-a RSUP-a SRH Srećko Šimurina, Đuro Lukić, Maks Manfreda i Josip Perković. Ćurku nije poznato pod kojim okolnostima je 'Pitagora' zavrbovan, ali zna da se sumnjalo da je u određenom kontaktu i s njemačkom obavještajnom službom. Ćurku nikad nije bilo jasno o kakvoj se trgovini radi, ali smatra da se je mogla dogovoriti samo na najvišoj razini, kao npr. kad je njemački ministar policije Baum bio Herljevićev gost u lovu kod Bugojna.

Ćurak misli da je Centar SDS-a Rijeka imao još jednog suradnika-profesionalnog ubojicu, ali o njemu nema nikakvih podataka.

Ćurak nadalje tvrdi da je iz razgovora s kolegama, prvenstveno Tomislavom Bralom, koji je bio u vrlo dobrim odnosima sa Stankom Čolakom i Jerkom Bradvicom, imao priliku doznati da je 'Cico 2' pripreman za ubojstvo Stanka Nižića u Zürichu, kao i za još neke 'specijalne akcije' protiv hrvatskih emigranata između 1978. i 1983, te da je zbog kleptomanske strasti više puta uhićivan, jedanput čak u inozemstvu prigodom odlaska na jedan 'specijalni zadatak'.

Također, vezano uz ubojstvo Stanka Nižića 24. 8. 1981. u Zürichu, Ćurak je saznao iz razgovora s Tomislavom Bralom, da je Bralo odlazio u Zürich sa zadatkom da organizira ubojstvo Nižića i da je u tu svrhu navraćao, ili čak i prenoćivao u hotelu u kojemu je Nižić radio kao recepcionar, i gdje je na kraju i ubijen.

Ćurak tvrdi da mu je poznato da je i Centar SDB-a Mostar imao suradnika za 'specijalne akcije' protiv hrvatskih emigranata. Dotični se zvao Irfan Kuburaš. Kuburaš je, prema Ćurku, sudjelovao 15. 12. 1975. u ubojstvu Stipe Mikulića kod Göteborga u Švedskoj. Nakon tog ubojstva švedska policija je provela opsežnu istragu i uhitila više suradnika jugoslavenske SDS, među njima i Kuburaša. Međutim, isti je, usprkos dokazima o umiješanosti u ubojstvo Stipe

Mikulića, protjeran u Jugoslaviju - da se ne bi doveo u pitanje planirani skori posjet Josipa Broza Tita Švedskoj.

Ćurak nadalje tvrdi kako mu je poznato da je i Željko Ražnjatović - Arkan također bio suradnik-profesionalni ubojica SDB-a, te da je sudjelovao u ubojstvu Stjepana Đurekovića 28. 7. 1983. u Wohlfahrthausenu kod Münchena. Ražnjatovića je, tvrdi Ćurak, zavrbovao operativac Centra SDB-a Titograd Nino Vušurović, koji je kasnije postao šef Druge uprave SDB-a RSUP-a SR CG, a bio je u izvrsnim prijateljskim odnosima sa Stankom

Interpolova potjernica za Arkanom

Čolakom. O Arkanu kao ubojici Ćurak je saznao nakon ubojstva Đurekovića kad su neke beogradske novine o tome pisale te prozvale Čolaka i Arkana.

Početak sedamdesetih godina Ćurak je dobio nalog da zajedno s javnim tužiteljem prouči dokumentaciju o dr. Krunoslavu Draganoviću zbog eventualnog kaznenog procesuiranja samog Draganovića. Nakon nekoliko mjeseci stigao je nalog od Branka Mikulića da se odustane od ispitivanja takve mogućnosti. Međutim, proučavajući dokumentaciju, Ćurak je doznao da je Draganović bio kidnapiran i doveden u Jugoslaviju te da su otmicu organizirali Fehim Halilović, Fadil Alikadić i Mijo Ivanišević.

Jedan od vođa Hrvatskog revolucionarnog bratstva (HRB) Geza Pašty, doznao je Ćurak, bio je otet u Nici/Francuska i doveden u Jugoslaviju. Tu mu je najprije ponuđena suradnja i povratak u emigraciju. Kad je on to odbio, bio je ispitivan i na kraju likvidiran.

Ćurku je poznato da je suradnik Centra SDB Sarajevo Ilija Stanić ubio emigranta Vjekoslava-Maksa Luburića u Španjolskoj. Stanića je na vezi držao Stanko Karadeglija. Kako je Ćurku poznato, Stanić je Luburiću najprije usuo otrov u piće. Kad je Luburić ustao i nagnuo se nad sudoperom da povrati, Stanić ga je nekoliko puta udario željeznom štangom po glavi te potom zamotao u tepih i gurnuo pod krevet, gdje se Luburić konačno ugušio.

Stanić je, tvrdi Ćurak, nakon povratka u Jugoslaviju SDB-u pravio velike probleme, jer je stalno tražio novac. 'Više smo', kaže Ćurak, 'od njega pretrpjeli štete, nego da je Luburić ostao živ'. Stanić živi u Sarajevu. Jedno vrijeme je radio u Armiji BiH, a određenu je zaštitu uživao od Tomislava Obrdalja, ministra-savjetnika u Veleposlanstvu RH u Sarajevu. Stanićeva žena bila je Obrdaljeva dugogodišnja tajnica.

Ćurak tvrdi da je u ubojstvu Mate Jozaka 27. 11. 1974. u Neussu kod Düsseldorfa, pored, u emigrantskim publikacijama spominjanih, Eljuba Dizdarevića, koji je nakon povratka u Jugoslaviju sagradio motel u Bihaću gdje je živio do smrti, i Pere Kajića, sudjelovao još jedan musliman, koji je bio aktivan u tamošnjem jugo-klubu. On i Pero Kajić oženili su dvije sestre, Srpkinja. Pero Kajić živi u Sarajevu, a povremeno dolazi u Hrvatsku.

Peru Kajića na vezi je držao Sabib Drnda, koji trenutačno obnaša dužnost jednog od direktora Geodetskog zavoda BiH. Drnda ima dva brata u Hrvatskoj; jedan je liječnik u Zagrebu. Sabib Drnda je bio dobar s pokojnim Ragibom Merđanićem, svojedobnim načelnikom operative Centra SDS-a u Rijeci i analitike republičke centrale SDS-a u Zagrebu, koji je imao brata vlasnika kavane u Münchenu, a koji je bio Drndin suradnik-opservator i suradnik-baza. Dotični sada živi u Vogošći.

Na jednom širem sastanku načelnika i drugih viših dužnosnika republičkih središta i centara SDS-a u Rijeci, koji je organizirao Jerko Dragin, Ćurak je saznao od Franje Herljevića da je SDS organizirao atentat na Danu Šarca u Parizu. Tom prigodom je Herljević prigovorio Draginu da ga je krivo informirao o likvidaciji Šarca, što je on prenio Titu, pa mu se kasnije morao ispričavati jer

je Šarac ipak preživio atentat. Tito je, navodno, umirivao Herljevića riječima: 'Ne možeš uvijek uspjeti. Nekad moraš i omanuti.'

Atentat na Danu Šarca izvršen je 17. 7. 1975. u Parizu, a dvojica atentatora imala su prebivalište u Rijeci.

Herljević je, tvrdi Ćurak, pokušao s Palestincima dogovoriti akcije protiv hrvatskih emigranata, ali ovi, navodno, nisu pristali na ponudu.

Što se tiče 'specijalnih sredstava', t. j. pištolja, prigušivača, bombi, otrova i sl, ona su se uglavnom izrađivala u beogradskom 'Institutu za sigurnost', a rijetko na nekom drugom mjestu. Ćurku je poznato da je Centar SDS Osijek imao jednog suradnika, čini mu se puškara, koji je jedini izvan 'Instituta za sigurnost' izrađivao kvalitetne prigušivače za pištolje.

'Specijalna sredstva' su na dva načina prenošena u inozemstvo: krijumčarenjem i diplomatskom poštom. Ćurku je poznato da je jedan automobil marke Renault RSUP-a BiH, koji je bio registriran na Miru Petkovića, vozača Duška Zgonjanina, bio preuređen da može služiti za prebacivanje 'specijalnih sredstava' u inozemstvo. Petković danas živi na Cipru i bavi se bankarstvom.

'Specijalna sredstva' koja su prebacivana ilegalno i diplomatskom poštom pohranjivala su u zgradama DKP Jugoslavije u inozemstvu ili kod 'suradnika-baza' do trenutka njihove upotrebe.

Ćurku je poznato da je Centar SDB-a Sarajevo u vrijeme ubojstva Brune Bušića imao suradnika u Parizu pod pseudonimom 'Pjer', kojega su na vezi držali Marijan Mikić i Vlado Ivanković.

Ćurak je imao nekoliko suradnika po emigraciji:

1) Tomo Sedlo, pseudonim 'Orlando', kojega je angažirao uz pomoć Tomina brata koji je živio u Bosanskom Brodu. Prvi kontakt sa Sedlom održan je u Frankfurtu, a istom je bio nazočan i djelatnik SDB-a Avdo Sandžaktarović.

Tomo Sedlo i Ivan Ćurak na tajnom sastanku

Ćurak je u više navrata kontaktirao sa Sedlom u Frankfurtu i Berlinu. Sedlo je bio zanimljiv kao osnivač organizacije 'Saveza hrvatskih komunista u inozemstvu' i zbog bliske suradnje s dr. Brankom Jelićem. U vrijeme 'Hrvatskog proljeća' Ćurak je dolazio u Zagreb da bi s Melkiorom Baranovićem i Josipom Drpićem izmijenio informacije i zauzeo stav prema 'Savezu hrvatskih komunista u inozemstvu'. Stav Savke Dapčević-Kučar je bio da se radi o organizaciji iza koje stoje strane obavještajne službe. U SDB-u je bilo opće uvjerenje da Sedlo surađuje sa stranim obavještajnim službama. Ćurak: 'Kad bi razgovarali, on bi došao razmijeniti

mišljenje. Tako su to zvali ovi iz BND-a. To Sedlo nije krio kad bi se susreli. Prigodom jednog sastanka Sedlo me pitao kako će završiti sukob između Tita i Jovanke. Ja uopće nisam znao za taj sukob. Kad sam se vratio u Sarajevo, to sam ispričao Zgonjaninu. On mi je potvrdio da taj sukob postoji i da se neće izgladiti’.

Nakon Ćurka sa Sedlom je kontaktirao operativac Centra SDB-a Mostar Branko Soče, koji sada živi u SR Njemačkoj i prijatelj je trenera njemačke košarkaške reprezentacije Boška Tanjevića. Soče je osamdesetih godina kontaktirao Sedlu u Salzburgu.

2) Zvonko Vasilj, pseudinimi ‘Marijo’ i ‘Kamenolom’, kojega je angažirao uz pomoć njegova zeta Ilije (prezimana se nije mogao sjetiti, ali se sjeća da je bolovao od čira), koji je bio direktor neke tvrtke u Sarajevu. Vasilj je pristao na suradnju i smatran je kvalitetnijim suradnikom. Poslije Ćurka na vezi su ga držali Tomislav Kokor i Branko Pletikosa;

3) Tomislav Šakić, brat Dinka Šakića, kojega je zavrbovao preko jednog operativca SDB-a koji je poznavao Tomislava Šakića, koji je radio u Ininjoj rafineriji u Bosanskom Brodu. Tomislav je upućen na kontakt Dinku Šakiću i prenio mu je ponudu za suradnjom. Dinko Šakić je SDB-u bio zanimljiv zbog sumnje da je sudjelovao u pripremama atentata na jugoslavenskog veleposlanika Rolovića u Švedskoj, otmici zrakoplova kojom su atentatori bili oslobođeni i drugim sličnim aktivnostima. Ćurak tvrdi da je Dinko Šakić ponudu odbio, ali je rekao da će se djelomično pasivizirati. U razgovoru s bratom, Dinko Šakić je pričao kako mu je svojedobno i Ranković nudio suradnju, koju je također odbio. Ćurak tvrdi da je o svim saznanjima vezanim uz Dinka Šakića nedavno pismeno izvijestio savjetnika Predsjednika RH za unutarnju politiku dr. Ivića Pašalića.

Ćurku su poznati još neki suradnici SDB-a po emigraciji:

1) Ivica Šimunović, pod pseudonimom ‘Oskar’, bio je suradnik Drugog odjela SDS-a RSUP-a SRH. Nalazio se je u vodstvu europskog HRB-a i smatran je jednim od najboljih suradnika SDS-a. Na vezi ga je držao Đuro Lukić.

2) Braća Hasaga i Adam Bečirević iz Bosanske Krupe. Hasaga je imao pseudonim ‘Mato 1’, a Adam ‘Mato 2’. Radili su u Frankfurtu. Kontaktirali s njima i službenici republičkog središta SDB-a, primjerice Jerko Bradvica. Ćurak je kontaktirao s Hasagom Bečirevićem 1975. g. zbog namjere Tita da prisustvuje nogometnom prvenstvu u Njemačkoj. Ćurak je također načuo da su braća Bečirević sudjelovala u pripremama ubojstva Nikole Miličevića-Bebana 13. 1. 1980. u Frankfurtu. Tom se prigodom Jerko Bradvica koji je pokazivao poseban interes za Nikolu Miličević, žalio da nema dovoljno novaca da Hasagu Bečirevića nagradi za zasluge prigodom likvidacije Nikole Miličevića.

3) Nina Ovadija, sveučilišna profesorica u Sarajevu, nesvjesno je, misli Ćurak, iskorištena da bi se namamilo Vjenceslava Čížeka u Italiju, gdje je bio otet i doveden u Jugoslaviju.

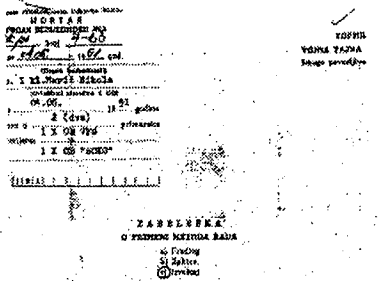
4) Neki Dževad, rodom od Modriče, doktor medicine, pod pseudonimom ‘Doktor’, važio je kao kvalitetan suradnik u Australiji;

5) Suradnik u SAD-u pod pseudonimom 'Bobo', Srbin, podrijetlom iz Trebinja, bio je zaposlen u američkoj policiji;

6) Marko Mijić, suradnik Centra SDB Doboj. Na vezi ga je držao Duška Zgonjanin. Mijić je bio je infiltriran u HRB-u, odnosno u 'Bugojansku skupinu' i izdao je njihove planove.

Ćurku je poznato da je rukovodstvo bosanske SDB neposredno prije raspada Jugoslavije organiziralo uništavanje dokumentacije iz republičke centrale. Dokumentacija je kamionima odvožena u tvornicu celuloze u Maglaju, gdje je bacana u kiselinu i tako uništavana.

Što se tiče suradnje SDB-a i KOS-a, Ćurak kaže da je ona bila dobra, posebice u vrijeme Duška Zgonjanina. Ta suradnja se poremetila kad se slučajno otkrilo da KOS vrbuje pripravnike i suradnike SDB-a za vrijeme služenja vojnog roka. Istraga koja je zbog toga provedena otkrila je da je KOS zavrbovao nekoliko desetaka službenika i suradnika SDB-a u SR BiH.

KOSU MIJIĆU - (kao bivši Sekretar SDB-a u Orodama političke poznanje prilike i ljude u Zapadnoj Hercegovini)

Kao i KOS-ovci pripadaju srednjoj uzrascu i suviše su mladi, a da bi mogli biti u SR BiH. Oni su se najviše bavili radom u Hercegovini, a to je bilo najviše u području zapadne Hercegovine, a to je bilo najviše u području zapadne Hercegovine, a to je bilo najviše u području zapadne Hercegovine.

Što se tiče suradnje SDB-a i KOS-a, Ćurak kaže da je ona bila dobra, posebice u vrijeme Duška Zgonjanina. Ta suradnja se poremetila kad se slučajno otkrilo da KOS vrbuje pripravnike i suradnike SDB-a za vrijeme služenja vojnog roka.

Istraga koja je zbog toga provedena otkrila je da je KOS zavrbovao nekoliko desetaka službenika i suradnika SDB-a u SR BiH.

Što se tiče suradnje SDB-a i KOS-a, Ćurak kaže da je ona bila dobra, posebice u vrijeme Duška Zgonjanina. Ta suradnja se poremetila kad se slučajno otkrilo da KOS vrbuje pripravnike i suradnike SDB-a za vrijeme služenja vojnog roka.

Faksimil izvješća mostarskog KOS-a o razgovoru s Milanom Rosom

kad bi se vlakom vraćao od ljubavnice iz Tuzle, pa bi zaustavio vlak potezanjem ručke za izvanredno zaustavljanje. Iz prijateljskih razloga Ćurak je te ekscese zataškavao.

(Napomena autora: Krešimir Zubak je također imao podršku i zaštitu vojnih struktura, u kojima su ga, usprkos svim nedostacima, smatrali velikim Radnikom.)

Udba je bila veoma moćna, jer je na raspolaganju imala praktički neograničena financijska sredstva i potpuno odriježene ruke u djelovanju. Također, na vanjskom planu, kad je u pitanju bio obračun s hrvatskim iseljentištvom, imala je prešutno odobravanje vlasti većine zapadnih zemalja kojima je očuvanje SFRJ bio važan politički interes. Zato strah od Udbe nije bio neopravdan.

(Napomena autora: Poznati su slučajevi suradnje Mire Prele, nekadašnjeg šefa Detašmana SDS-a Čapljina, i Milana Rose iz Gruda, nekadašnjeg glavnog milicijskog inspektora u Hercegovini, s KOS-om. Štoviše, Milan Roso, rođen 29. kolovoza 1949. u Drinovcima, obećao je 31. svibnja 1991. Nikoli Mariću, kapetanu I. klase JNA, koji ga je držao na vezi, da će bez obzira na promjene koje su se tada događale, ostati vjeran suradnji KOS-u.)

Kao posebnu zanimljivost u razdoblju dok je bio načelnik Centra SDB Doboj, Ćurak je naveo prijateljstvo s Krešimirom Zubakom, koji je najprije bio istražni sudac u Okružnom sudu u Doboju, a kasnije predsjednik suda. Međutim, Zubak je, tvrdi Ćurak, bio sklon ekscesima u alkoholiziranom stanju, što je posebice došlo do izražaja u nekoliko navrata

UBOJSTVA, RANJAVANJA, OTMICE...

Imajući u vidu tehnologiju odlučivanja, organiziranja i izvođenja otmica i likvidacija hrvatskih iseljenika, te operacije jugoslavenskih tajnih službi mogu se podijeliti u nekoliko razdoblja.

U godinama neposredno nakon završetka Drugog svjetskog rata OZNA (*Odjeljenje zaštite naroda*) napadala je prvenstveno one hrvatske iseljenike koji su imali veze sa savezničkim centrima moći ili su uživali neokrnjen ugled među narodom u domovini. U razdoblju od 1950. do 1965. glavni cilj *Udbinih* ofenzivnih akcija bili su visoki ustaški dužnosnici (dr. Ante Pavelić i dr. Branimir Jelić).

(Op. ur.; Početkom 1946. g. OZNA je reorganizirana, tj. podijeljena je na *Upravu državne bezbednosti* - UDB-u koja je bila pri jugoslavenskom *Ministarstvu unutrašnjih poslova*, a pri *Ministarstvu narodne obrane* ustrojena je *Uprava kontraobavještajne službe* - KOS. UDB-a je kasnije promijenila naziv u *Službu državne bezbednosti* (sigurnosti) - SDB(S), a KOS u *Upravu bezbednosti JNA*. No, unatoč svim promjenama naziva i ustroja jugoslavenskih tajnih službi, u hrvatskom nacionalnom korpusu se cijelo vrijeme zadržao naziv *Udba* kao neslužbeni zbimni pojam svih jugoslavenskih tajnih službi).

Padom Aleksandra Rankovića 1966. i usložnjavanjem represivnog sustava unutar Jugoslavije naglo se povećavao broj otmica i likvidacija hrvatskih iseljenika. U sljedećih pet godina, dakle do konca 1971, ubijena su dvadeset i tri hrvatska iseljenika, u šest pokušaja loikvidacije žrtve su igrom slučaja preživjele atentate. Osim toga, jedan hrvatski iseljenik je otet a jedan je netragom nestao. Ta crna serija se nastavila i nakon 1971, a naročito u razdoblju nekoliko godina prije i poslije smrti Josipa Broza Tita, te je trajala do raspada Jugoslavije.

Kronologija “specijalnih akcija”

Prema dosad prikupljenim podacima, u vremenskom razdoblju od 1946. do 1990. diljem svijeta jugoslavenska tajna služba je **ubila šezdeset i devet hrvatskih iseljenika, a osmorica su netragom nestali. U dvadeset i četiri slučaja su preživjeli atentate, s manjim ili većim tjelesnim ozljedama. Trojica su kidnapirani, a daljnja četvorica su se uspješno spasiti od otmice.**

Ubojstva:

- 1) Ivo Protulipac, 1946. godine u Italiji;
- 2) Ilija Abramović, 1948. godine u Austriji;
- 3) Dinka Domančinović, 1960. godine u Argentini;
- 4) Rudolf Kantoci, 1962. godine u Argentini;
- 5) Mate Miličević, 1966. godine u Kanadi;
- 6) Marijan Šimundić, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 7) Joze Jelić, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 8) Mile Jelić, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 9) Petar Tominac, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 10) Vlade Murat, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 11) Anđelko Pernar, 1967. godine u SR Njemačkoj;
- 12) Hrvoje Ursa, 1968. godine u SR Njemačkoj;
- 13) Đuro Kokić, 1968. godine u SR Njemačkoj;
- 14) Mile Rukavina, 1968. godine u SR Njemačkoj;
- 15) Krešimir Tolj, 1968. godine u SR Njemačkoj;
- 16) Vid Maričić, 1968. godine u SR Njemačkoj;
- 17) Ante Znaor, 1968. godine u Italiji;
- 18) Josip Krtalić, 1968. godine u Italiji;
- 19) Nedjeljko Mrkonjić, 1968. godine u Francuskoj;
- 20) Pero Čović, 1968. godine u Australiji;
- 21) Mirko Čurić, 1969. godine u SR Njemačkoj;
- 22) Nahid Kulenović, 1969. godine u SR Njemačkoj;
- 23) Vjekoslav Luburić, 1969. godine u Španjolskoj;
- 24) Mijo Lijić, 1971. godine u Švedskoj;
- 25) Ivo Bogdan, 1971. godine u Argentini;
- 26) Maksim Krstulović, 1971. godine u Engleskoj;
- 27) Mirko Šimić, 1971. godine u SR Njemačkoj;
- 28) Ivan Mihalić, 1972. godine u SR Njemačkoj;
- 29) Josip Senić, 1972. godine u SR Njemačkoj;
- 30) Branko Jelić, 1972. godine u SR Njemačkoj;
- 31) Stjepan Ševo, 1972. godine u Italiji;
- 32) Tatjana Ševo, 1972. godine u Italiji;
- 33) Rosemarie Bahorić, 1972. godine u Italiji;
- 34) Josip Buljan-Mikulić, 1973. godine u SR Njemačkoj;
- 35) Mate Jozak, 1974. godine u SR Njemačkoj;
- 36) Ilija Vučić, 1975. godine u SR Njemačkoj;
- 37) Ivica Miošević, 1975. godine u SR Njemačkoj;
- 38) Nikola Martinović, 1975. godine u Austriji;
- 39) Matko Bradarić, 1975. godine u Belgiji;
- 40) Vinko Eljuga, 1975. godine u Danskoj;

41) Stipe Mikulić,	1975. godine u Švedskoj;
42) Nikola Penava,	1975. godine u SR Njemačkoj;
43) Ivan Tuksor,	1976. godine u Francuskoj;
44) Ivan Vučić,	1977. godine u SR Njemačkoj;
45) Jozo Oreč,	1977. godine u JAR;
46) Bruno Bušić,	1978. godine u Francuskoj;
47) Križan Brkić,	1978. godine u SAD-u;
48) Marijan Rudela,	1979. godine u SAD-u;
49) Zvonko Štimac,	1979. godine u SAD-u;
50) Goran Šečer,	1979. godine u Kanadi;
51) Cvitko Cicvarić,	1979. godine u Kanadi;
52) Nikola Miličević,	1980. godine u SR Njemačkoj;
53) Mirko Desker,	1980. godine u SR Njemačkoj;
54) Ante Kostić,	1981. godine u SR Njemačkoj;
55) Mate Kolić,	1981. godine u Francuskoj;
56) Petar Bilandžić,	1981. godine u SR Njemačkoj;
57) Ivan Jurišić,	1981. godine u SR Njemačkoj;
58) Mladen Jurišić,	1981. godine u SR Njemačkoj;
59) Stanko Nižić,	1981. godine u Švicarskoj;
60) Ivo Furlić,	1981. godine u SR Njemačkoj;
61) Đuro Zagajski,	1983. godine u SR Njemačkoj;
62) Franjo Mikulić,	1983. godine u SR Njemačkoj;
63) Milan Župan,	1983. godine u SR Njemačkoj;
64) Stjepan Đureković,	1983. godine u SR Njemačkoj;
65) Slavko Logarić,	1984. godine u SR Njemačkoj;
66) Franjo Mašić,	1986. godine u SAD-u;
67) Ivan Hlevnjak,	1987. godine u SR Njemačkoj;
68) Damir Đureković,	1987. godine u Kanadi i
69) Ante Đapić,	1989. godine u SR Njemačkoj.

Otmice sa smrtnim posljedicama:

1) Drago Jilek,	1949. godine u Italiji;
2) Zlatko Milković,	1949. godine u Francuskoj;
3) Zvonimir Kučar,	1963. godine u Francuskoj;
4) Geza Pašti,	1965. godine u Francuskoj;
5) Mate Merćep,	1967. godine u Austriji;
6) Alija Koso,	1971. godine u Brazilu;
7) Stjepan Crnogorac,	1972. godine u Austriji i
8) Ante Nedolić,	1973. godine u Brazilu.

Neuspjeli atentati:

- 1) Ante Pavelić, 1957. godine u Argentini;
- 2) Branko Jelić, 1957. godine u SR Njemačkoj,
- 3) Obitelj Deželić, 1965. godine u SR Njemačkoj;
- 4) Mirko Grabovac, 1969. godine u SR Njemačkoj;
- 5) Ante Vukić, 1969. godine u SR Njemačkoj;
- 6) Miljenko Dabo-Peranić, 1969. godine u Francuskoj;
- 7) Branko Jelić, 1970. godine u SR Njemačkoj;
- 8) Vlado Damjanović, 1970. godine u Francuskoj;
- 9) Branko Jelić, 1971. godine u SR Njemačkoj;
- 10) Gojko Bošnjak, 1972. godine u SR Njemačkoj;
- 11) Nikola Vidović, 1972. godine u Francuskoj;
- 12) Dane Šarac, 1973. godine u SR Njemačkoj;
- 13) Gojko Bošnjak, 1973. godine u SR Njemačkoj;
- 14) Dane Šarac, 1974. godine u Francuskoj;
- 15) Pavle Perović, 1974. godine u SR Njemačkoj;
- 16) Stipe Bilandžić, 1975. godine u SR Njemačkoj;
- 17) Stipe Bilandžić, 1977. godine u SR Njemačkoj;
- 18) Franjo Goreta, 1980. godine u SR Njemačkoj;
- 19) Drago Sudar, 1981. godine u Francuskoj;
- 20) Luka Kraljević, 1982. godine u SR Njemačkoj;
- 21) Luka Kraljević, 1983. godine u SR Njemačkoj;
- 22) Danica Glavaš, 1986. godine u SAD-u;
- 23) Tomislav Naletilić, 1988. godine u SR Njemačkoj i
- 24) Nikola Štedul, 1988. godine u Škotskoj.

Otmice:

- 1) Krunoslav Draganović, 1967. godine u Italiji;
- 2) Vjenceslav Čížek, 1977. godine u Italiji i
- 3) Ivica Novaković, 1987. godine u SR Njemačkoj.

Neuspjele otmice:

- 1) Mate Frković, 1948. godine u Austriji;
- 2) Branko Jelić, 1950. godine u SR Njemačkoj;
- 3) Anka Zubić-Jilek, 1958. godine u Brazilu i
- 4) Franjo Mikulić, 1979. godine u Francuskoj.

Otmica Drage Jileka

Drago Jilek je rođen 2. svibnja 1912. u Sarajevu. Zbog svog domoljublja vrlo rano je došao u sukob s jugoslavenskim vlastima, a 1939. je uhićen zbog raspačavanja protujugoslavenskih letaka. Nakon otpuštanja iz istražnog zatvora nastavio je studij prava na *Zagrebačkom sveučilištu*, gdje je dočekao početak rata.

Odmah po osnivanju NDH otišao je u Sarajevo, gdje je postao zamjenik ustaškog povjerenika za Bosnu i Hercegovinu, Jure Francetića. Koncem 1941. postao je povjerenik *Ustaške nadzorne službe (UNS)* u Zemunu, zatim povjerenik *Ureda II UNS-a* u Sarajevu i napokon pročelnik *IV Odjela Ureda II UNS-a* (protukomunistički odjel) u Zagrebu. Nakon smjene Dide Kvaternika postao je zapovjednik UNS-a u činu bojnika, ali je ubrzo i on razriješen te dužnosti.

Drago Jilek je Hrvatsku napustio u svibnju 1945. Kad je Božidar Kavran pristupio organiziranju križarskih skupina (akcija *Deseti travanj*), Jilek je dobio zaduženje da vodi brigu o selekciji časnika koji će se vraćati u domovinu, te da organizira hrvatsku dojavnu službu i uspostavi kontakt sa stranim obavještajnim službama, prvenstveno američkom. Jilek je većinu vremena provodio na putu između logora za izbjeglice u Austriji i Italiji.

Nakon sloma akcije *Deseti travanj* Jilek se povukao u Rim odakle je 16. ožujka 1949. na tajanstven način nestao. Sve što je iza njega ostalo bila je lokva krvi na pločniku ispred njegova stana u ulici *Via XX settembre 43*, Magiorato, Rim. Jilek u to vrijeme nije imao nikakve imovine. Sve što je posjedovao stalo je u džepove njegovih hlača: talijanski dokumenti na lažno ime, ručni sat i nekoliko zlatnika. Kao stari i iskusni konspirativac najveći dio svog bogatstva nosio je u glavi. Potpuna istina o Jilekovoju sudbini ostala je sve donedavno potpuno nepoznata. Tek ponekad su ga spominjali jugoslavenski autori, primjerice Mile Milatović i Vladimira Dedijer, koji su se, optužujući Andriju Hebranga, pozivali na sadržaj tzv. *Jilekove torbice*, i dali naslutiti da je *Udba* imala prste u nestanku Jileka.

S druge strane, *Udbin* propagandist, novinar *Vjesnika*, Đorđe Ličina, u knjizi *Dvadeseti čovjek* ustvrdio je kako je Jilek pred slom NDH pobjegao u Italiju, pa u Austriju, a zatim se prebacio u Argentinu. U emigraciji su ga, piše Ličina, ubili njegovi suradnici. Međutim, sadržaj Jilekova dosjea otkriva istinu o njegovoj sudbini. Jilek je otet u Rimu i doveden u Beograd gdje je ispitivan i potom vjerojatno likvidiran nepoznatog nadnevka. U dosjeu se, među ostalim, nalazi Jilekova izjava koju je, pod pseudonimom *Drago Duvnjaković*, dao 8. ožujka 1950. u Beogradu.

Ivica Krilić, Jilekov suradnik i emigrant u Rimu, u razgovoru za tjednik *Globus* od 13. siječnja 1995. je izjavio:

“Kad o ovome govorimo, onda mogu reći da je jedan od trojice oznaša koji su oteli Jileka bio Budimir Lončar, poslije ministar vanjskih poslova bivše Jugoslavije. Nakon te otmice Lončar je promaknut u šefa Ozne u Zadru”.

Moguće da je ta akcija bila snažna odskočna daska za kasniju karijeru nesvršenoga srednjoškolca Budimira Lončara, rođenog 1. travnja 1924. u Preku kod

Budimir Lončar

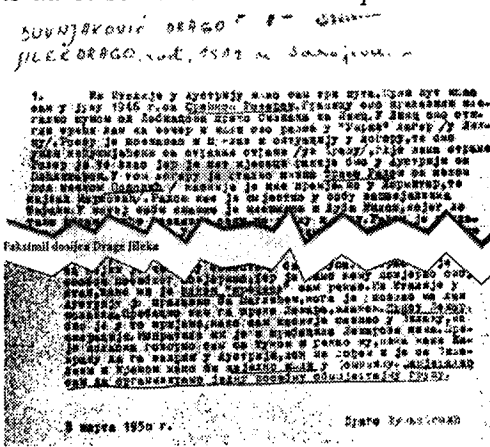
Zadra, kojega pamtimo kao posljednjega ministra vanjskih poslova SFRJ. Prema nekim izvorima Budimir Lončar je još uvijek aktivan, ali ne samo politički. Navodno preko svoga nećaka, koristeći brojne političke i obavještajne veze, sudjeluje u aktivnostima međunarodnoga organiziranog kriminala.

Iz dosjea Drage Jileka je vidljivo da je jedan od važnijih razloga njegove otmice bila namjera Udbinih šefova da saznaju istinu o držanju Andrije Hebranga u ustaškom zatvoru. Jilek je najprije tvrdio da osobno nema nikakvih saznanja o navodnom Hebrangovom pristanku na suradnju s UNS-om. Međutim, u spomenutoj izjavi od 8. svibnja 1950, Jilek je svjedočio o svom navodnom razgovoru s bivšim

studentskim kolegom Vicom Barićem, koji je u međuvremenu postao obavještajni časnik američke vojske sa sjedištem u Italiji:

“Ja sam mu pričao o svome obavještajnom radu na protukomunističkoj liniji za vrijeme NDH. Kako sam mu pričao u glavnim crtama slučajeve s ‘Pokrajinskim komitetom za BiH’, s ‘Okružnim komitetom u Mostaru’, a povjerio sam mu i slučaj Andrije Hebranga i prijatelja u vezi sa zamjenom. Rekao sam mu kako je Andrija Hebrang, više mjeseci prije zamjene, dao Viktoru Tomiću, ako mogu kazati, obvezu da će raditi za UNS, ako ga se pusti na slobodu. To da je pravi razlog zašto se pristalo na zamjenu Andrije Hebranga. Po nalogu Dide Kvaternika da je čitavu stvar Andrije Hebranga do kraja vodio Viktor Tomić. Na pitanje Barićevo rekao sam da ne znam je li se Hebrang držao date ‘obveze’, jer sam ja kratko nakon toga razriješen dužnosti. Moj razgovor s Viktorom Tomićem, u nazočnosti Andrije Juratovića, bio je kasnije. Na isto pitanje odgovorio mi je Viktor Tomić: ‘Zar misliš da bi se Viktor Tomić dao prevariti?’ Bariću sam rekao da je i većina ostalih, koji su dati u zamjenu s Andrijom Hebrangom za Vutuca i Wagnera, dali pismeno obvezu za suradnju sa UNS-om. Barića je naročito zanimao slučaj Andrije Hebranga, te je rekao da će to odmah ispričati svome šefu... Sjećam se da je jednom Vice Barić imao sastanak s Viktorom Tomićem. To je moglo biti u veljači 1946.”

Sigurno će se još dugo problematizirati pitanje istinitosti Jilekove izjave, s obzirom na uvjete pod kojima

Faksimil izjave Drage Jileka iz 1950. u Beogradu

ju je dao, ali možemo smatrati neupitnim da je ona značajno utjecala na Hebrangovu sudbinu u *Glavnjači*.

Također, očigledno je da su za Andriju Hebranga bile vrlo zainteresirane i zapadne obavještajne službe, pa -s obzirom na interes američke tajne službe prema Viktoru Tomiću i njegov misteriozan završetak u britanskom zatvoru, tek predstoji istražiti njihovu ulogu u tom slučaju imajući u vidu neupitnu zapadnjačku podršku Titu u sukobu sa Staljinom.

Otmica Krunoslava Draganovića

Krunoslav Draganović je rođen u Brčkome 30. listopada 1903. Pohađao je *Isusovačku gimnaziju* u Travniku, a maturirao je u Zagrebu. Studirao je u Beču, Sarajevu i na papinskom sveučilištu *Gregoriana* u Rimu. Nakon završetka studija obnašao je dužnosti u sarajevskoj *Nadbiskupiji*. Objavio je više radova, od kojih su neki bili i zabranjeni, u kojima se predstavio kao nacionalno svjestan mladi klerik. Kao takav dobio je 1943. povjerljivu državnu zadaću s kojom je oputovao u Rim.

Nakon propasti Nezavisne Države Hrvatske, kada su se bujice hrvatskih izbjeglica počele slijevati u Italiju, Draganović se vremenom razvio u njihovog pravog anđela čuvara. Svojim vezama, u prvom redu preko američke *2nd National Catholic Welfare Corporation*, Draganoviću je uspjelo veliki broj hrvatskih izbjeglica spasiti prebacivanjem u prekomorske zemlje, najviše u države Južne Amerike i u Australiju. U međunarodnoj javnosti, pod utjecajem *Wiesenthalova centra* u Beču, ta je akcija postala poznata pod nazivom *štakorska veza*.

Od Draganovićevih poslijeratnih aktivnosti potrebno je spomenuti da je on koncem četrdesetih godina aktivno potpomagao, krijući se iza pseudonima *Slavko Krunić*, akciju ubacivanja hrvatskih diverzanata poznatu pod nazivom *Deseti travanj*. Također, prema nekim izvorima, Draganović je bio važan akter protusovjetske i protukomunističke organizacije *Gladio (Mač)* kao konspirativnog pozadinsko-diverzantskog ogranka NATO-a.

“Zbog raznih intriga”, piše Draganovićev prijatelj i suradnik dr. Ernest Bauer u knjizi “Život je kratak san”, “Draganoviću nije uspjelo ostati u Zavodu sv. Jeronima, a kasnije ni u samom Rimu. Nekako oko 1963. preselio se u mjesto *Pressbaum* u Austriji, jedno 30 km zapadno od Beča. Tamo je živio vrlo povučeno. Bavio se književno-znanstvenim radom, a bilo je poznato da priređuje dokumentarno djelo o predaji hrvatske vojske i građanskih izbjeglica od strane Zapadnih Saveznika Titovim partizanima na koncu Drugog svjetskog rata kod *Bleiburga*. U vezi s time, studirao je Draganović također sva ubojstva Hrvata u to vrijeme, čak i poslije primirja, sabirući prikaze očevidaca i posjećujući mjesta ovih razbojstava”.

Dr. Krunoslav Draganović

Draganović je, istražujući jugokomunističke zločine nad hrvatskim vojnicima i civilima za vrijeme i nakon završetka *Drugog svjetskog rata*, prikupio brojne podatke o mnogim akterima tih zločina. Na vrhu te zločinačke liste nalazili su se Josip Broz Tito, Aleksandar Ranković, Kosta Nađ, Vlado Dapčević, Koča Popović, Boško Šiljegović, Milan Basta, Vlado Janjić i drugi manje ili više poznati partizanski zapovjednici i politički komesari. Neki od njih, npr. Simo Dubajić, iznenada su se reaktivirali pred raspad jugoslavenskog komunizma i igrali su, očito usmjeravani iz istog središta, važne uloge u specijalnim političko-promidžbenim akcijama u razdoblju raspada Jugoslavije.

Iz Draganovićeve dokumentacije proizlazi da su glavni izvor njegovih podataka bili izbjeglice iz Jugoslavije. Jedan od tipičnih primjera iz sačuvane Draganovićeve dokumentacije je i *Zapisnik* sastavljen s Rafaelom Radovićem:

“Mobiliziran sam od partizana 20. 10. 1944. u svom selu te po kazni premješten u XI. dalmatinsku brigadu 26. divizije. /Komadant Ivo Guvo, komandir moje čete (IV. bataljon I. četa) bio je Prodan Ivan iz Imotskog, a komesar Tomenić s Pelješca/... Na Širokom Brijegu ostali smo kojih pola sata... Tada su počeli dolaziti vojnici iz drugih četa IV. bataljona, koji su se duže zadržali oko crkve i pričali nam da su u nekom podrumu navodno sa zagušljivim bombama ubili dvadesetak franjevaca”.

Draganović je prikupio brojne podatke o partizanskim zločinima i zločincima za vrijeme *Bleiburške tragedije* i *Križnih putova* te je odlučio te podatke objaviti.

Onda, iznenada, 10. rujna 1967, na granici kod Trsta, Draganović se našao na jugoslavenskoj strani, u rukama *Udbe*.

Draganovićevo svjedočanstvo

Tri desetljeća kasnije, u ožujku 1998., glasilo *Matice hrvatske Kolo*, pod naslovom *Sjećanja dr. Krunoslava Stjepana Draganovića*, objavilo je njegovo nedovršeno svjedočanstvo koje, premda nije vidljivo kad je nastalo niti zašto je ostalo nedovršeno, jednim dijelom rasvjetljuje zagonetku njegovog nestanka, ali obiluje i brojnim drugim podacima iz Draganovićevoeg životopisa pa je vrijedno u cijelosti ga prenijeti:

“Moj nestanak u Trstu na 10. rujna 1967. bučno je odjeknuo u hrvatskoj emigrantskoj štampi, ali ponešto i u svjetskoj. To je pojačano grobnom šutnjom od 50 dana. Stvorilo se mišljenje da sam otet od jugoslavenske tajne policije. Povedena je grlata kampanja da me se oslobodi iz ruku Udbe.

Poznato je da sam ja boravio izvan domovine već 24 godine, većinom u Rimu, a nešto i u Austriji, gdje sam stekao pravo državljanstva. Bavio sam se u prvom redu pomaganjem emigracije iz raznih zemalja Evrope, osobito onih istočnih. Osim toga javno i neustrašivo zastupao sam mišljenje da i Hrvatski narod ima pravo na svoju slobodu i nezavisnost. Išao sam ravnom linijom uzdignuta vizira, ne sakrivajući nikada svojih ideala. To mi je donijelo simpatije i prijateljstvo mnogih, a još više neprijateljstvo i napadaje drugih još mnogobrojnijih. Našao sam se u živom osinjaku. Napadali su me najprije komunisti, dakako, u prvom redu iz Jugoslavije. Tih napadaja bilo je više stotina u jugoslavenskom tisku. Jedanput je zagrebački ‘Vjesnik’, otprilike u lipnju 1949, donio kroz dva broja nekih 10 do 12 stupaca pod nimalo laskavim naslovom otprilike kao: špijun, koljač, ustaša, zločinac itd. Odmah sam prepoznao pisca, i po sadržaju i po stilu. Taj bivši križar, Ante Jerkov, čovjek velike inteligencije, i nikakva karaktera, bio je od mene raskrinkan i odstranjen iz Katoličke akcije, iz Katoličkog sveučilišta ‘Pro Deo’ i iz samog Vatikana.

Doživjevši taj neuspjeh, zakleo se pred p. Stjepanom Sakačom DI, profesorom Papinskog orijentalnog instituta, da će se grdno osvetiti. To je učinio, i to čini do današnjeg dana. O njemu će biti govora kasnije.

Uz druge moje protivnike i napadače našli su se četnici i velikosrpski elementi, a od Hrvata fanatični i neskrupulozni sljedbenici ustaške ortodoksije, odnosno dr. Ante Pavelića. Bio je tu i dr. Jelić s dijelom svojih pristaša (H.N.O.) da odmah napadne i Svetu Stolicu, što me navodno nije zaštitila. Uz njih su se našli i neki HSS-ovci, posebno iz Rima. Odbjegli partizanski pukovnik Adil Zulfikarpašić infiltrirao se u redove H.S.S. putem čestitog rodoljuba mons. Augustina Juretića u Švicarskoj. Pokušao je krivim i napuhanim optužbama tobože s muslimanskog stanovišta da me okrivi, i to tako vješto da mu je povjerovao i sam glavni tajnik H.S.S. dr. Juraj Krnjević svojom izjavom. To je kasnije i požalio. Tu nije falio ni famozni ing. Simon Wiesenthal sa svojim Židovskim dokumentacijskim centrom. Protiv mene našla se i jedna engleska komisija u Rimu. Nisu mogli da se ne oglase ni izvjesni svećenici, čak i višega ranga. Gorio sam u vatri do nokata, ali me svi ti žučni napadaji nisu uspjeli oboriti.

Međutim, oglasio sam se iz Jugoslavije jednom deklaracijom, od 4. studenog 1967. Jasno mi je bilo da Udbe ne može dati glasa da sam ja kod nje, jer bi svatko rekao da sam od nje i ugrabljen. Smatrao sam da moram to učiniti, i u jednoj teškoj noći sastavio sam i vlastoručno napisao svoju deklaraciju.

To je izazvalo zaprepaštenje i oštre proteste u hrvatskoj emigraciji. Neki su pokušali da to na svoj način i shvate i komentiraju, dok su drugi otvoreno napali mene i proglasili me kukavicom, izdajicom, nekarakternim čovjekom,

koji je u strahu za svoj život prešao u službu Udbi. Dakako, morao sam, navodno, izdati izvjesne ljude i njihove porodice, koji su za to imali teško trpjeti.

Od jednog prijatelja iz Italije dobio sam list u kojem mi gorko predbacuje da sam izdao njega i njegovu obitelj, koja je imala od toga stradati. Bolje bi mi bilo, piše on, da sam umro nego što sam to učinio. Odgovorio sam mu da se potpuno slažem s njegovim zaključkom, ali da su premise potpuno krive. Njega sam na svim ispitivanjima prikazao kao čovjeka za kojega sam doduše čuo, ali o njemu ništa ne znam, osim da postoji. Članova njegove obitelji nisam nikada ni spomenuo. Dostora sam dobio i odgovor, kojim je on požalio što mi je pisao, jer niti je on niti obitelj išta pretrpjela.

Mnogi su sa čuđenjem pitali, zašto ja dajem onakvu deklaraciju i ne pokušavam razjasniti svoje riječi. Zaboravili su da ne živim na slobodi, nego u zemlji jedne stranke koja ne daje slobode tiska svojim protivnicima. Za takve zemlje istina je ono što je korisno.

Jedan drugi prijatelj piše da javnosti nisu poznati ni pravi motivi moga povratka ni okolnosti moga boravka kroz 14 mjeseci pod istragom. On kaže: 'Ne samo da je javnost znatiželjna (iako je prošlo više od 15 godina) nego su i Vaši prijatelji zabrinuti. Treba utvrditi činjenice, treba i sa Vaše strane otvoreno i jasno iznijeti ono što je bilo. Na tu obvezu prema prijateljima, prema javnosti, i prema istini upućuju i Vaše godine i Vaše zdravstveno stanje... U interesu istine, u interesu Vašeg ugleda i Vašeg imena, koji nisu tako neznatni...' trebao bih, dakle, napisati što se sa mnom dogodilo. Ja to ovim i činim.

Osim teških okolnosti pod kojima živim i radim, prvi razlog moje šutnje jest da bih svojom izjavom morao nešto učiniti što mi savjest ne dozvoljava: morao bih staviti u pogibao nečiju slobodu, a vjerojatno i sam život. Ja to neću učiniti, pa ni pod cijenu štete za svoj dobar glas. Svakako ću ostaviti i tu tajnu razjašnjenju za vrijeme kada ta opasnost prestane.

Glede same deklaracije iz 1967. godine moram kazati da nigdje i nikada nisam izrekao da sam se slobodno i promišljeno našao u Jugoslaviji. U naravi mi leži da govorim jasno, bez mentalnih restrikcija. Namučio sam se oko formulacije, koja meni ne leži u krvi. Formulirao sam stvar tako da bi nepromišljen i plitak čitatelj mogao doći na misao o mom svojevolsnom i promišljenom dolasku. Za takvo razumijevanje odgovoran je sam čitatelj koji sve shvaća po formuli: ako nije bijelo, onda je sigurno crno. Zaboravlja da ima zakonito i drugih mogućnosti. Ja odgovaram za svoje riječi, a ne za nečije filozofiranje. Primjer toga jest važna riječ u izjavi: 'Nakon skoro četvrt stoljeća izbjivanja evo me opet u domovini, s kojom sam uvijek ostao svim srcem vezan... promišljeno i slobodno, a možda i smjelo, odabrao sam da svoj osobni slučaj iznesem pred redoviti sud.' Ovdje je uopće preskočeno kako sam se našao u domovini. Ja sam, doduše, iznio nekoliko tvrdnja vanjskog tiska o sebi, pa sam, posve istinito, zaniijekao da sam drogiran, ranjen, ležao u splitskoj bolnici, ugrabljen i tako dalje. Sve je to sušta istina. Kod toga samo nisam rekao što se stvarno dogodilo. Istina je također da sam izabrao između dvije mogućnosti,

sudske i administrativne, onu prvu, sudsku. Rasprava bi morala biti javna, a i strani predstavnici morali bi na nju biti pripušteni. Vjerujem da nisu svi suci bez savjesti, odnosno puka sredstva u rukama vlasti. Još uvijek preostala je mogućnost da na javnoj raspravi iznesem jasno i otvoreno, što je stvarno bilo i u kakvim okolnosti-ma, i tako izazovem svjetski skandal, ako već moram biti teško osuđen, što je unaprijed bilo otklonjeno.

Koji je to narod i zemlja, kazao sam nešto kasnije: čitav svoj život nastupao sam i borio se za slobodu i nezavisnost Hrvatskog naroda i u tom pravcu nemam si što predbacivati. Iako su mi moji istražitelji savjetovali da ispustim te zadnje riječi u svom vlastitom interesu, odgovorio sam: 'Vi se brinite za svoj interes, a ja ću za svoj. Te se riječi nalaze i u Ustavu SFRJ. Vi možete prekriziti i taj moj navod, ali ste tim istim prekrizili i moj potpis'. Riječi su ostale, ali i moj potpis.

Slično tako traženo je od mene da osudim hrvatski terorizam. Odgovorio sam da kao čovjek, kršćanin i svećenik osuđujem svaki terorizam kao prolijevanje nevine krvi, u bilo kojoj zemlji, narodu ili režimu. Odgovoriše mi: 'Ne radi se o tome, nego o hrvatskom terorizmu'. Odvratih: 'To nikada neću učiniti. Ako ste poštteni, morate vidjeti da je u svakom terorizmu osuđen i onaj hrvatski. Sve drugo ispustiti, a samo govoriti o hrvatskom terorizmu, značilo bi učiniti hrvatski narod jedinim terorističkim narodom na svijetu. To ja nikada neću učiniti.'

Moja je formulacija prošla. Samo su prekrizili riječ 'ili režimu'. Međutim, kad sam na njihov zahtjev morao poslati pisma na izvjesne prijatelje u nekoliko zemalja, ostala je u ovom ili u onom pismu i ona riječ 'ili režimu'. Tako je u Kanadi, u Winnipegu, izašla spomenuta riječ 'ili režimu'.

Stojeći pred sudom, nisam morao isticati samo neke delikatne ili dvoznačne riječi. Zamjeraju mi prijatelji što sam spomenuo da sam vidio i neke nove gradove, i početak industrijalizacije zemlje. Prijatelju koji mi je to zamjerio otpisao sam da žalim što nisam takav junak kao on, pa na sudu nisam započeo odmah sa zamjerkama i psovka. Previdio je kod toga da sam istaknuo da je to učinjeno uz 'nerazmjerno teške žrtve'. Dugim boravkom u Jugoslaviji doznao sam i neke druge relevantne stvari, ali te se ne tiču moga života vani.

Poziv na Protokol i na Rankovićevu amnestiju bio je nužna točka moje obrane. Meni su naime predočili tekst Zakona i zabilježili četiri točke koje završavaju: 'deset godina tamnice ili smrt'. Ne smije se zaboraviti da sam suđen po jugoslavenskom, ne po austrijskom zakonu, jer SFRJ nikome ne priznaje novoprimiteljeno državljanstvo, ako dotični ne dobije prije otpust iz jugoslavenskog, što se protivniku nikada ne daje. Nasilje posebne vrste!

Za potkrepu gornjih mojih riječi izjavljujem, s punom ozbiljnošću i odgovornošću pred Bogom: 'Zaklinjem se Bogom živim, pred čijim ću sudom ja stajati, a slično tako i moji tužitelji, ukoliko su zlonamjerni, da u svojoj 24-godišnjoj emigraciji nisam nikada ni pomislio na povratak u komunističku Jugoslaviju, a još manje bilo kakav korak učinio u tome pravcu.'

Radim po sjećanju, bez dokumenata i bez direktnih navoda. Oduzet mi je austrijski pasoš, imenik s adresama, moje bilješke i slično. Prema tomu, ove moje riječi postaju blijeđe i za mnoge neuvjerljive. Do dokumenata, koji su mi oduzeti ili su ostali u inozemstvu, ne mogu doći. Istina je da su mi moji tužitelji gdje kada znali potkučiti što tisak u inozemstvu piše o mom 'slučaju'. Stoga sam prisiljen ovako raditi ili se uopće okaniti ove stvari. Ona sama po sebi nije lagana, a još manje bezopasna.

U daljnjem razlaganju nastojat ću biti što konkretniji glede pojedinih dana, mjesta i događaja. Među vraćenim stvarima od strane mojih partizanskih istražitelja dobio sam natrag časoslov i knjigu misnih intencija. To mi je siguran putokaz što se tiče vremena, jer sam svaki dan bilježio misnu nakanu te u kojem sam mjestu i crkvi govorio svetu Misu, što više, i u koliko sati. Ta Dragocjena knjižica bila je 9. svibnja 1965. ovjerovljena potpisom bečkog nadbiskupa koadjutora: '9. svibnja 1965: Franc(iscus) Joachim'.

Pod brojem 1067. i 1068. - knjižica nema paginiranih stranica, nego samo intencije pod rednim brojem - stoji upisano: 'Oblitum propter inopinatum apparitionem in Patria' (zaboravljeno - izgovoriti na vrijeme dotične dvije Mise - radi nenamjeravane pojave u Domovini).

Kod broja 1129. zapisano je da sam na 9. 9. 1967. govorio svetu Misu u crkvi 'Majke i Kraljice', u zavjetnom svetištu blizu Trsta, u 8,30 sati. Slijedeći dan rekao sam Misu u istom svetištu u 9 sati. Kako znam talijanski, predvodio sam u molitvi brojne talijanske hodočasnike. Iza toga nema dalje upisanih Misa preko dva mjeseca, sve do 12. 11. 1967, kad sam službu Božju obavio u župnoj crkvi u Samoboru, u 16 sati. Bilo je to točno na oltaru Presvetog Srca Isusova i Marijina, na kakvom sam skoro četiri godine govorio svetu Misu u Pressbaumu. Očito je da sam bio zapriječen čitati svetu Misu i da sam se nalazio u domovini. Misa na tom oltaru bila je za mene zraka sretnijeg rješenja moga teškog slučaja.

Ovdje prekidam razvoj događaja od 10. 9. 1967., to jest od moje pojave u Jugoslaviji, da ga nastavim kasnije u ovom spisu.

Čini mi se da je potrebno odmah iznijeti izvjesne stvari iz moga života, koje su se dogodile davno prije gore spomenutog događaja. Bez toga ostale bi neke stvari nepovezane, i možda nerazumljive. Ovo, doduše, nije biografija, nego moja obrana od nagomilanih sumnji i napadaja. Ipak je trebalo stvoriti neku vezu između pojedinih epizoda iz moga života, koje ovdje navodim. Moram odmah na početku spomenuti svoje stanovište u hrvatskim, nacionalnim pitanjima.

Bio sam uvijek mišljenja da svaki narod dostojan toga imena ima pravo na svoju slobodu i nezavisnost, drugim riječima na svoju državu. Od svoje mladosti duboko sam osjećao zabrinutost za nacionalni i vjerski identitet svoga naroda. Svoje stanovište i svoju vjeru nisam nikad tajio.

Nikola Pašić, dugogodišnji predsjednik Srpske radikalne stranke i predsjednik vlade u Prvom svjetskom ratu, htio je da obnovljena država, nakon austro-njemačke okupacije, bude zapravo velika, proširena Srbija. Slovence i Hrvate uopće nije htio imati. Za Hrvate predviđao je malen dio hrvatske zemlje,

kraj Zagreba sa Zagorjem pa do izlaza na Jadran u Hrvatskom primorju i Istri. Sve ostalo bili su za njega Srbi ili stvarni ili oni koji bi to imali postati. Pod pritiskom Jugoslavenskog odbora u Londonu na čelu s Franom Supilom i Antom Trumbićem uspjelo je ipak da Pašić pristane na buduću državu Srba, Hrvata i Slovenaca, i potpiše Krfsku deklaraciju. On ipak u duši ostaje kod svojih velikosrpskih tendencija, te hrvatske i slovenske krajeve smatra naprosto 'oslobođenim i prisajedinjenim'. Čvrsto se drži krutog centralizma i srpske hegemonije. Naravno da se Hrvati nisu nikad pomirili s idejom neravnopravnosti i diktature koja u biti svojoj niječe prava hrvatskog naroda, ili ih grubo krnji i gazi.

U tom pravcu imaju upravo historijsku važnost riječi nadbiskupa Stepinca u njegovu obrambenom govoru na procesu u Zagrebu 1946: 'Hrvatski narod bio je u staroj Jugoslaviji rob. On se je 1941. plebiscitarno izrazio za svoju državu, i ja bih bio ništarija da nisam u sebi osjetio bilo hrvatskog naroda'.

Stepinac nije mogao znati kako će izgledati i razviti se nova država. Brzo je došao u oštar sukob s Pavelićevim režimom, koji nije bio ni fašistički ni nacistički, nego se takvim samo pravio, nego autentično Pavelićevim osobnim režimom. Nadbiskup Stepinac znao je razlučiti režim od države. Za državu je ostao sve do njezina kraja, a s režimom je bio u ljutom sukobu.

Slično tako, ali u omjeru sa neznatnošću moje osobe, bio je slučaj sa mnom. Ostao sam za državu kao za prirodno pravo hrvatskog naroda, a došao sam u oštar sukob, aktivno i pasivno, s ustaškim režimom. To se uostalom vidi i u faksimilu moje oporuke objavljene u rimskom dnevniku 'Il Tempo', 1967. Oporuka je, koliko se sjećam, iz 1961.

Bio sam uvijek za Hrvatsku državu. Narod dostojan tog imena svagdje na svijetu to želi i traži. Razlikovao sam režim od države i narod od oboje. Do ljeta 1941. još nije hrvatski narod ni od koga bio proglašen genocidnim. Uostalom, takvih naroda po sebi nema, bez obzira je li vladajući režim u njemu genocidan, Tako je bilo za Staljinova režima u Rusiji i Hitlerova u Njemačkoj. U obima su postojali koncentracioni logori za istrebljenje mnogih milijuna ljudi. Jedan je režim učio od drugoga. Ipak nitko inteligentan i pošten nije proglasio ni Ruse ni Nijemce genocidnim narodima. Ta flagrantna nepravda zadesila je samo hrvatski narod. Bilo je to po izbjegličkoj jugoslavenskoj vladi u Londonu. U njoj su sjedili, uz Srbe, i neki hrvatski i slovenski ministri, dr. Krnjević, dr. Šutej i dr. Krek. O tome mi je pripovijedao sam dr. Juraj Šutej u ožujku 1945. Došao je u Rim i sastao se sa mnom misleći da možda imam mogućnosti izvesti njegovu suprugu gospodu Savku iz Hrvatske u Italiju. Bila je to, na žalost, tlapnja. On se sa zahvalnošću sjećao kako sam odmah prvih dana NDH spasio iz tamnice i smrtne pogibelji njegova sina Zdravka. Tom zgodom pripovijedao mi je kako je izbjeglička kraljevska vlada u Londonu pod predsjedništvom dr. Slobodana Jovanovića bila sazvala tajnu sjednicu srpskih ministara, isključivši sve ostale, i priredila podnesak vladi Sjedinjenih Država Amerike. Tu je okrivila cijeli hrvatski narod zbog genocida. Njezini predstavnici u Americi, kasnije

prononsirani četnički vode, bili su poslanik dr. Konstantin Fotić u SAD-u i s njim Jovan Dučić, pjesnik i političar, nekad poslanik u Italiji. Na to je nastao lom u izbjegličkoj vladi u Londonu, te je bila pripravljena druga nota vladi SAD-a, u kojoj je spomenuta horendna optužba raskrinkana. Ne pratim daljnjeg razvoja vlade u Londonu. Jovanović, isprovociran, daje ostavku kralju Petru, vlada pada i dolazi nova, Purićeva vlada.

Kad sam već kod toga, sjećam se jedne druge zgrade s Jovanom Dučićem. Došao je za veleposlanika u Italiju. Nešto prije toga vremena stigao sam u Rim, koncem listopada 1932, da započnem studij na Orijentalnom institutu. Veleposlanik je najavio svoj posjet Zavodu sv. Jeronima. Bio je svečano dočekan, makar i protiv osjećaja rektora mons. Jurja Magjerca, i pogotovo svećenika studenata. Dučiću je predstavljen jedan po jedan svećenik student, sa svojim imenom, dijecezom i vrstom studija. Nakon toga samo bi se jedan drugom naklonili, i išlo se bez riječi dalje. Kao zadnji pridošli student bio sam i ja predstavljen veleposlaniku. Na moje veliko čuđenje progovori Dučić:

- Imao bih Vas nešto zamoliti.
- Izvolite, ali ne znam o čemu se radi.
- Samo nemojte biti kao što je Vaš nadbiskup (Sarić).
- Kako Vi to mislite, gospodine poslaniče? upitao sam smrknuo.
- Mi se borimo za narodno jedinstvo, a on ga ruši!
- A mi se borimo za ravnopravnost i slobodu. Dok ne bude toga, nema ništa od Vašega narodnog jedinstva.

Pripravljena fešta svršila je za dvije-tri minute, i poslanik, osjetivši se osramoćen, izgubio se iz Zavoda. Da ispravi svoj krivi korak, kasnije mi je u više zgoda slao pozdrave, usmeno i pismeno.

Smatram potrebnim spomenuti kako i kada sam došao u Zagreb. Iz Nadbiskupske kancelarije u Sarajevu, gdje sam bio najprije tajnik pa kasnije upravitelj Kancelarije, pošao sam u Zagreb za docenta crkvene povijesti, jednoglasno izabran od profesora Bogoslovnog fakulteta. Habilitirao sam na Fakultetu sredinom prosinca 1940. Stigao sam u Zagreb i nastupio službu odmah prvih dana mjeseca siječnja 1941. Uskoro sam bio kooptiran u glavni odbor Matice hrvatske, prvog i najuglednijeg hrvatskog kulturnog društva. Na čelu joj je stajao profesor dr. Filip Lukas.

Policijski agenti Aleksandrove diktature, odnosno Šestosiječanjskog njegova režima (1929.), bili su započeli u Zagrebu ubijanjem istaknutih hrvatskih javnih radnika, nepolitičara i političara. Tako je smrskana glava učenjaku svjetskog glasa, albanologu dru Milanu Šufflay (1931.). Dr. Mile Budak bio je na isti način napadnut, i teško ranjen, ali je tvrda lička lubanja odoljela strašnom udarcu. Filipa Lukasa su isti agenti tražili u stanu, ali je on slučajno bio odsutan. Nastalo je zaprepaštenje i potjera u Zagrebu. Tom zgodom otkrivena je i lista od stotinjak ljudi, koji su imali biti ubijeni.

U toj klimi dočekan je i 10. travanj 1941. S radošću sam pozdravio proglašenje Hrvatske države na 10. travnja 1941. Učinio je to malo časova

pred ulazak njemačkih predstraža u Zagreb Slavko Kvaternik, bivši austrijski glavnostožerni časnik i kasnije predsjednik Hrvatskog Radiše. Ušao sam mu posebno u volju, kad sam mu brzo iza toga od srca čestitao da mi je vrlo Drago što upravo jedan potomak hrvatskog revolucionarca i mučenika Eugena Kvaternika proglašava Nezavisnu Hrvatsku. To će uskoro donijeti svoj plod i meni pružiti mogućnost da glavni dio svog vremena posvetim karitativnom radu. Za njemačkom silom u Hrvatsku će biti prebačeno 350 mariborskih svećenika iz njemačkih zatvora.

Kvaternik me pozvao telefonom i rekao slijedeće: 'Bio sam na sjednici s njemačkim generalima. Čuvši što Nijemci namjeravaju s tim svećenicima učiniti, da ih pošalju u koncentracione logore u Njemačku, osjetio sam se kršćaninom katolikom i rekao: Geben Sie mir diese Windischen Pfaffen. Ich werde sie streng halten'.

Rekao mi je nadalje da odmah idem nadbiskupu Stepincu. Neka on smjesta otvori trapistički samostan u Banjoj Luci, i druge samostane (kao da zagrebački nadbiskup ima tu vlast!). Neka tamo ostanu mjesec-dva i onda neka ih biskupi porazmještaju za župnike, kapelane i katehete u svojim biskupijama. Dakako, oni moraju strogo paziti da budu lojalni državi i da ne prave nikakvih ispada. Otišao sam do Nadbiskupa i on je smjesta izdao zapovijed, da se nadbiskupski orfanotrofij u Vlačkoj ulici odmah otvori za te slovenske svećenike. Njihovu sliku zajedno sa Stepincem imam sačuvanu.

Drugi, veći, dio tih svećenika poslan je u nadbiskupski konvikt u Požegu. Tu je i ostao do svoga razmještaja po biskupijama.

Malo vremena za tim bude u Hrvatsku prisilno iseljeno iz pograničnih zona Štajerske 12.500 Slovenaca, s obiteljima samo sa po jednim kovčegom stvari, koje su im dozvolili od čitave imovine ponijeti sa sobom. Isti takav broj bio je od Nijemaca poslan i u Srbiju. Čini mi se da je to bilo u sporazumu s Paveličevom, odnosno Nedičevom vladom. Znajući kakve kaotične prilike vladaju u NDH, smatrao sam da privatna inicijativa može osigurati ovim nevinim žrtvama rata koliko-toliko moguć život u N. D. H. Dao sam se na posao i uz pomoć prijatelja osnovao 'Hrvatsko-slovenski odbor' za pomoć tim preseljenicima.

U prvoj vladi NDH imao sam nekoliko što adekvatnih, što malo starijih kolega kao ministre, na pr. dr. Vjekoslava Vrančića, dr. Andriju Artukovića i dr. Dumandžića, te ovog ili onog staroga znanca iz Zagreba, kao Slavka Kvaternika i Milu Budaka. Kontakt s novom vladom bio mi je tim omogućen. Bio sam smatran hrvatskim rodoljubom, iako nisam bio ni jednoga časa ustaša.

Dok sam o tome razmišljao, načitao sam u ondašnjem glavnom glasilu novog režima, 'Hrvatskom narodu', članak iznenađujuće otvorenosti i velikog značenja (ne navodim nadnevka tih novina, koje može svatko dobiti u bibliotekama), ali znam da je to bilo u prva tri-četiri mjeseca NDH. Naslov članka bio je 'Deset zapovijedi pravog ustaše'. Jedna od njih, možda peta ili šesta, glasila je: 'Slijepo ispunjavati naredbe svojih pretpostavljenih bez obzira na

propise svoje vjere'. Bilo je jasno da meni kao ni bilo kojem iskrenom vjerniku nema mjesta u toj družini. Bio je to očit nagovještaj zločina na koje je netko htio pripremiti svoje pristaše.

O mom sukobu s Pavelićem bilo je govora i u časopisima, na pr. u 'Slobodnoj riječi' Vlahe Rajića u Buenos Airesu, a i drugdje. Spomenuo je da sam uz tešku opasnost života ušao u otvoren sukob sa tadašnjim šefom države.

U Austriji sam boravio već preko četiri godine (1963-1967). Imao sam službu drugog kapelana u poznatom sestarskom zavodu Sacre Coeur u Pressbaumu kod Beča. Uzeo sam si dopust od mjesec dana kao i prvi kapelan Rev. Franz Gasteiger, pa smo tako naizmjenice provodili svoje ferije.

12. kolovoza 1967. pošao sam u Njemačku, najprije u München. Tu sam dao u tisak svoj dugački intervju, preko pedeset stranica, koji je sa mnom imao prof. Vinko Nikolić, urednik Hrvatske revije. Stvar je bila već izašla u Nikolićevoj knjizi 'Pred vratima domovine 1'. Dao sam ga tiskati u Ukrajinskoj tiskari koja ima sva naša slova. Naslovio sam ga 'Tvrđi kruh emigracije'. Odmah zatim otputovao sam prijatelju B. L. u okolici Teilfingen-Ebingena. Iskoristio sam to da pohodim i neke druge znance i prijatelje. Iza pet dana vratio sam se 18. 8. u München, platio račun tiskari i napisao oštro pismo ing. Simonu Wiesenthalu, šefu ureda za Židovski dokumentacijski centar. Koliko ja znam, on me je prvi proglasio ratnim zločincem u ljubljanskom 'Delu' 1965. Boravio je tada na Pohorju kod Maribora na ljetovanju. Oko toga grada leže brojne tisuće pobijenih od Engleza predanih hrvatskih vojnika. Dvije godine kasnije okrivio me je da sam izradio putnicu ratnom zločincu Adolfu Eichmannu. Eichmann je bio otet u Buenos Airesu od židovskih agenata, možda Wiesenthalovih ljudi. Pročitavši tu stvar u novinama, našalio sam se s prijateljima i rekao da ću vrlo vjerojatno biti okrivljen za tu stvar. Kad sam vidio sliku otetoga, bilo mi je jasno da takvog čovjeka u životu nisam nikad vidio, a ni za ime mu nisam znao sve do tada. Moja slutnja se obistinila: kad mi prijatelji iz Buenos Airesa poslaše broj novina koje su prve objavile moje ime u vezi s Eichmannom, navele su da vijest prenose iz beogradskih 'Večernjih novosti'. Postalo mi je jasno tko je stvar izmislio i o njoj poučio argentinsku i svjetsku javnost.

Iz Münchena sam poslao g. Wiesenthalu Nikolićevo knjigu s crveno podvučenim mjestima, u kojima rušim lažnu optužbu. U pismu, napisanu uz pomoć advokata, koje sam poslao na adresu Wiesenthalovu u Beč, rekao sam da pretpostavljam da je Wiesenthal valjda u dobroj vjeri proširio dalje tu klevetu, pa da će promijeniti svoje mišljenje kad pročita moje pismo i one crveno podvučene retke. Uostalom, rekoh na kraju, mene ne interesira hoće li on promijeniti svoje mišljenje ili ne. Ako se usudi još jednom moje ime dovesti u vezu s Eichmannom, bez oklijevanja ću stvar predati sudu.

Wiesenthalov odgovor zatekao me je već u Jugoslaviji. Poslali su ga moji prijatelji iz Beča. Ispričali su se što su pismo otvorili, jer su držali da me je upravo Wiesenthal i oteo. On međutim izjavljuje kako me je doveo u moguću vezu s Eichmannom po mišljenju svog suradnika iz Rima. Pismu je priložio

fotokopiju kazala imena svoje najnovije knjige u Londonu za dokaz da moga imena uopće nema tamo spomenutog.

Na svom dugom istražnom ispitivanju u Beogradu i drugdje doznao sam da je Jugoslavija poslala svoga službenog predstavnika u Tel Aviv na proces Eichmannu. Na njemu moje ime uopće nije ni spomenuto, pogotovo ne da sam ja nabavljao neke putnice i otpreme u Argentinu, iako je Izrael imao potpunu dokumentaciju u slučaju Eichmann. Wiesenthalovo pismo meni objavit ću naknadno pri daljnjem razlaganju.

Wiesenthal me je pustio na miru sve do novog sličnog slučaja s Bormannom, zamjenikom samoga Hitlera. Naravno da sam i u to morao biti umiješan, ali o tome kasnije.

Obavivši svoje poslove u Münchenu, pošao sam 29. kolovoza 1967. autom trgovca cipela, zemljaka Pere Čalete. On je išao po svojim poslovima u sjevernu Italiju. Prvi dan smo noćili u Rivi na jezeru Garda. Slijedeći dan 30/31. 8. prenoćili smo u Pratu kod Firenze. Tu smo se i rastali, ja u Rim, a on nekud drugamo u sjevernu Italiju. U Rim sam stigao 31. kolovoza i ostao punih 7 dana. Bio sam uglavnom s grupom prijatelja svećenika.

Pohodio sam također starog znanca svog nekadašnjeg suradnika Miroslava Varoša. Bio je ponešto zabrinut zbog svoje gospode i kćerke. One nisu nikako podnosile rimsku klimu, pa ni onu psihološku. On sam prebolio je tešku bolest optoka krvi koje se zapravo nikada nije riješio. Podnio je dvije teške operacije.

Na 7. rujna pošao sam sam željeznicom u Trst. Pozvala su me braća Asim i Čazim Šahinpašići. Trideset i više godina ranije (1934.) bio sam kod turskog pukovnika i časnog starca Hadži-Selim bega (?) Sahinpašića u njegovoj kući na Caršambi, mahali Carigrada. On je slovio kao prvak tamo doseljenih Bošnjaka. Njemu me je uputio kustos sarajevskog muzeja i kasniji muftija Derviš Korkut. Imao sam doznati od njega izvjesne okolnosti u vezi s borbama uz okupaciju Bosne, u kojima je on odigrao važnu ulogu. S braćom Šahinpašićima u Trstu imao sam već više godina vezu, a držao sam ih unucima spomenutog pukovnika - bosanskog prvaka u Carigradu. Više puta bio sam kod njih u Trstu, a sada su me i formalno pozvali u goste. Kako im je tijesan stan nad njihovom trgovinom, to su me oni smjestili u motel u Sistiani, između Duina i Trsta. Nisam vjerovao, kao što to ni danas ne vjerujem, da je to bila zamka da me se dovede u Jugoslaviju.

Živeći 24 godine u Rimu i Beču, uljuljao sam se u neku sigurnost. Bez pomišljanja našao sam se više puta u teškoj opasnosti do koje nisam ništa držao. Ponešto me utvrdio u tome i rimski generalni konzul Slavko Aleksić, koji se oženio Jovankinom sestrom. Bio je vrlo grlat u monstruoznim optužbama protiv mene, među ostalim, da sam klao malu djecu. Uostalom, slično tako govoreno je i o nadbiskupima Stepincu i Sariću. Kad sam čuo da je i jedan vrlo naivni biskup začas povjerovao u to, došao sam u njegovu sobu i najoštrije ga upitao da li se on uopće Boga boji, kad takove grdne laži prima. Aleksić je, uz ostalo,

pripovijedao da su mu se nudili neki tipovi da će za male pare likvidirati Draganovića. Rekao je da ih je odbio, jer čitav taj Draganović ne vrijedi škandala, koji bi puknuo u Rimu nakon njegova ubojstva.

Takove i slične izjave samo su me utvrdile u mojoj lakoumnoj sigurnosti. Evo za to dva-tri primjera iz prijašnjih godina:

U Udinama radila je njemačka komisija za primanje izbjeglica radnika, koji su uopće kao prvi stranci došli u Saveznu Republiku Njemačku. Komisiji sam preporučio staroga znanca s bečkih studija iz Zagreba dr. Cescuta. Da mi zahvali, pozvao me jednom na dobru večeru jednom našem čovjeku u Gorici, gospodinu Vlahu, bivšem šoferu ministarstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Snašao se dobro u emigraciji, otvorio tvornicu keksa i kupio novi mercedes. Odazivljući se želji dr. Cescuta, htio je ujedno proslaviti kupovinu skupocjenih kola. Vlaho je došao po nas kasno navečer, u punom mraku, i zajurio neobičnom brzinom cestom u Goricu. U jedan čas pade mi na pamet misao da možda ne juri u Jugoslaviju. Imao sam povjerenje u liječnika Cescuta, a Vlaho sam jedva i poznavao. Međutim, strah je bio posve neopravdan. Stali smo u Gorici pred Vlahovom kućom, gdje nas je dočekala izvrsna večera, po domaću. Negdje oko pola noći još smo otišli do mosta na Soči. Na drugoj strani bila je već jugoslavenska straža. Istim autom vratili smo se iza pola noći u naš hotel u Udinama.

Druga stvar bila je još nerazboritija. Popeo sam se s dvojicom Slovenaca na Monte Peč, tromeđu Italije-Austrije-Jugoslavije. Na jugoslavenskoj strani nije bilo žive duše. Na austrijskoj strani bilo je stotinjak turista; pjevali su i jodlali. Odlučio sam prijeći dvadeset do trideset metara na jugoslavenski teritorij. Bila je čistina iza koje se nešto dalje sterala visoka šuma. Nisam imao nikakva straha, osim u slučaju da je tlo minirano. To opet nije bilo moguće, jer je i pokoji austrijski turist znao zalutati preko granice. Izvršio sam svoju namjeru i sretno se vratio na austrijsko tlo. Međutim, tim ne svršava vratolomija. Trebalo se vratiti natrag pet-šest kilometara do Rimške doline kod Rateča. Tu je prekinuta željeznica Jesenice -Tarvisio, kojom su nekada jurili i brzi vlakovi. Tu uopće nismo vodili računa da put s Monte Peča vodi šumskom stazom deset do dvadeset metara daleko uz jugoslavensku granicu.

Po svom nelijepom običaju pričao sam naokolo da sam bio 'u gostima kod Tite', makar to bilo i dvadeset do trideset metara. Dobio sam obavijest iz Zagreba od svoga starijeg brata Zvonimira da me smatra posve ludim, jer da sam bio - u Ljubljani! Poslije će moji klevetnici, kad sam se doista našao u Jugoslaviji, proglasiti da sam i prije išao 'na dogovore' u Jugoslaviju. Širit će otrovnu laž kako sam dolazio više puta u Jugoslaviju i sastajao se s nekim rukovodiocima, kao s Džemalom Bijedićem i drugima. Pozivali su se upravo na moju riječ kod koga sam bio 'u gostima'.

Ili još jedan slučaj: u blizini Trsta više sam puta večerao na samoj granici, na pr. u Repentaboru (Monte Rupino) i u Barkovlju. Bilo je to s prijateljem Sašom Goljevšekom (umro 1972.), trgovcem iz Trsta, Via Torre Bianca. On je bio

rodom iz Lipica iznad Trsta, odakle potječe plemenita rasa konja 'lipicanera'. On je bio suprug gospođe Olge, rođene Kokotović, Hrvatice. Toliko samo da pokažem kako sam izgubio svaki osjećaj za nesigurnost, u kojem sam stvarno živio. Ta moja lakomislena bezbrižnost i srljanje u opasnost bit će uskoro i vrlo osjetljivo kažnjeni.

Nakon svete Mise u zavjetnoj crkvi 'Majke i Kraljice' kraj Trsta, 10. 9. 1967, imao sam poći na doručak u jednu gostionicu na samoj granici Jugoslavije. Bila je čuvena po izvrsnim 'goljenicama'. Kako nisam poseban ljubitelj mesa, odlučio sam se na to da ne ražalostim ljude koje sam smatrao dobronamjernim. Odmah zatim imali smo krenuti autom u Beč.

Uza se sam imao svoj putni-kovčeg kakav sam ponio iz Pressbauma. U njemu su bili moj brevijar i knjiga misnih intencija, adresar, jer sam s puta znao odgovarati na zaostalu poštu, te nekoliko pisama. Dokumenta nisam imao uza se nikakvih, osim jednoga koji je govorio o krvoprolićima na Kozari. Na moje veliko čudo, taj kraći dokument bit će mi vraćen s putnom torbom i sakralnim knjigama. Dočepavši se tog dokumenta, već u zatvoru, poderao sam ga u sitne komadiće.

U gostionicu su me pratila dva čovjeka, Asim Šahinpašić i Ivan Galić. Prvi je bio trgovac svoje vrste i veliki hvališa. Pokazujući ožiljke svojih rana, govorio je da je bio instruktor neke turske vojne grupe u korejskom ratu; drugi put opet da je rane zadobio u borbi s četnicima kod Zvornika. Drugi čovjek bio je Imoćanin i neke vrste trgovac automobilima, koje je prodavao u Jugoslaviji, kako sam naknadno doznao. Nisam siguran da li je kao četvrti suputnik imao biti Čazim Šahinpašić, stariji Asimov brat. U tom slučaju imao je on nas čekati u spomenutoj gostionici. Ne sjećam se dobro, ali mi se čini da on nije mogao ostaviti svoje dosta napredne trgovine tekstilom bez sigurna upravitelja. Kasnije se pronijela vijest da smo namjerno imali fotografirati oštrim aparatima neke 'foibe' već na Titovom terenu, koje su u doba partizanske okupacije progutale stotine u njih bačenih nepoćudnih 'elemenata'.

Postavlja se pitanje kako sam mogao tako lakovjerno imati povjerenje u navedene ljude. Odmah izjavljujem da ni danas nisam nipošto uvjeren u njihovu zlokobnu provokatorsku akciju. Istina je da to nisu bili ljudi ozbiljnog i čvrstog karaktera. Međutim, po mojoj misiji kao humanitarnog radnika imao sam dolaziti u dodir i često surađivati s ljudima koji nisu bili 'čisto zlato'. Doduše, ovo je bila posebno delikatna stvar zbog neposredne blizine državne granice.

Prigovoreno mi je da sam bio loš i nikakav psiholog. Čovjek koji je stavio taj prigovor i koji je po svom zanatu morao biti skrajnje oprezan i dobar psiholog - Vjekoslav Luburić - poginuo je od ubojničke ruke jednoga svog najbližeg suradnika, Stanića, rodom od Konjica. Taj je vodio sigurno preko dvije godine njegovu tiskaru u Madridu. Vjerovao je njegovu pokojnom ocu, koji je bio svijetao karakter i čestit čovjek. Onoga dana, kad je u luku Valenciju u Španjolskoj uplovio po prvi put jedan jugoslavenski brod, a bila je to subota, prišuljao se iza leda Stanić svom gospodararu generalu i razmrskao mu glavu.

Ubojstvo nije otkriveno sve do ponedjeljka, kad su radnici otkrili da ispod vrata postoji potočić zgrušane ljudske krvi. Brod je, naravno, odmah otplovio iz Valencije i poveo sa sobom Stanića. Taj se kasnije pojavio u Jugoslaviji i uživao plodove svoga rada. Na moje pitanje jednom od istražitelja kasnije dobio sam odgovor: 'Pa što onda, on je (tj. general) ionako bio ratni zločinac'.

Još glasovitiji slučaj bio je onaj Lava Trockoga, kojeg je Staljin dao smaknuti u Meksiku. Ubio ga je njegov tajnik, koji se u građanskom ratu u Španjolskoj služio kanadskom putnicom na ime... Babić. Ako, dakle, tako iskusni zavjerenici i lisci znaju nasjesti svojim najbližim suradnicima, koliko više se to moglo dogoditi meni koji nisam nikakav zavjerenik, nego rodoljub i karitativni radnik. Naglašavam opet da ja ne vjerujem u tu mogućnost, što ću potkrijepiti i nekim činjenicama.

Od spomenute crkve krenuli smo u pravcu juga. Bio sam gladan i htio da negdje usput popijemo kavu i pregrizemo zalogaj kruha. Pošto smo bili u nekom zakašnjenju na određeni čas dogovora, pošli smo odmah dalje i zašli u neku šumicu u kojoj nije bilo žive duše. Loš poljski put vodio je kroz šumu, i na jednom mjestu stajalo je čak da je u blizini jugoslavenska granica. Vidio sam da se putovođa Asim teško snalazi u šumi, što je on tumačio da nikad nije došao do te gostionice iz tog pravca, nego uvijek iz Trsta. Sve te okolnosti nisu me upozorile na tešku opasnost, u kakvoj sam dotad bio već više puta.

Auto izađe iz šumice, i mi se nađosmo pred osamljenom zgradom opkoljenom zidom u visini iznad čovjeka. Svi problijedismo. Pa to nije mogla biti gostionica koju mi tražimo. Galić, koji se zaustavio desetak metara od spomenutog zida, nervozno dadne gas i htjede okrenuti kola u pravcu iz kojeg smo došli. Nisam autista i ne znam što se dogodilo, samo vidjeh da auto nepomično stade. Činilo mi se da je pritisnuo na krivo mjesto i dalje ostao užasno prestrašen...

Moja prva misao bila je da bježim ostavivši svoje stvari. Nisam to učinio, jer odavno bolujem ponešto od zaduhe, da bi me trideset do četrdeset metara trčanja posve onesposobilo. Trebalo je doći do šume i odanle u tom pustom kraju bježati pred mogućim progoniteljima. Zato sam bio apsolutno nesposoban. Sada već na dva do tri metra malo bržeg koraka sav se zadišem.

Iz te zgrade izađe vojnik s puškom pod kapom s crvenom zvijezdom, boje zgrušane krvi. Shvatio sam da smo izgubljeni. Vojnik mi je izgledao kao neki dobroćudni Slavonac. Rekao je: 'Ništa se ne bojte, na ovom mjestu često zalutaju auti. Vlasnik izađe iz kola, uniđe u karaulu i pokaže svoje papire. Na to bude odmah pušten natrag odakle je i došao.'

Znao sam, ako ja pokažem svoj austrijski pasoš, sa svojim imenom i prezimenom, da je odmah situacija zapečaćena. Jedini koji je eventualno mogao nešto učiniti, bio je Asim sa svojim turskim pasošem. On doista uđe u karaulu, zadrža se neko vrijeme. Izađoše dva vojnika i rekoše mi da ih slijedim. Predvedoše me službujućem činovniku, koji me odmah upita za ime i prezime. Rekoh mu: Hans Meyer. Znao sam da me to ne može spasiti. On me pretraži i nađe moj pasoš s pravim imenom i prezimenom. Odmah mi nataknu na ruke specijalne

američke lisičine i zaključa ih. Još je nekuda telefonirao, mislim u Ljubljanu. Brzo zatim stigoše kola s oružanim pratiocem. Kad smo prolazili kroz ljudska naselja, bacili bi mi rubac na ruke da se ne vidi kako su okovane.

Asima i Galića nisam više vidio. Kad sam pisao bratu mu Ćazimu u Trst, dobio sam odgovor da je Asima pogodio infarkt, i da ga je on, dozvolom vlasti, pohodio u bolnici u Jugoslaviji, možda u Sežani. Ćazim mi je pisao da mu Hrvati prijete ubojstvom i da će po svoj prilici morati seliti iz Trsta, što za njega predstavlja vrlo veliku štetu. Nisam dalje imao nikakva glasa od Asima. On nije mogao znati kud su mene odveli. Iz osmrtnice Asima Sahinpašića doznao sam da je umro od infarkta u Zvorniku. Tamo su mu odredili mjesto boravka, pretpostavljam, s vrlo ograničenim kretanjem. Tamo je i umro nekoliko godina kasnije, ali kao već oženjen čovjek.

O Galiću nisam opet ništa čuo, dok nisam u novinama načitao da je osuđen na četiri i po godine tamnice i oduzeta mu je imovina.

Vozili smo se preko Sežane, Senožeća, Logatca u Ljubljanu. Čudilo me je da smo na više mjesta vidjeli ploču 'Milica'. Nisam odmah shvatio njezino značenje, dok mi nije postalo jasno da Slovenci tako nazivaju miliciju.

U Ljubljani smo se zaustavili u jednoj kraćoj i posve izgrađenoj ulici s dosta zelenila. Odveli su me unutra negdje na četvrti ili peti sprat. Dočekala su nas tri činovnika. Dvojica su po govoru mogla biti Bosanci, od kojih jedan posve bijele kose. Treći je bio Slovenac, koji se nadlaktio i u mene neprestano zurio. Vjerovao je valjda da će me ustrašiti, možda i hipnotizirati. Ostala dvojica postavljala su dosta konvencionalna pitanja o mom životu i radu, te kako sam dospio u Jugoslaviju. To su sami najbolje znali, ali nije isključeno da od mene čuju i kakvu antidržavnu namjeru. Onaj mladi počeo je čak da me poučava u teologiji, što sam s indignacijom odbio. Pristupio je na to onaj Slovenac i, bez ikakva uvoda, rekao: 'Dajte nam odmah ključeve Vašega stana u Beču, odnosno u Pressbaumu.'

Odgovorio sam: 'Dakle, internacionalni gangsteraj! Što vi imate vršljati i tražiti po tuđoj državi?'

Nastavio sam s njim prepirku. Svrha mi je bila da dobijem na vremenu i smislim odgovor, koji će im izbiti iz glave da uopće dođu do mojih stvari i dokumenata. To su mogli lako učiniti, da mi nije pala spasonosna misao na pamet. Rekao sam: 'Svaki put, kad polazim iz Beča, odem na Nadbiskupski ordinarijat, predam ključeve kancelaru i molim ga da nikomu ni u kojem slučaju ne predaje ključeve moga stana, pa kad bi taj netko došao i s mojim pismom. Ključeve može predati samo meni osobno.'

Misao je bila dobra. Poučio me jedan slučaj iz Rima, kad je neka žena, očito udbašica, došla s pismom Veljka Mašine iz Prekog kod Zadra, i pokupila mu, glupošću gazdarice, njegove stvari i dokumente. No moji su dokumenti ostali sačuvani.

Iz razgovora s trojicom udbaša doznao sam da su se vrtjeli oko kuće, ali

da njezina nutarnjeg rasporeda ne poznaju.

Znajući da nisam ništa jeo, ponudili su me kiselom vodom i s nekoliko sendviča. Da pokažu svoju dobronamjernost, prvi su pili iz boce i uzeli komadić sendviča; dokaz da to nije bilo otrovano.

Kad su me u lisičinama utrpavali u mali Udbin furgon, bio je već prvi sumrak. Sa mnom je sjedio na posebnom sjedalu mlad naoko dosta pristojan udbaša Slovenac. Vozili su me preko Karlovca u Beograd. Upoznao sam famoznu i hrapavu cestu 'bratstva i jedinstva' po bezbrojnim udarcima glavom čias o strop, čias o stijenu policijskog auta. Upamtio sam dobro tu sliku 'bratstva i jedinstva', kao i mnogi drugi moji sunarodnjaci.

Od prvog moga susreta s milicionarom pod crvenom zvijezdom uvrtila mi se u glavu misao o neizbježivoj smrti koja me čeka. Vožnja Ljubljana - Beograd ostavila mi je dosta vremena da o njoj više razmislim. Iza nekoliko stotina napadaja na mene u komunističkoj štampi Jugoslavije bio sam upravo ja onaj koji je stajao na vrhu, ili barem posve blizu njega, kao jedan od 'antijugoslavenskih zločinaca'. (Mojim nestankom iz inozemstva došao je na to prvo mjesto moj prijatelj i u svakom pogledu uzorni svećenik Vilim Cecelja.) Pomirio sam se sa smrću i rekao: Gospodine, iz Tvoje ruke primam i smrt, ali ako je to moguće, onda da ne bude vješanje. Prihvaćanje smrti znatno me je smirilo i nije me ostavilo kroz sve teške peripetije moga zatvora i prinudne 'slobode'. Pod kraj vožnje dozrela je i druga misao: Bože, primam i vješanje, samo zato mi je potrebno više milosti.

Pred Beogradom smo stajali blizu jedan sat. Kako sam bio u lisičinama, nisam se mogao ni pomokriti. Nastavili smo putem u grad. Gledao sam da pročitam imena ulica kojim su me vozili. To još nije bilo dovoljno da posve odredim cilj kuda me vode, To ću moći utvrditi tek iza četrdeset dana, kada su me opet nekud premještali iz Beograda, gdje sam dotad bio najbrižnije čuvan od svakog kontakta s ljudima izvan zatvora. To će se protegnuti sve do moga dolaska na 12. 11. 1967. u Zagreb, odnosno u Samobor. Onda će biti dignut veo s 'misterija Draganović'. Policijski auto prolazio je preko modernog mosta na Savi, zatim ulicom Gavrila Principa, avenijom Crvene armije i Bačvanskom ulicom. Našao sam se u ograđenom velikom prostoru s više paviljona na četiri do pet katova. Izgledalo je da nikoga nema u tim zgradama, osim rijetkih jedva primijetnih stražara. Kasnije sam doznao da se nalazim na 'Lekinom brdu', na kojem je ranije neograničeno carevao famozni ministar Aleksandar Ranković, staljinist i krvnik. Kad se usudio da ugradi prislušivački aparat čak u Titovu spavaću sobu, s daljnjom namjerom da prigrabi i vrhovnu vlast u zemlji, bio je zbačen sa svog mjesta i isključen iz Partije. On je trebao vrlo prostrane zatvore za svoje neprijatelje, pa mu je takav jedan, onaj na 'Lekinu brdu', ostao prazan i neupotrijebljen. U samoj SR Hrvatskoj bilo je kod Udbe evidentirano blizu dva milijuna ljudi, koji su svaki čias, prema potrebi, mogli biti uhapšeni i bačeni u zatvor. Tamnice na 'Lekinu brdu' mogle su primiti do pet tisuća 'gostiju'. Ne znam sigurno, ali mi se činilo da sam ja jedini eminentni 'gost' tih novih, ali po

svojoj svrsi mračnih zgradurina.

Od početka imao sam dvojicu istražitelja ('islednika'), i to Branka Juraka, pripadnika centralne Udbe ili možda Centrale za špijunažu i kontrašpijunažu u Beogradu, te Stanka Karadegliju iz Mostara, pripadnika gore spomenutih republičkih ustanova za BiH. Neka mi oprostite, ako sam ih krivo kvalificirao, jer nisam imao niti želio imati bilo kakva uvida u te organizacije za 'zaštitu države'. Povremeno im je znao doći u pomoć i neki mladi činovnik iste službe iz Mrkonjić Grada. Ime sam mu zaboravio.

Bile su mi skinute patentne lisičine s ruku i nogu i učinjen letimičan liječnički pregled. Moram odmah spomenuti da nisam dobio nikakvih udaraca niti druge fizičke sile. Dobio sam stalnih pet stražara - udbaša pod jednim dočasnikom kao zapovjednikom. I ti momci, svi Srbi iz BiH, osim jednoga iz Hrvatske, bili su prema meni službeni i zakopčani, uvijek uljudni, ali je zajedničkim životom kroz četrnaest mjeseci nestalo i te zakopčane službenosti.

Uza sve to, vladala je teška atmosfera u zatvoru. Neprestana ispitivanja o znanim i neznanim, bezazlenim i opasnim stvarima, koja će se protegnuti na preko deset mjeseci, i to često u sudskoj službenoj formi koju sam ja sam odabrao izbjegavajući iz prije navedenih razloga administrativno rješenje moga slučaja, nužno su stvorila zagušljivu klimu. Patio sam od vrlo teške besanice. Često sam se pitao: Bože dragi, hoću li ikada više u životu moći jednom zaspati kao čovjek? Od četrdeset dana provedenih u Beogradu, tek dva ili tri bila su skopčana s nekoliko sati sna. Sve ostale dane spavao sam od pola do sat i po na dan, i to pred samo ustajanje u šest sati ujutro. Samo prvi dan spavao sam na drvenim 'pričkama', te odmah zatim dobio željezni vojnički krevet. Koji je bio razlog moje besanice? Na svaki način teško psihičko opterećenje, uz gotovo potpunu zataju probavnih organa. Ta me je silila da svake noći ustajem pet pa i osam puta i da idem u zahod bez ikakva rezultata - osim besanice. Dobivao sam hranu iz neke gostionice, pa je bila mogućnost da se u nju stavi kakvo sredstvo. Ja osobno u to ne vjerujem.

Prva moja molba u zatvoru bila je da mi se dozvoli kontakt s Apostolskom Nuncijaturom ili barem s Nadbiskupijom, znači s Apostolskim Delegatom mons. Mariom Cagnom ili nadbiskupom mons. Gabrijelom Bukatkom. Odgovoreno mi je da je to za sada nemoguće, ali da će kasnije jednom biti moguće.

Moja sestra Danica, udata Vilfan, više puta pohodila je Nuncijaturu u Beogradu i govorila s mons. Cagnom glede moga slučaja. Mislim da je to moglo biti još dok se o mom boravku nije ništa znalo. Prvi susret s Nuncijem, odnosno s Delegatom bio je dosta hladan. Kasniji kontakti, očito nakon primljenih instrukcija iz Vatikana, bili su srdačni, puni pripravnosti da se za mene učini sve što je moguće.

Izvjeshni liberalni hrvatski političari širili su vijest da je Vatikan 'digao ruke' od mene i da nema nikakva razumijevanja za hrvatsku stvar. To je, međutim, neistina. Da se ne gubimo odviše u nama nepoznatim, možda gdjekada i sitnim potezima Svete Stolice, iznijet ću samo slijedeći fakat: audijenciju predsjednika

savezne vlade Mike Špiljaka kod Sv. Oca Pape Pavla VI. na 2. I. 1968. Po izričitoj nalogu Svetog Oca Državni tajnik je iznio moj slučaj g. Miki Špiljaku. Ovaj je sa svoje strane dao široka obećanja da će u granicama zakona u mom slučaju biti primijenjena blagost i obzir. Na svaki način, nije g. Špiljak govorio napamet, nego se prije posavjetovao s visokim državnim faktorima u Beogradu. Ovu vijest dobio sam skoro nakon audijencije kod Sv. Oca bilo od mojih istražitelja ili još prije od izvjesnih viših nadležnih faktora koji su se znali pojavljivati tijekom samog istraživanja.

Tim čudnije zvuči druga jedna izjava g. predsjednika savezne vlade Špiljaka: 'Dobro je što je Draganović došao u Jugoslaviju. Došao je, međutim, u najteži čas (što može značiti čas rješavanja hrvatskog pitanja unutar Jugoslavije, što će svršiti u Karadorđevu, op. m.), pa je mogao počekati pogodnije vrijeme' - to kao da ni sam predsjednik SIV-a nije imao pojma kako se odigrao taj 'dolazak'.

Nekoliko godina kasnije sastao sam se u Zagrebu sa svojim velikim prijateljem nadbiskupom G. Rekao mi je: 'Čim se doznalo da ste u Jugoslaviji, otišao sam Svetom Ocu i rekao mu doslovno: Sveti Oče, Vi morate intervenirati za profesora Draganovića! Sv. Otac se na to nije uvrijedio, nego je uzvratio: Svakako ću to učiniti, i to prvom zgodom koja mi se pruži. Bilo je to prigodom spomenute audijencije od 2. siječnja 1968. godine'.

Uvjeren sam da je upravo Papa Pavao VI., iza Boga, najviše za mene učinio.

Ne znam točno kojega dana, ali još uvijek u Beogradu, upitan sam od mojih istražitelja da li sam pripravan dati svjedočanstvo o nadbiskupu Stepincu. Odgovorio sam istoga časa: uvijek pripravan!

Sutradan našlo se na okupu nekoliko važnijih ljudi, koji su i inače znali ulaziti u istragu.

Na početku svoga svjedočanstva rekao sam: Hvala vam, što ste me u tom poslu pozvali da svjedočim. Učinili ste dobro, jer ja u procesu Stepincu mogu biti upravo krunski svjedok. To znači, možete ne preslušati tri stotine svjedoka, a mene ispitati i čut ćete više od mene samoga nego od njih tri stotine.

Njemačka vojska ušla je u Zagreb 10. travnja 1941. s uhidbenim nalogom za nadbiskupa Stepinca. Pošli su neki glavari SS-policije profesoru dru Dragutinu Kniewaldu (u to vrijeme nisam htio kazati ime tog profesora svećenika iz razumljivih razloga, jer je još tada bio živ). Rekoše mu da imaju Hitlerov nalog da uhite nadbiskupa Stepinca kao glavnog šefa za spašavanje Židova na ovom delikatnom terenu kojim prolaze mnogi putovi. Što on misli o tome?

Odgovorio im je: Vi možete aretirati Stepinca kada hoćete, nitko na vas neće pucati. Ipak morate znati da uhapsiti Stepinca znači izgubiti Hrvatski narod. Gestapovci se složiše s njim, a Hitler, koliko god bio tvrdoglav, nije htio izgubiti čitav jedan narod radi jednoga, pa makar i važnoga čovjeka. (Ovo svjedočanstvo čuo sam iz usta dr. Kniewalda već 1941. ili 1942. te ga ovdje iznosim prepričana svojim rječnikom.)

Druga važna okolnost bila je slijedeća: znao sam točno što misli o

nadbiskupu Stepincu šef države dr. Ante Pavelić, a isto tako i liberalno krilo njegove vlade. Spomenuti ime Stepinčevo značilo je izvući crvenu krpnu i mahati pred razjarenim bikom. Za dr. Stepinca Pavelić nije nalazio druge riječi nego: 'Onaj Solunac!' Nije mu čak priznavao ni pravo da bude Hrvatom. Upravo radi toga nije htio da on i prva hrvatska vlada položi zakletvu pred nadbiskupom Stepincem. Izabrao je za to svećenika Vilima Cecelju. Ovaj otiđe svom Nadbiskupu i iznese mu cijelu stvar. Nadbiskup se ražalostio i rekao da Pavelić može pljuvati po Stepincu koliko god hoće, ali da ne dopušta da on to čini po zagrebačkom Nadbiskupu. Cecelja, u to vrijeme župnik novoosnovane župe bl. Nikole Tavelića u Zagrebu, po mandatu svog Nadbiskupa primi zakletvu prve hrvatske vlade.

O odnosu Stepinac - Pavelić moglo bi se još dosta toga kazati. Imao sam u hrvatskoj vladi, kako rekoh, četiri ili pet ministara, starih prijatelja, ili školskih kolega, od kojih sam mogao doznati mnoge stvari.

Prelazim na slijedeću točku Stepinčeva rada, velikog, punog ljubavi prema bližnjima, i nipošto bezopasnog u onim strašnim prilikama. Iznio sam čitav niz primjera odlučnog zauzimanja Stepinčeva za ugrožene ljude bez razlike vjere i nacije. Među njima bilo je i više komunista. O tomu su napisane debele knjige, ne samo od hrvatske ruke nego i od pripadnika stranih nacija. Zato ovdje ne ulazim dalje u prikazivanje ovoga doista kršćanskog i širokogrudnog Stepinčeva srca.

Kad je nadbiskup Stepinac ujesen 1946. odgovarao pred sudom u Zagrebu, a tužitelj mu bio nitko manji nego Jakov Blažević, kasnije više puta predsjednik vlade u Zagrebu, bio je teško optužen što je primao pravoslavne Srbe u Katoličku Crkvu. Nadbiskup je odgovorio: Da to nisam činio, nego da sam ih odbio, danas bih bio ovdje suđen na najtežu kaznu, što nisam htio zaštititi ugroženi srpski narod. Možemo mirne duše kazati da Nadbiskup nije odbio ni jedne molbe za intervenciju kod hrvatskih vlasti, što je onda gonilo Pavelića u skrajnji bijes. Tek mjesec ili dva pred slom NDH pokušavao je Pavelić drukčije nastupati prema Stepincu, koji je, možda jedini, mogao nešto učiniti za zaštitu života tolikih desetaka tisuća ugroženih Hrvata.

Pitanje odnosa Stepinca prema hrvatskoj državi možemo definirati ovako: Stepinac je u principu za hrvatsku državu, kao i većina Hrvata. To nipošto ne znači da je bio za autokratski Pavelićev režim, kojemu se opirao junački i u stotinama prigoda.

Moje svjedočanstvo bilo je usmeno i skoro bez papira. Trajalo je sat i po, i držalo napetim onih nekoliko predstavnika Udbe, i možda još kojega koji je došao da čuje to kuriozno svjedočanstvo. Započela je kratka disputa, u kojoj se nisam osjećao ni nesigurnim ni inferiornim od predstavnika vlasti. Njihove replike bile su ujedno i slabo maskirane prijetnje s pozicije vlasti. Prvi je rekao: 'Da li Vi dozvoljavate da Vaše svjedočanstvo donesemo pred naše visoke predstavnike?'

Ovo je pitanje bilo posve na krivom mjestu, jer sam znao da magnetofon

zuj u ormaru i bilježi svaku riječ. Odgovorio sam: 'Ne samo da dozvoljavam, nego Vas molim da to učinite. Ujedno izvolite kazati svima da ovo što sam ovdje rekao, pripravan sam ponoviti pred svakim zakonitim forumom u ovoj zemlji ili izvan nje.'

Drugi uze riječ i upita me: 'Stekao sam dojam da Vi mislite da je Stepinac nevin...'

'Vrlo ste dobro pogodili. Stepinac je doista nevin i tako isto drži o njemu veliki dio zapadnoga svijeta. Dvije savezne države u SAD-u proglasile su dan osude nadbiskupa Stepinca državnim blagdanom za slobodu vjere i savjesti; isto tako 'danom svijetlog borca za dostojanstvo ljudske osobe'.

Iza 16 godina i nakon bolesti koje sam prepatio ne sjećam se više treće replike. Prelazim na četvrtu: 'Vi smatrate da je slučaj Stepinac teška zapreka pravilnim odnosima između Crkve i države u ovoj zemlji. Što bi se, po Vašem, moglo učiniti da se odnosi konačno poprave?'

'Vrlo jednostavno: rehabilitirajte kardinala Stepinca! Vašoj strani to neće biti ni teško. U Rusiji su poslije Staljinove smrti bili rehabilitirani brojni nevino osuđeni i smaknuti ljudi, među kojima i neke najviše šarže u državi. U Mađarskoj je rehabilitiran ministar unutarnjih poslova Rajk, proglašen jugoslavenskim špijunom i obješen. To su teži slučajevi.' Stepinac je nakon osude bio živ petnaest godina, i pušten iz Lepoglave u svoje rodno mjesto, u konfinaciju.

Peti je rekao: 'Moram Vam doista kazati da mi nikada ne bismo Stepinca osudili da nam je bilo poznato to što ste Vi sada iznijeli.'

'Čudnovato! Jugoslavenska policija spada u najsposobnije na svijetu. Ona zna što se u loncu kuha i prije nego podigne poklopac; i što tko misli prije nego progovori. Ne shvaćam kako je onda moguće da u tako krupnim faktima, kontinuiranim kroz četiri i više godina, ta policija nije imala pojma o svemu tome. To u moju pamet ne može da stane. Ako hoćete, to se na drugi način filozofski kaže: *mysterium naturale*, stvar sigurna koju nitko ne može razumjeti.'

Bio sam upitan i o tome što mislim o Božićnoj poslanici biskupa Pichlera, iz 1963. godine, kojom on moli za oprostjenje sve one pravoslavne Srbe koje su klali neki s katoličkim krsnim listom u džepu. Na to sam odvratio:

- Osuđujem, naprosto osuđujem.

- Kako možete tako govoriti? Taj je gest bio duboko human, pravedan i upravo u smislu bratstva i jedinstva.

- Da je biskup Alfred Pichler, nakon tih svojih gore navedenih riječi, nastavio: ujedno opraštam svima onima koji su klali katolike Hrvate i nosili u svojem džepu pravoslavni krsni list, onda bi on bio katolički biskup od formata, a ovako za mene se kukavički ponio. Čitav kler njegove biskupije, bez ikakva dogovora ili naprosto nije čitao te njegove okružnice ili je barem preskočio taj pasus o 'opraštanju'. Jedna jedina iznimka bila je: banjalučki župnik Emil Crneković, inače rodom stranac, izvan banjalučke biskupije. Ne niječući biskupu Pichleru ni svu težinu ondašnjih prilika u kojima je ipak trebalo nešto reći, ni iskrenost njegovih ekumenskih namjera, nije bilo moguće odobriti taj njegov

korak koji je vrijedao upravo njegove vjernike Hrvate, a druge prešutno ispričavao.

Unaprijed je jasno da je moralo doći i do razgovora o Protokolu koji je godinu dana ranije sklopljen između Svete Stolice i beogradske vlade. To je bio prvi korak Katoličke Crkve da uopće razgovara i utanačuje neki svojevrsni ugovor s jednom komunističkom vladom. Mislim da su na obje strane postojale najveće poteškoće kako je uopće moguće da se sklapa neki diplomatski ugovor, makar i u najskromnijem obliku jednoga 'Protokola'. U njemu su obje strane precizirale svoje stanovište i nisu zapravo dovele ni do kakvog rezultata, osim što su se usudile da bilo što stave na papir što bi moglo eventualno poslužiti za bazu budućih odnosa.

Rekao sam da je stvar sama po sebi vrlo teška, jer obje strane govore doduše istim riječima, ali ne i istim smislom riječi. Uza sve to postojale su izvjesne male mogućnosti da se u Ustavu države i potpisu Deklaracije o pravima ljudske osobe nade ipak neka baza koja omogućuje zapravo razgovore, ne pregovore. Sa stanovišta Crkve bilo je lako shvatiti da ona ne može ostaviti desetke milijuna katolika u državama s ateističkim usmjerenjem bez ikakve mogućnosti ne da ih uzme u zaštitu, ali barem da za njih autoritativno može reći koju dobru riječ. Inače je prijetila izvjesna opasnost razbijanja vanjske organizacije Katoličke Crkve.

Interesirali su se moji istražitelji i za brošuru koja je izašla u Münchenu o Protokolu. A napisao ju je Milan Ilinić. Nisam imao poteškoće priznati da sam na njoj i ja surađivao. Ona nije bila uperena toliko protiv same činjenice Protokola s jednom komunističkom zemljom koliko protiv jedne nedopustive formulacije iz koje izlazi da je hrvatski katolički kler - teroristički. Zamjerka je bila potpuno na mjestu. Mons. Agostino Casaroli osvrnuo se na nju dajući interview američkim novinarima u Washingtonu, i otkrivši činjenicu da je jugoslavenska vlada stavila svu snagu upravo na te riječi bez kojih ona neće uopće potpisati Protokola.

Upitan sam također što držim o Deklaraciji o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika, koju je 1967. godine dala vrlo reprezentativna skupina hrvatskih književnika i javnih radnika. Najugledniji među njima bio je upravo dugogodišnji vodeći hrvatski književnik komunističke orijentacije Miroslav Krleža. Poslužio sam se upravo Krležinim riječima:

- Potpisujem s obje ruke.

- Kako to možete reći? Stvar je upravljena šovinistički protiv bratstva i jedinstva.

- Mogu to mirne duše kazati: Vi ste mi upravo dali razloge zato. Dok neprestano pucate protiv Deklaracije, dotle jednu po jednu točku njezinu prihvaćate i nastojite provesti. Dakle, zahtjevi su bili opravdani. I više nego opravdani. Nema slobodna naroda bez slobodna jezika, a u Ustavu stoji da su svi narodi u državi slobodni i ravnopravni. Nadalje, prijateljem ove zemlje smatran je genijalni general Charles De Gaule, koji je nedavno u Kanadi držao

govor o pravima frankofonskih Kanađana, U ovoj zemlji mogao je lako zaraditi i 15 godina tamnice, kada je konačno Deklaracija o pravima hrvatskog jezika bila zbrisana i proglašena antidržavnom.

Tražene su od mene i neke 'sitne' usluge. Jedna od prvih među njima bila je da se odreknem svog austrijskog državljanstva i vratim putnicu u Beč. To bi po njihovu bio izvanredan znak dobre volje s moje strane. Pridonio bih mnogo boljem rješenju svoga slučaja.

Rekao sam da mi to ni ne pada na pamet. Vi ste, rekoh, slali u Ameriku Edvarda Kardelja da uvjeri vladu SAD-a da bi dvostruko državljanstvo američko-jugoslavensko moglo mnogo doprinijeti prijateljstvu između te dvije zemlje. U ovom slučaju ne radi se o velikom SAD-u, nego o maloj Austriji. Ali paralela ipak ostaje: dvostruko državljanstvo - austro-jugoslavensko - samo utvrđuje prijateljske odnose tih dviju zemalja. Nisu dalje ništa učinili osim što su zadržali moju redovitu austrijsku putnicu, što nije značilo da ću ikada više dobiti onu jugoslavensku. Tako je ostalo do danas, pa čak i u vrlo uzbuđenim debatama na kompetentnom mjestu gdje su te rasprave izricane u vrlo prijetećem tonu. No o tome kasnije.

Gore navedene epizode nisu me se toliko kosnule kao nekoliko takozvanih sitnijih slučajeva. Bilo je toga više još u Beogradu, a pogotovo kasnije.

Imao sam priliku gledati večernje TV programe zajedno sa svojim istražiteljima i stražarima. Kako se vidi, bio sam neke vrste 'ospite di lusso', Često su se donosile vijesti i slike o napadima na jugoslavenske konzulate i ine institucije te teroristički akti na kolodvorima, u kinima itd. Obično se radilo o činima nekih hrvatskih ekstremističkih organizacija. Kad je bilo govora o mrskom atentatu u jednom beogradskom kinu, rekao je jedan od istražitelja da je to djelo 'albanskih balista'. Ako je pak donesen izvještaj o ubijanju nekih pristaša hrvatskih emigracija, dodan je stereotipni komentar: 'emigracija se trijebi između sebe'.

Uhvaćen je atentator u beogradskom kinu. Zvao se Ivan Jelić iz okolice Doboja. On je, navodno, izjavio da je došao osvetiti Draganovića. Pošto je taj incident pao u vrlo nezgodan čas istrage protiv mene, dano je Jeliću obećanje da će mu život biti spašen, ako povuče gornju izjavu. On je to i učinio, ali uzalud. Samo nekoliko dana kasnije dogodio se novi atentat na beogradskoj željezničkoj stanici, gdje je poginulo ili bilo ranjeno više osoba. Sad se ni Jelić više nije mogao spasiti.

Drugi slučaj, doduše vrlo različit, bio je s mladićem K. iz Bosanske Krajine. Poznao sam ga više godina dok je bio u inozemstvu i imao sam o njemu visoko mišljenje. Odležao je bio dosta dugo na Golom otoku i s normalnih 75 do 80 kg pao ispod 50. Nije ga bio prepoznao ni rođeni otac, dok on nije progovorio. Kad su se vidjeli, otac mu reče:

- Sinko, što od tebe uradiše?!
- Eto vidiš, babo!

Poznato je da na kamenom, odnosno Golom otoku postoje četiri groblja

robijaša, većinom informbirovaca.

Jednoga dana dočuh da je taj K. potajno prešao iz inozemstva granicu s tim da mene oslobodi. Koliki novi potres živaca! Pošto sam o slučaju K. čuo samo iz drugih usta, to ne garantiram njegovu vjerodostojnost. Na svaki način K. nije bio ni zatvoren, ni suđen, nego se opet vratio u Njemačku, odakle je bio i došao.

Među šokove slične vrste ulazi i jedan objavljeni članak o teškom krvoproliću na Kozari. U najboljoj vjeri objavio ga je prijatelj M. u čikaškoj 'Danici', a valjda i drugdje. Bio je vjerojatno uvjeren da je moj slučaj tragično dokončan, pa je tako htio pokazati kakve sam sve stvari bio sposoban da... (u izvorniku nečitljivo, pr. prepisivača). Bez mnogo okolišanja mogu ustvrditi da je taj članak produljio moju istragu za dva do tri mjeseca. Žurno sam pozvan da stvar u novinama demantiram. Odbio sam, jer ne mogu negirati istinu. Međutim, forma članka bila je takva da se moglo s nešto malo logične oštine dokazati da je zapravo bilo više pisaca. Glavni je od njih bio tada već odavno pokojni Safet Jaskić, bivši šef željezničke stanice u Prijedoru i dugogodišnji robijaš. On je stvarno upozoravao na više načina ljude na tu krvavu stvarnost. O njoj je on spremao knjigu koja je imala izaći u Madridu. Je li što od toga bilo, ili je ostalo samo u namjeri, ne znam i ne kažem ništa. S druge strane poziv na Safeta Jaskića značio je u izvjesnim hrvatskim krugovima kao upozorenje da se sprema nešto mutno, odnosno neka podvala. Bilo bi predugo cijelu stvar prikazati u tančine, pa stoga preko nje prelazim, iako mi je dala puno muke i upozorila sud na jednu vrlo ozbiljnu činjenicu.

Uz članke koje su uglavnom velikosrpski elementi napisali i 'usput' poslali državnom tužiocu Okružnog suda u Sarajevu, zaredali su sada i brojni izresci iz novina, osobito od pripadnika nacionalističke organizacije 'Dušan Silni' iz Chicaga. Tim je dan u ruke državnom tužiocu novi materijal teže naravi.

Već u Beogradu zatražio sam da mi se predlože razlozi i dokazi za što me komunistički tisak u zemlji nerijetko 'časti' titulom 'ratni zločinac'. Dobio sam zapravo odlučujući razlog za tu neljudsku kampanju. Pokazan mi je moj vlastiti list pisan negdje 1942. godine, u kojem se govori o pomoći braniteljima Kladnja od strane hrvatskog ministarstva oružanih snaga. U pismu se ja zapravo rugam hrvatskoj avijaciji koja je bila poslana u pomoć braniteljima, a toware svojih bombi sručila je upravo na one kojima je imala pomoći. Tada još nisam ni znao u kolikoj je mjeri bilo probušeno zapovjedništvo tih zračnih snaga, pa je takva zabuna bila zapravo namjeravana. Rečeno mi je da sam tim huckao hrvatsku avijaciju da puca i bombardira po partizanima i četnicima, a ne po ustaškim i hrvatskim braniteljima Kladnja. Našao sam da optužba iznalazi jednu novu kategoriju 'ratnih zločinaca', u koju bi spadali svi ratni reporteri i pisci, koji upozoravaju komandu da ne puca po svojim, nego po protivničkoj strani. Takva bi nova kategorija obogatila broj ratnih krivaca za desetine tisuća. Argumenat je upalio i prestalo je pisanje o mom 'ratnom zločinstvu'.

Na 20. listopada 1967, znači nakon 40 dana 'gostovanja' u tamnici

Aleksandra Rankovića na Lekinu brdu u Beogradu, bio sam otpraćen u novo boravište na Šehitlucima iznad Banje Luke. Bilo mi je nagoviješteno da će se daljnje istraživanje moga slučaja nastaviti negdje kod Dubrovnika. Nije mi bilo nejasno zašto je došlo do promjene odluke.

Pratila su me dvojica kola mojih starih stražara, dok su sa mnom bili moji 'islednici'. Cijela pratnja bila je u civilu i s promijenjenim automobilskim tablicama, da stvar ostane i dalje u punoj tajnosti. Motel Šehitluci bio je stvarno pod upravom Udbe koja, uostalom, ima slične svoje kuće na gotovo svim ljepšim mjestima u zemlji. Šehitluci su znali primiti u vrijeme sezone i pokojega stranca, koji je došao pohoditi Augustinčićev spomenik žrtvama rata, pod kojima su se u Banjoj Luci razumijevali samo Srbi.

U Pavelićevo doba Augustinčić, tipični puzavac, nije uspio sačuvati čistoću svoga političkog karaktera. Dok je on, surađujući s Pavelićem, izrađivao po narudžbi njegove portrete, u Jasenovcu su čamili, strepeći za svoj život, i neki predstavnici hrvatske umjetnosti i znanosti, među kojima su bili profesor Ivan Meštrović i profesor Joza Kljaković. U svojim 'Uspomenama na političke ljude i događaje' Meštar govori kako je s njim izvođena đavolska komedija: njegovi stražari među sobom su komentirali najvišu zapovijed u koliko sati i koliko minuta imaju oni biti ubijeni. Samo tri minute prije isteka vremena stiže 'pomilovanje', i tako ostadoše živi....".

U Udbinim rukama

Dokumenti iz Ud bine arhive, čiji ćemo prijepis ovdje također donijeti, dopunjuju i, djelomično, korigiraju Draganovićevo svjedočanstvo te na taj način dodatno, iako ne u potpunosti, rasvijetljavaju misterij oko njegovog povratka u Jugoslaviju. Prema tim dokumentima očigledno je da se Draganović nije svojevrijedno vratio, ali i dalje ostaje nerasvijetljen cijeli sjecaj okolnosti koje su dovele do povratka.

Obadvije osobe koje su bile u automobilu s Draganovićem kad su prešli granicu, a koje Draganović u svom svjedočanstvu nastoji amnestirati, Asim Šahinpašić i Ivan Galić, bili su suradnici jugoslavenske tajne službe. Šahinpašić je radio za beogradsku centralu Udbe, a Ivan Galić, rođen 1932. u Svibu kod Imotskog, za sarajevsku pod pseudonimom Fritz 2. Na vezi ga je držao Fadil Alikadić koji je u Galićevom suradničkom kartonu zapisao da je dotični "sklon švercu, neradnik" te da je "angažiran za specijalne akcije" u emigraciji.

USUP SR BIH
SDB

CRVENA I sektor

A. 650

OPITNIK S

BR.	OPIS	OPIS
1	Ime i prezime	FRITZ IVAN
2	Rođeno	1932
3	Mjesto rođenja	Sviba
4	Školska i stručna sp.	Školska sp.
5	Radna sp.	Radna sp.
6	Obrazloženje	Obrazloženje
7	Opis	Opis
8	Opis	Opis
9	Opis	Opis
10	Opis	Opis
11	Opis	Opis
12	Opis	Opis
13	Opis	Opis
14	Opis	Opis
15	Opis	Opis
16	Opis	Opis
17	Opis	Opis
18	Opis	Opis
19	Opis	Opis
20	Opis	Opis
21	Opis	Opis
22	Opis	Opis
23	Opis	Opis
24	Opis	Opis
25	Opis	Opis
26	Opis	Opis
27	Opis	Opis
28	Opis	Opis
29	Opis	Opis
30	Opis	Opis
31	Opis	Opis
32	Opis	Opis
33	Opis	Opis
34	Opis	Opis
35	Opis	Opis
36	Opis	Opis
37	Opis	Opis
38	Opis	Opis
39	Opis	Opis
40	Opis	Opis
41	Opis	Opis
42	Opis	Opis
43	Opis	Opis
44	Opis	Opis
45	Opis	Opis
46	Opis	Opis
47	Opis	Opis
48	Opis	Opis
49	Opis	Opis
50	Opis	Opis

Faksimil suradničkog kartona Ivana Galića ("Fritz 2")

Također, očito je da je u Jugoslaviji prvotno bilo planirano Draganovićevo procesuiranje, ali nakon intenzivnih pregovora s Vatikanom i brojnih intervencija iz cijeloga svijeta, jugoslavenske vlasti su promijenile namjeru i Draganović je prihvatio ponuđeni aranžman:

“Zabilješka sa sastanka o slučaju prof. Draganovića

Dana 9. 12. 1967. godine održan je stručni sastanak rukovoditelja i operativnih radnika SDB-a o slučaju profesora Krunoslava Draganovića kojem su prisustvovali sljedeći drugovi:

Iz SR BiH:

Ante Miljas, republički sekretar sa unutarnje poslove,

Jusuf Alagić, načelnik SDB-a RSUP-a SR BiH,

Fehim Halilović, rukovoditelj sektora za operativne poslove SDB-a RSUP-a,

Stanko Karadaglija, rukovoditelj skupine u sektoru za operativne poslove,

Tomo Bralo, inspektor po poslovima klera.

Iz SR Hrvatske:

Melkior Baranović, rukovoditelj sektora za operativne poslove SDB-a RSUP-a Hrvatske,

Mato Grubić, inspektor po poslovima Klera i unutarnje reakcije.

Iz SSUP-a:

Egon Conrady, rukovoditelj III sektora SDB-a SSUP-a,

Milan Desnica, zadužen za pitanja emigracije,

Branko Jurak, zadužen za pitanje hrvatske emigracije,

Đuro Rebić, zadužen za pitanja klera i unutarnje reakcije.

I.

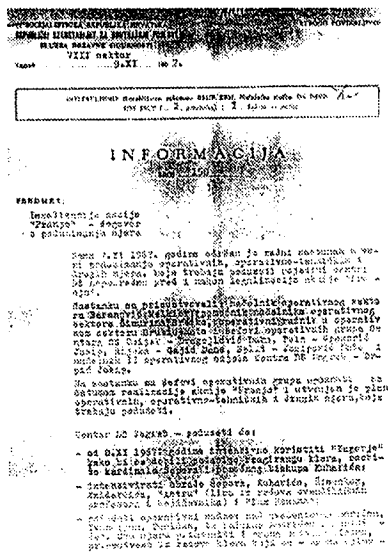
Nakon što je podneseno izvješće o dosadašnjim rezultatima istrage nad Draganovićem i nakon što su prisutni dali odgovarajuća mišljenja i prijedloge u kom pravcu nastaviti daljnji rad s Draganovićem, doneseni su sljedeći

Z a k l j u č c i

a/ Po pitanju emigracije

Kako istraga ima na raspolaganju još svega desetak dana, ne vraćati se na rasvjetljavanje i objašnjavanje historijskog dijela, nego i dalje ići na kompletiranje podataka o najnovijim stremljenjima i kretanjima u hrvatskoj emigraciji, u prvom redu za grupacije emigranata - intelektualaca i intelektualce kao pojedince. Tako je nužno detaljno obraditi:

Sve hrvatske emigrante zaposlene na stranim sveučilištima, vladinim i drugim institucijama, posebice onima koje se bave političkim ili znanstvenim radom kroz koje djeluju ili mogu djelovati strane ob. službe. Ovdje se u prvom redu misli na SAD, SR Njemačku, Italiju i Francusku. Poznato je, na primjer, da je na američkim sveučilištima zaposleno na desetke političkih emigranata. Posebnu pozornost posvetiti publicistima iz redova hrvatske emigracije,

Faksimil jedne UDB-ine informacije o "legalizaciji" Draganovićeve otmice

djelatnosti u zemlju preko tih veza:

- HSS-a - i engl. službe,
- izvori financiranja - mecene za publicističku djelatnost emigracije, zatim Caritas, vladine institucije /State Department, bomska vlada/,
- radio - satovi,
- punktovi, župe, parohije koje emigranti drže,
- kako bi trebalo raditi - politički - prema emigraciji,
- suprotnost hrvatske i srpske emigracije.

b/ Obavještajne službe

Konstatirano je da je Draganović bio prilično iskren pri opisivanju svoje djelatnosti za BND, da je dao niz korisnih podataka za više njemačkih obavještajaca i agenata, ali ostaje da podrobnije obradi i da sasvim konkretne podatke o vlastitom radu. On treba iznijeti koja je sve lica spominjao u izvješćima njemačkoj službi, što je konkretno o njima pisao, kakav su interes Nijemci pokazivali za osobe koje su bile predmet istraživanja itd. Ovdje se u prvom redu misli na biskupe i druge svećenike iz SFRJ i ličnosti iz zemlje uopće. On treba navesti sve svoje izvore poimenično, a posebno one osobe koje je kao izvore podataka navodio u svojim izvješćima. Kako je SDB SR Hrvatske postavila još neke zahtjeve u vezi s rasvjetljavanjem pojedinosti njemačke ob. službe, to će biti nužno da drug Roko Dodig u narednih desetak dana pretresa ova i gore spomenuta pitanja s Draganovićem.

Što se tiče američke ob. službe, konstatirano je da je samo razdoblje od 1958 - 1960. godine obrađeno, i to ne potpuno /Draganovićev rad za centar

novinarima i sl, kako onima koji pišu isključivo u emigraciji, tako i stranom tisku uopće. Redakcije emigrantskih listova obraditi pojedinačno. Kroz obradu ličnosti /preostalo je oko 500 osoba/ posebnu pozornost posvetiti i podacima koji mogu koristiti našem operativnom kombiniranju.

Od Draganovića posebno tražiti da da svoje mišljenje o rezultatima dosadašnjeg djelovanja SDB-a i političkih faktora iz SFRJ uopće prema emigraciji, s ciljem pribavljanja materijala na temelju kojih bi se mogle planirati naše buduće akcije na planu razbijanja i depolitizacije emigracije, kao i sagledavanja propusta koji su u tome činjeni.

Posebnu pozornost posvetiti rasvjetljavanju veza istaknutih emigranata u zemlji i pokušajima prenošenja neprijateljske

AOS u Veroni/. Međutim, iz dokumentacije koju smo tek sada dobili od DSIP-a vidljivo je da je Draganović vrlo aktivno radio za Amerikance i u razdoblju neposredno poslije rata, pa će i to trebati obraditi. Istina, on je o ovome nešto govorio, ali ne kao o organiziranom radu i suradnji. Zato je zaključeno da ove poslove obavi drug Nikola Baničević iz SDB-a SSUP-a, koji će sva preostala pitanja o američkoj ob. službi pretresti na isti način kao što je to učinio drug Dodig o njemačkoj službi.

Također je neophodno ponovno se vratiti na talijansku i vatikansku ob. službu, o čemu je Draganović u istrazi rekao vrlo malo.

Što se tiče Draganovićevih veza u zemlji koje je koristio u svom ob. radu, temeljito obraditi one koje su nam poznate i koje je Draganović organizirano koristio /Lav Znidarčić, Marijan Kopic, zatim naši suradnici 'Slavko' i 'Fric'/. Ne vršiti pretjeran pritisak na Draganovića da 'otkriva' i druge veze ob. karaktera u slučajevima gdje nismo sigurni da takve veze stvarno postoje. Ovdje je nužno razgraničiti organizirane veze od osobe koja je Draganović susretao i crpio od njih podatke kroz uobičajen razgovor.

Objasniti ulogu bečkog kardinala Königa, minhenskog kardinala i banjalučkog biskupa Pihlera u odnosu na rad prema istoku.

c/ Kler

Iako je istraga o pitanju Draganovićeve vjersko-političke djelatnosti i njegovim vezama s klerom u zemlji i inozemstvu posvetila isto toliko pozornosti kao i u prethodna dva područja, na ovom području nisu postignuti sasvim zadovoljavajući rezultati. Dok je Draganović bio otvoreniji i dao niz podataka o pripadnicima klera u inozemstvu i njihovoj djelatnosti uopće, u odnosu na davanje podataka o svećenstvu u zemlji bio je vrlo škrt. Zato je zaključeno da drug Tomo Bralo, inspektor za kler u SDB SR BiH, odmah otpočne s radom s ciljem provođenja plana istrage na ovom području koji su načinili drugovi Rebić, Grubić i Bralo. Također je odlučeno da se u ovaj rad po potrebi uključi i drug Srećko Šimurina iz SDB-a SRH.

O pitanju klera bit će nužno privoljeti Draganovića da o pojedinim biskupima i drugim svećenicima u zemlji iznese sve podatke koji su mu poznati o njihovoj neprijateljskoj djelatnosti. On treba reći koji su od ovih svećenika pri kontaktima s njim nastupali kao njegovi istomišljenici, kakve su mu podatke prenosili, na koji način, kako je on te podatke koristio, kako za svoje članke u tisku, tako i u izvješćima za ob. službe i druge institucije. Ovo je nužno posebno zbog toga, jer je poznato da Draganovića možemo vezati i privoljeti ga da ostane pri angažmanu s nama, jedino ako, pored ostalog, dâ kompromitirajuće podatke o domaćem kleru.

Kada je riječ o kleru trebalo bi težiti za tim da se dobiju podaci:

1.) Za svećenike vani koji djeluju kao agenti ili po drugim osnovama protiv Jugoslavije,

2.) Kome je sve i za koja lica dao podatke - samoinicijativno ili na traženje ob. službi ili emigracije i

3.) *Od kojih je svećenika ili građanskih lica dobivao podatke o stanju u zemlji, a koje je kasnije koristilo za ob. službe, publicističku djelatnost ili druge svrhe.*

Također treba tražiti detaljnije podatke za T. Vidovića i V. Musu.

II.

O pitanju formalno-pravnog statusa Draganovića, zaključeno je da se do 18. prosinca konačno uobliči zapisnik koji će biti predan istražnom sucu. Pri tome uzeti sve dokumente koji govore o neprijateljskoj djelatnosti Krunoslava Draganovića na ovoj liniji. Ispitati je li potrebno istragu formalno produjivati i u vezi s produjlenjem srediti s istražnim sucem.

III.

U vezi s definitivnim rješenjem ishoda Draganovićeovog slučaja, na sastanku su bila izražena dva mišljenja, kako bi, u smislu ranijeg aranžmana i provođenja daljnjih operativno-političkih kombinacija u odnosu na hrvatsku emigraciju, bilo najpogodnije ako se postupak obustavi i uopće ne podiže optužnica protiv Draganovića. Većina ostalih prisutnih misle da bi, zbog reagiranja javnosti, bilo neophodno da se Draganović izvede pred sud i da sud donese definitivnu odluku. Pri tome se nije upuštalo u to kakva bi trebala biti sudska odluka: da li oslobađajuća, da li uvjetna ili simbolična. Međutim, svi prisutni su se složili da nikako ne bi odgovarala neka kazna koja bi bila približno adekvatna njegovim stvarnim djelima. Inače, na sastanku je bilo različitih mišljenja o tome kakve bi reperkusije među emigracijom, i u inozemstvu uopće, izazvalo Draganovićevo kažnjavanje, odnosno oslobođenje.

IV.

U vezi s daljnjim operativnim zahvatima, učiniti sljedeće:

- 1.) *Napisati članak u tisku u kojemu bi se dali 'osjetljivi' podaci, čime bi se stavilo do znanja i ob. službi, emigraciji i kleru da je Franjo 'sve' rekao;*
- 2.) *Organizirati prebacivanje njegovih stvari iz Austrije;*
- 3.) *Organizirati da se Draganović javi nekim intelektualcima;*
- 4.) *Srediti pitanje austrijskog državljanstva;*
- 5.) *Nastaviti s upućivanjem Draganovićeve izjave u inozemstvo."*

Otprilike godinu dana kasnije aranžman s jugoslavenskim vlastima ušao je u završnu fazu:

"III SEKTOR SDB SSUP - 3. lipnja 1968. godine

Prijedlog mjera za okončanje slučaja Draganović:

Nakon odluke državno-političkog rukovodstva da se slučaj K. Draganović okonča obustavom krivičnog postupka, u SSUP-u je 31. 5. 1968. održan sastanak radnika SDB-a u cilju da se razmotri: što se već do sada uradilo - za ovakvu eventualnu odluku - i da se načini plan mjera koje još treba poduzeti.

Sastanku su prisustvovali: Egon Conradi, Milan Desnica i Branko Jurak ispred III. sektora SDB-a SSUP-a; Fehim Halilović i Stanko Karadeglija, SDB SR BiH; Srećko Šimurina, SDB SR Hrvatske. Nakon svestranog razmatranja

doneseni su sljedeći zaključci:

1.) SDB će s Draganovićem načiniti odgovarajući pismeni ugovor u kome treba podvući:

SDB cijeni podatke i informacije koje je u vremenu od rujna 1967. do svibnja 1968. Draganović dobrovoljno dao u vezi sa svojim političkim djelovanjem u zemlji i inozemstvu u doba i poslije rata, kao i podatke o neprijateljskom radu protiv SFRJ određenih organizacija, skupina i pojedinaca: političke emigracije i stranih obavještajnih službi.

U vezi s tim SDB pruža jamstvo da primljene informacije neće koristiti za krivično gonjenje njega osobno, ni druga lica na bazi onih činjenica koje je on dao.

Sa svoje strane Draganović dobrovoljno prihvaća sljedeću obvezu:

Kao svoje stalno mjesto boravka uzima grad Sarajevo, sa stanom u zgradi Nadbiskupije. Kako je to već u pismenom obliku obavijestio javnog tužitelja, odriče se svakog političkog rada i bavit će se vjerskim i historijsko-znanstvenim radom. U vezi s tim, odbit će svake razgovore s predstavnicima stranog i domaćeg tiska, i neće davati nikakve izjave drugim pojedincima koji bi to mogli objaviti.

Tijekom razgovora s Draganovićem ocijeniti da li u pismenom ili samo usmenom obliku tražiti obvezu da u dogledno vrijeme ne napušta Sarajevo - radi posjeta ili drugih razloga - bez prethodnog obavještenja radnika SDB-a koji mu se određuje za kontakt, kao i da ne obavlja vjerske obrede za javnost, a svoje obveze za služenje Mise realizira u Kapeli Nadbiskupije, ili drugim crkvama, ali bez prisutnosti publike - vjernika.

Nakon dolaska u Nadbiskupiju, u razgovorima sa svećenicima i drugim građanima, striktno će se držati izjave date tužitelju o svom dobrovoljnom dolasku u SFRJ. Što se tiče dosadašnjih odnosa i razgovora sa SDB-om, u dokumentu će biti navedeno da će ostati u okviru usmenih dogovora s odgovornim radnicima SDB-a i da nikakva druga objašnjenja i verzije neće davati bilo kome.

Draganović se obvezuje da će obavještavati SDB o svim pokušajima, s čije strane oni dolazili, koji bi išli za tim da njega uključe u neprijateljsku aktivnost protiv SFRJ. O ovakvim pokušajima će obavještavati i sprečavati ih u granicama njegove moći i time sprečavati bilo kakvu zlouporabu njegovog slučaja i imena u političke i propagandne svrhe. (U vezi s ovim usmeno će biti dogovoreno da nam daje na uvid pisma koja iz inozemstva bude primao, a mogla bi se dovesti u vezu s pokušajima o kojima je riječ, kao i da će na takva pisma odgovarati uz prethodni dogovor s radnikom SDB-a).

Obavještavat će SDB o svakoj drugoj organiziranoj neprijateljskoj aktivnosti protiv SFRJ za koju sazna.

Draganović će s odgovornim radnikom SDB-a nastaviti dosadašnji rad i davati potrebna objašnjenja, nadopune o pitanjima koja su bila predmet istrage,

te iznijeti one stvari kojih se ranije nije sjetio.

Čim se ukaže prilika, Draganović će ispuniti ranije dato obećanje da iz inozemstva pribavi sebi sav svoj arhiv i stavi ga na raspolaganje SDB-u, sa svim dokumentima koji su od interesa za Službu. Odmah će poduzeti sve mjere da se njegov arhiv neutralizira, tj. spriječi svaka zlouporaba i objavljivanje u propagandno-političke svrhe.

Što se tiče njegova dvojnog državljanstva, od Draganovića će se zahtijevati da deponira dokument kojim se odriče austrijskog državljanstva. Taj dokument će biti korišten ukoliko dođe do nekih nepogodnih makinacija. (Ovaj dokument napokon će uobličiti i prezentirati ga Draganoviću drugovi S. Karadeglija i B. Jurak).

2.) Što se tiče obveza Crkve, DSIP-u i Saveznoj vjerskoj komisiji predložiti sljedeće:

Naš predstavnik u Vatikanu obavijestit će Državno tajništvo (kao odgovor na već postavljeni upit) o odluci da se protiv Draganovića obustavi kazneni postupak, a time što se od nadbiskupa Čekade traži da se zbog njihove osobne sigurnosti obvezno zadrži u Sarajevu i spriječi daljnja nagađanja o njegovom povratku u SFRJ, odnosno zlouporabu Draganovićevog imena u političke svrhe. Tajništvo bi trebalo tražiti da utječe na provođenje poduzetih obveza od strane Crkve. DSIP bi istodobno i na istovjetan način trebao o ovom upoznati i predstavnika Sv. Stolice u Beogradu Cagnu.

Također, u isto vrijeme, ili dan ranije, treba pozvati Čekadu u Saveznu vjersku komisiju, gdje će mu se, uz prisutnost predsjednika vjerske komisije SR BiH, kao odgovor na njegov zahtjev postavljen još krajem prošle godine, pripočiti da će nadležne vlasti donijeti odluku o obustavi kaznenog postupka protiv Draganovića, ukoliko Čekada preuzima obvezu da će ga zadržati u Sarajevu, omogućiti mu da radi u Nadbiskupiji na crkvenom i znanstvenom polju, odnosno osigurati mu egzistenciju. Obvezno zadržavanje u Sarajevu objasniti isključivo potrebama osobne sigurnosti Draganovića i obvezom Draganovića da se u dogledno vrijeme neće javno pojavljivati u crkvenom životu. Od Čekade također zahtijevati da će se osobno brinuti za Draganovića, odnosno da se njegovo ime ne zloupotrebljava u političke svrhe i da će takve pokušaje, koliko je u njegovoj moći, uvek sprječavati. Čekadi će biti rečeno da se, u cilju što bržeg donošenja odluke, očekuje njegov pismeni podnesak u gornjem smislu.

Ova pitanja uradit će s DSIP-om, odnosno Saveznom komisijom za vjerska pitanja, drugovi: Krsto Leković i Branko Jurak.

3.) Domaćem tisku ne davati nikakva priopćenja u vezi s Draganovićevim slučajem. Ne davati povoda da o tome piše strani tisak. Ukoliko bi tisak o tom slučaju počeo pisati i nagađati, ovisno o njegovu interpretiranju, naknadno odlučiti da li objaviti odgovarajuće priopćenje javnog tužitelja, odnosno 'nadležnih organa'.

4.) Operativne mjere koje treba provesti u narednom razdoblju:

Draganović treba nastaviti s pisanjem pisama raznim ličnostima u

emigraciji, koja će biti razaslana nakon njegovog smještanja u Nadbiskupiju. Pored toga, on treba napisati i širi prikaz svog 'slučaja' u kojemu će još jedanput demantirati sve što se piše i govori o njemu u emigraciji. Tu treba na njemu svojstven način govoriti i o dostignućima u SFRJ i sl. Taj 'prikaz', kao i njegove ranije izjave, bio bi naknadno raspačavan. Iza toga bi eventualno slijedio i letak koji će 'raskrinkati Draganovića kao izdajnika i agenta SDB-a' koji bismo mi pripremili.

Od operativnih mjera radi osiguranja kontrole nad Draganovićem, poduzeti sljedeće: odmah odrediti jednog operativnog radnika čiji će isključivi zadatak biti obrada Biskupije kao objekta, odnosno kontrola Draganovića. Njegovi su zadaci sljedeći:

- Preispitivati će funkcioniranje sredstava 'Merkur' u objektu i ugraditi ta sredstva u prostoriju koja će biti određena za Draganovića.
- Osigurati pogodna mjesta promatranja iz kojih će se u svako doba moći pratiti tko izlazi ili ulazi u zgradu Nadbiskupije.
- Određeni radnici pratećeg aparata unaprijed će dobro upoznati Draganovića.
- Dati zadatke suradnicima u objektu u odnosu na kontrolu Draganovića.
- Odrediti i pripremiti ostale suradnike - među svećenicima i građanima koji će biti nabacivani Draganoviću.
- Registrirati i provjeravati sva lica koja Draganovića budu posjećivala.
- Svakodnevno reproducirati i analizirati materijale koji se dobiju preko 'Merkura'.
- Povremeno analizirati i ostale komentare nakon Draganovićeva puštanja.
- Odrediti operativnog radnika koji će nastaviti kontakte s Draganovićem, način kontaktiranja, mjesto za sastanke itd.
- Osigurati solidnu kontrolu nad Draganovićevom sestrom u Slavanskom Brodu, zatim nad Lavom Znidaršićem u Zagrebu (glavna Draganovićeva veza) i sličnima.
- Pravovremeno obrađivati sve informacije o reagiranju klera u zemlji u povodu puštanja Draganovića na slobodu, posebno o reagiranju Katoličkog Biskupstva (Zagreb, Split, Mostar).
- Ispitati je li moguće, usporedo s Draganovićevim puštanjem, povući 'Blacka', realizirati povratak Bulata i sl. U vezi s daljnjim korištenjem Draganovićevog slučaja u inozemstvu, načiniti poseban plan, posebno u pogledu postavljanja suradnika političkog djelovanja preko DK predstavništava, itd.
- SDB SR Hrvatske će pratiti reagiranja u svećeničkim krugovima u Zagrebu i voditi računa o osobama koje su se posebno zanimale za Draganovićev slučaj (Lav Znidaršić). Također će osigurati i kontrolu nad Draganovićevom sestrom u Slavanskom Brodu, jer bi ona mogla poslužiti kao kanal ukoliko bi se netko iz inozemstva pokušavao povezati s Draganovićem i sl."

Postavši žrtvom Udbine spletke, djelomično zbog vlastite lakomislenosti i, moguće, drugih nepoznatih okolnosti, Draganović je kao vrhunski intelektualac, "vojnik" Crkve ali i hrvatski domoljub, prihvatio nametnuti aranžman s namjerom da nadmudri

svoje protivnike.

Nakon izlaska iz zatvora jugoslavenske vlasti su Draganoviću dopustile da se nastani u jednom sarajevskom samostanu, gdje je stavljen pod potpunu operativno-tehničku kontrolu *Udbe*. Prostorije u kojima se kretao bile su prisluškivane, kao i telefonski razgovori koje je vodio. Njegova pošta je otvarana i pregledavana. Praćen je doslovno svaki njegov korak prilikom izlazaka iz samostanskih prostorija. To je trajalo sve do njegove smrti u ljeto 1983. kada je kao osamdesetogodišnjak umro u Sarajevu.

Kroz to vrijeme Draganović je budućim svećenicima predavao povijest u Sarajevu i intenzivno se bavio znanstvenim radom. Napisao je nekoliko vrlo značajnih knjiga, među kojima je kapitalna "Opći šematizam Katoličke crkve u Jugoslaviji",

Agent Miroslav Varoš

U Draganovićevu slučaju, kao i u nekim ranijim, zasigurno je važnu ulogu igrao agent SSUP-a pod pseudonimom *Zdenko* - Miroslav Varoš, rođen 20. srpnja 1923. u Sarajevu. Podrijetlom je bio Čeh, oženjen Srpkinjom, Nevenkom, s kojom je imao kćer Gordanu.

Pod legendom otpuštenog zatvorenika iz zeničke robijašnice, Varoš se u siječnju 1952. pojavio u izbjegličkom logoru *Fermo* u Italiji. Potom se nastanio u Rimu, najprije u studentskom domu na rimskom *Monteverdeu* - da bi na kraju uselio u peterosobni stan u ulici *Via Flaminia*. Svoju novinarsku djelatnost započeo je kao suradnik čikaške *Danice* i katoličke agencije *Kath. Press*. Krunoslav Draganović ga je prihvatio kao mladog i perspektivnog hrvatskog rodoljuba. Postao je njegova desna ruka. Brzo je napredovao u vodstvu *Hrvatskog narodnog odbora* (HNO); imenovan je glavnim tajnikom dr. Branka Jelića te upraviteljem i urednikom glasila HNO-a, *Hrvatska država*.

Kako bi kamuflirao i poboljšao svoju suradnju s *Udbom*, Varoš je surađivao s nekoliko stranih obavještajnih službi: talijanskom, američkom, njemačkom i više arapskih službi. Svi su bili vrlo zadovoljni njegovim izvješćima i analizama. Zapovjedništvo Južnog krila NATO-a vidjelo je u njemu balkanskog *Jamesa Bonda*.

Međutim, Varoš je prilično rano došao pod sumnju iskusnijih hrvatskih emigranata (dr. Ante Ciliga i dr. Mate Frković), a potom i stranih obavještajnih krugova. Naime, u svibnju 1958. iz podstanarske sobe Veljka Mašine u Rimu nestao je putni kovčeg pun važnih pisama i raznih dokumenata o tajnim vezama s ljudima u domovini. Miroslav Varoš bio je među malim brojem osoba koje su znale da se Veljko Mašina nalazi toga dana izvan Rima. Ubrzo počinju uhićenja u Hrvatskoj. Među ostalima, u Zagrebu bivaju uhićena dvojica hrvatskih studenata-rodoljuba, Ivo Mašina i Vjekoslav Balin. Osuđeni su na kazne dugogodišnje robije. Ali ni to nije bilo dovoljno, pa su obojica tijekom 1961. godine likvidirani u robijašnici *Stara Gradiška*.

Sumnja koja je tada pala na *Udbina* agenta Varoša pratila ga je sve do njegova bijega u Jugoslaviju. U svibnju 1960, na prijedlog dr. Mate Frkovića, vodstvo HNO-a suspendiralo je Miroslava Varoša iz članstva zbog destruktivnog rada. Koncem 1969.

Varoš je postao sumnjiv i stranim obavještajnim službama. Njegova preprecizna izvješća o teretu jugoslavenskih ratnih brodova bila su razlogom njegova stavljanja pod striktnu obavještajno-operativnu kontrolu, a u siječnju 1972. pripremalo se njegovo uhićenje. Ali, talijanska policija je radila presporo te je Varoš na vrijeme upozoren iz Beograda: *"Talijani su ulovili zeca. Večera čeka. Dođi. Teta"*.

Varoš je pobjegao u Jugoslaviju. Živio je u Splitu i na otoku Čiovu. Povremeno je predavao na *partijskim* i policijskim školama te surađivao u *Slobodnoj Dalmaciji* pod pseudonimom Miro Vrdoljak. Umro je, navodno, od srčane kapi, u 53. godini života, 31. prosinca 1975.

Ubojstvo Josipa Krtalića i Ante Znaora

Hrvatski emigranti, članovi HOP-a u Francuskoj, Josip Krtalić i Ante Znaor potjecali su iz obitelji koje su mnogo pretrpjele pod jugokomunističkim režimom. Krtalić je rođen 26. rujna 1942. u Orahovici kod Konjica, a Znaor 16. studenog 1937., u Zmijavcima kod Imotskoga,

Prema podacima objavljenim u emigrantskom tisku, otac Josipa Krtalića, Ilija, nakon što je neoprezno otkrio da je jedini preživjeli svjedok četničkog zločina 1943. u Orahovici, biva ubijen poslije rata kod Vinkovaca, gdje je radio kao strojovođa. Josipova majka Janja ostala je s osmero potpuno nezbrinute djece, četiri sina i četiri kćeri. Mučila se na razne načine kako bi sačuvala i prehranila maloljetnu djecu.

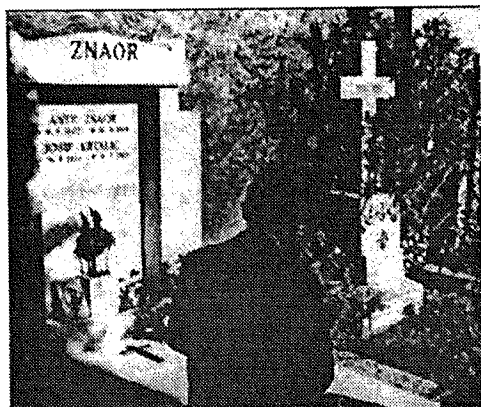
Josip Krtalić

Ante Znaor

Život u Orahovici postao je općenito nepodnošljiv nakon početka gradnje jablaničke hidrocentrale. Naime, kako bi izazvala paniku i strah među Hrvatima u tom kraju, *Udba* je jedne noći na smišljen i lukav način, ubodima noža i mitraljeskim rafalima, ubila dvojicu najuglednijih seljana Orahovice, Lazu Tomića i Iliju Anđelića te njihova tijela bacila u nabujalu Neretvu. Navodni ubojica, neki Srbin, osuđen je na doživotni zatvor, ali je pušten na slobodu prije nego što je odležao tri godine. Vidjevši što se događa u njezinu okruženju Janja Krtalić s djecom Josipom, Slavkom, Dragicom i Stankom odlučuje se na bijeg u Gradišće kod Županje. Nakon nekoliko godina Josip je, pod utjecajem svih spoznaja o progonu hrvatskog puka, emigrirao u Francusku gdje se učlanio u *Hrvatski oslobodilački pokret*.

Udba je znala da Krtalića i Znaora nije teško nagovoriti na akciju protiv Jugoslavije, a među njima je imala svog agenta-provokatora. To je bio suradnik *Šime*. On je, kako je sam kasnije pričao pred svjedocima, sa Znaorom i Krtalićem trebao minirati zgradu jugoslavenskoga konzulata u Trstu, inače poznatog kao važne baze *Udbinih* operacija protiv hrvatske emigracije.

Grobnica Ante Znaora i Josipa Krtalića U Trstu

Krtalić, Znaor i Šime prešli su francusko-talijansku granicu 15. kolovoza 1968. Šime legalno u automobilu, a Znaor i Krtalić ilegalno, jer su imali zabranu ulaska u Italiju. Sljedećeg dana, 16. kolovoza, neposredno pred samu akciju, Šime je zatražio da se zaustave na parkiralištu, u ulici Bocaccio u Trstu, svega jedan kilometar od zgrade jugoslavenskoga konzulata na Furlanskoj cesti. Kratko nakon što se Šime odmaknuo od automobila, pripremljeni pakleni stroj je eksplodirao i raznio automobil. Znaor i Krtalić su na mjestu poginuli, a Šime je

pobjegao i vlakom se vratio u Nizu.

Ubojstvo Hrvoja Urse

Tijelo člana *Hrvatskog oslobodilačkog pokreta* Hrvoja Urse, rođenog 27. rujna 1937. u Donjim Rujanima kod Livna, izvađeno je 30. rujna 1968. iz rijeke Fulde kod gradića Sandlofsa (Hessen) u SR Njemačkoj. Policijska istraga i odbukcija utvrdili su da je Ursa ubijen u noći od 26. na 27. rujna 1968. i bačen u rijeku.

Hrvoja Ursa

Ursa je stanovao u Frankfurtu na Maini, a u slobodno vrijeme prodavao je emigrantske novine i dijelio letke - ne samo emigrantima nego i hrvatskim gastarbeiterima. S nekima je održavao i tajne kontakte, posebice sa svojim daljnjim rođakom Milanom Vukojom. Međutim, Ursa nije znao da je Vukoja još 1963. godine, kad je podnosio molbu za putovnicu, potpisao obvezu na suradnju s *Udbom*.

Godine 1967., nakon jednog posjeta domovini, Vukoja je Ursi djelomično otkrio svoje veze s *Udbom*, ali ih je prikazao u krivom svjetlu: da ga je *Udba* uhitila u Sarajevu i strahovito mučila zbog kontakata s emigrantima.

Nekoliko dana prije nego što je voda izbacila Ursino tijelo, Ursa je viđen kako s Vukojom i još dvojicom nepoznatih muškaraca ulazi u jedan automobil. Odvezli su se u Ursin stan. Policijska istraga je došla do zaključka kako je Ursa tada i ubijen. Vukoja je nakon zločina pobjegao u Jugoslaviju u službenom automobilu zamjenika jugoslavenskoga generalnoga konzula u Frankfurtu.

Iko Domazet, alias Nikola Kovačić, pisao je u emigranstkome časopisu *Nova Hrvatska* br. 21/1979:

“*Nakon bijega iz Njemačke, Milan Vukoja se sklonio kod roditelja u selo Glavice, nedaleko Glamoča. Skoro svakog dana odlazio je nestrpljiv i nezadovoljan u Udbu u Livno. U Udbi su ga smirivali i govorili mu da čekaju obavijest iz republičkog SUP-a u Sarajevu. Na kraju je došao i taj odgovor. No, Udba iz Sarajeva javila je Udbi u Livnu da oni nemaju pojma ni o Milanu Vukoju ni o njegovim deviznim potraživanjima. Smjesta je otputovao u Mostar, uvjeren da se radi o zabuni. Mislio je da će sve razjasniti na mostarskom SUP-u, uz pomoć Stanislava Čolaka, Udbinog funkcionera, kojemu je bio poznat čitav slučaj. Ali i tu kao da se sve urotilo protiv Vukoje. Odveli su ga ipak prijateljski u hotel Neretva na konak i obećali mu da će, kad dođu nadležni iz Sarajeva, sigurno sve biti sređeno. Sutradan, točnije 13. 1. 1969, kad je čistačica otvorila vrata hotelska sobe, nije mogla vjerovati vlastitim očima. Na krevetu, pokriven do grudi, ležao je zaklan čovjek. Potraživanje Milana Vukoje bilo je tako riješeno”.*

U kasnijem iskazu visoki dužnosnici Udbe su odgovornost za to dvostruko ubojstvo pripisali tadašnjem službeniku livanjske Udbe - Mirku Hercegu, šefu mostarske Udbe - Stipi Grizelju i inspektoru *Druge uprave* bosansko-hercegovačke Udbe - Stanku Karadegliji.

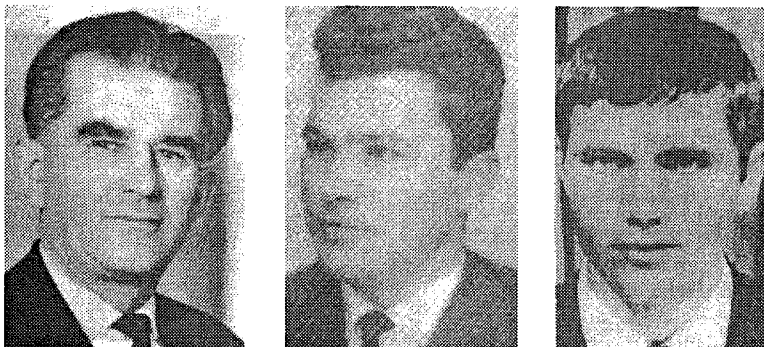
Mirko Herceg, prema posljednjim dostupnim podacima, živi negdje u Vojvodini, Stipe Grizelj je prije dvije godine umro u Mostaru, dok je Stanko Karadeglija poginuo u automobilskoj nesreći 1973. godine.

Likvidacija Krešimira Tolja, Mile Rukavine i Vida Maričića

Točno mjesec dana nakon podmuklog umorstva Hrvoja Urse, 16. listopada 1968., ubijeni su u Münchenu Krešimir Tolj (30), Mile Rukavina (58) i Vid Maričić (22).

Krešimir Tolj je bio urednik časopisa *Hrvatska sloboda*, a Mile Rukavina vođa tamošnje HOP-ove podružnice *Ujedinjeni Hrvati Njemačke*.

Kobnoga dana Rukavina je navratio u restoran u vlasništvu hrvatskog emigranta Mate Prke u Münchenu. Nakon iznenadnog telefonskog poziva žurno je otišao u ured

S lijeva
na desno:
Mile Rukavina,
Krešimir Tolj i
Vid Maričić

svoje organizacije u Paul Heyse Strasse 25, gdje se nalazila i redakcija časopisa *Hrvatska sloboda*.

Verzija njemačke policije, koja je na poziv Hrvata provalila u navedene prostorije, glasi:

"Kad smo u 14.30 provalili u prostorije, svi su već nekoliko sati bili mrtvi. Rukavina je u ruci držao neki spis i naočale, koje je upotrebljavao samo kod čitanja. Tolja su ubili s pet metaka u fotelji. Pokraj njega je ležala njegova putovnica, rastvorena. Maričić je ležao pred izlaznim vratima. On je, izgleda, pokušao pobjeći. Te okolnosti upućuju na neke pretpostavke. Ubojice su vjerojatno nastupili u ulozi njemačkih policajaca. Pri upadu, Rukavini su pružili fiktivni nalog, a od Tolja zahtijevali isprave. Zločinci su iskoristili trenutak njihove zbunjenosti, izvadili pripremljeno oružje i poubijali ih iz neposredne blizine".

Nova Hrvatska br. 18/79. pisala je o tom trostrukom ubojstvu:

"Postoji podatak o razgovoru između jednog bivšeg jugoslavenskog funkcionera i umirovljenog zagrebačkog udbaša Alberta Kralja. Kralj je u tom razgovoru prigovorio kako se za ubojstvo Münchenske skupine potrošilo previše novca - preko 100 tisuća maraka. Šalio se na račun mladih ljudi u Udbi, kojima je pred očima samo materijalna dobit i šverc. Pohvalno se izrazio samo o nekim pojedincima i kod toga je spomenuto ime Kinga i Belog, koji su najzaslužniji za Münchensku akciju".

Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava organizirala je, na zahtjev rodbine, ekshumaciju posmrtnih ostataka pokojnog Krešimira Tolja (1938.) sa Münchenskog gradskog groblja te su oni 26. listopada 1997. pokopani na mjesnom groblju *Krpiševac* u njegovim rodnim Veljacima.

Ubojstvo Mirka Čurića

Mirko Čurić, rođen 5. ožujka 1932. u selu Korita kod Tomislavgrada, emigrirao je u travnju 1957. u Italiju, a odatle u Njemačku. Kao i većina novopridošlih emigranata egzistenciju je osiguravao radeći razne teške fizičke poslove. Kad je uštedio nešto novaca, zakupio je i vodio jedan restoran u Münchenu. Nahid Kulenović, jedan od vođa *Ujedinjenih Hrvata Njemačke* i urednik časopisa *Hrvatska sloboda*, imao je u njega veliko povjerenje.

Čurić je po običaju dolazio u 8,00 sati u svoju gostionicu. Tako je bilo i ujutro 10. travnja 1969. Ovoga puta na kvaki ulaznih vrata našao je obješenu najlonsku vrećicu s nekakvim otpacima. Ne sluteći ništa sumnjivo, pokušao ju je

Mirko Čurić

skinuti s vrata. No, čim ju je dotaknuo, odjeknula je snažna eksplozija koja je Čuriću raznijela obje ruke i rasparala mu trbuh. Izdahnuo je istoga dana u Münchenskoj bolnici.

Čurićevo ubojstvo nije iznenadilo njemačku policiju, kojoj je otprilike bilo poznato da se njegovo ime nalazi na trećem mjestu liste za likvidaciju jugoslavenskog konzula u Münchenu Save Milovanovića.

Ubojstvo Nahida Kulenovića

Nahid Kulenović se rodio 14. srpnja 1920. u Brčkom. Njegov otac Džafer-beg Kulenović preuzeo je od Mehmeda Spahe vodstvo muslimana u Kraljevini Jugoslaviji. Nakon propasti NDH, Nahid je zajedno s čitavom obitelji emigrirao iz Jugoslavije. Nastanio se u Münchenu i odmah politički aktivirao. Uređivao je emigrantska glasila *Hrvatska sloboda* i *Hrvatska straža*. Njegov posljednji članak, u kojemu kao da je predosjećao svoju skorbu smrt, glasilo je *I krv za Hrvatsku*.

Dana 30. lipnja 1969. Nahid Kulenović je pronađen smrskane glave, mrtav, u kupaonici svog stana u Münchenu.

Njegov bliski suradnik, vozač i tjelohranitelj Ivica Galić, rođen 20. studenoga 1930. u selu Zagorica kod Visokog, nakon toga jednostavno je nestao. Kulenović je u njega imao veliko povjerenje, jer je Galić poslije rata proveo nekoliko godina u jugoslavenskom zatvoru zbog pripadnosti jednoj križarskoj skupini u Srednjoj Bosni. Međutim, kad je otkriveno da se on nakon ubojstva Kulenovića vratio u rodni kraj, bilo je sve jasno. Galić je bio u zatvoru zavrbovan od Udbe i 1965. pod pseudonimom *Kiseljak* poslan u Njemačku. Inspektor sarajevske Udbe koji ga je držao na vezi, Nurudin Imširija, zapisao je u Galićevom suradničkom kartonu da dotični “dobro radi uz novčane nagrade” te da je “poslije izvršenja akcije Kurir došao u zemlju”.

Galić je za nagradu imenovan direktorom *Doma za retardiranu djecu*

Ivan Galić

RSUP SR BIH
SDB

CENTAR, SARAJEVO

Broj br. A-312

UPITNIK S

1. Prezime, ime i prezime	GALIĆ / Ivan / STIJAČIĆ
2. Mjesta rođenja	"KISELJAK"
3. Godina rođenja	1930. god. 20. studenoga
4. Mjesta rođenja	Visokog
5. Mjesta rođenja	Čitavak
6. Mjesta rođenja	Čitavak
7. Mjesta rođenja	Čitavak
8. Mjesta rođenja	Čitavak
9. Mjesta rođenja	Čitavak
10. Mjesta rođenja	Čitavak
11. Mjesta rođenja	Čitavak
12. Mjesta rođenja	Čitavak
13. Mjesta rođenja	Čitavak
14. Mjesta rođenja	Čitavak
15. Mjesta rođenja	Čitavak
16. Mjesta rođenja	Čitavak
17. Mjesta rođenja	Čitavak
18. Mjesta rođenja	Čitavak
19. Mjesta rođenja	Čitavak
20. Mjesta rođenja	Čitavak

Faksimil suradničkog kartona Ivica Galića ("Kiseljak")

TJERALICA

STJEPAN PALFI
otac UDBE
rođ. 13.1.1920 u Vršcu

NADA PALFI (ZALAC)
kćerka UDBE
rođ. 26.1.1922 u Čakovcu

NAGRADA DM 1.000⁰⁰ GLAVI

RATOMIR STANIŠIĆ
otac UDBE
rođ. 20.1.1928 u Perlečcu

VINKO MRAVIČIĆ
rođak, rođ. 23.4.1943
na otoku Isobru

GISELA SPAREK
rođ. 1948 u Kreševu
priškolica
Vinka Mravičića

Dva dana prije napadanih terorista, izjavila se beogradska profesorica i predsjednica odbora za strano lice u Njemačkoj prema UDBE, Uprava za borbu protiv terorizma, otkrivena je u Njemačkoj. Njome je Njemačka obavijestila otkrivenjem njenog identiteta.

Ova petorka ubočena je u Zapadnu Njemačku, po befu jugoslavenske tajne policije Aleksandra Rankovića.

Deželić je odmah po završenom procesu u Meksiku bio po komunističkoj partiji jugoslavije u Beogradu uveden na suti. Nakim te pravde odstranjen je u Zagrebu spunkom njegovog djeda napredno revolucionarnog klijentice, te bačen na središnju granu.

Sinova oca trebala je biti izvršena dne 30. 6. 1965 u Düsseldorfu na čisto komunistički način — metlima u zatvoru.

Prema rezultatima istrage u Italomir Stanišić, Stjepan Palfi, Vinka Mravičić, Nada Palfi i Gisela Sparek sudjelovali su u napadu na obitelji i jatići pri ovim teroristima pokušaju usustava po se ne njome raspisuje oca tjeralice, da bi se spriječilo da se gore spomenute ubojice pojave u bilo kojoj drugoj zemlji, pod krivim imenima, te da tako nastavu svoju revolucionarnu djelatnost protiv hrvatske anticomunizma.

Ko u tjeralici naredene ubojice pravde: nadležnim vlastima, te sine namernog i ubijahu daljnje djelovanje, biti će od „Njemačkog Odbora“ nagrađen za svakog od ubojica sa DM. 1.000.—

Hrvatski Odpor

Emigrantska tjeralica za ubojicama obitelji Deželić, 1965.

Deželića, a potom i u njegovu suprugu Mariju koja mu je priskočila u pomoć.

U susjednoj sobi se nalazila njihova kći Marijana i zet Nahid Kulenović. Kada su ih atentatori otkrili Marijanu, ispalili su više hitaca prema njoj.

Njemačka policija ubrzo je identificirala atentatore: Stjepana Palfija, njegovu ženu Nadu, rođenu Žalac, Vinka Mravičića i Ratomira Stanišića. Istraga je utvrdila da su svi četvero uspjeli, pomoću lažnih dokumenata koje im je dao jugoslavenski konzul Slobodan Krstić, preko Francuske i Italije, pobjeći u Jugoslaviju gdje su nastavili nesmetano živjeti. Stjepan Palfi i njegova žena, od koje se je u međuvremenu rastao, živjeli su u Zagrebu; Ratomir Stanišić u Beogradu i Novom Sadu; te Vinko Mravičić na Lastovu i u Makarskoj.

U ožujku 1980. u Trstu je, na temelju *Interpolove* potjernice, uhićen Ratomir Stanišić i izručen vlastima SR Njemačke. *Zemaljski sud* u Düsseldorfu osudio ga je 18. listopada 1982. na četrnaest godina zatvora.

Svjedočanstvo Marijane Kulenović-Deželić

Marijana Deželić-Kulenović je prigodom posjeta domovini u srpnju 1995. dala autoru ove knjige izjavu o atentatu na njezinu obitelj i ubojstvu njezina supruga:

“Rođena sam ovdje u Zagrebu, u Gajevoj ulici 44. Moj otac Berislav Đuro Deželić bio je diplomat stare Jugoslavije u Njemačkoj i Južnoj Americi, ali

u Kreševu, a njegov sin Josip primljen je u sarajevsku *Udbu* (početkom devedesetih pobjegao je u Beč i otvorio restoran). Galića je prva žena napustila kad je saznala da je ubio Nahida Kulenovića, a on je pred kraj života potpuno oslijepio i sredinom osamdesetih godina umro u Kreševu.

Nahid Kulenović je bio oženjen sa zagrepačankom Marijanom Deželić. Cijela njena obitelj je nekoliko godina ranije preživjela napad *Udbinih* atentatora. Naime, 30. lipnja 1965., nešto iza 12,00 sati, dva muškarca i jedna žena pozvonili su na vrata stana obitelji Berislava Deželića u ulici *Mauerstr. 9* u Düsseldorfu. Vrata je otvorila Berislavova supruga Marija. Nakon kratkog razgovora, došljaci su izvukli pištolje i najprije zapucali u Berislava

nije mogao ostati na toj dužnosti, jer je bio Hrvat. U Peruu je napisao knjigu o Inkama - 'Sinovi sunca'. Drugu knjigu je napisao u Njemačkoj - 'Naša emigracija'. U Njemačkoj je upoznao moju majku, oženili su se i nastanili u Zagrebu. Bio je aktivan u HSS-u. Za vrijeme rata živio je povučeno, ali su ga komunisti poslije svejedno zatvorili.

Moj djed je bio književnik. Najviše je pisao o hrvatskim kraljevima. Po pradjedu se zove ulica u Zagrebu: Prilaz Đure Deželića. On je bio senator u Zagrebu i osnivač Vatrogasnog društva.

Sve su nam oduzeli, čitavi imetak. U našoj kući u Gajevoj 44 dali su nam samo jednu sobicu. U kuću su uselili komunisti. Bili su primitivni, nisu se znali ni oprati. U glasoviru su uzgajali piliće... Na parketu su kurili drva... Ali su znali da moj otac ima tajni sef iza jedne slike na zidu. To im je natko izdao. Kada su došli, rekli su: Družo, skidaj ovu sliku i otvaraj taj sef. Sve su pokrali.

Otac je odležao četiri godine u Savskoj i na Novoj Vesi. Poslije zatvora nije mogao dobiti nikakav posao. Ovdje je bilo neizdrživo. Dolazili bi u ponoć i pravili pretres. Djed iz Njemačke, Korpfmacher, koji je imao tvornicu, pomagao nam je do 1954. Tada je tata potplatio neke komunističke glavešine, pa smo se uspjeli prebaciti u Njemačku. Tata je odmah postao direktor djedove tvornice i počeo se baviti politikom, a ja sam išla u školu. Studirala sam povijest glazbe i snimala ploče s hrvatskim pjesmama. Nastupala sam na hrvatskim proslavama.

Marijana Kulenović - Deželić ispred spomenika djedu Đuri Deželiću u Zagrebu, 1995.

Fra Rafo Medić, koji se vratio s Kube nakon dolaska Castra na vlast, poveo je nekoliko mladića na demonstracije pred jugoslavensko veleposlanstvo u Mehlemu kod Bonna. Međutim, oni su ubili kućepazitelja Momčila Popovića, koji je zapravo bio šef Udbe. Hrvati u Njemačkoj izabrali su mog tatu za predsjednika obrambenog odbora koji je zastupao te naše ljude. U tom odboru je bio aktivan i Nahid. Tada smo se upoznali i počeli zabavljati. Oženili smo se 29. 11. 1964.

Kad je dijete bilo na putu, Nahid i ja preselili smo se iz Münchena u Duesseldorf da budem bliže majci. Jednog dana Nahid i ja smo šetali i oko jedan sat se vratili u stan. Otišli smo u našu sobu, a naša kućepaziteljica Marica nalazila se u kuhinji. Ja sam

Vjenčanje Marijane Deželić
i Nahida Kulenovića

štrikala za bebu; čekali smo ručak. Najedanput sam čula neki tihi prasak i majku kako očajnički viče: U pomoć, u pomoć. Skočila sam na noge i otvorila vrata od sobe. Tu je već bio taj Stanišić koji je pucao u mene, u glavu. Kad sam se srušila, htio mi je pucati u trbuh, ja sam se rukom zaštitila i tako spasila dijete. Kad je mama to vidjela, onako teško ranjena, skočila je na njega i otrgnula prigušivač s pištolja. Borila se kao lavica. To mi je pričala naša kućepaziteljica, Marica Habuš, kasnije udata Braun, koja je bila iz Međimurja. Ona je, da bi spasila život, skočila s našeg balkona na susjedni i zvala upomoć.

Metak me je pogodio odozgo kroz nos, prošao je kroz usta i razmrskao mi lijevu vilicu. Godinu dana vilica mi je bila vezana za gornje i donje zube. Srećom bila sam još mlada pa su kosti zarasle. Kad sam se osvijestila, nalazila sam se na stolici. Vidjela sam tatu kako leži u krvi i počela plakati. Mislila sam da je mrtav. Ubrzo su nas sve odveli u bolnicu. Tamo su nam rekli da smo svi ostali živi. Bože moj, to je bilo čudo! I mamu i tatu metak je pogodio u glavu.

Tata je prevodio i ovjeravao razne prijevode na njemački. Najprije su ga pozvali da dođe u Krefeld k tom navodnom Palfiju da im ovjeri nekakav ugovor. Palfi je navodno htio prodati gostionicu Stanišiću, kojega su predstavili kao nekog bogatog Židova. Tata nije išao, jer je bio zauzet. Inače bi ga već tamo ubili. Sutradan su došli kod nas u stan. Ti zlikovci su sjeli s tatom za veliki okrugli stol s tatom. Mama je tipkala za radnim stolom i bila im je okrenuta leđima. Palfi se ustao i pogledao na balkon. Rekao je: Gospođo, što imate lijepo cvijeće, i zatvorio vrata. Mama nije ništa slutila. Kad se okrenuo, pucao je tati u potiljak. Metak se zaustavio dva milimetra pred malim mozgom. Tata je odmah pao, mama se okrenula. Tada je pucao i njoj u glavu. Iznenadili su se kad sam ja otvorila vrata. Nisu znali da smo Nahid i ja u stanu. To ih je malo zbunilo. Tata je izdržao nebrojene operacije. To je bilo grozno komplicirano. Mama je dosta brzo ozdravila. Ja sam bila u osmom mjesecu trudnoće. Morali su me poroditi prije operacije. Sin Džafer se rodio 1. 7. 1964. i danas živi u Chicagu. Oženio je jednu malu Sarajku, Selmu. Imaju curicu Jasminu.

Nakon smrti djeda Džafera u Siriji svekrva i šogorica Aida otišle su živjeti u Buenos Aires, a Nahid je otišao Luburiću u Španjolsku. Svekrva je umrla prije dvije godine. Aida, Nahidova sestra, je velika Hrvatica i živi u Chicagu.

Džafer-beg je išao u Siriju zastupati hrvatsku politiku u islamskom

svijetu. Tamo ga je poslao Draganović pod imenom Bošnjak. Nikako nije smio nastupati pod pravim imenom. Kasnije, kad smo Nahid i ja išli na bračno putovanje, posjetili smo njegov grob u Damasku.

Najprije su ubili Mirka Čurića. On je bio najbolji Nahidov prijatelj. Nahid mu je izabrao lijes. Kupio je još sedam grobnih mjesta, kao da je slutio što će doći. Tih smo dana spavali u hotelu pod policijskom zaštitom, jer smo bili upozoreni da se sprema Nahidovo ubojstvo. Spremali smo se u Španjolsku kod Maksa Luburića i već smo bili rasprodali namještaj u Paulhausstrasse 46. Ja sam otišla k mojima u Duesseldorf. Nahid me zvao svake večeri. U petak mi je rekao da je bio na nekom rođendanu. Ja sam ga prekorila što se pokazuje u javnosti. On je rekao: 'Ne brini, sve će biti u redu'.

U subotu nije nazvao. U nedjelju nazove njegov ujak Hrusto Salihbegović i pita je li Nahid kod nas u Duesseldorfu. Kad sam rekla da nije, on je to išao prijaviti policiji. Onda je policija otvorila vrata stana i našli su ga mrtvog u kadi. Nahid nije vozio auto, imao je šofera. To je bio taj Ivan Galić, zlikovac, koji ga je zatukao u hodniku i bacio u kadu. On je izgleda imao ulogu u ubojstvima Mile Rukavine i Mirka Čurića.

Kad je Rukavina ubijen, Galić je najedanput došao i rekao da izgleda nešto nije u redu u središnjici, da se izgleda nešto dogodilo. Na brzinu smo otišli u taj ured HOP-a i već našli policiju kako transportira lijesove Rukavine i još dvojice. Galić se učlanio u organizaciju i godinama je radio sve što mu se reklo. Nitko nije u njega sumnjao”.

Ubojstvo Maksa Luburića

Vjekoslav Luburić se rodio 20. lipnja 1913. u Ljubuškom. U dvanaestoj godini ostao je bez oca, kojeg su ubili srpski žandari u Trebinju. Taj događaj usjekao se duboko u njegovu dušu. Nakon pučke škole upisao je gimnaziju na Širokom Brijegu, ali su ga franjevci morali otpustiti jer su mu jugoslavenske vlasti zabranile školovanje zbog raspačavanja protujugoslavenskih letaka.

Iako još dječak, Luburić je došao do zaključka da su Albanci prirodni saveznici Hrvata u borbi protiv Srba. Zato je pokušao emigrirati u Albaniju, ali nije uspio. Vratio se u Ljubuški. Usput je posjetio očev grob u Trebinju i zakleo se na osvetu. Kratko potom

Nahid Kulenović
i Maks Luburić

pokušao je pobjeći u Mađarsku, ali biva uhvaćen na granici i vraćen majci u Ljubuški. Nije odustao. Odlazi u Slavoniju nadničariti i priprema odlazak u Janka Pustu. Bijeg mu uspijeva 1932. godine. Na Janka Pusti marljivo uči vojničke vježbe, taktičke zadatke, gerilsku borbu... Tu je upoznao Juru Francetića i dobio nadimak *Maks*. Nakon uspostave *Nezavisne Države Hrvatske* Luburić se 1941. vraća u Hrvatsku.

Za vrijeme rata Luburić je obnašao razne dužnosti. Na kraju rata imenovan je glavnim zapovjednikom vojske u povlačenju. Luburić je obećao Paveliću da će osigurati povlačenje i predaju saveznicima, ali da se sam neće predati. Nakon izvršenog zadatka vratio se u Hrvatsku. Borio se do listopada 1945. godine, kad je na Papuku bio teško ranjen. Njegovi vojnici su ga prebacili u Mađarsku, gdje je ostao do ljeta 1946. Tada se prebacuje u Austriju, pa u Francusku i na kraju, 1949., u Španjolsku. Nastanio se u mjestu Carcagente pokraj Barcelone. Tu je obnovio organizaciju *Hrvatski narodni otpor* (HNO) i pokrenuo časopis *Drina*.

Luburić je bio oženjen Španjolkom s kojom je imao četvero djece. Španjolsko redarstvo otkrilo je nekoliko pokušaja atentata na njega i spriječilo ih je u samome začetku. Međutim, *Udbi* je ipak uspjelo plasirati svoga agenta u njegovu neposrednu blizinu. To je bio Ilija Stanić je rođen 19. listopada 1945. u selu Čaloperci kod Konjica, čiji je otac bio Luburićev vojnik te je poginuo kao križar 1949. godine. Ilija Stanić je kao dvadesetjednogodišnjak emigrirao je u Njemačku. U izbjegličkom logoru Zirndorf povezo se s povjerenicima časopisa *Drina* i preko njih uspostavio kontakt s Luburićem.

Operacija likvidacije Maksa Luburića *Udba* je vodila pod šifrom *Kobra*. Ilija Stanić je bio registriran kao suradnik *Stanko Ilić*, odnosno *Mungos*, dok se Maks Luburić bio samo M. Marko Lopušina je u knjizi *Ubij bližnjega svoga* objavio prijepis magnetofonski snimljene izjave Ilije Stanića koju je nakon povratka u Jugoslaviju dao u centrali bosansko-hercegovačke *Udbe* u Sarajevu:

“Bila je zima 1969. godine, kada sam se preko Italije, ilegalno ubacio u Francusku. Došao sam vlakom do Nice, tu prenoćio, a onda vlakom do Pariza. Svratio sam Dabi Peraniću, s kojim sam prošle godine boravio kod Maksa Luburića. Dabo me odmah pitao: - Gdje si ti nestao? Objasnio sam mu da sam ilegalno išao za Njemačku, pa me je policija uhitila u krađi i protjerala za Jugu. On je povjerovao, ali mi je rekao da mi general ne vjeruje i da je ljut na mene. Od Dabe sam uzeo moju španjolsku osobnu kartu i oputovao vlakom za Barcelonu, a ne direktno za Valenciju, kako bih vidio da li me neko prati. U Barceloni uzmem kartu za Valenciju. Prvi razred. Legnem i probudim se u Valenciji. Ravno sa stanice otišao sam mom prijatelju Željku Bebeku. Četiri-pet dana izbjegavao sam otići do Maksa, koji je već čuo da sam došao. Jedno jutro stavi me Željko u auto i odveze do generala u Carcahente. Dočekao me

Ilija Stanić

usiljenim riječima: - Gdje si, kume moj?

Kako su dani prolazili, tako se Maksovo povjerenje u mene vraćalo. Željko i ja bili smo već tri mjeseca u njegovoj kući. Dao nam je sobu u prizemlju, jer je onu na katu pretvorio u spremište knjiga. U veljači 1969. godine Maksova kuća je bila puna ljudi. Tu su mu žena, sin, ja, Željko, a pojavio se i pukovnik Štef Crnički, koji je došao iz Clevelanda. U to su stigle vijesti da je Udba ubila Milu Rukavinu, Tolja i Maričića, a meni Maks u povjerenju kaže: - Čuvaj se, kume, vidiš što Udba radi! Otvori i oči i uši! - Vidim, vidim, moj generale! Majku im komunističku! Čuvat ću se, ne brinite! I ne bojte se vi, čuvat ću vas ja!

General je tih dana osobno bio jako nervozan. Posvađao se sa ženom, pa ga je ona napustila. Kažem ja sebi: Odlično! Posvađao se on i sa Željkom Bebekom, a na Branka Marića, koji je pristigao iz Frankfurta, potegnuo je i pištolj. Vidim i ja da mu Branko dosađuje, pa viknem na njega: - Što ćeš ti, ostavi mi generala na miru!

Čekao sam svoj trenutak. Išao sam na sigurno. Znao sam da nitko ne može biti tako prislan s Maksom, niti mu itko može prići tako blizu kao ja. Kuhao sam mu, sređivao kuću, vozio ga van, primao i pazio na goste. Zato sam čekao. Bolje je ići na sigurno, polako, nego navrat-nanos. I pričrkao sam. Odredio sam da to bude krajem veljače. Međutim, opet su nam došli Dabo Peranić, pa neki Dragutin Ježina iz Lyona i Ante Nožina iz Frankfurta. Sjedimo mi tako i pričamo, a ja pitam Maksa Luburića: - Generale, kada ćemo u Hrvatsku? - Kume, sigurno, za tri godine - kaže on, a ja mislim: Nećeš nikad, moj kume!

U to vrijeme Maks Luburić je pokušavao doći u kontakt s Rusima. Pisao je pisma u Moskvu i tražio da ga Rusi puste u Mađarsku. Dobivao je od KGB neka šifrirana pisma. General je tada imao običaj reći: - Bolje Hrvatska s ruskim bazama, nego s jugoslavenskom vojskom! Maks je šurovao sa starim i sa mladim ustašama. Prvi su mu bili potrebni zbog novca, a drugi zbog akcije, drskosti i bezobzirnosti. Uspio je u Švedskoj stvoriti jak odbor borbenih ustaša. Bio je dobar i s jednima i s drugima. Svi su se u hrvatskoj emigraciji te 1969. godine "probudili". Zagreb im je dao znak da opet dolazi 1941. godina, a Maks Luburić je sanjao da bude novi Pavelić.

Dana šesnaestog travnja 1969. godine, u Valenciji mi je poštar donio jedno pismo na ime Stanko Ilić. Udba mi piše da mi šalje kurira u Španjolsku specijalno za mene. On mi je donio prašak za Maksa. Dao mi je i dvije novčanice od po sto dolara. Poručio mi je da čekam da mi netko dođe iz BiH ili Hrvatske u pomoć. Rekao sam mu da mi nitko ne treba. Neću čekati. Znao sam ja svoj trenutak. U kalendaru sam već zaokružio dvadeseti travnja. Rekao sam kuriru da se više neću javljati. Svi su gosti iz Maksove kuće otišli, ja sam bio spreman. Donio sam u sobu čekić i štanglu. Pripremio sam dokumente za izlazak iz Španjolske. Ja sam kod Maksa bio prijavljen kao lektor u listu 'Drina', a u Španjolskoj osobnoj karti mi je pisalo da sam profesor hrvatske književnosti. U Udbi, međutim, nitko mi nije vjerovao da ću srediti Maksa. Razmišljao sam, ako to učinim u subotu, neću imati dovoljno vremena da pobjegnem. Nedjelja je bila

bolja. Mali ide u crkvu, Maks spava, a ja imam slobodan dan, pa me nitko neće odmah tražiti. Dvadeseti travnja, dan poslije mog rođendana. Cijele noći, u subotu na nedjelju, nisam mogao zaspati. Ležim u krevetu i gledam na sat. Znojim se. Zvono na crkvi zvoni svakih petnaest minuta. Dva, tri, četiri, pet. Ustao sam, nisam više mogao ležati. Pregledao sam sve stvari da nešto ne zaboravim. Opet se znojim. Živci mi rade. Siđem dolje, pokucam. Maks mi otvori: - Dobro jutro generale, kako ste spavali? - Dobro, dobro - kaže on.

Deset i dvadeset i pet. Sin mu Tonči Luburić donio novine i otišao u crkvu. Maks me traži da mu skuham kavu. Kava gotova za tri minute. Prašak koji sam dobio bio je loš. Rastopio se u vrećici koju sam držao za pojasom. Morao sam ga prstom mazati na šalicu. Ruke sam prao pet puta. Uzmem čekić, koji sam donio iz sobe, stavim ga za pojas i odnesem generalu kavu. Dvadeset i pet do jedanaest. Maks pije kavu. Ja držim čekić u hlačama. Pije. Ništa. Popije sve, i ništa. Odnesem šalicu u kuhinju. Izvadim čekić i stavim ga na sudoper. Htio sam otići u sobu po štanglu. Jebem ti prašak! Štangla je najbolji lijek, kao za Hrvoja Ursu u Frankfurtu. U deset do jedanaest Maks me zove: - Ilija, meni je zlo!

Vidim, pocrnio kao zemlja. Diže se i povraća. Povedem ga u kuhinju na pipu. On povraća u sudoper, a ja mu rukom pljuskam vodu po licu. U tren uzmem čekić i lupim ga po čelu: - Tup! Maks pade kao svijeća. Mislio sam više se dići neće. Kad me on pogleda kao zvijer. Zamahnem opet čekićem, a on diže ruke da se zaštititi. Ja viknem: - Majku ti jebem ustašku. Ovako si ti maljem ubijao djecu u Jasenovcu! Vidiš šta te čeka!

Pogodi ga čekić kroz prste u čelo. Puče lubanja. Izvučem čekić iz glave i okrenem se. Odem do vrata da provjerim jesam li ih dobro zaključao. Kad se vratim u kuhinju, Maks ustao i dahće kao životinja. Sto kila u njemu. Uzmem onu štanglu, pa ga raspalim po čelu. Puče glava kao lubenica. Krv se rasu po kuhinji. Maks tresnu dolje kao da je pao sa sto metara visine. Puknem ga još jednom. On se umiri. Umotam ga u deku. Maks otežao, jedva ga dovučem pod ležaj. Fino sam ga spakirao da ga brzo ne nađu. Da španjolska policija pomisli da je kidnapiran. Čekić i štanglu bacim u spremište. Presvučem se brzo, izađem na ulicu i uzmem taksi za Valenciju: - Koliko košta do grada?- pitam - Tristo pedeset pezeta - kaže taksista. - Evo ti

Izveštaj suradnika "Jung"
Priloga: Stjepan Kozarević
Sarajevo, 11.5.1969. godine

Suradnik povodom ubistva
Maksa Luburića

Vijest o ubistvu Maksa Luburića čula je, po svoj prilici, najprije da Janko Strišević u München, u ponedjeljak 21.4. 1969. tj. istog dana kada je povodjen Luburićev laš. Strišević se naravno telefonirao iz Španje. Tu vijest se najprije kroz beogradsku policiju u svim emigrantskim grupacijama u Evropi. Jedan emigrant je naravno drugog tako da on, bar onaj koji ima telefon, ima na kuli a koje obavijestiti.

"Jung" mijljenje o tome kako
Luburićev slučaj treba iskoristiti

Bez obzira na nipošto male štamp, i izostanak svih, ni emigracije, a još manje policije. Najprije da svi obavijesti koji su se desili u poslednje vrijeme naše države. Način ubistva naše štamp, tek ni redni koji su našli u izostanku. Najprije naravno upozorenje predstavnika izostanka naše o prisutnosti UDB-e na svom slučaju. Nije emigranti, još je redni koji su našli emigracije. Nije nikom na vijesti, ovak se koji jedan drugom i on je misle ljudi koji se do kraja države posvetiti.

Drugi izveštaj "Jung" se uvidi i imalo emigracije se red povom emigracije. Jednako, postaje svaki izgledi da se ubijenti bar kod izostanka naše.

Sarajevo, 11.5.1969. godine
SK/01

Faksimil izvješća suradnika sarajevske UDB-e
"Jung" o ubojstvu Maksa Luburića, 1969.

pet stotina, ja častim! U osam sati i pet minuta navečer sa željezničke postaje poslao sam telegram 'bratu' u Konjic: - M. nikad više!"

Nakon ubojstva Vjekoslava Maksa Luburića Ilija Stanić se vratio u Jugoslaviju. Na slovenskoj se granici sam prijavio, zatraživši da ga preuzme bosanska tajna policija. U Sarajevu su mu, tvrdi Marko Lopušina, osobno čestitali ministar policije Ante Miljas i šef SDB-a BiH Fehim Halilović, te mu prenijeli i Titove pohvale. Stanić je očekivao da će ga Josip Broz i osobno primiti. Kako bi ga se nagradilo, novcem iz tajnog fonda SDB-a BiH kupljeni su mu automobil BMW, stan u Beogradu i stan u Sarajevu, te mu je plaćeno školovanje i osiguran posao u *Zavodu za zapošljavanje BiH*.

Lopušina piše da se Stanić poslije ženidbe i rođenja sina Igora preselio iz Beograda u Sarajevo, ali je i dalje često putovao za Beograd gdje je imao ljubavnicu.

Đorđe Ličina, nekadašnji novinar zagrebačkog *Vjesnika*, donio je Staniću veliki publicitet objavljujući tijekom 1970. godine prijevode iz španjolskog tiska o tome kako je Ilija Stanić ubio Luburića. Svejedno, Stanić nije bio zadovoljan tim publicitetom, jer je Ličina prenio i neke tvrdnje o Staniću iz španjolskog tiska koje se ovome nisu sviđjele, pa mu je poručio kako će i njega likvidirati.

Stanićevo ponašanje, posebice njegova namjera da se susretne s Titom, ponukale su neke od šefova bosanske Udbe na razmišljanje o Stanićevoj likvidaciji, do čega na kraju ipak nije došlo.

Ilija Stanić i danas živi u Sarajevu. Za vrijeme rata radio je u Armiji BiH, a određenu je zaštitu uživao od Tomislava Obrdalja, bišeg ministra-savjetnika u Veleposlanstvu RH u Sarajevu, jer je Stanićeva žena bila Obrtaljeva dugogodišnja tajnica.

Za *Udbu* je radio i Ilijin stariji brat Luka Stanić, rođen 3. kolovoza 1932. u Čolopcima kod Konjica. Luka je jedno vrijeme imao ulogu kurira između Ilije i Udbe, a kao suradnik ostao je aktivan do konca osamdesetih godina u Sarajevu.

Neuspjeli atentat na Mirka Grabovca

Mirka Grabovca, rođenog 1. siječnja 1941. u selu Guvno kod Donjeg Vakufa, koji je sumnjičen da je pripremao atentat na Josipa Broza Tita u veljači 1967. u Beču, *Udba* je pokušala ubiti 23. kolovoza 1969. u Frankfurtu. U ranim jutarnjim satima, oko 4,30 sati, atentator ga je dočekao iza stuba u zgradi u kojoj je stanovao i ispalio prema njemu pet metaka iz pištolja cal. 7,65 bez prigušivača. Pogodio ga je samo jedan metak, i to u vilicu te mu je izbio četiri zuba. Njemačka policija je sumnjičila izvjesnog Vladu Jelića kao atentatora.

Autor ove knjige, u ulozi samostalnog savjetnika - istraživača državne *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava RH*, u dva navrata je razgovarao s dotičnim Vladom Jelićem koji je prilično otvoreno pričao o tim događajima. Prema vlastitim riječima, osnovnu školu je završio u Humcu. Školovanje nije nastavio, a 1958. otišao je

odslužiti vojni rok u JNA (Benkovac, Banja Luka, Sarajevo). Nakon otpuštanja iz JNA 1960. otišao je na neku omladinsku radnu akciju u Srbiju, s koje se vratio već nakon 15 dana. Prema vlastitoj tvrdnji, u Ljubuškom je imao problema u omladinskoj organizaciji, jer je ometao omladinske izbore, zbog čega je trideset dana proveo u zatvoru. Nakon izlaska iz zatvora, zajedno s Boškom Matićem iz Ljubuškog i Mladenom Ostojićem iz Čitluka (u drugom razgovoru spominje Mariofila Perića), 1960. pokušao je pobjeći u Austriju, ali je uhićen te je proveo četiri mjeseca u zatvoru (Maribor, Sarajevo, Mostar). Ubrzo nakon izlaska iz zatvora 1961. ponovno je pokušao pobjeći, ovaj put s Miškom Ercegom i Stipanom Mišetićem, ali je opet uhićen. U zatvoru je proveo pet mjeseci (Maribor, Sarajevo, Mostar).

Dva puta je podnosio zahtjev za izdavanje putovnice. Oba puta je bio odbijen. Treći put, 1963. godine, nakon što mu je Stanko Čolak u *Centru SDB-a Mostar* ponudio suradnju i on je prihvatio, dobio je putovnicu. Čolak mu je dao telefonski broj nekog *Vlade* u jugoslavenskom konzulatu u Frankfurtu, kojemu se trebao javiti kad stigne u Frankfurt i s istim dogovoriti daljnju suradnju. Međutim, tvrdi da se nije javio tom *Vladi* niti je dulje ostao u Frankfurtu, već je u potrazi za bolje plaćenim poslom otišao najprije u Köln i potom u Ludwigshafen.

Kad se 1965. prvi put vratio u tadašnju Jugoslaviju, odmah je dobio poziv da se javi u SDB Mostar. Tamo ga je primio Stanko Čolak i pitao zbog čega se nije javljao *Vladi*. Objasnio je to tako što je rekao da nije imao nikakvih saznanja o emigraciji i da se nije imao razloga javljati. Čolak ga je ponovno uputio na dotičnog *Vladu*, ali tvrdi da s istim nije kontaktirao niti nakon ponovnog dolaska u Njemačku. Doduše, ovaj put, tijekom 1967, upoznao je Mirka Grabovca i s istim se počeo intenzivno družiti.

Nakon ponovnog dolaska u Jugoslaviju, ljeti 1968, opet je primio poziv da se javi u zgradu SDB-a Mostar. Tamo su ga dočekali Stanko Čolak, Ivan Lasić, Stipe Grizelj i Jerko Bradvica. Rekli su mu da raspolažu saznanjima o njegovim kontaktima s Mirkom Grabovcom te su od njega tražili da ubije Grabovca. Najprije su mu predlagali da to izvede pištoljem, a kad ih je on uvjerio da za to nema hrabrosti, sugerirali su mu da to učini otrovnom tabletom.

Čolak mu je pokazao upaljač u kojem se nalazila ta tableta. Tvrdi da je odbio i taj prijedlog, ali su mu svejedno dopustili da nesmetano otputuje u Njemačku.

Negdje 1969. dobio je telegramske poruke od Čolaka da dođe na sastanak u Trst. Čolak ovaj put nije tražio od Jelića da ubije Grabovca, već se općenito raspitivao o Jelićevim kontaktima s emigrantima u Frankfurtu. Novi susret dogovorili su u Ljubuškom prilikom narednog Jelićevog posjeta Jugoslaviji. Jelić je u Trstu proveo jedan dan i vratio se u Frankfurt. Dva dana nakon povratka u Frankfurt Grabovac je od njega tražio da ga odveze u Köln, što je odbio iz zdravstvenih razloga. Isti dan, u noćnim satima, izvršen je atentat na Mirka Grabovca. Jelić tvrdi da je za to saznao već sutradan, ali nije išao posjetiti Grabovca u bolnicu, jer se navodno boji vidjeti krv i ozlijede. Zbog toga da je na njega pala sumnja da je sudjelovao u tom atentatu.

Istog dana nekolicina emigranata je Jelića fizički napala i odvela u obližnju šumu, gdje su ga pretukli i teško ozlijedili. Nakon toga su ga predali njemačkoj policiji pod optužbom da je *Udbin* ubojica. Jelić je imao alibi za vrijeme atentata na Grabovca,

ali je osuđen na 15 dana zatvora zbog posjedovanja oružja bez dozvole. Kratko nakon odležane kazne otišao je u Jugoslaviju. Desetak dana nakon povratka u Ljubuški dobio je poziv da se javi u Mostar. Tamo ga je opet dočekao Stanko Čolak koji je bio dosta ljut i podrugivao mu se je zbog dobivenih batina, kada nije htio poslušati da sam ubije Grabovca.

Jelić kategorički tvrdi da djelatnici SDB-a Mostar Rade Vukojević, Stanko Čolak, Ivan Lasić, Stipe Grizelj i Jerko Bradvica moraju znati tko je pucao u Mirka Grabovca. Kontakte sa *Službom* je nastavio, i to kao suradnik *Centra SDB-a Mostar* pod pseudonimom *Prolom*. Kao tzv. suradnik-presretnik imao je zadatak prepoznavati potencijalne atentatore na Josipa Broza Tita kad je ovaj posjećivao Srednju Bosnu, Italiju i zemlje Beneluxa. Isto tako, Jelićeva kuća je jedno vrijeme služila kao baza tehnike SDB-a.

Kao suradnik-presretnik Jelić je u više navrata putovao u Italiju, Belgiju i Nizozemsku, uglavnom s Ivanom Lasićem i Stankom Čolakom. Po jedanput putovao je u Italiju s Đurom Kovačem i Jerkom Bradvicom, a jedanput u Belgiju s Dragoljubom Krnićem iz *Centra SDS-a Osijek*. Kad je u Italiju putovao s Jerkom Bradvicom, bili su stacionirani u Milanu. Prije odlaska u zemlje Beneluxa bio je pozvan od Ivana Lasića u zgradu *Centra SDB-a* u Mostaru. Tamo je zatekao Milu Markića, Antu Šimovića-Rusova, Bertu Tica, Vladu Zovka, Iliju Vrlića i još jednu osobu čijega se imena ne može sjetiti (sjeća samo da se radilo o vozaču zaposlenom u gradskom komunalnom poduzeću u Čitluku).

U *Centru SDB-a Mostar* dobili su devizne dnevnicke te im je rečeno da će njihov vođa puta biti Dragoljub Krnić iz Osijeka. Zbog toga su zajedno otputovali u Osijek gdje su dobili lažne putovnice i papire za odobreni boravak u zemljama Beneluxa u kojima su prikazani kao radnici jedne građevinske tvrtke u Antwerpenu.

Jelić tvrdi da je posljednji kontakt sa *Službom* imao 1986. god. kada mu je u kuću došao djelatnik *Centra SDB-a Mostar* - Nikola Bunoza i još jedna osoba. Jeliću su rekli kako raspoložu informacijom da mu prijete likvidacija te da mu žele pružiti zaštitu. Nikola Bunoza, neki Zorić (Zdravko Zorić) i osoba koju su zvali *Nečko* (Nedžad Ugljan) proveli su oko mjesec dana kod njega u kući, nakon čega su otišli i sa sobom odnijeli tehniku. Jelić smatra da im je njegova zaštita bio samo izgovor, a da su oni u stvarnosti nekoga prisluškivali iz njegove kuće.

Ivan Ćurak, nekadašnji šef *Centra SDB-a Doboj* i *Druge uprave SDB-a RSUP-a SR BiH*, izjavio je autoru ove knjige da je na Mirka Grabovca pucao profesionalni ubojica bosanskohercegovačke *Udbe* pod pseudonimom *Cico 2*. Ćurku je poznato da se druga osoba koja je angažirana od strane SDB-a za izvršavanje atentata u inozemstvu vodila pod pseudonimom *Cico 2*. Radi se - prema Ćurkovim riječima - o kriminalcu, kleptomanu, kojega je zavrbovao službenik *Centra SDB-a Zenica*, Živko Domuz. Domuz, što na turskom znači svinja, podrijetlom iz Prijebolja kod Prijedora, najprije je - zajedno s Duškom Zgonjaninom i Milanom Garićem - službovao u Derventi, zatim u Doboju i na kraju u Zenici. *Cico 2* je zavrbovao na prijedlog Nikole Banoža, suradnika *Centra SDB-a Zenica* pod pseudonimom *Cico*,

koji je na suradnju pristao za vrijeme izdržavanja zatvorske kazne u *KPD-u Zenica*, nakon čega je kao doušnik upućen u SR Njemačku.

Udba je, tvrdi Ćurak, najprije nagovarala Banožu da ubije hrvatskog emigranta u Frankfurtu, Mirka Grabovca, koji je prema sumnji njemačke policije, o čemu su izvijestili Beograd, 16. 2. 1967. pokušao izvršiti atentat na Josipa Broza Tita prilikom njegova posjeta Austriji. Grabovac je bio uhićen, ali je u nedostatku dokaza oslobođen optužbe.

Banoža je, tvrdi Ćurak, "bio mudar, temeljit opservator", ali je ponudu odbio s obrazloženjem da nije sposoban ubiti, te je za to predložio osobu koju je procijenio sposobnom za takve zadaće: *Cicu 2*. Ćurku navodno nije poznat stvarni identitet *Cice 2*, ali tvrdi da je načuo kako je dotični pokušao ubiti Mirka Grabovca 1969. u Frankfurtu, pri čemu ga je samo ranio. Međutim, poznato mu je da su s *Cicom 2* kontaktirali Fadil Alikadić i, posebice nakon odlaska Domuza u mirovinu, Tomo Bralo. A za *Cicu 2*, tvrdi Ćurak, morao je znati i Jerko Bradvica. *Cico 2* je živio u Osijeku gdje su, prema Ćurku, za njega morali znati Dragoljub Krnić i Josip Perković.

Nikola Banoža, rođen 24. travnja 1926. u Čajdrašu kod Zenice, bio je član tzv. *Mikulićeve skupine* unutar HOP-ove organizacije u Zenici i kao takav sredinom šezdesetih godina osuđen na višegodišnju kaznu zatvora, koju je izdržavao u *KPD-u Zenica*. Tu je zavrbovan i korišten kao doušnik "na problemima unutarnjeg neprijatelja". U rujnu 1968. upućen je u SR Njemačku s ciljem da se infiltrira među hrvatske emigrante u Frankfurtu, što mu je i pošlo za rukom. Nakon povratka u Jugoslaviju 1987. dobio je novi pseudonim *Viking*. Živio je u Makarskoj i Zagrebu. Umro je 6. siječnja 1994.

1	Ime, prezime i ime roditelja	BANOŽA, IZV. NIKOLA
2	Pseudonim	"CICO" "VIKING"
3	Godina, mjesto, datum i državljanstvo (za strane državljanstvo i državljanstvo)	1926. Čaj. Ž. - Zenica
4	Mjesto i adresa trenutnog boravišta	Uniklinik Goo-Frankfurt Bovarske, ul. Hebe Pijade br. 41
5	Državljanstvo	članstvo
6	Narodnost	Hrvat
7	Obrazovanje	SRP
8	Zanimanje (vrsta posla)	Električar Električar za održavanje aparature u bolnici
9	Mjesto i naziv ustanove ili privremeni prijemni objekt	Uniklinik - Frankfurt
10	Vrsta (grupa) boravišta	zdravstvo
11	Državljanstvo, datum straća i straćarstvo	SRP
12	Značajne osobine	dobro pozna je njemački
13	Individuelne osobine - sklonost, volje, hobi	
14	Da li je član SK	
15	Podaci iz prošlosti i druge značajne osobine	

Faksimil suradničkog kartona Nikole Banože

U dokumentaciji SDB-a RSUP-a SR BiH o Nikoli Banoži ostalo je zabilježeno:

"Nikola Banoža je u kolovozu 1967. angažiran na kompromitirajućoj osnovi kao suradnik u inozemstvu pod pseudonimom 'Cico' i bio usmjeren na obradu neprijateljske djelatnosti ekstremne emigracije u Frankfurtu, SR Njemačka, a korišten je i kao suradnik 'baza'.

Suradnik je bio dobro ugrađen prema pojedinim ekstremistima iz ove grupacije / Mirku Grabovcu, Ljubomiru Dragoji, Tomislavu Mičiću, Mati Bungiću i dr. / i kontinuirano je davao provjerena i operativno korisna saznanja o njihovoj djelatnosti, kretanjima, međusobnim odnosima i sl. Korišten je i na nekim posebnim

poslovima i zadacima, te realizaciji suptilnijih mjera i radnji Službe.

Od ožujka 1987. vodi se pod pseudonimom 'Viking', a 1989. godine regulirao je mirovinu, za stalno se vraća u zemlju i samo povremeno, na kraće razdoblje, odlazi u Frankfurt. Tako je 'Viking' izgubio objektivno mogućnosti na planu kontinuiranog i potpunijeg praćenja neprijateljske djelatnosti ekstremne emigracije.

Kako je, međutim, suradnik i dalje zadržao dobre pozicije i odnose s pojedinim ekstremistima, s kojima i dalje kontaktira prilikom boravka u Frankfurtu /Mičić, Grabovac, Bungić i dr./ predlažemo da se briše kao zagranični suradnik, a ubuduće koristi kao op. veza u inozemstvu pod istim pseudonimom.

Također, predlažemo da se dosje suradnika zadrži u ovom Sektoru radi daljnjih operativnih potreba.

Zenica 15. 5. 1990.

Predlaže op. radnik Tomislav Skelo. Suglasan načelnik sektora Veselin Stanić. Na osnovu čl. 49. Pravila o radu SDB-a odobravam brisanje iz aktivne suradničke mreže Nikole Banože koji se vodi pod pseudonimom 'Viking'. Odobrava podsekretar za SDB Sredoje Nović."

Nakon podataka dobivenih od Ivana Ćurka započela je potraga za Cicom 2.

Svi tragovi o njemu u, meni tada dostupnoj dokumentaciji bosanskohercegovačke Udbe, bili su uništeni. Pokušaji da se o Cici 2 nešto sazna iz razgovora s bivšim djelatnicima Centra SDB-a Zenica i Centra SDS-a Mostar nisu dali rezultata. Preostao je razgovor s Dragoljubom Krnićem, dugogodišnjim načelnikom Centra SDS-a Osijek, koji je bio djelomično uspješan: Krnić je rekao da se sjeća "bosanskog suradnika" koji je živio u Osijeku, a po zanimanju je bio taksist, inače kleptomani, s kojim su imali problema. Krnić:

"Bilo je nešto u Valpovu, to je Perković znao. Znam da ga je trebalo vaditi, bila je neka intervencija iz Sarajeva. Tog čovjeka ja ne poznajem, Josip je s njim malo kontaktirao. U Valpovu je napravio nekakvu krađu, mislim da je nešto ukrao u nekoj trgovini. Neki Boro Horvatić iz javne sigurnosti je vodio taj predmet."

U razgovoru s Borom Horvatićem, umirovljenim policajcem iz

		Jedinstveni matični broj građana 3009935300035	
		Ime i prezime MIRALJ PAULUS	
		Rođeno prezime i ime roditelja PAULUS MIRALJ	
Rođen(a)	Datum	30. 09. 1935.	
	Mjesto	BOSLOVACKI KROENIK	
	Općina	DONJI MIHOLJAC	
	Država	HRV	
Nacionalna pripadnost		HRVAT	
Zanimanje		TAKSIST	
Školska sprema		SES	
Upisane u	MKR	HIVERKNE P. MOHOLJAC	
	Evidenciju državljanstva	60 od 30. 01. 90.	
Prethodno	Mjesto	OSIJEK	
	Općina	OSIJEK	
	Ulica i kbr.	PLIVSKA 55	
	Datum prijave	1. 01. 74.	
	Osobno ime	PAULUS	
	Naziv i sjedište stanodavca		
Br. osobne iskaznice		9050305	
Datum izdavanja		4. 02. 1990.	
Vrijedi do		4. 02. 2000.	

Kartone izdane - zamijenjeno osobne iskaznice

Faksimil policijskog kartona
Mihajla Paulusa

Osijeka, utvrđen je identitet *Cice 2*: Mihalj Paulus, zvan Miško, sin Ivana, rođen 30. rujna 1935. u Krčeniku, Podavska Moslavina kod Virovitice, s prebivalištem u Osijeku, Plivska 55. O njemu će više riječi biti u prilogu o ubojstvu Stanka Nižića.

Ranjavanje Vlade Damjanovića

Prema pisanju francuskog dnevnika *Le Matin* od 30. kolovoza 1970, prethodnog dana je neki Ilija Gubić u Nizi napao hrvatskog emigranta Vladu Damjanovića, rođenog 3. studenoga 1936. u Strupniću kod Livna, i teško ga ranio:

“Jutros oko sedam sati, Vlado Damjanović, 33 godine, radnik, jugoslavenske nacionalnosti, izlazio je iz svog doma, 76, Boulevard Sainte-Agathe, da bi se uputio na posao. Putem ga je zaustavio neki njegov sunarodnjak koji ga je najvjerojatnije već dulje vrijeme pratio i na srpskom jeziku mu zaprijetio smrću. Imao je automatski pištolj jakog kalibra. Gosp. Damjanović je pobjegao što je brže mogao prema bulevaru Jean-Jaures, gdje je naišao na policijski auto. Ispričao je policajcu što mu se dogodilo i odjednom povikao ‘Eno ga!’, pokazivajući na muškarca starog 35 do 40 godina, tamnije puti, obučenog u sivo odijelo i smeđe antilop cipele.

Vlado Damjanović, brži od policajca, skoči na nepoznatog muškarca koji mu je prijetio smrću, šakom ga udari u lice i tako sruši na pločnik. Krvavog lica, muškarac izvadi pištolj i uperi ga prema policajcu.

‘Bacite oružje! Ruke uvis!’ - vikao je policajac dok se čovjek u sivom dizao na noge.

Vidjevši da bježi umjesto da poslušna njegovu naredbu, policajac ispali dva metka u zrak, što je izazvalo i strah među ljudima na tržnici. Dva projektila su se izgubila na ulaznim vratima zgrade broj 46, pred kojom se i odvijala ova scena.

Dok su za njim trčali policajci, opasni muškarac se spustio ulicom Crotti. Policajci su ga slijedili i po starom gradu, sve do trga Rossetti, gdje mu se gubi svaki trag.

Vladu Damjanovića saslušao je glavni inspektor Lasserre, pomoćnik za gradsku sigurnost, kome je dao detaljni opis napadača. Identificiran, izvršitelj neuspjelog atentata u Nici, bio je tražen zbog oružanog napada u Parizu

Za francuske vlasti i gosp. Damjanovića, koji ga je na slici prepoznao, radi se o Iliji Gubiću, rođenom 20. 12. 1930. u Dubravi Laminci, (Jugoslavija) pokrajina Bosna, čiji je glavni grad, Sarajevo, poznat u povijesti po atentatu kojim je započeo Prvi svjetski rat.

U toj pokrajini, koja je još pod jakim utjecajem bivše otomanske dominacije, živi veliki broj muslimana. Tu pokrajinu svojataju zagovornici Velike Hrvatske i čini se da je Ilija Gubić njihov žestoki protivnik”.

Ubojstvo obitelji Stjepana Ševe

Stjepan Ševo

Među opasnije vođe HRB-a u Europi, *Udba* je ubrojila i Stjepana Ševu, rođenog 10. prosinca 1936. u Hamzićima kod Čitluka. Ševo je emigrirao 1966. godine, ali se veoma brzo politički aktivirao i bio povjerljiva osoba u hrvatskim emigrantskim krugovima. Iz izvješća suradnika riječke *Udbe*, Vinka Sindičića i suradnika splitske *Udbe* pd pseudonimom *Mosor*, Beograd je saznao da je Ševo, kao jedan od glavnijih dužnosnika HRB-a u Europi, sudjelovao u pripremama *Bugojanske skupine*. Donesena je odluka da zbog toga treba biti kažnjen - smrću.

Ševo je - sa ženom Tatjanom, rođenom 1946. u Varaždinu, i pokćerkom Rosemarijom Bahorić, rođenom 1963. u Stuttgartu - živio u Stuttgartu i vodio jedan restoran koji mu je donosio solidnu zaradu. Te godine 1972. obitelj je planirala višetjedno ljetovanje u Italiji, te su 18. kolovoza 1972. doputovali u gradić San Dona di Piave kod Venecije, gdje su odsjeli u pansionu *Bar Ristorante Centrale*. Tjedan dana kasnije, 24. kolovoza 1972. cijela obitelj je pobijena.

As. 312/11 - 374/72

B e r i c h t

- Beschrift:** 1) Ermittlungsverfahren wegen Mordes
an H. Josip Senić
am 8.3.1972 in Wiesloch-Frauenweiler - 20 Ju 1587/72 -
- 2) Mord an H. der Eheleute
Stjepan und Tatjana Ševo, geb. Bahorić,
und Rosemarie Bahorić
am 24.8.1972 in San Dona di Piave/Italien

Besuch: PS-Brauchen der StA Heidelberg vom 1.9.1972 - Nr. 21 -

Am 9.3.1972 wurde in einem Hotelzimmer im Gasthaus "Klosterschänke" in Wiesloch-Frauenweiler der Kroate

Josip Senić,
geb. 18.3.1936 in Mala/Jugoslawien,

tot aufgefunden. Senić wurde durch zwei Gewehrschüsse getötet.

Matverdächtig für den Mord bzw. der Beteiligung an Mord ist u.a. auch

Vinko Sindčić,
verh. Kellner,
geb. 23.9.1941 in Stara Baska/Jugoslawien,
wohnhaft in Stuttgart-1,
Ludwigsstraße 67 a,
jugoslawischer Staatsangehöriger
mit jugoslawischen Paß.

Faksimil Izvješća njemačke policije
o ubojstvu Josipa Senića i obitelji Ševo, 1972.

Istragu o ubojstvu vodila je talijanska policija, ali je u pomoć pozvala kriminalističke eksperte iz SR Njemačke. Nijemci su u Italiju poslali Antuna Bruneta, višeg kriminalističkog komesara *Zemaljske policije* Baden-Wuerttenberga iz Stuttgarta, koji je vodio istragu i o ubojstvu Josipa Senića. On je na povratku iz Italije sastavio izvješće, iz kojeg u prijevodu prenosimo najvažnije dijelove:

"Pokrajinski kriminalistički ured Baden-Wuerttenberg, Stuttgart, 8. kolovoza 1972..."

Dana 9. 3. 1972. pronađen je mrtav u hotelskoj sobi u gostionici 'Klosterschänke' u Wiesloch-Frauenweiler Hrvat, Josip Senić, rođ. 18. 3. 1936. u mjestu Mala/Jugoslavija. Senić je ubijen s dva hica u potiljak. Za ubojstvo, odnosno za sudjelovanje u ubojstvu, osumnjičen je, među ostalima, i Vinko

Sindičić, oženjen, konobar, rođen 29. 9. 1943. u Staroj Baškoj (Jugoslavija), nastanjen u Stuttgartu-1, Ludwigstrasse 87 a, jugoslavenski državljanin s jugoslavenskom putovnicom.

Nakon što je Senić ubijen, uhićen je Sindičić 11. 3. 1972, u 9,30 sati, ispred svog stana u Stuttgartu. Prigodom uhićenja naveo je da je 7. 3. 1972. vozio za Milano u Italiji. Tamo da je prenoćio u hotelu 'Boston' u noćima 7/8, 8/9. i 9/10. ožujka 1972...

Sindičić je, uz polaganje kaucije od 1.000 DM, pušten 21. 3. 1972. na slobodu, nakon čega je uhidbeni nalog stavljen izvan snage.

Dana 24. 8. 1972. oko 22,30 sata po talijanskom vremenu nađeni su u San Dona di Piave, u pokrajini Venezia/Italija, ustrijeljeni u osobnom automobilu NSU RO 80, registarskih oznaka S-W 8150: 1) Stjepan Ševo, zvan 'Stipe', osobni podaci poznati; 2) Tatjana Ševo, rođ. Bahorić, rođ. 4. 4. 1946. u Varaždinu/Jugoslavija, 3) Rosemarie Bahorić, rođ. 27. 4. 1963. u Stuttgartu.

Rosemarie i Tatjana Ševo

Svjedoci da su vidjeli jednu osobu koja je naprečac bježala iz osobnog automobila.

Na ispitivanju je gospođa Veselka Martinović, rođ. Ševo, rođ. 8. 10. 1938. u Hamzićima/Jugoslavija, sa stanom u Stuttgartu, Fritz-Elsas-Strasse 42, sestra Stjepana Ševe, izjavila da se Vinko Sindičić, zajedno s bračnim parom Ševo u četvrtak, 17. 8. 1972. oko 22,00 sata, odvezao gore navedenim Ševinim osobnim automobilom iz Stuttgarta u Italiju na odmor. Cilj odmora nije bio poznat ni Ševinoj sestri niti drugoj rodbini, koja je živjela na prostoru Stuttgarta.

Budući da je i kod ovih djela umorstva Sindičić opet igrao nejasnu ulogu, i da su za njim tragali talijanski organi vlasti, zatražilo je Državno odvjetništvo Heidelberg od pokrajinskog kriminalističkog ureda Baden Wuerttemberg - Stuttgart da pošalje jednog službenika u Veneciju i Milano da sakupi saznanja u predmetu ubojstva Ševo i da provjeri da li između ubojstva Ševo i ubojstva Senić postoje veze, jer je Sindičić, kako je već spomenuto, održavao vrlo bliski osobni i poslovni kontakt i sa Ševom.

Dana 4. 9. 1972. poslan je iz Venecije službenik kriminalističke policije Silvio Cesarino iz Squadre Mobile, s dva projektila i dvije čahure s mjesta događaja, u BKA (Savezni ured za suzbijanje kriminala) Wiesbaden da se izvrši balističko ispitivanje. Trebalo je utvrditi jesu li, kako Senić u Wiesloch-Frauenweileru, tako i bračni par Ševo i dijete Rosemarie Bahorić u San Dona di Piave umoreni jednim te istim oružjem...

Iz BKA Wiesbaden odvezen je gospodin Cesarino i KK Brunet službenim

osobnim automobilom u zračnu luku Frankfurt/Main. Odatle je uslijedio put u Veneciju.

Nakon što su stigli u Veneciju 6. 9. 1972. održan je najprije razgovor između voditelja Squadre Mobile, dr. Salvatorea Barba i KK Bruneta u prisutnosti gospodina Cesarina, djelomično na francuskom, djelomično na talijanskom jeziku. Nakon toga uputili su se imenovani Državnom odvjetniku, dr. Bagarotto, u Veneciji. Ovdje su saznali sljedeće:

Bračni par Stjepan i Tatjana Ševo, dijete Rosemarie Bahorić, i Vinko Sindičić stigli su 18. 8. 1972. između 14,00 i 15,00 sati (13,00 i 14,00 po srednjoeuropskom vremenu) osobnim automobilom Ševe, u Stretti di Eraclea i smjestili su se u pansion 'Bar-Centrale', pri čemu je bračni par Ševo stanovao u jednoj sobi, a dijete Rosemarie zajedno sa Sindičićem u drugoj sobi. Kod 'Bar-Centrale' radi se o malom pansionu sa 6-7 soba. Policijska prijava istih uslijedila je istog dana. Sindičić je spavao u hotelu samo jednu noć, a sljedećeg dana odvezao ga je Ševo svojim osobnim vozilom preko Trsta na željezničku postaju. Dijete Rosemarie Bahorić bilo je prisutno pri toj vožnji.

Sindičić je, prema ulaznom žigu jugoslavenskih vlasti, doputovao u Jugoslaviju 20. 8. 1972. Time se postavlja pitanje gdje je Sindičić boravio u Italiji u noći od 19/20. 8. 1972...

Dva dana prije djela da je održan oko 22,30 sati sastanak između Ševe i još dvije osobe. Prema opisu morao je jedan od dvojice muškaraca biti Vinko Sindičić. Što se tiče opisa osobe drugog muškarca, ona je identična s opisom osobe koja je nakon ubojstva pobjegla iz osobnog automobila.

Prema dosadašnjem rezultatu istrage, samo je Sindičić poznavao Ševino mjesto boravka, osim ako ga Ševo nije priopćio još i drugim osobama.

Ševo se 24. 8. 1972. oko 22,10 sati odvezao svojim automobilom kroz San Dona di Piave u pravcu Eraclea. Na jednom štandu stao je i kupio krišku lubenice. Tom prigodom su i prodavačica kao i dva svjedoka ustanovili da se u automobilu pored vozačkog sjedala nalazila jedna žena, a na stražnjem sjedalu jedno dijete i muškarac u dobi od cca. 40-45 godina i jake građe. Taj je muškarac sjedio pored djeteta i imao je početnu ćelavost na čelu i početnu ćelavost na sredini glave. Nakon kratkog zadržavanja automobil se odvezao dalje u pravcu Caorle. Odatle je pansion 'Bar-Centrale' u Stretti di Eracle udaljen još oko 10 km. Oko 3 km od San Dona di Piave vozio je Ševin automobil u jednom zavoju desno niz kosinu. Svjedoci su vidjeli kako je jedan muškarac napustio automobil i naprečac otrčao po mjeseci.

Budući da se vjerovalo, kako se radilo o automobilskoj nesreći, prebačene su nepokretne osobe, koje su nađene u automobilu, u bolnicu u San Dona di Piave gdje je dežurni liječnik još samo mogao utvrditi smrt zbog ustreljivanja. Premda su, nakon što se saznalo za ubojstvo, korišteni psi-tragači, nema odonda nikakvog traga četvrtoj osobi u automobilu.

U automobilu je nađen jedan prigušivač, bez oznake marke, i jedan ispražnjen magazin pištolja za pištolj marke Walther - ili preinaka - kalibra

7,65 mm. Osim toga nalazila se u automobilu knjiga na hrvatskom jeziku 'Plameni inkvizitori' Marije Jurić - Zagorke, a u ručnoj torbici gospođe Ševo pismo, napisano na hrvatskom jeziku od izvjesnog 'Marijana' (pseudonim Jure Marića u Australiji) gospodinu Hercegu u Stuttgartu (pseudonim Stipe Ševe) od 10. 5. 1972.

Pismo je po nalogu StA (državnog odvjetništva) Heidelberga -gospodina OStA (glavnoga državnog odvjetnika) Weidnera prevedeno i uručen je prijevod.

U sobi bračnog para Ševo u pansionu se našla druga knjiga na hrvatskom jeziku od iste autorice i istog formata pod naslovom 'Republikanci'.

Na prvom listu knjige 'Plameni inkvizitori' (prazan list prije naslovnog lista) otisnuta su dva žiga: 1) okrugli pečat 'Hrvatsko australsko društvo'; 2) jedan žig 'ADRIA - Continental Record & Book House, 736 A George Street Sydney, Tel. 211 - 5426', (knjižara u Sydneyju).

Za ubojstvo bračnog para Ševo i djeteta Rosemarie Bahorić ispalio je počinitelj najmanje 9 metaka iz pištolja; jer je Stjepan Sevo ubijen s 3 hica u potiljak, Tatjana Ševo s 4 metka u kralježnicu, a dijete Rosemarie s dva hica u glavu. Kod Ševe i kod djeteta su projektili opet izašli iz tijela; isti nisu mogli biti nađeni...

Temeljito pretraživanje automobila i traganje za otiscima prstiju u automobilu nisu doveli ni do kakvog rezultata u pogledu ukazivanja na ubojicu. Nisu nađeni ni tragovi prstiju niti površine ruku...

Talijanska policija došla je na Sindičića kao mogućeg počinitelja, ili sumnjivog zbog sudjelovanja u djelu, jer je zajedno sa Ševom doputovao iz Njemačke u Italiju i spavao u istom pansionu jednu noć. Sindičić nije mogao biti nađen nakon djela u Italiji. Konačno je Sindičić pronađen u Jugoslaviji i privremeno uhićen. Dr. Barba i natporučnik Carabiniera Ten. Raffaele Petrachi iz Compagnie Carabinieri u Portogruaro (Provincija Venecija) bili su u Jugoslaviji da ispituju Sindičića. Premda Sindičić tako dobro govori talijanski, da je u prosincu 1964. kao Talijan pod alias-imenom Antonio Di Paolo, rođ. 30. 8. 1937. u Scapoliju, i s talijanskom osobnom iskaznicom br. 12 807 662, izdanom 4. 10. 1961. u Milanu, važećom do 3. 10. 1966, doputovao u Saveznu Republiku i ovdje najprije pod navedenim osobnim podacima živio kao Talijan, izjavio je da ne govori talijanski. Njegovo je ispitivanje, u prisutnosti spomenutih talijanskih policijskih časnika, proveo jugoslavenski sudac na srpsko-hrvatskom jeziku. Pritom je Sindičić izjavio da je u vrijeme djela bio u Jugoslaviji. Jugoslavenski sudac je nazvao Sindičićev alibi kao 'sa sigurnošću ispravan'. Na teška pitanja nije Sindičić pokazivao nikakve duševne uznemirenosti. Tako je, na primjer, također zaniijekao da se 23. 8. 1972. zajedno s još jednom osobom, na koju pristaje opis osobe ubojice, susreo sa Ševom u Trstu u gostionici 'Trattoria da Toni', premda je svjedok Jean-Franco Zecchinel, vlasnik gostionice, vidio imenovanog. Jugoslavenska policija izjavila je svojim talijanskim kolegama da je Sindičić doputovao u Jugoslaviju 20. 8. 1972. i odonda da više nije napuštao Jugoslaviju...

Talijanskim je vlastima bilo poznato da je Sindičić vjerojatno radio za jugoslavensku tajnu službu i još za neku drugu službu. Poblizje se o tome nije moglo saznati. Također je talijanskim organima poznato da je otac Ševine žene Franjo Bahorić, ostali osobni podaci nisu poznati, bio službenik jugoslavenske Državne službe sigurnosti...

Ispitivanje o ubojstvu obitelji Ševo i povezanosti s ubojstvom Senića nastavlja se. - Brunet, Viši krim. komesar."

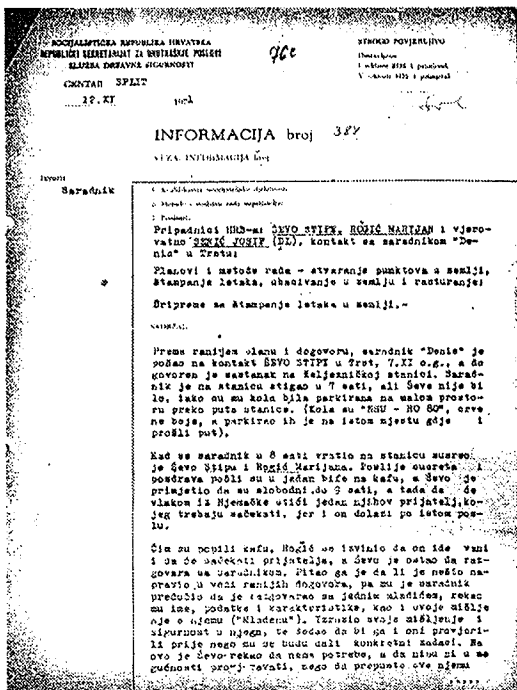
Vjerojatno najvažniji podatak iz tog izvješća svakako je opis osobe za koju se može opravdano sumnjati da je sudjelovala u tom strašnom zločinu. Opis se ne slaže s tadašnjim izgledom glavnoosumnjčenoga Vinka Sindičića. Međutim, opis odgovara jednoj drugoj osobi u koju je Stjepan Ševo tada imao veliko povjerenje. Radi se o njegovom susjedu iz Hercegovine koji je tada živio u Zadru i s kojim se je više puta susretao u Trstu, a koji je bio povjerljivi suradnik Udbe, tj. *Centra SDS-a Split - Detašman Zadar*, pod pseudonimom *Denis*. U međuvremenu se je dotični, Miljenko Mandžo, novinar i bivši urednik na Radio-Zadru, zahvaljujući čijem svjedočenju je svojedobno osuđen književnik Mirko Vidović, sam obratio javnosti tvrdeći da on "nije svjesno radio za Udbu" i da nije njihov ubojica:

"Prema ranijem planu i dogovoru, suradnik 'Denis' je pošao na kontakt Stipi Ševi u Trst, 7. 11. 1971, a dogovoren je sastanak na željezničkoj postaji. Suradnik je na postaju stigao u 7 sati, ali Ševe nije bilo, iako mu je automobil bio parkiran na malom prostoru preko puta postaje. (Automobil je 'NSU - RO 80', crvene boje, a parkirao ga je na istom mjestu gdje i prošli put).

Kad se suradnik u 8 sati vratio na postaju, susreo je Ševo Stipu i Marijana Rogića. Poslije susreta i pozdrava pošli su u jedan bife na kavu, a Ševo je primijetio da su slobodni do 9 sati, a tada da će vlakom iz Njemačke stići jedan njihov prijatelj, kojega trebaju dočekati, jer i on dolazi po istom poslu.

Čim su popili kavu, Rogić se ispričao da on ide van i da će dočekati prijatelja, a Ševo je ostao razgovarati sa suradnikom. Pitao ga je da li je nešto napravio u vezi s ranijim dogovorima, pa mu je suradnik predočio da je razgovarao s jednim mladićem, rekao mu ime, podatke i karakteristike, kao i svoje mišljenje o njemu ('Mladenu'). Izrazio je svoje mišljenje i sigurnost u njega, te dodao da bi ga i oni provjerili prije nego mu se budu dali konkretni zadaće. Na ovo je Ševo rekao da nema potrebe, a da nisu ni u mogućnosti provjeravati, nego da prepuste sve njemu (suradniku), jer da za njih nisu važna imena ljudi s kojima će oni raditi, odnosno, da oni ne moraju ni poznavati te ljude...

Na primjedbu suradnika, zašto su sada k njemu na razgovor došla čak trojica i tko je taj treći što ima stići vlakom, Ševo je rekao da je Rogića uzeo radi sigurnije vožnje, da su putovali noću, da su se smjenjivali u vožnji, a ovaj treći da s njima nije putovao radi opreza, jer se radi o личности i njihovu rukovoditelju, koji putuje putovnicom na tuđe ime, a koji je izrazio želju da i on s njim razgovara. Rekao je i to, da radi opreza ni Rogić nije došao svojom putovnicom,

Faksimil UDB-inog izvješća o kontaktu sa suradnikom "Denis", 1972.

rukovoditelju HRB-a, Josipu Seniću. Pozdravio se sa suradnikom, bez predstavljanja, te su izmijenili nekoliko nevažnih riječi. Nakon što je N.N. popio jedno piće predložio je da nekamo pođu na marendu...

Kroz razgovor se zanimao za situaciju u zemlji, iz kojega je suradnik zaključio da oni prate i da su dobro obaviješteni jedino o raznim ekscesima, dok im stvarna društvena-politička zbivanja u zemlji nisu poznata ni jasna, odnosno, tako ih prepričavaju. Tako npr., o promjenama u našem društveno-političkom i ekonomskom sustavu oni se opće ne upuštaju u diskusiju. Vezano za to, N. kaže da su sve to politikanske igre Srba, koji će i ovom prigodom prevariti Hrvate...

Iz razgovora sa N. suradnik je došao do mnogih pojedinosti, koje bi nam pomogle oko utvrđivanja identiteta istog, a dao je i osobni opis, koji ćemo na kraju navesti. Kako je navodio mjesta boravka i školovanja, Slavonski Brod, Vinkovce, Novu Gradišku i Požegu, a s obzirom i na karakteristike govora, suradnik zaključuje da je rodom s tog terena. Školska sprema može biti srednja, koju je završio ili prekinuo negdje 1955/56. godine, kada je i emigrirao. Navodno je, boraveći u Engleskoj, završio neku školu, a dulje je boravio u Parizu - Francuskoj i nekim drugim europskim zemljama, dok mu je stalno mjesto sadašnjeg boravka u Australiji, a ovih dana privremeno boravi u SR Njemačkoj i još nekim zemljama. Dobro govori engleski i francuski, a služi se njemačkim i talijanskim jezikom...

nego je uzeo bratovu putovnicu (Luka Rogić - Lujo). Pri tome je istaknuo, da taj ne zna njegovo (suradnikovo) ime, a niti će mu reći svoje, što ga ne treba zabrinjavati, jer to je njihov red. Zatim je rekao da su ga nedavno u Stuttgartu tražili neki poznanici među kojima je bio Vinko Radišić (službenik u kabinetu člana SIV-a Ive Jerkića). Da ih nije vidio, a da je čuo kako je Radišić rekao da bi volio vidjeti 'Čirića' (Ševu) i pokušati ga spasiti. Na primjedbu suradnika da to znači da on zna čim se ti baviš, Ševo je rekao - znaju svi, pa što mi mogu.

Oko 9,20 sati vratio se Rogić s ovim nepoznatim emigrantom, za kojega je suradnik dao detaljan osobni opis i druge detalje, do kojih je došao kroz razgovor, na osnovu kojih pretpostavljamo da se radi o

Iz osobnog opisa i drugih podataka koje je za istoga suradnik dao pretpostavljamo da se radi o Josipu Seniću - rukovoditelju HRB-a. Split, 12. 11. 1971. Jure Uvanović."

*Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava RH, na zahtjev rodbine Stjepana Ševe i roditelja njegove supruge, organizirala je ekshumaciju i prijenos njihovih posmrtnih ostataka u domovinu. Ekshumaciji su bili nazočni članovi obitelji Ševo i predstavnik *Generalnog konzulata RH* u Münchenu. Misa zadušnica za pokojnike održana je 21. studenoga 1999. u 15,00 sati u *Katedralnoj crkvi* u Koenigstrasse u Stuttgartu, odakle su posmrtni ostaci ispraćeni u domovinu. Od posmrtnih ostataka u Stuttgartu su se oprostili predstavnik obitelji i suboraca pok. Stjepana Ševe, Petar Hinić, voditelj *Hrvatske katoličke misije* u Stuttgartu fra Marinko Vukman i generalni konzul RH u Stuttgartu, Ilija Lukanović.*

Naknadni pokop posmrtnih ostataka obavljen je 26. studenoga 1999. na zagrebačkom groblju *Mirogoj*. Od posmrtnih ostataka oprostili su se ispred mrtvačnice na *Mirogoju*: Ivan Butković - u ime suboraca pok. Stjepana Ševe iz iseljništva, organizacije *Hrvatska mladež Uzdanica* i *Kluba hrvatskih povratnika iz iseljništva*; Marin Sopta - državni tajnik u ime *Ministarstva obnove, useljništva i razvitka*; te Gordana Turić u ime *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava*.

Neuspjeli atentati na Gojka Bošnjaka

U jeku *Bugojanske akcije* 27. srpnja 1972. pred vratima gostionice *Karlsburg* u Akademiestrasse 30. u Karlsruheu eksplodirala je podmetnuta bomba. Načinjena je velika materijalna šteta, ali ljudskih žrtava nije bilo. Atentator je ostao nepoznat. Vlasnik gostionice bio je hrvatski emigrant od 1962. godine Gojko Bošnjak, rođen 4. veljače 1934. u Lisama kod Širokog Brijega. Njega je *Udba* sumnjičila da je vođama *Bugojanaca* pružio utočište u svojoj gostionici i omogućio im tjelesne pripreme u prostorijama kuglane koja se nalazila u podrumu gostionice. Petnaestak mjeseci kasnije *Udba* je ponovno pokušala ubiti Bošnjaka.

Atentator Vlatko Mišić rođen je 1939. u Ljutom Docu kod Širokog Brijega. Koncem šezdesetih otišao je u Njemačku, gdje je stekao glas skitnice. Godine 1970. uhićen je i osuđen zbog širenja krivotvorenih novčanica. Nakon izdržane kazne protjeran je u Jugoslaviju, a zajedno s njim protjeran je i stanoviti Božo Martinac, rođen 1943. u Čerinu kod Čitluka. Martinac se 1972. vratio u Njemačku, a već u prosincu iste godine izgubio je glavu dok se spremao, kako je priznao nekim poznanicima, na ubojstva hrvatskih emigranata.

Kad se Gojko Bošnjak 28. prosinca 1973. vraćao s tržnice, gdje je kupio namirnice potrebne za rad u restoranu, bio je napadnut. Bošnjak je opisao taj dramatični događaj:

"Noseći stvari, ulazeći u dvorište, čuo sam kao da netko korača iza mene. Ali nisam se obazirao. Mislilo sam da se djeca igraju. Zatim mi se učinilo

kao da je pištolj škljocnuo. Osjetio sam neki dodir pod plečkom. Netko me probada prstom, pomislio sam. Okrenuo sam se, kad vidim Mišića kako reži i gura u mene pištolj s prigušivačem zvuka. Okinuo je, ali revolver nije opalio. Iz noge mu je tekla krv, Mišić je trznuvši pištolj iz džepa sam sebe ranio. Pištolj mu se zaglavio. Onda smo se hrvali i valjali po dvorištu - pet, deset minuta, ni sam ne znam koliko. Ja sam ga napokon oborio i uspio razdvojiti prigušivač od pištolja”.

Stigla je njemačka policija i uhitila Mišića. Sudski stručnjak za oružje, dr. Grossmann, izjavio je:

“Pištolj je 10. lipnja 1965. prodan u Italiji osobi koja je putovala za New York. Vlasnik je 21. siječnja 1969. prijavio šerifskom uredu u Los Angelesu da mu je pištolj ukraden”.

30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

Pištolj kojim je Vlatko Mišić izvršio atentat na Gojka Bošnjaka

Zemaljski sud u Karsruheu osudio je 10. svibnja 1974. Vlatka Mišića na deset godina zatvora. Presuda je glasila:

“Optuženi Vlado Mišić, iz Ljutog Dolca, okrug Mostar/Jugoslavija osuđuje se zbog pokušaja umorstva u jedinstvu čina s prekršajem protiv Saveznog zakona o oružju na kaznu zatvora od deset godina...

Optuženi Vlado Mišić je jugoslavenski državljanin, rođen 1. travnja 1938. u Ljutom Dolcu, okrug Mostar/Jugoslavija. Na te osobne podatke izdao je nadležni organ u Mostaru optuženom 4. rujna 1973. putovnicu br. HE 149253. Isti organ izdao je optuženom 13. kolovoza 1963. jugoslavensku putovnicu br. 567560 na drugačije osobne podatke Vlatko Mišić, rođen 12. studenog 1939. To da su mu izdane 2 putovnice s različitim imenima i drugim podacima rođenja svodi se, kako je optuženi tvrdio u glavnoj raspravi, na pogrešku organa.

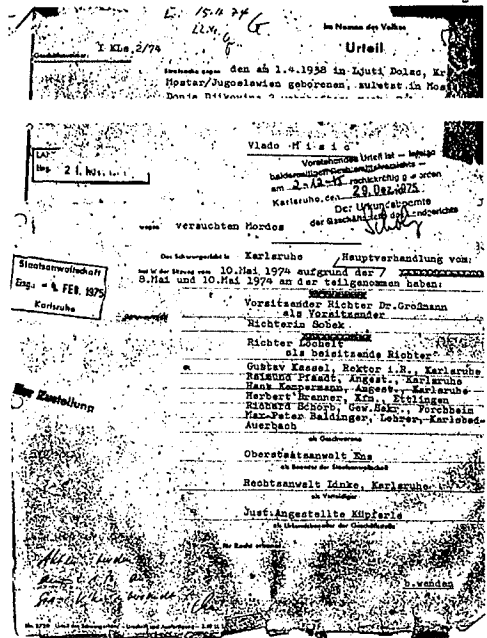
Optuženi, koji je krenuo u školu sa 7 godina, 8 godina je pohađao pučku školu. Četvrti razred morao je ponavljati. Optuženi nije izučio nikakav zanat. Nakon što je otpušten iz škole (1954.), radio je u poljoprivredi. Od 1959. do 1961. služio je vojsku. Nakon toga radio je kao građevinski radnik.

U prosincu 1964. godine oženio se optuženi Marom Čorić. Iz braka potječe sin Rajko, rođen 13. veljače 1965., i Dračena, rođena 21. rujna 1966. Optuženi je imao osim toga izvanbračno dijete koje je međutim umrlo prije sklapanja braka. Od otprilike godinu dana nema optuženi više nikakvu vezu sa svojom ženom niti sa svojom djecom.

Optuženi je 27. travnja 1965. doputovao pod podacima Vlatko Mišić, rođen 12. 11. 1939., prvi put u Saveznu Republiku Njemačku. U vrijeme nakon toga zadržavao se s prekidima u raznim mjestima južne Njemačke i radio kod

Atentator Vlatko Mišić prilikom uhićenja 1973.

Faksimil presude protiv Vlatka Mišića, 1975.

različitih tvrtki. Zbog raspačavanja krivotvorenog novca bio je optužen uhićen u Stuttgartu 12. studenog 1969. Presudom porotničkog suda Stuttgart osuđen je 17. travnja 1970. zbog nastavljenog zajedničkog raspačavanja krivotvorenog novca u jedinstvu djela s prijevarom na zatvorsku kaznu od 2 godine. Nakon što je optužen pretežnim dijelom odslužio zatvorsku kaznu, otpušten je uvjetno odlukom prvostupanjskog suda Stuttgart od 5. travnja 1971. s važenjem od 20. travnja 1971. Naredbom Policijskog prezidija Stuttgart od 1. travnja 1971. proganjan je optužen iz Savezne Republike Njemačke. Naredba, međutim, nije izvršena. Optužen se privremeno zadržavao u prostoru Nuernberga, da bi 5. srpnja 1972. bio uhićen u Kronachu/Bavarska i 7. srpnja 1972. proganjan.

Početkom srpnja 1973. doputovao je optužen bez dozvole boravka opet u Saveznu Republiku Njemačku. Od srpnja 1973. do 21. kolovoza 1973. stanovao je u hotelu 'Augustiner' Karlsruhe, Sofienstrasse 73; nakon toga do svog uhićenja u gostionici 'Grosser Kurfsuerst' koja se nalazi u istoj ulici. U to vrijeme optuženik je u neredovitim razmacima radio na crno kod raznih tvrtki u Karlsruhe i okolici. U studenom se kratko zadržao u Jugoslaviji. Optužen je 9. studenog 1973. opet vratio s putovnicom, ispostavljenom 4. rujna 1973. s osobnim podacima Vlado Mišić (datum rođenja 1. travnja 1938.), u Saveznu Republiku Njemačku.

Optužen je 28. prosinca 1973. privremeno uhićen u ovom kaznenom predmetu. Od 29. prosinca 1973. nalazi se u istražnom pritvoru na temelju uhiđenog naloga prvostupanjskog suda Karlsruhe - 14 Gs 2710/73 - od 29. prosinca 1973.

Zbog, pretpostavlja se, političkih razloga glavna rasprava nije utoliko donijela razjašnjenje zbog čega je optuženi u nepoznatom trenutku donio odluku da ubije Gojka Bošnjaka.

Gojko Bošnjak došao je ilegalno u Njemačku 1960. godine. On je priznat kao politički izbjeglica, jer je od svoje emigracije iz Jugoslavije radio protiv jugoslavenske vlade. Od ljeta 1970. došao je u Karlsruhe u gostionicu 'Karlsburg' u Akademiestrasse. Lokal je sastajalište političkih istomišljenika, Hrvata u egzilu. Dana 27. srpnja 1972. eksplodiralo je ispod stuba koje vode u podrum te gostionice eksplozivno tijelo. Nije se moglo saznati tko je podmetnuo bombu. Sve okolnosti djela ukazivale su na djelovanje s političkim motivima.

Dana 28. prosinca 1973. vozio se Bošnjak oko 9.30 sati svojim osobnim automobilom u trgovački centar 'Ruf' u Neureuter Strasse da kupi namirnice za gostionicu. Nakon kupnje svratio je još kratko u gostionicu 'Moltkestuben' i popio tamo šalicu kave. U jednom trenutku, koji se više ne može točno utvrditi, vjerojatno oko 11.10 sati, uputio se optuženi u Akademiestrasse da izvrši svoj naum umorstva. Najprije se zadržao na području gradilišta koje leži preko puta 'Karlsburga', odakle je imao na oku 'Karlsburg' i Akademiestrasse. Da ne bi na gradilištu upao u oči, nosio je poludugu radnu kutu. Kao oružje nosio je optuženi, koji nije posjedovao potrebni oružni list, napunjen pištolj 'Berettu' br. 83967 s nataknutim prigušivačem. Pištolj je utaknuo iza pojasa hlača tako da je cijev prigušivača pokazivala na lijevu natkoljenicu. Optuženi je nosio oružje iako je znao da to zbog nedostatka oružnog lista nije dopušteno.

Za vrijeme svog boravka na gradilištu oko 10 - 20 minuta pušio je optuženi, očito uzbuđen, jednu cigaretu za drugom.

Oko 11.30 sati vraćao se Bošnjak iz svoje kupovine. Provezao se kroz otvorena dvokrilna vrata nadsvođenog ulaza za vozila u dvorište svojeg imanja i stavio svoj osobni automobil 10 m ispred vrata ulaza u kuhinju koji se nalazio na lijevoj strani. Nakon toga je počeo istovarivati kupljenu robu.

U to je optuženi ušao kroz otvorena vrata pristupa za vozila u dvorište. U prilazu za vozila povukao je optuženi pištolj, pri čemu je nenamjerno aktivirao okidač. Metak, koji se oslobodio, ušao je kroz gaćice u lijevu natkoljenicu. Budući da se klizač pištolja zaglavio u odjeći, nije izbačena prazna čahura. Bošnjak, koji je prema naprijed sagnut slagao robu u prtljažniku da je iznese, čuo je doduše pucanj, ali nije mu poklanjao pozornost, jer je vjerovao da buku stvaraju djeca, koja su se igrala na ulici, kao i ponekad prije zapalivši petardu. Dok je bezazleno bio zauzet istovarivanjem, prišao mu je optuženi. Na udaljenosti od oko 1 m okinuo je optuženi barem dva puta oružje koje je bilo upereno u Bošnjaka, da ga ubije. U međuvremenu se jedan metak nije oslobodio. Budući da prazna čahura nije bila izbačena nakon prvog pucnja, zapelo je punjenje, što je Bošnjaku spasilo život. Koraci i okidanje pištolja naveli su Bošnjaka da se okrene. Posve iznenađen bio je suočen s optuženim. S pištoljem, koji je bio uperen na Bošnjakov trbuh, okinuo je optuženi s namjerom da ubije još barem tri puta. Ni sad nije opalio nijedan pucanj. Prije nego je optuženi mogao još

jednom okinuti, bacio se Bošnjak na njega. Optuženi je pokušao pobjeći. Bošnjak je krenuo za njim i podmetnuo mu nogu tako da je optuženi pao. Na to se Bošnjak bacio na optuženog da mu otme pištolj. Na Bošnjakove pozive u pomoć požurilo je više gostiju 'Karlsburga' u pomoć. Oni su pokušali odmah oduzeti optuženom pištolj - najprije uzalud. U natezanju se slomio prigušivač pištolja. Tek kad je su stali optuženom na lice i ruku, pustio je ovaj pištolj.

U međuvremenu je izvještena policija. Optuženi je uhićen. Da se spriječi njegov bijeg, zatvorena su vrata za prilaz vozila u dvorište. Oko 11.45 pojavio se na licu mjesta uniformirani policijski službenik PHM Woentz kojeg su obavijestili prolaznici u Akademiestrasse. Kad je vidio da je napadnut optuženi, koji je jako krvario iz predjela nosa odnosno usana, stupio je među njih i viknuo: 'Prestanite, policija'. Onda je pregledao ima li optuženi oružje. U tom momentu, kad je PHM Woentzu predan pištolj optuženog, dao se optuženi u bijeg. Otvorio je vrata i potrčao u pravcu Karlstrasse. PHM Woentz i svjedoci dali su se odmah za njim. U dvorištu prolaza mogao je konačno biti svladan.

Udarci u dvorištu 'Karlsburga' ostavili su optuženom oteklinu na čeljusti i licu...

U glavnoj raspravi očitovao se optuženi da je želio ići na posao. Budući da na dogovorenom mjestu sastanka nije nikog bilo da ga poveze, htio je posjetiti prijateljicu, čije ime nije htio navesti, jer je udana. Kad je prolazio kroz Akademiestrasse, da ga je jedan čovjek, kojeg nije poznao, pozvao na jugoslavenskom. Čovjek ga je pitao: 'Poznaješ li ti mene?', što je on zanijekao. Onda da se čovjek okrenuo i nakon toga mu se opet obratio s izvučenim pištoljem. Čovjek je onda rekao: 'Tko si ti?', na što je on odgovorio: 'Što se tebe tiče, tko sam ja'. On (optuženi) je htio pobjeći, došlo je do natezanja. Za vrijeme tog natezanja opalio je hitac i pogodio ga. On sam nije nikad imao pištolj, niti dječji pištolj, u ruci i ne razumije se u pištolje.

Ovom očitovanju nije porotnički sud vjerovao, jer je opovrgnuta izjavom svjedoka Bošnjaka. Sud je bio uvjeren u ispravnost prikazivanja, koje je u sebi bilo zatvoreno, svjedoka Bošnjaka, koji je dao izjavu sabrano i bez proturječja. Indicije, koje bi mogle pobuditi dvojbu u vjerodostojnost svjedoka Bošnjaka, nisu se pojavile na glavnoj raspravi. Vjerodostojnost njegovih navoda potkrijepila su dapače javna svjedočenja drugih svjedoka. Tako su svjedoci Fritz i Ruhland naveli da im je 28. prosinca 1973. upao u oči čovjek koji se zadržavao na gradilištu i pri tom stalno promatrao Akademiestrasse s pogledom uprtim u gostionicu 'Karlsburg'. Doduše nije svjedok Ruhland bio posve siguran, je li to bio optuženi, kojeg je 28. prosinca 1974. primijetio na gradilištu. No mogao je navesti da je taj čovjek nosio karirani šešir i poludugu radnu keclju. Baš takve odjevne predmete imao je optuženi u vrijeme djela. Svjedok Fritz je na glavnoj raspravi čak prepoznao optuženog. Dok je optuženi iznosio da je svjedoku Bošnjaku zakrenuo ruku, a ovaj je na to pustio pištolj, izjavio je svjedok Garić nasuprot tome vjerojatno da je optuženi imao pištolj u ruci i da ga je pustio tek nakon udaraca nogom u lice i ruku. Optuženi osporava da je

ikad, pa ni za vrijeme svojeg služenja vojnog roka kod tenkovske jedinice, imao u ruci pištolj, pa bilo samo dječji pištolj. No tome proturječe ne samo navodi svjedoka Garića, nego i svjedočenja svjedokinje Marije Mamić. Ona je izjavila da je prigodom spremanja sobe, u kojoj je optuženi stanovao u hotelu 'Rio', iz torbe optuženog ispao pištolj. Prikaz svjedoka Bošnjaka nadalje je potkopan time da je optuženi pobjegao iz dvorišta nakon što se pojavio policijski službenik Woentz. Za to ne bi bilo nikakvog povoda, da je on bio napadnut. Kad optuženi iznosi da u dvorištu 'Karlsburga' nije vidio policajca, onda mu utoliko nije za vjerovati. Svjedok Woentz, u čiju vjerodostojnost se nema povoda sumnjati, izjavio je o tome da je odmah viknuo: 'Prestanite, policija' i nakon toga pretražio optuženog. Porotnički sud je uvjeren da je optuženi bez obzira na svoju povredu mogao prepoznati uniformiranog svjedoka Woentza kao policijskog službenika. Optuženi nije, kako on tvrdi, sam ostao na cesti stajati. Kako su svjedok Garić i Woentz suglasno izjavili, njega se samo silom moglo spriječiti u daljnjem bijegu...

Optuženi je želio ubiti svjedoka G. Bošnjaka i pritom je postupao podmuklo. Bošnjak, koji nije ništa slutio, nije očekivao napad na svoj život kad je sagnut iznad prtljažnika slagao kupljenu robu. U tom položaju, kad se svjedok Bošnjak nije mogao ni na koji način suočiti s napadom na svoj život, iznenadio ga je optuženi, svjesno koristeći njegovu bezazlenost i nemoć. To što se Bošnjak, nakon što je pištolj dva puta okinuo, okrenuo i nakon toga više nije bio neoprezan, ne protivi se pretpostavci o podmuklosti...

Kaznu, koja se određuje protiv optuženog, uzima se prema Čl. 73 StGB, prema Čl. 211 StGB (Kaznenog zakonika). Porotnički sud nije, međutim, išao na doživotnu zatvorsku kaznu, nego je uzeo u obzir mogućnost ublažavanja, koja je predviđena u Čl. 44 StGB. Optuženom je uzeto u obzir da je možda bio izvrnut političkim pritiscima i da je Bošnjak prošao bez povreda. Stoga je trebalo odmjeriti zatvorsku kaznu između 3 i 15 godina.

Kod odmjeravanja je uzeto u obzir u korist optuženog da prije nije bio kažnjavao zbog nasilničkih djela. Kao olakotna okolnost djelovalo je to što je on zadobio znatnu povredu. Konačno nije prošlo nezapaženo da je optuženi bio uzbuđen prije počinjenja djela. Na to ne ukazuje samo činjenica da je prije toga pušio cigaretu za cigaretom, nego i okolnost da je kod povlačenja oružja sam pretrpio pucanj. Na to uzbuđenje očito se svodi i to da je pištolj samo napeo i onda okinuo, umjesto da ga hladnokrvno repetira i otkloni zaglavljenu metak i onda puca. S druge strane dokazuje zapinjanje i okidanje pištolja pet puta za redom, da je optuženi bio čvrsto odlučio ubiti Bošnjaka.

Okolnosti koje bi pridonijelae oštrijoj kazni su da optuženi nije na zločin natjeran možebitnim emocionalnim pobudama ili bio ovladan momentalnim zakazivanjem. On je poput plaćenog ubojice (Killer) uhdio G. Bošnjaka, kojeg nije osobno poznao, da ga ubije kad bude povoljna prigoda.

Pri odmjeravanju kazne nije na koncu izvan razmatranja ostala misao zastrašivanja. Ne može se trpjeti da se privatni ili politički sukobi rješavaju

oružanom silom na tlu Savezne Republike Njemačke. Porotnički sud vjeruje da će osjetna zatvorska kazna djelovati kao upozorenje na ostale potencijalne počinitelje...”.

Nakon izdražane kazne Vlatko Mišić je protjeran u Jugoslaviju. Početkom rata u Bosni i Hercegovini priključio se postrojbama HVO-a. O atentatu na Gojka Bošnjaka saslušan je od strane sigurnosno-policijskih službi HVO-a kojima je 22. listopada 1993. dao sljedeću izjavu:

“Radio sam privremeno u SR Njemačkoj, i to u Nürnbergu, gdje sam godine 1966. zbog falsifikata osuđen na kaznu zatvora. Pri izdržavanju kazne upoznao sam Danu Šarca, gdje smo skupa proveli skoro godinu dana. To je moj prvi dodir sa nekim od emigracije, pa kada sam odležao kaznu i prvi put došao kući, počeo je na mene atak i pritisak od SUP-a i Državne sigurnosti. Često su me pozivali i dovodili u Mostar na razgovore, ucjenjivali su me, oduzeli putovnicu, prijetili mi kao i obitelji, da sam ustaša, te su već tada počeli plesti mrežu oko mene.

Nakon dugog obrađivanja i prijetnji pristao sam na suradnju s Udbom. Sa mnom je kontakte ostvarivao neki Petar, Stipe Grizelj i Rade Vukojević. Međutim, taj Petar je uvijek bio glavni u radu oko mene. Tako su mi, među ostalim, dali u zadatak da izvršim atentat na Gojka Bošnjaka. Ovaj zadatak direktno mi je dao taj Petar (Manojlović, op.a.), čije prezime ne znam. Nakon dogovora o atentatu, ja sam otišao u Njemačku, smjestio se u Karlsruhe. Budući da sam otezao izvršenje djela, stalno su mi dolazili nepoznati ljudi, prijeteci da moram obaviti likvidiranje Bošnjaka ili ću sam biti ubijen. Oružje za izvršenje atentata dobio sam na način da su mi dvojica nepoznatih rekli u restoranu Gojka Bošnjaka, da imam paket u sobi. Kad sam došao u sobu, u paketu je bio pištolj Bereta 7,65 mm i pun šaržer municije.

Početkom 12. mjeseca 1973. kod mene je bio taj Petar s još dvojicom nepoznatih, provjerio kako idu pripreme i kada ću obaviti taj čin. Par dana nakon toga, ova dvojica nepoznatih zaprijetili su mi da u roku od tri dana obavim posao ili ću završiti u kanti za smeće. Napokon sam odlučio i krenuo na Gojka Bošnjaka usred dana. Događaj se zbio pred Gojkovim restoranom, povukao sam i pištolj je opalio dok sam ga povlačio iza pasa, te tako prostrijelio sebi butinu lijeve noge. Tada je došlo do hrvanja između mene i Gojka, a nedugo zatim stigla je policija. Ja sam uhićen, te za to djelo suđen 10 godina zatvora. Kaznu sam izdržao

na dan 22. listopada 1993. godine u restoranu G. Bošnjaka, da imam paket u sobi. Kad sam došao u sobu, u paketu je bio pištolj Bereta 7,65 mm i pun šaržer municije. Početkom 12. mjeseca 1973. kod mene je bio Petar s još dvojicom nepoznatih, provjerio je kako idu pripreme i kada ću obaviti taj čin. Par dana nakon toga, ova dvojica nepoznatih zaprijetili su mi da u roku od tri dana obavim posao ili ću završiti u kanti za smeće. Napokon sam odlučio i krenuo na Gojka Bošnjaka usred dana. Događaj se zbio pred Gojkovim restoranom, povukao sam i pištolj je opalio dok sam ga povlačio iza pasa, te tako prostrijelio sebi butinu lijeve noge. Tada je došlo do hrvanja između mene i Gojka, a nedugo zatim stigla je policija. Ja sam uhićen, te za to djelo suđen 10 godina zatvora. Kaznu sam izdržao

Vlatko Mišić
(Mišić Vlatko)

Faksimil izjave Vlatka Mišića organima sigurnosti HVO-a, 1994.

7,5 godina, a po isteku odmah sam stigao kući u Mostar. Nakon toga dolazili su do mene iz Udbe radi informativnih razgovora. Rekli su mi da zadatak nisam obavio, te da sam za njih mrtav. Ipak, dobio sam nakon par mjeseci bjanko knjižicu na iznos cca vrijednosti dvosobnog stana, a istu mi je uručio opet onaj Petar, koji me je uveo u kompletan slučaj. Tog Petra nikada poslije nisam vidio. Druge operative Grizelja, Vukojevića i neke mlađe, sretao sam i za ovog rata u Mostaru, a ni s kim nisam više ništa pričao o mom radu s Državnom sigurnosti.”

Ubojstvo Mate Jozaka

Mato Jozak

Na stranicama 40/41 knjige njemačkog novinara Hans Peter Rullmanna *Ubojstva naređena iz Beograda* opisano je ubojstvo Mate Jozaka, rodom od Travnika:

“U Rajni je otkriven leš star oko šest mjeseci. Noge su mu bile zavezane žicom, kao i ruke. Istraga je utvrdila da se radi o australskom državljaninu Mati Jozaku koji je ubijen hicima kal. 7,65 mm u potiljak i bačen u Rajnu. Jozak je u hrvatskim krugovima bio poznat: Jugoslaviju je napustio iz nužde i nastanio se u Australiji, ali ga je srce uvijek vuklo bliže Hrvatskoj. Zajedno s Josipom Senićem, kojega je Udba već ubila, vratio se u Njemačku - zasigurno da bi Hrvate poticao u borbi protiv Titova režima i Jugoslavije”.

Prema istom izvoru, Jozak je zadnji put viđen 26. ožujka 1974. kada je posjetio gostionicu *Industrieschränke* u gradiću Neussu na rijeci Rajni. Vlasnik gostionice bio je Ejub Dizdarević, rođen 21. kolovoza 1926. u Ostrožacu kod Cazina. Njemačka policija je odmah posumnjala u njega, jer je imala podatke da potajno surađuje s *Udbom*. Međutim, prije nego što su ga stigli uhititi, on je 22. prosinca 1974. pobjegao iz Njemačke i nastanio se u Bijaću.

Rullmann tvrdi da je još jedna osoba u koju je njemačka policija sumnjala, Pero Kajić, rođen 22. prosinca 1945., također iznenada napustila Njemačku i nastanila se u Sarajevu. Kajić je bio suradnik sarajevske *Udbe* pod pseudonimom *Don*. Sredinom devedesetih godina živio je kao izbjeglica u blizini Makarske. U to vrijeme je napisao sljedeću izjavu:

“Mate Jozak je ubijen 27. studenog 1974. godine na zahtjev službe SDP-a SR BiH. Nalogodavci su bili Duško Zgonjanin, rukovoditelj službe, i Mijo Ivanišević, savjetnik službe. U utorak, 27. 11. 1974. Mato je radio u prvoj smjeni. Kako sljedećeg dana nije došao na posao niti svratio u lokal ‘Kod Ejuba’, koji je bio udaljen 100-njak metara od tvornice, krenula je potraga za njim. U Düsseldorf, radi davanja izjave u policijsku upravu, bili su pozvani Ivan Matić i Božo Hrkač.

Istina je ovakva: u utorak, 27. 11. poslije završenog posla Jozak je navratio u lokal 'Kod Ejuba'. Taj dan lokal nije radio, radnici su imali slobodan dan. Ejub je primio Matu na prvom katu i počastio ga jelom. Potom ga je pozvao u kupaonicu, navodno da mu pokaže neko oružje. Kad su tamo stigli, pucao je u njega pištoljem s prigušivačem. Navečer u kasnim satima prevezao je mrtvo tijelo na most rijeke Rajne i bacio ga s mosta. Tada je kod Ejuba radio kao konobar i stanovao Husein Prošić. On je pomogao Ejubu ubiti Matu Jozaka.

Ljudi koji su tada odlučivali o tim stvarima bili su: general Franjo Herljević, savezni sekretar za unutarnje poslove, Duško Zgonjanin, republički sekretar unutarnjih poslova, Tomo Bralo, rukovoditelj druge uprave SDB-a u Sarajevu, Mihovil-Mijo Ivanišević, viši savjetnik u RSUP-u u SR BiH, i Ivan Ćurak, viši inspektor u drugoj upravi sarajevske SDB.

Zamjenik Duška Zgonjanina je bio Sredoje Nović, a njegova glavna, produžena ruka bio je Jerko Bradvica. Oni se nisu dvoumili u donošenju odluke o ubojstvima ljudi. Njihova posljednja žrtva bio je Ante Đapić. Jerko Bradvica je dobro znao za svako ubojstvo. Njegova posljednja funkcija bila je predsjednik Komisije CK SK SR BiH za

Pero Kajić

Ejub Dizdarević

društvenu samozaštitu. Skupština SFRJ je 1973. godine donijela Zakon o državnoj sigurnosti kojim uzima u zaštitu osobe koje pomažu Državnoj sigurnosti.

Sredstva informiranja su o tome dala svoj komentar: da će ovo učiniti izvršenje određenih zadataka službe sigurnosti lakšim, posebno izvan zemlje, te da će se na ovaj način naći jedno pravedno rješenje za takve građane koji izvršavaju po naređenju Državne sigurnosti zadatke od općeg narodnog interesa, a koji su opasni za njihove živote i slobode.

Dragiša (Milorada) Tanasković, rođen 21. 9. 1933. u Goraždu, šef službe SDB-a Sarajevo, jednog petka u prosincu 1974. referirao je u Stuparima saveznom sekretaru Franji Herljeviću: 'Kartaga je pala'. To je bila šifra da je likvidacija Jozaka protekla uspješno.

Ejub Dizdarević, rođen 1926. u Ostrožcu kod Cazina, bolovao je od raka i umro 1987. Služba mu je pomogla da ranije umre. Dizdarević i Prošić su radili za Sarajevo i Beograd. Pitajte Stanka Čolaka. Žena Ejuba Dizdarevića, Ljubica Dizdarević, rastala se od Ejuba 1974. i vezala se za Franju Jurića. Bila je suradnik službe SDB-a Bihac i podnosila je izvješća Mili-Milanu Mikiću i Irfanu Saračeviću.

Poznato mi je da su Bahrudin Bijedić iz Mostara, Stanko Karadeglija iz Čapljine, Mijo Ivanišević iz Trebinja (Popovo polje - Veličani) i drugi bančili preko mjesec dana na račun ubojstva Nahida Kulenovića - smatrajući to velikim podvigom bosanskohercegovačke Udbe.

Kad je Ivan Galić, u pratnji Tome Kokora, došao u zgradu RSUP-a, šef za političku emigraciju Dragiša Tanasković je rekao: 'Platite mu autobusnu kartu do Kreševa, neću da ga vidim ovdje da se zadržava.'"

Ejub Dizdarević bio je evidentiran u središtu *Udbe* u Bihacu kao suradnik pod pseudonimom *Luna*. Interesantna je napomena iz njegovog suradničkog kartona od 5. ožujka 1975.: "Briše se iz evidencije suradničke mreže, jer je ustanovljeno da je povezan sa njemačkom policijom, zbog čega se na njim zavodi PPR po njemačkoj ob. službi".

Ubojstvo Nikice Martinovića

Austrijske vlasti, pod pritiskom Beograda, godinama nisu blagonaklono gledale na svakogodišnja okupljanja Hrvata iz cijeloga svijeta u svibnju mjesecu na *Bleiburškom polju*. Nekolicina hrvatskih emigranata, koji su bili najuporniji u propovijedanju potrebe održavanja uspomene na *Bleiburške žrtve*, protjerani su iz Austrije u druge zemlje, a mnogima je i *Udba* prijetila.

Čovjek koji se neumorno brinuo o grobovima hrvatskih vojnika i civila ubijenih nakon predaje u svibnju 1945. na *Bleiburškom polju*, zvao se Nikica Martinović, vlasnik male trgovine u Klagenfurtu. On je svake nedjelje obilazio hrvatske grobove i brinuo da se na njima nađe buket svježeg cvijeća i upaljena svijeća.

Nikica Martinović na grobnici hrvatskih vojnika u Leibachu, 1972.

Beograd nije mogao otpjeti da obični trgovac iz Klagenfurta neprestano podsjeća na kakvom zločinu je sazdana komunistička Jugoslavija; da tu državu, počevši od Tita, raznih ministara i vojnog vrha do dužnosnika na nižim položajima, vode ordinarni ratni zločinci.

Nikica Martinović se, po običaju, 17. veljače 1975. dovezao automobilom na posao i parkirao ispred trgovine. Ubrzo nakon ulaska u trgovinu odjeknuli su hici. Sve se odigralo munjevito, bez svjedoka. Atentatori su neopaženo pobjegli. Martinović je na mjestu izdahnuo, a iza njega je ostalo četvero djece.

Ubojstvo Ilije Vučića

Ilija Vučić

Na povjerenika *Hrvatskog narodnog otpora* za Njemačku Iliju Vučića, rođenog 1929. u Blatnici kod Čitluka, s leđa je izvršen atentat 6. lipnja 1975. u ulici Hausteigstrasse u Stuttgartu. Atentator je ispalio pet hitaca. Pet dana kasnije, 11. lipnja, Vučić je od teških rana preminuo u stuttgartskoj bolnici *Katharinen Krankenhaus*.

Priprema atentata na Vučića započela je nekoliko mjeseci ranije glasinom da je Vučić pronevjerio novac organizacije - preko 300.000 DEM. U glasine je navodno povjerovao i najupornije ih širio emigrant Vinko Jurkić iz Kotor Vareša kod Sarajeva.

Neposredno nakon ubojstva Vučića njemačka policija je posumnjala u Jurkića kao jednog od sudionika ubojstva, ali je on u međuvremenu nestao iz Njemačke. Zaista, Jurkić je radio za sarajevsku *Udbu* pod pseudonimom *Novinar, i to od siječnja 1970.*, a na vezi ga je držao Tomislav Kokor. Nekoliko godina kasnije Jurkić se pojavio u Zagrebu gdje je od "hrvatske" *Udbe* dobio stan u ulici Prilaz JNA, danas Prilaz Đure Deželića, i dozvolu da radi kao taksist.

Prethodno je Vinko Jurkić, prema svjedočenju njegovog rođaka Stjepana Matičevića iz Kotor Vareša, odigrao provokatorsku ulogu prilikom njegovog suđenja nakon što su njegov brat Ivica Matičević - Žuti i Mato Prpić poginuli u okršaju s pripadnicima *Udbe* i milicije u listopadu 1974. kod Gospića. Jurkić kojeg je Ivica Matičević bio udomio nakon dolaska u Njemačku, svjedočio je pred sudom da je Stjepan Matičević bio domovinska veza dvojici diverzantata iz iseljništva

Navodno je glavni skrbnik Vinka Jurkića u Zagrebu bio Franjo Vugrinec, jedan od šefova zagrebačke i "hrvatske" *Udbe* te dugogodišnji partijski sekretar u republičkoj *Udbi*.

-----JEDINSTVENI REGISTAR OSOBA-----		FORMAT JROF105	
Ime	VINKO		
Prezime	JURKIĆ		
Rođeno prezime	JURKIĆ		
Ime roditelja	L.JURKO		
Matični broj	1309947330076	MUŠKI	SPOL
Datum i	13.09.1947.	BOSNA I HERCEGOVINA	
mjesto rođenja	GORNJA VIJAKA, VAREŠ		
Uopis u knjigu državl.	ZAGREB, ZAGREB-ČRNOBEREC, br. 0002135		
Nacionalnost	HRVAT		
Zanimanje	VOZAČ		
Stručna sprema	SPEČONJA SPREMA		
Prebivalište i	ZAGREB, ZAGREB-ČRNOBEREC		
adresa stambovanja	PRILAZ OJURE DEŽELIĆA 071		
Prijava:	23.07.79.	PU ZAGREBAČKA	
Objava:			
1 Evidencija JMBG	2 Prebivalište-boravište	3 Osobna karta	4 Putovnica
5 Voznačka isprava	6 Vozilo	7 Društvo	8 ABC-evidencija
		9 Zabrana put.	
		ENTER Zahtjev 1-9	PFA Uvjerenja CLEAR Itilaz
		---	FORMAT HU-3
ZGB76BR	042B663	14.03.92	
PU ZAGREBAČKA	PITNIČKO VOZILO	05.02.85.-09.03.94	
JURKIĆ	LYUZINA		
VINKO	VOLKSWAGEN		
L.JURKO	GOLF		
ZAGREB-ČRNOBEREC			OSTALO
ZAGREB			007012645
PRILAZ ĐURE DEŽELIĆA	071	BIJELA 01	
TAKSIST		64444221272FU205572	P=Z0493-093 3401
1309947330076		MJK310668	8=Z0493-093
GORNJA VIJAKA			
GORNJA VIJAKA			

Faksimil policijske prijave boravka
Vinka Jurkića u Zagrebu. 1979.

Ranjavanje Dane Šarca

Dane Šarac

Dane Šarac je rođen 5. veljače 1927. u selu Ograđenik kod Čitluka. Još kao maloljetnik Dragovoljno je pristupio hrvatskoj vojsci, a nakon propasti NDH bio sudionik *Bleiburške tragedije* i *Križnog puta*. U studenome 1945. pušten je iz logora. To je bilo vrijeme kad se na hercegovačke Hrvate sručio jugoslavenski teror nezapamćenom žestinom i surovošću. *Ozna* je svakodnevno upadala u sela i odvlačila preživjele u zloglasnu mostarsku *Čelovinu*. Dane Šarac to nije mogao podnositi, pa se u ožujku 1946. pridružio *križarima* u šumi. Početkom 1947. pao je *Ozni* u ruke te je zatvoren u *Čelovinu*. Osuđen je na deset godina zatvora, a kaznu je izdržao do zadnjeg dana.

Vlasti su ga nastavile maltretirati i nakon izlaska iz zatvora. Stoga se u travnju 1960. odlučio na bijeg u Italiju. Nekoliko godina kasnije preselio se u Njemačku gdje se povezao s krugom najradikalnijih hrvatskih emigranata, zbog čega je vrlo brzo dospio na listu za likvidacije. Prema izjavi Jerka Bradvice, odluka o ubojstvu je donesena već koncem šezdesetih godina:

“Dok sam se nalazio na dužnosti u Mostaru u razdoblju 1967-1974. tijekom godine po nekoliko puta u Centru su odvojeno boravili inspektori SSUP-a Branko Jurak i Mićko Desnica. Pri dolasku u Centar prakticirali bi da se najave kod načelnika Centra i da kažu da će oni o konkretnim pitanjima iz područja zadataka razgovarati s radnicima koji imaju zaduženja po liniji emigracije. Jednom prigodom, mislim da je to moglo biti ljeta 1968, u Centar je po zadacima Službe došao Branko Jurak. Tom prigodom mi je rekao da bi on s jednim brojem operativnih radnika razgovarao o ofenzivnim akcijama.

Te godine je u Centar došao i ministar unutarnjih poslova Srbije, Zečević. Postavljao je pitanja o djelatnosti Dane Šarca. Zečević je prigodom ovog posjeta rekao da će Srbija prekinuti djelatnost Šarca i da mi o njemu više ne brinemo, a da je naše samo to da dođemo do najnovijih fotografija”.

Međutim, prvi napad na Šarca, *Udba* je pokušala organizirati u srpnju 1973. u njemačkom gradu Karlsruheu. Šarac je to predosjetio i prešao u potpunu ilegalu, ali je *Udba* preko svojih suradnika otkrila njegovo prebivalište u Parizu. Prema izjavi Ivana Lasića, jedan od tih suradnika bio je određeni Ljubo Sušac, navodni emigrant u Parizu a zapravo suradnik obavještajne službe SID-a SSIP-a iz Beograda: Lasić:

“Ja sam razgovarao s operativcem SID-a, Duškom Lokvićem. On je rekao da Sušac bježi od suradnje, jer se boji. Bojao se Tome Naletilića. Ja sam čak pitao Franu Krnića zašto je dozvolio da Sušcu ide na kontakt samo Duško koji je već bio star i zašto nije poslao s njim mlađeg operativca koji bi ga mogao poslije kontaktirati, jer Sušac je bio dobar sa Šarcem. Službi je tada trebao Sušac samo da znamo što se zbiva sa Šarcem. Sušac je govorio da njemu Šarac vjeruje i da ne sumnja u njega, ali da ovi u Karlsruhe smatraju da je on sumnjiv i da ga treba odstraniti od Dane. On je, dakle, kao aktivan suradnik SIP-ove službe

morao imati neku ulogu za pribavljanje podataka... Zadnji ga je na vezi držao operativac SID-a Miro Srdanović”.

U izviđanju životnih navika Dane Šarca sudjelovao je i suradnik mostarske Udbe pod pseudonimom *Krsto*, iza kojeg se krio Tomislav Rašić, rođen 1953. kod Gruda, zbog čega je novčano nagrađivan od SSUP-a

U kolovozu 1975. *Udba* je odlučila likvidirati Šarca te je u Pariz uputila svoje ubojice. No, Šarac je atentat, usprkos brojnim ranama, preživio i o istome kasnije posvjedočio:

“Vraćajući se u stan 17. 7. 1975. između 20 i 21 sat došao sam do vrata stana. Tu su me dočekala dvojica udbaša s uperenim automatima. Jedan je zavikao: ‘To je on!’ Já sam se u tom trenu bacio na njih i kako sam podigao desnu ruku, jedan je opalio rafal u nju. Tada sam pao. Koliko se sjećam, ponovno sam ustao i pošao prema njima. Onda sam osjetio bol u trbuhu i ponovno pao. Sada, kada sam potpuno pri svijesti, znam da sam bio ranjen s jednim nabojem u glavu, s dva u pluća, dva u jetra, a s ostalih sedamnaest svuda po tijelu. Znači, ukupno dvadesetdva hica. Ostao sam paraliziran u lijevoj ruci i nozi”.

Ivan Čurak, bivši šef bosanskohercegovačke Udbe, u vezi s atentatom na Danu Šarca je ispričao:

“Na jednom širem sastanku načelnika i drugih viših dužnosnika republičkih središta i centara SDS-a u Rijeci, koji je organizirao Jerko Dragin, saznao sam od Franje Herljevića da je SDS organizirao atentat na Danu Šarca u Parizu. Tom prigodom je Herljević prigovorio Draginu da ga je krivo informirao o likvidaciji Šarca, što je on prenio Titu, pa mu se kasnije morao ispričavati jer je Šarac ipak preživio atentat. Tito da je umirivao Herljevića riječima: ‘Ne možeš uvijek uspjeti. Nekad moraš i omanuti’.”

Prema vjerodostojnim informacijama, jedan od atentatora na Danu Šarca bio je profesionalni ubojica iz Rijeke, po zanimanju pomorski časnik, koji je u to vrijeme plovio na brodu *Ilirija*. Za vrijeme *Hrvatskog domovinskog rata* postao je visoki časnik HV-a i, zahvaljujući podršci koju je imao od tadašnjeg šefa *Sigurnosno-informativne službe* (SIS) Josipa Perkovića, obnašao je vrlo odgovorne dužnosti u SIS-u i *Vojnoj policiji* na području Istre, Kvarnera i Like. Danas je, zajedno sa svojom kćerkom, vrlo aktivan u stranci Josipa Manolića, *Hrvatski nezavisni demokrati* (HND).

Dane Šarac se početkom devedesetih vratio u domovinu. Nedavno je, 27. srpnja 2002., umro u svom rodnom Ograđeniku gdje je tri dana kasnije, 30. srpnja, uz posljednji oproštaj brojnih suboraca, prijatelja i rodbine, pokopan na mjesnom groblju.

Broj	Ime i prezime	Broj	Ime i prezime	Broj	Ime i prezime
1	...	2	...	3	...
4	...	5	...	6	...
7	...	8	...	9	...
10	...	11	...	12	...
13	...	14	...	15	...
16	...	17	...	18	...
19	...	20	...	21	...
22	...	23	...	24	...
25	...	26	...	27	...
28	...	29	...	30	...
31	...	32	...	33	...
34	...	35	...	36	...
37	...	38	...	39	...
40	...	41	...	42	...
43	...	44	...	45	...
46	...	47	...	48	...
49	...	50	...	51	...
52	...	53	...	54	...
55	...	56	...	57	...
58	...	59	...	60	...
61	...	62	...	63	...
64	...	65	...	66	...
67	...	68	...	69	...
70	...	71	...	72	...
73	...	74	...	75	...
76	...	77	...	78	...
79	...	80	...	81	...
82	...	83	...	84	...
85	...	86	...	87	...
88	...	89	...	90	...
91	...	92	...	93	...
94	...	95	...	96	...
97	...	98	...	99	...
100	...	101	...	102	...

Broj	Ime i prezime	Broj	Ime i prezime	Broj	Ime i prezime
1	...	2	...	3	...
4	...	5	...	6	...
7	...	8	...	9	...
10	...	11	...	12	...
13	...	14	...	15	...
16	...	17	...	18	...
19	...	20	...	21	...
22	...	23	...	24	...
25	...	26	...	27	...
28	...	29	...	30	...
31	...	32	...	33	...
34	...	35	...	36	...
37	...	38	...	39	...
40	...	41	...	42	...
43	...	44	...	45	...
46	...	47	...	48	...
49	...	50	...	51	...
52	...	53	...	54	...
55	...	56	...	57	...
58	...	59	...	60	...
61	...	62	...	63	...
64	...	65	...	66	...
67	...	68	...	69	...
70	...	71	...	72	...
73	...	74	...	75	...
76	...	77	...	78	...
79	...	80	...	81	...
82	...	83	...	84	...
85	...	86	...	87	...
88	...	89	...	90	...
91	...	92	...	93	...
94	...	95	...	96	...
97	...	98	...	99	...
100	...	101	...	102	...

Brodski dnevnik atentatora na Danu Šarca

Ubojstvo Stipe Mikulića

Nakon likvidacije jugoslavenskog veleposlanika Vladimira Rolovića 6. travnja 1971. u Stockholmu, njegova rodbina je preko veza u crnogorskoj Udbi zahtijevala odmazdu. O samom događaju *Udba* je snimila "dokumentarni film" koji je prvotno bio namijenjen širokoj uporabi, ali je ipak odlučeno da ga smiju vidjeti samo "ovlaštena lica". Jedan od protagonista tog filma bio je i Stjepan Kralj koji je hrvatskoj javnosti postao poznat početkom devedesetih godina kao bliski suradnik Josipa Manolića. Kralj je tada izjavio:

Stipe Mikulić

"Ubojstvo našeg ambasadora Vladimira Rolovića bilo je nešto što smo stvarno doživjeli mi koji smo ovdje već više godina, a ja deset godina, kao najstrašniji u ovoj zemlji. Za nas je taj trenutak bio, posebno za hrvatski narod koji živi ovdje, najteži trenutak u historiji hrvatskog naroda. Ovdje postoji jedna grupa bandita pod imenom Luburićevci, HOP, Hrvatski radnički centar, pod vodstvom braće Mikulića i još nekih odmetnika hrvatskog naroda, koji u ime tog naroda šire šovinističku propagandu, a imaju ujedno i dobru podršku švedske televizije koju koriste u svoje propagandne svrhe. Moja je želja da se obratim čitavome narodu u Jugoslaviji, a posebno hrvatskome narodu, i da vas pozovem sve kao jednoga: Nemojte smatrati da hrvatski narod koji živi u Švedskoj podržava ili je ikad podržavao ovakvu terorističku bandu i hrvatski narod strogo osuđuje i mi ćemo unaprijed strogo osuđivati svaki teroristički akt, iako su ovo naše mogućnosti da toleriramo nasilje daleko izvan granica. Nije nemoguće da jednog dana možda neće doći do direktnog krvoprolića i obračuna s ovim teroristima ukoliko naši domaćini, švedske vlasti, ne uzmu u zaštitu naš narod. Poslije ubojstva ambasadora Rolovića teroristička banda je u pet navrata navalila na moju kuću, napravila štetu od preko 30 hiljada švedskih kruna, prijetili mi, slali mi telefonske razgovore, kakve vijence hoću na grob i kakve boje mrtvački sanduk. Ja nisam sam. Ja znam da ova banda nikada u historiji nije imala podršku hrvatskog naroda. Ja se nadam da hrvatski narod nikad neće podržati ovakvu bandu, iako sam jako potresen da sam u štampi našoj vidio grbove, na Hajdukovu znamenju u Splitu i na mnogim automobilima prije nekoliko dana u Zagrebu, iste znakove koje nose Ustaše - sa 25 šahovskih polja. Ja mislim da nas taj znak dobro podsjeća na jedne crne dane. Ja mislim da nije u nikakvu slučaju, a pogotovo danas, nikakav ponos za hrvatski narod da ponovno povlači ovakvu crnu historiju."

Tko je Stjepan Kralj? Odrastao je kao siročić, bez oca, uz očuha alkoholičara, označen teškom nasljednom bolesti u *Hrvatskom zagorju*. Šezdesetih godina otišao je u Švedsku i odmah se uključio u rad "ustaške emigracije". Njegova radikalnost

učinila ga je sumnjivim te je prismotrom utvrđeno da se redovno sastaje s tadašnjim jugoslavenskim ambasadorom Vladimirom Rolovićem, koji je, prema izjavama svjedoka, rukovodio likvidacijama u *Maksimirskoj šumi* u Zagrebu tijekom svibnja, lipnja i srpnja 1945. godine.

Crnogorsku *Udbu* nije trebalo dugo nagovarati. Kao žrtva za osvetu Rolovića odabran je Stipe Mikulić, rođen 23. rujna 1941. u Kočerinu kod Širokog Brijega, povjerenik *Hrvatskog narodnog otpora* za Švedsku.

Mikulić je iz Jugoslavije pobjegao kao mladić i pridružio se svojim rođacima u Švedskoj. Nastanio se u gradiću Falkenbergu kod Goteborga. Otpočetak se politički aktivirao i postao jedan od glavnih vođa hrvatskih emigranata u Švedskoj. *Udba* ga je, na osnovi informacija svojih doušnika (*Budo, Zrinski, Željko, Stojan, Fjord...*) iz Švedske, označila organizatorom svih antijugoslavenskih akcija u Švedskoj, pa i atentata na Vladimira Rolovića.

Iza tih pseudonima, primjerice *Fjorda i Stojana*, sakrivali su se njegovi susjedi iz Hercegovina: *Fjord* je bio Adolf Logarušić, rođen 13. 3. 1944. u Širokom Brijegu, a *Stojan* Mato Babić, rođen 1943. u Livnu. S obojicom je u vrijeme ubojstva Stipe Mikulića kontaktirao Stanko Čolak. Logarušića je kasnije na vezu preuzeo Ivan Lasić, a Babića Zdravko Zorić.

U to vrijeme, prema svjedočenju bivšeg šefa *Druge uprave SSUP*-a Ivana Lasića, pri centrali crnogorske *Udbe* u Podgorici postojala je skupina za tzv. *specijalne zadatke*, koju je predvodio inspektor Ratko Mićunović. Vanjski suradnici te skupine odreda su bili crnogorski kriminalci koje je *Udba* regrutirala među najbezobzirnijim tipovima u jugoslavenskom podzemlju. Dogovor između njih i *Udbe* najčešće bi glasilo: prijevremeno puštanje na slobodu ili prekid kaznenog progona u zamjenu za odustajanje od kriminalne djelatnosti na području Jugoslavije, odlazak u inozemstvo - te razne usluge za *Udbu* koje su se sastojale od sitnih provala do likvidacija političkih protivnika.

Lasić tvrdi da se Mićunović prigodom pripreme atentata na Mikulića našao u neprilici, jer nije mogao saznati njegovu kućnu adresu. U pomoć mu je priskočio Stanko Čolak koji je znao da brat inspektora bosanskohercegovačke *Udbe*, Mije-Brace Ivaniševića, živi u Švedskoj i radi kao novinar, pa je zatražio od nje da sazna Mikulićevu adresu. Dotični danas navodno živi i radi u Zagrebu.

TELEFONSKI IMENIK	
IME I PREZIME, ČIN — ZVANJE KOMANDA — USTANOVA	BROJ TELEFONA
Recega Mile u. Čihl (Rung)	840 210831
Von Lingens vga 30 ← 213 #1 Malike	VON LINGENS VAG 20
Mičić Milan	840 946604
Žižović Tomislav (Željo) Mido	840 947259
Kolodanka Mikulić (Stojan) NORRBY TVÖRGATAN 11 502 64 BORAS SWERIGE	033 104434 Stara akcija; redovan
Babić Mato Stojan	9946-31-527-223 9946-31-515604

Faksimil radnog dnevnika mostarskog udbaša Zdravka Zorića

U pet sati ujutro 15. prosinca 1975. godine, kada je Stipe Mikulić po običaju ulazio u auto i kretao na posao, iz zasjede su odjeknuli hici. Prvi metak ga je pogodio u ruku i odbio mu dva prsta. Iskočio je iz auta i potrčao na drugu stranu, prema kući, u namjeri uzeti oružje i suprotstaviti se atentatorima. No, tamo ga je čekao drugi ubojica koji je prema njemu ispalio više hitaca. Jedan od njih, koji ga je pogodio u zatiljak, bio je smrtonosan. Nitko nije ništa primijetio, jer su ubojice u tim ranim jutarnjim satima pucali iz revolvera s prigušivačem i to im je omogućilo nesmetan bijeg.

Švedska policija je organizirala veliku potjeru. Dvadeset i osam najboljih švedskih policijskih inspektora organiziralo je granične kontrole, saslušanja i premetačine. Uhićena su nekolicina osumnjičenih - među njima i Irfan Kuburaš. Početak istrage je obećavao potpuno rasvjetljavanje tog zločina. Svjedoci su izjavili da su kod Kuburaša nekoliko dana prije Mikulićeva ubojstva vidjeli isto oružje kojim je Mikulić ubijen. Štoviše, policija je u Kuburašovu stanu pronašla 40.000 švedskih kruna, koje je dobio neposredno nakon ubojstva.

Pritisnut dokazima da je sudjelovao u pripremama atentata, Kuburaš je bio spreman surađivati sa švedskom policijom. Priznao je kako mu je za sudjelovanje u ubojstvu *Udba* obećala nagradu od 20.000 američkih dolara i četvorosobni stan u Jugoslaviji.

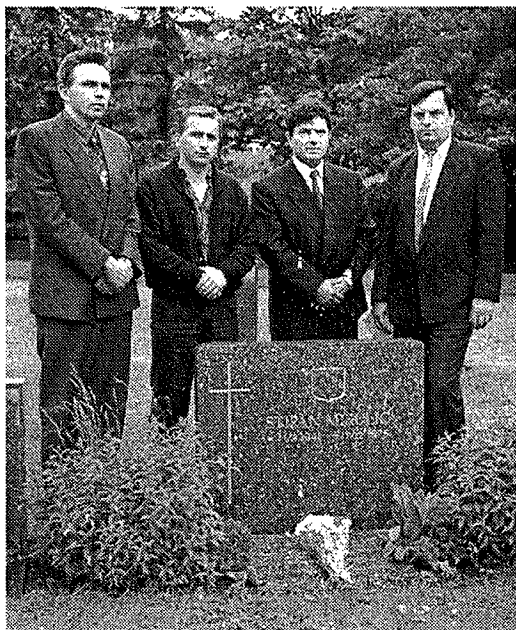
Međutim, tada su došli pritisci i ucjene iz Beograda. Kuburaš je iznenada 4. ožujka 1976. otpušten iz istražnog zatvora i protjeran u Jugoslaviju. Državni odvjetnik Brynolf Wendt javno je rekao:

“Prisiljeni smo pustiti Kuburaša, iako smo sigurni da je sudjelovao u ubojstvu. I policija i ja smo sigurni u to.”

Ivan Lasić je potvrdio da je Irfan Kuburaš bio suradnik *Udbe* - pod pseudonimom *Sana*, te da je, prema nalogu Stanka Čolaka, stupio u kontakt s Kuburašom nakon njegova povratka iz Švedske, sa zadatkom da rekonstruira uhićenje više suradnika SDB-a u Švedskoj te da Kuburašu pomogne oko situiranja u Jugoslaviji. U tu svrhu, tvrdi Lasić, Kuburašu je omogućeno, bez stvarnog polaganja ispita, stjecanje diplome profesionalnog vozača, nakon čega je radio kao taksist u Banja Luci, a iz sredstava savezne SDB kupljen mu je stan u Banja Luci, koji je 1986. zamijenio za stan u Rovinju. Međutim, uvidom u *Udbinu* dokumentaciju i Kuburašev suradnički dosije, proizlazi da je Lasićeva izjava djelomično istinita.

Irfan Kuburaš, rođen 27. studenoga 1937. u Senici kod Ključa, zavrbovan je u Jugoslaviji i 1965. upućen kao suradnik u Njemačku i potom u Švedsku. Do 1971. radio je za banjalučku *Udbu*, a 23. ožujka 1971. predan je Centru SDS-a Mostar, odnosno Stanku Čolaku. Suprotno navodima koje je dao, Lasić je Kuburaša preuzeo 29. siječnja 1974., dakle dvije godine prije ubojstva Stipe Mikulića i Kuburaševa povratka u Jugoslaviju te je morao biti informiran o njegovim aktivnosti oko organizaciji Mikulićevog ubojstva.

Irfan Kuburaš od 1986. godine živi u Rovinju gdje je radio kao recepcionar u jednom hotelu, a sada je u mirovini. Prema nalogu Stanka Čolaka, a u dogovoru s hrvatskom centralom *Udbe*, odnosno Srećkom Šimurinom, Kuburaš je zbrinut u Rovinju

Autor knjige s delegacijom HZ Herceg-Bosne (Petar Majić, dogradonačelnik Gruda, Jozo Marić, ministar u Vladi Herceg-Bosne i Vice Majić, gradonačelnik Ljubuškog) na grobu Stipe Mikulića u Goeteborgu, 1994.

u realizaciji tadašnjeg šefa regionalnog centra *Udbe* u Puli Lina Ivetića, s kojim je do danas ostao u dobrim, prijateljskim odnosima.

Kuburaš nije jedini suradnik jugoslavenske *Udbe* koji je bio zbrinut u Istri. Njih ima više, a posebno je zanimljiv slučaj Srbislava Petrova - *Srbe*, suradnika pokrajinske centrale vojvođanske *Udbe* iz Novog Sada, koji je još 1968. kao kriminalac zavrbovan i korišten u *specijalnim akcijama* protiv emigranata iz bivše Jugoslavije. Godine 1973. doselio se u Poreč, a dvije godine kasnije konačno se situirao u Umagu, odakle je -pod pseudonimom *Francuz*- operirao po cijeloj Europi. U Umagu je dobio poslovni prostor i novac iz *Udbinog* "crnog fonda" za njegovo uređenje.

Početkom devedetih godina Srbislav Petrov je počeo pokazivati ozbiljne znake neuroze te javno izražavati negodovanje zbog procesa raspada Jugoslavije i stvaranja hrvatske države. Znao bi reći: "Ja sam rešetao emigrante, a sada se stvara ustaška država". Njegovim nalogodavcima je to bio dovoljan razlog za odluku o njegovom "ušutkavanju", što se i dogodilo 2. rujna 1991.

Ubojstvo Srbislava Petrova nije poslužilo samo za ušutkavanje neugodnog svjedoka, nego je koordiniranom manipulacijom činjenica i prebacivanjem krivice na nedužne i sporedne ljude, iskorišteno za kompromitaciju i eliminaciju nekih osoba koje nisu bile po volji neoudbaškoj strukturi u hrvatskom sigurnosno-redarstvenom aparatu.

Otmica Vjenceslava Čižeka

Svojedobno su novinske agencije objavile vijest da je 8. kolovoza 1978. u Sarajevu, zbog *kontrarevolucionarne propagande* i suradnje s iseljeničkim vođama, osuđen *emigrant* Vjenceslav Čižek na šest godina zatvora. Informacija nije sadržavala objašnjenje nelogične činjenice kako se jedan hrvatski emigrant uopće našao u Sarajevu.

Vjenceslav Čižek je rođen 28. veljače 1929. u Đenovićima kod Herceg Novog u Crnoj Gori. U ranoj mladosti, kao srednjoškolac, počeo je objavljivati pjesme i književne radove. Nakon odsluženja vojnog roka uređivao je časopise za mladež u Cetinju i

Podgorici. Početkom 1954. protjeran je iz Crne Gore zbog kritiziranja jednopartijskog sustava. Najprije se sklonio u Sarajevo i potom u Beograd, gdje je pristupio krugu disidenata među studentima i književnicima. Ali ni tamo nije imao mira: zbog antikomunističke propagande osuđen je na dvije godine zatvora. Šest mjeseci je proveo pod istragom u beogradskoj *Glavnjači*, a ostatak kazne izdržao je u srijemskomitrovačkoj robijašnici.

Nakon izdržane kazne Čížek se nastanio u Sarajevu i na tamošnjem sveučilištu nastavio prekinuti studij filozofije. Predsjednik *Udruženja književnika Bosne i Hercegovine*, Mak Dizdar postavio ga je za tehničkog tajnika udruženja kako bi mu omogućio egzistenciju. Nakon završetka studija Čížek je pokušao naći stalno zaposlenje u

glavnom bosanskohercegovačkom gradu, ali nije uspio. Bio je prisiljen preseliti se u provincijski gradić Kakanj, ali je i tamo dobio otkaz nakon godinu dana rada. U sljedećem razdoblju mijenjao je skoro svake godine mjesto zaposlenja (Kotor, Podgorica, Foča...), jer su za njim stizale takve političke karakteristike da su se direktori škola plašili zadržati ga u službi.

Napokon, nakon *Karađorđeva* i propasti *Maspoka* u Hrvatskoj, Čížek shvaća da za njega nema egzistencije u Jugoslaviji i odlučuje se za odlazak u emigraciju. Odmah nakon dolaska u SR Njemačku podnio je zahtjev za politički azil i postao aktivan član *Hrvatske republikanske stranke* (HRS). Redovno je objavljivao političke i književne priloge u glasilu HRS-a *Republika Hrvatska* i časopisu *Hrvatska revija*, te je postao vrlo popularan među Hrvatima u SR Njemačkoj. *Udbu* je to uznemirilo, pa je počela plesti mrežu oko njega.

Kao i većina hrvatskih nacionalista koji su živjeli u Bosni, Čížek je imao jednu slabost: sentimentalno odnos prema bosanskohercegovačkim muslimanima. Smatrao je svojom vrlo važnom zadaćom raditi u cilju njihova povratka hrvatskom nacionalnom korpusu. *Udba* je u njegovu blizinu uputila Hasana Milića, rođenog 1937. u selu Mahala kod Rogatice. Kad bi Milić odlazio na odmor u Jugoslaviju, ponudio bi se Čížeku da prenese poruke njegovim prijateljima u Sarajevu. Nakon ljetnog odmora 1977. Milić je donio Čížeku poruku jedne njegove prijateljice, sveučilišne profesorice iz Sarajeva, da bi ga željela vidjeti. Dogovoren je sastanak u Italiji.

Pun povjerenja prema Miliću, ne znajući da je ovaj suradnik sarajevske *Udbe* pod pseudonimom *Vladimir*, Čížek je 11. studenoga 1977. s njim krenuo u Italiju. Kad su prešli švicarsko-talijansku granicu, prigodom izlaska iz grada Lago di Como, nekoliko

Prof. Vjenceslav Čížek

Ein Mensch, Denker und Märtyrer

Naslovna stranica brošure o
Vjenceslavu Čížeku

automobila je blokiralo autocestu. Čižek je napadnut, omamljen i prebačen u drugi automobil. Pritom je teško ozlijeđen: dok se opirao, napadači su mu iščašili rame. Prebacili su ga u Jugoslaviju.

Jedan drugi suradnik, Jerko Šimić, rođen 2. veljače 1940. u Sovićima kod Gruda, koji se i mostarskoj *Udbi* vodio pod pseudonimom *Valter*, a kojega je na vezi držao njegov susjed Miro Šimić, inspektor mostarske *Udbe*, angažiran je da iz Čižekova stana u Njemačkoj donese dokumente i ostale spise svojim posladavcima u Mostaru.

Čižek je jedno vrijeme proveo u podrumu neke kuće, gdje je mučen i ispitivan. Tri puta je odvođen na simulirano strijeljanje. Prilikom mučenja u toj kući dodatno je ozlijeđen: od udaraca u glavu oštećeni su mu vidni živci. Čižek je od posljedica tih mučenja potpuno oslijepio. Presudu je dočekao u istražnom zatvoru u Sarajevu. Osuđen je na petnaestogodišnju robiju. Nju je izdržavao u zloglasnoj robijašnici u Zenici, gdje je bio izvrgnut daljnjim maltretiranjima i ponižavanjima stražara i zatvorenika-kriminalaca.

Otmicu Vjenceslava Čižeka, prema više izvora, uz odobrenje tadašnjeg šefa bosanskohercegovačke *Udbe*, Duška Zgonjanina, organizirali su i izveli službenici sarajevske *Udbe* Tomislav Kokor, Ilija Sprečkić, Josip Ausić, Sabib Drnda i Branko Pletikosa. Za uspješno obavljenju akciju bili su pismeno pohvaljeni i unaprijeđeni, te novčano nagrađeni.

Na svoj udio u akciji posebno ponosan je bio Branko Pletikosa, koji je djelatnik sarajevske *Udbe* postao svega nekoliko mjeseci prije Čižekove otmice. Prije toga, od srpnja 1974. bio je suradnik Centra SDS Sarajevo pod pseudonimom *Tezej*, a na vezi ga je držao Tomislav Kokor koji je u njegov suradnički karton zapisao: "Spreman i za specijalne zadatke".

UPITNIK S

1. Ime, prezime i prezime	PLETIKOSA Branka BRANKO
2. Prezime	"22222"
3. Datum i mjesto rođenja (datum i god.)	1944. god. u Sarajevu
4. Mjesto i adresa boravišta (prezime)	Sarajevo, Ruzaka 30
5. Strana rođenja	Bošnjačen - crnogorac
6. Partisanost	SRPSK
7. Obiteljstvo	OTRŽ
8. Zanimanje izvan posla	ugostitelj
9. Mjesto i vrsta službe ili službe (u slučaju da nije u službi)	Ugostiteljska škola Sarajevo
10. Vrsta i vrsta službe	Prosvjeta
11. Školska sprega, obrazovni stepeni (prezime)	Viša školska sprega
12. Znanje stranih jezika	Više stranih jezika
13. Obilježavanje osobe - osim što je	Uporan, analitičar i odvažan
14. Ostalo o osobi	da
15. Podaci o osobi i drugim osobama (osim što je)	

Faksimil suradničkog kartona Branka Pletikose ("Tezej")

Za Čižeka su se odmah zauzele međunarodne organizacije za ljudska prava *Amnesty International* iz Londona i *Internationale Gesellschaft für Menschenrechte* iz Frankfurta. Zastupnik u njemačkom parlamentu Claus Jaeger pisao je 1. lipnja 1979. u ime *Europske konferencije za ljudska prava i samoodređenje* ministru vanjskih poslova Hans-Peteru Genscheru o Čižekovoj otmici i tražio je da se bomska vlada zauzme za njegovo oslobađanje. Međutim, jugoslavenske vlasti nisu popuštale iz jednostavnog razloga, što bi oslobađanjem Čižeka na slobodi imale svjedoka državnog terora.

Tek nakon deset izdržanih godina zatvora, a nakon intenzivnih zalaganja njemačke vlade, Čižek je pušten iz zatvora i dopušteno mu je da otputuje u Njemačku. Umro je u Dortmundu 24. studenoga 2000, a 1. prosinca 2000. pokopan je na gradskom groblju u Sinju.

Ubojstvo Josipa Oreča

Josip Oreč

Polovicom sedamdesetih godina glava Josipa Oreča, rođenog 12. ožujka 1937. u Donjem Višnjiku kod Dervente, bila je ucijenjena na visoku svotu novca. Oreč je, nakon izdržane zatvorske kazne zbog sabotaže, koncem 1961. pobjegao iz Jugoslavije u Italiju. Sljedeće godine dospio je na *Peti kontinent*, u Australiju, i kao većina novopridošlih emigranata, učlanio se u *Hrvatski oslobodilački pokret*. Kad je skupina mlađih emigranata osnovala *Hrvatsku uzdanicu*, Oreč je postao urednik organizacijskog glasila *Uzdanica*.

U drugoj polovici šezdesetih godina vratio se u Europu. Najprije se nastanio u Španjolskoj i potom u Njemačkoj. Tu je 1972. godine uhićen zbog planiranja atentata na jugoslavenskog konzula u Stuttgartu, Vojislava Đukića.

Akcija je, kao što je poznato, bila izdana, Oreč je uhićen i osuđen na četiri godine zatvora. Nakon izdržane kazne Oreč se, u strahu da bi mogao biti likvidiran, odselio u Južnoafričku Republiku. U Johannesburgu se zbližio s Vladom Pavličem kojega je upoznao još u Australiji. Premda je bio nešto načuo o njegovim vezama s osječkom *Udbom* i, navodno, Josipom Perkovićem, nije vjerovao u te priče. Međutim, one ne samo da su bile istinite, nego je Pavlič u međuvremenu dobio zadatak da likvidira Oreča te čak pronašao pomagača, nekog Branka Čučkovića.

Njih dvojica su, prema pisanju južnoafričkog tiska, ubojstvo pomno planirali. Johannesburgski dnevnik *The Citizen* od 31. prosinca 1977, pod naslovom *Nevjerojatna priča o špijunskom ubojstvu*, pisao je:

“The Citizen’ može danas objaviti da su izdati nalozi za uhićenje dva čovjeka koji su ubili Jozu Oreča (40), jugoslavenskog antikomunističkog borca čije je raskomadano tijelo pronađeno u plastičnoj vreći u Vereenigingu prije jedanaest dana. Ti ljudi su Vladimir Pavlič (36), tajni agent jugoslavenske tajne službe ‘SDB’ koji je dobio specijalni zadatak da ubije Oreča, i Branko Čučković, automehaničar kojeg je regrutirao Pavlič da mu pomogne u ubojstvu. Obojica su stanovali u Berea Bulevardu u povećoj zgradi u ulici Abel Road, Berea, Johannesburg, i obojica su pobjegla u Jugoslaviju.

‘The Citizen’ također otkriva da su Pavlič i Čučković upotrijebili sjekiru pri ubijanju Oreča, što su detektivi opisali kao najbrutalnije ubojstvo tijekom niza godina. Ubojice su svezali Oreču ruke iza leđa, a onda su ga udarali oštricom sjekire po vratu i glavi. To su sračunato učinili da mu ne izmrcvare lice. Policija vjeruje da su hladnokrvni ubojice onda fotografirali njegovo lice kamerom koju su dva dana ranije kupili u jednoj johannesburškoj trgovini, kako bi Pavlič mogao dokazati bez sumnje svojim pretpostavljenima u jugoslavenskoj tajnoj službi da je on izvršio svoju misiju. To je uvriježena tehnika

Faksimil članka iz južnoafričkih novina o ubojstvu Josipa Oreča; Ona fotografijama dolje: Vlado Pavlić (lijevo), Branko Čučković (u sredini)

za 'djelatnost protiv države'. Nije bilo suđenja. Komunisti su jednostavno došli u njezinu kuću i smijući se ubili je. Jozo Oreč je pričao prijateljima da je to u njemu stvorilo silnu odbojnost prema komunizmu i svemu što je komunizam zagovarao.

U 1971. on je sudjelovao u pokušaju eliminacije jednog jugoslavenskog konzula u Zapadnoj Njemačkoj. Pokušaj nije uspio, ali kasnije je jugoslavenska tajna služba ponudila veliku nagradu za njegovo hvatanje 'mrtvog ili živog'. Kasnije je nagrada promijenjena, tj. tražena je jedino smrt. Nakon dužeg boravka u Zapadnoj Njemačkoj, Oreč je došao u Južnu Afriku u listopadu prošle godine. Tvrdnja da je ovdje boravio ilegalno nije točna. On je uredno dobio ulaznu vizu u Bonnu i dozvola boravka mu je produljena dva puta. On je radio kao knjigovođa u jednoj građevinskoj tvrtki, a u slobodno vrijeme nastavljao bi sa svojom aktivnosti protiv komunizma.

Njegova kretanja bila su poznata Vladimiru Pavliću, špijunu za kojega se zna da je radio za jugoslavensku tajnu službu u Australiji. Nema nikakve sumnje u Pavličeve špijunske aktivnosti. Njegov prvi nadređeni bio je jugoslavenski konzul u Melbourneu. Poznato je da je taj čovjek ravnao njegovim aktivnostima nekoliko godina, dok Pavlić nije, 1974. godine, došao u Južnu Afriku.

Zna se da je Pavlić odlazio u Jugoslaviju nakon što je otkrio da Oreč živi u Johannesburgu. Vjeruje se da je tada Pavlić dobio instrukcije da ubije Oreča, ali na takav način koji neće ostavljati bilo kakvu sumnju da je ubio pravu osobu. Zbog toga je Pavlić regrutirao pomoćnika Branka Čučkovića, kriminalca koji je prije nekoliko godina pobjegao iz Jugoslavije nakon što je

koju rabe agenti zemalja iza željezne zavjese.

Zna se da je jedan prijatelj Vladimira Pavlića, čije je ime poznato 'The Citizenu', trenutačno u pritvoru i pomaže policiji u njihovoj istrazi. Za sada nema dokaza da je privedeni čovjek umiješan u ubojstvo Oreča, ali se zna da je razgovarao s dvojicom ubojica u zračnoj luci Jan Smuts prije nego su poletjeli za Jugoslaviju preko Frankfurta.

Jozo Oreč je rođen u Višnjiku kraj Dervente u Jugoslaviji 13. 4. 1937. Godine 1945, u svojoj osmoj godini, gledao je bespomoćno kada su članovi jugoslavenske komunističke partije ubili njegovu majku. Ona je bila antikomunistkinja koju su optužili

bio osuđen na 10 godina zatvora zbog pljačke pošte.

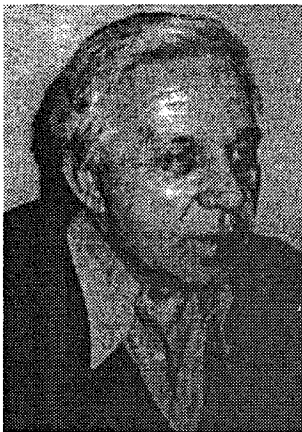
Dok je pio u 'Hillbeef coffee bars' Čučković nije skrivao da mu nedostaje život u Jugoslaviji i da bi učinio 'bilo što' za mogućnost povratka. Pavlić je sredio Čučkoviću povratak u Jugoslaviju i jamstvo da će biti oslobođen kazne za pljačku pošte ako pomogne u ubojstvu 'jednog od najvećih neprijatelja Jugoslavije'. Čučković se složio, a njegov glavni zadatak je bio sprijatelжити se s Orečom, pozorno pratiti i evidentirati sva Orečova kretanja .

Dana 15. prosinca Pavlić je bio spreman za izvođenje ubojstva, jer toga dana su u trgovini on i Čučković kupili fotokameru. Dan kasnije Pavlić je odveo svoju atraktivnu suprugu Dunju (33) u zračnu luku Jan Smuts gdje se ukrcala na zrakoplov za Zapadnu Njemačku. Pavlić i Čučković su i za sebe kupili zrakoplovne karte.

Kasno sljedeće večeri Čučković je namamio Oreča na sastanak s Pavličem. Ubojstvo je počinjeno u nedjelju ujutro između 2 i 4 sata, 18. prosinca. Pet sati poslije ubojice su proslavile ubojstvo popivši bocu whiskeya i više boca piva u Čučkovićevom stanu. Potom su ta dva čovjeka spakirali svoje kovčege i zatražili prijatelja da ih odveze u zračnu luku gdje su se ukricali na zrakoplov za Frankfurt. Tu su se ukricali na prvi zrakoplov za Jugoslaviju."

Prema podacima MUP-a RH, Vladimir Pavlić i Branko Čučković bili su tijekom srbijanske agresije na Republiku Hrvatsku aktivni u vojsci *Republike srpske krajine*. Čučković je nakon *Oluje* najprije pobjegao u Srbiju i potom u Grčku. Ravlić je bio odbornik u *SO Vukovar*. Danas živi u Đurđenovcu kod Našica.

Otmica Ivica Novakovića

Ivica Novaković

Ivica Novaković rođen je 12. svibnja 1936. u Brezici kod Sarajeva. Nakon rata partizani su strijeljali njegovog oca, dva tetka i ujaka. Iseljeni su iz obiteljske kuće i konfiscirana im je cjelokupna imovina. Srednju školu uspio je završiti u Tuzli, a fakultet strojarstva, uz redovan rad, u Sloveniji. Budući da je zbog svog podrijetla stalno bio izložen šikaniranju, 1970. je napustio Jugoslaviju i zaposlio se u Njemačkoj. Novaković je smatrao svojom obavezom povezati se s hrvatskim političkim iseljeništvom te pomoći u borbi protiv komunizma u Jugoslavije. Upoznao je Stipu Bilandžića i počeo, pod pseudonimom, surađivati u glasilu HNO-a *Otpor*. Posebno je nastojao među hrvatskim pečalbarima jačati ideju potrebe otpora jugokomunističkom režimu.

Početakom 1978. Novaković je odlučio prebaciti cijelu obitelj u Njemačku. Znao je da je *Udba* informirana o

njegovoj suradnji s hrvatskom emigracijom, pa je odlučio u Jugoslaviju otići s falsificiranom putovnicom. Na žalost, imao je nesreću. Preko nekih prijatelja upoznao je Željka Šuška, ne znajući da je suradnik sarajevske *Udbe* pod pseudonimom *Puma*. On mu je nabavio falsificiranu putovnicu i ponudio se da ga preveze preko tadašnje austrijsko-jugoslavenske granice. Tako se dogodilo 27. studenog 1978. Čim su prešli granicu dočekala ih je *Udba* i uhitila.

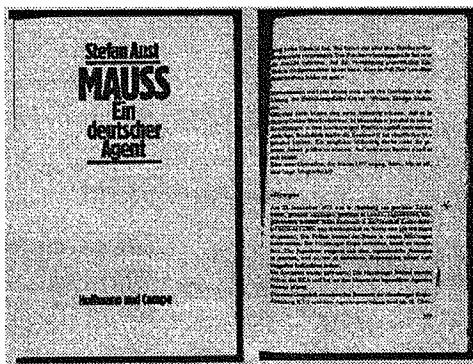
Željko Šušak, nadimkom *Đango*, rodom iz Širokog Brijega u Hercegovini, početkom sedamdesetih godina došao je u Njemačku i povezo se s krugom kriminalaca iz Jugoslavije. *Đango* je 23. studenog 1973. upao u policijsku klopku u Hamburgu, kad je pokušao provaliti u trgovinu tekstila i kože. Tijekom izdržavanja kazne u zatvoru, u kojemu je bila zatočena i nekolicina njemačkih terorista, pristao je na suradnju s njemačkom saveznom kriminalističkom policijom (*Bundeskriminalamt* - BKA) iz Wiesbadena. Kasnije ga je njemačka tajna policija koristila, pored akcija protiv njemačkih terorista i hrvatske emigracije, i u nekim međunarodnim operacijama surađujući s tajnim službama drugih europskih zemalja.

Kad se, koncem ljeta 1979, vratio u Jugoslaviju, umjesto pohvala i odlikovanja, *Udba* ga je uhitila. Optužen je da je "njemačkoj tajnoj policiji izdao suradnju". Osuđen je na dvanaest godina zatvora, od kojih je odležao osam. U zatvoru je, kako svjedoče hrvatski politički zatvorenici iz zeničke robijašnice, obnovio iskrenu suradnju s *Udbom*.

Ivica Novaković je nakon izlaska iz zatvora opisao svoje uhićenje, pritvor i suđenje:

"Nakon par dana provedenih u nekoj planinarskoj kućici na Jahorini, došli su jednog popodneva dva udbaša, u kojima sam prepoznao istu dvojicu iz 1976. koji su me nagovarali na ubojstvo Stipe Bilandžića: Tomislav Kokor, rođen u Varešu, nastavnik tjelesnog odgoja, i Branko Pletikosa, rođen u Sarajevu, bivši konobar u hotelu Europa. Dolaskom te dvojice za mene počinje novi val mučenja i maltretiranja. Tučen sam i vrijeđan najvulgarnijim psovka. Kad sam odbio potpisati zapisnik, u koji su ti udbaši od početka do kraju unijeli prljave laži, izvodili su me iz te planinarske kuće i prijetili mi smrću. Tukli su me i prisiljavali na potpis.

Petog prosinca 1978. godine noću su me prebacili u Okružni zatvor Sarajevo i nigdje nije bilo registrirano da sam uhićen devet dana ranije. Ovdje je započelo novo maltretiranje s nešto proširenom optužnicom. Preko mjesec dana, iz dana u dan dolazili su udbaši Vlado Ivanković, Tomislav Kokor i Branko

Faksimil knjige Stefana Austa u kojoj se spominje Željko Šušak kao dvostruki agent, 1988.

Pletikosa, te me prisiljavali da priznam da sam njemački špijun i slično. Tukli su me da priznam njihovu optužnicu.

Suđenje je trajalo samo jedan sat i bilo je tajno. Sudac Trpimir Tomić, rodom od Konjica, osudio me je na jedanaest godina zatvora. U okružnom zatvoru u Sarajevu ostao sam do 23. srpnja 1979. kad sam prebačen u robijašnicu u Zenici. Odveli su me u samicu u tzv. staklari, gdje sam proveo preko četiri mjeseca. Kad sam se pobunio, stražari su me pretukli. U maltretiranju je posebno prednjačio stražar Milan Medić.

Nakon toga su me zatvorili u tzv. samicu-mračaru. U sredini ćelije ubetonirana je alka. Morao sam sjesti na betonski pod, raširiti noge i sasvim blizu doći do alke. Onda me stražar vezao lancem za ruke, tako da se nisam mogao micati. Kad bi došla noć, lanac bi produžio toliko da sam mogao na stranu leći.

Nakon svih Tantalovih muka, 5. prosinca 1988. ugledao sam slobodu. U Sarajevu sam zatražio putovnicu, a Tomislav Kokor mi je rekao da nikad neću dobiti ni putovnicu ni posao, a ako slučajno negdje budem pričao o maltretiranjima i suđenju, da će me ponovno uhititi i osuditi. Nakon toga sam ponovno pobjegao u Njemačku”.

Tomislav Kokor je bio posljednji načelnik Druge uprave sarajevske Udbe, a početkom rata i načelnik SIS-a sarajevskog HVO-a. Nakon odlaska iz HVO-a zahvaljujući dobrim odnosima s Franjom Topićem volontirao je u športskoj sekciji *Kulturnog društva Napredak*.

Ubojstvo Nikole Miličevića - *Bebana*

Nikola Miličević

U jutarnjim satima 13. siječnja 1980, na jednom parkiralištu u Frankfurtu, ubijen je Nikola Miličević-*Beban*, rođen 10. listopada 1937. u Vionici kod Čitluka, bliski suradnik Brune Bušića i jedan od osnivača *Ujedinjenih Hrvata Njemačke*. Iza sebe je ostavio udovicu i petero djece između 4 i 12 godina.

Ime Nikole Miličevića nalazilo se na popisu šestorice Hrvata čije je izručenje Beograd tražio u zamjenu za četvero njemačkih terorista uhićenih u Zagrebu. Kad ta trgovina nije uspjela, Beograd se odlučio na likvidacije. Njemačka policija je utvrdila da oružje iz kojega je Miličević ubijen potječe iz iste radionice u Mađarskoj, u kojoj je bilo pripravljeno oružje za ubojstvo Stipe Bilandžića. Nakon neuspjelog atentata na Bilandžića atentatori su odbacili oružje, koje je policija pronašla i tako bila u mogućnosti točno utvrditi njegovo podrijetlo.

Obradu nad Nikolom Miličevićem vodila je mostarska *Udba*, odnosno njezin inspektor zadužen za emigraciju Nikola Ostojić-*Žutkić*. Neposredno pred ubojstvo u obradu se aktivno uključila središnjica bosansko-hercegovačke *Udbe*.

Prema izjavi bivšeg šefa sarajevske središnjice *Udbe*, Ivana Čurka, u pripremi ubojstva sudjelovali su suradnici bosanskohercegovačke *Udbe* - braća Hasaga (1931.) i Adam (1939.) Bećirević iz sela Badić kod Bosanske Krupe, koji su živjeli u okolici Frankfurta. Oni su bili suradnici *Centra SDB-a Bihać* pod pseudonimima *Mato 1* i *Mato 2*. Prema Čurkovim saznanjima, oni su novčano nagrađeni za sudjelovanje u pripremanju ubojstva, a nagradu im je isplatio Jerko Bradvica koji je pritom izjavio da nema dovoljno novca u specijalnoj blagajni da ih nagradi koliko su zaslužili.

Također, hrvatska *Udba* se u nekoliko puta žalila na bosansku da nije poštovala financijske obveze nastale uslijed pomoći njezinih suradnika u atentatima na obitelj Stjepana Ševe, Iliju Vučića i Nikolu Miličevića.

Ubojstvo Stanka Nižića

Stanko Nižić, rođen 24. veljače 1951. u Crvenom Grmu kod Ljubuškog, ubijen je revolverskim hicima iz najneposrednije blizine u večernjim satima 24. kolovoza 1981. na radnom mjestu u züriškom hotelu *Kindli*. Züriški list *Blick* napisao je u tom povodu:

Stanko Nižić

“Povijet Nižićeve smrti počinje gotovo na dan točno prije pet godina. Dne 28. kolovoza 1976. eksplodirala je bomba, koja je raznijela Hrvata iz Nize, Ivana Tuksora i teško ranila sedam osoba. Policija je kod ubijenog pronašla mali crni kalendar, u kojemu se nalazilo i ime Stanka Nižića iz Züricha”.

Tuksora i Nižića povezivao je zajednički suradnik koji je ujedno bio i tajni doušnik Blagoja Zelića pod pseudonimom *Šime*. On je *Udbi* slao vrlo opaka izvješća.

Jedno od njih, sastavljeno od Blagoja Zelića 8. srpnja 1977., glasi:

“Dana 9. 6. 1977. suradniku ‘Šimi’ u Pariz telefonom se javio emigrant Josip Katalenić iz Rima, rekavši mu da se nalazi u hotelu ‘Londra’ u sobi 906, telefon 770071. Rekao je da je s njim i Wilson tzv. ‘Bradonja’, obavještajac iz Čilea, koji po svijetu organizira atentate na čileanske ljevičare. Prema ranijem dogovoru on se želi upoznati sa suradnikom, zbog pripremanja jednog atentata na jugu Francuske.

Dalje je Katalenić javio izvoru da narednih dana, a u vrijeme održavanja Beogradske konferencije, priprema okupaciju jednog od naših veleposlanstava u Europi, najvjerojatnije u Kopenhagenu, jer je ova zemlja spominjana u telefonskom razgovoru.

Za osoblje veleposlanstva, koje bi bilo zarobljeno, diverzanti će tražiti puštanje na slobodu iz zatvora lica osuđenih prije 2 godine u Zadru, kao što su Marko Dizdar, Bilušić, Aras i još neki, te Vinka Barišića i njegove sudionice Barbare Placket, za koju je rekao da su ga zamolili - Nijemci, jer da je nedužna osuđena.

ROKIJANOVICA REPUBLIKA HRVATSKA
 NACIONALNO SIGURNOSNO I BRANILASKO VEŠTAČKI
 GLAVNA UPRAVA SIGURNOSTI
 CENTRALNA
 2207 1977

STANICA RUKOPISNO
 1. Odbor za sigurnost
 2. Odbor za sigurnost
 3. Odbor za sigurnost
 4. Odbor za sigurnost
 5. Odbor za sigurnost
 6. Odbor za sigurnost
 7. Odbor za sigurnost
 8. Odbor za sigurnost
 9. Odbor za sigurnost
 10. Odbor za sigurnost

INFORMACIJA broj 444
 VISA: INFORMACIJA broj

IMENOM
 Nazivnik
 43

1. Odbor za sigurnost
 2. Odbor za sigurnost
 3. Odbor za sigurnost
 4. Odbor za sigurnost
 5. Odbor za sigurnost
 6. Odbor za sigurnost
 7. Odbor za sigurnost
 8. Odbor za sigurnost
 9. Odbor za sigurnost
 10. Odbor za sigurnost

IZVOR: ITAN, anegdota u Niči
 Izvora: ukupna i druge diverziono-istorijske
 jele su izvršene diverziono-istorijske ak-
 cije u osoblju, preko emigranta NIKIĆ, koji bora-
 vi u Orlins - Boljevska.

OPOMBA
 Dne 18. 9. 1977. godine došlo je lično kontakt
 sa suradnikom (ITAN) u Ničicu, koji je, po
 operativnom radniku ovog Centra (Miroslav Radoš),
 kontakt je telefonično nastalo.

Izvor je u posljednje vrijeme u nekoliko izvornih ko-
 naktirano najviše izredno izvornih u izvornim izvornim
 Teme: Gabelica Ilija i Hasković Ljubo, te u Niči-
 Dondanović Vlado, koji njima je poznato da u data-
 14. tekstu je obavio razne pripreme svima osoblju
 svi su nezrepli, a naročito Dondanović da učine ni-
 je izjavio: obično su nezrepli, koji su se istu

Faksimil izvješća
 suradnika "Šime" o Nižicu

pravim imenom, nego dogovorenim pseudonimom, da se u listu za puštanje na slobodu uvrsti još i Miljenko Hrkač i da se Wilsonu prigodom susreta ne predstavi pravim imenom.

Kad je saradnik obavijestio telefonom Katalenića, uz slušanje op. radnika, kako se Sečen ljuti i da nije na poruku reagirao, te traži da mu se ovaj telefonom odmah javi, Katalenić ga je u 3 navrata poslao u p.m., nadodajući da se Sečen uvijek ljuti, uz komentar, što se treba ljutiti kad će se to za koji dan i onako saznati preko svih svjetskih novina koje će o tome pisati.

Dana 13. 6. 1977. Katalenić je pozvao suradnika u Monte Carlo i po dolasku mu saopćio da će narednih dana, on, izvor i jedan talijanski građanin, koji je nastanjen u Mentonu - Francuska, star oko 40 g., crne puti, crna valovita kosa, kalabreški tip, navodno mu roditelji žive u SAD-u i vlasnici su više hotela, s njima će u društvu jedna djevojka, stara oko 24 g., crnka, dosta lijepa, poći u Rim, svatko sa svojim iznajmljenim automobilom, i prenijeti neki, suradniku nepoznati, materijal u Italiju.

Nakon dva dana Katalenić je rekao da će se umjesto u Rim putovati u Torino, ali je nadodao da izvor treba pronaći jednu ženu koja bi sa njime bila u kolima kao kamuflača i molio ga da za ovaj odlazak u Italiju ne govori nikome.

Rekao mu je i to da trebaju preuzeti neki materijal u vrećama i svaki od njih to voziti po 15 km, a zadnji bi to predao jednom autobusu koji bi se prebacio u Francusku.

Pored gore spomenutog talijanskog građanina s Katalenićem u društvu

Wilson - Čileanac je, prema Kataleniću, obećao i osigurao smještaj diverzanata i zatvorenika u Čileu, ako akcija uspije, kao protuuslugu za ono što je fašistička emigracija - pod vodstvom Vladimira Sečena - učinila za vojnu hunt u Čileu do sada.

Izvor je od Katalenića bio zamoljen da 10. 6. 1977. telefonom nazove Sečena u SAD i upita ga želi li on nekoga istaknuti na listu za puštanje na slobodu, pored onih zatvorenika koji su već navedeni. Na ovo pitanje Sečen telefonom nije dao nikakav odgovor, već je 'Šimu' zamolio da kaže Kataleniću da se on na njega jako ljuti i da mu se ovaj odmah javi telefonom. Odmah, sutradan 11. 6. 1977. Sečen je suradniku napisao kratko pismo u kojemu ga upozorava da mu se telefonom ubuduće ne predstavlja

stalno se nalazi još jedan Talijan po imenu Antonini, star oko 35 g., malen, pogrbljena hoda, crne puti, Sicilijanac, navodno je vlasnik jednog hotela I kategorije u Nizi. Raspoložuje velikim količinama novca i s Katalenićem svakodnevno kocka u poznatoj kockarnici u Monte Carlu.

U međuvremenu Katalenić je 'Šimi' rekao da je Sečen prodao cijelo imanje za ovu akciju i da je on odgovoran za pronalaženje i prebacivanje ljudi za okupaciju našeg veleposlanstva, rekavši mu otvoreno da je odabran Kopenhagen i to zato jer ta zemlja nema smrtne kazne, veleposlanstvo je izolirano i pristup mu je lagan, a policijsko osiguranje nije nikakvo.

Dana 17. 6. 1977. Katalenić je dobio telegram od Sečena u kojemu ga ovaj obavješćuje da se akcija odgađa, jer da je između emigranata predviđenih za izvršenje došlo do sukoba i nepovjerenja. Ovo je Katalenića razočaralo, tako da je Sečena pred suradnikom napao kao nesposobno piskaralo, koje nema smisla za organiziranje konkretnih akcija. Rekao je da mu je bespotrebno istjerao iz džepa 20.000 \$. Odlučio je da 21. 6. 1977. leti zrakoplovom za Floridu Sečenu, kako bi na licu mjesta ispitao zbog čega je došlo do odgađanja akcije, a svoj povratak najavio je za 27. 6. 1977. Međutim, vratio se već 26. 6. 1977. u Pariz i obavijestio izvora da je Sečen osnovao skupinu za okupaciju našeg veleposlanstva u Kopenhagenu od emigranata iz različitih organizacija i skupina, koji se međusobno poznaju i koji su iskazali nepovjerenje jedan prema drugom. Tako je među njima došlo do sukoba, a pored toga problem je iskrsnuo i u vezi s naknadom koju im je Sečen obećao kao i oko smještaja poslije akcije, koji im je jamčio u ime Wilsona u Čileu.

Prigodom povratka Katalenića u Pariz on je pored suradnika posjetio i emigranta Mirka Metera iz Prološca - Imotski, nastanjenog u Parizu, koji je za vrijeme rata bio pomorski časnik NDH, i iz tih vremena se poznaje sa Vladimirom Sečenom, koji je Katalenića upoznao s njim. Raspoložemo podacima da je Katalenić već u nekoliko navrata kontaktirao Metera u Parizu.

Katalenić se i danas nalazi u Monte Carlu - hotel Holbic - na odmoru sa ženom i sinom, starim 5 do 6 godina. On je izvoru čvrsto obećao skori dolazak u Pariz, gdje će ga upoznati sa Wilsonom s ciljem dogovaranja akcije prema čileanskim ljevičarima na jugu Francuske. Također je najavio odlazak u Italiju, skupa sa suradnikom, radi prebacivanja u Francusku gore spomenutih vreća, što ranije nije učinjeno iz nama nepoznatih razloga.

Kaže izvoru da više ne vjeruje u mogućnosti Sečena da organizira akciju koja je bila zamišljena na naše veleposlanstvo u Kopenhagenu. Napominje, da je to sada opasno, jer se ne zna kome su to dosada povjerali oni emigranti kojima je to bilo povjereno, a odustali su od zadatka iz gore opisanih razloga. Suradnik je instruiran da motri Katalenićeve planove i o tome nas obavješćuje.

Oko 10. 6. 1977. u Nizu je doputovao iz Jugoslavije Ilija Matuzović, iz Donje Mahale, Brčko, SRBiH, star oko 27. g., skupa sa ženom, koja je pred porodom. Izjavio je suradniku 'Đorđu' da ga je kod njega uputio emigrant Stanko Nižić iz Züricha. Za sebe je rekao da je u zemlji izvršio neke zadatke za

emigraciju i trebao biti uhićen, ali da je dan ranije uspio pobjeći. Rekao je i to da već nekoliko godina radi po zapadnoj Europi (Švicarska, SR Njemačka i Austrija) i da za emigraciju izvršava razne zadatke, da je u zemlji bio punkt Vladimira Sečena, s kojim se dopisivao na ime neke rođakinje iz drugog mjesta; da je u Švicarskoj prije 2 mj. bio uhićen skupa sa Stankom Nižićem, a nakon toga protjeran u zemlju. Za Nižića kaže da su skupa živjeli i stanovali i hvali ga kao izvrsnog ekstremista spremnog na svaku akciju.

Po dolasku u Nizu razočarano je izjavio da žali što je napustio zemlju, jer se u zemlji može nesmetano vršiti akcije za emigraciju za razliku od inozemstva, te izrazio želju da se ponovno vrati u zemlju ako mu se pribave mine, novac i druga diverzantska sredstva.

Kad je 'Šime' iz Pariza telefonom nazvao Nižića u Zürich i pitao ga, tko je Matuzović i može li mu se vjerovati, Nižić i Macukić za Mazurovića su kazali da je u zemlji učinio dosta poslova i navukao sumnju na sebe, da je povjerljiv i spreman na svaku akciju, ali da mu još nedostaje iskustva i rutine, jer da bi htio stvoriti 'slobodnu' Hrvatsku za dva dana, da se on zadovoljava manjim akcijama, a Nižić kaže da to nije u redu, već da treba rušiti poredak i državu.

Prema Nižićevu tvrđenju, on ne smije u Švicarsku, SR Njemačku, ni Austriju, pa mu je preostalo da zatraži boravak u Francuskoj, gdje će ga Nižić posjetiti u prvoj polovici 7. mj. da s njim dogovori kako bi se Matuzović vratio u zemlju i vršio akcije u korist fašističke emigracije. Potvrdio je da je u zemlji bio Sečenaova veza i da se s njim dopisivao. Na kraju, Nižić kaže da bi bilo dosta kad bi ga UDB-a imala u rukama i vidjela koliko dugo izvan zemlje boravi, koliko je granica prešao, raspolaže novcem, a nikada nije radio.

Savjetovao je da Matuzović u Nizi traži samo boravak, a ne azil, kako bi mogao slobodno putovati u zemlju kada to zatreba.

Prema posljednjoj Nižićevoj najavi, on bi oko 12. 6. 1977. stigao u Pariz, odakle bi krenuo za Nizu, na dogovor sa Matuzovićem oko njegovog odlaska u zemlju s ciljem vršenja akcija za račun emigracije.

Suradnik je instruiran da prati namjere i planove Nižića i Matuzovića i o tome nas na dogovoreni način obavješćuje".

Švicarska i njemačka policija bile su na tragu Dinku Jukiću kao provokatoru u blizini ne samo Stanka Nižića nego i Antuna Kostića iz Münchena i Mate Kolića iz Pariza, koji će također biti ubijeni svega nekoliko mjeseci poslije Nižića. Dotične policije su imale dokaze da je Dinko Jukić s njima surađivao pod pseudonimom Carlo, a Beograd je od zapadnoeuropskih vlada tražio progon svih članova iz skupine - osim Dinka Jukića. Zaključak je bio jasan.

Nižić se neko vrijeme u rujnu 1977. nalazio u internaciji na francuskom otoku Porquerolles pod optužbom da je, s još čak 24 prijatelja Hrvata, 12. listopada 1977. namjeravao likvidirati jugoslavenskog diktatora Tita za vrijeme njegovog posjeta Francuskoj. Tada je, piše *Blick*, definitivno dospio na *Udbinu* listu za likvidacije.

Prema izjavi Ivana Čurka, bivšeg šefa bosanskohercegovačke *Udbe*, za

PREZIME I IME
(za udate i djevojačko prezime)

PAULUS MIHAJLO

Nadimak	VEZA su drugom evancijama	LO-1
Lažna imena	PETROVIĆ IVAN	DL-171
Datum rođenja	30.09.1935.	Dostaje za osobu II-32916
Mjesto rođenja	Mosl. Krčevnik D. Miholjac	Savrem. lokalni prijest. znak: II/3
Ozbična	Hrvatska	III/1 IV/1
SR	Osiijek, Plivska 55	Putopis
Prebivalište		Kategorije utvrđene k. d.
Zanimanje	stolar	MOS
Državljanstvo	SFRJ	II/1-a, d, b
Ime oca	Ivan	Album fotografija
Ime majke	Rozalija Špaler	
Ime braćunog druga		
Krim. teh. obrasci		

Bezirksanwaltschaft Zürich

B-10/10203/81

Strafbefehl

Die Bezirksanwaltschaft Zürich
hat am 30. Juli 1981
in Sachen

F. S. T. O. T. I. S. Ivan, jugoslawischer Staatsangehöriger,
Clauffen, geboren 30. September 1935 in
Jajce, Rep. Srpska, d. - M. u. - c. Maria
geb. Lukić, ledig, keine Kinder, nicht vor-
bestraft, nicht Haftstrafe, nicht
sticht. Haftstrafe, Wohnort
Pfl. 19.6.81, 1415 - 20.6.81, 1000 Uhr
UW: 20.6.81, 1800 - 5.7.81, 0830 Uhr

beschuldigt die Fälligkeit von 4 Monaten etc.

gemäß auf die Akten und nachdem beide Angeklagte ihre Sachverhalte abgenommen und sich
schuldig erklärt hat in Anwendung der 1) 117M der Schweizer Strafrechtsordnung und Art. 252
Stff. 1 Abs. 2 StGB, Art. 23 Abs. 1 Absatz 4 bzw 30 über Aufschub der
und Niederlassung der Ausländer vom 26. März 1931, Art. 63 ff. StGB,
Art. 41 Stff. 1. 2. 3. 4.

gebunden und erweist:

1. Der/die Angeklagte/n wird/wirden
- der Fälligkeit von 4 Monaten im Sinne von Art. 252 Stff. 1. Abs. 2 StGB
- der Vergütung gegen den 20 über Aufschub und Niederlassung der
Ausländer vom 26. März 1931 im Sinne von Art. 23 Abs. 1 Absatz 4
dieses Gesetzes;
2. Der/die Angeklagte/n wird/wirden 21 Tagen Gefängnis abzüglich 14 Tage er-
lassener Untersuchungszeit;
3. Der Vortrag der Verteidiger wird
Prognose: 2 Jahre
Wahrsagen: --
4. Die Kosten betragen in
Fr. 20.-- Anwaltskosten (Kontokorrent)
Fr. 20.-- Gerichtskosten
Fr. 20.-- Untersuchungs- und sonst. weitere Anwaltskosten
Fr. 20.-- Gerichtskosten
Fr. 20.--

welche durch den Bescheid anordnet

5. Die Verfallenskonten werden mit der Bar-Kaution Nr. 2493 verrechnet.
6. Der mit Verfügung der Bezirksanwaltschaft Zürich, Büro B-10, vom 2.7.81
beschlossene Schweizer Prozess Nr. 30949/81, lautet auf Befehl der
Beschuldigten, die die Kosten des Verfahrens des Angeklagten, mit

Faksimil policijskih dokumenata iz Osijeka i Zuericha o Mihajlu Paulusu, alias Ivanu Petroviću

ubojstvo Nižića pripreman je *Cico 2*, ali je uhićen prije nego što je izvršio zadatak. Zaista, u dokumentaciji švicarske policije o ubojstvu Stanka Nižića nalazi se spis koji to potvrđuje. Švicarska policija je 19. lipnja 1981., dakle nešto više od mjesec dana prije ubojstva Stanka Nižića, uhitila Mihajla Paulusa u hotelu u kojem je Nižić radio i u kojemu je ubijen, zbog posjedovanja falsificiranih dokumenata:

"Okrivljenik, navodno Ivan Petrović, rođen 30. 9. 1936. u Jajcu, Bosna, Jugoslavija, jugoslavenski državljanin, vozač, sin Marka i Marije rođ. Lukić, neoženjen, navodno nastanjen u Jajcu, Bosna, - B - Jedinstva, Jugoslavija, legitimirao se njemačkom putovnicom br. D 8569532 koja glasi na Rudolf Habold, rođen 30. 9. 1940., Nijemac, koja je skupa s velikim brojem ostalih isprava, sa strojem za ispisivanje putovnica i raznim žigovima, otuđena 18. 7. '75. u Nieder-Rodenu(Duisburg), Njemačka, prigodom jedne provalne krađe, providena vlastitom fotografijom za putovnicu.

Nije utvrđen identitet osobe. Pokreće se postupak identifikacije. Pod navedenim imenima nema zapisa u našim pohranjenim aktima. Nema zapisa o traženju.

Gore imenovani, navodno Ivan Petrović, podvrgnut je nakon prijave 19. 6. '81, 14,15 sati, u hotelu 'Kindli' u Zürichu policijskoj provjeri osobe. Pritom se legitimirao njemačkom putovnicom koja glasi na Rudolf Habold, rođen 30. 9.1940. Budući da se imenovani sumnjivo ponašao, proveden je na daljnje ispitivanje u kriminalističku policiju. Pokazalo se da se kod njega radi o jugoslavenskom državljaninu koji se izdavao za njemačkog državljanina Rudolfa Habolda. Za svoje osobne podatke naveo je da je Ivan Petrović, rođen 30. 9. 1936.

Fotografije Mihajla Paulusa iz policijske kartoteke, 1964. i 1988.

Njemačka putovnica, koju je imao sa sobom, dana je na ispitivanje u laboratorij za isprave. Pokazalo se da je odnosna putovnica, skupa s velikim brojem ostalih isprava, jednim strojem za ispisivanje putovnica i raznim žigovima, otuđena u Njemačkoj u Nieder-Rodenu prigodom jedne provalne krađe.

Imenovani je saslušan o postojećem činjeničnom stanju zapisnički. Naveo je da je tu falsificiranu njemačku putovnicu kupio prije cca. 2 mjeseca u Grazu od nepoznatog Nijemca za 800 DM,

jer mu u Jugoslaviji zbog političkih razloga ne izdaju putovnicu. Danas ujutro stigao je vlakom iz Münchena - Lindau u Zürich gdje se smjestio u hotelu 'Kindli'.

Zanimjao je da je počinio kažnjiva djela. Novac, koji ima sa sobom, Fr. 1.750 i DM 860, da je u Jugoslaviji legalno zaradio.

Poslan je teleks na razna IP-mjesta, također je pokrenut postupak identifikacije".

Tek 19. siječnja 1982. navodni Ivan Petrović je identificiran kao Mihajlo Paulus. Nakon izdržane kazne protjeran je u Jugoslaviju.

Ivan Ćurak je izjavio da mu je poznato, odnosno da je saznao iz razgovora s glavnim bosansko-hercegovačkim udbašem za specijalne zadatke, Tomislavom Bralom, da je dotični bio glavna kontakt osoba za dogovore s Cicom 2 te da je i sam odlazio u Zürich sa zadatkom da organizira ubojstvo Nižića i da je u tu svrhu navraćao, ili čak i spavao u hotelu u kojemu je Nižić radio kao recepcionar, i gdje je na kraju i ubijen.

Ivan Lasić, jedan od šefova jugoslavenske Udbe, izjavio je da je od kolega u SSUP-u čuo da je Stanka Nižića ubio profesionalni ubojica, suradnik riječke Udbe, Pitagora, koji se nakon povratka u Jugoslaviju navodno hvalio da je Nižiću nakon likvidacije u ruku stavio jednu šljivu i u usta jednu košticu šljive koju je sam upravo pojeo.

Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava, na zahtjev oca Stanka Nižića, zatražila je od švicarskih vlasti odobrenje za odobrenje prijenosa njegovih posmrtnih ostataka u domovinu. Vlasti Kantona Zürich koji ima vrlo stroge propise o "brizi za grobnu tišinu preminulih", ovo je bio u povijesti tek drugi slučaj odobrenja ekshumacije i prijenosa nečijih posmrtnih ostataka. U odluci poglavarstva Grada Dietikon kod Züricha, na čijem gradskom groblju su bili pokopani posmrtni ostaci pok. Stanka Nižića, stoji:

"U Gradu Dietikonu do sada nije poznat nijedan slučaj ekshumacije. U cijelom Kantonu Zürich poznat je jedan slučaj ekshumacije, odobren zbog

posebnih obiteljskih razloga. U ovom slučaju ne radi se samo o posebnim obiteljskim razlozima, već i o činjenici da je preminuli bio na glasu kao borac za nezavisnu hrvatsku državu te ga se stoga danas smatra nacionalnim herojem. Zbog toga treba biti pokopan u svojoj domovini. Prigodom odlučivanja između propisa o 'brizi za grobnu tišinu' i hrvatskih nacionalnih interesa, mora se uzeti u obzir da pokop preminulog 1981. nije bio moguć u njegovoj domovini, te da njegovi roditelji nisu mogli biti nazočni pogrebu u Švicarskoj. Zbog toga se ovom zahtjevu udovoljava u smislu posebnog odobrenja".

Ekshumacija posmrtnih ostataka pok. Stanka Nižića izvršena je 29. lipnja 1999., a ispraćaju posmrtnih ostataka pok. Stanka Nižića u domovinu bio je nazočan generalni konzul RH u Zürichu Slavko Novokmet. Naknadni pokop posmrtnih ostataka pok. Stanka Nižića obavljen je 11. srpnja 1999. na mjesnom *Groblju Svetog Ivana* u Crvenom Grmu kod Ljubuškog. Pogrebu su bili nazočni predstavnici državne *Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava*, *Županije hercegovačko-neretvanske*, *Općine Ljubuški* i *Kluba hrvatskih povratnika iz iseljenišтва*, kao i suborci i prijatelji pok. Stanka Nižića iz domovine i iseljenišтва.

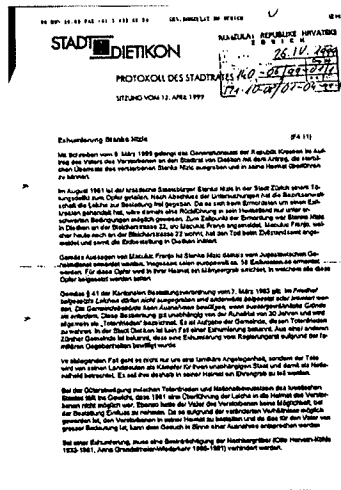
Atentati na Luku Kraljevića

Luka Kraljević, rođen 10. listopada 1948. u Crvenom Grmu kod Ljubuškog, sredinom šezdesetih godina suđen je u Mostaru na višegodišnju kaznu zbog hrvatskog nacionalizma i antijugoslavenske propagande. Nakon izdržane kazne 1971. odlazi u Njemačku gdje dobiva politički azil. Odmah se povezoao s političkom emigracijom i nastavio borbu protiv Jugoslavije. Nakon osnutka *Hrvatskog narodnog vijeća* izabran je za predsjednika *Mjesnog ogranka HNV-a* u Augsburgu.

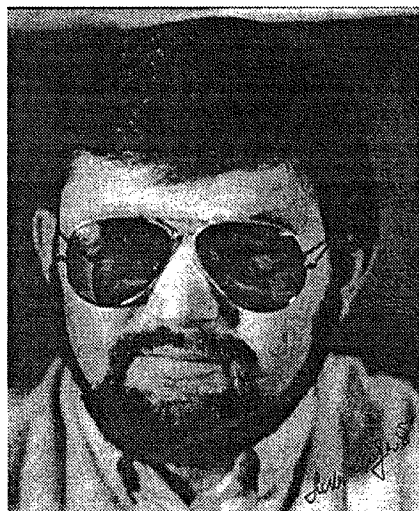
Koncem sedamdesetih godina Kraljević je pričao prijateljima da *Udba* ucjenjuje njegova brata i preko njega mu prijeti da će završiti kao Stanko Nižić i Ante Kostić ako ne pristane na suradnju. Mostarski udbaši su ga osobno telefonski nazivali i prijetili mu ubojstvom.

U petak, 20. kolovoza 1982., nekoliko minuta prije ponoći, u malom bavarskom mjestu Unterthüreimu kod Augsburga, izvršen je prvi atentat na tada tridesetčetvorogodišnjeg Luku Kraljevića.

Ostalo je nejasno jesu li napadači imali namjeru Kraljevića oteti ili ubiti. Naime, napadač s maskom na licu, crnomanjast, dubokog glasa i oko 1.80 m visok, imao je pištolj s prigušivačem, došuljao se do spavaće sobe i naredio Kraljeviću da šuti, te ga

Faksimil odluke gradskih vlasti Dietikona o ekshumaciji posmrtnih ostataka Stanka Nižića

Obitelj Kraljević neposredno nakon prvog atentata (1982.) i Luka Kraljević nakon drugog atentata (1983.)

pozvao da pođe s njim, jer ga čeka prijatelj iz Pariza. Kraljevićeva supruga Ursula, rođena Fuchs, bavila se borilačkim vještinama. Ona je iskoristila trenutak nepažnje atentatora i napala ga... Napadač je nasumce ispalio šest metaka i pobjegao. Jedan metak je okrznuo Kraljevića nad sljepoočnicom, a drugi je pogodio njegovu ženu Ursulu u nadlakticu. Za vrijeme tog događaja u susjednoj sobi je spavalo njihovo dvoje maloljetne djece.

Udba je još intenzivnije počela raditi na ubojstvu Kraljevića nakon izvješća koja su u Beograd počela pristizati, među ostalim, od suradnika Centra SDS Banja Luka pod pseudonimom *Braco* i Centra SDS Mostar pod pseudonimom *Kim*. Iza pseudonima *Braco* krio se Tome Debeljak, rođen 23. studenoga 1950. u Dragočaju kod Banja Luke, a iza pseudonima *Kim* Kraljevićev susjed iz Graba kod Ljubuškog Zdravko Vukojević, rođen 19. kolovoza 1958., kojega je na vezi držao Emir Bijedić. Oni su Kraljevića denuncirali kao emigranta koji priprema diverzije u Jugoslaviji.

Novi atentat na Luku Kraljevića izveden je 3. prosinca 1983., oko 23,50 sati. Kraljević je radio za šankom u svojoj gostionici *K novom ugostitelju*. Odjednom se začuo prasak i zvuk razbijenog stakla. Kraljević je, obliven krvlju, pao pod šank. Kola hitne pomoći prebacila su ga u *Centralnu kliniku* u Augsburgu, gdje je podvrgnut osamsatnoj operaciji. U bolnici je utvrđeno da ga je metak pogodio u sljepoočnicu. Ostao je živ, ali bez vida na oba oka.

Njemački tjedni časopis *Der Spiegel* opširno je pisao o napadima na Kraljevića. Prema *Spiegelu*, njemačka policija je utvrdila da je atentator s mjesta zločina pobjegao u automobilu rent-a-car agencije AVIS, iznajmljenom u Münchenskoj zračnoj luci na ime

19	
1. Prezime, ime i ime	VUKOJEVIĆ (HISLANA) ZDRAVKO
2. Pseudonim	"K i M"
3. Datum rođenja, mjesec i dan rođenja (za strane državljanke i državljanke)	19.8.1958.god. u Grabu-Ljubuški
4. Mjesto i adresa boravišnog mjesta u BiH	Šušvaru - SR Njemačka
5. Brojne oznake	neizmjene
6. Nacionalnost	Hrvat
7. Političko uvjerenje	SPSR
8. Svrha, vrsta ili funkcija uobičajena obavljajuća	opovorna služba
9. Razlozi zbog kojih osoba pripada na ovaj ili onaj način	
10. Ostale oznake	osobnačasti transportni radnik
11. Vrsta izvanjskih odnosa	
12. Izvanjski odnosi	
13. Izvanjski odnosi - stranost	
14. Vrsta i vrsta	Ne
15. Razlozi zbog kojih osoba pripada na ovaj ili onaj način	

Faksimil suradničkog kartona Zdravka Vukojevića - "Kim"

Slaviše Jovanovića iz Budve, a vraćenim u Beogradu. Kad su njemačke vlasti od Beograda zatražile podatke o toj osobi, nisu dobile nikakav odgovor.

Luka Kraljević se početkom devedesetih vratio u domovinu i nastanio na makarskom primorju gdje se, sa suprugom Ursulom, bavi ugostiteljstvom.

Napad na Danicu Glavaš

Danica Glavaš

U četvrtak, 9. siječnja 1986., oko 10.30 prijepodne, na vrata zgrade u kojoj je obitelj Glavaš iznajmljivala stanove u Chicagu, pozvonio je nepoznat mladić. Danica Glavaš, rođena 27. ožujka 1947. u Drinovcima, koja je bila članica uredništva časopisa *Hrvatica*, namijenjenog prvenstveno hrvatskim ženama u emigraciji, otvorila je vrata. Nepoznati mladić upitao je na engleskom, s izraženim slavenskim naglaskom: "Imate li jednosoban stan za mene?". Danica Glavaš je odgovorila da još imaju slobodnu samo jednu garsonijeru. Stranac ju je htio pogledati. Što se dalje događalo svjedočila je Danica Glavaš:

"Na putu do praznog stana, nekih 200 m, išla sam ispred nepoznatog i govorila mu o stanu, o dobrim stanarima. On nije progovorio ni riječi; išao je iza mene nečujno, na nogama je imao gumene čizme. Kad smo ušli u stan, pregledao je ormar i strop. Ne gledajući u mene, upitao je: 'Gdje je vam je suprug?'. Odgovorila sam da je negdje otišao zbog nekog posla. Upitao je gdje mi suprug radi i kako bi mogao popričati s njim. Nisam mu htjela govoriti o tome da moj suprug vodi krugovalnu postaju na hrvatskom jeziku i da je otišao tamo kako bi pripremio sljedeću emisiju. Odgovorila sam mu da u vezi sa stanom mogu jednako pomoći kao i moj suprug te da nije potrebno da s njim o tome razgovara. Nakon toga je još pogledao kuhinju i ništa više nije rekao.

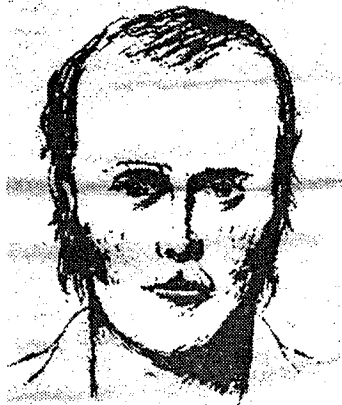
Pošla sam niz stube i zamolila ga da iza sebe zatvori vrata. Kad smo došli do ulaza u naš obiteljski stan, zatražio je da ispuni obrazac za iznajmljivanje stana. Zamolila sam ga da pričeka na hodniku dok mu donesem obrazac. Donijela sam ga i predala mu, uz primjedbu da pozvoni kad ga bude ispunio. Kratko potom, dotični je pozvonio i predao mi obrazac. Zamolila sam ga da čitljivije napiše svoj telefonski broj i da se potpiše. Tek tada sam zapravo zapazila bolje njegovo lice: imao je hrapavu kožu, male brkove žuto-smeđe boje, nos je stršio prema gore, kosa nešto tamnija nego brkovi i to s vrlo malo vlasi naprijed, oko 180 cm visok, pogled zločinca.

Kad sam se s njim pozdravila i pošla u stan, krenuo je za mnom i lijevom rukom zalupio vrata. Zaprepaštena, izustila sam na hrvatskom 'Isuse'. Moj glasni vrisak i pokušaj da otvorim vrata, nagnao je napadača da me obori na pod. Skočila sam, otvorila vrata i još jače zavikala. U tom trenutku je napadač desnom rukom povukao kaput, nogom je pridržavao opet zatvorena vrata, a lijevom

rukom me je povukao za kosu. Odjednom sam ugledala nož u njegovoj desnoj ruci. I dalje sam vrištala i pokušavala otvoriti vrata. Dok je on zamahivao, pomislila sam: 'Udbaš'. Vrištala sam sa svom srdžbom.

Usljedili su ubodi nožem: najprije me pokušao ubosti u usta; kako sam se otrgla, sam mi je zasjekao jezik. Zatim me je ubo u lice, pa je opet pokušao u usta. Opet sam se otrgla i on me je samo malo zasjekao iznad usnice. Tada sam uspjela otvoriti vrata desnom rukom, a lijevom sam zaštitila srce. Treći ubod bio je gotovo smrtonosan - ispod srca u trbuh. Nakon toga je ubojica, kroz već otvorena vrata, istrčao munjevitom brzinom. Sva u krvi uspjela sam doći do susjednog stana i pokucati na vrata, ali se nitko nije odazivao. Srećom, iznad nas je stanovao jedan liječnik koji je čuo da se nešto događa i potrčao je prema meni. Za njim je došla i njegova supruga. Gubila sam snagu i sjela na tlo, a oni su me podigli. Mlaz krvi je išao iz mene. Oni su uzeli ručnike i stavili ih na ranu. Tako su mi spasili život. Odmah su pozvali redarstvo i hitnu pomoć. Redarstvenik je došao već nakon jedne minute, a kratko nakon toga i hitna pomoć. Obrazac za najam stana, kojeg je ubojica popunio, uzela je susjeda i dala redarstveniku. Kasnije se pokazalo da su svi podaci bili krivi. Ja sam, grcajući u krvi, koja je navirala u grlo iz ozljede na jeziku, govorila o izgledu zločinca. Odvezli su me u bolnicu čije je osoblje zaista sve učinilo da mi spasi život. Kada su sve pripremili za operaciju, upitali su me koga imam. Onako, u polusvijesti, sjetila sam se troje male djece i supruga - zaplakala sam i više nisam imala snage odgovoriti. Tek peti dan, dok sam se još nalazila u šok-sobi, rečeno mi je da su pronašli moga supruga, uz čije su dopuštenje izveli još dvije operacije, a onda i četvrtu. Morali su mi odrezati slezenu i zaustaviti unutarnje krvarenje. Neizrecivo sam zahvalna dragom Bogu, mojoj obitelji, suprugu, sinu i kćerkicama, bolničkom osoblju i prijateljima, koji su me tih dana obdarivali pažnjom i davali mi snagu da sve to izdržim. Nakon izlaska iz bolnice, nastavila sam se sa svojim mužem boriti za slobodu hrvatskog naroda”.

I dok su susjedi Amerikanci i bolničko osoblje sve činili kako bi spasili život Danice Glavaš, američko redarstvo nije ništa učinilo da pronađe počinitelja, bolje rečeno da ga uhiti, jer je vrlo vjerojatno da im je njegov identitet bio poznat kratko nakon počinjenog zlodjela. Danica Glavaš o tome kaže:

Fotorobot atentatora
na Danicu Glavaš

“Redarstvenici su odavali dojam kako im je sve poznato, jer su se držali nezainteresirano. Ništa nisu poduzeli u prva dva mjeseca. Mediji su suprotno običaju u sličnim slučajevima, šutjeli o tom događaju. Istražitelji u policiji i tužiteljstvu čak nisu htjeli preuzeti izrađeni crtež zločinca. Nakon toga smo se odlučili da im ga sami odnesemo. Nadali smo se da će istraga uspjeti, jer smo mi sami došli do indicija o imenu počinitelja.”

Napad na Tomislava Naletilića

Hrvatski emigrant Tomislav Naletilić, zvan *Ćoma*, rođen 29. srpnja 1941. u Oklaju kod Širokog Brijega, kasno uvečer 26. kolovoza 1988. zatvorio je svoju gostionicu i krenuo u stan. Nakon nekoliko koraka presrela ga je nepoznata osoba i bacila mu tekućinu nepoznatog sadržaja u lice.

Božidar Spasić, inspektor *Druge uprave SSUP-a*, koji je bio organizator tog napada, opisao je događaj u knjizi *Lasica koja govori*:

"Tomo Naletilić, opet.

Tako sam nazvao ovu akciju, jer nam je ovaj ustaški vampir uvijek bio u kombinacijama, a u to vrijeme je oko sebe počeo okupljati osim ustaških i šiptarske teroriste.

Jedan od naših vrsnih suradnika uspio je tijekom noći ući u Tominu kavanu. Ustanovio je da u podrumu ima eksploziva dovoljno da digne pola Beograda u zrak. Morao sam hitno prijeći u akciju.

Iako je Naletilić odavno bio na popisu za eliminaciju, Služba, pa i ja sam, nismo poduzimali tako rigoroznu mjeru. Odlučili smo drugim sredstvima i metodama sprječavati teroriste i tek u krajnjoj nuždi poduzimati rigoroznije korake. Nije riječ o sentimentalnosti, već o strategiji. Naša je bila da se učinci akcija i napada na teroriste trebaju u koncentričnim krugovima širiti od terorista prema njegovom okruženju. To izaziva pomutnju i strah, dezorijentira više osoba odjednom, pa učinak biva dugoročniji i ostavlja prostor za manevriranje i izvođenje narednih akcija.

U tom kontekstu planirao sam i napad na Naletilića: da mu u lice i po tijelu bacimo otrovnu kiselinu koja neće oštetiti vitalne organe, ali će biti dovoljna opomena i znak da je Služba blizu njega. U Beograd sam pozvao dva vrsna agenta koja su živjela u Stuttgartu i već izvodila uspješne akcije u našoj režiji.

Stručnjaci u Institutu sigurnosti pokušavali sunapraviti kiselinu po mojoj zamisli, ali im nije polazilo za rukom. Što god su napravili, izazivalo je učinke opasne po život. Zbog toga sam se s agentima dogovorio da sami u Njemačkoj naprave priručnu mješavinu od kiselina, koje se mogu kupiti u slobodnoj prodaji. Tako su i uradili.

Akcija je mogla početi.

Naletilić je, već sam naprijed spomenuo, držao restoran u

IZVRŠILAC POSLA	LIČNA KADA
ALEKSIĆ ANĐEL	021
<p>NABAVLJEN I NEPRIJAVLJENOM DELIKTOM NALETILIĆ TOMISLAVA</p> <p>UČEK: Naletilić Tomislav "Ćoma", ustaški ekstremista, pripadnik grupe iz "KAPITAN" - 1981, član NSH i UDB, izvršio diverzantski kurs u Beogradu 1983. i bio učesnik diverzantskog kursa u Dortmundu 1978. godine. Radio na pripremanju novca za izvođenje terorističko-terorističkih akcija i za odbranu ubojenih terorista. Naba vjetik i dio novca i obavljati. Osmislivao u pripremi diverzantsko-terorističke akcije ANĐELIĆ-VOJER likvidacije u akciji "Budućnost". Bio značajna uloga u pripremanju akcija likvidacije uistini-Šešelj odobara na jedrini "Kakava" 1978. i "Sovet" 1981. godine, zbog čega je 1978. godine uhapšen i osuđan u Stuttgartu na 7 godina zatvora. Hapšen je 1978. godine pripremanjem materijala u Münchenu, autor je lista "Propaganda protiv bosnijske emigracije" i "Kasikator za pokretanje lista "Hrvatska služba", izmuc- ne je jedno na protivno povremeno eksterne ustalne akcije koje i na odgovarajuću spreku na organiziranje u Beogradu. Kontaktirao je predstavnikom Kriminološkog i kriminalističkog uredu u Beogradu u cilju organiziranja akcija u Beogradu te da uvoznici kontenti na organiziranu obavljaju od strane. Osnovan je obavljanje akcija, koji je UDB. kroz akcije "Kasikator", pokušala da napravi- tica.</p> <p>KLJUČNE RIJEČI: Propaganda, špijunaža, propaganda, UDB, UDB, UDB, Kriminološki Beograd, Kriminološki Beograd, Kriminološki Beograd, Stuttgart, Beograd, Stuttgart, Beograd.</p>	

Faksimil stranice iz UDB-inog elalaborata o Tomislavu Naletiliću

Karlsruhe, u Kontstr. 9. Nazvao ga je 'Im Hof', što bi se moglo prevesti 'U dvorištu'. Te ljetne večeri naši agenti su se pritajili iza kavane, pratili što se događa i vrebali priliku da se približe Naletiliću.

Oko deset sati uvečer iz kavane su izašla četiri pijana Nijemca i u dvorištu počela šutirati kartonske kutije koje su agenti naslonili na Naletilićev automobil. U kavani su u tom trenutku bile Tereza, njegova žena i u jednoj od prethodnih akcija moja navodna ljubavnica, i kuharica. Naletilić je bijesan izašao iz kavane i počeo se svađati s pijanim Nijemcima i u trenutku kada su se oni počeli udaljavati, prišla su mu naša dva agenta, komentirajući kako su pijani gosti nezgodni gosti. Uzgred su ga pitali je li kavana još otvorena, a kada je vlasnik odgovorio da je upravo zatvara, jedan od agenata mu je iz specijalno pripremljene posude bacio kiselinu u oči.

Policijski fotorobot napadača na Tomislava Naletilića

Tomo Naletilić je pao na zemlju kao pokošen, urlajući od bola. Agenti su se hitro kroz park udaljili, sjeli u automobil i krenuli u ranije određenu bazu. U međuvremenu, iz restorana su istrčale Tereza i kuharica. Vidjevši opekotine i ožiljke odmah su shvatile o čemu se radi. Pozvale su hitnu pomoć, a Tomu odvukle do crpke pokušavajući mu vodom ublažiti muke".

Njemačka policija, po običaju, nije ušla u trag atentatorima. Atentat nije ostavio ozbiljne posljedice na zdravlje Tomislava Naletilića te se on početkom devedesetih vratio u domovinu i sada živi u rodnom Širokom Brijegu.

Ubojstvo Ante Đapića

Ante Đapić, rođen 3. lipnja 1927. u Čaprazlijama kod Livna, emigrirao je 1962., nakon nekoliko godina provedenih na *Golom otoku* zbog osude da je pripadao tajnoj protujugoslavenskoj organizaciji. Nastanio se u SR Njemačkoj i politički aktivirao u raznim emigrantskim organizacijama. Dana 29. lipnja 1989. pronađen je mrtav u svome stanu u njemačkom gradu Nuernbergu, izboden nožem i raskoljene glave.

Anto Đapić je bio stric istoimenog predsjednika *Hrvatske stranke prava* u Hrvatskoj, koji ga je stjecajem okolnosti i pronašao mrtvog u stanu, o čemu je napisao svjedočanstvo za ovu knjigu:

"Moj stric Ante Đapić borac je za hrvatsku slobodu i nezavisnost od najranije mladosti. Kao pripadnik hrvatskih oružanih snaga (i to vrlo mladi pripadnik) prošao je kalvariju Bleiburga i Križnog puta. Životni put odveo ga je iz rodnog livanjskog kraja u Zenicu gdje je zasnavao obitelj, a u isto vrijeme ustrajno radio za hrvatsku slobodu. Ta ga je borba odvela na višegodišnju

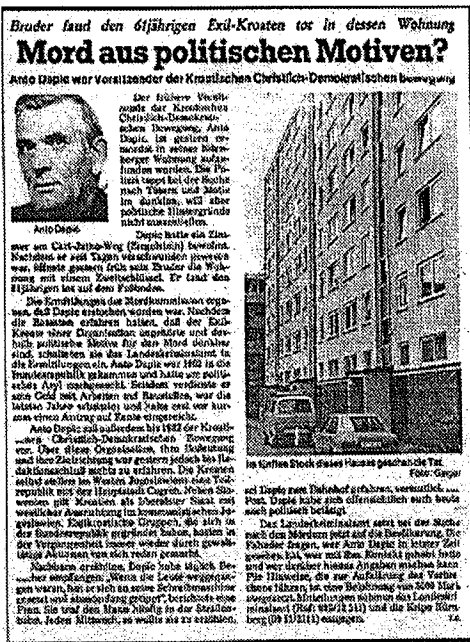
Ante Đapić

robiju, gdje je upoznao mnoge druge hrvatske stradalnike kao što su primjerice Vice Vukojević, Ivan Gabelica, Stjepan Herceg, Anto Lovrić, Boro Pavlović i drugi.

Izlaskom iz zatvora u nemogućnosti života u domovini jer je bio lišen građanskih prava, a to znači i mogućnosti zapošljavanja odlazi 1962. godine u SR Njemačku gdje je već radio njegov brat, a moj otac Ivan, i odmah se uključuje u intenzivan politički emigrantski rad. Šezdesetih godina prisniji je prijatelj i suradnik pok. Mile Rukavine i dr. Branimira Jelića.

Sedamdesetih godina utemeljuje s grupom hrvatskih emigranata Hrvatski demokršćanski pokret tražeći u emigraciji s tom idejom, tiho i samozatajno, nove metode i načine borbe u emigraciji. Ostvaruje izravnu vezu sa šefom CSU-a pok. Franz Josef Straussom, izdaje vrlo kvalitetan stranački bilten, a istovremeno cjelokupna obitelj u domovini izvrgnuta je Udbinom pritiscima i progonima zbog njegovog djelovanja. Zasigurno je već tada, ranih osamdesetih godina pala odluka u udbaško-kosovskim redovima o njegovoj fizičkoj eliminaciji. Udba ga je pokušala kidnapirati 1979. godine u Fürthu gdje je tada stanovao, ali se uspio spasiti zahvaljujući osobnoj fizičkoj snazi i spretnosti. Od tada bio je još oprezniji, jer je bilo jasno da mu je Udba opasno za petama. Ovo sve govorim iz osobnog iskustva i razgovora sa njim. Naime, sa pok. stricem posljednjih godina prije atentata provodio sam dosta vremena, a te fatalne 1989. godine, u osvit demokratskih gibanja u Hrvatskoj, proveo sam nekoliko mjeseci kod oca i strica u Njemačkoj.

Smatrao sam potrebitim napraviti ovaj uvod kako bi bilo lakše opisati tragične trenutke kada smo otac i ja našli okrutno umorenog brata i strica u njegovom skromnom stančiću u Nürnbergu. Taj tjedan u lipnju 1989. uoči Svetog Petra kada se dogodio zločin, otac i ja bili smo u pripremama za povratak u domovinu. U petak ujutro smo se od njega oprostili i krenuli iz Nuernebrga za Muenchen. Međutim, zbog poslovnih obveza otac se morao vratiti u Nuenberg. U slijedeći utorak navečer nazivali smo više puta strica kako bismo mu javili da ćemo, sutradan, u srijedu doći nazad i kod njega prespavati. Međutim, stric se nije javljao! Bilo nam je čudno, jer on navečer nije izlazio. Predpostavili smo da je možda otišao nekim prijateljima, pa smo u srijedu ujutro, ništa ne sluteći, sasvim mirno krenuli iz Münchena u Nürnberg. Kada smo došli na parkiralište ispred zgrade u kojoj je stric stanovao odmah nam je u oči upala činjenica da je prozor na njegovom stančiću na petom katu bio zatvoren. To nam je bilo jako čudno, jer je bila iznimno visoka vanjska temperatura (oko 30 stupnjeva C). Otac se odmah uznemirio i kazao: 'Ubili su ga!' Smirivao sam ga i govorio kako su to gluposti. Ali očito je otac kao rođeni brat koji je uvijek za njim strepio i iznimno ga volio, onim šestim čulom osjetio kako nešto nije u redu.

Faksimil članka iz njemačkih novina o ubojstvu Ante Đapića

Kako mi nismo imali ključeve od stana, prvo smo nazvali jednog njegovog prijatelja kako bismo ga priupitali je li stric možda kod njega ili se pak možda čuo s njim. Kada nam je telefonski rekao kako ga nije čuo od petka (dan kada smo i mi otišli od njega), oca više nisam mogao smiriti. Bilo je i meni jasno da nešto nije u redu. Znali smo da ključ od stana ima jedna osoba od apsolutnog povjerenja, brzo smo je našli, dobili ključ i vratili se pred zgradu. Priključio nam se i spomenuti stričev prijatelj. Pred zgradom smo sreli i kućepazitelja koji je rekao da pok. strica nije vidio od subote ujutro. Odlučili smo otvoriti stan. Otac je u tom trenutku već bio potpuno slomljen i nije imao snage ići gore s nama, te je stalno ponavljao kako mu je brat ubijen.

Ipak, dok smo se vozili dizalom, nadao sam se da otac samo bezrazložno strahuje i da je stric negdje živ i zdrav te da ćemo se kad se vidimo smijati našem strahu. Međutim, kada smo došli pred stančić, istog sam trenutka osjetio smrt. Otključao sam vrata i širom ih otvorio - zapuhnuo me užasan zadah! Pok. stric stanovao je u stančiću, odnosno garsonijeri, tipičnoj za samce. Izravno sa ulaznih vrata vidio se televizijski aparat. Bio je uključen, ali bez tona! Na njemu se prikazivao nekakvi crtani film. Temperatura u stanu bila je užasna, a zadah me je u prvi tren jednostavno odbacio od vrata. Izvadio sam rupčić, pritisnuo ga na nos i usta te šokiran lagano, kao u 'slow-motuion' uputio se kroz hodničić do sobe. U kuhinji je bio uključen električni štednjak. Ploče na štednjaku su bile potpuno užarene, a prozor na sobi zatvoren. Kasnije mi je obrazloženo kako su to elementi profesionalnog umorstva, jer visoka temperatura ubrzano dovodi do raspadanja tijela i otežava utvrđivanje vremena smrti. Stric je ležao na podu! Krvi je bilo posvuda; na podu, stropu, zidovima, knjigama, dokumentima, papirima koji su bili po svuda razbacani po sobi. Stričev prijatelj koji je bio sa mnom, počeo je povraćati. Ja sam istrčao iz stana i odjurio u prizemlje. Ocu je bilo sve jasno.

Ostali dio toga dana kao i slijedećih desetak dana bili su kao noćna mora. Šok, nevjericica, žalost, policija... Probao sam u ondašnjem jugoslavenskom konzulatu ishoditi odobrenje za pokop u domovini, ali su nas samo desetak dana cinično, samozadovoljno zavlčili.

Godinama sam zajedno sa pok. ocem pokušavao doći do nekih podataka koji bi mogli dati više svijetla na ovo okrutno umorstvo, koje je teško uzdrimalo moju obitelj. Bavarska policija provela je veliku istragu, ali bez većeg uspjeha. Iako je privedeno i ispitano iznimno mnogo osoba, tek je utvrđeno kako je stric okrutno ubijen čekićem i nožem u subotu poslije podne, dakle dan poslije što smo se s njim pozdravili te da je ubijen od ruku najmanje dvojice, a moguće i više počinitelja. Sve ostalo bilo je u magli kao i u gotovo svim Udbinim atentatima na hrvatske emigrante.

Prvi konkretniji tragovi vezani za ovo umorstvo pojavljuju se stvaranjem hrvatske države i otvaranjem sačuvanih dosjea Udbe. Prema izvješću Komisije za ratne i poratne žrtve kao i dostupnih zabilješki koje je ona imala jasno se upućuje na agenta Udbe, kodnog imena 'Karlo' koji se posljednjih mjeseci prije atentata nalazio u blizini pok. strica. Drugi trag je izvješće SSUP-a iz 1989. godine iz kojega je jasno vidljivo da je livanjska Udbe intenzivno radila na pripremi njegove likvidacije. U tom izvješću kao osoba zadužena za njegov 'predmet' spominje se izvjesni Anđelko Hrgić.

Kao zastupnik u Hrvatskome saboru nekoliko puta sam postavio pitanje Vladi što kani učiniti u otkrivanju i procesuiranju zločina počinjenih nad hrvatskim emigrantima, misleći pri tom naravno u prvom redu i na svog strica. Odgovora nije bilo! Zato sam službeno zatraživši od Komisije prikupio preslike spomenutih izvješća i zabilješki te ih osobno odlaskom u München dostavio Bavarskoj policiji kako bi sa novim momentima pokušao ishoditi, odnosno nastaviti istragu u Njemačkoj, kad već u Hrvatskoj Državno odvjetništvo i redarstvo svih ovih godina nisu našli za shodno otvoriti ovaj i slične procese. Ima dobrih naznaka da nova istraga u Njemačkoj ovaj put ima šansi. Vjerujem da će izdavanje ove knjige pomoći u stvaranju uvjeta za procesuiranje teških zločina Udbe i u Hrvatskoj."

Bivša državna Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava RH, u suradnji s Klubom hrvatskih povratnika iz iseljništva, organizirala je ekshumaciju posmrtnih ostataka pok. Ante Đapića s gradskog groblja u Nuernbergu i njihov prijenos u domovinu te su oni, u nazočnosti predstavnika Županije Hercegbosanske, Općine Livno i Hrvatskog društva političkih zatvorenika, 17. srpnja 1999. sahranjeni na mjesnom groblju u Donjim Rujanima kod Livna.

Ranjavanje Josipa Tokića

Nešto više od mjesec dana nakon neuspjelog atentata – 20. listopada 1988. u Škotskoj - na predsjednika Hrvatskog državotvornog pokreta Nikolu Štedula, australski Hrvati organizirali su 27. studenog 1988. demonstracije povodom tzv. *Dana republike* pred zgradom jugoslavenskog konzulata u Sydneyu. Oko dvije tisuće demonstranata u organizaciji *Hrvatskog međudruštvenog odbora* okupilo se u *Contenueal Parku* i odatle krenulo prema zgradi jugoslavenskog konzulata, koju je čuvao kordon australske policije.

Demonstracije su tekle uobičajeno, mirno, do oko 14.30 sati, kada se nekoliko službenika konzulata pojavilo s oružjem, pištoljima i automatima, na prozorima i u dvorištu zgrade. Naime, jedan demonstrant, šesnaestogodišnji dječak, preskočio je dvorišnu ogradu konzulata u namjeri da zapali jugoslavensku zastavu koja je visila iznad ulaznih vrata. Dok je pokušavao zapaliti zastavu, istrčali su službenici konzulata i počeli ga nemilosrdno tući. Na to je reagirala nekolicina njegovih prijatelja i također utrčala u dvorište da ga spasi.

Josip Tokić u bolnici

To je bio razlog nekolicini jugoslavenskih službenika da zapucaju prema demonstrantima. Jedan metak pogodio je šesnaestogodišnjeg Josipa Tokića, čiji su roditelji podrijetlom iz okolice Tomislavgrada, i teško ga ranio u grlo. Metak se bio zaglavio između kralježnice i glavne krvne žile, tako da je tek nakon nekoliko kompliciranih operacija izmakao smrtnoj opasnosti.

Naravno, slučaj je izazvao diplomatski skandal i spor. Australske vlasti su zatražile izručenje jugoslavenskih službenika okrivljenih za taj zločin i predaju oružja iz kojeg su pucali. Kao glavnog krivca, odnosno počinitelja ranjavanja Josipa Tokića, australska policija identificirala je konzularnog čuvara Zorana Matijaša.

Hrvati su odmah izrazili sumnju da se krivica prebacuje na najniže rangiranog službenika u konzulatu kako bi se umanjio značaj tog zločina pod diplomatskom maskom, a da je počinitelj, drugi službenik po rangu u konzulatu Miloš Bogičević, inače viši inspektor SSUP-a. Svjedoci tvrde da je Bogičevića u pucnjava spriječio vice-konzul Nebojša Vuletić, inače bi žrtava Bogičevićeve sulude pucnjave bilo više. Glavni jugoslavenski konzul u Sydneyu Stanojlo Grišić i ambasador u Canberri Boris Grzelj pokušali su krivicu za taj događaj prebaciti na australsku policiju, jer nije dobro osigurala zgradu ambasade. Istovremeno je jugoslavenski ministar vanjskih poslova Budimir Lončar pokušavao, doduše neuspješno, spor izgladiti.

- Yugoslav consul U-turn -

By foreign editor **ROY JACKSON**

SYDNEY, Vic. — It is almost 12 months after the Federal Government ordered it shut after a shooting incident.

The consulate was closed and its staff expelled after the Yugoslav Government refused to hand over an alleged assassin until it was clearly established that such a person existed.

But the Opposition will oppose any reopening until there are answers to allegations raised by the Australian about the use of Yugoslav consulates as cover for its security services, the UFA.

The Minister for Foreign Affairs and Trade, Senator Evans, said a Yugoslav minister from the Tuzla newspaper had been in Sydney in the position of the Yugoslav consulate since the end of the year.

Senator Evans spoke in glowing terms about relations between the two countries, which he said were already "very much better on a normal footing."

"It would be surprising that there was anything to be said in Australia about the incident — and that it was necessary to have that incident. Senator Evans said he believed it was a serious matter and was a serious matter to the Federal Government."

Non-aligned movement.

"But I hope that we can resolve the position of the consulate without having to do so at the end of this year, in the hope that... in the past the consulate has been a very good friend of the Australian people and that it will continue to be so."

Senator Evans said he was sure that the Yugoslav Government would be able to provide the necessary information to the Australian Government.

Flashback Joseph Tokic outside the consulate

Welfare body linked to spy dossiers

JOSEPH TOKIC, a Yugoslav welfare body, has been linked to spy dossiers by Victorian opposition.

The Yugoslav Welfare Association was originally a non-government, community organisation, currently organising meetings for the welfare of Yugoslav living in Australia.

Mr Aldred's claims follow a series of articles in The Australian about the existence of an active Yugoslav spy ring in Australia. One of the journalists is a former Labor MP, Mr. Aldred.

The articles have alleged that the spy ring's influence was being to use the influence to block the application for citizenship, residence in Australia, by Yugoslavians. Mr. Aldred's claims are based on a dossier of some 100 names.

Mr. Aldred's claims are based on a dossier of some 100 names.

Mr. Aldred's claims are based on a dossier of some 100 names.

HRVATSKI MEDUDRŽAVNI ODBOR VICTORIJE

MASOVNE DEMONSTRACIJE

povodom zločina kojim je službenik jugoslavenkog konzulata u Sydneyu teško ranio hrvatskog dječaka Josipa Tokića.

Ovo je zločin na kakve se ne usude ni najveće diktature ovog svijeta, ali Jugoslaviju, u naletu krize koja ugrožava njen opstanak, pošiže za najbrutalnijim djelima utjerivanja straha, ne prežuci ni pred pucanjem u djecu, u stranim zemljama.

Zato dodite svi u subotu 3. prosinca, u 10. h u jutro, na City Square (na ulazu u City Square)

odakle će povorka Hrvata krenuti prema zgradi parlamenta Victorije.

Dodite, donesite transparente i hrvatske zastave i pridružite svoj glas zahtjevu da zločinac bude izveden pred sud i kažnjen po zakonu ove zemlje!

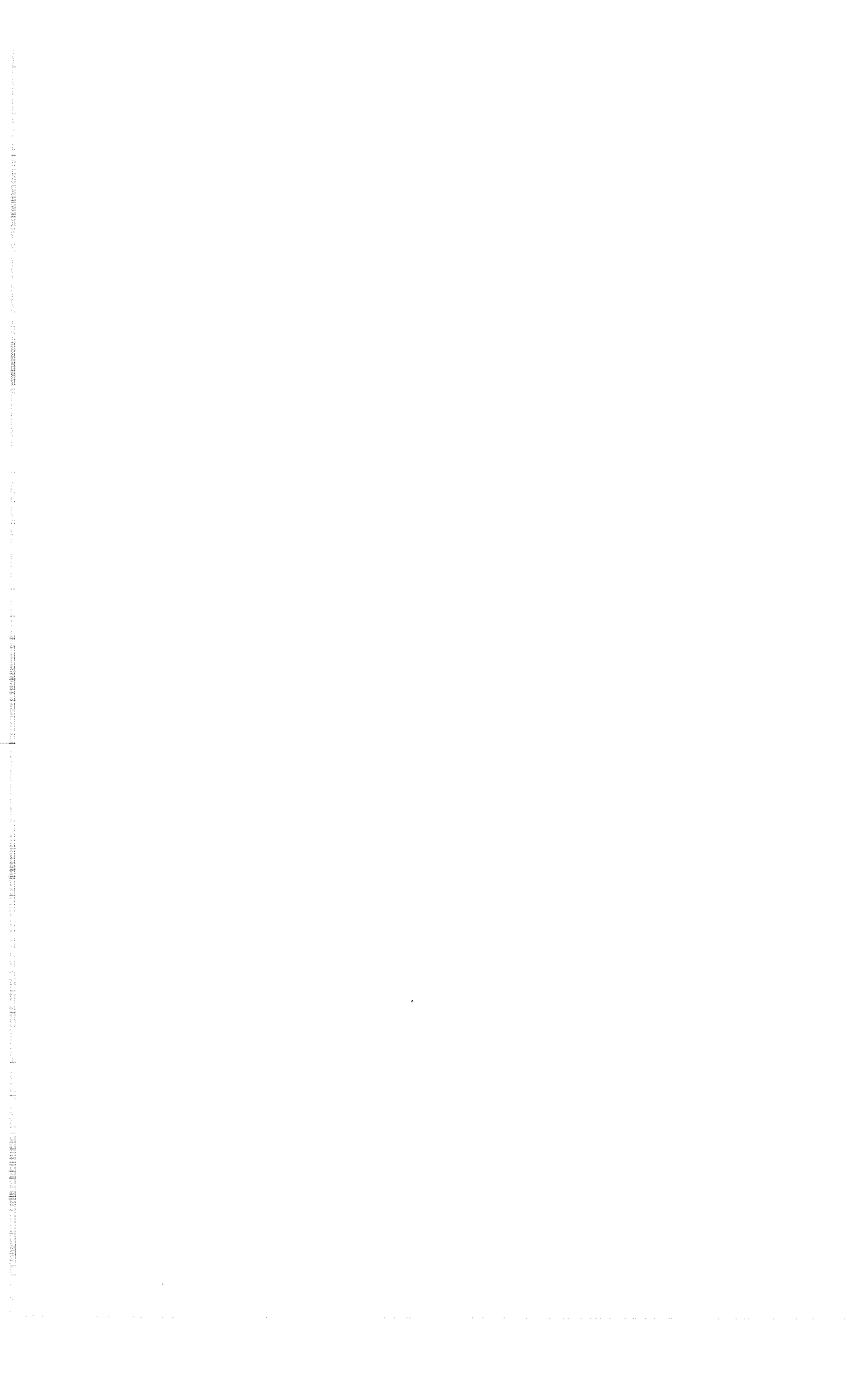
JOSIP TOKIC

Faksimil članka iz australskih novina o ranjavanju Josipa Tokića (gore)

Faksimil poziva na demonstracije povodom ranjavanja Josipa Tokića, 1988.

Kada su Australci vidjeli da Jugoslaveni odugovlače s izručenjem počinitelja zločina, postavili su ultimatum; ili će počinitelj, koji nije imao diplomatski imunitet, biti izručen, ili će konzulat biti zatvoren. Beograd je izabrao ovo drugo. U nedjelju, 4. prosinca 1988., cjelokupno diplomatsko i pomoćno osoblje jugoslavenkog konzulata u Sydneyu ukrvalo se u JAT-ov zrakoplov i odletjelo u Beograd, gdje ih je osobno dočekaao Budimir Lončar. On je tom prigodom izjavio da je Australija treća država koja je Jugoslaviji postavila ultimatum. Prema Lončaru, prve dvije su bile Austro-Ugarska 1914. (?) i Njemačka 1941. Lončar je pohvalio Zorana Matijaša i napao hrvatsku emigraciju kao ustašku i fašističku.

Nekoliko dana kasnije, Jugoslavija je protjerala trojicu službenika australske ambasade u Beogradu. Ovaj događaj u australskoj javnosti demaskirao je jugoslavenku državu kao nedemokratsku i zločinačku.

POGOVOR

Knjiga Bože Vukušića o političkoj povijesti hrvatskog iseljništva, a naročito o ratu koji je vođen od strane profesionalnih ubojica jugoslavenske tajne policije *Udbe* protiv istaknutih političkih iseljenika podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, sve do raspada Jugoslavije 1991. godine, pojavila se u pravo vrijeme. S jedne strane, ta problematika nije izgubila na aktualnosti. S druge strane, pak, sadržaj knjige - koja je pisana jednim interesantnim stručno-publicističkim stilom - tretirati će se mnogo racionalnije, objektivnije i, što je važno istaći, sa manje emocionalnog naboja, nego da se pojavila početkom 90-ih godina.

Ova knjiga predstavlja u biti drugi dio piščeve knjige *Tajni rat Udbe protiv hrvatskog iseljništva* koja se već mjesecima nalazi na prvom mjestu raznih rang lista prodavanosti i čitanosti knjiga u Republici Hrvatskoj. Njezin izlazak u ovo vrijeme postaje značajniji i aktualniji ne samo zbog teme koju obrađuje, nego i zbog činjenice da nakon deset godina od raspada jugoslavenske države i totalitarističkog komunističkog režima, u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini na sam politički vrh dolaze polako ali sigurno bivši dokazani agenti *Udbe* i KOS-a, i to očigledno kao dio preživjele strukture koja je desetljećima terorizirala narod na području bivše Jugoslavije i čiji su agenti doprinijeli velikim krvoprolićima, naročito u Bosni i Hercegovini, nakon njezinog raspada.

Bosna i Hercegovina je zemlja koja predstavlja sivu zonu između Hrvatske i Srbije, na čijem teritoriju stoljećima imamo višestruki sukob civilizacija i vjersko kulturnih interesa zapadne kršćanske civilizacije i kulture, pravoslavno bizantske i islamsko otomansko. Prividna tolerancija i dobrosusjedski odnosi koji su vladali u ovoj multietničkoj zajednici, pokazali su pravo lice i naličje početkom devedesetih godina - etnički sukobi svojom žestinom, mržnjom i krvoprolićem zaprepastili su i šokirali svjetsku javnost.

Za razliku njihova zaprepaštenja, hrvatski politički emigranti koji su živjeli i djelovali na svim kontinentima svijeta, nisu bili iznenađeni događajima.

Bivša država Jugoslavija, koja je u stvari bila tamnica njezinih naroda, a naročito hrvatskog, uživala je ugled naročito u redovima lijeve socijalističke inteligencije Zapada kao država u kojoj je vladao "socijalizam s ljudskim licem". Nasuprot tome, Vukušićeva knjiga dokazuje da je ta tvorevina zasnovana i opstajala isključivo na teroru. Piščev opis rada i djelovanja jugoslavenskih tajnih službi to najbolje potvrđuje.

Sve države svijeta imaju tajne službe čiji je zadatak očuvanje državnog integriteta i ustavnog uređenja, ali metode kojima se službe koriste govore o civilizacijskim standardima vladajuće političke garniture. *Udba* je po svojim zločinačkim metodama djelovanja postigla svjetsku reputaciju. Sjetimo se intervjua kojeg je početkom 70-ih dao libijski predsjednik Gadafi poznatom njemačkom tjedniku *Der Spiegel*. Na upit zašto libijske tajne službe proganjaju političke protivnike njegovog režima, Gadafi je odgovorio: "Zašto se vi toliko brinete o mojim političkim protivnicima, a kada Titovi tajni agenti nesmetano ubijaju hrvatske političke emigrante u Njemačkoj, vi šutite."

Dok su u drugim tranzicijskim zemljama bivši djelatnici tajnih službi umirovljeni ili su se sami povukli u miran život, zaprepašćuje nas činjenica koliko se bivših dužnosnika i suradnika jugoslavenskih tajnih službi nalazi u političkom i gospodarskom establišmentu Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Čudna demokracija na ovim prostorima njima je omogućila da postanu "uglašeni" veleposlanici, ministri, uspješni poslovni ljudi, pa čak i predsjednici država.

U prvom dijelu ove knjige autor daje sažet prikaz i ustrojstvo najznačajnijih hrvatskih političkih organizacija koje su djelovale u iseljeništvu. Glavne karakteristike tih organizacija mogu se definirati kroz njihov zajednički cilj, a to je uspostava suverene demokratske Republike Hrvatske - s tim da je istočna granica te države bila zamišljena na rijeci Drini. Interesantno je napomenuti činjenicu da su najaktivniji članovi tih organizacija bili Hrvati podrijetlom iz Bosne i Hercegovine. Zato ne iznenađuje podatak da je iz njihovih redova bilo najviše žrtava.

Knjiga Bože Vukušića potvrđuje i neke naoko apsurre. Upravo na onim prostorima s kojih su potjecali najžešći protivnici bivše države, rađali su se najzloćudniji suradnici i službenici *Udbine* zločinačke organizacije.

Interesantno je spomenuti da su danas među najistaknutijim borcima za ljudska prava i slobodu tiska, upravo ti nekadašnji suradnici i službenici jugoslavenskih tajnih službi. Zato nas Vukušićeva knjiga potiče na kritična razmišljanja kako o našoj prošlosti i današnjici, tako naročito o našoj budućnosti.

Knjiga Bože Vukušića *Tajni rat UDB-e protiv hrvatskih iseljenika iz Bosne i Hercegovine* je pionirski rad na ovu temu, no on će svakako predstavljati izazov i davati poticaj za nove knjige. I zato moramo biti zahvalni autoru ove knjige i priznati da je on postigao ono što je izgleda bila njegova želja i motiv koji mu je davao snagu i održavao ga napetim u zadnjih deset godina njegova istraživanja, a to je da nema i ne smije biti tabu teme o kojoj se ne smije otvoreno pričati i govoriti.

Marin Sopta, prof.

KAZALA

KAZALO

SURADNIČKIH PSEUDONIMA

57 - LIVAJUŠIĆ, (Antuna) Mijo - *Mišo*, rođen 23.5. 1936. kod Gornjeg Vakufa, suradnik Udbe od 1969.

Albert - **KVESIĆ**, (Stjepana) Jago, rođen 24. 3. 1943. kod Širokog Brijega, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Alen -

Alfa -

Alfred -

Alojz - **PAVKOVIĆ**, (Anta) Jozo, rođen 21. 11. 1934. kod Bugojna, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Ana -

Anđelko - **BEBIĆ**, (Vinka) Franjo, rođen 1949. kod Ljubuškog, dugogodišnji suradnik mostarske Udbe, novčano nagrađivan od SSUP-a

Anto -

Antonescu -

Asteriks - **TURČALO**, (Murata) Hasan, rođen 18. 7. 1948. kod Goražda, dugogodišnji suradnik goraždske *Udbe*

Avenija -

Barni -

Bartoš -

Bato -

Bećar -

Belgijanac -

Bem -

Berek - BLEKIĆ, (Salima) Kemal, rođen 1946. kod Banje Luke, dugogodišnji suradnik banjalučke *Udbe*

Bila -

Black -

Blaž -

Bloh -

Bobo -

Bodigar - PRCE, (Nikole) Ljupko, rođen 1950. kod Čapljine, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Boem - PRATES, Krunoslav, suradnik Centra SDS Osijek i SDS-a RSUP-a SRH (vidi pod **Stiv**)

Bond - MATIĆ, (Joze) Franjo, rođen 3. 8. 1950. kod Viteza, dugogodišnji suradnik zeničke *Udbe* iz Njemačke

Bradonja -

Boro -

Bosanac -

Braco - DEBELJAK, (Mate) Tomo, rođen 1950. u Dragočaju/Banja Luka, dugogodišnji suradnik banjalučke *Udbe*

Bradonja -

Branko -

Breza - ZIDRUM, (Pave) Ilija, rođen 13. 4. 1947. kod Bosanskog Broda, dugogodišnji suradnik dobojske *Udbe*

Cano -

Cico - BANOŽA, (Ive) Nikola, rođen 1926. u Čajdrašu/Zenica, dugogodišnji suradnik zeničke *Udbe* (vidi pod **Viking**)

Cico 2 - PAULUS, Mihajlo, rođen 30. 9. 1935. kod Donjeg Miholjca, RH, plaćeni ubojica bosanske *Udbe*

Ciklon -

Crni -

Crveni -

Cvitan -

Čirić -

Damir -

Danijel - HADŽIĆ, (Mehe) Azis, rođen 11. 6. 1936. kod Cazina, dugogodišnji suradnik bihačke *Udbe*

Dario -

Darko -

Denis - MANDŽO, (Jakova) Miljenko, rođen 1936. kod Čitluka, dugogodišnji suradnik zadarske ispostave splitske *Udbe*

Dik -

Diki -

Doktor -

Domagoj -

Don - KAJIĆ, (Mije) Pero, rođen 22. 12. 1945. u Varešu, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe* iz Njemačke

Donat -

Dragan -

Drago -

Dubravko -

Dugi -

Dujo -

Dževad -

Đafir -

Đorđe -

Enes -

Eso - MURSELI, r. Bašić, (Muharema) Fazila, rođena 25. 3. 1955. u Kaknju, dugogodišnji suradnik zeničke *Udbe* iz Njemačke

Fadil -

Farmer -

Faruk -

Feliks -

Ferdo -

Fides -

Fjord - LOGARUŠIĆ, (Veselka) Adolf, rođen 13. 3. 1944., dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Švedske

Fortuna -

Franc -

Francuz - PETROV, Srbislav

Fric -

Fritz 2 - GALIĆ, Ivan, rođen 1932. u Imotskom/RH, suradnik za "specijalne akcije" sarajevske *Udbe*

Galeb -

Golf -

Goran -

Granaš - BABIĆ, (Marjana) Jure, rođen 24. 4. 1940. kod Brčkog, dugogodišnji suradnik bosanske *Udbe*

Grgur - FILIPOVIĆ, (Mije) Pavo, rođen 1929. kod Vareša, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe*

Haris -

Humac -

Ico –

Ilir - ŠAKIĆ, (Mate) Tomislav, rođen 16. 8. 1937. kod Bosanskog Broda, dugogodišnji suradnik dobojske *Udbe*

Ivan -

Ivica -

Ivo -

Ivo -

Ivo -

Jablan -

Jakov -

Jakša -

Janko -

Jasmin - OMEROVIĆ, (Hamze) Memned, rođen 1951. kod Zvornika, dugogodišnji suradnik tuzlanske *Udbe*

Javor -

Jeremija -

Joško -

Jug -

Julije –

Juma -

Jure - GAŠPAR, (Jure) Božo, rođen 1929. kod Tomislavgrada, dugogodišnji suradnik livanjske *Udbe*

Kalifornija -

Kameleon - VASILJ, (Pere) Zvonko, rođen 15. 10. 1933., dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe* iz Njemačke (vidi pod **Marijo**)

Karlo -

Karlos -

Karolina - BASARIĆ, (Smaila) Zulejhna, rođena 1929. kod Mostara, dugogodišnja suradnica mostarske *Udbe* iz Njemačke

Kim - VUKOJEVIĆ, (Milana) Zdravko, rođen 1958. u Grabu/Ljubuški, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Stuttgarta/Njemačka

Kiseljak - GALIĆ, (Mate) Ivica, rođen 20. 11. 1930. u Visokom, suradnik sarajevske *Udbe* za “specijalne akcije”

Kolekcionar - MUSTAJBEGOVIĆ, (Šeće) Ekrem, rođen 1929, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe* Njemačka

Kolumbo - ŠILIC, (Jure) Ivan, rođen 1939. kod Konjica, suradnik mostarske *Udbe* od 1977. iz Australije

Kommen -

Korab -

Kormilo -

Krešo -

Kris -

Krsto - RAŠIĆ, (Vladimira) Tomislav, rođen 1953. kod Gruda, suradnik mostarske *Udbe* od 1977., novčano nagrađivan od SSUP-a

Kruno -

Leo -

Leon -

Leopard -

Lepen - PINJUH, (Pave) Mijo, rođen 20 .3. 1948., dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Australije

Lipi -

Liv -

Lola -

Lord -

Lorenc -

Lujo -

Luka -

Luna - DIZDAREVIĆ, (Muje) Ejub, rođen 21. 8. 1926. kod Cazina, suradnik bihačke *Udbe* za “specijalne akcije”

Maher - RAJŠEL, (Venera) Tomislav, rođen 2. 12. 1948. u Zenici, dugogodišnji suradnik zeničke *Udbe* iz Njemačke

Maks -

Mali -

Mara -

Marijan -

Marijana -

Marijo - (vidi po **Kameleon**)

Marin -

Mario -

Marta -

Martin - STANIĆ, (Joze) Luka, rođen 3. 8. 1932. kod Konjica, suradnik sarajevske *Udbe*, brat Ilije Stanića

Mate - PAVLAK, Ante, rođen 23. 1. 1937., suradnik mostarske *Udbe* od 1959.

Matej -

Matija -

Mato 1 - BEĆIREVIĆ, (Sulejmana) Hasaga, rođen 1. 5. 1931., kod Bosanske Krupe, dugogodišnji suradnik bihačke *Udbe*

Mato 2 - BEĆIREVIĆ, (Sulejmana) Adam, rođen 22. 2. 1939., kod Bosanske Krupe, dugogodišnji suradnik bihačke *Udbe*

Meho -

Mera -

Meri -

Merkur -

Meša -

Meštar - JOZIĆ, (Ivana) Nikola, rođen 23. 3. 1947. kod Konjica, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz SAD

Mijat -

Miki -

Milan -

Mile -

Miloš -

Minsk - GRUBIŠIĆ, (Mate) Slavko, rođen 1950. u Drinovcima/Grude, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Freiburga/Njemačka

Mister -

Mišel -

Mišo - SINDIČIĆ, (Ivana) Vinko, rođen 29. 9. 1943. na Krku, RH, suradnik - kapitalac hrvatske *Udbe*
(vidi pod **Pitagora**)

Mladen -

Momo -

Monter -

Morava -

Mosor - PEŠUT, Ranko, suradnik splitske *Udbe* i KOS-a

Muris -

Načelnik -

Nahid -

Nikodin - VUKOJE, (Andrije) Anto – *Tone*, rođen 17. 1. 1945. kod Dervente, dugogodišnji suradnik dobojske *Udbe* iz Njemačke

Nikša -

Nord -

Novinar - JURKIĆ, (Ljubana) Vinko, rođen 1947. u Verešu, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe* (i u “specijalnim akcijama”)

Odisej -

Oliver -

Olof -

Oluja -

Olja -

Omega -

Orland - SEDLO, (Ante) Tomo – *Klar*, rođen 20. 12. 1938. kod Bosanskog Broda, dugogodišnji suradnik dobojske *Udbe*

Orlando -

Oskar - ŠIMUNOVIĆ, Ivica, rođen 15. 1. 1931. kod Bjelovara, RH, suradnik - kapitalac hrvatske *Udbe*

Paker -

Palas - PEJIĆ, (Žarka) Stjepan, rođen 8. 10. 1946. kod Mostara, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Partijac -

Paško -

Patrik -

Pauk -

Paun -

Perica -

Pariz - DIZDAREVIĆ, (Mustafe) Zlatko, rođen 22. 1. 1948. u Beogradu/Srbija, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe*

Petrovac -

Pisvir -

Pišta -

Pitagora – (vidi pod **Mišo**)

Pjer - MARKOVIĆ, Jozo, rođen 13. 12. 1936. kod Kreševa, dugogodišnji suradnik sarajevske *Udbe* iz Pariza/Francuska

Planinar –

Prolom - JELIĆ, (Pere) Vlado, rođen 1939. kod Ljubuškog, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Radava -

Radenko - OSTOJIĆ, (Rade) Jure, rođen 22. 4. 1949. kod Čapljine, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Radiša -

Rančer -

Ranko - PAVLOVIĆ, (Franje) Ferdo, rođen 1942., suradnik mostarske *Udbe* od 1973. do 1979.

Rato - KRIŽANAC, (Marka) Pero, rođen 20. 11. 1948. kod Prozora, suradnik bosanske *Udbe* od 1973. iz Beča/Austrija

Reuf -

Ričina - LOVRIĆ, (Milana) Jozo, rođen 10. 11. 1953. kod Posušja, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Riki -

Robert -

Roko -

Rosan -

Rudar -

Rudi -

Rustem - GRANIĆ, (Pere) Jozo, rođen 14. 7. 1940. kod Ljubuškog, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Kanade

Said -

Salko - SELAK, (Ilije) Fabijan, rođen 18.11. 1948. kod Čiluka, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Samac -

Samek - SADRIĆ, Franjo, rođen 1951. kod Brčkog, dugogodišnji suradnik tuzlanske *Udbe*

Sana - KUBURAŠ, (Husa) Irfan, rođen 27. 11. 1937. kod Ključa, suradnik mostarske i banjalučke *Udbe* za "specijalne akcije"

Sanet -

Saša -

Severin - MARTIĆ, (Pere) Matija, rođen 29. 9. 1945. kod Odžaka, dugogodišnji suradnik dobojske *Udbe* iz *Australije*

Serafin - (vidi pod **Ukrina**)

Slaven -

Slavko -

Solomon -

Srna -

Stanko -

Stipe -

Stiv - (vid pod **Boem**)

Stojan - BABIĆ, (Jakova) Mato, rođen 1943. kod Livna, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Švedske

Strajko -

Strijela -

Šaban -

Šeling -

Šifrant -

Šime - JUKIĆ, (Ante) Dinko, rođen 1. 3. 1931. kod Imotskog, dugogodišnji suradnik splitske *Udbe* iz Francuske

Škija -

Šogo -

Španac - SOLDO, (Šimuna) Zlatko - *Vlatko*, rođen 15. 9. 1939. kod Širokog Brijega, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Štef -

Štoper -

Tadija -

Tale -

Tamerlan -

Ted - ŠKOJO, (Petra) Ivan, rođen 3. 9. 1932. kod Tomislavgrada, dugogodišnji suradnik livanjske *Udbe*

Tereza -

Tezej - PLETIKOSA, (Mirka) Branko, rođen 1944. u Sarajevu, najprije suradnik, zatim djelatnik sarajevske *Udbe* za "specijalne akcije"

Tihi -

Tin -

Tina -

Toma -

Toni -

Tornado - MUJIĆ, (Džafera) Salko, rođen 18. 10. 1945. kod Mostara, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Tranzit -

Trovrh - HODO, (Bege) Halid, rođen 1940. kod Goražda, dugogodišnji suradnik bosanske *Udbe*

Turija –

Ukrina - MIJIĆ, (Bože) Marko, rođen 1949. u Novom Selu/Bosanski Brod, suradnik dobojske Udbe od 1972. do 1976. (vidi pod **Serafin**)

Umjetnik -

Vahid - ODAK, (Stojana) Ivan - *Ikota*, rođen 12. 9. 1950. kod Čitluka, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe*

Val -

Vald -

Valentin -

Valter - ŠIMIĆ, (Križana) Jerko, rođen 2. 2. 1940. kod Gruda, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Vanja -

Vedran -

Velibor -

Veno -

Veselko -

Vidak -

Viking - (vidi pod **Cico**)

Viktor -

Vilim -

Vilko -

Vitina - NIŽIĆ, (Vlade) Ivan, rođen 25. 6. 1951. kod Ljubuškog, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Njemačke

Vjeko –

Vladimir - MILIĆ, (Avde) Hasan, rođen 1937. kod Rogatice, suradnik sarajevske *Udbe* za “specijalne akcije”

Volvo -

Vozač -

Vrbas - ZEKO, (Franje) Franjo, rođen 29. 12. 1941. kod Gornjeg Vakufa, dugogodišnji suradnik zeničke *Udbe* iz Njemačke

Vukša -

Zaharije -

Zaviša -

Zdenka - PEHAR, r. Bošnjak, (Grge) Ivica, rođena 21. 10. 1953. kod Širkog Brijega, dugogodišnja suradnica mostarske *Udbe* iz Njemačke

Zdenko - VAROŠ, Miroslav, rođen 20. 7. 1923. u Sarajevu, suradnik SSUP-a i SID-a

Zdenko

Zenit -

Zevs - GRANIĆ, (Lovre) Dragica, rođena 23. 2. 1954. kod Ljubuškog, dugogodišnja suradnica mostarske *Udbe*

Zlatko -

Zoki -

Zvonko -

Žarko -

Željko - ŽIVKOVIĆ, (Mate) Tomislav, rođen 1939. kod Ljubuškog, dugogodišnji suradnik mostarske *Udbe* iz Švedske

Žika -

KAZALO KRATICA

AB	- Antiboljševički blok nacija
AOS	- Američka obavještajna služba
AVNOJ	- Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Jugoslavije
BfV	- Savezni ured za zaštitu ustavnog poretka, Njemačka
BIGZ	- Beogradski izdavačko grafički zavod
BiH	- Bosna i Hercegovina
BKA	- Savezni kriminalistički ured, Njemačka
BND	- Savezna obavještajna služba, Njemačka
BTO	- Sigurnost teritorijalne odbrane
CIA	- Središnja obavještajna agencija, SAD
CK KPJ	- Centralni komitet komunističke partije Jugoslavije
CK SK SR BiH	- Centralni komitet saveza komunista Bosne i Hercegovine
CK SKH	- Centralni komitet saveza komunista Hrvatske
CK SKJ	- Centralni komitet saveza komunista Jugoslavije
CK SOH	- Centralni komitet saveza omladine Hrvatske
CSS	- Centar službi sigurnosti
CSU	- Kršćansko-socijalna unija, Njemačka
DA	- Dosje akcije
DB	- Državna sigurnost
DDR	- Njemačka demokratska republika (<i>Istočna Njemačka</i>)
DKP	- Diplomatsko-konzularno predstavništvo
DL	- Dosje lica

DO	- Dosje objekta
DPV	- Društveno političko vijeće
DS	- Dosje suradnika
DSIP	- Državni sekretarijat inozemnih poslova
DST	- Direkcija teritorijalne sigurnosti
EM	- Encyclopaedie moderne
FBI	- Savezni istražni ured, SAD
FNRJ	- Federativna narodna republika Jugoslavija
GPU	- Državna politička uprava (<i>naziv sigurnosno-obavještajne službe SSSR-a od 19221-923.</i>)
GS	- Glavni stan
GS JNA	- Glavni štab JNA
HAZU	- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
HBZ	- Hrvatska bratska zajednica
HDO	- Hrvatski demokratski odbor
HDP	- Hrvatski državotvorni pokret
HDPZ	- Hrvatsko društvo političkih zatvorenika
HDZ	- Hrvatska demokratska zajednica
HIC	- Hrvatski islamski centar
HIS	- Hrvatska informativna služba
HKB	- Hrvatsko križarsko bratstvo
HKDS	- Hrvatska kršćansko- demokratska stranka
HKL	- Hrvatski književni list
HND	- Hrvatski nezavisni demokrati
HNE	- Hrvatska neprijateljska emigracija
HNF	- Hrvatska narodna fronta
HNO	- Hrvatski narodni odbor
HNO(1)	- Hrvatski narodni otpor (<i>"luburićevci"</i>)
HNV	- Hrvatsko narodno vijeće
HOP	- Hrvatski oslobodilački pokret

HOP-R	- Hrvatski oslobodilački pokret - <i>reorganizacija</i>
HOS	- Hrvatske oružane snage
HRB	- Hrvatski revolucionarno bratstvo
HROP	- Hrvatski revolucionarni oslobodilački pokret
HRS	- Hrvatska republikanska stranka
HRZ	- Hrvatska republikanska zajednica
HSP	- Hrvatska stranka prava
HSS	- Hrvatska seljačka stranka
HT	- Hrvatski tjednik
HTV	- Hrvatska televizija
HV	- Hrvatski vjesnik
HVO	- Hrvatsko vijeće obrane
IB	- Informbiro
INA	- Industrija nafte
IVS	- Izvršno vijeće Sabora
JAR	- Južnoafrička Republika
JAT	- Jugoslavenski aerotransport
JNA	- Jugoslavenska narodna armija
JNE	- Jugoslavenska neprijateljska emigracija
KB	- Kriminalistički službenik
KHK	- Kriminalistički glavni komesar
KHM	- Kriminalistički glavni službenik
KK KPH	- Kotarski komitet KPH
KK	- Kriminalistički komesar
KNOJ	- Korpus narodne obrane Jugoslavije
KOG	- Kontraobavještajne grupe
KOK	- Kriminalistički viši komesar
KOR	- Kriminalistički viši savjetnik
KOS	- Kontraobavještajna služba
KPD	- Kazneno popravni dom

KZ SRH	- Kazneni zakon Socijalističke republike Hrvatske
LKA	- Pokrajinski kriminalistički ured, Njemačka
MASPOK	- Masovni pokret (<i>jugoslavenski pogrđni naziv za Hrvatsko proljeće 1971.g.</i>)
MES	- Minsko – eksplozivna sredstva
MH	- Matica hrvatska
MIP	- Ministarstvo inozemnih poslova
MNO	- Ministarstvo narodne obrane
MORH	- Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
MUP	- Ministarstvo unutarnjih poslova
NATO	- Sjevernoatlantski savez
NDH	- Nezavisna država Hrvatska
NH	- Nova Hrvatska
NKVD	- Narodni komitet unutrašnjih djela
NO	- Narodni odbor
NOB	- Narodno oslobodilačka borba
NOO	- Narodno oslobodilački odbor
NOR	- Narodno oslobodilački rat
NVO	- Nevladine organizacije
OA	- Operativna akcija
OB	- Organi sigurnosti
OI	- Operativno istraživanje
OK	- Operativna kontrola (<i>ili kombinacija</i>)
OO	- Operativna obrada
OP	- Omot predmeta
OpO	- Operativna obrada
OS	- Oružane snage
OStA	- Viši državni odvjetnik, Njemačka
OŠ	- Osnovna škola

OTS	- Operativno-tehničko sredstvo
OUN	- Organizacija ujedinjenih naroda
OV	- Operativna veza
OZNA	- Odjeljenje za zaštitu naroda
PI	- Putna isprava
PO	- Pojedinačna obrada
POO	- Prethodna operativna obrada
PTT	- Pošta, telefon i telegraf
RH	- Republika Hrvatska
RKC	- Rimokatolička crkva
RSUP	- Republički sekretarijat za unutrašnje poslove
SAD	- Sjedinjene Američke Države
SAP	- Socijalistička autonomna pokrajina
SD	- Služba državne sigurnosti
SDS	- Služba državne sigurnosti
SFRJ	- Socijalistička federativna republika Jugoslavija
SH	- Socijalistička Hrvatska
SHS	- Srba, Hrvata i Slovenaca
SID	- Služba za istraživanje i dokumentaciju
SIP	- Sekretarijat inozemnih poslova
SIS	- Sigurnosno-informativna služba
SKH	- Savez komunista Hrvatske
SKJ	- Savez komunista Jugoslavije
SKOJ	- Savez komunističke omladine Jugoslavije
SO	- Skupština općine
SOHDE	- Središnji odbor hrvatskih društava u Europi
SOS	- Sovjetska obavještajna služba

SOUR	- Samoupravna organizacija udruženog rada
SRBiH	- Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
SRH	- Socijalistička Republika Hrvatska
SRNJ	- Savezna Republika Njemačka
SRS RSK	- Srpska radikalna stranka Republike Srpske Krajine
SSH	- Socijalistička stranka Hrvatske
SSIP	- Savezni sekretarijat za inozemne poslove
SSNO	- Savezni sekretarijat narodne obrane
SSRN	- Socijalistički savez radnog naroda
SSSR	- Savez sovjetskih socijalističkih republika
SSUP	- Savezni sekretarijat unutrašnjih poslova
StA	- Državni odvjetnik, Njemačka
StGB	- Kazneni zakon, Njemačka
SUBNOR	- Savez udruženja boraca Narodnooslobodilačkog rata
SUP	- Služba unutrašnjih poslova
SZUP	- Služba za zaštitu ustavnog poretka
TIHO	- Tajna organizacija hrvatske inteligencije
TJOO	- Tajna kontrola poštanskih pošiljaka
TKTR	- Tajna kontrola telefonskih razgovora
TO	- Teritorijalna obrana
TOS	- Talijanska obavještajna služba
TRUP	- Tajne revolucionarne ustaške postrojbe
UB SSNO	- Uprava sigurnosti
UDB-a	- Uprava državne sigurnosti
UHA	- Ujedinjeni Hrvati Amerike
UHNj	- Ujedinjeni Hrvati Njemačke
UID	- Uprava za istraživanje i dokumentaciju
UNS	- Ured za nacionalnu sigurnost

UNS	- Ustaška nadzorna služba
VOJIN	- Zračno osmatranje, javljanje i navođenje
VOS	- Vojnoobavještajna služba
ZD	- Zbirni dosje
ZKP	- Zakon o krivičnom postupku
ZNG	- Zbor narodne garde
ŽDO	- Županijsko državno odvjetništvo

IZVORI I LITERATURA:

Knjige:

- Agee, Philip: *CIA – dnevnik jednog agenta*, “Globus” – Zagreb 1975.;
- Aust, Stefan: *Maus - ein deutscher Agent*, “Hoffman und Campe” - Hamburg 1988.;
- Schmidt-Eenboom, Erich: *Der Schattenkrieger – Klaus Kinkel und BND*, “ECON” - Duesseldorf 1995.;
- Bauer, Ernest: *Život je kratak san*, “Knjižnica Hrvatske revije” – Muenchen/Barcelona 1986.;
- Bekić, Darko: *Jugoslavija u hladnom ratu*, “Globus” – Zagreb 1988.;
- Beljo, Ante: *YU – Genocid*, Sudbury 1985.;
- Bilandžić, Dušan: *Hrvatska moderna povijest; “Golden marketing”* – Zagreb 1999.;
- Boras, Florijan: *Spomenica ljubuškim žrtvama*, “Općinsko vijeće Ljubuški” - Ljubuški 1998.;
- Bulatović, Miodrag: *Ljudi s četiri prsta*, “BIGZ” – Beograd 1987. (deseto izdanje);
- Bušić, Bruno: *Hrvatski ustaše i partizani*, “Hrvati iz Vancouvera” - Washington 1979.;
- Bušić, Bruno: *Jedino Hrvatska*, “Ziral” – Toronto/Zuerich/Roma/Chicago 1983.;
- Bušić, Julienne Eden: *Ljubavnici i luđaci*, “Znanje” - Zagreb 1995.;
- Ciliga, Ante: *Sve i odmah*, “Hrvatski list” – Mainz/Washington/Toronto/Lund/ Zagreb 1988.;
- Čolaković, Rodoljub: *Kazivanje o jednom pokoljenju*, “Svjetlost” – Sarajevo 1972.;
- Dan, Uri: *Mossad – 50 godina tajnog rata*, “Naklada Jurčić” – Zagreb 1999.;
- Đapo, Fahrudin / Loza Tihomir: *Povratak u Bosnu*, “Karantanija” – Ljubljana 1990.;
- Đilas, Milovan: *Vlast*, “Naša reč” – London 1983.;
- Garde, Paul: *Dnevnik putovanja u Bosnu i Hercegovinu*, “Ceres” – Zagreb 1998.;
- Grubišić, Slavko: *Nad ponorom pakla*, “Hrvatsko društvo političkih zatvorenika” - Zagreb 2000.;

- Jareb, Jere: *Političke uspomene i rad dr. Branimira Jelića*, "Naklada Mirko Šamija" - Cleveland 1982.;
- Jareb, Jere: *Pola stoljeća hrvatske politike*, "Institut za suvremenu povijest" – Zagreb 1995. (pretisak);
- Knightley, Phillip: *Die Geschichte der Spionage im 20. Jahrhundert*, "Scherz Verlag" – Bern/Muenchen/Wien 1989.;
- Kolendić, Antun: *Iza jednog atentata*, "Znanje" – Zagreb 1977.;
- Krstanović, Željko: *Pazi, neprijatelj prisluškuje*, "Inžinjerski školski centar JNA" - Karlovac 1987.;
- Kušan, Jakša: *Bitka za Novu Hrvatsku*, "Otokar Keršovani" - Rijeka 2000.;
- Leljak, Roman: *Sam protiv njih*, "Založba za alternativno teoriju" - Maribor 1990.;
- Ličina, Đorđe: *Svjedoci vremena*, "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1983.;
- Ličina, Đorđe: *Šifra 777*, "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1983.;
- Ličina, Đorđe: *Roverova braća*, "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1987.;
- Ličina, Đorđe: *Dvadeseti čovjek* (deveto izdanje), "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1988.;
- Lopušina, Marko: *Ubij bližnjeg svoga I*, "Nip TV Novosti" - Beograd 1995.;
- Lopušina, Marko: *Ubij bližnjeg svoga II*, "Narodna knjiga Alfa" - Beograd 1997.;
- Lopušina, Marko: *Ubij bližnjeg svoga III*, "Narodna knjiga Alfa" - Beograd 2000.;
- Lun, Hrvoje: *Revolucija i sloboda*, "Plamen" – New York 1978.;
- Maček, Vladko: *Memoari*, "HSS" – Zagreb 1992.;
- Marić, Franjo: *Hrvati – katolici u Bosni i Hercegovini između 1463. i 1995. godine*, "Katehetski salezijanski centar" – Zagreb 1998.;
- Masterman, John C.: *Kontrašpijunaža u ratu*, "Globus" – Zagreb 1991.;
- McKnight, David: *Australia's spies and their secrets*, "Allen & Unwin Pty Ltd" – St. Leonards 1994.;
- Meštrović, Ivan: *Uspomene na političke ljude i događaje*, "Matica Hrvatska" – Zagreb 1969.;
- Milatović, Mile: *Slučaj Andrije Hebranga*, "Kultura" – Beograd 1952.;
- Milovanović, Nikola: *Kroz tajni arhiv Udbe*, "Sloboda" - Beograd 1986.;
- Musa, Vladimir: *U Titovim kandžama*, "Vlastita naklada" - Muenchen 1973.;

- Neuberger, Guenter / Opperskalski, Micheal: *CIA in Westeuropa*, "Lamuv Verlag" – Bornheim-Merten 1982.;
- Odić, Slavko / Komarica, Slavko: *Partizanska obavještajna služba*, "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1988.;
- Pabst, Wolfgang: *Du sollst schoen langsam sterben*, "MC Wolf" - Herne 1982.;
- Pavličević, Dragutin: *Povijest Hrvatske*, "Naklad PIP Pavičić" – Zagreb 2000.;
- Payne, Ronald: *Mossad – Israels geheimster Dienst*, "Verlag Straube" – Erlangen/Bonn/Wien 1991.;
- Peranić, Miljenko Dabo: *Pogibija generala Luburića*, "Drina-Press" - New York 1984.;
- Pilar, Ivo: *Eine Geschichte Kroatiens, Serbiens und Bosniens*, "Heiligenhofer Studien zu Volkstumsfragen" - Bad Kissingen 1995.;
- Prusac, Ivan: *Tragedija Kavrana i drugova*, "Vlastita naklada" - Salzburg 1967.;
- Prusac, Ivan: *Akcija Deseti Travanj*, "Vlastita naklada" - Salzburg 1989.;
- Radica, Bogdan: *Živjeti – nedoživjeti*, "Knjižnica Hrvatske revije" – Muenchen/Barcelona 1984.;
- Rebić, Đuro: *Špijuni na tekućoj vrpci*, "Centar za informacije i publicitet" – Zagreb 1990.;
- Rojnica, Ivo: *Susreti i doživljaji*, "Knjižnica Hrvatske revije" - Muenchen/Barcelona 1983.;
- Rover, Srećko: *Svjedočanstva i sjećanja*, "Protektor" – Zagreb 1995.;
- Rullmann, Hans Peter: *Mordauftrag aus Belgrad*, "Ost-Dienst" - Hamburg 1990.;
- Spasić, Božidar: *Lasica koja govori*, "Milenium 2000" - Beograd 2000.;
- Šljivac, Mirko: *Prof. Vjenceslav Čížek - Ein Mensch, Denker und Maertyrer*, "Hrvatsko republikansko društvo" – Berlin 1980.;
- Tadić, Pero: *Bosna koje nestaje*, "Tin Ujević" - Zagreb 1999.;
- Ulfkotte, Udo: *BND – Verschlusssache*, "Wielhel Heynee Verlag" – Muenchen 1998.;
- Veselica, Marko: *Die Tokrankheit Jugoslawiens – Die Kroatische Frage*, "Karl-Heinz Aldag" -Hamburg 1980.;
- Vidović, Mirko: *Sakrivena strana mjeseca*, "Knjižnica Hrvatske revije" - Muenchen/Barcelona 1978.;
- Višnar, Fran: *Špijunaža i kontrašpijunaža*, "Alfa" - Zagreb 1991.;

Voslensky, Michael S.: *Nomenklatura*, "Verlag Fritz Molden" -Wien/Munchen/
Zurich/Innsbruk 1980.;

Zolling, Herman / Hoene, Heinz: *Pullach intern – General Gehlen
und die Geschichte des Bundesnachrichtendienstes*,
"Hoffmann und Campe Verlag" – Hamburg 1971.;

Zulfikarpašić, Adil: *Bosanski Muslimani - čimbenik mira između Srba i Hrvata*,
"Bosanski institut" – Zuerich 1986.;

Žunec, Ozren / Domišljanović, Darko: *Obavještajno-sigurnosne službe RH*,
"Naklada Jesenski i Turk" - Zagreb 2000.;

Publikacije:

Babić, Ivan: *Jugoslavija? Za Srbe? – Da! Za Hrvate? – Ne!*,
"Hrvatska revija" – Muenchen/Barcelona 1978.

Draganović, Krunoslav: *Sjećanja dr. Krunoslava Stjepana Draganovića*,
časopis "Kolo" – Zagreb 1998.;

Korsky, Ivo: *Pet razgovora o Hrvatskoj*,
"Hrvatska republikanska zajednica" – Zagreb 1992.;

Krnjević, Juraj: *Samo hrvatska država*,
"Hrvatska seljačka stranka" – London 1981.;

Lučić, Ivan: *Sigurnosno obavještajne službe u Bosni i Hercegovini*,
zbornik "Nacionalna sigurnost i budućnost" - Zagreb 2001.;

Meštrović, Mate: *U borbi za Hrvatsku*,
"Hrvatsko narodno vijeće" – Stuttgart 1986.;

Meštrović, Mate: *U velikoj Srbiji nema mjesta za Hrvatsku*,
"Hrvatski put" – Toronto 1989.;

Štedul, Nikola: *Žrtve OZN-e i UDB-e u inozemstvu*,
zbornik "Hrvatski žrtvoslov" - Zagreb 2000.,

Vukušić, Bože: *Rat UDBA-e protiv hrvatske emigracije*,
zbornik "Budućnost iseljene Hrvatske" – Zagreb 1988.;

Elaborati:

Andrić, Adolf: *Osvetnici Bleiburga – priručnik za vođenje hrvatske gerile
(drugo izdanje), iseljeničtvo 1974.*

Dolničar, Ivan: *Sprega vanjskog i unutarnjeg neprijatelja u vođenju specijalnog rata protiv naše zemlje*, “Narodno sveučilište grada Zagreba” – Zagreb 1976.;

Gabriš Jan / Perković, Josip: *Služba državne sigurnosti RSUP-a SRH u vremenu 1980. - 30. svibnja 1990. godine (rekonstrukcija)*, - Zagreb 1997.;

Ritoša, Aldo: *Obavještajno-sigurnosni sistem Francuske*, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” – Zagreb 1988.;

Roso, Zvonimir: *Informativni razgovor i intervju*, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove” – Zagreb 1988.;

Vidović, Slobodan: *Obavještajni sigurnosni sistem SAD i Velike Britanije*, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” – Zagreb 1987.;

Vugrinec, Franjo: *Idejno-političko osposobljavanje Saveza komunista u organima unutarnjih poslova SR Hrvatske*, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove” – Zagreb 1984.;

Terorističke i špijunske akcije protiv FNRJ, “Društvo novinara NRH” - Zagreb 1948.;

Akcija 'Bosna 79' – registar mjera, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” - Sarajevo 1979.;

Sigurnost – udžbenik za sigurnosnu obuku u vojnim školama JNA – “Savezni sekretarijat za narodnu obranu – Uprava sigurnosti” – Beograd 1981.;

Katalog ekstremista, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” - Beograd 1968.;

Hrvatsko narodno vijeće, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” - Beograd 1982.;

Hrvatsko revolucionarno bratstvo, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” - Beograd 1984.;

Operativni glasnik određenih jugoslavenskih državljana, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” - Beograd 1985.;

Aktivnost neprijateljske emigracije prema zemlji u 1985. i 1986. godini, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” - Zagreb 1987.;

Pregled emigranata i sigurnosno interesantnih građana iz SRBiH vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” - Sarajevo 1988.;

Hrvatski državotvorni pokret, “Republički sekretarijat za unutarnje poslove / Služba državne sigurnosti” - Sarajevo 1989.;

Hrvatski državotvorni pokret, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” – Beograd 1985.;

Monografija o jugoslavenskoj neprijateljskoj emigraciji u Australiji, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove”- Beograd 1984.;

Monografija o neprijateljskoj emigraciji u Španjolskoj, “Savezni sekretarijat za unutarnje poslove” - Beograd 1984.

Institut za strategijska istraživanja: *Jugoslavenska neprijateljska emigracija*, “Centar oružanih snaga za strategijska istraživanja i studije ‘Maršal Tito’” - Beograd 1989.;

Suština, uzroci i ocjene napada na koncepciju ONO i posebno JNA, “Savezno izvršno vijeće” - Beograd 1989.;

Izvešće Vijeća za utvrđivanje žrtava državnog terora u inozemstvu Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava o radu od 28. 4. 1992. do 15. 9. 1999., Zagreb 1999.;

Dosijei Udbe o hrvatskoj emigraciji iz BiH-a 1977. g., “Bonitas”- Prozor/ “Laus” - Split, 2000.;

Hrvati i drugi neprijatelji SRF Jugoslavije, “Bonitas” - Prozor/ “Laus” - Split 2000.;

Operativno istraživanje ‘Vran’, Centar Livno Službe državne sigurnosti RSUP SRBiH – Livno 1984.

Ostali izvori:

Vujić, Anka: *Likvidacije hrvatskih emigranata*, feljton u tjedniku “Zora” od 17. 5. – 28. 12. 1995., Zagreb 1995.;

Vukušić, Bože: *Rat Udbe protiv hrvatske emigracije*, feljton u tjedniku “Danas” od 9. 2. – 30. 3. 2001., Mostar 2001.;

Hrvatska republikanska stranka: *Načela HRS-a* – Buenos Aires 1951.;

Hrvatsko revolucionarno bratstvo: *Temeljna načela* - Australija 1961.;

Hrvatski narodni otpor: *Ustavna i programska načela* – Španjolska 1977.;

Hrvatski oslobodilački pokret: *Poslovnik HOP-a* – Chicago 1977.;

Hrvatsko narodno vijeće: *Ustav HNV-a* - New York 1978.;

Hrvatski državotvorni pokret: *Politički program HDP-a* – Mannheim 1990.;

Narodne novine SRH, Zagreb 1945. – 1990.;

Službeni list SRBiH, Sarajevo 1945. – 1990.;

Službeni list SFRJ, Beograd 1945. – 1990.

Tiskovna glasila:

Arena, tjednik, Zagreb;

As, tjednik, Sarajevo;

Badische Nachrichten, dnevnik, Karlsruhe;

Borba, dnevnik, Beograd;

Bundeskriminalblatt, tjednik, Wiesbaden;

Croacia, mjesečnik, Buenos Aires;

Daily Mail, dnevnik, Johannesburg;

Danas, tjednik, Zagreb;

Danas, tjednik, Mostar;

Danica, mjesečnik, Chicago;

Der Spiegel, tjednik, Hamburg;

Deutsche Zeitung, dnevnik, Muenchen;

Die Welt, dnevnik, Bonn;

Die Zeit, dnevnik, Hamburg;

Duga, tjednik, Beograd;

Expres Politika, dnevnik, Beograd;

Feral Tribune, tjednik, Split;

Francee Soir, dnevnik, Pariz;

Frankfurter Allgemeine Zeitung, dnevnik, Frankfurt;

Glas Slavonije, dnevnik, Osijek;

Globus, tjednik, Zagreb;

Hrvatica, mjesečnik, Chicago;

Hrvatska budućnost, mjesečnik, Los Angeles;

Hrvatska Domovina, mjesečnik, Hamburg;
Hrvatska država, mjesečnik, Muenchen;
Hrvatska gruda, mjesečnik, Madrid;
Hrvatska revija, tromjesečnik, Muenchen/Barcelona;
Hrvatska sloboda, mjesečnik, Glenroy/Australija;
Hrvatski glasnik, mjesečnik, Johannesburg;
Hrvatski list, mjesečnik, Mainz;
Hrvatski put, mjesečnik, Toronto;
Hrvatski tjednik, tjednik, Melbourne;
Hrvatski vjesnik, tjednik, Melbourne;
Hrvatsko pravo, mjesečnik, Valencia;
Il Corriere di Trieste, dnevnik, Trst;
Imperijal, tjednik, Zagreb;
Jutarnji list, dnevnik, Zagreb;
Križarska straža, povremenik, Zagreb;
Kroatische Berichte, tromjesečnik, Mainz;
Kronika, povremenik, Los Angeles;
La Voce libera, dnevnik, Trst;
Le Figaro, dnevnik, Pariz;
Le Matin, dnevnik, Nica;
Le Monde, dnevnik, Pariz;
Le Progers, dnevnik, Lyon;
Mladina, tjednik, Ljubljana;
Nacional, tjednik, Zagreb;
Narodna armija, mjesečnik, Beograd;
Nedjeljna Dalmacija, tjednik, Split;
Nezavisna država Hrvatska, mjesečnik, Toronto;
Nice Matin, dnevnik, Nica;
Nin, tjednik, Beograd;
Nova Hrvatska, dvotjednik, London;

Novi list, dnevnik, Rijeka;
Obrana, mjesečnik, Valencia;
Obzor, tjednik, Zagreb;
Oslobođenje, dnevnik, Sarajevo;
Ost Dienst, mjesečnik, Hamburg;
Otpor, mjesečnik, Chicago;
Politički zatvorenik, mjesečnik, Zagreb;
Poruka Slobodne Hrvatske, povremenik, Bern.
Registro Nacional de la propiedad Intectual, dnevnik, Buenos Aires;
Republika Hrvatska, tromjesečnik, Buenos Aires;
Rheinische Post, dnevnik, Duesseldorf;
Slobodna Dalmacija, dnevnik, Split;
Slobodni tjednik, tjednik, Zagreb;
Start, tjednik, Zagreb;
Stern, tjednik, Hamburg;
Stuttgarter Zeitung, dnevnik, Stuttgart;
Suedkurier, dnevnik, Konstanz;
Sueddeutsche Zeitung, dnevnik, Stuttgart;
Telefax, tjednik, Rijeka;
Telegraf, tjednik, Beograd;
The Citizen, dnevnik, Johannesburg;
The Sunday Times, dnevnik, London;
The Toronto Star, dnevnik, Toronto;
Uzdanica, mjesečnik, Melbourne;
Večernji list, dnevnik, Zagreb;
Vjesnik, dnevnik, Zagreb;
Vjesnik HNV-a, povremenik, New York;
Vreme Internacional, tjednik, Beograd;
Zapad, tjednik, Zagreb;
Zora, tjednik, Zagreb

KAZALO IMENA

- Abjanić, ing. Božidar – 62
 Abduhalik, Branko – 230
 Abramović, Ilija – 267
 Abramović, Ilija - 462
 Adamović, Ilija – 186, 233, 267
 Agee, Philip - 594
 Ajanović, Šecir – 267
 Ajvaz, Borislav – 141, 142
 Akalović, Pero – 267
 Al-Harakan, Muhammad Ali – 170
 Alagić, Jusuf - 491
 Albreht, Anton – 268
 Aleksić, Slavko – 477, 478
 Alijagić, Ismet – 257,
 Alikadić, Fadil – 457, 490, 514
 Alilović, Miro – 233
 Alilović, Stipo – 268
 Alilović, Vlado – 233, 255, 257, 259, 260, 269
 Ališa, Šefko – 269
 Andabak, Ivan – 122, 183, 186
 Andreev, Bane – 89
 Andrejević, Srđan – 98, 114, 453
 Andrić, Adolf – 46, 597
 Andrić, Ambroz – 46, 253
 Andrić, Mato – 130, 455
 Andrić, Petar – 122, 177, 269
 Andrijanić, Ivo-Johan – 269
 Andrijašević, Radovan – 141
 Anđelić, Ilija - 499
 Anđelković, Božur – 119
 Anić, Pero – 196, 270
 Antić, Janjko – 270
 Antunac, Nikola – 47,
 Antunović, Miroslav – 196
 Arabdžić, Marko – 271
 Aralica, Đuro – 162
 Arapović, Mijo – 186, 238
 Arapović, Rudolf – 10, 122, 186, 238, 240,
 569
 Arelić, Dragutin – 271
 Arežina, Anto – 272
 Arlović, Stjepan – 182, 186, 233, 271
 Arnautović, Alija – 272
 Artuković, dr. Andrija – 273, 475
 Atlijas, Josip – 273
 Ausić, Josip - 541
 Aust, Stefan - 594
 Avdić, Ragib – 164, 168, 170, 171, 274
 Azinović, Nikola – 274
 Babić, Hasan – 259
 Babić, Ivan – 289, 290, 300
 Babić, Ivica - 345, 445
 Babić, Jure - 576
 Babić, Mato - 537
 Babić, Nikola – 210,
 Babović, Budimir – 117
 Bačak, Ante – 234
 Baće, Maksimilijan – 89, 96
 Bagarić, Božo – Bagarić, don Jakov –
 199186, 338
 Bagarić, Ivo – 248
 Bagarić, Marko – 260, 261, 274

- Bagarić, Milan – 186, 210
 Bagarić, Pero – 210,
 Bagić, Filip – 203, 207
 Bagić, Ivan – 186, 207, 275
 Bagić, Mate – 207
 Bahorić, Franjo - 521
 Bahorić, Rosemarie – 462, 517, 518, 519, 520
 Bajić, Ratko – 131, 133, 135
 Bajto, Milan – 210
 Bakarić, Vladimir – 60, 101, 454, 455
 Bakić, Veselin – 99, 104
 Baković, Anto – 275
 Bakula, Jozo - 207
 Bakula, Petar – 46
 Bakula, Zdenko – 276
 Balagija, Ahmet – 234
 Balen, Franjo - 276
 Balić, Jusuf - 276
 Balić, Smail - 234
 Baltić, Milutin - 59
 Baničević, Nikola - 493
 Banoža, Nikola – 514, 574
 Baotić, Mato - 277
 Baotić, Vladimir – 186, 277
 Baotić, Zvonko – 237, 277
 Barač, Anto – 361, 384, 385, 417
 Barač, Nikola - 210
 Barač, Pavo - 210
 Baranović, Melkior – 458, 491
 Barba, dr. Salvatore - 519
 Barbarić, fra Bonifacije - 200
 Barbarić, Božo - 234
 Barbarić, Jakov – 35, 170
 Barbarić, Milka - 234
 Barbarić, Miljenko - 170
 Barbarić, Mladen - 210
 Barešić, Miro – 39, 42, 262
 Barić, Vice - 466
 Barišić, Blaž – 186, 278
 Barišić, Božidar - 278
 Barišić, Jakov – 234, 254, 278
 Barišić, Jozo - 279
 Barišić, Mario - 103
 Barišić, Marko - 210
 Barišić, Mijo - 279
 Barišić, Mirko - 210
 Barišić, Nikola - 279
 Barišić, Vinko - 179, 547
 Bartolović, Petar - 280
 Barun, Ivan - 280
 Basta, Milan - 468
 Bašić, Fazila - 576
 Bašić, fra Ante – 205
 Bašić, Stanislav – 267, 333
 Batković, Zlatko - 280
 Bauer, dr. Ernest – 35, 37, 122, 168, 169, 467, 594
 Bazina, Ante - 281
 Bebek, Miljenko – 186, 281
 Bebek, Vid - 211
 Bebek, Željko – 211, 281, 508, 509
 Bebler, Aleš - 98
 Bečirević, Adam - 459
 Bečirević, Hasaga - 459
 Beganović, Smail – 276, 282
 Begić, Ferdo - 211
 Begić, Josip - 211
 Begić, Petar - 211
 Behlil, Munir - 234
 Bekavac, Ivica - 211
 Bekić, Darko - 594
 Bekonjić, Husnija - 282

- Beljan, Ante - 211
 Beljan, Mate - 207
 Beljo, Ante - 594
 Beno, Grgo - 235, 282
 Beno, Zdravko - 263
 Bernardić, Dragan - 104, 106
 Bernardić, Ivan - 56
 Bešker, Ante - 282
 Bešlić, Filip - 46
 Bešlija, Osman - 235, 245
 Bevanda, Martin - 211
 Bibanović, Ismet - 283
 Bidaković, Boško - 106
 Bijedić, Bahrudin - 531
 Bijedić, Džemal - 454, 478
 Bijedić, Emir - 429, 554
 Bijedić, Nijaz - 283
 Bilandžić, Dušan - 594
 Bilandžić, Ivan - 237, 238, 239, 242, 244, 248
 Bilandžić, Petar - 463
 Bilandžić, Stjepan - 39, 72, 122, 164, 182, 186, 194, 201, 203, 208, 233, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 248, 249, 251, 253, 263, 283, 464, 544, 545, 546
 Bilbija, Žarko - 284
 Bilić, Ivo - 235
 Bilić, Jozo - 235, 256, 284
 Bilić, Ljupko - 193
 Bilić, Mate - 284
 Bilić, Pavo - 285
 Biloš, Drago - 211
 Bilješković, Bare - 285
 Bilješković, Stipan - 285
 Bjelobrč, Anto - 286
 Blažević, Jakov - 98, 485
 Boban, Vinko - 211
 Bodulović, Drago - 286
 Bogdan, Ivo - 462
 Bogdanović, Radmilo - 113
 Bogićević, Bogić - 101
 Bogo, Gorjan - 98, 100
 Bojčić, Blago - 286
 Bonić, Tomislav - 287
 Bonifačić, dr. Ante - 32
 Boras, Florijan - 10, 594
 Boras, Ivan - 287
 Boras, Ivo - 258, 261
 Boras, Sveto - 288
 Borisavljević, Slobodan - 100, 104, 106
 Bosak, Stjepan - 178
 Bošković, Milo - 69
 Bošnjak, Blaž - 288
 Bošnjak, Gojko - 137, 143, 230, 235, 236, 237, 244, 246, 263, 464, 523, 526, 527, 528, 529
 Bošnjak, Ivan - 236, 586
 Bošnjak, Jure - 211
 Bošnjak, Marijan - 236, 247
 Bošnjak, Slavko - 230, 236, 247
 Bošnjak, Tomislav - 71
 Bradarić, Matko - 462
 Bradvica, Jerko - 130, 132, 133, 134, 135, 459, 512, 513, 514, 531, 547
 Bradvica, Slavko - 187
 Brainović, Marijan - 288
 Brajković, Anđelko - 39
 Brajnik, Edo - 96, 98, 99
 Brajnović, Marijan - 245
 Brajović, Jokaš - 99
 Bralo, Tomislav - 456, 491, 493, 514, 531, 552
 Bratuša, Dragutin - 175
 Brčić, Mate - 289
 Brdar, Jakov - 289

- Brdar, Zvonko - 289
 Brekalo, Andrija - 187
 Brekalo, Jozo - 187
 Brekalo, Mirko - 211
 Brežnjev, Leonid - 112
 Brigić, Ivan - 130
 Brigić, Marko - 290
 Brilej, Jože - 98
 Brkan, Ratko - 230, 237, 252, 290
 Brkić, Franjo - 187, 290
 Brkić, Jozo - 211
 Brkić, Križan - 463
 Brkić, Mato - 291
 Brković, Nikola - 129
 Brković, Sefet - 291
 Brljević, Nevenko - 187, 291
 Brnjić, Miroslav - 238
 Broz, Josip-Tito - 36, 42, 57, 58, 61, 71, 89, 101, 102, 106, 107, 110, 111, 133, 149, 151, 153, 154, 155, 165, 177, 196, 198, 237, 318, 451, 453, 455, 456, 461, 468, 479, 482, 511, 513, 514, 530, 535, 567, 595, 599
 Brzica, Vinko - 211
 Brzović, Mladen - 211
 Brzović, Zdravko - 212
 Bubalo, Franjo - 187, 249, 256, 262
 Bubalo, Ivan - 187, 292
 Bubalo, fra Jakov - 204, 205
 Bubalo, Mirko - 292
 Bubanj, Aleksandar - 119
 Buconjić, Alojzija - 68
 Buconjić, Marijan - 68
 Buconjić, Stjepan - 187, 292
 Budak, dr. Mile - 474, 475
 Budić, Nedeljko - 187
 Budimir, Marko - 293
 Bujanović, Josip-Jole - 293
 Bujas, Milidrag - 293
 Bulatović, Miodrag - 594
 Bulić, Josip - 258
 Bulić, Pero - 294
 Buljan-Mikulić, Josip - 462
 Bungić, Mato - 187, 234, 237, 248, 250, 294, 514, 515
 Bunoza, Ivan - 268, 319, 340, 415
 Bunoza, Nikola - 513
 Buntić, Adolf - 212
 Buntić, Vidak - 47
 Bušić, Bruno - 62, 68, 69, 70, 72, 101, 166, 182, 194, 453, 458, 463, 546, 594
 Bušić, Marinko - 212
 Bušić, Mirko - 294
 Bušić, Zvonko - 186, 240
 Buškain, Milan-Gagarin - 207, 233, 253, 256, 260, 262
 Butković, Ante - 167, 179, 295
 Butković, Ivan - 295, 523
 Butković, Tvrtko - 122, 175, 238, 295
 Buzuk, Mirko - 296
 Casaroli, mons. Agostino - 487
 Castro, Fidel - 33
 Causescu - 101
 Cecelja, fra Vilim - 122, 252, 261, 264, 321, 482, 485
 Cesarino, Silvio - 518
 Cetinić, Meri - 247
 Cicvarić, Cvitko - 463
 Cigelj, Anton - 296
 Ciliga, dr. Ante - 38, 498, 594
 Cimirotić, Safet - 243
 Cindrić, Ivan - 177
 Conrady, Egon - 491
 Crnčević, Brane - 109
 Crneković, Emil - 486

- Crnički, Štef - 509
 Crnogorac, Ante - 387
 Crnogorac, Domin - 212
 Crnogorac, Stjepan - 463
 Crnogorac, Zvonimir – 187, 238
 Crnov, Nikola – 238, 239
 Crnjac, Miroslav - 193
 Cvetković, Dragiša – 51, 56
 Čabraja, Nikola - 300
 Čabraja, Petar – 178, 234, 235, 237, 248, 300
 Čale, Vinko - 212
 Čaleta, Božo - 296
 Čapin, Ivan - 176
 Čapin, Slavko – 177, 235
 Čavar, Dinko - 207
 Čavar, Petar – 260, 301
 Čečura, Niko - 239
 Čekada (nadbiskup) - 496
 Čeko, Stipe – 239, 301
 Čelebija, Niko - 301
 Čelebija, Pavao – 187, 302
 Čemerić, Ivica - 183
 Čilić, Jozo - 302
 Čilić, Tomislav - 303
 Čirko, Ivan - 303
 Čirko, Jakov – 187, 201, 203, 207, 208, 254, 257, 262, 297
 Čizmić, prof. dr. Ivan – 26, 27, 28
 Čížek, Vjenceslav – 101, 459, 464, 539, 540, 541, 596
 Čolak, Drago – 136, 140
 Čolak, Stanko – 100, 114, 135, 136, 145, 329, 385, 396, 397, 435, 455, 456, 457, 501, 512, 513, 531, 538
 Čolaković, Rodoljub - 594
 Čolan, Mujo - 303
 Čolić, Vuko - 238
 Čondrić, Anto - 239
 Čorić, Branko - 297
 Čorić, Dane - 297
 Čorić, Franjo - 298
 Čorić, Mara – 524, 525
 Čorić, Mijo - 298
 Čović, Mile – 187, 239, 249
 Čović, Pero - 462
 Čović, Vinko – 233, 240, 260, 304
 Čubela, Živko - 212
 Čučković, Branko – 542, 543, 544
 Čuić, Dane - 102
 Čujić, Ivan - 304
 Čuk, Josip - 187
 Čulina, Marinko - 212
 Čulina, Srećko – 188, 230, 240, 256, 304
 Čulo, Petar - 187
 Čulota, Slavko - 248
 Čuljak, Ante - 212
 Čuljak, Miljenko – 188, 212, 305
 Čuljak, Toma - 305
 Čurak, Ivan - 535
 Čurić, Ilija - 68
 Čurić, Mate - 201
 Čurić, Mirko – 462, 502, 503, 507
 Čutura, Jure - 212
 Čuvalo, Anto - 261
 Čuže, Ivo - 262
 Ćavar, Petar - 212
 Ćeranić, Ilija - 102
 Ćorić, Branko – 239, 240
 Ćorić, Dane – 245, 258
 Ćorluka, Hrvoje - 212
 Ćosić, Jakov - 298
 Ćosić, Ljubica - 299
 Ćosić, Mato - 299

- Ćulafić, Dobrosav – 113, 114, 453
 Ćurić, Mato - 299
 Ćurić, Stipo - 300
 Ćurković, Marko - 213
 Ćutuk, Rafael - 213
 Ćuže, Ivan - 241
 Ćužić, Dobroslav - 213
 Ćužić, Jago - 213
 Dabić, Josip – 235
 Dabić, Marko - 305
 Dabo–Peranić, Miljenko – 464, 508, 509, 596
 Dabović, Nedeljko - 118
 Dadić, Mile - 213
 Dadić–Peša, Jure - 213
 Damjanović, Vlado - 122
 Dan, Uri - 594
 Danilović, Uglješa - 89
 Dapčević–Kučar, Savka - 458
 Dapčević, Vlado – 101, 468
 Davičo, Leon - 105
 Davidović, Blaž - 306
 Dedić, Dinko – 122, 262
 Dedić, Jozo - 177
 Dedić, Mehmed - 306
 Dedijer, Vladimir - 465
 Deglin, Jelica - 307
 Deglin, Stjepan - 197
 Delalić, Zejnil - 245
 Demajo, Aleksandar – 99, 103, 106
 Desker, Mirko - 463
 Desnica, Milan – 455, 491, 494, 534
 Devide, Mladen – 98, 99
 Deželić, Berislav Đuro – 504, 505, 533
 Dilber, Jakov – 207, 208,
 Dilber, Marinko – 188, 307
 Dimitrijević, Božo – 107
 Dizdar, Marko – 540, 547
 Dizdarević, Ejub – 457, 530, 531, 532, 579
 Dizdarević, Faik - 105
 Dizdarević, Ljubica - 531
 Dizdarević, Nijaz - 103
 Dizdarević, Numo - 307
 Dizdarević, Raif – 106, 107, 128, 130
 Dizdarević, Zlatko – 128, 581
 Dodig, Roko – 492, 493
 Doko, Ilija - 213
 Doko, Slavko - 213
 Dolanc, Stane – 101, 109, 112, 113, 114
 Dolić, Branko - 208
 Dolić, Josip - 308
 Dolić, Mladen – 188, 308
 Domančinović, Dinka - 462
 Domandžić, Jozo - 213
 Domankušić, Stjepan – 101, 102
 Domazet, Iko - 501
 Dominiković, Josip – 250, 308
 Domuz, Živko – 513, 514
 Dostal, Zdenko - 100
 Došen, Ante – 25, 26, 62, 165
 Došen, Marko - 25
 Draganović, dr. Krunoslav – 10, 35, 38, 101,
 252, 259, 457, 464, 467, 468, 478, 482, 484,
 488, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497,
 498, 507, 569, 597
 Dragičević, Drago – 193, 194
 Dragin, Jerko – 457, 535
 Dragoja, Ljubomir – 122, 179, 183, 193, 194,
 195, 196, 234, 237, 241, 245, 248, 249, 250,
 253, 257, 262
 Dragosavac, Dušan – 59, 60
 Dražević, Ratko - 105
 Dražić, Ivan - 309
 Drmić, Andrija - 213

- Drndić, Stipe - 99
 Drpić, Josip - 458
 Dubajić, Simo - 468
 Dučić, Jovan - 474
 Dugandžić, Danko - 213
 Dugandžić, Luka - 309
 Dugandžić, Marijan - 188
 Dugandžić, Mile - 213
 Dugandžić, Nikola - 309
 Dugandžić, Pero - 188
 Dugandžić, Vinko - 310
 Dugandžić, Žarko - 213, 310
 Duganžić, Pero - 213
 Dugonjić, Rato - 130
 Duhaček, Anton - 99, 103, 104, 105, 106
 Dujmić, Pero - 310
 Dujmović, Ante - 213
 Dujmović, Stipe - 311
 Dujo, Stjepan - 202, 241, 311
 Duspara, Anto - 243
 Duvnjak, Marko - 214
 Duvnjak, Vinko - 214
 Duvnjaković, Drago - 465 (vidi Jilek, Drago)
 Džajić, Zdenko - 214
 Đakula, Slavko - 245, 247, 312
 Đapić, Ante - 10, 311, 463, 531, 558, 559, 561
 Đapić, Ante - 558
 Đapo, Fahrudin - 594
 Đikić, Osman - 103
 Đilas, Milovan - 109
 Đogović, Mladen - 179
 Đojić, Pero - 313
 Đolan, Nikola - 312
 Đolo, Drago - 178, 241, 257, 264
 Đopa, Jozo - 214
 Đorđević, Predrag - 114
 Đorđević, Jovan - 98
 Đorđević, Obren - 95, 98
 Đukić, Stipo - 285
 Đukić, Vojislav - 105, 291, 306, 542
 Đuliman, Besim - 312
 Đuran, Krešo - 214
 Đuran, Mile - 241
 Đureković, Damir - 463
 Đureković, Stjepan - 196, 456, 457, 463
 Đurica, Petar - 119
 Eichmann, Adolf - 476, 477
 Elez, Tihomir - 313
 Eljuga, Mirko - 214
 Eljuga, Vinko - 462
 Erceg, Miško - 512
 Erceg, Vinko - 313
 Ereš, Drago - 314
 Ereš, Tomo - 237, 252
 Erić, Rudolf - 26
 Eršek, Vili - 47
 Eržen, Ivan - 117
 Eterović, Ante - Vili - 96
 Faljić, Šimun - 259
 Fazlija, E. - 171
 Festić, Ahmet - 241
 Filipović, Augustin - 241
 Filipović, Domin - 214
 Filipović, Petar - 251
 Fišić, Zvonko - 238, 242
 Flis, Drago - 98, 104
 Fotić, Konstantin - 474
 Francetić, Jure - 465, 508
 Franjić, Marko - 314
 Franjić, Šimun - 188
 Franjković, Marko - 314
 Frković, ing. Ivica - 30

- Frković, dr. Mate – 29, 35
 Fuchs, Ursula - 554
 Fumić, Mirko - 48
 Furlić, Ivo - 463
 Gabelica, Ivan - 46
 Gabelica, Marijan - 240
 Gabriš, Jan - 116
 Gačić, Vaso – 129, 130
 Gadžo, Nikola - 214
 Gagro, Blago - 253
 Gagro, Pavao - 315
 Gagulić, Franjo - 315
 Galić, Ivan – 479, 480, 481, 490, 576
 Galić, Ivica – 503, 504, 507, 532, 578
 Galić, Krešo - 214
 Galić, Petar - 188
 Galić, Rudo - 214
 Garde, Paul - 594
 Garić, Ivo – 188, 242
 Gašo, fra Hrvoje - 315
 Gašpar, Blaž – 208, 316
 Gašpar, Drago – 202, 241, 250, 262
 Gelo, Ante - 264
 Gelo, Marko - 316
 Gladić, Nedo – 175, 176
 Glamuzina, Mirko - 261
 Glavaš, Danica - 10
 Glavaš, Ilija - 46
 Glavaš, Ivica - 316
 Glavaš, Ljubomir - 317
 Glavaš, Vlado – 188, 247, 255
 Glavota, Milenko - 214
 Glavurdić, Ante - 317
 Glibo, Ivan - 261
 Glibo, Rajko - 214
 Glumčić, Marica - 105
 Gogić, Zdravko - 317
 Golob, Nace - 104
 Golob, Stanko - 178
 Golub, Slavko - 133
 Gorenc, Silvio - 98
 Goreta, Franjo – 178, 183, 237, 264
 Gorjan, Bogo – 98, 100
 Gorski, Feliks - 99
 Gošnjak, Ivan – 101, 102
 Grabovac, Ljupko - 318
 Grabovac, Mirko – 138, 177, 234, 237, 243, 244, 246, 254, 318
 Gračanin, Petar – 113, 114, 115, 117
 Grahek, Zvonko – 103, 104
 Granić, Ivan – 132, 133, 134, 135
 Granić, Mladen - 319
 Granić, Dragica - 586
 Grbavac, Anto – 239, 242
 Grbavac, Slobodan - 319
 Grbavac, Srećko – 243, 319
 Grbešić, Ivan – 214, 320
 Grbešić, Mile - 214
 Grebenar, Jozo - 214
 Grgić, Alojz - 243
 Grgić, Ivan – 188, 320
 Grgić, Krešimir - 215
 Grgić, Mirko – 130, 131, 132
 Grgić, Nikola – 299, 362, 381, 419
 Grizelj, Stipe – 135, 142
 Grubić, Mato – 491, 493
 Grubišić, Anto – 243, 320
 Grubišić, Ivica - 321
 Grubišić, Jerko – 102, 188
 Grubišić, Slavko – 32, 321, 580, 594
 Grubišić, Slavko – 580
 Grubišić, Vinko – 215, 239, 322

- Grubišić, Vlado - 215
Grujić, Duško - 104
Gubić, Ilija - 516
Gubo, Slavko - 188, 322
Guevara, Che - 34
Gustinčić, Jurij - 105
Guvo, Ivo - 468
Habold, Rudolf - 551, 552
Habuš, Marica - 506
Hadžić, Ahmet - 199
Hadžimerović, Irham - 322
Halilović, Fehim - 455, 457, 491, 495, 511
Hamzić, Rasim - 143
Haždad, Ismail - 265
Hebrang, Andrija - 74
Hefer, dr. Stjepan - 30, 32, 35, 165, 253
Herceg, Dragutin - 323
Herceg, Mate - 215
Herceg, Mirko - 501
Herceg, Stjepan - 559
Herljević, Franjo - 111, 112, 128, 130
Hinić, Petar - 122, 176
Hlevnjak, Ivan - 463
Hođić, Mustafa - 241
Holovčuk, Pavle - 323
Homeini, - 171
Horozić, Azem - 243
Horvat, Đuro - 46
Horvatić, Mate - 100, 104
Hotić, Mesud - 90
Hrga, Dominik - 207
Hrkač, Božo - 188, 323
Hrkač, Miljenko - 34, 137
Hrstić, Mirko - 215
Husein, Sadam - 145
Ibrišević, Mustafa - 324
Ikanović, Mehmed - 324
Ikić, Filip - 324
Iličić, Branko - 325
Ilić, dr. Andrija - 30, 33
Ilić, Jure - 188
Ilić, Mato - 325
Ilić, Stanko - 508, 509
Ilinić, Milan - 487
Ivačić, Pero - 105
Ivančić, Ilija - 215
Ivančić, Jakov - 215
Ivanišević, Mijo - Braco - 457, 530, 531, 537
Ivanković, Ante - 208, 215
Ivanković, Luka - 325
Ivanković, Mato - 262
Ivanković, Mile - 215
Ivanković, Stanko - 326
Ivanković, Stjepan - 215
Ivanković, Vlado - 328, 335, 375, 376, 383, 411, 416, 420, 431, 458, 545
Ivanković-Lijanović - 136
Ivčec, Petar - 68
Ivetić, Lino - 539
Ivić, Ivan - 326
Ivić, Jakov - 215
Ivić, Nikola - 143
Ivković, Ante - 215
Jajilović, Ivan - 326
Jakaš, Dalibor - 96
Jakić, Anđelko - 176
Jakić, Ivan - 176
Jakovljević, Blaž - 327
Jakovljević, Jure - 243, 327
Jamak, Sabiha - 327
Janjić, Vlado - 90, 468
Janjiš, Bono - 328

- Japundža, Milorad – 98, 100
 Jareb, dr. Jere - 595
 Jaskić, Safet - 489
 Jašaragić, Ismet – 234, 235, 237, 243, 254, 328
 Javorski, Mihajlo - 96
 Jazić, Živojin - 104
 Jelavić, Srećko – 140, 144
 Jelčić, Srećko - 215
 Jelić, Ante - 246
 Jelić, Božo – 246, 246, 328
 Jelić, dr. Branimir – 35, 37, 38, 61, 163, 234, 237, 252, 458, 461, 462, 464, 469, 498, 559, 595
 Jelić, dr. Ivan – 37, 122, 163, 164, 177, 237, 241, 250, 329, 488
 Jelić, Jozo - 462
 Jelić, Mile - 462
 Jelić, Mladen – 215,
 Jelić, Vlado – 511, 512, 513, 582
 Jelinić, Anto - 329
 Jerkić, Ivo - 522
 Jerkić, Vinko - 215
 Jerkov, Ante - 469
 Ježina, Dragutin - 509
 Jilek, Drago – 463, 465, 466
 Joksović, Branislav - 102
 Jolić, Jozo - 195
 Josipović, Anto - 330
 Josipović, Marko - 330
 Josipović, Mato - 330
 Jovanović Miljenko - 331
 Jovanović, Slaviša - 555
 Jovanović, dr. Slobodan – 473, 474
 Jovanović, Vaso - 104
 Jović, Drago - 188
 Jozak, Mate – 457, 462, 530, 531
 Jozić, Jozo - 384
 Jozić, Nikola - 580
 Jozić, Tomislav - 331
 Juka, Mile - 216
 Jukić, Dinko – 550, 584
 Jukić, Franjo - 216
 Jukić, Hajrudin - 243
 Jukić, Ilija - 57
 Jukić, Ivan - 68
 Jukić, Ljubo - 216
 Julius, Đuka - 105
 Jurak, Branko – 100, 455, 483, 491, 494, 496, 534
 Juratović, Andrija - 466
 Jurčević, dr. Josip – 10, 21
 Juresić, Bogdan - 332
 Juretić, mons. Augustin - 469
 Juričić, Andrija - 244
 Jurić, Ana - 244
 Jurić, Antiša - 207
 Jurić, Anto - 332
 Jurić, Franjo - 531
 Jurić, Gabriel - 332
 Jurić, Ivan - 216
 Jurić, Ivica - 358
 Jurić, Jakov – 237, 244, 332
 Jurić, Marija – Zagorka - 520
 Jurić, Mijo - 333
 Jurić, Tadija - 333
 Jurišić, Ivan – 243, 333, 334, 463
 Jurišić, Jakov - 239
 Jurišić, Mladen - 463
 Jurkić, Dobro - 196
 Jurkić, Vinko – 533, 581
 Jurković, Anđelko - 334
 Jurković, Ivan - 216
 Jurković, Jozo – 183, 188, 193, 194, 216, 247

- Jurković, Radojko – 193, 194, 195
 Jurković, Radojko – 194, 195
 Jusić, Mevludin - 244
 Jusufović, Hasan – 244, 335
 Kadunc, Maks – 98, 105
 Kaić, Marija - 335
 Kajić, Pero – 457, 530, 575
 Kaleb, Josip - 245
 Kalodžija, Rasim - 335
 Kamenjašević, Milorad – 231, 245
 Kantoci, Rudolf - 462
 Kapular, Anđelko - 216
 Kapularić, Juro - 259
 Kapularić, Nedo - 260
 Kapulica, Juro - 257
 Kapulica, Marinko - 216
 Kapulica, Mirko - 199
 Karačić, Jure - 336
 Karačić, Kemal - 130
 Karačić, Mirko – 264, 336
 Karačić, Stipo - 336
 Karačić, Vinko - 337
 Karadeglija, Stanko – 457, 483, 491, 495, 496, 501, 531
 Karailo, Huso - 138
 Karamatić, Rajko - 216
 Karaula Ivo - 337
 Kardelj, Edvard-Bevc – 89, 103, 110, 455, 488, 567
 Kardum, Ante - 337
 Kardum, Stanko – 178, 264, 338
 Kartal, Vahida - 245
 Kartalić, Stipo - 338
 Kasić, Josip – 204, 338
 Katalenić, Josip – 547, 548, 549
 Katalinić, mr. Kazimir – 10, 52, 56, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 166, 167
 Katinić, Petar - 339
 Kavran, Božidar – 29, 30, 251, 465, 596
 Kegalj, Petar – 250, 257, 262
 Kelava, Božo – 176, 234, 339
 Kelava, fra Metod - 122
 Kelić, Tadija - 339
 Kertes, Mihalj-Braca - 98
 Kesovija, Tereza - 247
 Keškić, Vejsil - 46
 Kidrič, Zdenka – 97, 98
 Kijac, Krsto - 119
 Kinkel, Klaus - 594
 Klarić, Andrija – 178, 337, 338
 Klarić, Pavao - 263
 Klemić, Ivan-Ico - 257
 Klenjak, Mladen - 105
 Kljaković, prof. Jozo - 490
 Knez, Vinko – 46, 340
 Knezović, Ante - 340
 Knezović, Blaž - 216
 Knežević, Ante - 178
 Knežević, Lovro – 241, 340
 Knežević, Rajko - 100
 Kniewald, dr. Dragutin - 484
 Knightley, Phillip - 595
 Kocijančić, Viktor - 46
 Kodić, Veselko - 259
 Kodžoman, Mile - 341
 Kojić, Ivica - 98
 Kokić, Đuro - 462
 Kokor, Tomislav – 459, 532, 533, 541, 545, 546
 Kokotović, Ilija - 68
 Kokotović, Olga, - 479
 Kolak, Franjo - 341

- Kolak, Rudi – 133, 134, 135
 Kolak, Vlado - 341
 Kolenda, Stipe - 342
 Kolendić, Anton – 107, 178, 595
 Kolić, Mate – 34, 463, 550
 Koliševski, Lazar - 454
 Kolman, Stane - 98
 Kolobarić, Stanko - 342
 Komarica, Slavko - 596
 Komarica, Zvonko – 104, 106
 Koncul, Ivan - 216
 Konta, Marijan – 235, 237, 245, 248, 254, 342
 Kopilaš, Križan - 216
 Kordić, Ante - 216
 Kordić, Drago - 216
 Kordić, Emil - 343
 Kordić, Franjo - 189
 Kordić, dr. Ivan - 30
 Kordić, fra Lucijan - 204
 Kordić, Jozo - 343
 Kordić, Tahib - 176
 Kordić, Veselko – 216, 217
 Korkut, Derviš - 477
 Korsky, dr. Ivo – 51, 52, 68, 166, 167, 597
 Kos, Franc – 98, 99, 100
 Kosić, Ivo - 343
 Koso, Alija - 463
 Kostanjšek, Davor - 104
 Kostić, Antun – 34, 463, 550, 553
 Kostić, Dušan - 105
 Kovač, Đuro - 513
 Kovač, Ivan – 176, 217, 235, 237, 252, 344
 Kovač, Ivan – 217, 344
 Kovač, Ivan-Ivica - 344
 Kovač, Jerko - 345
 Kovač, Josip – 246, 345
 Kovačević, dr. Ante - 256
 Kovačević, Ilija - 345
 Kovačević, Jozo - 217
 Kovačević, Marko - 217
 Kovačević, Mitar–Mujo - 96
 Kovačić, Anto - 346
 Kovačić, Ivan - 346
 Kovačić, Nikola – 178, 245, 250, 261, 346, 501
 Kozić, Petar - 347
 Kozina, Branko – 347
 Kozina, Željko – 275, 294, 330, 439, 445
 Kožul, Jozo – 246, 347
 Kožul, Mirko – 244, 348
 Kožul, Petar - 348
 Krajačić, Ivan–Stevo – 89, 98, 102
 Krajger, Mitja - 98
 Krajger, Sergej - 98
 Krajina, Mijo – 189
 Krajina, Petar - 259
 Krajina, Vlado – 230, 246
 Kralj, Albert - 502
 Kralj, Ivica - 217
 Kralj, Stjepan - 536
 Kraljević, Andrija - 217
 Kraljević, Ivan - 217
 Kraljević, Jozo – 217
 Kraljević, Karlo - 246
 Kraljević, Luka – 189, 239, 254, 257, 262, 464, 553, 554, 555
 Kraljević, Marijan - 107
 Kraljević, Marko - 349
 Kraljević, Stanko - 217
 Kraljević, Vlatko - 217
 Krapić, Ahmet - 252
 Krasić, Jozo - 217
 Krcić, Mia - 106

- Krešić, Ivan - 349
 Krešo, Mijo - 217
 Kriste, Mate - 349
 Kristić, Tomo - 350
 Krištić, Marijan - 350
 Krišto, Franjo - 350
 Križanac, Pero - 582
 Križanac, Šimun - 205, 218
 Križić, fra Jozo - 199, 200
 Krmek, Ivo - 247
 Krnić, Dragoljub - 513, 514, 515
 Krnić, Frane - 534
 Krnjević, dr. Juraj - 56, 57, 60, 165, 469, 473, 597
 Krpan, Ivan - 247, 351
 Krpan, Marko - 247, 250, 351
 Krpan, Štefan - 351
 Krstanović, Željko - 595
 Krstić, Miloš - 105
 Krstić, Slobodan - 504
 Krstić, Tomislav - 176
 Krstulović, Maksim - 462
 Kršan, Ivan - 50
 Krtalić, Dragica - 499
 Krtalić, Ilija - 499
 Krtalić, Janja - 499
 Krtalić, Josip - 462, 499, 500
 Krtalić, Krešo - 351
 Krtalić, Stanko - 499
 Krunić, Slavko - 467
 Kuburaš, Irfan - 456, 538, 539, 583
 Kučar, Zvonimir - 463
 Kuhtić, Zvonimir - 10
 Kuiš, Perica - 106
 Kujber, Ali - 265
 Kujundžić, Anto - 193
 Kulenović, dr. Džafer-Beg - 30
 Kulenović, Nahid - 33, 34, 252, 253, 462, 502, 503, 504, 531
 Kulenović-Deželić, Marijana - 504
 Kunc, Drago - 98
 Kunkić, Franjo - 203, 238, 247, 248, 352
 Kuravija, Ante - 218
 Kurtović, Vlado - 352
 Kušan, Jakša - 67, 68, 70, 122, 165, 167, 169, 595
 Kuštra, Jozo - 176
 Kutle, Tomo - 218
 Kutleša, Mile - 352
 Kvaternik, Eugen-Dido - 465, 466, 475
 Kvaternik, Slavko - 475
 Kvesić, Anđelko - 218
 Kvesić, Jago - 573
 Kvesić, Vinko - 218
 Lah, Tone - 98
 Lakić, Mladen - 353
 Laličić, Dušan - 99, 104
 Lasić, Ivan-Gorankić - 135, 136, 138, 139, 443, 453, 512, 513, 534, 537, 538, 552
 Lasić, Vencel - 218
 Lasić, fra Vjekoslav - 122, 244, 259, 260, 353
 Latković, dr. Radovan - 71
 Lauc, Krešo - 138, 139
 Lauc, Stanko - 140
 Lauš, Luka - 218
 Laušić, dr. Ante - 10
 Laušević, David - 98
 Ledić, Josip - 122, 182, 189, 201, 206, 207, 208, 233, 237, 244, 247, 248, 253, 256, 353
 Leka, Nedeljko - 354
 Leko, Ante - 354
 Leko, Blago - 355
 Leko, Branko - 355

- Leko, Ivan - 218
 Leko, Karlo - 218
 Leko, Mile - 355
 Leko, Mirko - 218
 Leko, Tomislav - 218
 Leko, Vlado - 48
 Leković, Krsto - 496
 Lejak, Roman - 595
 Lerota, Slavko - 189, 247
 Letina, prof. Šime - 53
 Leventić, Nikola - 218
 Ličina, Đorđe - 108, 129, 465, 511, 595
 Lijanović, Marko - 136, 218
 Lijić, Ante - 356
 Lijić, Mijo - 462
 Lijović, Marko - 218
 Lijović, Niko - 356
 Lijović, Slavko - 218
 Lisac, Nikola - 39
 Lisak, Erich - 29
 Livajić, Nedeljko - 234, 250
 Logarić, Slavko - 176, 463
 Logarušić, Adolf - 537, 576
 Logarušić, Marko - 356
 Logarušić, Vinko - 122
 Lokvić, Duško - 534
 Lončar, Bora - 118
 Lončar, Budimir - 98, 103, 104, 107, 465, 466, 562, 563, 567
 Lončar, Marko - 189, 247
 Lončarević, Dragan - 118
 Lončarević, Saša - 104, 105
 Lopura, Slavko - 259
 Lopušina, Marko - 95, 508, 511, 595
 Loreta, Zdravko - 237
 Lovrić, Ante - 219, 559
 Lovrić, Božo - 357
 Lovrić, Ilija - 46
 Lovrić, Jozo - 219, 582
 Lovrić, Luka - 295
 Lovrić, Vinko - 357
 Loza, Tihomir - 594
 Lozić, Marko - 254, 357
 Lozić, Stipo - 189
 Lozić, Stipo - 358
 Ložušić, Tonko - 250
 Luburić, Marijan - 358
 Luburić, Šimun - 238
 Luburić, Tonči - 510
 Luburić, Vjekoslav-Maks - 33, 38, 39, 252, 257, 263, 457, 462, 479, 506, 507, 508, 509, 511, 596
 Lucić, Zvonko - 100, 104
 Lučić, Ivan - 123, 597
 Lučić, Vinko - 358
 Lukač, Ilija - 219
 Lukač, Jozo - 219
 Lukač, Tomislav - 219
 Lukač, Zdenka - 359
 Lukačević, Stjepan - 359
 Lukanović, Ilija - 523
 Lukas, prof. dr. Filip - 474
 Lukić, Đuro - 456, 459
 Lukić, Nikola - 359
 Lukić, Radomir - 98
 Lukić, Radosav - 118
 Lun, Hrvoje - 69, 70, 169, 171, 595
 Ljoljo, Niko - 360
 Ljubas, Ante - 42, 122, 189, 260
 Ljubas, Filip - 248
 Ljubas, Ivan - 264
 Ljubas, Mirko - 208, 248
 Ljubas, Petrar - 208, 235, 360

- Ljubas, Stipe - 46
 Ljubičić, Nikola – 59, 90, 102, 454
 Ljubić, Božo - 219
 Ljubić, Šimun - 360
 Maček, Ivan–Matija – 89, 98
 Maček, dr. Vlatko – 26, 51, 56, 57, 595
 Maduna, Mirko - 219
 Madunić, Mladen - 141
 Madunić, Slavko - 219
 Maganjić, Anđelko – 248, 361
 Magjercac, Juraj - 474
 Maglajlija, Seid - 129
 Majdandžić, Ilija - 361
 Majer, Krešo – 100, 104, 106
 Majer, Ljubo - 107
 Majić, Andrija - 219
 Majić, Ante – 219, 362
 Majić, Boro - 219
 Majić, Franjo – 169, 183, 189, 233, 248, 261, 362
 Majić, Miljenko - 219
 Majić, Srećko - 219
 Majić, Stipe – 196, 256, 257
 Majić, Žarko - 219
 Majstorović, Ilija - 100
 Maksić, Milivoje - 104
 Malkoč, Hamzalija - 230
 Mamić, Jozo - 219
 Mamić, Jure – 303, 311, 335, 354, 369, 392, 394, 417, 426, 440
 Mamić, Marija - 528
 Mamić, Vinko - 362
 Mamula, Branko - 59
 Mandarić, Stanko – 193, 194
 Mandić, Branimir - 141
 Mandić, Nikola - 100
 Mandušić, Ruža - 207
 Mandžo, Miljenko – 521, 575
 Manfreda, Maks - 456
 Manojlović, Petar - 529
 Manolić, Josip – 61, 62, 535, 536
 Maras, Petar - 363
 Marčeta, Mićo – 100, 455
 Maričić, Vid – 462, 501, 502, 509
 Marić, Borislav - 220
 Marić, Branko – 509
 Marić, Dobriša – 390, 411
 Marić, Drago – 189
 Marić, Franjo - 595
 Marić, Ilija - 363
 Marić, Jure – 42, 51, 173, 363, 520
 Marić, Nikola - 460
 Marić, Stjepan - 364
 Marijan, Benedik - 364
 Marinčić, Franjo - 364
 Marinčić, Mirko - 365
 Marinčić, Miroslav - 220
 Marinčić, Zdenko – 50, 122, 365
 Marinović, Veljko - 189
 Marjanović, Mirko - 365
 Markešić, Mate - 220
 Markić, Anto - 249
 Markić, Ivan-Džoni - 239
 Markić, Mile – 122, 513
 Markić, Srećko - 283
 Marković, Jelena - 366
 Marković, Josip - 30
 Marković, Jozo - 582
 Marković, Jure – 366
 Marković, Ljubo - 220
 Marković, Tomislav - 366
 Marković, Vidan - 118

- Markus, Zlatko – 68, 70, 122
 Martinac, Božo - 523
 Martinović, Branko - 220
 Martinović, Častimir - 220
 Martinović, Dane - 220
 Martinović, Dragan - 367
 Martinović, Ivan - 220
 Martinović, Nikola – 264, 367, 462, 532
 Martinović, Pero - 367
 Martinović, Stanko - 220
 Martinović, Veselka - 518
 Martinović, Vesko – 100, 104, 106
 Marušić, Anto - 240
 Marušić, Gojko - 220
 Marušić, Nikola – 249, 368
 Marušić, Tomica - 247
 Marušić, Zdenko - 368
 Maslač, Krešo - 220
 Maslač, Mirko - 220
 Maslač, Miško - 249
 Maslač, Vlade - 220
 Maslić, Anđelko - 455
 Mašić, Franjo - 463
 Mašić, Mujo - 249
 Mašina, Ivo – 38, 498, 602
 Mašina, Veljko – 38, 481 498, 602
 Matanović, Blaž - 250
 Matičević, Ivica – Žuti – 34, 48, 230, 236, 533
 Matičević, Stjepan - 533
 Matić, Ante - 220
 Matić, Boško - 512
 Matić, Franjo - 574
 Matić, Gojko – 189, 245
 Matić, Ivan – 220, 249, 245, 257, 261, 369, 530
 Matić, Mirko - 369
 Matijaš, Zoran – 562, 563
 Matijašević, Martin - 370
 Matijašević, Mičo – 193, 194, 195
 Matijašević, Milan – 104,
 Matijašević, Vid - 221
 Matijević, Dušan - 347
 Matijević, Stipe - 30
 Matković–Babić, Tomo - 370
 Matković, Jozo - 189
 Matošević, Bernard – 250, 370
 Matuško, Mirko - 221
 Matuzović, Ilija – 549, 550
 Medić, fra Rafael – 33, 505
 Medić, Milan - 546
 Medvidović, Stipe - 176
 Mehičić, dr. Meho - 29
 Merćep, Mate - 463
 Merđanić, Ragib - 457
 Mesarović, Joco - 105
 Meštrović, Ivan – 490, 595
 Meštrović, dr. Mate – 122, 168, 169, 171, 597
 Meter, Mirko - 549
 Meyer, Hans - 480
 Mičić, Ivan – 371
 Mičić, Tomislav – 68, 122, 183, 190, 193, 233, 235, 245, 250, 262, 514, 515
 Mićanović, Ana - 371
 Mićunović, Ratko – 111, 537
 Mićunović, Veljko – 97, 103, 106
 Mihajlović, Draža - 56
 Mihalić, Vlado - 98
 Mihalić, Ivan - 462
 Mihalj, Jozo – 250
 Mihaljčić, Marko – 300, 414
 Mijatović, Anđelko - 221
 Mijatović, Cvijetin - 134
 Mijatović, Janko – 182, 190, 204, 208, 231,

- 245, 258, 262
Mijatović, Josip - 371
Mijatović, Nikola - 221
Mijatović, Vinko - 221
Mijić, Ivan - 178, 230, 251, 372
Mijić, Marko - 129, 460, 585
Mijić, Pavle - 372
Mikašinić, Branko - 104
Mikić, Marijan - 458, 531
Mikulić, Blago - 39, 372
Mikulić, Branko - 457
Mikulić, Franjo - 62, 68, 69, 70, 122, 166, 189, 463, 464
Mikulić, Jozo - 189, 373
Mikulić, Marko - 289, 328, 381, 398, 403, 423
Mikulić, Mato - 373
Mikulić, Nikola - 221, 373
Mikulić, Slavo - 221
Mikulić, Stanko - 221
Mikulić, Stipe - 10, 235, 456, 463, 536, 537, 538
Mikulić, Vice - 221
Milanović, Aleksandar - 100
Milas, dr. Milan - 205
Milatović, Arso - 103
Milatović, Mile - 465, 595
Milatović, Miodrag - 97
Milatović, Veljko - 89, 103, 106
Miletić, Gojko - 374
Miletić, Grgo - 190
Miletić, Ivan - 183, 190, 237, 253, 374
Miletić, Vlado - 46
Miličević, Ante - 47
Miličević, Budo - 98
Miličević, Gojko - 374
Miličević, Ivan - 221
Miličević, Jozo - 375
Miličević, Mate - 462
Miličević, Nikola - Beban - 237, 242, 375, 459, 463, 546, 547
Miličević, Pavao - 375
Miličević, Stanislav - 240, 260, 376
Milić, Hasan - 540, 585
Milišić, Perica - 194
Milković, Zlatko - 463
Milobara, Ante - 376
Milobara, Marko - 377
Milorad, Miodrag - 133
Miloš, Blago - 221
Miloš, Jovo - 100, 455
Miloš, Mato - 377
Miloš, Petar - 251, 257, 264, 378
Miloš, Tomislav - 377
Milošević, Slobodan - 136
Milošić, Geza - 62
Milovanović, Nikola - 595
Milovanović, Savo - 178, 503
Miljas, Ante - 131, 135, 455, 491, 511
Miljković, Icko - 103
Minić, Miloš - 454
Mioč, fra Gabrijel - 205
Mioč, Ilija - 251
Mioč, Marko - 221
Miošević, Ivica - 462
Misir, Lovro - 221
Mišetić, Stipan - 512
Mišetić, Vlado - 140
Mišić, Jure - 243, 378
Mišić, Mato - 190
Mišić, Teufik - 405
Mišić, Vlatko - 523, 524, 525, 529
Miškić, Mate - 221

- Mišković, Fabijan - 378
 Mišković, Ivan – 101, 102, 455
 Mišović, Petar-Pjer – 98, 119
 Mišura, Jozo - 379
 Mitić, Vlado - 97
 Mlinarević, Venecel - 240
 Mlinarević, Željko - 190
 Mlinarić, Tomo - 379
 Močivnik, Ratko - 98
 Mojsov, Lazar - 107
 Mokrić, Ivo - 249
 Moškov, Ante – 29, 56
 Mravak, Mladenko - 379
 Mravak, Petar - 380
 Mravičić, Vinko - 504
 Mrđen, Jakov - 380
 Mrkonjić, Nedjeljko - 462
 Mršić, Anto - 380
 Mršić, Petar - 381
 Mršić, Tomo - 176
 Mrvelj, Božo - 381
 Muhadžić, Alija–Hažialija - 382
 Mujagić, Kemal – 196, 237, 239, 249, 251, 252, 382
 Muminović, Muharem - 382
 Murat, Vlade - 462
 Murselović, Mujaga - 171
 Musa, Marko – 253, 383
 Musa, Pero - 383
 Musa, Vladislav – 122, 196, 595
 Musa, Zlatko – 309, 331, 349, 366, 432
 Musa, Željko – 383
 Musić, Ivan - 221
 Musić, Marko – 144, 145
 Mustač, Zdravko – 117, 121
 Mustajbegović, Ekrem – 384, 578
 Mušan, Josip – 258, 384
 Mušan, Krešo - 253
 Mušan, Niko – 258, 384
 Mušan, Zdenko - 385
 Nađ, Kosta - 468
 Naletilić, Mladen-Tuta – 253, 385
 Naletilić, Tomislav – 122, 190, 230, 242, 246, 247, 253, 255, 464, 534, 557, 558
 Nedolić, Ante - 463
 Nekić, Milan - 68
 Nenadić, Ivan - 222
 Nikezić, Marko - 107
 Nikić, dr. Josip - 264
 Nikolić, Šimun - 385
 Nikolić, prof. Vinko – 68, 71, 165, 476
 Nikše, Ščepica - 386
 Nikšić, Anton - 176
 Ninković, Božo - 386
 Nižić, Ivan - 585
 Nižić, Krešo – 193, 194, 195
 Nižić, Stanko – 34, 122, 456, 463, 516, 547, 550, 551, 552, 553
 Novaković, Ivica – 464, 544
 Novaković, Nebojša – 271, 324
 Novaković, Radiša - 162
 Nović, Sredoje – 128, 129, 455, 515, 531
 Novokmet, Slavko - 553
 Nožina, Ante - 509
 Nuić, Borislav - 387
 Nuić, Damjan - 222
 Nuić, Jerko - 222
 Nuić, Kamilo - 387
 Numić, Selim - 96
 Njavro, Đuro - 222
 Obad, Niko - 222
 Oblak, Josip – 48, 173, 245

- Obrdalj, Tomislav – 457, 511
Odak, Nikola - 238
Odak, Žarko – 246, 253
Olujčić, Aco - 104
Omanović, Sedika - 254
Opačak, Veselko – 190, 388
Oreč, Domin - 222
Oreč, Jerko - 222
Oreč, Jozo – 251, 463, 542, 543, 544
Oreč, Marinko - 222
Orešković, Tihomir - 247
Orlovčić, Marko - 388
Orlović, Branko – 38, 176, 190, 238, 242, 388
Orlović, Mato - 389
Oroz, Augustin – 254, 389
Oroz, Luka – 254, 389
Oroz, Petar - 390
Oroz, Stjepan - 251
Oršanić, prof. Ivan – 51, 52
Oršulić, Marko - 390
Oršulić, Ivo - 390
Oršulić, Jakov - 391
Osmić, Arif - 391
Ostojić, Jure - 582
Ostojić, Milenko - 144
Ostojić, Mladen - 512
Ostojić, Nikola-Žutkić - 546
Ostojić, Pavo - 255
Ostojić, prof. Mario – 53
Ovadija, Nina - 459
Pacepa, Jon - 101
Palfi, Stjepan – 504, 506
Pandžić, Borislav - 222
Pandžić, Jerko - 248
Pandžić, Jozo - 239
Pandžić, Zvonko - 392
Papac, Ivan - 222
Papac, Pero - 346
Papak, Zekija - 190
Paraga, Dobroslav - 109
Parić, Vinko - 392
Pasty, Geza – 38, 42, 173, 178, 463
Pašalić, Božo – 177, 201, 208, 243, 392
Pašalić, Ivan - 222
Pašalić, dr. Ivić - 459
Patron, Ivan - 393
Paulus, Mihajlo – 516, 551, 552, 574
Pavelić, dr. Ante – 29, 30, 31, 32, 33, 35, 51, 52, 257, 461, 464, 469, 473, 475, 476, 485, 490, 508, 509
Pavičić, Bojko - 106
Pavić, Dane - 393
Pavić, Ivan – 203, 208, 254, 393
Pavić, Ivo – 254, 394
Pavić, Jakiša - 208
Pavić, Mate - 222
Pavić, Mira - 394
Pavić, Mirko - 222
Pavić, Stipe – 203, 207, 208, 254, 255, 394
Pavlak, Ante – 134, 579
Pavlica, dr. Branko - 100
Pavličević, Dragutin - 596
Pavlič, Vladimir – 542, 543, 544
Pavlović, Anton - 395
Pavlović, Boro - 559
Pavlović, Drago - 222
Pavlović, Ferdo – 142, 143, 144, 582
Pavlović, Ludvig – 46, 47, 142
Pazin, Drago - 190
Pećak, Smiljan - 105
Pehar, Ivan - 395
Pehar, Jozo – 244, 395

- Pehar, Miljenko - 236
 Pejić, Blago - 223
 Pejić, Dragoslav - 103
 Pejović, Rade - 111
 Pekić, Pavle - 89
 Peleš, Momčilo - 106
 Pelivan, Marko - 193
 Pelivan, Mate - 223
 Pelivan, Pavo - 207
 Penava, Nikola - 463
 Penava, Petar - 183, 190, 396
 Penavić, Ante - 230, 234, 237, 346, 247, 255, 396
 Penavić, Ivica - 255, 396
 Pendić, Branislav - 98
 Penezić, Slobodan-Krcun - 89, 97
 Penić, Zdravka - 397
 Perić, Blagoje - 263
 Perić, Dragutin - 256
 Perić, Mariofil - 512
 Perić, Pero - 223
 Perić, Zvonko - 397
 Perković, Ante - 398
 Perković, fra Anto - 199, 200, 204, 205, 223, 568
 Perković, Josip - 37, 116, 432, 456, 514, 515, 535, 542, 598
 Perković, Jozo - 204, 208
 Perković, Krešimir - 48
 Perković, Vlado - 398
 Perković, Željko - 191
 Pernar, Anđelko - 462
 Perović, Pavle - 464
 Pešelj, dr. Branko - 57
 Peškura, Franjo - 134
 Petković, Miro - 458
 Petričević, Jozo - 455
 Petrov, Srbislav - 539, 576
 Petrović, Antun - 398
 Petrović, Ivan - 551, 552 (vidi Mihajlo Paulus)
 Pichler, Alfred - 486
 Pilekić, Branko - 399
 Pilić, Augustin - 256
 Piljić, Stipe-Gutin - 140
 Pintarić, Franc - 176
 Pintarić, Franjo - 177
 Pinjuh, Mijo - 578
 Pinjuh, Stanko - 261
 Pinjuh, Vlatko - 399
 Pinjušić, Stanko - 223
 Pjanić, Jakov - 256
 Plachetka, Barbara - 179, 548
 Planinc, Milka - 60, 101
 Planinić, Blago - 223
 Plavšić, Biljana - 455
 Pletikosa, Branko - 286, 326, 434, 459, 541, 545, 546, 584
 Podrug, Branko - 48
 Pokrajčić, Ante - 223
 Popović, Andrija - 10
 Popović, Branko - 399
 Popović, Jovo - 33, 112, 113
 Popović, Koča - 468
 Popović, Marko - 400
 Popović, Momčilo - 505
 Pranješ, Jozo-Anto - 400
 Pranjić, Mladen - 400
 Pranjić, fra Ante - 204, 206
 Pravdić, Žarko - 191, 401
 Prelo, Miro - 386, 460
 Primorac, Ante - 133, 401

- Primorac, Darko - 223
 Primorac, Ranko - 42
 Primorac, Zvonko - 223
 Prkić, Mijo - 401
 Prlić, Eduard - 223
 Prlić, Ivan - 47
 Prlić, Jadranko - 144
 Prlić, Jerko - 223
 Prlić, Mile - 223
 Prlić, Vojislav - 223
 Prlja, Aleksandar - 105,
 Prodan, Ivan - 468
 Prokić, Pile - 106,
 Prošić, Husein - 531
 Protulipac, dr. Ivo - 51, 462
 Prpić, Mate - 34, 48, 230, 236, 253, 533
 Prskalo, Ivo - 402
 Prskalo, Ljubo - 302, 303, 361, 363, 438
 Prskalo, Rade - 402
 Prskalo, Rudolf - 39, 191
 Prusac, Ivan - 403, 596
 Pšeničnik, dr. Srećko - 32, 251
 Pucl, Željko - 256
 Puljić, Ljilja - 193, 194, 195
 Purač, Sejdo - 403
 Pustahija, Ilija - 191
 Pušeljić, Roko - 256, 403
 Putica, Šćepo - 223
 Radica, prof. Bogdan - 68, 71, 596
 Radić, Ivan - 224
 Radić, Jerko - 224
 Radić, Jozo - 224
 Radić, Marija - 56
 Radić, Stjepan - 31, 52, 56, 58
 Radić, Vlatko - 404
 Radielović, Petar - 230, 256, 404
 Radjelović, Borislav - 404
 Radišić, Marko - 295, 296, 430
 Radišić, Vinko - 522
 Radišić, Živko - 129, 130
 Radoš, Ante - 224
 Radoš, Mate - 224
 Radoš, Nikola - 405
 Radošević, Veljko - 317, 422
 Radović, Miroslav - 118
 Radović, Rafael - 468
 Rafaj, Dragutin - 100, 103, 104, 105
 Rafajlovski, Boro - 105
 Raguž, Anton - 405
 Raguž, Tomislav - 405
 Raguž, Vidoje - 224
 Rajaković, Ranka - 162
 Rajić, Nikola - 406
 Rajić, Vlaho - 476
 Ramzić, Mirzet - 230
 Ranković, Aleksandar - 53, 89, 90, 97, 103,
 108, 133, 459, 461, 468, 471, 482, 490
 Raspudić, Antun - 47
 Raspudić, Mirko - 406
 Raspudić, Nikola - 406
 Raše, Jozo - 191, 249, 253, 261
 Raše, Jure - 230, 256
 Rašić, Ivan - 256, 257
 Rašić, Ljubomir - 242, 407
 Rašić, Stojan - 407
 Rašić, Tomislav - 535, 578
 Ražnjatović, Željko - Arkan - 136, 456, 457
 Reban, Zdravko - 233
 Rebić, Đuro - 491, 493, 596
 Rebrina, Tomislav - 39, 122, 191, 235, 408
 Reis, Kerim - 160, 170, 171, 201, 408

- Remeta, Spaso - 133
 Renić, Ante - 257
 Reuter, Vinka - 408
 Rezo, Jozo - 409
 Rimac, Ante - 243, 254, 409
 Rimac, Mile - 257
 Rimac, Željko - 409
 Ristivojević, Dragiša - 98
 Robić, Ivo - 104
 Rogić, Luka - 522
 Rogić, Marijan - 521, 522
 Rojnica, Ivo - 165, 596
 Rolović, Vladimir - 39, 96, 110, 230, 236, 250, 259, 373, 459, 536, 537
 Rosić, Stjepan - 410
 Roso, Milan - 460
 Roso, Zvonimir - 598
 Rover, Srećko - 164, 246, 257, 410, 596
 Rozić, Jure - 224
 Rubić, Milenko - 191, 207
 Rudela, Marijan - 463
 Rukavina, Mile - 33, 34, 235, 240, 252, 253, 462, 501, 502, 507, 509, 559
 Rukčić, Josip - 410
 Rullmann, Hans Peter - 530, 596
 Rupčić, Ljudevit - 411
 Rus, Zvonko - 106
 Rustanbegović, Avdo - 411
 Sadloir, David - 66
 Sakač, Stjepan - 469
 Salapić, Blaž - 412
 Salihbegović, Hrusto - 507
 Samonikov, Borče - 98
 Sandžaktarović, Avdo - 458
 Santarius, Dragutin - 412
 Sarić, Ante - 122, 167, 173, 412
 Savičević, Zoran - 100, 118
 Schider-Simić, Marko - 413
 Schmidt-Eenboom, Erich - 594
 Schon, Albert - 265
 Schwartz, Mladen - 122
 Sečen, Vladimir - 34, 548, 549, 550
 Sedlo, Tomislav - 61, 62, 231, 245, 458, 459, 581
 Sekulović, Mališa - 104
 Senić, Josip - 42, 173, 174, 176, 178, 462, 517, 518, 521, 522, 523, 530
 Sentić, Ivan - 224
 Sentić, Martin - 413
 Senjak, Zoran - 191
 Seradarušić, Milan - 202
 Sesar, Ankica - 258
 Sesar, Stjepan - 224, 414
 Sesar, Vinko - 224
 Sesar, Zvonko - 258
 Sibinović, Momčilo - 104, 106
 Sindičić, Vinko - 453, 517, 518, 519, 520, 521, 580
 Sivrić, Krešo - 244, 258, 414
 Skoko, Anica - 246
 Skoko, Stojan - 224
 Skoko, Zdravko - 224
 Skrbina, Janko - 63, 68, 122
 Slijepčević, Uroš - 133
 Sliško, Veselko - 230, 258
 Slišković, Rade - 224
 Smajić, Hesud - 416
 Smolčić, Anto - 183, 254
 Smolčić, Ivan - 183
 Sočo, Tomislav - 258
 Soldo, Blago - 414
 Soldo, Ivan - 224
 Soldo, Jakov - 225, 414

- Soldo, Jozo - 415
 Soldo, Lovro - 141
 Soldo, Tomo - 225
 Soldo, Viktor - 191, 415
 Soldo, Vinko - 416
 Soldo, Zlatko - 584
 Sopta, Karlo - 191
 Sopta, prof. Marin - 191, 258, 523
 Sopta, Vice - 133
 Soraić, Mladen - 133
 Spaho, Mehmed - 503
 Spajić, Vlado - 225
 Spasić, Božidar - 100, 108, 114, 115, 557, 596
 Sprečkić, Ilija - 541
 Srdanović, Miro - 535
 Stambolić, Petar - 453
 Stanić, Ilija - 457, 479, 480, 508, 511, 579
 Stanić, Luka - 579
 Stanić, Veselin - 515
 Stanišić, Ratomir - 504, 506
 Stanković, Đuro - 98
 Stanković, Mićo - 100
 Starčević, Davorin - 416
 Starčević, dr. Ante - 31, 52
 Starčević, Stjepan - 196
 Stefanović, Svetislav - 97
 Steiner, Milka - 416
 Stepinac, bl. Alojzije - 473, 475, 477, 484, 485, 486
 Stevanović, Svetislav - Čeća - 89
 Stevović, Mihajlo - 104
 Stijaković, Branislav - 417
 Stipić, Ante - 208, 259
 Stipić, Marko - 528, 417
 Stjepanović, Ivo - 191
 Stojanović, Žarko - 105
 Stojić, Mirko - 417
 Stojić, Pavo - 418
 Stojić, Rade - 48
 Strauss, Franz Josef - 559
 Strujić, Srećko - 418
 Strukar, Marko - 259
 Strukar, Mirko - 230
 Stupar, Milorad - 231
 Sučić, Ivan - 201, 208, 256, 259, 418
 Sudar, Drago - 10, 32, 33, 34, 35, 122, 464
 Sunjić, Željko - 192
 Supilo, Frano - 25, 473
 Sušac, Ante - 225
 Sušac, Ljubo - 534
 Sušac, Mato - 225
 Sušić, Ivan - 248
 Sušić, dr. Lovro - 29
 Sušilović, Ivan - 259
 Sušilović, Stjepan - 191
 Suton, Stanko - 418
 Sviben, prof. Kazimir - 10
 Šabić, Muharem - 259, 419
 Šahinpašić, Asim - 477, 479, 490
 Šahinpašić, Čazim - 477, 479
 Šakić, Dinko - 39, 419
 Šakić, Luka - 260, 419
 Šakić, Tomislav - 459, 577
 Šamija, Mirko - 595
 Šantić, Mirko - 225
 Šantić, Vlado - 225
 Šapina, Ivan - 207
 Šapina, Jozo - 191
 Šapina, Slavko - 201, 257, 260, 420
 Šarac, Ante - 225
 Šarac, Dane - 34, 122, 177, 179, 237, 258, 263, 420, 457, 458, 464, 529, 534, 535

- Šaravanja, Drago – 225, 421
 Šaravanja, Ivan - 191
 Šaravanja, Tomo - 260
 Šarčević, Ivo - 421
 Šarčević, Jure - 195
 Šarčević, Mato – 183, 191, 233, 421
 Šarić, Ivan - 422
 Šarić, Mato - 191
 Šarić, Tomislav - 195
 Šarić, Toni - 39
 Šarinić, ing. Ivo - 30
 Šašić, Jefto – 89, 101, 102
 Šečić, Sulejman - 422
 Šećer, Goran - 463
 Šego, Stjepan – 247, 260
 Šego, Zdravko – 192, 260
 Šeremet, Ljupko - 225
 Šesto, Grgo - 423
 Šešlija, Blagoje - 133
 Šeta, Ramiz - 261
 Šetka, Branko – 122, 233, 242, 244, 253
 Šetka, Ibrahim – 192, 423
 Ševo, Rosemarija – 47, 462, 517, 518, 519, 520, 521
 Ševo, Stjepan – 47, 462, 517, 518, 519, 520, 521, 522
 Ševo, Tatjana – 47, 462, 517, 518, 519, 520, 521
 Šilić, dr. Anto – 245
 Šilić, Ivan - 578
 Šiljegović, Boško - 468
 Šiljić, Anto – 423
 Šimić, Jerko – 541, 585
 Šimić, Jozo – 361
 Šimić, Krešo - 140
 Šimić, Marko - 438
 Šimić, Mile - 424
 Šimić, Mirko – 462
 Šimić, Miro – 269, 288, 309, 313, 343, 392, 402, 424, 442, 541
 Šimonović, Branko - 225
 Šimović-Rusov, Ante - 513
 Šimović, Franjo - 192
 Šimović, Tomo - 424
 Šimović, Vlado - 424
 Šimunac, Grga - 144
 Šimundić, Marijan – 178, 462
 Šimunović, Ivica – 144, 459, 581
 Šimunović, Petar - 425
 Šimurina, Srećko – 456, 493, 495
 Šiško, Ante – 258, 425
 Šiško, Milenko – 208, 425
 Šiško, Mirko - 426
 Šiško, Stjepan – 208, 256, 261, 426
 Šiško, Vlado – 254, 255
 Šokčević, Anto – 196, 241, 250, 257, 262
 Šokčević, Marko - 196
 Šola, Franka - 262
 Šos, Franjo - 176
 Šošić, Ilija - 262
 Šošić, Vlado – 410, 426, 144, 145
 Špiljak, Mika - 484
 Štedul, Nikola – 10, 72, 82, 83, 84, 122, 260, 464, 562, 597
 Štier, Ivan - 39
 Štimac, Zvonko - 463
 Šubašić, dr. Ivan - 56
 Šuljak, dr. Dinko – 62, 68, 256
 Šumاهر, Ivan – 207, 262
 Šunjo, Stipo – 427
 Šušak, Željko - 545
 Šušilović, Božo - 427

- Šušnjara, fra Dominik – 122, 241, 256
Šutalo, Franjo - 225
Šutej, dr. Juraj - 473
Šuto, Marijan - 194
Šuvar, Stipe - 60
Tadić, Miroslav – 427
Tadić, Pero - 596
Tador, Rafael - 104
Tanasković, Dragiša – 531, 532
Tanović, Radoš - 118
Tanjević, Boško - 459
Tapšanji, Dražen - 48
Tavelić, Nikola – 199, 485
Teklić, Zvonko - 225
Teskera, Vlado – 176, 193, 194
Thian, M. M. - 170
Tica, Berto - 513
Tintor, Branko - 104
Tipurić, Jozo – 196, 256
Tirić, Ramiz - 245
Tirić, Rasim - 237
Todorović, Peko - 107
Todorović, Slobodan-Bata – 101, 105
Togonal, Leon - 428
Tolić, Boro - 233
Tolić, Ilija – 48, 173, 239, 245
Tolo, Anto – 262, 428
Tolj, Ante – 287, 288, 309, 391, 447
Tolj, Krešimir – 34, 225, 249, 462, 501, 502, 509
Tolj, Mile - 428
Tomašević, Bata - 106
Tomić, Ante - 429
Tomić, Avgustin - 225
Tomić, Branko - 207
Tomić, Lazo - 499
Tomić, Pero – 262, 429
Tomić, Stanko – 192, 230, 262
Tomić, Viktor – 466, 467
Tomić, Trpimir - 546
Tominać, Petar - 462
Tomulić, Velimir - 61
Topalić, Vlado - 430
Topalović, Šerif - 430
Topić, Franjo - 546
Torbar, dr. Josip - 60
Trajkovski, Duško - 117
Trajkovski, Stanko - 117
Trešnjčić, Milan – 95, 107
Trešnjo, Suljo - 430
Trnka, Regina - 263
Trocki, Lav - 480
Trogrić, Vinko - 431
Trošt, Rade – 98, 104
Tršić, Pero - 133
Trumbić, Ante - 25, 473
Trutin, Ivan - 117
Tubanović, Ivo – 196, 197
Tubanović, Petar - 196
Tuđman, dr. Franjo - 156
Tuksor, Ivan – 34, 463, 547
Tulumović, Muharem - 431
Turić, Gordana – 10, 452, 523
Turić, Izet - 432
Turk, Franjo – 122, 176
Turudić, Anđelko - 226
Tustonjić, Filip – 230, 263
Tvrčković, Marijan - 432
Ubiparić, Gojko - 130
Udovčić, Anto - 433
Udovčić, Božo - 433
Udovčić, Pero - 433

- Udovčić, Silvo – 433
Udovčić, Zlatko – 319, 368, 413
Unković, Milan - 133
Ursa, Hrvoje – 176, 234, 263, 462, 500, 501, 510
Ursa, Tadija – 226, 263
Uvanović, Jure – 523
Uzelac, Antić - 133
Uzelac, Ilija – 107
Uzunović, Vehid - 434
Vardžinski, Tode - 104
Varoš, Miroslav – 38, 477, 498, 499, 586
Vasilj, Edo - 226
Vasilj, Marko - 226
Vasilj, Mato - 244
Vasilj, Nikola – 226
Vasilj, fra Vandelin - 260
Vasilj, Zvonko – 459, 577
Vasilj, Živko – 230, 237, 247, 263, 434
Vasiljević Tiškov Timofejev, Arseni - 89
Vegar, Mile - 140
Vegar, Nediljko – 10, 137, 141, 236, 249, 253, 434
Vegar, Pavao – 46, 129, 137, 142, 248
Vego, Žarko - 435
Vejvoda, Ivo - 107
Velebit, Vladimir - 106
Venišek, Milan – 98
Veselica, dr. Marko -
Vidaković–Šutalo, Karlo - 226
Vidić, Josip - 435
Vidović, Ferdo - 435
Vidović, Janja - 436
Vidović, Milan – 264, 436
Vidović, Mirko – 122, 201, 437, 521, 596
Vidović, Nikola - 464
Vidović, Slobodan - 598
Vidović, Stanko – 230
Vidović, T. - 494
Vilfan, Danica - 483
Višević, Stipo - 437
Višić, Ivan - 226
Višnar, Fran – 91, 94, 596
Vitez, Vladimir – 192, 437
Vladimirović Burtakov, Saveli - 89
Vlaho, Andrija - 438
Vlaho, Martin - 226
Vlajčević, Milan - 226
Vlajčić, Franjo – 254, 255
Vlasnović, Mirko - 46
Vlašić, Ante - 226
Vlašić, Damjan – 205, 226
Vlašić, Ferdo - 199
Vlašić, Ljubo - 226
Vlašić, Mate - 438
Vlašić, Mile – 226
Vlašić, Srećko - 226
Vlašić, fra Tomislav - 200
Vokić, Mirko - 439
Voranc, Prežihov - 98
Vrabac, Omer – 264
Vrabac, Zvonko - 334
Vrančić, dr. Vjekoslav – 30, 35, 164, 475
Vranić, Stjepan - 239
Frankić, Petar - 439
Vranjković, Ante - 439
Vranjković, Franjo - 192
Vratuša, Antun – 96, 98, 103
Vratuša, Ravko - 103
Vrbić, Josip - 440
Vrdoljak, Jozo - 226

- Vrdoljak, Miro – 499 (vidi Miroslav Varoš)
- Vrdoljak, Nikola - 440
- Vrebac, Zvonko – 307, 322, 410, 429, 438
- Vrhovec, Josip – 105, 107
- Vrlić, Ilija - 513
- Vrselja, Zvonko - 440
- Vučak, Jandro – 241, 254, 441
- Vučemil, Andrija – 205, 227
- Vučić, Ilija – 244, 248, 252, 262, 462, 533, 547
- Vučić, Ivan – 441, 463
- Vučić, Vinko - 227
- Vučina Čagorović, - 119
- Vučković, Džemo - 287
- Vučković, Jovo – 117
- Vugrinec, Franjo – 533, 598
- Vujević, Jozo - 177
- Vujica, dr. Stanko – 62, 63, 68
- Vujičević, Ivan – 39, 256
- Vujičić, Mato - 137
- Vukadin, Pavo - 441
- Vukadinović, Zoran - 119
- Vukić, Ante – 164, 166, 237, 239, 259, 260, 464
- Vukman, fra Marinko - 523
- Vukoja, Jure - 442
- Vukoja, Milan – 500, 501
- Vukojčić, Rajko - 230
- Vukoje, Anto - 581
- Vukojević, Drago – 227
- Vukojević, Mirko - 140
- Vukojević, Radoslav – 136, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 513, 529, 530
- Vukojević, Vice – 10, 452559
- Vukojević, Zdravko – 554, 578
- Vukotić, Jovo - 90
- Vukotić, Zaim - 442
- Vukušić, Bože – 11, 15, 567, 568, 569, 597, 599
- Vuletić, Jozo - 442
- Vuletić, Mijat – 89
- Vuletić, Mijo - 238
- Vuletić, Nebojša - 562
- Vurbić, Mate - 443
- Vurdelja, Dragoljub - 104
- Vušurović, Nino – 111, 456
- Wendt, Brynolf - 538
- Wiesenthal, Simon – 467, 469, 476, 477
- Zagajski, Đuro – 34, 463
- Zatović, Miro - 104
- Zdjelar, Boror - 264
- Zdrilić, Stanko - 48
- Zeba, Marko - 264
- Zec, Ranko – 96, 103
- Zecchinel, Jean-Franco - 520
- Zejnili, Rasim - 237
- Zeko, Branko – 247
- Zeko, Franjo - 586
- Zelenika, Stanko - 192
- Zelenka, Tadija - 443
- Zelić, Blagoje - 547
- Zelić, Jure – 443
- Zemljarić, Janez - 101
- Zgonjanin, Duško – 129, 130, 145, 458, 459, 460, 513, 530, 531, 541
- Zirdum, Josip - 444
- Zlopaša, Milan - 227
- Znaor, Ante – 462, 499, 500
- Znidaršić, Lav - 497
- Zorc, Slavko - 98
- Zore, Boris - 118

- Zorić, Drago - 227
Zorić, Jure - 227
Zorić, Ljubo - 227
Zorić, Nedeljko – 104, 227
Zorić, Viktor – 227
Zorić, Zdravko – 274, 310, 342, 513, 537
Zorkin, dr. Mladen - 60
Zovkić, Mato - 445
Zovko, Franjo - 445
Zovko, Gojko - 192
Zovko, Ilija - 227
Zovko, Ivan - 440
Zovko, Drago - 227
Zovko, fra Jozo – 199, 200, 205
Zovko, Nedeljko - 227
Zovko, Pero - 192
Zovko, Vencel - 227
Zovko, Zlatko – 227
Zrnčić, Nedeljko - 239
Zrno, Mate - 445
Zrno, fra Stojan – 119, 205
Zubac, Andrija - 446
Zubak, Ivica - 446
Zubak, Krešimir - 460
Zubić-Jilek, Anka - 464
Zubović, Hasan - 264
Zulfikarpašić, Adil – 234, 256, 469, 597
Župan, Milan - 104
Žarković, Gojko – 96, 100
Žarković, Lazo - 104
Žarković, Vidoje - 454
Živković, Marinko – 446
Živković, Tomislav - 586
Žujović, Zoran - 105
Žulj, Branko - 446
Župan, Milan – 463

KAZALO SADRŽAJA

UVODNA RIJEČ (<i>autor</i>)	9
PREDGOVOR (<i>dr. Josip Jurčević, urednik</i>)	15
POLITIČKE ORGANIZACIJE HRVATSKOGA ISELJENIŠTVA	
Uvodne napomene	25
Političke organizacije	29
Hrvatski oslobodilački pokret	29
Hrvatski narodni odbor	35
<i>Raskol u HNO-u</i>	38
Hrvatski narodni otpor	39
Hrvatsko revolucionarno bratstvo	42
Hrvatske republikanska stranka	51
Hrvatska seljačka stranka	56
Pojava ljevičarstva u hrvatskom iseljeništvu	60
<i>Savez komunista Hrvatske u iseljeništvu</i>	61
<i>Socijalistička stranka Hrvatske</i>	62
Hrvatsko narodno vijeće	62
<i>Ustav HNV-a63</i>	
<i>Usponi i padovi HNV-a</i>	65
Hrvatski državotvorni pokret	72
<i>Programska načela HDP-a</i>	72
<i>Udbini stereotipi nadživjeli jugoslavensku državu</i>	82
Zaključne napomene	85
NASTANAK, USTROJI RAD JUGOSLAVENSKIH TAJNIH SLUŽBI	
Uvodne napomene	89
Marko Lopusina o razvoju jugoslavenskih tajnih službi	95
Svjedočanstvo Božidara Spasića	108
Udbaši o Udbi	116
Sigurnosno-obavještajne službe u Bosni i Hercegovini	123
Najpoznatiji bosansko-hercegovački Udbaši	128
Franjo Herljević i Raif Dizdarević	128

Duško Zgonjanin i Sredoje Nović	129
Vaso Gačić, Ivan Brigić i Mato Andrić	130
Jerko Bradvica i Mirko Grgić	130
Stipe Grizelj, Stanko Čolak i Ivan Lasić	135
Rade Vukojević	136
<i>Svjedočanstvo Nediljka Vegara</i>	137
Grga Šimunac, Vlado Šošić i Marko Musić	144

KOS I UDBA O HRVATSKOM ISELJENIŠTVU

Uvodne napomene	149
“Jugoslavenska neprijateljska emigracija”	151
Nastanak i organizacije jugoslavenske neprijateljske emigracije	152
Hrvatska neprijateljska emigracija	154
Uloga JNE u pripremi oružane agresije na SFRJ	157
Muslimanska neprijateljska emigracija	159
“Hrvatsko narodno vijeće”	161
Objedinjavanje redova	162
“Hrvatski sabor”	163
Osnivanje HNV-a	164
Pristupanje skupina “neovisnih intelektualaca” HNV-u	164
Konstituiranje 1. sabora	166
Izbori za 2. sabor	166
Sastanak 2. sabora i izbor izvršnih tijela	167
Izbior, konstituiranje i odluke 3. sabora	168
HNV i strani čimbenik	169
HNV i islamske zemlje	170
“Hrvatsko revolucionarno bratstvo”	172
Osnivanje organizacije	172
Programska orijentacija	174
Organizacijska struktura	174
Broj i struktura članstva	176
Pokušane i izvedene akcije	176
“Hrvatski državotvorni pokret”	180
Organizacijska struktura	181
Konspirativnost u radu	182
Karakteristike struktura u HDP-u i pokazatelji o njihovoj neprijateljskoj djelatnosti	182

Diverzantsko-terorističke djelatnosti članova HDP-a	182
Metode i sredstvasubverzivno-promidžbene djelatnosti	183
Rad i mjere na onemogućavanju neprijateljske djelatnosti članova i veza HDP-a	184
Utvrđeni i indicirani članovi HDP-a rodom iz R BiH te suradnici i operativne veze koji su obavještavali o njihovoj djelatnosti	186
Pregled kazneno gonjenih veza HDP-a	193
Operativno istraživanje “Vran”	
Djelatnost unutarnjeg i vanjskog neprijatelja i njegov utjecaj na sigurnosno-političku situaciju na području Livna	198
Bivši sjemeništarci i bogoslovi iz mostarskog kotora - članovi ilegalnih nacionalističkih organizacija, emigranti, kordonoprijestupnici, reemigranti, intelektualci i studenti	210
Pregled emigranata i sigurnosno zanimljivih građana iz SRBiH - vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu	228
Pregled vlasnika ugostiteljskih i drugih objekata u inozemstvu	233
Izvadak iz “Operativnog glasnika određenih jugoslavenskih državljana”	266
 NAPADI NA HRVATSKE POLITIČKE ISELJENIKE	
Uvodne napomene	451
Svjedočenje Ivana Lasića – Gorankića	453
<i>Savjet za zaštitu ustavnog poretka</i>	453
Svjedočenje Ivana Čurka	454
Ubojstva, ranjavanja, otmice...	461
Kronologija “specijalnih akcija”	462
<i>Ubojstva</i>	462
<i>Otmice sa smrtnim posljedicama</i>	463
<i>Neuspjeli atentati</i>	464
<i>Otmice</i>	464
<i>Neuspjele otmice</i>	464
Otmica Drage Jileka	465
Otmica Krunoslava Draganovića	467
<i>Draganovićevo svjedočanstvo</i>	468
<i>U Udbinim rukama</i>	490
<i>Agent Miroslav Varoš</i>	498
Ubojstvo Josipa Krtalića i Ante Znaora	499
Ubojstvo Hrvoja Urse	500

Likvidacija Krešimira Tolja, Mile Rukavine i Vida Maričića	501
Ubojstvo Mirka Čurića	502
Ubojstvo Nahida Kulenovića	503
<i>Svjedočanstvo Marijane Kulenović – Deželić</i>	504
Ubojstvo Vjekoslava Maksa Luburića	507
Neuspjeli atentat na Mirka Grabovca	511
Ranjavanje Vlade Damjanovića	516
Ubojstvo obitelji Stjepana Ševe	517
Neuspjeli atentat na Gojka Bošnjaka	523
Ubojstvo Mate Jozaka	530
Ubojstvo Nikice Martinovića	532
Ubojstvo Ilije Vučića	533
Ranjavanje Dane Šarca	534
Ubojstvo Stipe Mikulića	536
Otmica Vjenceslava Čížeka	539
Ubojstvo Josipa Oreča	542
Otmica Ivica Novakovića	544
Ubojstvo Nikole Miličevića	546
Ubojstvo Stanka Nižića	547
Atentati na Luku Kraljevića	553
Napad na Danicu Glavaš	555
Napad na Tomislava Naletilića	557
Ubojstvo Ante Đapića	558
Ranjavanje Josipa Tokića	562
POGOVOR (<i>Marin Sopta, prof.</i>)	567
KAZALA	
Kazalo suradničkih pseudonima	573
Kazalo kratica	587
Kazalo izvora i literature	594
Kazalo imena	603
Kazalo sadržaja	631
BILJEŠKA O AUTORU (<i>dr. Ante Laušić</i>)	637
RECENZIJA (<i>Rudolf Arapović</i>)	639

BILJEŠKA O PISCU

Bože Vukušić je rođen 10. travnja 1962. u mjestu Šestanovac, u *Dalmatinskoj zagori*, gdje je završio osnovnu školu. Godine 1977. upisuje srednju školu u Zagrebu i nakon završetka odlazi na odsluženje vojnog roka u Beograd. Godine 1981. započinje studij na *Tehnološkom fakultetu* u Splitu. Početkom 1982. objavljuje prve novinarske priloge u splitskoj *Omladinskoj iskri*, a uskoro postaje stalni dopisnik zagrebačkog *Poleta*.

U travnju 1983. prekinuo je studij i otišao u SR Njemačku, gdje se povezao s hrvatskim političkim iseljenicima, te je objavio prve novinarske priloge u londonskoj *Novoj Hrvatskoj*. Ubrzo je odustao od te suradnje i počeo surađivati u australskom *Hrvatskom tjedniku*, neslužbenom glasilu *Hrvatskog državotvornog pokreta*. Zatražio je politički azil, a *Udbini* doušnici su slali izvješća o njegovom djelovanju, najavljujući novu opasnost za Jugoslaviju.

Nakon što je *Udba* ubila Stjepana Đurekovića, otpočeo je još jedan krug rata između hrvatskoga političkog iseljništva i *Udbinih* agenata u Njemačkoj. Za organiziranje protuudbaškog udara u kojem je smrtno stradao jedan od tih agenata, njemačka policija je optužila Vukušića. Na sastanku ministara policije i šefova tajnih službi SFRJ i SRNJ na Plitvicama postignut je sporazum kojim je Beograd odustao od nasilnih akcija na teritoriju SRNJ, a Bonn se obvezao na uhićenje i drastične osude nekolicine hrvatskih iseljenika. Na tom tragu je Bože Vukušić proveo tri godine u samici istražnog zatvora Stammheim kod Stuttgarta te na koncu osuđen na doživotnu robiju.

Nakon samice obnovio je kontakt sa *Hrvatskim tjednikom* i postao njihov redoviti suradnik. Surađivao je i u drugim iseljeničkim glasilima (*Hrvatska revija* iz Barcelone, *Republika Hrvatska* iz Buenos Airesa, *Hrvatska budućnost* iz Los Angelesa, *Hrvatski put* iz Toronta, te *Hrvatski vjesnik* iz Australije). Vukušićevi članci i analize postali su utjecajni u hrvatskom iseljništvu, pa ga je Nikola Štedul, predsjednik *Hrvatskog državotvornog pokreta*, 1. listopada 1987. imenovao pročelnikom *Odjela za politička i načelna pitanja* HDP-a.

Osim toga, Vukušić je za boravka u zatvoru upisao dopisne studije politologije, sociologije, psihologije i filozofije na dopisnim sveučilištima u Stuttgartu i Hagenu.

Njegovi brojni suradnici, istomišljenici i prijatelji pokrenuli su akciju za njegovo oslobađanje iz zatvora. Utjecajni Hrvati u Njemačkoj zauzimali su se za oslobađanje,

a tijekom 1990. *Hrvatsko društvo političkih zatvorenika* u Hrvatskoj je organiziralo potpisivanje peticije te se u kratkom roku prikupilo 30.000 potpisa. Zahtjeve je podupro i dio vodstva RH te je zadužilo ondašnjega *ministra iseljništva* Gojka Šuška da s njemačkim vlastima dogovori pojedinosti o njegovu oslobađanju i povratku u Hrvatsku.

Vukušić je oslobođen 16. ožujka 1991. nakon sedam godina i osam mjeseci zatvora. U Zagrebu ga je dočekaao *zamjenik ministra iseljništva* dr. Ivan Šimek i *predsjednik HDPZ-a* dr. Marko Veselica. Ali i budne oči KOS-a koji ga je, sljedećih mjeseci, u dva navrata pokušao kidnapirati.

Pristupio je *Zboru narodne garde (ZNG)* kao zapovjednik postrojbe za posebne namjene. Nakon prelaska ZNG-a u sastav *Ministarstva obrane* Vukušić je ostao u MUP-u, u *Službi za zaštitu ustavnog poretka (SZUP)*, ali je ubrzo izmješten u državnu *Komisiju za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava* gdje je, među ostalim, vodio projekt istraživanja državnog terora SFRJ protiv hrvatskoga iseljništva.

Predsjednik RH dr. Franjo Tuđman odlikovao je Božu Vukušića *Spomenicom domovinskog rata*, *Spomenicom domovinske zahvalnosti* i *Redom hrvatskog trolista* za sudjelovanje u *Domovinskom ratu*, višegodišnji rad u državnoj službi i ostale zasluge u izgradnji hrvatske države. *Počasni Bleiburški vod* odlikovao ga je *Srebnom spomen plaketom* za zasluge u očuvanju uspomene na *Bleiburške žrtve*.

Zajedno s prof. dr. Vladom Šakićem i dr. Josipom Jurčevićem, Bože Vukušić je suautor knjige *Bruno Bušić – branitelj hrvatskoga identiteta* (izdavač *Uzdanica*, Zagreb 2001.) te je autor publicističkog bestsellera *Tajni rat Udbe protiv hrvatskoga iseljništva* (izdavač *Klub hrvatskih povratnika iz iseljništva*, Zagreb 2001.).

Prof. dr. Ante Laušić

RECENZIJA

“...izdajice i provokatore treba smjesta likvidirati.” (Tito)

Bože Vukušić nam je podario još jednu meritornu knjigu strave i užasa o jugoslavenskoj Udbi. Pečat koji im je Tito dao na samomu početku jugoslavenske su službe sigurnosti zadržale do konca, a karakter im razotkriva jedno rano Kardeljevo slovensko izvješće Titu: “Egzekucijski aparat sastoji se od oko 50 momaka. Ti momci rade svake stvari... skoro dnevno padaju denuncijanti, okupatorske sluge itd.”

Jedna skoro periferna pojava koju je pisac zabilježio pobuđuje posebnu stravu u čitatelju. Radi se o nekolicini pripadnika zločinačke *Udbe* koji su se prerano prestrašili i počinili samoubojstvo, to tim više što nas oni tim svojim činom podsjećaju i na one koji su se pritajili, tu među nama, i koje susrećemo i ne sluteći zlo u njima. Neki od njih su poslije i nagrađeni, a među “najzaslužnijima” je Budimir Lončar koji je dogurao i do Pantovčaka.

Bez osjećaja strave ne ide ni čitanje nekih *Udbinih* elaborata o “neprijateljskoj djelatnosti”. No, pisac je dobro zapazio i upozorio čitatelja kako su “ti elaborati zapravo najveći učinak, i to negativni, dezinformacijski, imali prema onima kojima su bili namijenjeni radi informiranja – službenicima jugoslavenskih tajnih službi... najveći dio jugokomunističke nomenklature praktički je do zadnjeg časa bdio na braniku Jugoslavije budno motreći na vanjskog neprijatelja. Kada su shvatili da opasnost dolazi iznutra, bilo je kasno. Jugoslavija se, kao kula od karata, raspala na sastavne dijelove.”

Točnije rečeno, opasnost je došla od naroda, jer je narod bio i vani, a među najbrojnijima i uvijek najaktivnijima svuda u svijetu bili su upravo Hrvati i Hrvatice iz BiH. Kada je Njemačka “prerano” priznala hrvatsku nezavisnost u Washingtonu su rekli kako Bonn mora voditi račun o 500.000 hrvatskih radnika koji tamo žive. Neki su to poslije brzo zaboravili i sad ne prestaju napadati Njemačku zbog tobože preranoga priznavanja Hrvatske. A nije drukčije bilo ni s američkim priznavanjem hrvatske nezavisnosti. U Washingtonu su 1991. godine održane najveće “etničke” demonstracije u povijesti na kojima se tražilo priznavanje Hrvatske. Povorka sa zastavama i transparentima kretala se od Kongresa do Bijeke kuće dulje od dva sata. Bilo je dosta i Albanaca i Slovenaca koji su se utopili u hrvatskomu moru. Neprimijećene su ostale i političke organizacije koje kao da su nestale s pozornice. Možda je to jedan od glavnih razloga zašto je trećesiječanjski režim ignorirao desetu obljetnicu međunarodnoga

priznavanja koje je tako evidentno utemeljeno na volji i htijenju naroda, koji je tim plebiscitarnim činom izrekao i povijesnu osudu jedne sramne i kriminalne prošlosti. Njihove prošlosti.

Posebno je zanimljiv elaborat koji nosi naslov “Operativno istraživanje ‘Vran’” (“Djelatnost unutarnjeg i vanjskog neprijatelja i njegov utjecaj na sigurnosno-političku situaciju na području Livna”), sačinjen Orwellove 1984. godine u Livnu. Ni George Orwell ga se ne bi stidio. Tu se među inim kao “jedan od glavnih nositelja neprijateljske djelatnosti” tretira fra Ante Perković koji “organizira maturantske mise i zabave za mladež... ove godine je u svojoj kleronacionalističkoj djelatnosti otišao i dalje” te je “organizirao i hodočašće maturanata u Međugorje kojemu su se svi odazvali, a isto su realizirali na taj način što su išli pješice i bosu.” Fra Jozi Zovku se pak, osim hodočašća, inkriminira i organiziranje meditacija mladih, “koje se održavaju u večernjim satima i traju po nekoliko sati.”

Knjiga Bože Vukušića najvećim dijelom sadrži dokumente i fakte o jednom prošlom vremenu, ali to vrijeme nije zanimljivo samo s povijesna gledišta, nego je aktualno i danas jer je prošlo jednu podmuklu i zloćudnu inverziju. U navedenu se elaboratu, primjerice, izražava zabrinutost zbog zapadnoga utjecaja: “Dugogodišnjim boravkom na Zapadu, naši građani su izloženi jakoj prozapadnoj indoktrinaciji koja je u osnovi antikomunistička... Posljedice takve indoktrinacije prisutne su i na području Tomislavgrada i šire”, odakle se 6000 osoba nalazi na radu u inozemstvu a još i jedna tisuća mladih odlazi na sezonski rad. Danas pak iz Tomislavgrada “i šire” dolaze “ognjištari”, a bivši analitičari i komesari otvaraju vrata u svijetlu budućnost – u “Europu”.

I ova knjiga Bože Vukušića, isto kao i prva njegova knjiga, svjedoči o golemosti posla koji je pisac obavio istražujući krvotok, žilu kucavicu, samu bit jugoslavenske državne tvorevine, koja je začeta i koja se održavala na zločinu, nasilju i teroru. Ipak treba konstatirati kako je to tek početak rada na tom području. Primjerice, ovdje je otmica dr. Krunoslava Draganovića eksplicirana kao nikad i nigdje prije, ali ona još uvijek nije zaokružena, kaže pisac. Mnoga područja stradanja nisu istražena, a posebno je to slučaj Središnje Bosne, Bosanske Posavine itd. Istraživanje treba proširiti i još više usmjeriti težište na “analitičare”, egzekutore, doušnike, a ponajviše na naredbodavce, šefove.

Povijest je znanost, niti sudi niti oprašta, nego traga za istinom, i treba je pisati, kako je netko rekao, ne *sine ira et studio*, nego *cum ira et studio*.

Rudolf Arapović

BILJEŠKE: